

Demet Altınyeleklioğlu

HÜRREM, Szulejmán ágyasa

Titkok, részletek...

és amit a TV sorozatból kimaradt.

TRIVIUM

DEMET ALTINYELEKLIOĞLU

**HÜRREM,
Szulejmán ágyasa**

A Szulejmán sorozat I. kötete

TRIVIUM KIADÓ

2015

A mű eredeti címe:
MOSKOF CARIYE HÜRREM

Fordította: Sastyin Gergő

Demet Altinyeleklioğlu © 2009
All rights reserved.

© Sastyin Gergő Hungarian translation 2014
© Trivium Kiadó 2014
Minden jog fenntartva!

Jelen kiadvány nem másolható sem részben, sem egészben a jogtulajdonos írásos engedélye nélkül! Engedély nélkül tilos információs rendszerben tárolni, elektronikus, mechanikus, fényképeszeti, vagy egyéb módon reprodukálni. Továbbá nem engedélyezett az internetes fájlcsereélők segítségével történő – és egyéb technológiát alkalmazó – megosztás, internetes közlés, sokszorosítás; valamint a nyilvános helyen történő felolvasás és előadás. Bárminemű felhasználása csak a kiadó írásos engedélyével történhet.

Tel./fax: (1) 248-1263
konyvek@triviumkiado.hu
www.triviumkiado.hu

A kiadó tagja az 1795-ben alapított
Magyar Könyvkiadók és Könyvterjesztők Egyesülésének

Felelős kiadó: Zádor Zsolt
Főszerkesztő: Szaniszló Julianna
Szerkesztő: Sándor Anna
Nyomdai előkészítés: Infoartnet Kft.
Fedélterv: Graph Zeppelin

ISBN 978-615-5334-43-6 (epub)
ISBN 978-615-5334-44-3 (mobi)

Elektronikus változat
Békyné Kiss Adrien

Egy élet története, amely úgy vonult el,
mint egy vihar,
és oly élesen vágott,
mint egy kés...

Ez a regény nem történelmi dokumentumnak íródott. Ugyan a mű alapjául valós történelmi események és személyek szolgáltak, a szerző több kitalált szereplővel és eseménnyel is megerősítette azt, a cselekmény drámaiságának fokozásáért.

Az árnyak egyszerre csak mind köddé váltak. A hangokat sem lehetett már hallani. A fény, mely égette és perzselte a nő szemét is, bizonytalansággal elsötétült, ugyanis teljes sötétségben találta magát. Tapsolni tudott volna örömeiben. Hiszen a kislány csak akkor jött elő, amikor az ágyban koromsötétség vette körül. Csakis azután nyílt ki lelkének ablaka a végtelen mezők fényére. Most volt itt az idő. A sötétség szinte már tapinthatóan sűrűvé vált. Hallani tudta a csend hangját.

– Gyere – suttogta. – Na, gyere már. – Próbálta meghallani a saját hangját, de nem járt sikerrel. Abban azonban biztos volt, hogy a lány hangját érzékelni tudta. Mivelhogy most csupán ő hallhatta, hirtelen izgatottá vált. Mennyire vágyott már erre! Minden alkalommal, amikor eljött; a lány a hátát verdeső hajfonatával a lepkék után futkosott, majd megállt és csak nézte őt. Szerette volna kinyújtani kezét a lány felé, megölelni őt, de nem volt rá képes. Tetszett neki a lány sötét, kékeszöld szeme. Imádattal gondolt az arcát borító apró szeplőkre, az ajka leírhatatlan kacagására.

– Gyere! – szólt ismét. – Ne várasd meg a pillangókat.

És a lány nem váratta őket sokáig. A sötétség gyomrából váratlanul egy sárga jeneszterekkel teli, beláthatatlan mező bukkant elő. A messzeségben felfedezhette a ködbe burkolózott ormú hegyeket.

– Ó – mondta a virágokat körbetáncoló lepkék felé.

– Hiányoztatok. – Majd a lány közeledett, szinte lebegve a kék díszruhájában és fehér köpenyében. Ezúttal édesanyja nem fonta be a haját, így az most vörös tengerként hullámozott a háta mögött, ahogy a széllel versenyzett. A pillangókat azonnal megbabonázta hajának bűbája. A lány ez egyszer feltehetően egy vidám dalt énekelhetett, mialatt a pillék kicsiny szárnyaikat verdesték a haja felett. Viszont ő ezt nem hallotta. A madarak csiripelése sem jutott el a füléig. Olyan volt, mintha a sötétségből

egy néma mennyországba tekintett volna.

A vörös hajú, szeplős kislány észrevette őt, miközben játékosan a pillangók után szaladgált. A tánc tempója lelassult. Találkozott a tekintetük. Istenem, mennyire szép volt! Milyen szép és ártatlan! Mily védtelen! El akarta fordítani bánatos tekintetét, amikor meglátta a lányt. Ámde ezúttal eltökélte magát. Meg fogja próbálni. Épp amikor a lány már megfordult volna, hogy a lepkék után menjen, megszólította:

– Várj, ne menj még!

A lány megtorpant a sárga virágok között. Visszafordult és ránézett. Szeme mélyén a szomorúság helyébe a kíváncsiság lépett.

– Beszéljess velem!

A tengerkék szemek csillogtak, a csönd megtörhetetlennek tűnt.

– Mondd, ki vagy te?

A lány lehajolt és leszakított egy virágot. – Alekszandra. Alekszandra vagyok.

– Alekszandra? ... Micsoda elragadó név! Annyira illik hozzád.

– És te ki vagy? Úgy érzem, mintha ismernélek.

Nem bírta elárulni, hogy ő is mintha ismerné a lányt.

– Én Hürrem szultána vagyok, bájos leány.

– Hürrem szultána? Hát az kicsoda?

– Hét égtájon és három földrészen uralkodó Kanuni Szulejmán szultán felesége vagyok.

A kislány kék szoknyájának szélét fogva meghajlította egyik térdét. Kecsesen meghajolt előtte. Feléje nyújtotta az előbb tépett sárga virágot.

Hürrem ki kívánt lépni a sötétségből, hogy átvehesse a virágot, de nem bírt. Érezte, ahogyan zokogás próbál feltörni a torkából. El akart szökni ebből a fénytelenségből és arra vágyott, hogy Alekszandrával járja a pillangótáncot a seprűzanótok tengerében. Azonban nem volt képes kitörni a sötétségből.

Huncut kifejezés jelent meg a lány arcán: – Szerelmes Hürrem

Szulejmánba?

– Természetesen.

– Szulejmán is biztosan szeret téged.

Hürrem magában kuncogott. – Honnan tudtad?

– Azért, mert te olyan gyönyörű vagy.

A lány figyelme ekkor egyszeriben elterelődött. Ismét táncra perdült a pillangóival, körbe-körbe ugrándozva. Ahogy egyre csak távolodott a seprűzanótok fölé ágaskodva, hirtelen megállt, mintha valami az eszébe jutott volna.

– Van neked koronád, trónod?

Hürrem nem tudta, hogyan válaszoljon.

– Hürrem szultánának lenni bizonyára jó lehet, – mondta a lány miközben újból szaladni kezdett. – Eldöntöttem. Én is Hürrem leszek.

Mindenképpen meg akart szabadulni az őt fogva tartó sötétségtől és felugorni onnan, ahol most éppen feküdt. Nem történt semmi. Nem történt semmi.

– Nehogy! – kiáltotta. – Maradj csak a mezők szultánája! – De Alekszandra már eltűnt a virágok közt, a lepkéivel táncolva tovább... Hürrem egy darabig még hallotta a dalt, amit énekelt. Úgy kívánta, bárcsak sohasem érne véget, viszont minden kezdett egyenként eltűnni. Először a színek fakultak el. A virágos rétnek nyoma sem maradt. Ezután a ködbe burkolózó hegyek következtek. Végül már a szél zúgása és Alekszandra éneke is alig volt hallható. Lelkének ablaka becsukódott. Hürrem megint egyedül maradt a vaksötétben.

Egy kis idő múlva felidéződött benne a lány kérdése. „Szerelmes Hürrem Szulejmánba?”

Egyszerre csak borzongás futott végig a gerincén.

– Szulejmánom, te vagy az? – kérdezte a mellette lévő ágyra pillantva. Senki sem volt ott, de ő még mindig reszketett őt ölelő férje karjainak vasszorításában. Szinte érezte Szulejmán parázsló ajkait a fülcimpáján, a

nyakán, a mellkasán. Mintha elállt volna a lélegzete. Valóban megtörténhetne ilyesmi? Ezt kérdezte magától újra meg újra. Lehetséges volna? Itt, ahol világosság és sötétség, valóság és álom, mennyország és pokol között állt, gyötrődhetne teste ilyen meghatározhatatlan vágyaktól?

Megijedt. Megpróbált kiegyenesedni. Halk sikoly tört fel testének belsejében: kinek az ujjai azok? Megrémült. Nekilátott az őrjítő utazásra hívó ujjak gazdája után kutakodni a sötétben. Nem látott semmit. Nem volt ott senki sem. Tulajdonos nélküli ujjak pókokként járták be a combjait, az ágyékát.

– Te vagy az? – siránkozott. Nem jött válasz. Erejét megfeszítve küzdött az ujjak ellen, amelyek a hév és a bűn pecsétjével jelöltek meg minden egyes területet, amit elértek.

– Ne! – sikoltott Hürrem. – Ne, ne!

Elképzelte, ahogyan feltápáskodik és beleveti magát a sötétségbe. Futva próbált menekülni, de se karja, se lába nem volt. A pókujjakat elnyelte a föld. Most viszont egy fiatal, jóképű férfi üldözte.

– Te! – kiáltotta Hürrem. – Te, te, te! Te öltél meg! Pedig én hittem neked!

Amikor a férfi már majdnem elérte őt, egy fehér ló magasodott föléje a két hátsó lábán ágaskodva – sörénye lobogott a szélben. Hürrem minden erejével a lovon ülő óriásra figyelt. Mintha a sötétség kivilágosodott volna.

– Pattanj fel, leányom! – szólt a hatalmas ember. Ő minden gondolkodás nélkül beleugrott az erős karokba.

– Vigyél el innen! – ölelte át az óriás nyakát. – Vigyél el a mezőkhöz. A lepkéim már várnak rám. – A ló viharként vágta. Hürrem érezte, amint a háttal hullámozó sörénye megérintette az arcát és belegabalyodott a hajába.

Testek, amiknek arcát nem tudta kivenni, mozgolódni kezdtek a sötétben. Suttogó hangokat hallott, amiket nem értett.

– Égető láza van – mondta az egyik.

A gyermekek arcai egyre tisztábbá váltak. Mehmet volt az...

– Ah, Mehmetem! – jajveszékelt. – Nem tudták megölni édesanyád, ezért téged vittek el. – Majd Mihrimah haladt el mellette... Az egyetlen lányom... Szelim szőke haja... Bejazid perzselő tekintete, pont olyan, mint Szulejmán szultáné... A vékony Dzsihangir rögtön mellette sétált el. Ahogy megpróbálta ölelésébe zárni, a kisleány elmenekült Hürrem karjaiból.

Ekkor megpillantott egy rémisztő szempárt. Emlékezett ezekre a szemekre. A szembogár nélküli, fagyos, szürke tekintettől égnek állt a haja. A nő ajkai nem mozdultak, Hürrem azonban így is hallotta szörnyűséges hangját.

– Méreg, méreg! – a nő olyan hangon sikoltozott, ami csikorgó acélra hasonlított.

A sötétség hirtelen szertefoszlott. Az árnyékok alakot öltöttek. A hangok is megtalálták gazdáikat.

– Jó hírrel szolgálok, szultánom; Hürrem szultána magához tért. – Ködös szempilláin keresztül észrevette férje arcán az aggodás felhőit. Ahogy mosolyogni igyekezett, fájdalmasan elevenítette fel Alekszandra kérdését: „Van neked koronád, trónod?”

– Hívd ide hozzám Dzsafert! – suttogta Hürrem. – Rögvest... Rögvest!

Első fejezet

1558. ŐSZ

Nyugtalan árnyak mozogtak a fák mögött. Ezek a sziluettek tíz rémisztő arcú férfihoz tartoztak, akik meggörnyedve haladtak az özönlő esőben, minden egyes lépés után megállva, hogy körülméleljenek, majd továbbindultak. Az erdőt magába temető sötétség a fák alatt még az éjnél is sötétebb volt. Ha nincs az egyik pillanatban felvillanó, a másikban ismét eltűnő kardjaik rideg, acélos fénye, szinte lehetetlen lett volna észrevenni őket. Ebben az istenverte időben meneteltek, hogy elvégezzék feladatukat, amely olyan baljóslatú volt, mint ők saját maguk. A leshelyig még hosszú volt az út. Órák óta gyalogoltak már. Egyrészt az eső, másrészt ha bükk- és tölgyfáknak dőltek, az azok széles leveleiről rájuk folyó víz áztatta bőrig őket.

A leshelyig még hosszú volt az út. Órák óta gyalogoltak már. Egyrészt az eső, másrészt ha bükk- és tölgyfáknak dőltek, az azok széles leveleiről rájuk folyó víz áztatta bőrig őket.

Egy felemelt kar jelzésére mindannyian leguggoltak ott, ahol éppen voltak és mozdulatlaná váltak. Tíz fülpár hallgatta az erdő csendjét. Tíz szempár meredt előre feszülten, hátha látnak valamit az eső fala mögött. Nem volt ott senki és semmi.

Az erdő még soha nem volt olyan nesztelen. Még az őzek és nyulak is menedékhely után kutattak. Őket azonban véres munka várta. Mindenesetre az arannyal teli erszény bizonyára jólesően melegíti majd

őket.

A magasba emelt kar leereszkedett, és az éjszínű árnyékok továbbmentek, kardjaikat kifelé szegezve, mintha bármelyik pillanatban felkoncolnák egymást. Az őket követő árny is ugyanígy tett.

Mire elértek a kisebb tisztásig, ahol egy kicsit ritkultak a fák, meglehetősen elfáradtak. A tíz alak megállt. Mögöttük az árnyék is elbújt egy fánál. Nem szabadott túl közel kerülnie hozzájuk, annak érdekében, hogy megvédje magát attól, ami nemsokára következni fog.

Az emberek a nedves talajra huppantak, hogy valamennyire kifújják magukat. Az őket elrejtő köpenyek rájuk tapadtak.

– A fenébe – sóhajtott egy hang, de gazdájának arca láthatatlan maradt a csuklya alatt. – Ez a köpeny olyan nehéz, mint egy zsák árpa. Nehéz lesz ebben kardot forgatni.

Nem sokkal távolabb tőle valaki, aki arccal előre rogyott a földre, így szólt:

– Így viszont egyszerűbb lesz zsebre tennünk az aranyat – és közben lehúzta a csuklyát a fejről. Kezével befogta a száját, hogy elfojtson egy vészjósló nevetést. Ezután letörölte az arcán végigfolyó vizet.

– Még az ördög sem sétálgatna ilyen időben, barátom. Ha engem kérdezel, ok nélkül erőlködünk. Vajon azok a gazemberek is annyira bolondok lennének, mint mi? Ők már minden bizonnyal egy fogadóban rejtőznek és horkolva várják a reggelt a meleg ágyukban.

Még egy árnyék szólalt meg.

– Ki tudja, talán a fattyúk tűz mellett üldögélnek és bort vedelnek.

A férfi, aki épp most emelte fel a karját jelezve nekik, hogy hagyják abba, dühösen felkelt ülőhelyéről.

– Micsoda fogadóról, miféle borról ábrándoztok, ti ostobák! Amikor Hürrem emberei parancsot kapnak, ők nem törődnek az esővel vagy a sárral. Hagyjátok abba a siránkozást és induljatok. A rejtekhely már közel van.

Vonakodó kesergés hallatszott. Kilencen mozdultak el onnan, ahol az imént voltak. A zivatar fala nemsokára láthatatlanná tette őket.

A lesben állók vezetője hátul maradt. Várta, hogy az árnyék, ami követte őket, közelebb jöjjön. A férfi, bőrköpenyét a földön vonszolva csakhamar mellette termett.

– Még soha nem láttam ilyen esőt – panaszkodott, miközben lesöpörte arcáról a vizet.

– Elmossa a vért, amit ontani fogunk.

A bőrköpenyeges megborzongott.

– A vért igen, de a testeket nem. Mindenki tudni fog Hürrem embereiről. És a tieid? Megbizonyosodtál arról, hogy nincs náluk semmi, ami elárulna minket, ugye?

– Ne aggódj, az embereim tiszták.

A zsoldos katona megállt. Nevetett a másik szavain. Az emberei tiszták, mi? Mi mást lehetne tenni, minthogy nevetne ezen az egymás után tett három szón? Minden más tiszta lehetett ezzel a tervvel kapcsolatban, kivétel az ő embereit, ők soha.

– Bárhogy is, legyél óvatos – morogta a közelebbi. – Ne felejtsd el az egyezséget. Nincs lehetőség hátrahagyni egy sebesült emberünket sem. Ha valaki elesik és nem tud felkelni, ne mondd azt, hogy majd úgyis meghal. Tegyél róla, hogy valóban úgy is legyen.

– Persze, csak ha én túlélem. – Majd megfordult és szembenézett vele. – Ha én sebesülök meg, ki fog végezni velem, talán te?

A férfi a kérdést eleresztette a füle mellett.

– A tieid még mindig nem vették észre, hogy követlek titeket?

– Olyan helyzetben vannak, hogy rád lelhessenek? – a zsoldosok vezére fenyegetően nézett. – Az eső bőrig áztatta őket. Csak arra tudnak gondolni, hogy mielőbb elintézzék azokat az alakokat, és egy meleg, száraz helyre meneküljenek. Szerinted érdekli őket, mi van mögöttük? – Egy pillanatig csendben volt. – Ezenfelül te vagy az, aki utánunk akart jönni. Mi

befejeztük volna a munkát, megtaláltuk volna, amit kértél és elvittük volna neked. És akkor neked nem kellett volna eltűnnöd ezt a mocskot.

A nyakán lefolyó néhány vízcsepptől a bőrköpenyest kirázta a hideg. Még jobban bebugyolálta magát. Nem csupán ázott, hanem hosszú és véres éjszakának néztek elébe. Nem kívánt arra gondolni, hogy mi történne vele, ha nem találják meg Hürrem embereit. Meg kellett kaparintania azt a zsákot az urának.

– Az az ember, aki ezt a parancsot adta nekem, nagyon elővigyázatos ám – nyöszörgött. – Muszáj megszereznünk, amit akar. Ám ez nem elég. Arról is meg szeretne győződni, hogy a parancsot végrehajtották, és nincsenek hátrahagyott nyomok.

– Épp ezért vagy te itt. Hogy biztosítsd az ügy tisztaságát.

A férfi nem válaszolt. Elfordította tekintetét az éj sötétjébe.

– Mégis kitől kaptad ezt az átkozott parancsot? – A kérdés váratlanul hagyta el a zsoldos száját. Átkozta magát. Micsoda egy esztelen kérdés volt ez. A másik most biztosan megint elneveti magát. A közelebbi azonban most nem nevetett. Csak ismét letörölte az arcát áztató vizet. Ezt követően felelt csak:

– Valakitől, akinek pedig egy harmadik adta a parancsot.

– Mi lesz akkor, ha igaz, amit az embereink mondtak? Ha azok megszálltak valahol éjszakára ahelyett, hogy ebben az esőben lovagolnának? Azt tudod, hogy a leshely veszélyessé válik, amikor hajnalodik.

A másik bólintott.

– Éjjel-nappal, eső-hó, mit sem számít. Ez a feladatot el kell végezni. Ez az utasítás – sziszegett. Aztán olyan jelt adott, ami azt üzenté: – Gyerünk, indulj végre.

– El fognak jönni – szólt. – Az előbb te magad mondtad. Hürrem lovasai nem állnak meg.

És amit mondott, valóban be is következett. Hürrem lovasai nem

vesztegeltek. Öt feketébe öltözött lovas katona hagyta maga mögött a mezőket és vágta az erdőbe. Eltökélten folytatták útjukat, akármennyire is lassította őket a sötétség és a rengeteg. Behúzták a nyakukat, hogy elkerüljék az ágakat, viszont még így is csak nagy nehézségek árán tudtak előrehaladni, hiszen a lovakkal folyamatosan kanyarogniuk kellett. A fáradt hátságok szuszogásán kívül semmi mást nem lehetett hallani az erdőben.

Ismét felgyorsultak, amikor egy olyan területre értek, ahol a fák megint ritkábbá váltak. Ekkorra az erdőnek már mindössze egy negyede volt csak előttük.

Ezt követően minden egy szempillantás alatt zajlott le. Egy hatalmas fa zuhant nagyot puffanva az öt lovas útjába. A katonák mérgesen kiabáltak, miközben az ijedt paripák fájdalmas nyerítések közepette felágaskodtak.

Ugyanabban a minutumban tíz nyíl süvített keresztül az erdőségben. Az öt lovasból egyszerre kettő zuhant élettelenül a földre. A többiek előhúzták kardjukat és visszapattantak a nyeregbe.

– Mutassátok magatokat, ti démonivadékok! – ordította az egyikük.

A lesben állóknak nem állt szándékukban tovább várni. Tíz éjfékete árny ugrott elő a fák mögül, és szóltanul körbevették Hürrem három lovasát. A kölcsönösen gyilkos tekintetek és óvatos mozdulatok pusztán néhány szemvillanásig tartottak, amit rögtön kardok csattogása, harci kiáltások és átkozódások hangzavara követett.

Az üvöltések jajgatásba torkoltak, és ahogy a kardok egymásnak feszültek, szikrák szálltak az égbe, villámként világítva meg az éjszakát. Az első két zsoldos felkiáltott, majd holtan rogytak össze. Hürrem egyik lovasa rárontott az orvul támadókra, és így üvöltött:

– Szokullu fiai, pusztuljatok! – Mesterien forgatott szablyájával két további életet oltott ki. Ekkor viszont a másik lovas megvágta a jobb karján. Kardját a még használható baljába kapta át és a harcot folytatva felhasította egyik támadója hasát. A másiknak a karját csapta le. A harcba

belefeledkezve elkésett, mire felfedezte a mögötte settenkedőt és megfordult... A levegőn keresztülhasító, gigászi méretű handsár elválasztotta fejét a vállától. A fejetlen test rángatózott egy pillanatig, majd megmerevedett. A fej a nyirkos talajon gurult tovább, hogy aztán végleg eltűnjön a feketeségben.

A lovasok bátran küzdöttek, a tisztás vérfürdővé változott. Kilenc zsoldosnak és Hürrem négy lovasának teste feküdt a földön. Mire az eső elmosta a sebekből kiömlő vérpatakokat, már csak két férfi volt talpon. A zsoldosok vezére és Hürrem utolsó katonája. Ő is sebesült volt. Ahogy az utolsó csapáshoz méregették egymást, egy síp hangja szakította félbe az éjjelt. A nyíl sivítva fúrta át Hürrem emberének szívét és a hátán át ismét megmutatta hegyét. A következő vesszőtől a lovas az avartakaróra borult, és ezzel mindennek vége volt. Egy darabig csak az eső hangja hallatszott.

– Ez a hitvány alak már éppen végzett volna velem – morgolódott a zsoldosvezér a fák közül előbukkanó férfinak. – Nyilaid megmentették az életemet.

A bőrköpenyes ember, aki egész éjszaka a zsoldosokat követte, elégedetlenkedett:

– Elég a csevegésből. Ezek mind jobb harcosok voltak nálad. Ha nem cselekedtem volna időben, az egész rajtaütés veszendőbe megy. Motozd meg őket alaposan! Egyiküknél ott kell hogy legyen egy császári bíborlila zacskó.

Miközben a zsoldos átkutatta a lovasok ruháit, a másik a földön heverők között ballagott. Néha ellenőrizte, hogy valamelyikük nem lélegzik-e. Még mindig ezzel foglalatoskodott, mikor a katonák vezetője odalépett hozzá és így szólt:

– Ezeknél nincsen semmiféle zacskó.

– Hogyhogy nincsen? Kell hogy legyen. Keresd tovább. Leejthették volna a földre? Akkor nézz körül mind az öt lónál is. Biztosan elrejtették valahová. – Szavai zavaráról árulkodtak.

A második vizsgálat sem hozta meg a várt eredményt. Harmadjára már ő is csatlakozott a másikhöz. Még le is csupaszította a holttesteket, hogy meggyőződjön róla, nem kötöttek-e valamit magukra, de csak nem volt sehol.

– Az istenit! – kiabált dühösen. – Ez egy csapda!

– Egy csapda?

– Úgy ám, egy csapda! Ezek a fattyúk felbérelt martalócok. Szándékosan engedték, hogy megtaláljuk őket. Míg itt álltunk lesben és velük vesztegettük az időt, az erszény már úton van az eredeti célja felé, egy másik ösvényen. Más szóval, beleestünk Hürrem szultána kelepcéjébe. Az a csúszó-mászó ringyó még az ördögöt is rávanné, hogy fordítva vegye fel a cipőjét.

– Szóval az összes emberem a semmiért lelte halálát.

A bőrruhás nyugtalanul visszafordult és rámeredt.

– Hárman még életben vannak. Odavonszoltam őket az alá a fa alá. Menj, végezz velük!

A zsoldosvezér kardja megállította a halál szélén álló három embere lélegzetét. Éppen, amikor már befejezte volna, meghallotta azt az átkozott süvítést, de már nem volt mit tenni. Az első nyíl átdöfte a hasát. A férfi megütközve, rémülten bámult a sebesen növekvő, vörös foltra a gyomránál. A második nyíl megfosztotta az életétől.

A gyilkos úgy találta, hogy harmadik nyílra már nincsen szükség és felsóhajtott:

– Az ördögbe vele! Hürrem már bizonyára megkapta a hírt.

Két sötét ruhájú futár hajtotta kimerült, habzó szájú lovát a palota hatalmas, lámpásokkal megvilágított kapui felé. Patkócsattogás közepette, villámsebesen haladtak a két oldalról harcosokként őrt álló ciprusokkal díszített úton. Az egész nap zuhogó eső sártengerré változtatta a földet. A

lovak izzadságtól elázott sörénye lobogott a szélben, egyenesen a lovasok arcába. Nyílként törtek előre az udvar ajtaját célozva, amit tornyok vettek körül, miközben széjjelfröcskölték a pocsolyákat. A fehér ló lovasa a jobbában tartott, hosszú gyeplőszárral ostorozta hátasát, hogy gyorsabban menjen.

– Engedjetez utat! Álljatok félre! Utat Hürrem szultána hírnökeinek!

A közeledő éjszaka szürkületében a palota őrsége sürgött-forgott. Lándzsák hegye fordult a jövevények felé. Többen kardot húztak, néhányan pedig puskájukkal lövőállást vettek fel. A külső udvarra nyíló, nagyméretű bejáratnál összesereglő katonák nem lassították le a lovasokat. A két ló nyakát előrenyújtva fújtatott, mintha repülnének és folytatta útját.

– Adjatok utat Hürrem szultána hírnökeinek! – A tejszínű ló sötét lovasának hangos kiáltása ismét lecsapott, mint a mennykő.

Mialatt a palota védelmezői egy tétova pillanat után az út két szélére szóródtak szét, a vörös és a fehér ló már el is érte az udvart, szélesebesen jutva át a kapun. A köveknek ütődő patkók szikrái szentjánosbogárként ragyogtak. Ekkor a katonák odasiettek, hogy megfékezzék a dühösen horkantó lovakat. A hófehér csödör megijedt a tömegetől, és az ordítózástól hirtelen felágaskodott. Egy ingerült nyöszörgéssel a két hátsó lábára állt, és forogva kapálta a levegőt két elülső patájával. A másik ló szintén felágaskodott, és az udvart betöltő nyerítéssel követte társát.

Amíg a méneket négy lovász igyekezett lecsillapítani, a két porlepte küldönc egy fürge mozdulattal lecsúszott a nyeregből. Míg a Mehmed szultán, a Hódító címerét viselő ajtó előtt álltak, egyik kupa vizet a másik után itták ki mindketten.

A Csavusbasi⁴¹, a teret a mellékudvartól elválasztó, dupla boltíves ajtónál levő őrhelyéből kiugorva azon tűnődött, vajon ki bontotta meg az éjszaka mély csendjébe süllyedő palota nyugalmát:

– Miféle szemtelenség ez? – harsogta. – Tudják, hogy nem lehet a Palotába belépni csak úgy, mint egy istállóba?

Az egyik sötét lovas mellkasánál a ruhájába csúsztotta kezét, és előhúzta a császári bíborlila erszényt, egészen a feje fölé emelve azt. A Csavusbasi abban a pillanatban összeszedte magát, ahogyan megpillantotta a császári színt. A második lovas hangja visszhangot vert a palota magas falain.

– Híreink vannak az edirnei palotából. Bizonyítékra vágysz? Tessék.

A tisztviselő szeme továbbra is nyugtalanul forgott. Miközben reggelente gesztenyeolajjal ápolt, sötét, bozontos bajuszát hegyezte morzsolgatva, megpróbálta elkerülni, hogy elveszítse tekintélyét az emberei előtt. Hangját egy fokkal leeresztette, habár szavaiban még mindig ott rejtőzött a parancs ereje.

– Mondják el akkor. Mire várnak még?

– Mi kizárólag Dzsáfer agának jelenthetünk. Ezt az utasítást kaptuk.

– Ti nyavalyás bolondok; a rendkívüli Háremaga elé menni ilyen eszeveszetten sietve? Talán nem tudod a szabályt, nem ismered a törvényt, nem kaptál semmiféle nevelést sem? Mondd el nekem, amit mondanod kell, aztán fogd a barátodat és takarodj!

A Csavusbasi félve és tisztelettel nézett a zacskóra, amit a futár továbbra is a feje fölött tartott. Nyomban felismerte. A császári bíborlila megegyezett Hürrem szultána pecsétjével. Nem voltak az Oszmán Birodalomban olyan ajtók, amiket ezzel a császári bíborlila selyemtarsollyal nem lehetett kitárni. Vagy ami azt illeti, olyan élet sem, amit nem vehetett el. Olyannyira, hogy még ő maga sem állíthatta meg. Megpróbálta elérni és elvenni az erszényt. A sötétbe öltözött, redős homlokú, sasszemű lovas villámgyorsan visszalépett, barátjának keze pedig a derekánál lógó görbe tör felé nyúlt.

– Ne tedd, Csavusbasi! – sziszegte fenyegető hangon. – Bármilyen is a parancsunk, én pontosan arról beszélek most neked. Ha Dzsáfer aga akkor Dzsáfer aga. Még ha egy egész hadsereget ránk eresztenél sem cselekedhetünk a parancsunk ellen.

A magas rangú tisztviselő és a körülötte álló örök láthatták, hogy a két

férfi szeme villámlik a sötétben. A Csavusbasi lenyelte az átkozódást, ami már a nyelve hegyén volt.

– Szerencsétlen, lábatlankodó korcsok, ostobák ivadékai, a Moszkovíta szolgái! – dühöngött magában, de nem állt szándékában ezeket szavakba önteni. Hiszen tudatában volt annak, hogy mit jelentett magára vonni Hürrem haragját.

– Jöjjenek velem! – szólt és megfordult. Fölényeskedve indult el; egyik keze övébe tűzött görbe kardján pihent, míg magas, fehér nemezsüvegének bojtja nyakát seperve lendült egyik oldalról a másikra. Úgy tűnt, mintha vörös bőrcsizmájának kemény léptei ijedtségét és megfélemlítettségét akarnák takargatni.

A Csavusbasi vezette a második udvar átjárója felé vonuló sort, amit a feketébe öltözött és szemükben sötétséget hordozó két hírnök zárt a piros-fehér hüvelyű törökkel felfegyverzett őrszázaddal együtt. Két lovász hátul maradt a lovakkal. Ugyanis senki más – legyen az kán vagy akár király –, csak a szultán mehetett keresztül lóval a második udvar kapuján. Az egyik sötét lovas visszanézett. A lovászok még mindig a paripák megnyugtatóásával foglalkoztak, amik olyan erővel kapálták a földet, mintha a köveket akarnák kikaparni belőle, és folyton a fejüket dobálták, hogy megszabaduljanak a gyepelől.

Négy újabb szolga lámpásokkal a kezében csatlakozott hozzájuk, ahogyan egy-egy kúp alakú, fából készült ajtó alatt elhaladtak.

Elsétáltak az Igazságügyi Torony mellett, ahol a vezírek minden reggeli ima után egy gyűlés keretében tárgyalták meg az államügyeket. Az őrhelynél égő néhány lámpás kivételével az épületben teljes sötétség honolt. A falak úgy magasodtak előttük, mintha titkaikat próbálnák elrejtetni ebben a sötétségben. Míg a tisztviselő, az örök és a szolgák csendesen kullogtak a megszokott útvonalon, most Hürrem két feketét viselő futárának feszültségét lehetett érezni. A lámpák fénye a fehér márványos földre vetítette árnyékukat, néha eléjük, néha pedig őket

követően.

A második udvarra nyíló ajtó jobb oldalán álló épület viszont, az Igazságügyi Palotával ellentétben, tündökölve fénylett. Inasok hada sietett befelé, és legalább ugyanannyi jött kifelé épp olyan sietősen, hatalmas tálcákkal. A palota konyhájából kiáramló, ínycsiklandozó illatok, ahol minden egyes nap 40-50 különböző fogás, desszert, szirup és sörbet készült, arra emlékeztették a két lovast, hogy tegnap este óta alig ettek egy harapásnyit.

Végül elérték a keskeny utcákat, a varázslatos illatokat árasztó kerteket és a szökőkutakat, amik mellől, annak ellenére, hogy már az ősz derekán jártak, a nyarat felidéző napokat átélő palota népe nem volt hajlandó elmozdulni, csak hogy hűsölhessen. A tanoda után, ahol a világ minden tájáról összegyűjtött fiatalok tanultak vallást, tudományt, történelmet, politikát, török és francia nyelvet, a világban történő eseményekről, illetve a palotai viselkedés szabályait, megérkeztek a hárem bejáratához. Ennél a pontnál tovább nem volt átjárás.

Miközben Hürrem küldönceit elkísérték az őrhelyig, hogy ott várakozzanak, egy szolga már be is szaladt a hárembe, hogy gyorsan kézbesítse a hírt. Bár felcsavart orrú cipőjébe csupán lábujjait tudta belegyömöszölni, a fiú lélekszakadva rohant a palota rezidenciái és kúriái között kanyarogva, hosszú és szűk kőpadlózatú folyosókon át. Valójában azt szeretete volna kiáltani, hogy „*Fekete agám, Fekete agám; hírek érkeztek*”, de félelmében csak suttogni mert. Így ezt aztán rajta kívül senki más nem hallhatta.

Dzsáfer aga, akihez Hürrem a híreket küldte, rendelkezett a legtöbb hatalommal a háremben. A neve Dzsáfer, viszont mindenki Fekete aga néven ismerte. Természetesen ennek a címnek az elnyerése nem abból a tényből fakadt, hogy olyan fekete volt, mint a csillagtalan éj. Ez a nagyorrú férfi, akinek éppen úgy, mint a tündérmesékben, egyik ajka a földre, a másik pedig az égig ért, Hürrem szudáni bizalmasa volt, rokonszenvező

füle, és néha inasa, de leginkább besúgója attól a pillanattól kezdve, amikor ő ágyasként a hárembe került.

Mivel nyak nem volt gigászi torzó tetején, olyan benyomást keltett, mintha fejét közvetlenül a vállára helyezték volna. Szemének és fogának fehérsége nélkül, amely megmutatkozott, majd ismét eltűnt azon a ritka alkalmakkor, amikor mosolyogni látták, szinte elkerülhetetlen lett volna, hogy az éj sötétjében az ember bele ne botoljon Dzsáfer agába. Miután néhány ágyas megtapasztalta ezt a borzalmat és rettenetes sikolyok közt felkeltette az egész háremet; magától értetődő volt, hogy Dzsáfernek azontúl mindig fehérbe kell öltöznie. Így azonban a Sötét aga a hárem sötét folyosóin kószáló, salwart^[2] viselő, fejetlen szellemmé változott.

Dzsáfer a palotában szolgált, amióta csak az eszét tudta. Arra már nem is emlékezett, hogyan szakították el az eredeti hazájától. Az emberek „szudáni” névvel illették, de valószínűleg valahonnan Habes^[3] területéről származhatott. Csupán két elmosódott emléke maradt meg a gyermekkorából. Egy kalózhajó és a penész-szagú pince, ahol a férfiasságától megfosztották. A sikoltása még mindig Dzsáfer fülében visszhangzott.

A nap, mikor Hürrem a palotába érkezett, egybeesett Dzsáfer magányossággal és fájdalommal teli napjaival. A neve akkor még *Alekszandra* volt. Később úgy is hívták őt, hogy a vörös hajú lány, *Ruszlána*. Feltehetően ugyanolyan idősök lehettek. A cselédlányok nevetgéltek egymás között tizenöt éves csitrinek gúnyolva a lányt. A fiú is körülbelül ugyanannyi volt.

Noha a rabszolgaság összepréselte és szétmorzsolta Dzsáfert, Alekszandrát, akit előtte és a háta mögött is csak oroszként emlegettek, viszont csak még inkább lázadóvá tette. Az orosz leány igazán keményfejű volt. Még a legkisebb dolgok is fel tudták dühíteni, és akkor aztán feldúlta az egész palota nyugalma és oda se hederített a szultánra vagy a szultánára. A palota fürdőjébe sem lehetett gond nélkül elvinni. Olyankor

csak ült a sarokban a tatár lánnyal Merzukával, aki vele együtt a Krím-félszigetről érkezett. Némely éjszakákon Dzsáfer hallotta őt sírni, amikor elhaladt a szobája előtt. És azt a dalt is, amit a fiú által ismeretlen nyelven énekelt azokon az éjjeleken, amikor a Kiz Kulesi⁴⁴ környékéig emelkedő hold fénye beözönlött a szobájába. A lány hangja néha úgy csobogott, mint a forrásból feltörő víz, máskor úgy rezgett, mint egy sebesült madár szárnyai, de legtöbbször a suttogó szavak úgy folytak szájából, mint egy gyászének. A dal, amit énekelt, egyfajta vágyakozó dal lehetett. Hiányolhatta a hazáját, a faluját. Édesanyja, édesapja is eszébe juthatott. Ki tudja, talán a messze élő kedveséhez kiáltott. A nagy testű Dzsáfer ilyenkor összehúzta magát a sötét árnyékok alatt vagy úgy tett, mintha valami igazán fontos teendője lenne, és várta, hogy Alekszandra befejezze az éneket.

Egy másik, de ehhez nagyon hasonló éjjelen találkozott a tekintetük. Ahogyan a dal utolsó, síró szavai is előbukkantak, Dzsáfer látta a gyöngyököt lehullani a lány szeméből az arcára. És a lány az övéit.

Összeszedte magát és már éppen indult volna, amikor a lány törökül, amit még csak nemrég kezdett el tanulni, megszólította:

- Ne menj. Te ki?
- Dzsáfer.
- Alekszandra Liszovszka én.
- Miért sírdogálsz?
- Síjdogál itt, látod. Én nem tájsalog.

Dzsáfer felnevetett.

A leány nem volt képes helyesen kiejteni az „R” betűket, és helyette minden alkalommal egy édes „J” hangot toldott be. És így volt ez évekig. Sőt, tulajdonképpen még most is. A mérges Hürrem „R”-jei „J”-kké váltak, amikor sarkával a padlón toporzékolva kiabált: „Mondd meg az agáknak. Ez a pa- pa... jancs.”

Természetesen ezen már senki sem nevetetett.

Azon az estén Alekszandra így szólt:

– Ne mondd el senkinek te. Titok majadjon. A kettő mi titkunk majadjon.

Ez volt az orosz ágyas Alekszandra és Dzsáfer első titka. Később több titkuk is lett. És ezekért a titkokért cserébe Dzsáfer értelemszerűen hírnevet és egy kisebb vagyont szerzett, amit gondosan félretett.

Hány hosszú év telhetett el? Harminc vagy akár negyven? A hárem csitri ágyasa mostanra a világ legbefolyásosabb nőjévé változott. És Sötét Dzsáfer sem volt már az a szegény eunuch, akit a háremben ide-oda lökdöstek, akit megverték az ajtók mögött, vagy akivel az ágyasok gúnyolódtak, mondván „A tiedet leszakították teljesen, ugye; mutasd csak meg.” Voltaképpen a hárem sem volt már a régi többé. Mióta Szulejmán, Hürrem szultána kérésének engedve, elbocsátotta a lányokat, a hárem már pusztán lakóhely volt a szultán és családja, a női szultánok számára. Ennek a háremnek a Habesből elrabolt Dzsáfer aga lett a feje hosszú időre.

Dzsáfer a Szekili Holnak^[5] nevezett őrhelyén ült és emlékei közt járt. Akkor állt a sarkára, mikor a futástól kipirult arcú szolga belépett és igyekezett nem túlságosan felemelni a hangját:

– Sötét aga, Sötét aga.

– Hó, te hitvány ördög. Mi ez a lárma! Meguntad az életed? A szultán palotájában hogy mersz kiabálni? Hallgass el és akkor nem szögezek a füleidnél fogva a falhoz.

– Hürrem szultánától érkezett üzenet, agám. A hírnökök ragaszkodnak ahhoz, hogy vagy közvetlenül Dzsáfer agával beszélnek vagy a fejünkkel fizetünk.

Hozzátűzött ugyan még öt szót ahhoz a háromhoz, amit hallott, de a fiútól hallottak elegendőek voltak Dzsáfer aga számára, hogy rögtön az ajtó felé forduljon. Miközben így tett, továbbra is a mögötte siető fiút szidta.

– Ha üzenet jött a szultánámtól, mégis miért tétlenkedtél ennyi ideig, te

nyamvadt bosnyák. A nevem betanulása helyett inkább nyomban szólhattál volna.

Amikor a küldöncök látták Dzsáfert futva érkezni, előléptek a jobb torony alatti őrhelyről. Egyikük nyersen megkérdezte:

- Te vagy Dzsáfer?
- Személyesen. És te ki vagy?
- Mégis miért tartozna rád, hogy én ki vagyok?
- Ha üzenetet hoztál a szultánamtól, akkor igenis rám tartozik.
- Akkor adjuk meg a tiszteletet, aga. Engem Jildirimnek¹⁶¹ hívnak. – Majd rámutatott a mellette lévőre. – És ez pedig Simsek¹⁷¹.

Miközben a férfi a bajsza alatt kacagott, Simsek a szavába vágott.

- Mi fölön csípjük Hürrem szultána ellenségeit és hamuvá változtatjuk őket.

Jildirim folytatta, ahol társa abbahagyta:

- Ha bárki kritizálni merné a szultánát, mi kitépjük a nyelvét.

Dzsáfer aga elcibálta őket a lámpástól kivilágított fa sötét oldalára, ahol megint csak elnyelte őt a feketeség, szemének és fogának fehérségét kivéve, ami egyszer megmutatkozott. másszor eltűnt miközben beszélt.

Amennyire csak tudta, igyekezett vékony hangjának félelmetes hangzást kölcsönözni:

- Nincs itt szükség mások nyelvére. A tiétek már eleve olyan, mint a sütőlapát, masallah,¹⁸¹ – sziszegte. Ám amikor észrevette, hogy a futárok teste megfeszült, mint egy íj, széttárta széles tenyerét és vigyorgott.

- Rendben van; én Dzsáfer vagyok. Te Jildirim, te pedig Simsek vagy. Te perzselsz, te pedig pusztítasz. Ez így mind szép és jó, csak hogy honnan tudhatná ez a Sötét Dzsáfer, hogy valóban Hürrem szultána küldött benneteket? Hol a bizonyíték?

A fehér ló gazdája fürge mozdulatot tett, amivel előhúzta ingmelléből a

női szenvedély és finomság csillogását sugárzó, selyemből készült császári bíborszínű erszényt. A Sötét aga, tisztelettudóan kezébe vette azt és megszagolta. A másik lovas megkérdezte:

– És mi a jelszavad?

– Hürrem szultána azt parancsolta, hogy „Kérdezd meg az agát, mi a neve az első cselédemnek? Ha tudja, add át neki a hírt, ha nem tudja, vedd el az életét.” Halljuk tehát.

– Merzuka.

A két férfi egymásra nézett. A magát Jildirimnek nevező lovas gyorsan megbizonyosodott róla, hogy nincs-e valaki a közelben, aki hallhatná, amit éppen mondani akart, majd Dzsáfer aga füléhez hajolt:

– Hürrem szultána a palotában lesz holnap, az esti ima után. „Hadd lássam az én Dzsáfer agámat. Aztán ne felejtse el megtenni a kötelező óvintézkedéseket”, üzenté Hürrem szultána.

Ejha, mondta magában a Sötét aga. Minden óvatosság és titkolózás csak ezért lett volna? Ez azt jelentené, hogy ez az egész hűhó csupán azért volt, hogy értesítsenek Hürrem szultána érkezéséről Edirnéből?

– Ennyi az egész? – faggatózott gyanakvó szemekkel.

Ez alkalommal Simsek fordult közelebb az aga másik füléhez:

– A fekete arcúak mindig ilyen lassú felfogásúak? – sóhajtotta gúnyosan.

– Küldene a hatalmas szultána hírnököket csak ezért? El fogod juttatni ezt a zacskót szadzam¹⁹¹ Rüsztém pasának. Ezt a sürgős és fontos parancsot késedelem nélkül végre kell hajtani. A pasa őfelsége tudni fogja a következő lépést.

Sötét Dzsáfer meglehetősen csalódott volt.

– Jól van, csak hogy ez az erszény üres.

A másik sötét lovas égő szemekkel tekintett Dzsáferre. Dzsáfer pedig szemét forgatta, ami úgy világított, mint egy fehér kanál a sötétségben. *Most már világos, miért hívták őt Simseknek. Hiszen szemei tüzet*

árasztottak, gondolta széles mosollyal az arcán.

– Ki látott már olyat, hogy egy üres zsákot vittek volna a rendkívüli szadzamnak?

A közelebbi vigyorogva csatlakozott a beszélgetéshez:

– Te tudhatnád, hogy mit tegyél a zsákba, aga.

Ekkor értette meg Dzsáfer Hürrem szultána rejtvényét. *Méreg*, jutott eszébe. *Megint halál, megint katasztrófa*, égették az agyát a szavak. Kezei abban a pillanatban jéggé dermedtek.

Ez azt jelentette, hogy minden kezdődött előlről.

Mielőtt az éjszaka visszavonult volna, a két sötétbe öltözött férfi, akik Edirnéből jöttek, elindultak visszafelé.

Sötét Dzsáfer máris nekifogott átkozott feladatának. Sompolyogva lépegetett az éj sötétjébe burkolt utcák falai mentén, a párkányok alatt. Fejét szurokfekete köpenye alá rejtette, amit maga köré tekert. Még a szénfekete ember szemének fehérségét sem lehetett már látni. Abban a pillanatban olyan ravasz volt, mint egy róka, olyan óvatos, mint egy skorpió, olyan halálos, mint egy farkas. Minden második lépésnél megállt, nekidőlt a falnak és hallgatózott a sötétben. A külső udvarból a szolgálatban lévő janicsárok hangja hallatszott, a hárem egy nyitva hagyott ablakából fény és két nő kivehetetlen suttogása szűrődött ki.

Amikor biztos volt afelől, hogy nincs veszély, osonva továbbindult és majd megtorpant. A rábízott tárgynak anélkül kellett eljutnia Szulejmán szultán legkedvesebb lányának, Mihrimah szultánának férjéhez, a sánta szadzam Rüsztém pasához, aki Hürrem szultána veje is volt egyben, hogy bárki is meglátná. Senki sem vehette észre ezt a fekete szellemet. Senki sem tudtathatta, hogy halált hordoz a birodalmi lila erszényben, amit salwarjának feneketlen mélységű zsebébe dugott. Egy apró üvegcsébe zárva az erszényben *negyven kígyó* mérge volt – elegendő, hogy megöljön

egy egész hadtestet.

Vajon kinek élete volt a célpont? *Nem számít*, dörmögte Dzsáfer aga. Már régen megállapította, hogy a palotában élve a lehető legveszélyesebb dolog a kíváncsiság volt. Csakis azért volt képes eddig a napig életben maradni, mert nem volt kíváncsi, vagyis inkább nem mutatta ki kíváncsiságát. „Ki keveset tud, sokáig él,” oktatta mindig a kezdő szolgákat. Dzsáfer aga sokat tudott, viszont hamar el is felejtett mindent.

Egy titkos átjárón keresztülhatolt a palotát körbefogó falon, és megtermett alkata ellenére gyorsan belemerült a koromsötét éjbe. Biztosra vette, hogy nem keltett semmi zajt, saját léptei mégis dobok dübörgéseként hallatszottak. *A fene egye meg*, kesergett. Minden idegszála megfeszült, mint egy acélrugó. Készen állt arra, hogy lecsapjon, üssön és darabokra tépjen bárkit.

A csillagok nélküli éjjel sötétségében az erdőben egy kicsivel előrébb várakozó, elnyűtt kocsi irányába haladt. Néhány bérkocsis, aki tudtak az időnkénti titkos sétákról a palota környékén, itt vártak, hogy a szerencse elhozzon nekik legalább egy rendes borraivalót adó vendéget. Szerencséjére csak egyetlen kocsi volt ott ma este. A fogat ajtajánál az üvegdobozban égő gyertya vak fénye felbukkant, majd újból szertefoszlott, ahogy a környékező faágakat mozgatta a szél. Dzsáfer aga egy fa mögött guggolva percekig figyelte, nem-e követte valaki. Nem úgy tűnt, hogy bárki is járna a nyomában. Így ha lehet, még jobban összehúzta óriási testét a köpenyege alatt, és a kétlovas, kisméretű kordé felé surrant, aminek kocsisa egy meglehetősen magas emelvényen ült. Miután nesztelenül kinyitotta az ajtót és beszállt, megszólalt:

– Hajts egyenesen. Majd szólok, hol állj meg.

A bérkocsis magában arra gondolt, ez is csak egy kéjsóvár alak, majd a gyeplővel a lovak közé csapott. Azok vonakodó, álmos léptekkel elindultak.

A mozgó kocsiban Sötét Dzsáfer még egyszer leellenőrizte, hogy az

üvegcese benne volt-e a zsebében. Gyomra reszketett. A halál pontosan ott volt; ahová tette. Miközben a fogat lassan és rázkódva haladt előre, Dzsáfernek az jutott eszébe, hogy mennyire gyűlöli a mérgeket. A méreg általi halál gondolata mindig is megrémisztette. Éppen e félelme miatt igyekezett elkerülni a méreggel történő gyilkosságot is. A halálnak lovagiasnak kellene lennie mind az áldozat, mind pedig a gyilkos számára. Szemtől szembe, látható módon. Előhúzta gigászi karjait, amik sehogy sem fértek el kényelmesen a köpeny alatt. Mindegyik olyan volt, mint a főhóhér által használt zsíros hurok. Mihelyt ezek körbefogtak egy nyakat, onnan nem volt már menekvés. Dzsáfer jól ismerte a törött nyakcsigolya roppanó hangját. És azt is, ahogyan egy élettelen test hirtelen összeesik, akár egy üres zsák. Mostanra már elfeledte, hányan is tapasztalták meg karjai közt a halál pillanatát.

Dzsáfer kinézett az ablakon. Öklével többször is megdöngölte az ajtót, mire az egy szempillantás erejére elmozdult a helyéről.

– Óvatosan, agám – kacagott a kocsis. – Ne üsd annyira, a végén még a kezekben marad. – A szegény ember szavai a levegőben lógtak. Várakozásaival ellentétben az utasa nem találta viccét nevetésre méltónak.

– A romoknál állj meg, jobb oldalt.

A kocsi ment még egy darabig. „Hóóó, hóó!” A kocsis megrántotta a gyeplőt és utasításokat zúdított a lovakra. A megviselt állatok buzgón teljesítették a parancsot és megálltak. A kocsis töprengett, *Ki ez az átkozott, aki ilyen késői órában feketébe öltözve egy romhalmazhoz utazik?* Megfordult, hogy megpróbálja kideríteni, ki az utasa. Az éj sötétjében kísérteties csillogással fénylő, görbe tör volt az utolsó, amit látott. Villámként hasította szét a szívét.

Egy szemtanú sem maradt. Sötét Dzsáfer az imént megölt férfi ruháján megtisztította pengéjét, ezután kiugrott a kocsiból és bement az épületbe. Pillanatokon belül találkozója volt azzal a személlyel aki a halál követe lesz.

Második fejezet

A hárem népe már jó ideje úton volt, és a nap is igen magasra hágott. Habár már október közepén jártak, a nap még most is égetően sütött. A szántóföldek között tekergő utat felismerhetetlenségig beterítette a sár és a por, amit a kocsik és lovaik kavartak fel. A porfelhők még a szultáni lovaskocsi ragyogó fekete fényezését is szürkére festették. Az örökkel és magas rangú janicsárokkal körülvett, hat paripa húzta szekér egyik gödörből a másikba hajtott, bárhogya is figyelt a hajcsár.

Hürrem szultána sohasem állhatta, ha egy cseléd, miközben egy ilyen szűk helyen a karját lengetve próbálta őt hűsíteni, állandóan a szemét fürkészte, szüksége van-e valamire. Pontosan emiatt üzte el a szolgát és maradt egyedül a kocsiban. Még Merzukát sem kívánta maga mellé. Sorstársa egy mögötte haladó szekéren követte őt. Hürrem egyedül akart lenni. Unott volt és fáradt. Mindkét oldala sajgott a selyem szőnyegekkel díszített díványon való hosszú fekvéstől. Lila kaftánja, amelynek arany cérnával fonott hímzése között gyémántok és rubinok voltak, akarata ellenére szétnyílt, szoknyájának egy része maga alá gyűrődött, míg a másik vége lelógott a díványról a kárpitot fedő bársonyig. Vlachföldi krepp alsóruházatának gallérja egészen az álláig felcsúszott. Karmazsin hajára hosszú percek erőfeszítése során felhelyezett, lóbab nagyságú gyémántokkal kirakott, hegyes végű fejdíszét Szulejmán szultán gyönyörű felesége keservesen a szemközti díványra hajította.

A függönyöket szorosan kifeszítették. Ám hiába terítették szét olyan

gondosan a kocsi tetején lévő, préselt aranygömbre akasztott selyemhálót, hogy teljes védelmet nyújtson, a porfelhő beszivárgott a belső térbe. Hürrem vörös haja is hófehérré vált a portól. Viszont még ez a mindent körülölelő, szürkés-sárgás felleg sem volt képes elhomályosítani Hürrem óceánok mélységével vetekedő, néha sötétkéknek, néha pedig zöldnek tűnő szemei varázsát.

Hürrem szultána résnyire húzta az ablakot takaró fekete bőrfüggönyt és kinézett rajta. Egy tiszt, akinek magas rangja könnyen felismerhető volt a derekán hordott fehér selyemövről, kardját előhúzva közvetlenül a kocsi mellett léptette lovát, egy egész sereget vezetve. Szemöldökei olyan feszesek voltak mint egy íj. Sűrű, fénylő bajusza a naptól a föld színére barnult arcának impozáns külsőt kölcsönzött.

Szerfelett jóképű, gondolta magában Hürrem. Természetesen azt is rögtön észrevette, hogy a férfi mogyoróolajjal sötétítette bajuszát. Még sohasem látta ezt a sötét, napbarnított fiatalembert. Az Edirne palotából jött volna vagy esetleg ő volt az örök vezetője Isztambulból? A tiszt is észrevette a szeme sarkából, hogy a függöny ujjnyi vastagon szétvált, és azon keresztül Hürrem figyeli őt. A férfi zavara igen gyorsan nyilvánvaló lett, ahogy sarkával gyengéden megbökte lovát és kilépett a nő látóteréből.

Hürrem összezavarodott. Már így is elég nyomás nehezedett rá. Mellkasa is összeszorult. Mostanában gyakran érezte szíve zümmögő lüktetését, tüdejében a levegő hiányát és végtagjai gyengeségét. Ráadásul ott volt még az az alattomos görcs is a gyomrában. Szerencsére a madárként csapkodó görcsök nem tartottak sokáig. Ebben az évszakban Edirne éjszakái már hűvösek voltak. Biztosan megfázhatott, gondolta.

Hürrem szultána rosszkedvű volt. Valójában nagyon is rosszkedvű. Zsinórcsipke módjára kidolgozott terve, melyre oly sok gondot és erőfeszítést fordított, most az összeomlás szélén állt.

– Miért teszed ezt, Szelim fiam? – suttogta. – Nem látod; Szulejmán szultán trónja túl nagy falat neked? A gazdájukhoz nem illő trónok életeket

követelnek. Miért nem hallgatsz édesanyádra és nyitod meg az utat a testvéred, Bajazid számára?

Egy darabig bódultan bámult maga elé. Aztán imádkozott, hogy a trón, amelyre sikeresen megakadályozta, ne hogy Gülbahar fia Musztafa kerüljön, végül Bajazid sorsa legyen.

Pusztán Gülbahar és Musztafa neve elegendő volt, hogy feldühítse őt. Már évek óta így volt ez. Az egyikük keze közül Szulejmán szultánt szakította ki, a trónt pedig a másikéből. Viszont se Gülbahar, se Musztafa iránti gyűlölködése sem szűnt meg kínozni őt.

Hürrem persze mindkét élő fiát szerette. Egyiküket sem jobban a másiknál. Melengető mosoly kúszott az arcára, amikor Szelim szőke hajára vagy Bajazid többek szerint is a Szulejmán családjától örökölt sötét szemeire gondolt. Ha megkérdezték, mindig azt mondta:

– Szelim rám hasonlít, Bajazid pedig az édesapjára. – Mindenki pontosan tudta, hogy az *egyetlen* tulajdonság amit Szelim Szulejmántól kapott, az a költészet iránti tehetsége volt. Mindkét fia az ő élete és vére volt, az államnak azonban Bajazidra volt szüksége. Szelim derék és figyelmes volt, viszont az államügyeknél jobban kedvelte a női társaságot és az ivást. Így ha ő került volna trónra, bizonyára nem ő, hanem a vezírek vezették volna a birodalmat.

– Persze – sóhajtott, – Szokullu és mentora, Musztafa pasa pontosan tudják, ha Szelim válna szultánná, úgy hajtják a lovasszekeret, ahogy csak kívánják. Isten őrizz, ezek még arra is képesek volnának, hogy felkelést indítsanak és átvegyék a hatalmat!

Jóllehet, a szekérbe fogott ló Hürrem lova kellett, hogy legyen. És annak a paripának a lovásza pedig Bajazid. Ő ellenálló volt. Vállai elég erősek, hogy elbíri az államot. Olyan jóeszű is, hogy tudja, a szultán édesanyja legalább annyira gazdagította az államot, mint a szultán édesapja. Nem utolsósorban, anyja céljaihoz is képes volt hű maradni.

Hürrem bosszúsan sóhajtozott. Lépnie kellett, mielőtt a terv, mely több

évnyi fáradozásába került, teljesen darabokra hullik. Új biztosítékra volt szüksége, emellett meg kellett győződnie róla, hogy Szulejmán szultán elfogulatlan a fiai irányába, mielőtt „sakkra¹⁰¹” kerül a sor. Egyszerre szeretne volna megtisztítani az utat Bajazid előtt és megmenteni Szelim életét is. Éppen ez okból kényszerült elmenekülni a palota zajától és visszavonulni Edirnébe az éhes szemű vezírek és a zsémbeskedő hárem elől. Néhány hónap alatt volt ideje arra, hogy kipihenje magát és átalakítsa tervét, hogy elkerülje a fiai közt kirobbanó, esetleges háborút a trónért.

Eddig a napig sem bánta meg mindazt, amit annak érdekében tett, hogy egyik fiát felsegítse férjének trónjára. Évekig küszködött. Nyugtalan és irgalom nélkül. Halálos veszélyben. Csapdák között. Akik meghaltak, meghaltak, akik túléltek, túléltek. Most viszont rendkívül közel állt a céljához.

– Mikor egyedül maradhatok a lelkiismeretemmel, nem érzek egy cseppnyi súlyt sem a szívemen – mondogatta magának. Miért is érezne? Így volt ez rendjén. A hatalom útja vérben úszott. Mi mást tehetett volna?

– Csakhogy az utat elárasztó vér nem lesz a fiaim vére – suttogta haraggal. – Nem elég, hogy két fiamat is feláldoztam ezért az egy trónért? Nem akarom többé átélni egy gyermek elvesztésének fájdalmát.

Edirne Hürremet mindig is szülőföldjére, Ruszinföld egy kis falujára emlékeztette és az ott töltött gyermekkorra, ami egy szempillantás alatt véget ért. A kenyér illata, amit édesanyja sütött a kályhában égő és ropogó fenyőtobozokon, még most is az orrát csiklandozta. Telente kint mindig borzasztóan fújt a szél, idézte fel. Felkavarta a hegyek havas, jeges csúcsait, bekerítette a völgyeket, majd ütlegelni kezdte a házakat. Elsöpörte a kéményekből kiáradó füstöt, és suhanva vitt mindent magával, amit csak talált. Még az éhes lovak nyerítését sem lehetett hallani a szél zúgásától.

– Irány befelé. Vagy farkaseledel szeretnél lenni?

Hürrem szultána összerezzen. Olyan volt, mintha valaki közvetlenül

mellette ülve kiáltott volna. Ez a valaki azonban egy másik nyelven szólt. Nem törökül vagy perzsául. Ő pedig ismerte, értette azt. Ez csak természetes volt. Ez volt a nyelv az álmaiból. Annak ellenére, hogy senkivel sem beszélt oroszul már hosszú évek óta, továbbra is így álmodott. Tehát anyanyelve nem felejtődött el, még ha nem is beszélte vagy hallotta azt.

Akkor ki volt az, aki rászólt? Édesanyja? Nem tudta feleleveníteni se az arcát, se a hangját. Elfelejtette. Hirtelen vágyakozó érzés fogta el.

– Egy fél évszázad – siránkozott. Majdnem 50 év telt el, mióta utoljára hallotta azt a hangot. Viszont az most annyira ismerősnek tűnt, olyan élénknek. Hallotta ezt a hangot több ezerszer:

– Alekszandra Anasztázia Liszovszka, gyere be tüstént...

A hang parancsoló volt, de még annál inkább is szeretettel teli.

Hürrem gyanakodni kezdett. Úgy érezte, mintha a kocsi most egy hullámtalan tenger felszínén haladna. A rázkódás abbamaradt. Vagy csak számára érződött volna úgy? Megrázta a kezét, hogy elhessegesen valakit. Agyának egy részében valami izgett-mozgott, de Hürrem nem bírta kideríteni, hogy mi zavarta ennyire, akárhogyan is igyekezett.

Éjszakánként a füttyülő szelet hallgatva összekuporodott a különböző szövetdarabokból varrt takaró alatt, amit édesanyja terített rá. Akkor még olyan kicsi volt, hogy azt sem értette pontosan, vajon a hidegtől reszket-e ennyire vagy a félelemtől. Mindig attól rettegett, hogy az ajtó egyszer csak kinyílik és a mesebeli óriás lép be. Ilyenkor szorosan behunyta a szemét és imádkozott:

– Mária Szűzanya, oltalmazz engem.

Az ágyánál térdelő és a fából faragott Mária Szűzanya szobrocskájára tekintő, imádkozó kislány képe jelent meg Hürrem szemei előtt. Haja a feje tetején gondosan le volt takarva és vállai mellett a hátáig ért. Annak végén pedig piros-kék csíkok lógtak. Kezei aprók voltak. Ujjbegyei az állandóan mozgásban lévő ajkai előtt pihentek. Ki volt ez a kis leány,

néhány félénk, elfakult szeplővel hegyes orrán és arcán? Talán ő? Egyáltalán nem emlékezett.

Hürrem szultána ismét felsóhajtott. Újból kísérletet tett arra, hogy felfedezze, mi is nyugtalanítja őt ennyire, de ezúttal sem járt sikerrel.

Azokból az időkből egyedül a csintalan szempár maradt meg, amiről senki sem tudta eldönteni, hogy kék volt-e vagy zöld, s a törött tükrökön keresztül mélyen, érzelmesen, éhesen, álmodozva, félszegen, mogorván, elevenen őt figyelte, mintha már majdnem azt készülné mondani:

– Akarsz velem játszani?

Hürrem előhúzott egy rövid markolatú, kisebb méretű tükört, amely mesterien el volt rejtve kaftánjának ujjába. A lakosztályában található tükrök összehasonlíthatlanul becsesebbek voltak. Például az a gyémánttükör, amit Szulejmán szultán hozott egészen Indiából, önmagában is kincs volt. Szintúgy az a velencei tükör, amit Hajrettin pasa választott ki a prévezai csatából visszahozott zsákmányok közül és neki ajándékozta. Ez a kis piros pöttyöket leszámítva dísztelen, parányi, szerény tükör valóban fakónak tűnt a többi mellett, de akárhogyan is, Hürrem folyton magánál tartotta. Ugyanis ezt a tükört évekkel ezelőtt a fiatal Frederiktől kapta ajándékba. *Szerencsétlen Frederik*, siránkozott rá gondolva.

Hürrem szultána libabőrös lett annak ellenére, hogy a kocsiban igen meleg volt. Olyan érzés volt, mintha a halál hideg lehellete fújt volna rá.

– Drága Frederik – mormolta. A lengyel kereskedő fiatal arca bukkant fel előtte. Valamiért mindig úgy maradt meg benne, ahogy akkor nézett ki, mikor legelőször találkoztak a piacon. Homlokára omló, lázadó hajával, állandóan feszes íjakra hasonlító, sűrű szemöldökével, csillogó, sötétkék szemével, keskeny, hegyes orrával és ajkaival, melyek többnyire csak két vastag, hosszú vonalnak látszódtak, annyit mosolygott. Azokkal az édes, harmatos ajkaival.

Ha a férfi tudta volna, hogy mi fog történni vele, minden bizonynal

átkozta volna a napot, melyen sorsuk egymáshoz húzta őket. Habár Hürrem sem tudta... Csak az az első pillantás, az az első szikra, ami kicsiny szívében váratlanul fellobbant, egy röpke csók, majd pedig elválás. Honnan is tudhatta volna, hogy annyi év után útját még egyszer keresztezik majd azok a szemek és ajkak, amik mindig mosolyognak? Frederik úgy szaladt hozzá, ahogyan egy szitakötő siet a fény felé, tudva, hogy meg fog halni. Azon tűnődött, hogy vajon a férfi akkor is mosolygott-e, amikor halála elérte őt. Mennyire kívánta Hürrem, hogy úgy legyen! Ezáltal talán az őt emésztő büntudat fájdalma is enyhébbé válhatott volna egy kicsit.

Felemelve a tükröt, hosszú ideig az üveg mögül őt figyelő nővel nézett farkasszemet. *Nem, az a kislány nem én vagyok*, sóhajtozott. Se azok a szemérmesen elhalványult szeplők nem voltak az arcán, se azokat a leírhatatlan szemeket nem látta. Persze, szépnek még csakugyan szép volt, viszont a kislányból sugárzó elevenségéből, kedvességéből, nemtörődömségéből, elszántságából semmit sem fedezett fel.

– Ő nem én vagyok – suttogott. – Én Hürrem szultána vagyok.

Nem volt képes levenni tekintetét a tükörről. Ha ő tényleg Hürrem szultána, akkor ki volt az a nő, aki az üveg csillogó oldaláról fürkészte őt?

– Ki vagy te? – kérdezte a tükörben lévőből.

Épp amikor már készen állt arra, hogy elszakítsa tekintetét a tükörtől, Hürrem megint meghallotta azt a hangot.

– Alekszandra Anasztázia... Gyere ide, lányom.

A hang ezt a nevet ismételte:

– Alekszandra... Alekszandra... Alekszandra...

Hürrem megrázta magát, mintha egy rémálomból ébredt volna. A tükröt a díványra dobta.

– Nem – szólt. – Nem vagyok Alekszandra. Az én nevem Hürrem. Kedves felesége Szulejmán szultánnak, aki előtt hódítók, királyok hajolnak meg, aki királyokat taszít le a trónról és újakat koronáz meg helyettük.

Hercegeinek és legkedvesebb lányának anyja vagyok.

Testét izzadság terítette be. Homloka égett. A négy erős ló húzta kocsi újra megrázkódott, mintha egy viharban rekedtek volna. Az alatta fekvő rugók sikolyszerűen nyikorogtak minden egyes gödörnél.

Abban a szent pillanatban végül rájött, hogy tulajdonképpen mi rejtőzött előle, hogy mi háborgatta őt agyának egyik zugából már napok, hetek, talán már évek óta.

Égész élete létébe való kapaszkodásának küzdelmével telt el. Ő maga valahogy elfelejtődött időközben. Elfelejtették őt. Elveszett. Mintha soha nem is élt volna. Nem akart elfelejtődni, elveszni többé. Hagyni egy nyomot, egy nevet maga után... Ezt kívánta. Hogy ne csupán egy maréknyi föld legyen, amikor végül elhagyja ezt a világot! Ezt nem nevezhette halhatatlanságnak, csak felejthetetlenségnek... Igen, minden erről szólt. De ez lehetséges lett volna? Ki tudja, hány, a sötétségtől világosságig nyúló álmatlan, szenvedéssel teli éjszakán igyekezett választ keresni erre a kérdésre gyermeki elméjében.

Hürrem végre rádöbbsent a titokra: ha felejthetetlenségre vágyott, hatalomra volt szüksége.

Az éjszaka, melyen erre a következtetésre jutott, bevilágította a sötétséget. Hürrem számára ez olyan érzés volt, mintha a nap virradt volna fel. Arra gondolt, hogy a rejtvény megoldásával most már megelheti a hatalomhoz vezető utat. Fájdalmas kifejezés jelent meg Hürrem arcán. Pedig már azt hitte, hogy a gondok, a félelmek, a magány, a kín véget ért. Kiderült, hogy az igazi kín csak váratott magára, morogta bánatosan. Már sokszor kérdezte magától, vajon akkor is elindult volna-e ezen az úton, ha tudja, hogy az általa hajszott hatalom és uralkodás ára ilyen magas, és az út ilyen hosszú és tele van csapdákkal. És minden alkalommal így válaszolt magának:

– Természetesen. Megfizetem, akármi is legyen az ára.

Másodszor is kezébe vette a tükret, hogy a tükörképére nézzen.

– Bármit is tettél, azt ezért a célért tetted – panaszkodott. – Mit számít, hogy ki voltál tegnap? Ma te vagy a császárnő. Holnap a fiad fellép az Oszmán trónra. A hold és a nap, a föld és az egek, Mohamed és Jézus a tanúim, hogy így lesz, esküszöm.

Habár most, így visszanézve észre tudta venni a hibákat, amiket vétett. Igen, létrehozott egy szultánát, de ő egy identitás nélküli királynő volt.

– Még nevem sincsen – zsémbelt, ahogyan mérgében öklével csapott a díványra. ‘Hürrem’^[11]; ez nem is egy főnév. Ez csupán egy melléknév. Ennyi az egész. *Én pusztán egy melléknév vagyok, semmi más.*

Hürrem legalább olyan befolyásos hatalommal rendelkezett, mint maga a szultán, akinek hatalmas birodalmához foghatót ezidáig még nem látott a világ, neve mégsem szerepelt egy kormányzati dokumentumon, egy települési okiraton, vagy akár azoknak az emlékműveknek a feliratain sem, amiket ő építtetett. Ráutalva például általában csak annyit írtak ‘Trónörökös Bajazid szülőanyja’. Vagy Trónörökös Mehmed szülőanyja... Csak így említették meg őt. Egy császárnő korona, sőt név nélkül!

Arca a fájdalomtól összeráncolódott. Először még csak úgy említik meg mint ‘Válide’^[12], majd később még ezt is áthúznák, mint egy felesleges részletet. Mindez a gyötrelmek, rettegek, könny és halál hiába lett volna? Csak hogy aztán áthúzzák és eltöröljék? Nem úgy volt, hogy ő már többet nem lesz elfelejtve vagy elveszve? Azon a szörnyűséges éjjelen, amikor lóhátra dobták és elvitték a hegyek közé, ahogyan a falu fényei eltűntek a szeme elől, megpróbálta felemelni a fejét:

– Ne felejts el! – kiáltotta. – Ne felejts el!

Amiért az idegen, aki elrabolta őt, száját rongyokkal tömte be, könyörgését nem lehetett hallani. Viszont őbenne attól az éjszakától fogva minden sejtjében ott visszhangzott saját sikoltása. Azokban a napokban, amikor a barbár életmód szélén tengődött, míg somfa vesszők nyúzták hátát a háremben, ahol durva, förtelmes kezek kúsztak, mint a pókok, és nyáladzó szájak záródtak össze rajta. A palotában, ahová ágyasként

elajándékozták őt, vagy mikor megütötték, ugyanaz a sikoly kívánt előtörni belőle.

– Ne felejtsetek el engem!

Még ha ők el is felejtették őt, Hürrem *nem felejtett*.

Hürrem hirtelen a tükörhöz fordult:

– Pedig el vagy felejtve. Néhány év és titokban átkozni fognak úgy mint a szultán orosz feleségét. Aztán úgy írnak majd rólad valahol mint a szultán szülőanyja, Válide szultán és így tovább. És mindennek vége lesz. Nem lesz már senki sem, aki Alekszandrára vagy Hürremre emlékezne.

Szemei elködösültek egy párafelhő mögött. Honnan jöhettek ezek a könnyek? Már évek óta nem sírt. Nem tudta felidézni, hogy bármikor is könnyezett volna, mióta szíve rideggé vált, mint egy kő. Pityergett volna, amikor megkapta a sötét híreket a Trónörökös Dzsihangirral kapcsolatban? Egy pillanatig, csak egy rövid pillanatig, ködös szemei a tükörből őt figyelő nőt szemlélték. Mosoly jelent meg az arcán, amely nem volt világos, hogy boldogságot vagy fájdalmat hordozott.

– Mondd meg – kérlelte a tükörképét. – Mindez az idő, fájdalom, szenvedés, félelem, megvetettség, feledésre volt ítélve? Ezért harcoltál ennyit? Csak hogy aztán egy melléknévként múlj el?

Fejét a kocs ablaka felé fordította. A résnyire elhúzott függönyön keresztül homályos szemeivel a napraforgó- és kukoricamezőket pásztázta, amik oly messzire nyúltak el, ameddig csak a szem ellátott. Barna és sárga haj lógott ki a kukorica zöld levelei közül. És a napraforgók hatalmas tényéroként szeretetteljesen fordították fejüket a nap irányába.

Voltaképpen arra kényszerítették, hogy elfelejtse az egész életét. Először Tacsam Nojan kérte ezt tőle egy Bahcsiszeráj közeli vendéglő rozoga, szakadt szobájában.

– Felejtsd el őket, kislány.

Ezután Mehmed Giraj kán édesanyja a krími palotában:

– Felejtsd el, ami történt, lányom. Az már mind a múlté. Mostantól előre

nézz. A jövő a te kezében van.

– A jövő? – Alekszandra akkoriban még nem ismerte ennek a szónak a jelentését. Volt számára jövő?

Amikor a hárembe érkezett, még a palotában élő többi lány is felejtésre igyekezett bírni őt:

– Alekszandra? Ugyan, micsoda nehéz név ez? Felejtsd el! Legyen inkább *Ruszlána* a neved!

Egy nap a hárem egyik hölgye megkérdezte Ruszlánát:

– Te leány, hallottad a szóbeszédet? Pimaszságod áttörte a határokat, szépségem. Távoli palotákban üznek gúnyt belőled, ‘Ha Szulejmán szultán orosz ágyasa valóban olyan gyönyörű és vad, *Rokszolánának* kellett volna nevezni,’ mondván.

Így aztán még egy nevet kapott.

A hírt újságoló nő morajló nevetése megint felcsendült Hürrem füleiben.

Senki sem emlékezett *Alekszandrára*. *Ruszlána* is hamar elfelejtődött. Ugyanis Szulejmán szultán is azt parancsolta neki egy nap, hogy „felejtsen”. Most már sem Alekszandra, sem Ruszlána, sem pedig Rokszolána nem volt.

Édesanyja sem ejtette már ki az Alekszandra nevet, a Ruszlána név sem ragadt rá, Rokszolána identitása sem maradt meg a kezei között. Ekkorra már csupán *Hürrem* volt. A szultán szeretett felesége, Hürrem szultána.

A nap sugarai beszivárogtak a kocsi ablakait takaró bőr függönyökön. Hürrem tekintete egy ideig elmerült a naptól fénypilléreként tündöklő porfellelgeben. Ajkai mozogtak, de hang nem jött ki a száján. Hangja a fejében hallatszott:

Alekszandra meghalt. Éljen sokáig Hürrem!

Egyszerre eszébe jutott sejhülszlám Zebilli Ali Dzsemáli mester tanácsa.

– Megváltoztál, új ember lett belőled, leányom. Hagyd a múltat a múltban, hogy ne sötétítse el a jövődet. A szultán kedvel téged. Ne kövess

el hibát hitedben vagy imádatodban, és Allah is kedvelni fog. Muszáj elfeledni a múltat azért, hogy a jövődnek élhess. Hogy a jövőddel emlékezzenek rád, ne a múltaddal.

És pontosan ez volt, amit ő is szeretett volna. Hogy a jelene és jövője kapcsán beszéljenek róla, ne a múltjáról.

A szultáni kocsit ismét iszonyú remegés rázta meg. Ha Hürrem nem kapaszkodott volna, igen könnyen beüthette volna a fejét valahova. Ennek dacára ő tovább kóborolt emlékei tengerében.

Felejtés!

Könnyű mondani, nehéz megtenni, gondolta. Se a fájdalmakat, se a félelmeket vagy a boldog pillanatokat nem lehetett elfelejteni. A múlt nem engedte szabadjára ilyen könnyen az embert. Még akkor is, ha azt mondtam ‘Elfeledtem’, a vér nem felejtett. Mondjuk, hogy a vér nem gyötört már többet. Abban az esetben viszont mások csaptak arcon a származásoddal. Ha nem így lett volna; akkor vajon miért sutognák továbbra is, „Orosz vér” Hürrem mögött és előtt, még azután is, hogy az oszmánok szultánjának négy fiút és egy lányt szült?

– Sőt, az a kigyó Szokullu – nyögött Hürrem. Gyűlölete az arcára volt írva. – Mintha őbenne Oszmán vér csörgedezett volna! Az az utálatos horvát!

Szokullu Mehmed pasa Tanácsülésén folyamatosan ellenfelére terelte a szót:

– Az alma soha nem esik túl messze, pasák – szólt. – Egyértelmű, hogy az *Alma* nem esik messze a fájától. – Bárki fia érthette, hogy ezekkel a szavakkal Hürrem szultánára utalt, aki a Törvényhozó halála után igyekezett fiát, Bajazidot feltolni a trónra.

– Rendben van – sóhajtott Hürrem. – Az orosz alma a fa alá esik, de a horvát alma visszapattan és továbbgurul? Mégis ki vagy te, hogy így

szólalj fel?

– Látod, ez így van, Hürrem – beszélt az ölében fekvő tükörhöz. – Látod, még ez a hegylakó Szokullu is ezt hangoztatja. Az ember nem változik meg pusztán attól, hogy azt mondják neki. Az eredet, a vér, az élet mind öröklődik.

Évekkel ezelőtt megkérdezte vejét, Rüszttem pasát:

– Egy ember vajon más emberré válna, ha megváltoztatná a nevét, vallását, könyvét, kibláját^[13]? Elfelejtene valódi énjét, Rüszttem aga? – Egyszer csak ő maga is felidézte ugyanazt a rettegést, ami a horvát által választott Rüszttemben kialakult. A rettegés lassan eltűnt és a férfi szemében settenkedő, ördögi csillogás ébredt, mint a futótűz. Tehát Rüszttem is az idejére várt. Ha lehetőség adódott, lépett, ahogy a skorpió emeli fel farkát és ömleszti ki mérgét.

Hürrem szultána felidézte megállás nélkül előre törtető vejét, gondolataiban kirajzolódott a férfi igyekezete, hogy elrejtse bicegését a cobolyprém bundával, aminek végeit csendesen vonszolta a palota padlóján. Ez végül egy másik kérdésre terelte elméjét. Hogyan cselekedett vajon a Sötét aga? Elérte úticélját a rábízott csomag?

– El fogom tiporni a kígyó fejét – vicsorgott Hürrem, ahogyan a kocsi folytatta rázkódását az úton. – Nincs békesség számomra vagy a hercegeim számára anélkül, hogy letépnénk a kígyó fejét.

Hajszálpontosan abban a pillanatban irdatlan lármára lett figyelmes.

Hürrem szultána aprányit széthúzva a bőrfüggönyöket, ránézett a kocsi mellett jobb oldalt haladó lovasra.

– Mi történt, ör? – faggatta.

A férfi megsarkantyúzta a lovát és közelebb jött a kocsihoz.

– A Mehterán^[14], szultánám – válaszolt. – A katonák boldogan éljenzik visszatérted. És a janicsár zenekar a kedvenc dallamaidat játssza.

Mialatt ő a régi sérelmeket rendezte önmagával, elérték Isztambul külső kerületeit. Ahogyan a porfelhő leülepedett, Hürrem észrevette annak a

mecsetnek karcsú minaretjét, amit férje építtetett fiuk, Mehmed herceg emlékére, aki 22 éves korában himlőben halt meg. Legfiatalabb fiuk, Dzsihangir is bátyja mellett feküdt. Hürrem odaszólt a testőrnek:

– Megállunk a mecsetnél. Hercegeim édesanyjuk imájára várakoznak.

Míg a tiszttal megkezdte az útját, Hürrem szultána felfigyelt két sötétbe öltözött lovasra a katonák tömege mögött. Egyikük lova fehér volt, a másiké vörös. A tíz zsoldost sehol sem lehetett látni. Tekintete találkozott az egyik lovaséval. Hürrem leolvasta embere arcáról annak gondolatát. Kétségtelen volt, hogy üzenete eljutott Dzsáferhez. Alattomos mosoly terült el az arcán. Minden úgy alakult, ahogy azt tervezte. Mikor a palotában elterjedt, hogy a zsoldosok fontos hírt visznek, valaki csapdát állított az úton. Valójában azok estek kelepccébe, akik ezt a csapdát állították. S habár tíz embere feláldozta magát, a hírt valójában hordozó két lovasa egy másik úton juttatta el parancsát a Sötét agának.

– Most fogsz majd reszketni, te Szokullu. Te pedig megáshatod a sírodat, Lala^[15] Musztafa – mondta magában. A kétségbeesett, gyenge nő, aki az elmúlt órákban sérelmeit vette számba, bizonytalanságával együtt eltűnt, Hürrem szultána pedig ereje teljében tért vissza.

Szikra lobbant fel a szemében, amely addig a napig még senkinek sem hozott szerencsét. Most olyan vörösség uralkodott el rajta, ami a zöldről tűzvörössé változó őszi leveleket idézte.

– Nézz és láss, mire készül az orosz vér!

Behúzta a függönyt. Igyekezett összeszedni magát, hogy a katonák ne lássák fáradtan, amikor majd kiszáll a kocsiból. Visszahelyezte hajába az alacsony fejdíszét. Nyugtalan beszélgetés kezdődött, amikor a hatlovas, dupla rugós szekér megállt a mecset előtt. A hárem személyzete, női szolgálattelvők, női rabszolgák ugrottak ki a mögötte érkező kocsikból. Hürrem szultána a nyitott ajtón keresztül villámló szemekkel nézett az őt fogadni érkező katonára. Majd anélkül, hogy a segítségére kinyújtott

kezekre szüksége lett volna, császári ragyogással leereszkedett. A mauzóleumig, ahol két fia aludta örök álmát, olyan tökéletes testtartásban lépdelt el, akár egy szobor.

Senki sem értette a benne gyülekező vihart. Habár bárkinek megfagyott volna a vére a félelemtől, ha hallotta volna azt a két mondatot, amely Hürrem fejében ismétlődött:

Fogat fogért. Életet életért.

Hürrem élete mindig is ilyen volt.

Harmadik fejezet

1514. TÉL

A barbárok rakta tűz gyenge, bizonytalan lángja nem volt elég, hogy bevilágítsa a barlang végtelen sötétségét. A borzasztó vihar hihetetlen robajjal támadt a barlang bejáratának és befelé hordta a havat. Alekszandra félelemtől reszkető kis szíve reménytelenül és szabálytalanul kezdett verdesni a zaj zivatarában.

A négy barbár berángatta lovait a barlang mélységeibe, és most a tüzet körülvéve igyekeztek felmelegedni. Alekszandra nem tudta eldönteni, hogy a lovak vagy a férfiak voltak rémisztőbbek. Keze és lába szorosan meg volt kötözve. Az egyik ember felkapta őt és odaültette egy kő lábához, a tűz közelébe. A szájába tömött rongytól, amelynek színe a portól felismerhetetlenné vált, Alekszandra nehezen lélegzett. A folyamatosan mozgó, majd meg-megálló állatok az üreg végében hagyták ürüléküket, ez és a férfiak elázott bőrruháinak száradása förtelmes szagként terjengett a levegőben. Alekszandra figyelte, ahogyan a másik három nő remegve egymáshoz bújt és csendesen sírt.

A tűz köré gyűlt óriások egyike levette fejről a hatalmas prémsapkát, ami lecsúszott a szeméig. Haja a kosztól összetapadva, csimbókosan omlott vállára. Még tegezét és íját is lehúzta hátáról, majd maga mellé helyezte. Alekszandra a férfit egy bagolyhoz hasonlította. Nagy arcához képest, amit szinte teljesen eltakart a haja és a szakálla, elég apró orra volt. Bajsza szája két oldaláról egészen a mellkasáig folyt le. A lány

megkísérelte kitalálni az ember életkorát, de nem bírta, hiszen alig lehetett látni az arcát. Ajkai megmozdultak, aztán eltűntek a szőrbozont alatt.

– A szerencséd még nálad is gyorsabban fut, Tacsam Nojan.

A barbárok, akik elrabolták őt, kezüket a tűz felé tartották, hogy felmelegítsék. Szóval ez volt a neve; Tacsam Nojan. Anélkül, hogy megfordult és odanézett volna, morogva visszakérdezett:

– Miért lenne így?

Az Alekszandrához közelebbi a lány felé bólintva így szólt:

– Csak nézd meg, te szerezted a legpajkosabb gazellát. – Szavait hangos nevetése követte.

Tacsam egyáltalán nem szólt. Talán nem hallotta volna? A csimbókos hajú egy kicsit elcsüggedt, hogy nem kapott választ, bár kinyújtott kezével vihorászva a lovak mellett összegömbölyödő három nőre mutatott:

– Nézz rá ezekre; olyanok, mint a réműlt, öreg tyúkok.

Két másik barátjuk harákoló hangot hallatva csatlakozott kacagásához. A lány barbárja arra várva, hogy a nevetés lecsillapodjon, egy darabig hármukat méregette.

– Mindenki szerencséje Allahtól származik. Mire irigykedsz, Berkul Dzsant?

Alekszandra megdöbbsent. A barbár hangja ezúttal nem egy kígyó sziszegésére hasonlított. Inkább olyan volt, mintha iszonyú mélységekből jött volna. Újból meghallotta a zengő hangot.

– Allah az, aki életet ad, és aki elveszi azt. Mindenkit érdeme szerint jutalmaz.

Rideg csend honolt a barlangban. Alekszandra, ha lehet, még jobban összekuporodott. Nyitott szemmel figyelt, nehogy elmulasszon valamit. Egyértelmű volt, hogy a három ember az imént elhangzott szavakat mérlegeli. Habár még csak gyerek volt, Alekszandra érezte a feszültséget a levegőben. A mandulaszemű törte meg a csendet, miközben a fején ülő gyapjúkúpot kapargatta:

- Hát miért vagy ilyen haragos, kazah farkas?
- Az irigység helytelen dolog. Haramnak¹⁶ számít. Erről van szó.
- Egy friss gazellát szemrevételezni nem bűn, bátor ember.
- Ő még csak egy gyerek. Túl fiatal.

A csimbókos hajú vágott közbe:

– Ha ülve leér a lába a földre, akkor nincs gond – majd újabb morgó kacajt eresztett el.

– Ő csak egy gyerek – ismételte Tacsam. Ezúttal hangja olyan éles volt, mint egy kés.

Most viszont a harmadik szólalt meg:

– Azt mondták, hogy a kazahok lassú felfogásúak, és én még nem hittem nekik.

A többi is ezzel egyetértve rázta a fejét.

Tacsam keze lecsúszott kecskegyapjából készült övéig, amit derekán tekert körbe.

– Azt is mondják, hogy élesek a késeik, nem hallottad?

Alekszandra látta, ahogyan a csimbókos hajú férfi is odaveti kezét a csípőjéhez. Abban a pillanatban a mandulaszemű tatár jókedvűen talpra ugrott, és tánc közben egy kitalált dalt kezdett énekelni:

– Mindenki gazdagsága a sajátja. – Míg a másik kettő tapsolt mellé, a nemezzsakállú Tacsamra vigyorgott a tűz túloldaláról. Alekszandra a férfi szemében egy pillanatra a hiéna alattomoságát látta fellobbanni.

– Az irigység nem illik a krími kán lovasaihoz – mondta a csimbókos hajú. Tacsam sem kívánta már a csetepatét. Elhúzta kezét az övétől és a tüzet élesztgette egy faággal.

A lány megpróbálta a lehető legjobban megfigyelni a férfit onnan, ahol feküdt. Sála már nem volt a fején. A többihez hasonlóan a Tacsam Nojanként megismert férfinak is hosszú haja volt, habár úgy tűnt, az övé valamennyivel tisztább. Alekszandra a tűz élénkvörös izzása miatt nem tudta pontosan leírni a hajszínét. Fekete lett volna? Talán szőke? Esetleg

vörös? Vagy a barbárok haja is úgy őszült, mint Vlagyimir nagybátyjáié? Bár sűrű szemöldöke, melynek széle íjként göndörödött a halántékáig, kétségtelenül szurokfekete volt. Szeméből villámok csaptak ki, pont úgy, ahogyan a legelső találkozásuk alkalmával. Mivel szemeiben a táncoló tűz tükröződött, a lány ezek színét sem tudta eldönteni, de úgy vélte, valószínűleg ugyancsak feketék lehettek. Orra egy sas csőrére emlékeztette őt. Vastag ajkai éppenhogy látszódtak az arcát és állát betakaró szakállá alatt. Felsőteste túlságosan is nagy volt ahhoz, hogy bárhová könnyen beférjen. Olyan 40 év körüli lehetett. Majdnem annyi idős, mint Alekszandra édesapja.

Először akkor találkoztak, mikor a férfi recsegve résnyire nyitotta az ajtót. Ő akkor még félálomban feküdt az ágyán. Ezért aztán, amikor jókora sziluettet látott az ajtónál, azt gondolta, biztosan még álmodik. Szorosan betekerte magát a takarójába. A sötét alak közelebb lépett, megállt egy másodpercre és a fülét hegyezte. Alekszandra hunyorgó szemmel egy szőrös, sötét arcot vett észre. Ahogyan az óriás közel hajolt hozzá, a lány érezte a visszataszítóan büdös leheletét a bőrén. Ráébredt, hogy *Nem, ez nem álom*, és sikítani próbált, de ez a lehetőség hamar elúszott. A rettenetes férfi abban a pillanatban egy villámgyors mozdulattal befogta a száját azokkal a hatalmas kezeivel.

– Csend legyen vagy átvágom a torkodat. – Az ember hangja kígyósziszegésre hasonlított. A sötét szakállú barbár, aki egy hatalmas medve irhájába burkolta magát, feldobta a lányt a hátára, mint egy kis batyut és egyenesen a lépcső felé tartott. Alekszandra küzdött a férfi acélkarjai ellen, apró kezeivel püfölte a férfi arcát, szemét. Olyan hangosan üvöltött, amennyire csak az erejéből futotta.

– Anya, apa; segííts! Gyertek már! – Ám senki sem tudott segítségére szaladni. Alekszandra még egyszer felkiáltott. – Apaaa! Ments meg!

Amikor a barbár rájött, hogy így nem lesz képes elhallgattatni a lányt, lerántotta a hátáról, majd erőteljesen pofon vágta. Alekszandra ismét

hallotta a kígyó sziszegését.

– Hallgass! Vagy alulról szagolhatod az ibolyát.

Alekszandra úgy érezte, mintha tűz égetné az arcát. Egyik keze akaratlanul is az ütés lüktető helye felé mozdult, míg hátrazuhan a fapadlóra.

Alekszandra kicsiny teste lélegzet-visszafojtva gömbölyödött össze a fájdalomtól. A férfi villámsebessen mellette termett és egy rongyot gyömöszölt a szájába. Ezután hiába erőlködött a lány, kezeit és lábait egy darab bőrrel kötözte meg. Alekszandrát még a korábbinál is nagyobb rémület fogta el, mikor meglátta a szemeket, amelyek parázsként villogtak a vele birkózó alak arcán. Ez a barbár maga az Ördög kellett, hogy legyen. A lány Nikola szentanya lánya volt. Ezernyi mesét hallott már az Ördögről viaszsárga arcú édesapjától. Az Ördög, melyről Nikola pap beszélt a falu kis templomában:

– Légy óvatos. Minden gonosz tett és minden egyes bűn őbenne van. – Biztosan erről a barbárról volt szó.

A férfi sietősen lerobogott a lépcsőn, Alekszandrával a hátán. Egyetlen rúgással tárta ki az ajtót, hogy a fagyos vihar közepébe érkezzenek, ami minden útjába kerülőt magával sodort. Alekszandra ekkor vette észre a többi rablót. A hegyekből száguldó vihar baljós üvöltéssel hányta útjába a havat, a sötét árnyak pedig fényes kardjaikat markolva elrejtett lovaik felé vonszolták a nőket, akik egymáson átesve igyekeztek megszökni.

Amikor a szél elől összegörnyedve a férfi futásnak indult, Alekszandra a hátán fel- és aládobálva jajveszékelt:

– Mária Szűzanyánk! – Azon gondolkodott, hogy vajon édesanyja is a nők között van-e.

– Anya! – ordította minden erejével, de a szájába tömött rongy elfojtotta a kétségbeesett kiáltást. A vihar fülsiketítő dörgése uralta az éjt. Alekszandra és a karddal felfegyverkezett barbárok vonszolta hat-hét nő alakja a széldobálta hófelhők közt elmosódott, szinte szellemeknek tűntek.

Csipkés főkötőjüket elhagyva szőke hajuk úgy lobogott a sötétségben, mint egy segélykiáltás. Néhányan megkíséreltek elmenekülni és elszaladni, ám a barbárok nemsokára ismét visszaráncigálták őket. A nők továbbra sem adták fel, és ezúttal kúszva próbálták meg elinálni. Vajon hol lehet az édesapja? Minden bizonnyal egy fal mögött várakozik a falu bátor fiataljaival a megfelelő pillanatra, amikor majd előugrik, hogy megmentse őket. Szibignijev, aki a templomban segítette édesapját, sem volt sehol.

Lehetséges volna? Rémisztő gyanú ejtette rabul. Annak a lehetősége, hogy talán apját meggyilkolták, még a hidegnél is jobban megrázta Alekszandrát. Rögtön el is kergette fejéből a gondolatot.

Az emberrabló futva érte el a bokrokat, ahová korábban lovát kötözte. Levegő után kapkodott, és ingerült gőzt fújt ki a száján. A lányt fejjel előre hajította a fehér ló nyeregvánkosára. Az állat bőrig elázott. Megfordította a fejét, mintha tudni akarná, hogy mi az a súly, amit a hátára tettek. Alekszandra látta a bánatot az állat nagy, sötét, kormos szemeiben. Vajon a ló is észrevette az ő kétségbeesését? A fehér paripa nyerített egyet, mintha csak azt mondaná: „Tudom, de ne sírj, csak ne félj.” Egyik patáját a hóba ásta, és amikor dühösen megrázta a fejét, nedves, buja sörénye összegabalyodott Alekszandra hajával. A barbár egy gyors mozdulattal felugrott a nyeregbe, mire az állat felágaskodott. Elülső lábaival a vihart taposta. A lány arra gondolt, csak le kellene csúsznia oldalra, hogy leessen és elmenekülhessen, erre azonban nem került sor. Az óriás vaskarma fogva tartotta.

Alekszandra könnyei elkezdtek megfagyni. A vékony selyemfüggönyön keresztül azonban, melyet a szempilláira dermedt kristályok kötöttek, mindent látott. A sötét alakok a fehér kötényes szellemekkel birkóztak, akiket a hóban ráncigáltak. Néha kardok fénylettek a levegőben. És akárhányszor egy szellem összeesett a hóban, karjait kétoldalra tárta szét. Még ha sikoltottak is, senki más nem hallotta őket, csak a vihar. Senki sem szaladt segítségükre. A maradék három szellem már el is foglalta helyét a

lovak nyeregvánkosán, épp úgy, ahogyan Alekszandra.

– Hajts! Indulunk!

A hang még a vihar zúgását is elnyomta. Vastag bőrcsizmák osztottak kemény, sarkantyús csapásokat az állatok hasára. A lovak előbb ügetésbe fogtak és porfelhőkként verték fel a havat, aztán vágta merültek bele a sötétségbe.

Alekszandra a földön mozdulatlanul fekvő, fehér szellemeket figyelte. Édesanyja nem volt közöttük. Ez önmagában persze nem okozott örömet szívében. Felismerte ugyanis Annát, Tatjánát és Natáliát, akik még egy éve sem volt, hogy megházasodtak... Még Dunyáskát is. Drága barátja, Dunya, akivel éppen aznap játszott a tűz mellett, már nem élt. Könnyei nyirkossá tették a lótakarót, amit a barbár a nyereg alá bújtatott. *Nem foglak elfelejteni*, sírt Alekszandra. *Legyen ez egy fogadalom. Nem fogok semmit sem elfelejteni.*

Fejét házuk fakósárga fénye felé fordította, ami lassan eltűnt a láthatáron. *Anyaaa*, rikoltozott belül. *Anyaa... apaaa! Ne felejts!* Egy hang sem hagyta el a száját, de Alekszandra agyában minden egyes sejt, sőt még a szíve is hallotta kiáltását.

Ne felejts el! Ne felejts! Én nem foglak!

Alekszandra kimerült a fáradtságtól, a szomorúságtól és a félelemtől. Mindene sajgott a mozdulatlanságtól. Fázott. El-elbóbiskolt és sok erőfeszítésébe telt, hogy ébren tartsa magát.

Nem szabad elaludnom, nem szabad elaludnom, küldte agyának a folyamatos parancsokat. Természetesen ez nem volt olyan könnyű feladat, mint parancsokat adni. Azt sem látta már, hogy a barbár odasettenkedett hozzá, amikor három barátja elszenderült. Csak halványan észlelte az őt figyelő férfit, aki miután a rongyot apránként kihúzta, óriási tenyerével betapasztotta a száját. Másik kezének mutatóujját most a saját ajkához

emelve jelezte, „Légy csendben”.

– Ha megígéred, hogy nem sikoltasz, elveszem a kezemet.

A lány, szemeit összeszorítva, válaszolni akart: – Megígérem.

A férfi, anélkül, hogy tekintetét elfordította volna Alekszandra szeméről, elvette a kezét a lány szájáról, aki órák óta először vehetett hosszú, mély lélegzetet.

– Ha sikoltasz, ők megölnék – suttogta a férfi.

Alekszandra egyik oldalról a másikra rázta a fejét, jelezve, hogy nem fog sikoltani.

Tacsam Nojan ránézett a tűz mellett fekvő három férfira. Mindhárman horkolva aludtak, hangosabban még a mennydörgésnél is.

A rabló ismét a lány felé fordult. Amikor kezét lábai felé közelítette, Alekszandra rettegve hátrahőkölt. Tekintetük újból találkozott. A férfi szeméből eltűnt a vad szikra, amit korábban megfigyelt. Vagy csak neki tűnt volna így? A barbár eloldozta a kötést a kezén és lábán. Alekszandra megpróbálta megmozgatni elzsibbadt végtagjait. Érezte, ahogyan a vér bizseregve visszafolyik lábaiba.

– Aludnod kellene. – Mély hangja egyáltalán nem hallatszott félelmetesnek. – Ne is gondoldj arra, hogy megszöksz – mondta az alvó férfiak felé mutatva. – Még ha el is tudnád hagyni a barlangot, éhes farkasfalkák eledelévé válnál vagy halálra fagynál, mielőtt három lépést tehetnél. – Alekszandra megígérte:

– Nem fogok elfutni – suttogta. Mosoly táncolt a férfi sötét arcán.

– Aludj hát. Reggel frissnek kell lenned.

Az eloldozott bőrdarabokkal körültekerte kezeit és lábait, mintha még mindig meg lennének kötözve, újra jelezte ujjával „légy csendben”, majd visszasurrant a tűzhöz olyan halkán, ahogyan jött. Mikor megbizonyosodott róla, hogy minden rendben van, hátradőlt lovának nyergére. Pillanatokkal később feje rábukott a vállára és horkolása összefolyt a három férfi kórusával.

Ahogy szemhéjának súlya eltörölte az utolsó képeket is, az egyetlen gondolat, amire Alekszandra emlékezett a „Mégis hová?” volt. Még ha meg is kísérelte volna a szökést ebből a pokolból, hova is mehetett volna? Fogalma sem volt, hogy hol lehetett. Órákon át utaztak a viharban, mely még most is tombolt kint. Nem volt hold az égbolton, sem pedig csillagok. Az éjszaka sötétsége egyébként is teljesen megvakította az irányérzékét. A kislány halkán felsóhajtott. Ez volt az első este, amit anyja illatától távol töltött.

Fűzöld mezőkön színpompás lepkékkel, álmában *cica a sarokbant*^[17] játszott. Majd hirtelen meglátta Dunyáskát. Mindketten leeresztették hajukat, hogy a szél cirógathassa azt. Alekszandra felkiáltott örömeiben:

– Hát te nem haltál meg!
– Meghaltam? – Dunya nevetése forrásként buggyant elő.
– Az emberek, ha elfelejtik őket, meghalnak – mondta kedves barátja. – Ha nem felejtesz el, én sem halok meg. – Kéz a kézben szaladtak a réti virágok között egy aranyszárnyát lebegtető pillangó után. Édesanyjának hangja messziről hallatszott. Azt a dalt dúdolta, amit a lány annyira szeretett:

*„Volga lányok, Volga lányok
Oly mozdulatlanul, mint a hegyek
Sarlóval arany kalászt szedjeteK
Gyönyörű a hullámozó táncotok.”*

Dunyáska is énekelte a dalt:

– Hé, Volga lányok; hé, hé – miközben tapsolt. Emberek gyűltek össze a templom előtti szökőkút medencéjénél. Fialok táncoltak a Szibignijev balalajkájából kiáramló vidám muzsikára. Míg a lányok egyik kezüket a csípőjükön nyugtatták, másikkal pedig a levegőbe emelt csörgődobot

rázták; a fiúk, akiknek bajusza még csak most kezdett előbújni, sarkukat a földre ütögették, ahogyan körbeállták őket. Alekszandra és Dunya is táncra perdült. Ekkor a hangok elkezdtek távolodni, a színek pedig fakulni. És abban a pillanatban észrevette édesanyját a templom ajtajában. Édesapja is ott volt mellette. Mindketten kinyújtották karjukat a lány felé.

– Alekszandra Anasztázia Liszovszka; gyere ide, lányom.

Alekszandra szeretett volna feléjük rohanni, de nem tudott. Egy koromsötét férfival találta szemben magát. Szemei úgy égtek, mint a gyújtóforgács... Karjai a lányt átölelve óriáskígyóként fogták körül a testét... Orrfacsaró lehelete émelygést keltett a gyomrában. Nyáladzó szája egyre közelebb ért az arcához... Nedves, sietős, durva, kerges kezei próbálták felhúzni a szoknyáját...

Hirtelen Alekszandra iszonyodva felébredt. Igyekezett kiszabadulni a mandulaszemű menyétarcú nehézkes teste alól, aki nekitámaszkodott. A férfi, hogy megakadályozza a sikoltását, összeszorította a lány állkapcsát, miközben eltorzult hangon suttogott:

– Imádom a tiltakozó, fiatal gazellákat. Meglásd; te is imádni fogod ezt.
– Alekszandra teljes erőből beleharapott a szájára tapasztott kézbe. Ahogy a barbár térdeire egyenesedett, fájdmában felkiáltott: – Kis ribanc!

Abban a pillanatban minden a feje tetejére állt. Az ő barbárja volt az, aki először felpattant helyéről, miután a lány hívni kezdte őt:

– Ments meg! – Nem volt más választási lehetősége, csupán attól a vadembertől kérhetett segítséget, aki elszakította őt az otthonától. Ezt követően a csimbókos hajú, csúf férfi és a mellette lévő, aki a kialudt tűznél feküdt, ugrott talpra. Aztán a lovak és a közeli kövön heverő három nő is felriadt álmából. A barlangot megtöltötte az ordítás, sikoltás és a rémült lovak nyerítése.

Az emberrabló, aki Alekszandra lábait eloldozta, a lány sikolyára rugóként pattant fel és tüstént megragadta a visszataszító alakot. Felemelte, majd a barlang falának csapta.

– Megmondtam – üvöltötte. – Ő csak egy kölyök. Egy kis kölyök.

A férfi bosszúsan felállt onnan, ahová zuhant.

– Ahonnan én jövök, ott ennyi idős lányok már gyereket szülnek! – Már egy hatalmas, görbe tör csillogott a kezében.

A csimbókos hajú barbár és barátja ugyancsak előhúzták kardjukat és a tatár pártjára álltak. Tacsam Nojan kirántotta kardját a hüvelyéből és pajzsként állt Alekszandra előtt.

– A többi nő mellé, most! – kiáltott a lányra, aki rögvest teljesítette parancsát és odasietett a három nőhöz, akik hisztérikusan sikoltozva sírtak a félelemtől. Négyen karolták át egymást.

A csimbókos hajú, akinek mint az előző esti vita során kiderült, Berkul volt a neve, a levegőben körözött pengéjével és ordibált.

– Megengedi-e a hagyomány a zsákmány egy részének kisajátítását?

A menyétarcú, aki szinte megveszett, hogy nem sikerült elérnie a célját, közbeszólt.

– A zsákmányban minden közös. Romlott szarvashús vagy friss gazellahús, nincs különbség. Ezt mondja ki a hagyomány.

A kopasz barbár, aki egészen mostanáig csöndben volt, boldogan vigyorogva méricskélte Tacsamot, hiszen végre talált egy fejet, amit vastüskés husángjával leüthetett.

– Mégis ki nem lett megbüntetve Altinorduban^[18] a hagyomány megszegéséért? Miért is kíméljük meg az életedet? – társult a többihez ő is.

A csimbókos hajú Berkul és cimborája körbevették és két oldalról próbálták Tacsam Nojant kicselezni, hogy elérjék Alekszandrát. A kazah lovas hosszú, farkasfejes markolatú kardja azonban minden alkalommal megakadályozta azt. A menyétarcú nem volt olyan féleszű, mint a többi. Ő ravasz volt és alattomos. Ha harcra kerül a sor, jól tudta, hogy a fickó nem veszíti el életét anélkül, hogy egy másikat ki ne oltana. Persze még nem lehetett megmondani, hogy kié lesz az. Acsarkodva próbálta

megfélemlíteni:

– Szóval mi csak annyit mondunk, te átkozott: hogy nem fogjuk eltérni, hogy egyedül edd meg a gazellát. Jogunk van a húsához. Vagy megegyezünk és megesszük a húsát közösen, vagy hagyd itt nekünk és menj az utadra. Különben mind az életedet, mind a részünket elveszük. Ezt diktálja a hagyomány.

– A gyerekhez nem nyúlsz! – üvöltött Tacsam Nojan. Zengő hangja visszhangzott a barlang falain. – Ez az, amit az én vallásom és az én hagyományom mond.

A kétszer edzett acélpengék szikrát hányva csapódtak egymásnak. Harci kiáltások és fenyegetések keveredtek össze. Alekszandra imádkozott, hogy elrablója nyerje a küzdelmet. Hiszen az ő barbárja kellett, hogy megmentője legyen.

– A helyetekben elfutnék – kiáltott Tacsam. – Mikor összeszabdallak, nem fog érdekelni, hogy ti Dzsingisz kán fia, Dzsodzsi kán emberének, Tokának a lovasai vagytok. Ha az Alapítónk, a kánunk és Timur Urunk látná, mit tettetek, ők sem kegyelmeznének és ők maguk vetnének véget mocskos életeteknek.

A támadás félbemaradt, amit a menyétarcú tatár indított ordítva:

– Intézzük el ezt a hitszegőt! – A kazah megperdült és kardjával felhasította a támadót. A férfi görbe töre a földre hullott. Kezei meglepődve tapogatták a hasa környékét, szeme tenyerébe ömlő beleire meredt, majd élettelenül terült el.

A kazah lovas közben már a második tatárnál járt, aki támadás közben így kiáltott rá:

– Az Ördög vigyen el! – Majd, hogy Tacsam könyökével rettenetes ütést mért a torkára, fulladozva esett össze.

Mostanra csak Berkul és a fehér ló gazdája maradt talpon. A kardok újra csattogtak és szikrák szálltak a magasba. Aztán ismét fenyegető átkok és harci kurjantások szóltak. Mikor a csimbókos hajú pengéje megkarcolta

Tacsam vállát, Alekszandra és a három nő felsikoltott aggodalmában. A sötét lovas ekkor villámgyorsan előrehajolt, éles fegyverét ellensége gyomrába döfte, majd kihúzta. Berkul hátralépett és még egy utolsót nyögött:

– A pokolba veled. – Erőtlen karja már nem volt képes tovább tartani kardját.

A harc véget ért. Tacsam fűgén felkapta nyergét a tűz mellől, és Alexandrához sietett.

– Gyerünk– sürgette. – Mennünk kell! – Felerősítette nyergét a lóra, majd könnyedén felemelte és ráültette a lányt. Az állatot húzni kezdte a kantárjánál. Válla felett hátranézett a három női fogolyra, akik nem tudták, mitévők legyenek.

– Ne maradjatok itt, meneküljtek. Ez a hely tele van hullarablókkal. Ha szerencsétek van, eltűnhettek.

Aztán a lóval, melyre Alekszandrát ültette, elindult a barlang bejáratának világossága felé.

Negyedik fejezet

A szörnyűséges esti vihar lecsillapodott és térdig érő havat hagyott maga után. Ám a hideg még mindig vágott, akár a penge. Az eleség után kutató kétségbeesett seregélyraj felrebbenő szárnycsapásától a fenyőágakra hullott hó a különös utazókra esett. A hótorlaszban küszködő, zaklatott ló fűjtatása mindegyre megolvasztotta a szája köré fagyott jeget, majd a nedvesség újra és újra rádermedt a hidegtől.

Alekszandrát is marta a fagy. Próbálta apró testét melegen tartani, és amennyire csak tudta, karjaival átölelte magát, hamarosan azonban ráébredt, hogy ez hasztalan. Más módszert próbált hát, és teljesen összekuporodott lóva hátán. Minden hiába, ruhája csuromvizes lett a fákról lehulló hótól. Úgy didergett, mint a nyárfalevél.

A mély hóban botorkáló férfi egyszer csak hatalmas irhát húzott elő a ló hátára vetett zsákból és odanyújtotta neki.

– Borítsd magadra.

Alekszandra úgy tett, mint aki nem hallja. Nem akarta elfelejteni, hogy megölte a három rátámadó tatárt. De ha ez a barbár nem rabolja el, akkor épp most ébresztené a toboz tűzében sütött kenyér illata otthon, a meleg ágyban.

A férfi könyökével oldalba bökte a lányt, ahogy mellette lépdelt.

– Borítsd magadra.

Alekszandra úgy gondolta, talán elfogadhatná. Esze azt sugallta, „vedd el”, míg sérült, fájó szíve azt, hogy utasítson el minden segítséget a férfitől,

aki minden szerencsétlenségének okozója. Ám majd' megvette az Isten hidege. A tetejébe pedig szörnyen álmos is volt. Jó lett volna elszenderedni itt és most, akár egy kisdéd. Álmában tán még otthonát is láthatná. Édesanyját, édesapját, majd Dunyát és a fehérre festett harangtorony tetején az arany szélkakast. Ám Alekszandra az előző éjszaka megtanulta, mennyi veszéllyel is járhat az alvás. *El ne aludj*, suttopta vagy csak hitte mindezt? Miközben álom és ébrenlét közt ringatózott a ló hátán, azon erőlködött, hogy le ne csukódjon a szemhéja. Az óriás barbár, mivel a lány ügyet sem vetett rá, még egyszer megbökte a lábát. Immár erősebben.

- Borítsd magadra.
- Nem kell.
- Meg fogsz fagyni.
- Dehogy. Hozzá vagyok szokva.

Gyerekkori makacssága most jelentkezett először.

Szeme sarkából lopva figyelte a barbárt. A férfi fejkendőjéből aláhulló haja vállát verdeste, szakálla jéggé dermedt. Sűrű szemöldökét, de még szempilláit is fehérre festette a jég. Fekete szemét kivéve egész arca deressé változott. Ekkor Alekszandra azon kezdett tűnődni, hogy a férfi vajon miért nem ült fel hátasára, hisz a hó már majdnem a derekáig ért. Előző éjjel, amikor lovára vetette a megkötözött lányt, ő maga is a nyeregbe pattant és kurjongatva hajtotta a jószágot, az pedig viharos vágatába kezdett. Most is megtehetné volna ugyanezt. Miért nem teszi?

Ezúttal a barbár megállította hátasát, és Alekszandra felé nyújtotta a csergét. Hangja most még érdekesebben mordult.

– Rögvest vedd el és borítsd magadra. Máskülönben a térdemre fektetlek és alaposan elfenekellek.

Talán a náspángolástól való félelmében vagy inkább, mert már cseppnyi ereje sem maradt, Alekszandra vonakodva engedett, és elvette a férfi kezéből a felé nyújtott csergét.

- Ööö, förtelmes szaga van.

– Majd hozzászoksz. Még ez a szag is jobb, mint a fagy.

A lány undorodva próbált beburkolózni az irhába, mikor a férfinál megpillantott egy hosszú kötelet.

– Megint meg fogsz kötözni?

– Nem. Te fogod megkötözni saját magadat.

Azzal a lánynak adta a kötelet. Csintalan gyermekteljesen jelent meg a férfi deres arcán.

– Jól kösd magadra az irhát, hogy ki ne nyílhasson. Látod, ahogyan én is. Érted már?

Hát minek nézi ez az alak, persze, hogy érti! Alaposan körülhurkolta magát a kötéssel, majd megcsomózta. A meleg máris kezdte átjárni tagjait.

A lovas most kivett a zsákjából néhány kisebb szőrmedarabot. Ismét megállította a lovát.

– Ne izegj-mozogj.

– Mire készülsz azokkal?

A barbár egy darab prémmel beburkolta a lány jobb lábát, akinek lábujjai már majdnem jéggé fagytak. Majd megkerülte és a bal lábával is ugyanezt tette.

– Így legalább a lábad sem fog fájni.

Immár Alekszandra kezén volt a sor. Szájához emelt ujjbegyeit leheletével próbálta felmelegíteni. Aztán benyúlt a cserge mögé, és bebugyolált mellkasához emelte kezeit. A férfi, mikor meggyőződött arról, hogy a lánynak sikerült kissé ellazulnia, indulásra ösztökélte fehér lovát.

– Nem kötözöl meg?

– Arra nincs szükség.

– De hisz tegnap este megkötöztél.

– Tegnap még az elrablód voltam...

– És ma mi leszel?

– A kísérőd.

– Pedig megvertél és meg is kötöztél.

– Ha nem sikoltozol és kiabálsz vagy nem próbálsz elszökni, akkor nem tettem volna így.

– És ha megint megkísérelem?

A férfi meglepődötten felnézett a lányra a ló mellől.

– Elszökni? Mégis hová?

A fehér ló hirtelen megtorpant, orrán-száján szilaj leheletet prüszkölve. Nyugtalanul szívtá magába a hideg levegőt. A férfi feszülten figyelt. Ám ahogy egyet előrelépett, süvítő nyílvevessző fúrta át a bal vállát. Ha nem lép egyet, a vessző bizonyára szétroncsolja a tüdejét vagy átdöfi a szívét. Ajkát fájdalmas nyögés hagyta el. Alekszandra pedig megrémült a férfi vállát átütő hosszú nyílvevessző láttán. Most mi lesz?

– Az Atya, a Fiú és a Szentlélek nevében – fohászzkodott és rémülten keresztet vetett. – Szűz Mária, oltalmaz.

A férfi nyugtalanul rászólt:

– Ugorj le hamar! – Alekszandra riadtan csúszott le a ló hátáról. Míg kísérője védelmezni próbálta, egy második vessző is elzúgott a fejük felett, majd mögöttük egy fa törzsébe fúródott. A férfi megmarkolta a gyeplőt és elfektette fehér lovát a havon. A harcedzett háttas megérezte a veszélyt; ellenkezés nélkül hagyta magát vezetni. A kazah lenyomta a lány fejét és a ló mögé húzta. Úgy gondolta, Alekszandra így nagyobb biztonságban lesz. Harci kiáltással rántotta elő farkasfejjel ékesített kardját.

– Hogy nyelne el a pokol! Milyen gyáva az, aki asszonyként bújjik meg a fák mögött? Miért nem támadsz nyíltan, te ördögfajzat?

Visszataszító kacaj tört elő a fák közül. Alekszandra azonnal felismerte az utálatos hangot.

– A csimbókos hajú barbár!

Igen, ő volt az. Berkul, akinek hasában Tacsam Nojan megmártotta pengéjét, és sorsára hagyta a barlangban, mert már halottnak hitte.

– Ha tudtam volna, hogy kilenc életed van, mint az alattomos macskáknak, akkor helyben letépem a fejedet is, Berkul Dzsán.

Újabb kacaj harsant, immár közelebbről. A férfi odasúgta Alexandrának:

– Elfogyott a nyílvesszője.

– Honnan tudod?

– Ha maradt volna, akkor már sündisznó lennék a nyilaitól.

Igyekezett megnyugtatni Alekszandrát, de biztos volt abban, hogy a veszély most még a tegnapiénál is nagyobb. Folyamatosan vérzett és gyengült a teste. Bármelyik pillanatban elájulhat. Lehet, hogy a másik csak erre vár, mielőtt a sűrűből a tisztásra lépne. Tacsamnak bármi áron cselekednie kellett, míg öntudatánál volt. Csakhogy ettől való félelme alaptalannak bizonyult. Berkul ugyanis vigyorral a képén bújt elő a leshelyéről. Tacsam sejtése beigazolódtott, támadójának már üres volt a tegeze. Az ledobta hátáról a kiürült puzdrát és iját, majd előrántotta hosszú, ívelt szablyáját. A sebet, melyet még Tacsam Nojan ejtett a hasán, egy kék ruhadarabbal kötötte be. Tacsam megismerte a vértől ázott rongyot. Az egyik asszony ruhája volt, akinek pirkadatkor azt tanácsolta: „Meneküljtek.” Vajon kinek a vére festi? Berkulé vagy a nőé?

– Csak nem hitted, hogy engedlek meglépni a zsenge gazellával? – vicsorogta Berkul. – Sajna az én tyúkjaim nem voltak igazán ízletesek.

A csimbókos hajú egy fatörzsnek döntötte hátát, amitől megremegtek az ágak és hó zúdult a férfira. *Ő is legyengült*, gondolta Tacsam. Ennek ellenére, mégsem merte megkockáztatni a nyílt küzdelmet. Noha megsebesült, mégis képes volt követni őket egészen ideig, emellett mások is lehettek vele. Meglehet, hogy emberei rejtőznek még a sűrűben. Még a két nyílvesszőt is ők lőhették rá. Berkul jelzésére is várhatnak, hogy nyílzáporral áraszák el.

A két férfi egy ideig fürkészve méregette egymást. Tacsam igyekezett észrevenni a legapróbb neszt és mozgást is. Végül a csimbókos hajú ismét megszólalt.

– Ha nem próbálsz meg a zsákmányt elpusztítva kiszabadítani a nőket, akkor a haszontalan vénasszonyokat tán eladhattam volna egy rabszolga-kereskedőnek. De hullákért ki fizetne?

Az alak ismét felkacagott, de arca megrándult a fájdalomtól. Ezután Alekszandrára mutatott.

– Most el kell vinnem ezt az özsutát. Add ki a lányt.

Tacsam felfigyelt a férfi hangjának gyengülésére. Berkul Alekszandrát hívta.

– Jer ide, kicsi csibe.

Még a ló mögött megbújó Alekszandra is láthatta, ahogy a férfi szemében megfakul az élet lángja. Berkulból váratlanul hangos köhögőroham tört elő. Egész teste rázkódott, arca pedig megfeszült a kintől. A fenyőfa öreg törzse megremegett, amitől a fa ágairól könyörtelenül a férfire zúdult a hó. Berkul felnézett a fehér áradásra. Egy pillanatra gyermeki mosoly költözött vonásaira, majd tüstént tova is tűnt. Két asszonyt lőtt le azok közül, akiket Tacsam hátrahagyott, majd a harmadik lelkét is pokolra küldte, miután elvette, amit akart. Bosszútól hajtva még sebe ellenére is beérte a szökevényeket, de ennyi volt. A halál már kinyújtotta karmát a hegyek és síkságok csimbókos hajú lovasáért. Nem volt menekvés.

Tacsam érzékelte Berkul végzetes állapotát, és úgy döntött, megkísérli szerencséjét. Hisz ha üldözőjének vannak társai, akkor úgysem élnek túl. Őt megölik, a lányt elragadják. Ám ha a csimbókos hajú egyedül van... Megfordult és Alekszandrára nézett. Megbizonyosodott róla, hogy a lány biztonságban fekszik a ló mögött. Noha a harcosokat figyelve kidugta a fejét, most nem fenyegette veszély. Apró testét majdnem eltakarta a hatalmas háta. Visszafordult Berkulhoz és hirtelen felüvöltött:

– Te korcsfajzat!

Előrevetette magát. A köztük feszülő távolság olyan nagynak tűnt számára, mint a Kaf-hegység, ám kisvártatva mégis elért a férfihoz. A

rengetegben egyetlen nesz sem hallatszott, csupán néhány megbillenő faág rázkódott és rezdült meg, mikor megszabadult fehér terhétől. A harcos sem moccan. Egy lélek sem sietett segítségére.

– Ó, kardforgatók szégyene – szólította meg Tacsam. – Hát nem ismered az Altinordu törvényt?

Berkul testét már alig tartották lábai. Először kardja hullott kezéből a hóba. Majd maga is térdre rogyott rablótársa mellett a fehér fagymezőben, mintha fohászkodna.

– De ismerem – morogta. – A kegyelemért esedezőbe vagy fegyvertelenbe ne vágd bele kardod.

– És még?

– Ártatlan életet ne olts ki.

Alekszandra már alig értette a férfi suttogássá gyengülő szavát, így előlépett a ló mögül és odafutott Tacsam Nojan mellé. Milyen különösek ezek a barbárok. Beszélgetnek harc közben és akkor is, mielőtt eljön értük a vég. A fehér paripa is tudta, elmúlt a veszély, így egyetlen mozdulattal megrázta testét és felegyenesedett.

– És te mégis mit tettél? – Tacsam épphogy fel tudott tápászkodni. Forgott vele a világ. Vállából kiömlő, forró vére megolvasztotta a fehér takarót, és egyre mélyülő, vörös üregeket harapott a hóba.

– Kardomat belemélyesztettem azokba, akik kegyelemért könyörögtek, és azokba is, akiknek nem akadt már fegyverük – nyöszörögte Berkul.

A fehér ló lovasa is térdére bukott. Homloka izzadságban fürdött. Teste a dermesztő hideg ellenére égett.

– És még mit?

– Ártatlan életet oltottam ki.

– Megszegted Altinordu törvényeit?

– Megszegtem.

Berkul halott szemével nézett a férfitra. Hirtelen olyan kifejezés suhant át arcán, mintha csak most vette volna észre a másik vállába fúródott

nyilat. Ezt örömteli mosoly követette:

– Téged is magammal viszlek ám, kazah farkas – gyötrelmes kinnal teli vigyor ömlött el vonásain. – Nem hagyhatod bajtársadat egyedül a pokolra jutni. Fűbe harapsz magad is.

Alekszandra e szavak hallatán megborzongott. Egyszerre járta át a boldogság és a félelem különös érzése. A két harcos halála az ő megváltását jelenthette. Ám mégis mihez kezd, ha a Tacsam nevezetű barbár odavész? Hova mehet majd? A fehér ló járt az eszében. A paripa elviheti valami biztonságos helyre. Egyszerre reménnyel telt meg a szíve. Ettől erősebbnek érezte magát.

Habár a sebesülés Tacsam bal vállát érte, a fájdalom mégis egész testében szétterjedve kínozza. Kardja oly nehézzé változott, hogy már felemelni sem volt képes. Karja megbénult, nem hogy még a szablyát is forgassa. Viszont elszánta magát, hogy követi a puszta igazságos törvényeit. Ujjai meglazultak, és a farkasfej ékesítette kard kihullott belőle. Jobbjával megragadta a csimbókos hajú gallérját.

– És tudod, mi őseim parancsa azzal szemben, aki a törvényüket megszegi, Berkul Dzsán?

A férfi megkísérelte kinyitni a szemét, sikertelenül.

– Tu...do...m – rebegette suttogva. – A parancs... halál.

Tacsam eleresztette a másik harcos gallérját, keze lassan a csípőjét körülölelő övére siklott. Alekszandra megremegett a félelemtől, ahogy megpillantotta ugyanazt az íves tört, amit a férfi az este még az ő nyakához szegezett.

Hosszú csönd ereszkedett közékük, majd Berkul légzése szaporábbá vált. Akárcsak a cigány bádogosok tűzélesztő fűjtatója, olyan sebesen emelkedett és süllyedt a mellkasa. Végül feje is a mellére hanyatlott. Utolsó, szikrányi erejével még egyszer felemelte arcát, amennyire csak tudta. Majd szinte észrevehetetlenül kinyitotta a szemét, és egy villámgyors mozdulattal, amire sem a fehér ló lovasa, sem pedig

Alekszandra nem számított, ráemelte kezét Tacsam sérült bal vállára.

– A törvény az törvény – súgta, – kötelesség megtenni azt.

Alekszandra a döbbenettől tágra nyílt szemmel figyelte ismét Tacsam Nojant, aki meg-megállva emelte fel sérült karját egészen Berkul válláig. Arcának minden rezdülése szenvedést tükrözött. A lány hallhatta, ahogy kínjában megcsikordulnak fogai.

Úgy tűnt, mintha a két férfi most egymást ölelné. Leheletfelhők egybeolvadtak. A fehér ló, mintha csak megérezte volna a végzetet, lassan közelebb lépett gazdájához, szimatolva, bökdösve őt. Mint aki arra ösztökéli, hogy menekítse ki ebből a véres tusából. Majd a jószág Alekszandra felé fordult és felé indult. Mint aki óvni szeretné attól, hogy szemtanúja legyen a tiltott pillanatnak. Alekszandra tudta, mi fog történni, azonban megigézte a két harcos halálos párbaja. Látni akarta mindezt, bármit is hozzon a jövő. A paripa nyugtalanná vált, majd leszegte a fejét. Megindult egy lépésnyit, majd ahogy hátranézve meglátta a mozdulatlan lányt, visszatért hozzá.

A percek éveknek tüntek. Ezúttal Tacsam Nojan törte meg a csendet.

– Igazad van, Berkul Dzsán... Dzsingisz kán... a törvényt nem lehet semmibe venni.

A két férfi néhány másodpercig összezavarodva nézte egymást, és Alekszandra meglepetve látta a Berkul arcát betöltő békességet. A lányt mégis váratlanul érték az ezt követő események. A fehér ló lovasának testéből elfolyt az erő, és rárogyott a csimbókos hajúra. A harcos súlya az átkozott görbe tört markolatig mélyesztette ellenfele testébe. Berkul szeme tágra nyílt, a lélek hatalmas párafelleggel távozott a száján:

– Allah – szólt, majd a két férfi a hóba rogyott. Néhány fáról újabb hóár szóródott alá a magasból. Két éhes madár rebbent fel az ágak közül. Síri csend honolt mindenütt, oly sötéten és végzetesen uralkodva, mint a halál.

Alekszandra nem rémült meg, nem sikított, de szíve majdnem kővé dermedt. A lányka, aki még kilenc tavaszt sem ért meg, több halált látott, mint amennyit számon tudott volna tartani. A csimbókos hajún törvényt tevő Tacsam látványa szinte beleégett az elméjébe.

– Én is – mormolta a lány. – Megfizet azért, amit ellenem tett.

A Berkulon mozdulatlanul heverő, óriási harcosra nézett. Vajon él-e még, suhant át az agyán. Még ha egy ilyen szörnyűséges, nyíltépte sebbel túléli is, ebben a hidegben akkor is hamar megfagyhat. Vagy rátörhetnek a farkasok. De Alekszandra Anasztázia Liszovszka élni fog. Túl kell élnie, hogy bosszút állhasson. Apró kezébe vette a fehér ló gyeplőjét és megsimogatta a jószág homlokát. A hátas nem akarta társát elhagyni.

– Mostantól legyen a neved Umut¹¹⁹ – szölt Alekszandra. – Hisz a reményre nagy szükségem van... – Hangja édes dallamként csendült ajkáról. Lágyan és melegen.

A ló a földön heverő Tacsam Nojanra pillantott, majd a homlokát simogató kislányra. Alekszandra látta a jószág szemeiben tükröződő bánatot.

– Tudom – súgta a ló fülébe. – Búsulsz, mert itt kell hagynod társadat, tudom. Nem volt ő olyan szörnyeteg, mint amilyennek tűnt. Látod, mivel vont a lábamat, hogy védje a fagytól?

A ló kevés érdeklődést mutatott a dolog iránt, ám Alekszandra csak a lábát borító prémeket figyelte, amikkel Tacsam azért takarta be őket, hogy le ne fagyjanak. Abban a kegyetlen világban az élet olcsó volt. Még csupán nyolc esztendő volt, mégis úgy érezte, mintha egyetlen éjszaka alatt évezredekkel öregedett volna. A hatalmas lovas élete sem kivétel. Az egyik pillanatban még ereje teljében volt és sütött róla az elpusztíthatatlanság, most mégis elkaszálta a halál – vagy legalábbis alig pislákolta benne az élet. A kislányt rövid időre előntötte a részvét. Bánkódnia kellene tán egy barbár halálán, aki szétzúzta addigi életét, mikor elrabolta őt? *Semmi esetre sem*, gondolta magában. *Ha meghal, hát meghal.*

Hosszú küzdelem után Alekszandra végre felmászott Umutra, és sikerült nyeregben maradnia.

– Gyerünk, vigyél el innen. Csak te ismered a hazavezető utat.

A jószág először néhai társára pillantott, mint aki búcsút vesz tőle, majd vonakodva elindult a hóban. Ekkor történt valami; Alekszandra váratlanul egy hangot hallott.

– Ne menj!

Lova nyergéből visszapillantott. Tacsam Nojan kezével jelzett a lánynak. A fákról aláhulló hó kezdte belepni a földön heverőket.

– Ne hagyj itt.

A hang halk volt ugyan, ám Alekszandra élesnek hallotta. Mintha sikoltás lett volna.

– Ne hagyj itt, kölyök.

Ötödik fejezet

1518. TAVASZ

Alekszandra a függönyökön keresztül kinézett a menyasszonynak öltözött fákra. Tavasz karolta át a krími palota kertjeit, minden szépségével együtt. Pillangók röpködtek szerteszét. Éppen olyanok voltak, mint gyermekkorának tavaszain; ugyanúgy verdesték szárnyukat a pirosak és zöldek kavalkádjában. Az egyetlen különbség, hogy Alekszandra most az ablaknál, egy függöny mögül nézte őket. Mennyire szeretett volna megint kiáltozva utánuk szaladni! Most azonban, ahogyan figyelte őket, szíve az izgatottságtól vert és lelkét szomorúság felhőzte be. Négy tél telt el azóta a sötét éjszaka óta. És két év, mióta odaajándékozták őt a krími palotának. Most már tizenkét éves volt.

A sötét téltől megszabadulva még egy darabig boldogan nézegette a fákat díszítő fehér és ibolyaszínű virágokat. Büszkék voltak vonzerejükre, de félénken inogtak a gyengéd szélben. Mintha a bíborszínű júdásfák a többinél is nagyobb bűbájjal rendelkeztek volna. Alekszandrát teljesen más világokba repítették. A júdásfák néha úgy virágoztak, mint egy varázslat, egy hatalmas kiáltás, néha, mint egy nő nevetése. Régebben a sárga virágokat kedvelte. Két évvel ezelőtt viszont; azon a forró nyári napon, amikor Bahcsiszerájba érkezve meglátta a júdásfákat, a murvafürtöket, a fehér falakat átölelő trombitavirágokat, teljesen megbabonázta őt e szín tündöklése. A világ egy csöppnyit ugyan, de szebbnek tűnt általuk. Érzelmesebbnek, makacsabbnak, könnyörületesebbnek. Amikor a júdásfák

virágoztak, neki mindig énekelni támadt kedve.

Azokban a napokban Alekszandra osztozott ezen a szenvedélyén az ura, a krími kán, Mehmed Giraj édesanyjával, Güldáne szultánával.

– Ha a méltóságos asszony megengedi, szeretnék csipkét verni egy júdásfa színű muszlinra.

– Tudod, hogyan kell csipkét készíteni?

– Igen, édesanyám megtanított.

– Rendben, a muszlinodnak mindenképpen júdásfa színűnek kell lennie?

– Igen. Nagyon tetszik az a szín.

Az idős nő figyelmesen nézett a lány kékeszöld szemébe. Kedvelte ezt a mosolygós arcú kis orosz leányt. Nemsokára talált is neki egy júdásfa színű fátyolszövetet. Miközben átadta a lánynak, hosszú ideig szemlélte őt.

– A júdásfa a hatalom, a dicsőség, a császárok és a császárnők színe, szépségem – mondta. – Kívánom, hogy az életed júdásfák között teljen.

Ezt követően a júdásfa bíborlilája Alekszandra színévé vált.

A lány szemében uralkodó bánat, ami az átélt katasztrófákról és az elszenvedett kínokról árulkodott, az első naptól fogva megérintette Güldáne szultánát, pedig a kicsi még csak tíz tavaszt látott, amikor a palotába hozták. Az utána érkező összes rabszolga-kereskedővel ellentétben, az őt zsákmányoló férfi egyáltalán nem szándékozott eladni őt. A nő kíváncsi volt. Miért nem akarja a férfi eladni az elrabolt lányt, mikor jó pénzt kínáltak neki? Miért törné el azokat a karokat, szárnyakat, melyek megpróbálták elcsalni a lányt? Figyeltette, és egy nap maga is követte kettőjüket. Első látásra megszerette a lányt. A palotába hozatta a férfit, és nyomban rájött, hogy ez a harcedzett fosztogató apjaként szereti az elrabolt lányt, így inkább meghalna, minthogy rabszolgahajcsárok kezei közt lássa őt.

– Nem szándékozom rabszolgává tenni, derék Nojan.

– Alekszandra már hozzászokott a hegyek, erdők és folyók szabad levegőjéhez. Itt rabszolgának fogja érezni magát, szultána anyám.

– És arra gondoltál, hogy vajon meddig leszel képes megvédeni őt azokban a kocsmákban? A lány is felnő egyszer.

Természetesen sokat gondolt erre. Azon a napon a szultána anya és Tacsam Nojan hosszú és alapos beszélgesbe kezdett. Másnap Nojan átadta a lányt a szultána embereinek.

Alekszandra kiabált, sikoltozott:

– Eladtál, te eladtál engem! – Átkokat szórt a férfira, és mint az első éjszaka, most is kicsiny öklével ütlegelte. A palotából érkezett öröknek is ellenszegült. Egy pillanatig még sikerült is távol tartania néhányat a folyamatos csapkodással, végül azonban veszített.

Ahogy a kocsi a palota felé indult, még hallotta Tacsam Nojan hangját.

– Sok szerencsét, leányom.

– Te pedig légy átkozott!

– Érted tettem.

– Ne hagyj el...! Én nem hagytalak el téged. Ne hagyj el!

Miközben a kocsi tovahajtott, Tacsam megrendülve állt ott. A kövér tatár, aki meglepetten bámulta, hogyan állítja feje tetejére az apró lány a kocsmaudvart, megkérdezte:

– Mi az, barátom, csak nem sírsz?

– Hagyj békén, te bolond. Sírnak-e a férfiak? Nem látod, hogy csak por került a szemembe?

Ám ő bizony sírt. Forró víz ömlött kérges szívére. Tacsam Nojan addig nézte a kocsit, amíg az eltűnt a látóhatáron, majd ahogy a nedvességet kitörölte a szeméből, azt suttozta:

– Én soha nem foglak elhagyni, leányom.

Amikor megérkezett a palotába, a sírástól Alekszandra szempillái összeragadtak. Akárcsak kocsiiba ültetni, abból kiszállítani is újabb küzdelemnek bizonyult. Nem kevés ór és a szultána anya három cselédje is karmolásoktól szenvedett.

Napokig rémülten reszketve ült a sarokban. Aki megpróbálta kinyitni az

ajtót, azt azzal dobta meg, ami éppen a keze ügyébe került. A szolgálatával megbízott nő elmesélte szultána anyának, hogyan imádkozott Alekszandra éjszakánként:

– Kérlek, Mária Szűzanyánk, oltalmazz engem.

Mintha a gyermek eljövendő, további kínokra várt volna.

Aznap, mikor Alekszandra végiggondolta eddigi útját, az ajtón túl sietős léptek hangjára lett figyelmes. Amikor azonban felkelt és kinyitotta az ajtót, a kényelmesen sétáló Güldáne szultánával és menyével, Aj Balával találta szembe magát, akiket egy csapat szolgáló követett. Alekszandrát megpillantva a búbánat függőnye, mely a nő arcát férje, Mengli Giraj kán három évvel azelőtti halála óta takarta, szétvált a boldogságtól. Ezt az örömet viszonzta Alekszandra, amikor tisztelettudóan meghajolt, hogy üdvözölje az idős nőt. Güldáne szultána már alig hagyta el lakosztályát, ezért igen ritkán találkoztak véletlenül. Néha az idős asszony magához hívatta Alekszandrát, és elbóbiskolt, miközben a lány énekét hallgatta.

A szolgálólányok figyelmeztették Alekszandrát a krími palotába érkezésének első napjain:

– Egy szót se a hölgyek előtt! Ne szólalj meg se Mehmed Giraj kán felesége, Aj Bala úrnő, se pedig a kán édesanyja, Güldáne szultána előtt.

– Miért ne?

– Mert az udvariatlan. Még a fejedet se emeld fel, mielőtt a hölgyek úgy parancsolják.

– Rendben, de miért?

– Ez az illendőség.

– Mit jelent az 'illendőség'?

– Tisztelet, jó modor, illő viselkedés, a szabályok megtartása.

De amikor Güldáne szultána először magához engedte, Alekszandra daczból ezeknek épp az ellenkezőjét tette. Megbámulta a szép arcú, mandulaszemű, idős nőt.

– Miért hozattál ide?

– Ártottam volna neked?

A nő sima, gyengéd hangja, mely olyan tiszta volt, mint a víz, meglepte Alekszandrát.

– Nem szeretek itt lenni.

Az idős hölgy rezzenéstelenül figyelte a tízéves lányt, míg kedvesen megkérdezte:

– Miért nem?

– Itt megvernek. Húzzák a hajamat.

Bizonyítékként, hogy az igazat mondja, Alekszandra igyekezett megmutatni neki csípőjéig érő, zuhatagként hullámozó nedves haját. Mikor Güldáne szultána meghallotta a panaszt, egy nyers mozdulattal elfordította a fejét és a szolgálólányokra pillantott. Egyikőjük a földre vetette magát, és csókolgatni kezdte a nő szoknyájának szélét.

– Nem akarta, hogy megfürdessük, szultána anyám – motyogta. – Kedves szavakkal sem bírtuk elvinni a hamamba^[20]. Isten őrizz, még a végén tetvek...

Güldáne szultána egy kézmozdulattal elcsendesítette az előtte térdelő, félelemtől reszkető nőt. Alekszandra azt gondolta, most őt szidják le, de nem így történt. A nő hangja ismét nagyon lágy lett.

– Mit tettek ezek veled, hadd halljam!

– Ráütöttek a kezemre. Ráütöttek a fejemre. Megszurkálták a fejemet a kefével. Forralt vizet öntöttek a fejemre.

Alekszandra feldagadt szemét látva a nő azt mondta:

– Gyere, ülj ide mellém.

Alekszandra úgy vélte, hogy bosszút állt az őt bántalmazókon, így szilárd léptekkel haladt a meghökkent szolgák között, majd illedelmesen elhelyezkedett a díványon, a krími kán édesanyja mellett. Korához képest viszonylag magas volt, habár a lába még így sem ért le a magas díványról.

– Nem szeretsz fürdeni?

Alekszandra szinte gondolkodás nélkül válaszolt. – Nagyon is szeretek.

– Ha így van, akkor miért nem akartál a hamamba menni?

– Én nem fürdök más emberek között. Ők folyton csak engem néznek.

A nő elfordította fejét és kezével eltakarta arcát, hogy megpróbálja nevetését eltitkolni. A szolgálók, akik észrevették, hogy a szultána anya haragja elmúlt és az arca mosolyog, ugyancsak megnyugodtak.

– Rendben – szolt Güldáne szultána. – Amiért ennyire szeretsz fürdeni, mostantól egyedül leszel. Senki sem fog téged nézni. Így már jobb?

Alekszandra bólogatva jelezte, hogy beleegyezik.

– Nos, még mindig szeretné tudni, hogy miért hozattalak ide, kisleány? Ismét bólintott, arra célozva, hogy szeretné.

– Egyszer volt egy lányom, pont olyan, mint te. Ha még mindig élne, talán rád hasonlítana. Allah mindenkinél jobban szerette, így elvitte őt a mennyországába. Ötéves sem volt. Egy másik lányom most nagyon messze van, Ajse Oszmanoglu földjén. Szelim szultán asszonya lett.

Nyelt egyet, majd az idős nő folytatta:

– Véleményem szerint bájos lányoknak nem valók a közönséges fogadószobák, kocsmák, és az olyan helyek, ahol a részegek és a rablók szabadon kószálnak. Az ő helyük az édesanyjuk ölében van. Sajnos nem áll módunkban helyettesíteni az igazi édesanyádat, de valakire szükséged van, hogy megóvjon.

Miközben a nő ezt mondta, meg akarta cirógatni a selymes haját, de Alekszandra ijedten elhúzta a fejét.

– Az elrablóm majd megóv engem – vágta oda ridegen.

Ekkor olvasta ki Güldáne szultána a lány szeméből a rémületet és a gyötrelmet. Arra gondolt, milyen kínokat, milyen rettegést élhetett át ez a kicsi, aki még tíz tavaszon sem volt túl.

– Tudom – mondta lágyan. – Hallottam, hogy a bátor Nojantól való félelmükben a rabszolga-kereskedők meg sem mertek közelíteni a piacon. Ő is csak akkor egyezett bele, amikor megkértem rá.

– Eladott engem!

– Eladott?

– Eladott! Nem a kereskedőknek, hanem neked.

A szultána anya a fejét rázta. – Tévedsz – szólt először. Azután a lány szemébe nézett. – Tacsam Nojan egyetlen akcsét^[21] sem fogadott el tőlem, Alekszandra. Ő nem eladott téged, hanem megmentett.

Alekszandra nem is tudta, hogy mit válaszoljon erre.

– Nem szabad gyűlölnöd Tacsam Nojant. Ellenkezőleg, szeretned kellene őt. Nem így van?

Szeretet? Ezidáig még soha sem gondolkozott ezen. Tudna-e szeretni egy barbárt, aki elszakította az otthonától és elrabolta őt? Lehetséges volna? *Nem, soha!* ordította belül. Akkor viszont miért nem érzett ellenszenvet iránta? Vajon ez volna az, amit szeretetnek neveznek? Amikor nincs ellenszenv?

Güldáne szultána megismételte a kérdését.

– Válaszolj, gyermekem.

Alekszandra anélkül, hogy tisztában lett volna vele, bólintva jelezte: „Igen”.

Számításba véve, hogy megint megrémülhet, a szultána anya ezúttal óvatosan nyújtotta ki kezét és simogatta meg a lány haját. Alekszandra már el is felejtette, milyen érzés egy női kéz érintése. Majdnem négy éve volt, hogy édesanyja utoljára cirógatta meg a haját. Gondolatban a szultána kezét édesanyjáéval cserélte fel. Nem akarta, hogy valaha eleressze a haját. Ekkor a nő mutatóujjával felemelte Alekszandra állát és maga felé fordította a fejét. Hosszú ideig a szemét fürkészte. A mély, kékeszöld szemek halványan elködösültek. Elámult, hogy ez az apró teremtség az ajkát harapdálja, nehogy sírva fakadjon és küzd az érzelmei ellen. Nagy nehezen ellenállt a vágynak, hogy a mellkasára vonja őt. Abban a pillanatban Alekszandra is megérezte a részvétet az idős nő tekintetében.

– Úgy hiszem, bizonyára hiányoztok egymásnak – szólt Güldáne szultána a szolgálólányok felé fordulva.

– Küldjünk hírt a derék Nojannak, hadd jöjjön meglátogatni a leányt. Így mindkettejük vágya teljesülhet, és Nojan szíve megkönnyebbül majd, ha látja, hogy a lánya biztonságban van itt.

A lánya? A kérdés fájdalmasan visszhangzott Alekszandra fejében.

– Ő nem az apám – suttogta elgyengült hangon. – Ő rabolt el engem. Az én édesapám ott maradt valahol messze, nagyon messze.

Valami aznap megmoccant Alekszandra kővé dermedt szívében. Egyfajta lüktetés, melyet már évek óta nem érzett. Egyfajta borzongás. Azon nyomban felpattant, mikor a nő azt mondta:

– Ha nem akarod, nem hívják, gyermekem.

– Hadd jöjjön – szólt átölelve az öreg hölgy ráncos kezét.

– Akkor megegyeztünk. Elhívjuk a bátor Nojant, egy feltétellel. Elmeséled nekem az összes kalandot, amit a derék Nojannal éltél át. Egytől egyig, rendben?

Ó, ez a kérges szív, hogy megpuhult.

– Rendben – bólogatott Alekszandra.

– Megígéred?

– Igen... Mi történt Ajsével?

Güldáne szultánát abban a pillanatban semmi sem lephette volna meg ennyire. Megdöbbentette a lány figyelme. Annyi szó hangzott már el, mióta megemlítette Ajse nevét, de úgy tűnt, hogy a lány nem feledkezett meg róla. Ráadásul a szeme sarkából őt figyelte és a válaszra várt. A nő egy röpké pillanatig elveszett gondolataiban. Képzelete egészen a Fekete-tenger másik partjáig repült, majd vissza.

– Hosszú történet – suttogta.

– Legyen. Én figyelek. Szeretem a hosszú történeteket.

– Egy kicsit szomorú is.

A lány összehúzta az ajkait.

– Hozzászoktam már a szomorú dolgokhoz.

Alekszandra megjegyzése legalább annyira megrendítette a nőt, mint a

kitartása. Mosolyt erőltetett az arcára.

– Ez a történet viszont engem tesz szomorúvá. Nem szeretnéd, hogy szomorú legyek, ugye, gyermekem?

A lány megrázta a fejét, arra célozva, hogy nem szeretné. Güldáne szultána gyengéden így szólt hozzá:

– Megígérem, hogy egy nap elmondom majd neked Ajse történetét. Rendben?

A válasz egy bólintás volt.

Güldáne szultána a szolgálóktól még aznap a palotába, saját lakosztályába költöztette Alekszandrát. Berendeztek neki egy szobát, és egy tatár cselédet bíztak meg a kislány gondviselésével. Valójában ő is csak egy gyerek volt még. Merzuka csupán hét évvel volt idősebb Alekszandránál, aki nemrég töltötte be a tízet. Csúnyának nem lehetett mondani, de azt sem, hogy kivételesen szép lett volna. Viszont minden egyes ujjára akadt valami, amiben tehetséges volt. Azon a napon Güldáne szultána, Mehmed Giraj krími kán gyönyörű felesége, Aj Bala úrnő és Merzuka hozzálátott, hogy háremhölgyet faragjon az orosz lányból, aki fiatal kora ellenére mérhetetlen kínokat élt már át. A lány jóformán mindent magába szívott, amit tanítottak neki, és ezeket nagyon gyorsan meg is tanulta.

Tacsam Nojan attól kezdve igen gyakran meglátogatta őt. Olyankor egymással szemben ültek és órákig csevegtek. A férfi első érkezésekor Alekszandra éles hangon kérte számon tőle:

– Miért hagytál el?

Tacsam hallgatott, tekintete a lány szemén függött. Nemsokkal később megszólalt:

– Na, hogy felnőttél.

Ahogy teltek a hónapok, a lány, aki kész volt rátámadni bárkire, aki az útját állta, elragadó kisleánnyá változott. Biztonságban érezte magát, és békésen sétált a folyosókon, papucsát csattogtatva. Ha pedig beleütközött

valakibe, kérdésekkel ostromolta – még magát Mehmed Giraj krími kánt is kikérdezte.

Egy nap a palota megtelt a tavasz csilingelésére emlékeztető nevetéssel. Alekszandra, akinek arcára az érkezése óta minden figyelem és jószívűség ellenére sem lehetett mosolyt csalni, a kertben szaladgált a pillangók után, amik egyik virágról a másikra szálltak vagy a salwarja és a köpenye körül repdestek. Merzuka, bár a kifulladás szélén állt, igyekezett tartani vele az iramot, és így kiabált:

– Áll meg, bolond lány, állj meg!

Alekszandra nevetése a falakon visszhangzott és olyan elbűvölő volt, hogy még a lepkék sem menekültek előle, hanem a lány hajában játszadoztak, színpompás szárnyacskáikat rebegetve. Güldáne szultána szeméből kicsordult a könny, ahogyan a lány boldogságát figyelte az ablakból.

– Nézd, kán fiam szeme fénye, unokáim édesanyja, én rendkívüli menyem – szólt. – Én ezt már nem fogom látni, de te igen. Nem édeslányomnak, Ajsének rendeltetett, hanem ennek a lányomnak, hogy egy nap övé legyen a trón, a korona. Mielőtt elhagyom ezt a világot, rád bízom őt. Viseld gondját a lányomnak.

Ugyanazon a napon Alekszandra a hála és a szeretet érzésével eltelve sietett az idős hölgyhöz, aki kibontakozott menyének karjai közül, kinyújtotta kezét és felé siklott. A lány abban a pillanatban eszmélt rá, hogy a palotába érkezésének első percétől csodálta, ahogyan a krími nők jártak. Mivel szoknyájuk a padlóig ért, lábaik nem látszottak; így mert lábujjhegyen és kis léptekkel haladtak előre, úgy tűnt, mintha siklanának. Most Alekszandra is olyan szoknyát viselt, aminek vége a földet söpörte. Annak dacára azonban, hogy számtalanszor próbálta már, még mindig nem tudott úgy járni, mintha siklana. Valamiért nem tudott anélkül sétálni, hogy két kezével fel ne emelte volna térde körül a szoknyáját, éppen úgy, ahogy az édesanyja szokta.

– Alekszandra, szép leányom, már napok óta nem láttalak téged.

Összeölelkeztek. Ahogyan Alekszandra magába szívta a nő rózsa- és jázminillatát, az érzelmek, amelyeket évekkel ezelőtt elfeledett, végre életre keltek, és az anyai ölelés édes melegébe burkolózott.

Güldáne szultána nem halogatta, hogy megkérje Alekszandrát, tartsa be ígéretét. A nő megint a mesés díványán ült. A palotán kívül deressé vált a világ, a hóesés bármelyik pillanatban megindulhatott. A kandallóból áradt a meleg – buzgón táplálták fával a szolgálók –, ám a hatalmas szoba mégsem tudott eléggé felmelegedni. Aj Bala úrnő egy jókora szőrmét terített anyósa térdére. Alekszandra pedig a széles pokrócon ült a dívány előtt. A nő megtörte a csendet és megszólalt:

– Gyere hát ide, Alekszandra. Mondd el kalandjaidat egytől egyig, hogy miket éltél át Tacsam Nojannal.

Alekszandra mindent elmesélt. Az elrablását, a viharos éjszakát, hogyan gyilkolták meg azokat a nőket, akik menekülni próbáltak a barbárok kezei közül, a barlangi menedékhelyüket. Güldáne szultána és menyé hosszú éjszakákon át hallgatták őt lélegzetvisszafojtva, az izgatottságtól tágra nyílt szemekkel.

Milyen gyorsan telt az idő! Két teljes telet hagytak maguk mögött, mióta Tacsam Nojan utánakiáltott:

– Ne hagyj itt, kölyök. – Alekszandra megborzongott, épp úgy, mint azon a napon. Már majdnem otthagyta őt. Felugrott a barbár lovára, majd odaszólt az állatnak:

– Gyerünk! Vigyél el innen! – És ha nem hallotta volna meg azt a három sikoltó szót, vagy nem nézett volna vissza, otthagyja. De mégis hova ment volna? Ezt már nem tudta. Arra ment volna, amerre Umut viszi. Talán a túlélés felé, talán a halálba. Képes lett volna elmenni, miután meghallotta azt a hangot? Tehát nem halt meg, életben volt. Apró szíve azt súgta neki,

hogya csak így magára hagyja a férfit, ő sem lenne különb azoknál a barbároknál, akik felcibálták a hegyekbe. És még ha ő nem is akart volna megfordulni, Umut nem engedte volna tovább. A ló rögvést megfordult, ahogy meghallotta gazdája hangját.

Azon az éjszakán Alekszandra lecsúszott a ló hátáról és odalépdelt a csimbókos hajú barbár holttestén arccal lefelé heverő Tacsamhoz. A férfi kinyújtotta karját, mintha magába az életbe akarna belekapaszkodni, óriási ujjait betemette a hó. Nagy küzdelem árán elfordította a fejét. Az arcát, szemeit, fekete szemöldökét és szempilláit is hó fedte. Mosoly villant a férfi arcán, amikor megpillantotta Alekszandra kicsiny lábát, ami köré szőrmét tekert.

– Tudtam, hogy visszajössz értem – suttogta.

– Mit akarsz, mit tegyek?

– Ne hagyj itt!

– Nem foglak.

– Vigyél el innen.

Alekszandra kétségbeesetten nézett körbe, majd letérdelt a férfi mellé.

– De hát én túl kicsi vagyok. Te pedig nagy. Nem bírlak felemelni.

A férfi újból mosolygott.

– Majd megmondom, hogy mit tegyél. Én is segítek.

Nehezen ejtette ki a szavakat. Arca minden egyes szótagnál megfeszült a fájdalomtól. – Fel kell, hogy tegyél Firtinára^[22].

Tehát a férfi lovának neve Firtina volt.

– Most már Umut a neve – szólt Alekszandra.

Tacsam Nojan elvigyorodott.

– Rendben van, úgy legyen. Fel kell, hogy tegyél Umutra. Van itt egy másik barlang a közelben. Oda fogunk menni.

Nézte, ahogy a férfi – véres nyomot húzva maga után – elmászott az előttük álló fáig, aztán hátát nekitámasztotta a kérges, kemény fatörzsnek és megpróbált feltápaszkodni, miközben üvöltött a kintől. Rémulten

figyelte Umutot, ahogy kantárszárát a földön húzva kisvártatva Tacsam mellé lépett, behajlította az egyik térdét, hogy gazdáját a hátára vegye; és az óriást, ahogyan néhány reszkető lépést követve felmászott a nyeregbe, miközben olyan erősen harapott az ajkába, hogy az vérezni kezdett.

Miután egy kicsit kifújta magát a lovon, lassan megszólalt:

–Vedd fel a kardomat.

Olyan nehéz volt, hogy a lány csak két kézzel bírta felemelni a földről a farkasfejes markolatú pengét.

– Most te szállj fel.

Egy-két sikertelen kísérletet követően Alekszandrának végül ugyancsak sikerült felkapaszkodnia a lóra és Tacsam Nojan elé ülnie. Az óriás dörmögött:

– Gyerünk, Firtina. Amikor a lány hátrafordulva rábámult, kijavította a hibát: – Gyerünk, Umut, vigyél el minket.

Míg az állat folyamatosan lépkedett előre, Alekszandrának úgy tűnt, a férfi megszagolja a haját és magába szívja az illatát. Mikor szélesebben hátrafordult, hogy elsikoltsa magát, észrevette az férfi arcán alágördülő könnyeket. A barbár sírt, vagyis inkább zokogott. *Talán a fájdalomtól*, gondolta a lány. Vagy volt-e valami más oka a könnyeknek, nem tudta megmondani.

– Miért nem meséltél arról, hogy mi történt azon az éjjelen, mikor elraboltak téged a barlangban, leányom? – kérdezte váratlanul Güldáne szultána. Alekszandra zavarban volt, nem akart már beszélni.

– Mi történt?

Alekszandra maga elé bámult, ujjával kötényének hímzett vonalait követte.

A szultána anya nem tágított:

– Miért hagytad abba a mesélést? Mondd el. Meg kell tartanod az ígéretedet.

– Nem akarom elmondani.

– Ennél rosszabb dolgokat is tettek veled a barlangban?

Az idős nő a menyé felé fordult. Miféle borzalmas dolgok történhettek egy ilyen apró leánnyal, tűnődött magában, míg Aj úrnő kérdő szemekkel felelt anyósának bátorító tekintetére. Egyszerre megértette a nő arckifejezésében a leplezett sejtelmet, és legbelül kirázta a hideg. *Ez nem lehet, gondolta. Egy ilyen kislánnyal... Nem, az lehetetlen.* Rendben, a fosztogatók élete a hegyekben telt. Háborúk nélkül rablásra kényszerültek. Életükben nem volt se szeretet, se asszony. Volt azonban törvény. A zsákmányok közül a tárgyak eltulajdonítása halálnak^[23], az ártatlanságé viszont haramnak számít. Emellett Alekszandra még csak kisgyerek volt. Részvétellel simogatta meg a lány előrehulló haját.

– Mondd el, gyermekem. Itt biztonságban vagy. Ne félj. Hadd tudjunk mindenről, hogy jogosan megbűnhődjön az, aki megérdemli.

Alekszandra váratlanul kiegyenesedett.

– Azok, akik megérdemlik, már megbűnhődtek.

Szikra pattant a szemében, amit egyik nő sem tudott megfejteni, viszont megrémisztette őket.

– Hogyan, csak nem te?

A lány hevesen megrázta a fejét, majd anélkül, hogy bármit is kihagyott volna, elmondott mindent, ami azon az estén a barlangban történt. A szavakat nagy küzdelmek árán tudta csak kimondani, mikor arról a csimbókos férfiről beszélt, aki rátámaszkodott. Arca elpirult.

– Felhúzta a szoknyámat és megfogott itt – mondta, és az anyós és menyé egyszerre sikoltott fel zavartan, izgatottan és ijedten. – Te jó Isten, mi még?

Mikor aztán meghallották, hogy Tacsam Nojan sietett segítségére, lerántotta a férfit a lányról és elhajította, megkönnyebbültek. Az ő életük nagyon más volt, habár Güldáne szultána kóstolta már a börtönélet keservességét, mikor az Oszmán Bajazid szultán elrabolta a Krími Kánságból és Isztambulba vitte, mert férje, Mengli Giraj ígérete ellenére

nem küldött katonákat. Iszonyatosan szenvedett, de elrejtette fájdalmát. Jóllehet palotát, szolgálókat, eunuchokat biztosítottak számára, a fogság mégiscsak fogság volt. Ha nem lettek volna rabok az Oszmán Birodalom kezében, soha nem adta volna Ajsét Szelimnek, aki egyáltalán nem tetszett neki.

– Ó, Ajsém – sóhajtott ismét. Ki tudja miféle dolgoknak volt tanúja ez a kölyök a mai napig? A hamarosan bekövetkező események pedig természetesen ezeken is túl fognak tenni.

A szultána anya elhessegette nyomasztó gondolatait, amikor a menyé hallván, hogy Tacsam Nojan megmentette Alekszandrát a megerőszkolástól, már nem tudott uralkodni magán és tapsolva felsikkantott, aztán kezeibe vette a lány kezét.

– Biztosan nagyon félhettél.

– Igen. Félttem.

– Lásd csak Allah nagyságát. A férfi, aki elválasztotta ezt a szerencsétlen gyermeket az otthonától, később apaként védelmezte őt. És ezután, gyermekem? Ezután mi történt?

Alekszandra ártatlan és bánatos szemekkel nézett a két nőre.

– Megölte mind a hármat. Vagyis ketten meghaltak, de egyikük nem teljesen. És akkor az a harmadik megtalált minket.

A két hölgy a kíváncsiságtól és izgatottságtól égve egymáshoz bújt. A szolgálók is összehúzták magukat ott, ahol éppen ültek, nemcsak mert a szoba elkezdett kihűlni, hanem Alekszandra borzongató meséje miatt is.

Alekszandra egyszeriben fúrge ujjjaival egy vonalat rajzolt a levegőbe.

– Csak úgy jött egy nyíl süvítve és belefűrődött a sötét férfi vállába – mondta egy levegővel.

– Aztán mi történt, gyermekem? Aztán?

Alekszandra figyelme megint elkószált. Gyermeki gondolatai egy pillanatra elszakították őt onnan, ahol éppen volt. Mutatóujjával követte a selyemdívány huzatának íveit, új ösvényeket nyitva. Aj Bala úrnő

türelmetlenül unszolta:

– Aztán? Aztán?

Alekszandra vállat vont.

A szultána anya, akinek feltűnt a lány ujjainak kis játéka, lassan megfogta Alekszandra kezét és megcirógatta.

– Azután mi történt, leányom?

Alekszandra újból megvonta a vállát.

– Tacsam Nojan megölte őt is.

– Hogyan volt erre képes azzal a hatalmas nyíllal a vállában?

Az anyós és a meny megremegett. Hogyan képes egy kislány ilyen nemtörődömséggel használni a halál és a megölés szavakat? A két nő iszonyadva nézett egymásra, Alekszandra pedig felkelt a pokrócról, amin az előbb ült. Először egy mozdulattal a térdére telepedett, mintha derekáról egy kardot húzna elő. Ügyetlen mozdulatokkal eljátszotta, ahogyan Tacsam Nojan beledöfte kardját a csimbókos hajúba.

Az asszony nem tudta eldönteni, hogy nevéssen vagy búslakodjon a szeme előtt lejátszódó színdarabon. A halál már csak ilyen dolog volt. Még egy gyermek is hozzászokott, amikor minden pillanatban azzal együtt élt. A halál végül pusztán játék maradt számára. Güldáne szultána anélkül, hogy észrevette volna, iszonyodva így suttogott:

– Insallah, végül ő is meghalt, az istentelen.

Ekkor a szultána menyje szólt közbe:

– És a másik? A derék Nojan? Vele mi történt? Hiszen ő is megsebesült.

Alekszandra térdéről a földre huppant és mozdulatlan maradt, pontosan úgy, ahogy Tacsam Nojan zuhant a hóba azon a napon.

A nők lélegzetüket visszafojtva figyelték a padlón fekvő lányt. Egy kis idő után, mivel a férfi nem halt meg, az idős hölgy suttogva megszólalt:

– És elájult, persze.

Egy pillanatig Alekszandrától nem jött válasz. Aztán fejét vontatottan a dívány felé fordítva a két félelemtől és izgalomtól szinte egymást ölelő

nőre nézett:

– Elájult.

Aztán Güldáne szultána és Aj Bala úrnő számára is váratlanul felpattant a földről, mint egy villám, és örömteli hangon kiáltott:

– Árnyjátékot is mutassak?

– Árnyjáték?

– Igen! Árnyjáték. Madarak, pillangók, farkasok, egyéb szörnyek. Aztán Vaszili papot is tudom... Az édesanyám tanított meg rá.

Tekintete boldogsággal és jókedvvel telt el, mintha egy szívdobbanással ezelőtt nem is élte volna újra azokat a kegyetlen pillanatokat.

– Na, na, kérlek – kérlelte őket ugrálva, miközben úgy mozgott, mintha táncolna.

A lány gyermeki vidámsága által az idős nő és a menyé is megszabadultak abból a szörnyű világból, aminek a mélyére hatoltak. A palotájukban voltak. Nem voltak éhesek, tető volt felettük. Itt bent nem kellett félniük rablóktól vagy erőszaktól. A sors néhányukra igencsak rámosolygott, de oly kegyetlen volt másokkal szemben. Míg néhányan nevetgéltek és játszadoztak, mások rettenetes kínoktól szenvedtek. Fájdalomból, gyötrelemből sok jutott, de milyen kevés boldogság adatott meg ezen a világon! Olyan kevesen voltak, akik boldogan élhettek. Miféle rend volt ez? Aj Bala úrnő muszlim volt, napi ötször imádkozott, de azt gondolta magában: *Miért engedted, hogy ez a gyermek ilyen sok kínon menjen keresztül, Allah? Mi volt a lány bűne? Amiért eddig a földi poklot járta, holnaptól hadd legyen a mennyben a helye!* Igyekezett elfojtani az érzelmeit. A lány a halál torkában járt, véres harcok közé keveredett, el kellett viselnie egy örült vadember zaklatását és több holttestet látott már, mint ahány éves volt. A szultána menyé elhatározta, hogy csatlakozik Alekszandra gyermeki öröméhez.

– Én még soha nem hallottam árnyjátékokról, Alekszandra.

– Nagyon látványos. Az édesanyámtól tanultam.

A szultána anyja is beszállt a mókába, megkísérelve kiegyenesíteni sajnó hátát.

– Szóval, hol fogod megmutatni nekünk ezt az árnyjátékot?

– Itt.

– Itt?

– Hát persze. De előbb hadd tegyem le ezeket a gyertyákat.

Elvégezte, amit mondott. Felsorakoztatta a gyertyákat az asztalon úgy, ahogy emlékezett. Még ellenőrzött néhány dolgot, míg a nők kíváncsi tekintete kísérte.

– Akkor csukjátok be a szemetek, és ne nyissátok ki, amíg azt nem mondom. Ez fontos része a játéknak.

A meny felnevetett.

– Ó, édes gyermek – csúszott ki a színlelt panasz az anyós ajkán, de mindketten úgy tettek, ahogy Alekszandra kérte.

A lány tenyerével és ujjjaival alakot formált, a gyertyák elé tartotta, majd a falon megjelenő árnyéokra pillantott.

– Most nyisd ki! – kiáltott izgatottan. – Nézd, egy pillangó!

A hölgyek ámulva figyelték, hogyan verdesi szárnyait a falon a lepke, melyet a lány formált az ujjjaiból és tenyeréből.

– Farkas.

Ezúttal egy éhes farkas tárta ki száját és mozgatta füleit.

– És ez pedig Vaszili pap – kuncogott Alekszandra. A pap árnyéka bolyongott most a falakon, kúpos kalapjával és a mellkasáig érő, hosszú szakállával. A palota azon az éjjelen Alekszandra vidám kacagásától visszhangzott. A szultána anyja és Aj Bala úrnő rövid, félénk, meglepett kiáltásai kísérték a lány nevetését.

Hatodik fejezet

Nem hiszem el – sikoltott egy éjszaka Güldáne szultána. Ámulat és döbbenet között vergődött, mióta Alekszandra elmesélte neki, hogyan kérte meg őt Tacsam Nojan, hogy húzza ki a nyilat a vállából. Hogyan lehet igaz ilyesmi? Egy apró gyermek nem tudott volna véghezvinni egy ilyen nehéz és véres feladatot.

Alekszandra akkor éppen különböző díszítéseket hímezett – amennyire csak meg tudta tanulni a két nőtől – annak a júdásfa színű selyemdarabnak a széleire, melyet kicsiny tenyerében szorongatott és egyik ujjáról a másikra csavart. A hímzés csupán egyike volt a sok kézimunkának, amit Bahcsiszerájban elsajátított. Lassan ugyan, de már tatárul is beszélni kezdett. Gyakorolta, hogyan ülnek a palota hölgyei, vagy hogyan ejtik ki a szavakat. Emellett lant- és citeraórákat is vett egy pirospozsgás, pocakos nőtől. Akárhányszor a nő megjelent nála lanttal a kezében, alig bírta türtőztetni, hogy el ne nevesse magát. Mindig azon tűnődött, hogy vajon melyiknek van nagyobb pocakja, a nőnek vagy a lantnak. Ha Nurben kalfa megengedte, a felkapott lanttal mindig a kedves, Volga-vidéki népdalokat próbálta utánozni, vagy elcsente a citerát, és az egyik szerelmes balladát kezdte el játszani, amit a falusi fiatalok szólaltattak meg balalajkáikon. A nő ragaszkodott hozzá, hogy megtanulja a hangnemeket és az ütemeket. Ám legyen, az éjszakák úgylis egészen az övéi voltak. A zeneleckék megkezdése után néhány hónappal már érzelmes dallamok szűrődtek ki Alekszandra szobájából. Később elbűvölő, gyönyörű hangján, esténként

egy-egy uráli népdalt énekelt:

*„Lányodat nem leltük, Kátya Anyának a vadászok mondták,
A Volga vize mostantól árván folyik már tovább.
Mondjátok el nekem havas-jeges, magasló hegyek
Egy Dunya nélküli világban a virágok, hogy nőhetnek?”*

Azon az éjjelen Güldáne szultána hangjában düh, döbbenet és félelem zengett, a büntetés vágyával elvegyülve:

– Hogyan kérhetett tőled ilyesmit? – mormolta.

A kérdés furcsa volt, és Alekszandra sem tudta, mit válaszoljon rá. Nem mondhatta, hogy nem volt más választása. Megfordult benne, hogy azt felelje, „Ha nem teszem, meghalt volna”, de meggondolta magát. Válasza legalább annyira értelmetlen lett volna, mint maga a kérdés. Így hát beérte annyival, hogy megvonta a vállát.

A tűzhely lángja, melyben két hatalmas farönk égett, a lámpásoknál és a gyertyáknál is erősebben szórta fényét a menyére. Aj Bala úrnő is hímezett, habár az övét egy tamburinkeretbe foglalták. Gyakorlott kezekkel szúrta a tűt az anyagba, áthúzta rajta a cérnát, majd megismételte ugyanezt a másik oldalon is. Le sem vette a szemét a munkájáról:

– Szóval megkért téged, hogy húzd ki a nyilat a vállából, ugye?

– Igen.

– És te természetesen nem tudtad megtenni.

– Megtettem én!

– Micsoda? Nem lehet még annyi erőd, hogy egy nyilat kihúzhass a sebből.

– Pedig én kihúztam.

A lány hangja nyersen egyszerű volt. Aztán suttogva hozzátette:

– Ő is segített.

A nők arca ismét megfeszült a borzalomtól.

– Azt mondta nekem, „Figyelj, mindketten tartani fogjuk a nyilat. Húzd lassan. Vigyázz, ne mozgasd a kezed balra vagy jobbra. Vedd ki lassan, ahogy van.” Ha elmozdulok, a nyíl hegye bele is törhetett volna. Határozottan figyelmeztetett, „Ha egyszer eltörött, már nincs rá orvosság.”

Alekszandra reszketett, ahogyan újra átélte azt a pillanatot.

Szultána anya szórakozottan figyelte a lányt.

– Értem, gyermekem. Egyáltalán nem gondoltál arra, hogy megforgasd benne a nyilat és beletörd a hegyét?

Alekszandra tétovázás nélkül válaszolt: – De igen.

A meny megint közbeszólt, szemét továbbra is a hímzésre szegezve.

– Akkor miért nem tetted?

– Mert akkor mindketten meghaltunk volna.

Rettegve idézte fel a farkasok üvöltését, mely egészen a barlangig elhallatszott, ahol fedezéket találtak.

– Hideg volt, kint a hó és a farkasok várakoztak. Talán még medvék is. Óriási, éhes medvék.

– Te kicsiny leány. Hogy volt neked ennyi erőd?

Erő? Valóban, hogyan volt képes kihúzni a nyilat a testből, amibe belefűrődött. A szeme előtt Tacsam Nojan fájdalomtól verejtékező arca jelent meg. Majd a zengő hangja:

„Tedd a mellkasomra a lábadat és úgy húzd!”, visszhangzott a fülében. Hallotta a szörnyű hangot, amit a nyíl lapos, éles hegye keltett, ahogy széthasította a húst, az izmokat, az idegeket és horzsolta a csontot, míg kifelé csúszott.

– Épp elég volt – válaszolt gyászos hangon, majd dühösen beledöfte a tűt a szintiszta selyemkreppebe, ami folyton ki-kicsúszott a kezéből. – Lassan húztam. Apránként. Ő még csak nem is sikoltott. Persze tudtam, hogy nagyon fáj neki.

Emlékezett, hogyan szorította össze fogait a férfi az ajka mögött, és felidézte a boldogságot, amit titokban a férfi kínját figyelve érzett

szívében. Hogyan történhetett így? Hogy örülhetett olyasvalaki fájdalomának, aki szemtől szembe nézett a halállal? Hogyan lakhatott két ilyen ellentmondó érzelem egyazon szívben?

Volt még egy ennél is fontosabb kérdés, ami abban a pillanatban villant át az agyán. Miképp válhatott valaki ennyire vaddá csupán másfél nap alatt? Akkor még két nap sem telt el elrablása óta.

Amikor a férfi a szenvedéstől elvesztette az eszméletét, Alekszandra keresztet vetve imádkozott magában: *Szűzanya, oltalmazz mindkettőnket. Jézus Atyánk, segíts meg engem és ezt a pogányt is. Ne hagyd őt meghalni. Csak most ne. Hagyd őt élni értem, Istenem.*

– Mi történt, miután kihúztátok a nyilat?

Az ostoba kérdés éppen akkor érkezett az ámuló Aj Bala úrnőtől, amikor a lány azt a hátborzongató órát elevenítette fel. A nő félretette a hímzést és a lányt nézte.

Az megvonta a vállát. – Semmi. Koromsötét vér tört elő a sebből.

Mikor a nyíl a húst szagatva kicsúszott, a férfi suttogott, „Allah...”, de Alekszandra számára ez a mormolás inkább üvöltésnek tűnt.

– A sötét vér csak folyt megállás nélkül, és nem akart abbamaradni. Hmm... Hmm... akkor azt mondta...

– Mit?

Ezúttal anyósa gurult dühbe Aj úrnő kérdésétől:

– Mit mondott neked, leányom? Biztosan azt mondta, hogy Allah áldjon meg.

Alekszandra nekicsettintve nyelvét a szájpadrólásának tagadó hangot adott ki.

– Dehogy – rázta a fejét. – Megkért, hogy jól hevítsem fel a kést a tűzben és nyomjam rá a sebére.

Aj Bala tiltakozott:

– Ez már túl sok! Mégis mit gondol ez a férfi, ki ez az apró kicsi lány? Ez a feladat inkább kínzásnak hangzik. Hogyan voltál képes egy ilyen

borzalmas dologra? Nem tudta volna ő saját maga kiégetni a sebét?

Alekszandra legyintett: – Ő nem tudta volna.

Tacsam Nojan ugyanis folyton elvesztette az eszméletét. Többször elájult, Alekszandra pedig megrémült, hogy esetleg meghalt:

– Nyisd ki a szemed – sírt folyamatosan. – Ne halj meg, ne halj meg; csak most ne, Szűzanya, kérlek segíts rajta.

– Ezután mit tettél, gyermekem? – Az öreg hölgy kérdésére a lány végül visszatért a jelenbe.

– Istenhez fohászkodtam.

– Allah mindig meghallgatja a kislányok könyörgését, gyermekem. Akkor bizonyára az imáid mentettek meg téged és a derék Nojant.

Alekszandra mintha ismét azt a pillanatot élte volna át. Könnyei eláztatták a selymet, nedves szempillái mögül nézett a nőre.

– Kivettem a kést a tűzből. Az izzó parázssá változott. Egész testem remegett a félelemtől. Odafordultam hozzá. A szemei üvegesek voltak, de tudtam, hogy lát engem. Még mindig vér ömlött a sebéből. Az arca teljesen elfehéredett. Közelebb léptem hozzá. Letérdeltem előtte, ő rám szögezte a tekintetét. Ajkai megmozdultak, mondott valamit, de nem értettem. Közelebb hajoltam a szájához és hallgattam a suttogását. Akkor hallottam csak meg, amit mondott.

– Mit mondott?

Alekszandra nyelt egy nagyot mielőtt folytatta volna.

– „Bocsáss meg. Bo-csáss... m-eg...” Igen, pontosan ilyen görcsösen mondta.

– És te mit válaszoltál?

– Semmit.

Mit is mondhatott volna? A kezében tartott kés vasrésze továbbra is úgy izzott, mint a parázs. Abban a pillanatban Alekszandrának úgy tűnt, mintha egy apró mosoly suhant volna át Tacsam arcán.

– Ez most megint fájni fog – súgtam neki.

Ebben a gyermekien abszurd kijelentésben valójában az a hiábavaló reménye is megfogalmazódott, hogy a férfi majd azt válaszolja, „Ha úgy lesz, akkor inkább hagyjuk, ne tedd.”

– „Meg ne halj, tarts ki”, suttogtam a fülébe.

Alekszandra nem tudta, hogyan mondhatta volna el másképp egy halál szélén álló férfinak, hogy megbocsátott neki. Ő azonban valószínűleg megértette. Bágyadt mosoly telepedett a férfi arcára, ahogy a lány a túlhevített kést közelítette rémülten a sebéhez.

Alekszandra nem tudhatta, de a fájdalomtól vonagló férfinak az az átkozott éjszaka jutott eszébe, mikor berontott a lány szobájába. Emlékezett, hogy megdermedt egy pillanatra, mikor meglátta a rémülten ébredő lányt, mielőtt elrabolta őt. És mégis min változtatott volna? Ha otthagyná, a többiek viszik magukkal. Könyörtelen, kapzsi emberek, akiknek kérges szívében semmilyen emberi érzés nem maradt. Talán megmentőként hozta őt Allah Alekszandra útjába... Ki tudja?

Hirtelen sisetelés hallatszott, és förtelmes szag szállt fel. Alekszandra megint érezte a kiégetett seb visszataszító szagát. Az a szörnyűséges bűz beleivódott minden porcikájába. Aztán Tacsam Nojan hangja visszhangzott a fülében, ahogy felkiált: „Anyám, anyám!”

Hogy az életét mentse, a férfi megragadta a lány vékony csuklóját és úgy nyomta a sebre a kést, hogy a lány ne tudja pusztán szánalomból azelőtt elhúzni, mielőtt teljesen ki nem tisztítják a sebet. Ott fogyott el a férfi utolsó, morzsányi ereje is: az Alekszandra csuklóját szorító ujjak ellazultak és karja maga mellé zuhant. Feje úgy lógott, mintha bármelyik pillanatban a földre eshetne. Alekszandra sírt, ahogy lerántotta a tűzforró kést a szénként égő húsról. Zokogott – egy kicsit a félelemtől, egy kicsit az undortól, egy kicsit az aggodalomtól, nehogy hibát kövessen el. Igazából viszont leginkább azért sírt, mert kint okozott valaki másnak. Szinte a szívében érezte a férfi fájdalmát. Úgy érezte, mintha a parázsló kés az ő húsát égette volna.

Az elbeszélés hatására a két nő lélegzetét is visszafojtotta, mikor elmesélte nekik, hogy kötésként a kötényét használta. Elmagyarázta, hogyan látta el a férfi vállán lévő sérülést, hogyan várakozott órákig reszketve és aggódva a feje mellett.

– Ekkor elaludtam – mondta lassan. – Aztán felugrottam, mert valami megérintette a karomat.

Tacsam Nojan bámult rá beteg tekintettel. Egyszerre elmosolyodott, szégyenkezve és szeretettel. A lány nem tudta eldönteni, hogy vajon felderült a férfi arca vagy a nagy vérvesztéségtől sápadt csak el. De Tacsam valóban hálás tekintettel mosolygott rá. Majd ugyanaz a rövid mondat hagyta el kiszáradt ajkait:

– Bocsáss meg, leányom. Bocs...áss... Bo-csáss, bo-csáss.

Hetedik fejezet

Elérkezett az idő, mikor Alekszandra a gyermekkorból serdülőkorba lépett. Először a mellei kezdtek el nőni, ezért zavartan, kínosan érezte magát. Eleinte megpróbálta eltakarni őket, sikertelenül. Így hát beletörődött a változásba.

Szinte megbolondult, amikor az első vérzést meglátta a lábai között. Hihetetlen félelemmel rohant Merzukához.

– Haldoklom – nyögte elcsukló hangon. – Szaladj egy doktorért. Küldj üzenetet a szultána anyának.

Ahhoz képest, amit várt, Merzuka egyáltalán nem lett ideges.

– Nyugodj meg, bolond leány. Először is magyarázd el, hogy mi történt.

Amikor Alekszandra elmesélte neki, a tatár lány késpengényi, keskeny szeme, ha lehet, még jobban összeszűkül.

– Ó, Allah áldjon meg – kiáltott és átölelte Alekszandra nyakát. – Szó sincs itt haldoklásról vagy hasonlóról. Most lesz belőled nő.

Elsőként Aj Bala úrnő kapta meg a hírt Merzukától, ő rohant az anyósához.

– Megtörtént Alekszandra első tisztulása.

Güldáne szultána, aki már nagyon öreg volt, éppen hosszú haját kefélte azzal az elefántcsont fésűvel, melyet még férjétől kapott ajándékba. Először boldog kifejezés jelent meg az arcán, majd egy felhő árnyékolta be.

– A feladatunk ezzel megnehezedett, Aj – szólt remegő hangon. – Ma

még itt vagyok, holnap talán már nem. Látogatásom ezen a világon a végéhez közeledik. Tudnod kell, hogy a túlvilágról is figyelni foglak. A lány minden egyes nappal jobban virágzik és egyre szebbé válik. Véd meg őt. Még a férjedtől, az úgynevezett fiamtól is óvd meg. Allah szolgálata mostantól a te kötelességed, Aj Bala. Hadd nézzelek.

A nő hosszasan nézte anyósa szemeit, melyek már nyolcvan telet láttak.

– Asszony anyám – suttogta végül. – Tudsz vagy láttál valamit, ami miatt arra kérsz, hogy védjem meg Alekszandrát a férjemtől?

– Mehmed Giraj kán tisztességes ember. Én is. Halal tejet adtam mind a fiamnak, mind pedig lányomnak, Ajsének, aki Szelimhez, az Oszmán kánhoz ment ágyasnak. A férjed nem nézne feleségként senki másra, csak rád, és a moszkvai herceget, aki azt hiszi, hogy kimenekült az Artinoldu árnyékából, ellenségének tekinti.

Ezek a szavak megbékítették a menyét.

– De Alekszandra más – folytatta az idős hölgy.

– Mindketten tudjuk, hogy a lány szörnyű fájdalmakat élt át. Ennyi idős korára több katasztrófának volt tanúja, mint amennyit egy hozzám hasonló öreg nő láthatott. A dolgok, melyeken keresztülment, akaratát acéllá, szívét kővé változtatták. Most már három éve itt él kényelemben, békességben. Itt végre biztonságban van a barlangok, fogadók és berúgott ajtajú kocsmák után, ahol rejtőzött és szenvedett. Attól sem kell tartania, hogy éhen marad. Képzeld magad a helyébe. Szeretnél-e elveszteni mindent, amid van, és visszamenni azokba a napokba?

Aj Bala megrázta a fejét, jelezve, hogy nem szeretné.

– Ugyanígy ő sem szeretné. Bármit megtenne, mindent kockáztatna, csak hogy el ne veszítse ezt.

Az öreg hölgy megállt. Igyekezett felmérni a menyé arcán megjelenő aggodalom súlyát.

– Alekszandrát mindenkitől meg kell védened, Aj Bala úrnő. Még saját magadtól is.

Güldáne szultána magához hívatta Tacsam Nojant, hogy elújságolja neki a hírt. A szultána anyának köszönhetően, a férfi fosztogatás helyett a palota istállójában dolgozott. Mind lovát, amit Alekszandra Umutnak, ő pedig Firtinának hívott, mind a derék Nojant boldoggá tette új élete. Ráadásul mindketten közel maradhattak Alekszandrához, akit nagyon szerettek. Tacsam gyakran meglátogatta a lányt, és még ha nem is beszéltek túl sokat, örültek, ha tudták, hogy mindegyikük jól van. Alekszandra mostanra már úgy tudott lovagolni, mint a tatár lányok, s ha egyszer ráült Umutra, hajuk-sörényük lobogott, ahogy a mezőkön repültek.

Mintha létezett volna egy titkos egyezség közte és Tacsam Nojan között, amiről sohasem beszéltek, és amit sohasem neveztek meg. Sem Tacsam, sem pedig Alekszandra nem beszélt a múltból, beleértve az éjszakát, mikor Alekszandrát elrabolták, a barlangban történt eseményeket, és azt, ahogyan a lány kihúzta a nyilat, kiégette a sebet, megmentve ezzel a férfi életét.

Ahányszor útjaik kereszteződtek, mindketten tisztán emlékeztek a két nehéz, együtt töltött év minden egyes napjára és minden egyes percére.

Majdnem tíz napba telt, mire Tacsam Nojan végül képes volt felállni. Ez idő alatt éhségüket csupán a ló nyeregtáskájában talált szárított hússal csillapíthatták. Az első napokban Tacsam olyan sokáig rágcsálta azt a néhány darab húst, amit a lány tett a szájába, mintha soha nem érne a végére. Ugyanezt tanácsolta a lánynak is.

– Rágd sokáig. Tompítja az éhséget.

Alekszandra eleinte nem akart enni a húsból, mert olyan volt, mint a megkeményedett, bőr csizmatalp. Amikor aztán már nem volt más választása, nagy nehezen megpróbálta lenyelni. Nem volt vizük, ezért úgy tett, ahogy Tacsam tanította. Szomjasan kortyolták a hólevet, amit a lány olvasztott egy edényben.

Egy reggelen, mikor felébredt, és sem Tacsamot, sem Umutot nem

találta, Alekszandra megrémült. Vajon a férfi a halálba ment? Tenne ő ilyet? *Miért is ne tenné?* gondolta magában. Bár beletörte volna a nyilat a sebébe!

Félelme azonban nem igazolódott be. Tacsam visszatért a barlangba egy hatalmas, kövér nyúllal. Igazi lakomát csaptak belőle. Alekszandra, miután ujjairól is lenyalta a zsírt, azon a napon elnevette magát. Már nem is emlékezett rá, mióta nem nevetett. Évek telhettek el az utolsó kacagása óta? Amikor észrevette, hogy a férfi figyeli őt, megkérdezte.

– Mi az? Miért nézel így rám?

– A nevetésed. Nagyon illik hozzád. Bárcsak folyton nevetnél!

Alekszandra pontosan emlékezett. A következő napon maguk mögött hagyták a barlangot és útnak indultak. Késő délután egy fogadóba érkeztek. Egyenesen abba a szobába mentek, amit Tacsam bérelt. A fogadónak nagy pocakja és kopasz feje volt. Még Alekszandra is látta a szemében játszó rosszindulatot. Azon az éjjelen semmi sem történt. Az ágy koszos volt, de Alekszandrának olyan kényelmesnek tűnt, hogy amint fejét a színehagyott, piszkos párnára fektette, azon nyomban el is aludt. Reggel lementek a szobából. Megtöltötték gyomrukát a kőkemény kenyérral és egy darab sajttal, melyet a fogadós felesége hozott nekik, majd megosztottak egy csésze bivalytejen.

Nem sokkal később a fogadós odajött hozzájuk, és helyet foglalt Tacsam mellett. Mélyen ülő disznószemével folyamatosan pislogott és tekintetét nem vette le a lányról.

– Bátor emberem, hol találtad ezt a taknyos kölyköt?

A válasz csupán egy morgás volt.

– Ne légy haragos, derék ember. Bizonyára a terhedre van. Ha kívánod, eladhatod nekem. Te pedig kényelmesen továbbindulhatsz.

– Nem eladó.

– Adnék érte három egész akcsét.

– Nem eladó.

– Azoknak, akik azt mesélik rólad, hogy keményen alkudozol, igazuk volt. – Majd a feleségéhez fordult. – Mit gondolsz, asszony? Adjak öt akcsét ezért a csont és bőr lányért?

A fogadós csúf felesége ajkát biggyesztve felelt.

– Mit érdekel engem? Ha sok pénzed van, de eszed nincs, akkor ez a te döntésed. Nem az én bajom lesz, ha nem találsz majd egyetlen hülyét sem, aki megvenné a rabpiacon.

A férfi az övébe rejtett erszényéhez nyúlt. Kibogozta a madzagot és belemélyesztette koszos ujjait.

– Mit keres egy gyerek egy fosztogatásra induló, bátor emberrel? Hadd segítek ennek a derék embernek. Ki tudja, talán egy nap majd hoz nekünk valami értékes holmit a zsákmányból, cserébe a jó cselekedetemért.

A fogadós szemtelenül vihogott, miközben nyelve nyálat fröcskölve bukkant elő ritkás fogai közül.

– Ebből nem lesz nyereségem, de tessék.

Egyenként számolva, a férfi öt akcsét tett az asztalra. Ezután megpróbálta őket Tacsam elé tolni a kézfejével, viszont kudarcot vallott. Tacsam ujjai ugyanis villámgyorsan elkapták a férfi szőrös csuklóját.

– Mondtam már, ő nem eladó – morogta, ahogyan a fogadós kezét eltolta a pénzzel együtt. A férfi visszahőkölt a félelemtől, és kezét csavargatva igyekezett kiszabadítani Tacsam vasökléből.

– Legyen tíz – siránkozott reménykedve, ám mikor meglátta Nojan felvillanó szemét, meggondolta magát.

– Rendben van – panaszkodott. – Mit tehetnék; ha nem adod el a lányt, akkor nem. A tíz akcsém megmarad nekem.

Alekszandra figyelte, ahogy a fogadós csuklóját dörzsölgeti, amit épphogy sikerült megmentenie Tacsam ujjai közül, közben pedig úgy nézett rájuk, mint az árulókra.

A vihar nem engedte, hogy rögtön elhagyják a fogadót. Egészen az éjszaka érkezéséig nem hagyták el a szobájukat.

Este megvacsoráztak a földszinti tűznél. A terem megtelt egy halom rosszarcú emberrel. Mindenféle nemzetiségű ült az asztaloknál. Alekszandra szeme sarkából látta, hogy az álnok, pocakos, kopasz fogadós egy hasonlóképpen ronda férfival beszélget egy oszloppal mögöttük. Visszataszító felesége megállás nélkül hordta a korsókat, és hol egyik, hol másik asztaltól tört fel részeg nevetés. A nő huncutan közelítette meg őket, és a férfiak, akik már hónapok óta nem láttak női arcot, csapták a szelet a hájas, hatalmas keblű, mosdatlan és tömzsi nőnek – sőt, néha még a fenekére is csaptak vagy a combját simogatták. Az érzéketlen kacérkodásra a nő válasza csupán egy bolondos kacaj volt. Ki tudja, hogy ezek közül hány barbár alá fekszik majd azon az estén, hogy aztán beleszámolja a pénzt férje tenyerébe.

Tacsam Nojan nem akarta, hogy Alekszandra továbbnézze a bujaság undorító színjátékát. Ahogy felfelé indultak, mindketten észrevették az asztaloknál nyakaló férfiak tekintetét. Miközben a lány megpróbált elaludni, látta, hogy Tacsam a rozoga lábú széket az ajtóhoz cibálta és leült. Tehát ő is gyanakodni kezdett, hogy azok a férfiak a földszinten készülnek valamire.

Alekszandrának fogalma sem volt róla, mennyi idő telhetett el, mióta az ablakok fafedele között játszadozó szél füttyölését hallgatva elszenderült.

– Ébredj és ne moccanj – riadt fel Tacsam Nojan szavaira. Időközben még az ujját is ajkára helyezte, jelezve, hogy ‘csendben légy’.

Ismeretlenek voltak a folyosón. A halál ismét a küszöbükön állt. Alekszandra fojtott hangokat hallott. Az emberek lábujjhegyen jártak, nehogy zajt csapjanak, csakhogy ruháik susogását nem tudták elcsöndesíteni. Tacsam Nojan csendesen visszament az ajtó mögé. A farkasfejjel díszített kard felvillant, majd elhomályosult a sötétségben. Ezután Alekszandra a tör fényére lett figyelmes, mely járt már szempillái közelében is.

Ahogy az ajtó apránként kinyílt, Alekszandra szívében mintha dobok

verték volna. Két csuklyás fejű, óriási test bukkant fel egy gyertya remegő fényében. Nojan az ajtó mögött maradt. Míg a két sötét árnyék settenkedve haladt felé, Alekszandra, ha lehet, még jobban összeszorította a szemét. Ekkor a szívében szóló dobokhoz kürtök és trombiták is csatlakoztak. Miért volt a barbár még mindig az ajtó mögött? Nem tudna már előjönni és elintézni őket? Abban a szent pillanatban a férfi terve világossá vált számára. Alekszandra volt a csalétek. Őt csalinak használva, Tacsam Nojan halálos csapdát állított a két látogatónak.

Ahogy a férfiak lábujjhegyen lépkedve egyre közelebb értek, Alekszandra hatalmas takarót látott meg a kezükben. Lehajoltak hozzá és már éppen a fejére húzták volna a pokrócot, amikor Tacsam dühösen becsapta az ajtót, és fülsüketítő harci kiáltás kíséretében előugrott rejtekhelyéről. – Meghaltok, fattyúk!

A lány nem értette, miért remegnek a falak. Nem tudta megmondani, hogy vajon a csapódás erejétől sarkaiból kifordult ajtó okozza-e vagy Tacsam mennydörgésre emlékeztető harci üvöltése. Miközben a farkasfejű kard kettészakította a jobb oldali férfi koponyáját, a tör a másik hátát járta át a veséjétől a gyomráig. Ahogy a férfiak összeestek, Alekszandra egy harmadik árnyat pillantott meg a kiszakadt ajtó közelében.

– Mögötted! – kiabált teljes erejéből. Tacsam Nojan éppen úgy, ahogyan az első éjszakán, villámként pördült meg a jobb sarkán. Oldalra emelt kardjával felhasította a mögötte lopakodó hasát, majd egy szempillantás alatt mindennek vége volt. A három holttestet otthagya, és a karjánál fogva felsegítette Alekszandrát. A lány arcát, szemét vörösre festette a támadókból spriccelő vér. Tacsam vizet locsolt tenyerébe az ajtó lábánál heverő, törött kancsóból és megtörölte az arcát. Visszadugta törét a derékövébe, majd egyik kezében a kardot fogva, a másikban Alekszandrát, kitört a folyosóra. Olyan gyorsan szedte lábát, hogy Alekszandra csupán szaladva tudott lépést tartani vele.

A férfi megtorpant a lépcsőknél lévő ajtó előtt. Alekszandra ismét

meglátta azt a vad csillogást, amit már az első nap megfigyelt az óriás szemében, akinek mellkasa a szapora lélegzetvételtől kovácsfújtatóként mozgott fel és alá. Tacsam vállának egyetlen lökésével taszította be az ajtót. Áporodott testszag csapta meg az arcukat. A férfi félrehúzta a lányt és berontott. A fogadós félelemtől tágra nyílt szemekkel ült egy mocskos ágyon a szoba közepén, miközben kövér, otromba felesége megpróbálta megragadni a mellette fekvő tört. Tacsam egy ütéssel a szoba másik végébe repítette a hegy nagyságú nőt, aztán kardját a férfi nyakához tartotta.

– Tartozol nekem tíz akcsével, disznóivadék.

Alekszandra még az ajtóból is látta, hogy a fogadós arca olyan fehér volt, mint a mézskő.

– Mi..mi..ért? A lá..lányt ne.. ne..kem...

– Hallgass, disznó – mennydörögtek Tacsam szavai, miközben egy kicsivel jobban nekinyomta a kardját. – Ez az ára a vérontásnak. Nézd, mi történt a lányom ruhájával a három ördögfajzat miatt, akiket rám szabadítottál!

A férfi arca megfeszült a kintől. A pír, ami a nyakának feszülő, farkasfejű kard nyomán keletkezett, fokozatosan nőtt. Ahogy a fogadós megpróbálta a párnája alá csúsztatni a kezét, Tacsam odahajolt és elvette a koszos erszényt. Magához hívta Alekszandrát, beleszámolta a tíz akcsét a tenyerébe, majd a bőrzacskót a férfi arcára dobta.

– Most már csak az életed maradt, te aljas, gyáva disznó – mondta. – És azt pedig, azt hiszem, majd legközelebb veszem el.

Már pirkadt, mikor elhagyták a Sötét Sarok fogadót. Umut pedig lobogó sörénnyel vágatott dél felé.

Nyolcadik fejezet

A krími palotában töltött magányos éjszakái során Alekszandra fülében ez a szó visszhangzott vég nélkül: „*Leányom*”.

Miért hívta őt „leányomnak” ez a barbár, aki elrabolta őt – vagy inkább, akinek az életét ő mentette meg –, ez a halálosztó, aki bárhova is mentek, vitába keveredett, nehogy Alekszandra a rabszolga-kereskedők kezébe kerülhessen?

Miközben Güldáne szultána egy éjszaka újra Alekszandra meséit hallgatta, a haját cirógatva így szólt:

– Gyermequem, ki hinné el, hogy egy vörös hajú, gyönyörűen fehér, kék szemű, bájos lány, mint te, egy sötét szemöldökű, sötét szemű, koromfekete hegylakó lánya volna?

Alekszandra kinyitott apró kezét, majd megmozgatta ujjait, míg a kérdésre válaszolt:

– Nem tudom.

Természetesen senki sem hitte el. Elkerülhetetlenül bajba kerültek minden egyes faluban, városban, fogadóban, ahová betértek. Tacsam Nojan ilyenkor minden alkalommal lecsúsztotta derekáról a farkasfejűt. Attól függetlenül, hogy éppen hol voltak, az őt nem foglalkoztatta. Akár egy város főterén is lehettek.

Valójában Alekszandra igencsak kedvelte azt a várost. Kinyúló homlokzatú, kétemeletes házak álltak sorban a keskeny, kacskaringós utcák ellenkező oldalán. Egy hegyes torony magasodott az ég felé,

valahonnan a házak közül.

– Mi ez?

– Minaret^[24].

– Minaret? Mire jó ez a minaret?

– Hogy imádkozni hívja a muszlimokat.

– Hogyan hívja őket?

– Valaki felmegy a minaretbe. Látod azt a kidudorodó részt? Onnan kiált az embereknek.

Miközben Alekszandra azon tűnődött, hogy nem veszélyes-e felmászni olyan magasra, Tacsam Nojan szorosan fogta a kezét és séta közben minden irányból a környezetüket vizslatta – szünet nélkül, aggódó tekintettel.

A város tere olyan zsúfolt volt, mintha egy nagy ünnepély közepébe csöppentek volna. A naptól és esőtől védett, kátrányos ponyvával letakart asztalokon tarka kelmék, a lány számára titokzatosnak tűnő, különböző színpompás porok, rézfazekak és tányérok, gyöngyök, kardok, pajzsok és egyéb más dolgok voltak szétterítve – olyasmik, amiket még elképzelni sem tudtak. Mindenki valami másról beszélt, mindenki ordibált, hogy ő árulja a legjobb szöveteket, a legjobb fűszereket, a legjobb akármiket.

Alekszandra hirtelen kövé dermedt. A fején egy hatalmas turbánt viselő férfi a tér sarkában éppen lángoló pálcákat tolt a szájába, lenyelte a tüzet, majd kiköpte azt. Az őt körülvevők ámulattal bámulták az előadást, néhányan pénzt szórtak a férfi által földre helyezett koszos ruhadarabra.

– Nem ég meg a szája?

Tacsam Nojan felnevetett. – Én megpróbáltam; megég.

– Megpróbáltad?

A férfi igenlően bólogatott. – Még csak kölyök voltam. A tűz megpörkölte az ajkaimat, mielőtt egyáltalán a számba tudtam volna venni. De valamiért az övé nem ég meg. És ezt a titkot senkinek sem árulja el.

Alekszandra elképzelte, ahogy az óriás megegeti az ajkait, miközben a

tűz lenyelésével kísérletezik, és halkán kacarászott.

Egy darabig ott álltak és a tömegben keresztül figyelték a tűznyelőt. A férfi letette a tüzes pálcákat és felkapott egy hatalmas, hosszú kardot. Felemelte a magasba.

– Most le fogom nyelni ezt a kardot, amit itt láttok – kiáltotta.

Izgatott nyögések hallatszottak a tömegből. *Ez csak vicc lehet*, gondolta Alekszandra. Mintha egy olyan nagy kardot bárki is le tudna nyelni. Nem bírta megállni, hogy ne szóljon.

– Nem tudod lenyelni.

A tűznyelő megfordult és a vékony hang tulajdonosát kutatta a tömegben. A körülöttük álló báméskodók is feléjük fordultak. A tűznyelő rögtön mellette termett.

– Nem hiszel nekem, kölyök?

Alekszandra egyáltalán nem habozott válaszával.

– Nem hiszek. Persze, hogy nem tudod lenyelni.

A tömeg körbevette őket. Néhány férfi kicsinyes gyűlölkedéssel támogatón bólogatott. Mások kuncogva oldalba böktösték egymást.

– És miért ne tudnám lenyelni?

– A kard elvágja a nyelvedet és a torkodat, azért.

– Rendben van – szólt a tűznyelő. – Ha ez az óriás, aki a kezedet fogja, idedob nekem néhány meteliket^[25], megmutatom, hogy le tudom-e nyelni vagy sem.

Alekszandra felemelte a fejét és ránézett Tacsam Nojanra. Most először derűs csillogás villant a férfi szemében. Anélkül, hogy elengedte volna a lány kezét, a férfi elé dobott két meteliket, amit az övéből húzott elő. Ezúttal a tűznyelő nevetett fel gorombán.

– Ki nyelne le egy egész kardot két metelikért? Ez a férfi olyan, mint egy elefánt, de zsebének mérete inkább egy patkányra hasonlít. Nincs itt egy derék ember sem, aki még néhány meteliket dobna nekem? Hadd jöjjön meg az étvágyam, hogy megmutathassam ennek a sovány leánynak,

hogyan lehet lenyelni egy kardot.

A tömegből előtörő kacaj közepette további érmék hullottak a rongyra.

Ezt követően a férfi óvatosan felemelte a kardot az éles végénél fogva, mintha valamilyen különleges trükkre készülne; majd egyenesen tartotta, a szájával egy vonalban. Alekszandra először közönyös szemmel nézte. A lángnyelő úgysem fogja megtenni. Ekkor, ahogy a kard lassan elindult befelé a férfi szájába, szeme tágra nyílt a csodálkozástól.

Ez lehetetlen, gondolta. *Ó, ne, most ömleni fog a vér!* Azonban hiába várt erre. A kard eltűnt a férfi testében majdnem egészen a nyeléig. Fokozatosan húzta ki, majd tapsvihar közepette tisztelgett Alekszandrának.

– Most már elhiszed, vöröshajú leány?

Annak ellenére, hogy a kardnyelő otthagya őket, a tömeg nem oszlott szét. Egy rakás ember között ragadtak. Tacsam Nojan igyekezett minél hamarabb továbbindulni Alekszandrát húzva, de már túl késő volt. Egy testes alak torlaszolta el az útjukat.

– Állj meg ott, derék vitéz; mire ez a sietség? Beszéljünk egy kicsit.

– Nem ismerlek téged, te sem engem. Nincs miről beszélünk.

Tacsam a mellkasánál fogva akarta eltolni a férfit, hogy utat nyisson. Az viszont ellenállt, miközben megmarkolta a kazah lovas karját. Mögötte még három rosszarcú ember várakozott.

– Szerintem van. Ki ez a lány neked, mondd csak meg.

– A lányom.

A férfi nevetett.

– Ezt nézzétek meg – ahogy válla mögött ránézett a többire. – A fekete fejű ember vörös hajú lánya.

A férfiak hátulról éktelen hangon röhögtek. Alekszandra érezte Tacsam Nojan megfeszített izmait, amik egyre erősebben szorították őt. Az, amelyik elállta az útjukat, ismét hozzájuk fordult és Tacsamot bámulta.

– A hazugságai olyan hatalmasok, mint a termete. – Aztán, miközben le sem vette a tekintetét Tacsam Nojanról, megkérdezte a mögötte állókat:–

És mi mit teszünk a hazugokkal?

– Kivágjuk a nyelvüket és beletesszük a kezükbe.

A férfi megrázta a fejét és nevetett.

– Ez a hazug óriás értelmes embernek néz ki. Szerintem meg tudjuk beszélni. – Majd egy lépést tett előre. – Hallottad a szabályt – mondta. – Ha szereted a helyén tudni a nyelved, hagyd itt ezt a lányt és menj tovább.

A visszataszító férfi kinyújtotta a kezét, hogy elkapja Alekszandrát, aki félénk szemekkel hallgatta a társalgást, Tacsam Nojan mögött rejtőzve. Abban a pillanatban elszabadult a pokol. A kazah lovas úgy sújtott le öklével a férfira, mint a mennykő. A fickó pedig úgy esett össze a földön, mintha egy szikladarab hullott volna a fejére. Tacsam közben előrántotta a farkasfejűt, és rátámadt a karddal és késsel hadonászó másik háromra.

– Pusztuljatok, korcsok!

A harc rövid ideig tartott. Az egyik férfi vérben zuhant a földre és mozdulatlan maradt. Az, aki korábban nyelvkivágással fenyegetőzött, most kétségbeesetten kiáltozott, és vérző karját fogva elrohant. Csak így tudta megmenteni a nyelvét. Az utolsó leroskadt a Tacsam ütésétől földön fekvő társa mellé, és irgalomért könyörgött.

Mindenesetre valahogy mindig így alakult. Az óriási férfi, aki egy kislánnyal utazott, magára vonta a rabszolga-kereskedők figyelmét. Mindent megpróbáltak, csak hogy kiszakítsák a zsenge húst a hegylakó kezei közül. És fejük minden egyes alkalommal Tacsam kardjába ütközött. Eddigre már olyan sok holttestet hagytak maguk mögött, hogy ha lehetőségük adódott rá, elkerülték a falvakat és a városokat. Az ő helyük a hegyekben, az erdőkben volt. Néhány ember ugyanis még az éhes farkasoknál és medvéknél is veszélyesebb volt.

Alekszandra arra gondolt: – Akárhová megyek, a halált viszem magammal.

Ami még ennél is rosszabb volt, hogy már kezdett hozzászokni a halálhoz és az öléshez. Nem volt már félelem benne, sem szánalom a

halottak iránt. Olyannyira nem, hogy egy harc során egyszer elő kellett húznia azt a kis tört, amit Tacsam adott neki, mondván:

– Tedd el, véd meg vele magad.

Nem is látta, hogy mi történt az emberrel, akibe a tört döfte. És mit is számított volna? Ő életben volt. Csupán ez volt fontos. Élni. Nem megszáni. A hatalom és a bátorság számított. Nem a gyengeség és a gyávaság.

Egy nap Alekszandra egyszer csak megkérdezte:

– Miért nem hagysz magamra? Elvihetnél a falumba, az édesanyámhoz. Te is szabad lennél és én is szabad lennék. Mária Szűzanya megáldana.

Tacsam Nojan hosszasan nézett a lány szemébe anélkül, hogy bármit is felelt volna. Alekszandra többet nem vette szájára a „Hagyj magamra” szavakat. Ekkor láthatatlan fal emelkedett közékük. Addigra elfelejtették, hogy eredetileg az egyikük préda volt, a másik pedig vadász. Az elfedett igazság, amiről úgy tettek, mintha nem létezne, most a „Hagyj magamra” szavak által ismét szembekerült velük. Ezután még kevesebbet szóltak egymáshoz.

Ahogy a tavaszi virágok bimbózni kezdtek, Tacsam elkezdte felkészíteni lovát az útra. Még a patkókat is kicseréltette. Majd ügyesen felrakta Alekszandrát Umutra és sarkával megbökte a ló farát. Négy éjszaka és négy nap telt el. Sötét erdőkön, éles vállú hegycsúcsokon, a télről megmaradt hóval még mindig fedett dombokon keresztül lovagoltak. Áthaladtak folyókon is, melyek szélesen és gyorsan csobogtak. Az ötödik napon, mikor a nap éppen följük emelkedett, a mezők, a fák ismerősnek tűntek Alekszandrának.

Ekkor váratlanul meglátta a pillangókat. Színpompás szárnyaikat verdesve virágról virágra szálltostak.

A lányból előtört egy mélyről jövő, boldog sikoly. Örömmel és hálával

megfordult, és nagy csókot nyomott a mögötte ülő férfi arcára. Tehát a barbár hazavitte őt. Izgatottan lecsúszott a ló hátáról, és sikítozva a lepkék után futott.

Még egy kitalált énekbe is belekezdett a saját kedvére; „Pillangók, szép pillangók”. Aztán hirtelen megtorpant. Érezte, hogy valami nincs rendjén. Mi is hiányzik? Mi ez az érzés, ami úgy szűrődött belé, mint egy kés? Később rájött, hogy mi okozta ezt.

Pillangók! Régebben mindig vele repültek. A feje fölött csapdosták gyönyörű szárnyaikat, boldogan táncoltak, mintha azt mondták, „Gyere és kapj el minket!” Most azonban csak menekültek előle. Aztán észrevette, hogy egyetlen madarat sem hallott csiripelni. Még a madarak is elmenekültek innen.

Bánatosan nézett körül. Nem látott nőni készülő búzát, sem árpakalászt a környéken. Idén senki sem ültette el őket? Letérdelt, és a kezébe vett egy maroknyi földet. Sötét volt, kemény és száraz. Világosan látta, hogy nem munkálták meg. Egy apró magot sem talált, amiből esetleg élet rügyezhetne. A föld halott volt. Meghalt!

Alekszandra felemelte a fejét, és a lovon egyenes derékkal ülő Tacsam Nojanra nézett. Impozáns kinézete ellenére lehangoltnak látszott. A férfi sírt. Lehajolt, kinyújtotta a karját és felhúzta a lányt Umut hátára. Nem adott választ egyik kérdésére sem. A ló is rosszkedvű volt. Lefelé nyújtotta fejét, és élet nyomát kutatva szimatolta a földet.

Így keltek át egy dombon, és Alekszandra már sikoltani sem tudott, mikor a szörnyű kép a szeme elé tárult. Faluja leégett, romhalmazzá vált. Pontosabban, valakik felégették és lerombolták az egykor szép falut. A fehérre mázolt templom helyén most csak néhány sötét, kísérteties, megpörkölődött palló feküdt. A kis harangot már sehol sem lehetett látni. A közvetlenül a templom mellett álló ház helyén, melyben ő született,

sötét, kormos deszkák nyúltak az ég felé. Mind olyan volt, mintha magasba emelt karok lázadnának a táj ellen. Umut csendesen továbbhaladt a romok között.

Alekszandra megpillantott egy falat, ami még most is sértetlenül állt, mintha az otthonával történt szerencsétlenség szemtanúja akarna lenni. A függöny, melyet édesanyja hímzett, még mindig az ablakban fityegett a szélről. Rojtjai és bojtjai megégtek, fehér anyaga, amit édesanyja fehérített ki mészköves vízben még réges-régen, feketévé vált a koromtól, virágos hímzései kifakultak és eltűntek.

A férfi segítette Alekszandrának leszállni a lóról. A lány családjának nyomait kutatta a ház romjai között, amit két éve még vidám nevetés töltött meg. Semmi sem maradt meg, kivéve egy fakanalat, törött tányérokat, egy megégett asztalt és székeket. Szóval a rablók elvitték a rézedényeket is. A templom sárga bronzkeresztje sem volt már a helyén.

Egyszerre a fapallók égett rakása alatt megpillantott valamit, amire emlékezett. Egy kis erőfeszítéssel végül elő tudta húzni azt, amire felfigyelt. Egy kisméretű, félig törött szentkép volt. Akkor is, ha a festék megfeketedett a koromtól, Mária Szűzanya mosolygott Alekszandrára. A tűz csak a kezében fekvő gyermek Jézus fejét és a fölötte szálló, arany szárnyú angyalok felét hagyta épen. Alekszandra megragadta a szentképet és megmutatta Tacsam Nojannak.

– Az egyetlen dolog, ami megmaradt a falumból és a házamból –
suttogta.

Könnyei lemosták a kormot Mária arcáról. Először kezével, majd szoknyája szélével törölte meg és tisztította le, aztán gondosan eldugta a ruhájába.

A férfi kinyújtott kezét fogva ült vissza a helyére a ló hátán; halk könnyei pedig hangos sírássá erősödtek. Épp úgy, ahogyan azon a viharos, istenverte éjszakán, percekig kiabálva püfölte apró ökleivel Tacsam mellkasát. A férfi egyáltalán nem állt ellen, nem is próbálta meg elkerülni

az ütészuhatagot. Egy idő után, amikor Alekszandra rázuhant a férfi mellkasára és csukló sírásban tört ki, ő féltő kezekkel cirógatta meg a haját.

– Leányom, szépséges leányom – hallotta az óriás kazah lovas zokogását.

Amikor elhagyták Alekszandra szellemmé vált faluját, a késő délutáni nap vöröseslilás színek kavalkádjával színezte át az erdővel borított hegyeket. A hozománya most egy kis zsákban volt Umut hátán: egy kormos, félig megégett függöny. Két fakanál. Édesanyja tányérjának egy törött darabja és egy félig épen maradt Szűzanya.

Kilencedik fejezet

Amikor Merzuka berontott a szobájába, izgatott volt.

– Ébredezz, kis hölgy – mondta a lány sietve. – Készülődj, indulunk.

– Indulunk? Hová?

– A piacra.

Alekszandra meglepetésében még az ágyából is elfelejtett kiszállni.

– A piacra?

Merzuka türelmetlenül felemelte a takarót és nevetve eldobta.

– Igen, a piacra. Állítólag a derék Nojan is velünk tart. Természetesen csak akkor, ha nem fogunk elkésni a kérdéseid miatt. Nem fog ám rád várni Aj Bala úrnő és az összes őr; csak hogy tudd.

Nem sokkal később már meg is érkeztek a piacra. Aj Bala úrnőt néhány őr és szolgáló vette körül. Merzuka Alekszandra kezét fogta szorosan. Közvetlenül mellettük Tacsam Nojan sétált, tiszteletet parancsoló termete és félelmetes tekintete utat biztosított a tömegben. Szikrázó napsütés volt. A piactér sokkal nagyobb, kínálata bőségesebb és szín pompásabb volt, mint azé a kicsi hegyi városé, ahol Tacsam Nojannal megnézték a kardnyelő férfit. Minden sarokból hangszerek hangja és kiabálás hallatszott.

– Nálam kínai selyem, indiai szatén kapható!

– Tekintsd meg kézzel csomózott, anatóliai törölközőimet!

– A rézaruim mind tartósak, mind tetszetősek!

– A fűszereim Indiából és Kínából érkeztek!

Az egyik sátor előtt egy nő a kebleit rázta, nagyobbakat, mint amilyeneket Alekszandra valaha is látott, és folyamatosan forogva táncolt. Úgy tűnt, hogy Merzuka sem hitt a szemének. Leesett állal bámulta a nő mellét. Alekszandra szeme sarkából nézte Tacsam Nojant. A hegyek, szteppék vakmerő lovasa igyekezett nem kimutatni a lányoknak, de vaknak kellett lennie az embernek, hogy észre ne vegye, hogy ábrándozik. A két lány egymást oldalba bökve kuncogott. Vihogva egy másik sátor elé szaladtak. Nojan ímmel-ámmal kibújt a nagy keblű nővel kapcsolatos, melengető képzelődéséből, és utánuk ment. Itt egy félig meztelen férfi keltett szavaival szenzációt: – Lásd a szörnyeket!

A sátor előtt kiterített hatalmas, rongyos szöveten állatok képei látszódtak. Az egyikről egy vaddisznó bámult két ijesztő agyarával a tömegre, amik közül az egyik törött volt. De mi volt a többi? Alekszandra még nem látott ezekhez hasonló állatokat. Egy másiknak jókora termete és fülei voltak. Hát az orra? Az leért egészen a földre, mint egy víztömlő. Ennek a furcsa orrnak a két oldalán hosszú, megcsavart, éles agyarak csillogtak. A harmadik valószínűleg egy nagyméretű macska lehetett. Sűrű sörény takarta a nyakát. Volt ott még egy hihetetlenül óriási gyík is.

Amikor Tacsam Nojan észrevette, hogy a két lány megigézve vizsgálja a képeket, megtömte a férfi tenyerét néhány metelikkal, és bevitte őket a sátorba. Alekszandra nem gondolta volna, hogy létezhet a földön ilyen förtelmes szag. Gyorsan haladtak előre, orrukat befogva, mikor az elefánt kinyújtotta feléjük az ormányát, mintha akarna valamit. Az oroslán éhes szemekkel nézett a lányokra, majd akkorára nyitotta a száját, amekkorára csak bírta. Amikor Alekszandra megpillantotta a törökre emlékeztető, két hegyes szemfogát, közelebb bújt Merzukához és fürgén továbbment. A krokodil teljes hosszával feküdt előttük. Meghalt volna? Istenem, milyen rémes, milyen hatalmas volt. A hosszú pofájának alsó és felső részén több fog is meredezett állkapcsából. Kiszáguldottak a gyomorforgató sátorból, ami el is ámította őket. Mindhárman jólesően lélegezhatték be végre a friss

levegőt.

Ha nem fedezték volna fel a majmot táncoltató férfit, talán továbbra is ott álltak volna, azt mondogatva, „Vajon a szörnyetegek szaga beleivódott a ruháinkba?”, és egy ideig még egymást szagolgatták volna. Tacsam Nojan helyet csinált a lányoknak azzal, hogy arrébb tolt a férfit körülálló tömeget. Ő maga keresztbe tett karral melljük állt. A néhány ember, aki nem látott semmit, mivel a férfi várfalra emlékeztető háta mögött rekedt, rákiáltott:

– Hé, tűnj el az útból! – Mikor azonban Tacsam kardpenge szeme rájuk villant, elfogadták a sorsukat és csendben maradtak.

Micsoda bohóc volt ez a majom! Ugrándozott, szökdécselt és himbálózott azon a kötélén, amit a gazdája feszített ki két magas cölöp közé. Aztán akárhányszor valaki a közönségből meteliket adott a gazdájának, köszönetképpen ráugrott annak vállára. Amikor az állat hirtelen lekapta egy gyerek fejről a sapkáját és elfutott vele, nevetés tört ki. Csak amikor egy újabb meteliket kaptak, akkor dobta a majom vissza a sapkát a kölyök elé. Az utolsó trükkjeként elcsente a nézőktől összegyűjtött pénzt tartalmazó zsákot. Amikor eltűntek a kis sátorban, a majom elöl, „A pénzem!”-et kiabáló gazdája mögötte, a közönség tapsolni kezdett.

Aki a legjobban nevetett és tapsolt, minden bizonnyal Alekszandra volt. Nem bírt egy helyben megmaradni és ide-oda szökdelt az örömtől. Arca elvörösödött a boldogságtól és a nap forróságától. Szeme vidáman ragyogott. Egyszerre észrevette, hogy Tacsam Nojan figyeli őt. A férfi sötét arcát mosoly derítette fel, ahogy a jókedvű lányt nézte. Mintha szeme egy kicsit nedves lett volna, vagy csak Alekszandrának tűnt úgy?

Befordultak egy utcába, ahova Aj Bala úrnő lehozott egy-két szövetgöngyöleget és azokat vizsgálta. Kicsivel feljebb ugyanabban az utcában, egy kisebb téren muzsika szólt. Alekszandra odafutott, Merzuka utána. Nem is hallották, amikor Tacsam utánuk kiáltott:

– Álljatok meg!

Egy csapat férfi gyűlt össze egy nagyobb emelvény előtt, aminek vízhatlan ponyvájáról piros, kék, zöld és sárga fátyolszövetek lógtak. Derekon kardot hordozó harcosok, fiatalok, nagy pocakú öregek, csúf arcú szolgálók és koromfekete férfiak. Alekszandra most látott először fekete bőrű embert. Nem volt fehér rész a testükön, csak a szemük fehérje. És persze a foguk. Ó Istenem; milyen nagyok voltak az ajkaik!

A férfiak falként torlaszolták el az emelvény elejét. Alekszandra alig látott valamit. A fejek között csupán egy kopasz férfit tudott megfigyelni és hallani még a zenét is elnyomó hangját.

– Jöjjenek, jöjjenek csak! Ezt a szépséget még nem látták!

Abban a pillanatban egy lány jelent meg ott, ahová a férfi mutatott. Nyöszörgő, kéjsóvár moraj tört fel a tömegből.

– Nézzék ezt a haját, ezt a nyakat, ezeket a melleket, ezt a keskeny derekat, a gömbölyű csípőt, a hosszú lábakat.

És a férfiak nézték. A lány karjait felemelve, a zene ütemére táncba kezdett. Vonakodó, boldogtalan tánc volt. Az összes éhes és vad tekintet rászegeződött.

– 50 akcse – kiáltotta a kopasz fejű. – Ki ad többet érte?

Alekszandra hirtelen mindent megértett. *Ó, Istenem!* sikoltotta magában. Ez egy rabszolgapiac! Ezek embereket árulnak. Merzukát ráncigálva, lökdösve igyekezett előrefurakodni a férfiak között.

A kopasz férfi ajánlatot tett.

– Na gyerünk; nyissátok ki az erszényeteket. Ez a perzsa szépség legalább száz akcsét megér.

Egy hang hallatszott: ötvenöt. Egy másik ordítva hatvanat kínált.

– Először – kiabálta a kopasz fejű, kövér, otromba férfi. – Másodszor, az úrnak ott 60 akcséért, senki nem ad 70-et?

Nem adtak. A rabszolga-kereskedő az ördögarcú férfi elé lépett, akit „felséges uram”-nak hívott. Az alak egy erszényt hajított az emelvényre. A

visszataszító férfi nyálcsorgatva számolta meg a pénzt, majd ledobta a félmeztelen lányt a sötét tekintetű emberhez, aki kéjsóváran nézte őt.

Ahogy a démonarcú elvonult a vásárolt rabszolgájával, ezúttal nyolc, lánccal a lábukon egymáshoz kötözött lányt hajtottak az állványra. Néhányan még Alekszandránál is fiatalabbak voltak. Páran olyan fiatalok, mint ő, amikor Tacsam Nojan elrabolta őt az otthonából. Még egy rendes ruha sem volt rajtuk. Az idősebbek mocskos szoknyája végig volt szakadva. Az éhes szemmel bámuló vásárlók pillantása a ruhadarabok között fel-feltűnő lábakra szegeződött. Úgy tűnt, egy durva kéz a hajuknak is próbált valamilyen formát adni – eredménytelenül. Kosztól és elhanyagoltságtól gubancos hajuk leírhatatlanul rendetlen volt. Mindegyikük üveges szemmel nézett előre, mintha egy erre vonatkozó egyezséget kötöttek volna. Szégyenkeztek? Igen, szégyenkeztek. Az teljesen egyértelmű volt. Miért? Az éhes szemű, szívtelen tömeg miatt? Vagy talán saját maguk miatt. Valószínűleg az embertelen állapotukat szégyellték a legjobban. De hát nem ennek az aljas csöcseléknek kellett volna inkább szégyenkeznie, akik úgy vizslatták őket, mintha enni készülnének?

Alekszandra észrevette a könnyzáport jelző felhőket. Ráharapott az ajkára. Az egyik lánynak vörös haja volt. *Pont úgy, mint nekem*, gondolta magában. Istenem, tényleg úgy nézett ki, mint ahogyan ő azon az éjjelen!

A hájpacni óbégatva egy sorba terelte a lányokat.

– Gyerünk, döntsetek gyorsan. Ezek hamar elfognak! Máskor nem lelték ehhez foghatót. Ezeket a szépségeket egytől egyig a palotából hozattuk.

Egy másik undorító alak hangja zúgott fel a tömegből.

– Ne hazudozz, kereskedő. Miféle palotából? Mindegyik tetves, te átkozott! Te nem nőket árulsz; hanem tetveket.

A tömeg rekedten felnevetett ezekre a szavakra. A rabszolgalányok továbbra is maguk elé néztek, még egy kicsit meg is görnyedtek, mintha a

korábbinál is jobban szégyenkeznének. A hájpacni válaszolt a gúnyolódásra:

– Mit értesz te a palotához vagy a szép lányokhoz, te lókereskedő? Menj inkább szamarakat és öszvéreket nézni.

A söpredék le sem vette a szemét a lányokról, és kevésbé ugyan, de ezen is nevetett.

A rabszolga-kereskedő felüvöltött: – No? Senki sem vesz? Olga!

Olga? Orosz név! *A szülőföldem!* Ez az alak úgy árulta a szülőföldjéről rabolt lányt, mintha pusztán két rőf^[26] szövet volna. Alekszandra torkát sírás fojtogatta.

Nem is hallotta a kifulladásra érkező Nojant:

– Gyertek, menjünk innen.

A vörös hajú, sápadt arcú kislány a sor legelején még egy lépéssel előrébb lépett, lehajtott fejjel húzva láncait a padlón. A rabszolga-kereskedő az állánál fogva próbálta felemelni a fejét. Olga ellenszegült a nyers mozdulatnak, amennyire csak engedte az ereje.

– Nézzétek ezeket a szemeket. Figyeljétek ezt az alakot. Egy nyolcéves, makulátlan rózsabimbó. Gyerünk, kezeket az erszényekre. Bárhol máshol legalább 200-zal kezdeném, de titeket kedvellek. Gyerünk, Olga, 100 akcse. Ki ad többet?

Valaki a tömegből százegyvet ordított. Egy másik százötöt mondott. Valaki hátrébról kiáltott és száztizenötre tartotta a lányt.

Abban a pillanatban történt valami, amit senki sem látott előre, még maga Alekszandra sem.

– Te! – üvöltötte Alekszandra teljes erejéből. Előre kinyújtott ujjá a hájas kereskedőt célozta meg. Érezte, ahogy az összes fej felé fordul.

– Nem szégyelled magad, egy ilyen kislányt eladni?

Miközben Tacsam Nojan igyekezett Alekszandrát elcibálni, hogy

kitörjenek a sokaságból, a rabszolga-kereskedő nevetésben tört ki. Rájuk ordított, és behajlított mutatóujját úgy mozgatta, mintha közelebb hívná őket.

– Odanézzenek. Van itt közöttünk még egy rózsabimbó. Szépségem, gyere csak fel ide, hadd adjalak el téged is. Te több pénzt érsz, mint ezek közül bármelyik.

Alekszandra izgett-mozgott, hogy kiszabaduljon az őt körülölelő Nojan erős karjaiból.

– Isten verjen meg! – üvöltötte, de a hangját elnyelte a rabszolga-kereskedő szavain vihogó tömeg moraja. Alekszandra látta, hogy Olga őt nézi. A kislány szemében hála, szégyen és kétségbeesettség volt. Alekszandra borzasztóan elszomorodott.

Valamennyire ezelőtt is el tudta képzelni, hogy miféle hely lehet a rabszolgapiac. Éjszakánként gondolatban különböző ijesztő képeket rajzolt le. Ez azonban most nem a képzelete, hanem a véres valóság volt. És szörnyű volt vele szembekerülni. Egy gondolat ékelődött az agyába, olyan élesen és fájdalmasan, mint egy kés. Tehát engem is így készültek eladni!

Ha Tacsam Nojan nem lett volna.

Még az is előfordulhatott, hogy éppen ezen a piacon, pont ez a gusztustalan hájpacni ordibált volna, hogy eladja őt. „Alekszandra. Orosz. Egy mindössze kilencéves rózsabimbó. Senki sem kívánja megszagolni ezt a rózsabimbót?... Gyerünk, ki ad többet, ki ad többet?”

És ki tudja, milyen ördögarcú karjába dobták volna őt is?

Ha Tacsam apa nem lett volna.

Nem volt tudatában, de könnyek patakzottak a szeméből. Alekszandra saját szemével látta a sorsát, amiből az a férfi húzta vissza, aki eredileg ebbe a szerencsétlenségbe taszította őt.

Átölelte a férfi kezeit:

– Köszönöm – suttogta. – Köszönöm.

Eddig még soha nem gondolt rá, hogy valaha is megbocsátaná a férfi

által elkövetett bűnt, és ennyi hálával ugrana a nyakába, őt ölelgetve. A kazah lovas szeretetteljesen megcsókolta Alekszandra kezét. A lány ujjai nedvesek voltak a könnyektől. Úgy tűnt, az óriási ember, akinek szíve a számtalan harctól kővé vált, könnyeivel mossa tisztára lelkiismeretét.

– Gyere – szólt szipogva, mialatt maguk mögött hagyták a tömeget. – Nézd ott azokat a bohócokat.

Lányának többet soha ne kelljen sírnia.

A két lány már nem nevetett annyit a bohócok különös előadásán. Alekszandra szorosán magához húzta Merzukát. Mindketten reszkettek az átélt borzalom hatására. Alekszandra megállás nélkül törölgette szemét a kézfejevel.

Nem hallotta a két bohóc beszélgetését a színpadon, és nem neveltette meg, ahogyan a földön gurultak és egymás nyakát csapdosták nagy csattogással. Eladták vajon Olgát? Ez a kérdés gyötörte folyamatosan.

Alekszandra csak akkor vette észre, hogy valaki a tömegeből kitartóan bámulja őt. Egy matrózkék szempár figyelte leplezetlenül. A lány elfordította a tekintetét. Megkísérelte még egyszer figyelmét a két egymást tépő bohócnak szentelni, de hiába. Gondolatai a szempár körül forogtak, mely oly végtelen, határtalan kék volt, mint az ég. Vajon ki lehetett az a fiatal fiú? Miért nézte őt ennyire?

– A tollas sapkája és öltözéke alapján nem idevalósi – mondta magának. Ne mutasd ki ilyen nyilvánvalóan, Alekszandra. Ne hagyd, hogy észrevegye, amikor ránézel. – Aztán úgy döntött, nem hallgat tovább az esztől érkező parancsra. Ha észrevette, akkor észrevette, mi is történhetne? A fejét egyáltalán nem mozdította, viszont igyekezett szemét abba az irányba fordítani, amennyire csak bírta. Nem sikerült. A tollas sapkás így nem került a látóterébe. Vagy esetleg már el is ment volna? Ismét oldalra nézett, megint semmi. Igen, bizonyára elment.

– Ugyan – sóhajtozott magában. – Mit is érdekel engem? Ha elmegy, akkor megy.

Merzuka hirtelen meglökte oldalról. – Psszt, láttad?

Anélkül, hogy fejét a lány felé fordította volna, megkérdezte.

– Mit? – Mivel ha úgy tett volna, a tollas sapkás még azt gondolhatja, hogy őrá néz.

– Azt a fiút ott – súgta a lány.

Alekszandra hazudott. – Nem láttam én senkit.

– Egy ideje folyamatosan téged bámul.

Alekszandra furcsa lüktetést érzett a szívében. Olyan volt, mintha kicsiny szívében egy óriási pillangó verdeste volna a szárnyait.

– Már percek óta nem vette le rólad a szemét.

A lepke újabb szárnycsapását érezte szívében.

– Tényleg? Hogy néz ki? – suttogott ő is ezúttal. Közben magában azért is imádkozott, hogy Tacsam Nojan meg ne hallja, miről beszélgetnek, és ne vegye észre a tollas sapkást.

– Nagyon fiatal... aztán... – Egyszeriben Merzuka dühbe gurult. – Ah, miért kérdezel engem? Nézd meg magad.

Alekszandra rászólt.

– Psszt – bökte meg gyengéden. – Én nem tehetem. Akkor rájön, hogy őt nézem – súgta.

– Hát rendben. Hadd jöjjön rá. Hiszen egy pillanatra sem fordítja el a fejét.

Tacsam már rég felfigyelt az idegenre, aki le sem tudta venni a szemét Alekszandráról. A lányok suttogásából arra is rájött, hogy ők is felfedezték a csodáló tekintetet, ő azonban egy szót se szólt. Mi kárt okozhatna Alekszandrának egy kis szívdobogás? Ezután egyszerre pánikba esett:

– Ó, Istenem. A lányom elkezdett felnőni.

A lányok egy ideig nem beszéltek. Ekkor Alekszandra elnevette magát a bohóc ostobaságán, mintha valóban élvezné azt. Anélkül, hogy elfordította

volna szemét a színpadról, lágyan megkérdezte Mezurkától:

– Még mindig idenéz?

– És még mennyire. Kedvesem, mégis mi történhetne, ha te is odanéznél?

Igaza volt. Mi baj származhatna egy ártatlan tekintetből? Alekszandra lassan elfordította a fejét és megpillantotta a tollas sapkást. Ezernyi pillangó csapkodta szárnyait a szívében megállás nélkül. Jóképű volt? *Nem tudom*, mondta magának. Valószínűleg jóképű volt. Mivel olyan világban élt, ahol a férfiak otrombaságukkal vetélkedtek egymással, nem igazán tudta, ki a 'jóképű'. A fiú elmosolyodott, amikor meglátta, hogy Alekszandra is nézi őt.

Ó, Istenem! Tacsam Nojan is meglátja majd! Alekszandra öntudatlanul is mosolyra húzta a száját. Úgy tűnt, a tollas sapkást megbabonázta a lány mosolyának szikrája. Hiszen a fiú addig a napig még soha nem látott ilyen gyönyörű mosolyt. Alig észrevehetően biccentett Alekszandrának. Tacsam Nojan azon nyomban észrevette az üdvözlést. Azt is, hogy Alekszandra viszonzta. Visszafojtotta lélegzetét. Tehát az érdeklődés nem egyoldalú.

Alekszandra nem tudta, mit tegyen. Megint a bohócokra pillantott. Akkor Tacsam hátulról megkérdezte:

– Nem kellene mennünk lassan?

Ő azonban türelmetlenül rávágta:

– Kérlek, hadd maradjunk még egy kicsit. Csak egy kicsit.

A lány megpróbálta lecsillapítani szapora szívverését, és újra a fiúra nézett. A tollas sapkás fiú fejével egy mozdulatot tett. Alekszandra könyökével izgatottan meglökte Mezurkát.

– Láttad?

– Láttam.

– Mit jelenthet ezzel?

– Szerintem azt jelzi neked, hogy kövesd őt.

– Azt mégis hogy tehetném? Elveszthette az eszt.

– Minden bizonnyal elvesztette. De te vagy az oka.

A tollas sapkás megismételte a jelet, és elindult a bohócsátor jobb oldalán lévő hosszú asztalhoz, ahol különféle édességeket árultak. Ugyanakkor azt is világossá tette, hogy szeretné, ha a lány követné őt oda. A lepkék Alekszandra szívében időközben elrepülhettek. Most ugyanis dobok dörgése hallatszott. *Lehetetlen*, panaszkodott belül. *Ilyesmit egyszerűen nem tehetek meg.*

– Ne menjük oda az édességekhez? – kérlelte váratlanul Merzuka Tacsam Nojant. És Alekszandra szíve abban a szent pillanatban majdnem megállt. Az óriás lenézett a tatár lány szemébe. Egy kis idő után felelt csak.

– Rossz ötlet.

Éppen mikor Alekszandra már azt gondolta, *tessék, mindennek vége van*, azt dörmögte:

– Nem szeretem az édességet. Ti mehettek. Nemsokára én is ott leszek.

Csoda! Igen, ez nem lehetett más, csak egy csoda. Ahogy a két lány indulni készült az édességárus felé, a kazah lovas acélujjaival elkapta Merzuka karját.

– Vigyázz a lányomra!

A férfi felszikrázó szeméből Merzuka megértette, hogy jóváhagyta a találkozót.

A tollas sapkás már várta őket. A két lány izgatottan ment a finomságok irányába. Bárki, aki látta őket, megesküdött volna, hogy az édességen kívül nem érdekelte őket más. Csakhogy Tacsam, aki továbbra sem vette le szemét róluk, jól tudta, hogy egyikőjük gondolatai sem az édességen jártak. A fiatal fiú anélkül kapta le a sapkáját, hogy csodáló tekintetét elszakította volna a lányról. Alekszandra felemelte arcát az édességektől és mosolyogva ránézett. Nagyon fiatal volt. Talán három-négy évvel idősebb, mint ő; nem több. Amikor leemelte a sapkáját, rakoncátlan szőke haja homlokára hullott. Sűrű szemöldöke megfeszült újra hasonlított. Tengerkék

szeme csillogott. Orra keskeny és hegyes volt. Mivel egyre csak mosolygott, ajkai olyanok voltak, mint két hosszú vonal. Keskeny, szőke, tollcsomószerű szakáll pihent az állán, ami még nem volt igazán felnőtt.

Istenem, milyen helyes, gondolta Alekszandra.

Ekkor meghallották a fiú hangját is.

– Milyen szépséges a hölgy.

Istenem, Istenem, Istenem. Alekszandra eleresztett még három csendes sikolyt. A fiú oroszul beszélt.

– Ön orosz volna? – kérdezte.

– Tulajdonképpen igen. Habár közelebb vagyunk a lengyel határhoz.

Ez már túl sok volt. A fiú szinte a szülőföldjéről származott.

– Én is – mondta boldogan.

– Valóban? Merről?

– Ruszinföld. És Ön?

Alekszandra fejét előrefordítva beszélt, és a tányérokat fogdosta, mintha édességet próbálna választani.

– Én északabbról. Kovel környékéről.

Merzuka oldalra lépett egyet, hadd beszéljenek négy szemközt. A fiatal fiút ismét lekötötte a lány szeme. Aztán, mintha álomból ébredne:

– Bocsásson meg – szólt tisztelettudóan. – Szépségében elveszve még bemutatkozni is elfeledkeztem. Frederik vagyok... Frederik Lubanszki.

Alekszandra őszinte mosollyal nézett a meleg szempárba.

– Alekszandra – felelt lágyan. – Alekszandra Anasztázia Liszovszka.

Hogyan volt képes mindezt kimondani? Pontosabban, valóban kimondta volna? Vagy csupán azt hitte, hogy így tett? *Ó, ez a szívem,* gondolta. Az izgalomtól levegő után kapkodott. Az ő szép lova, Umut, átkelt hegyeken, dombokon, de még soha nem zihált ennyire, mint most ő. Attól félt, hogy a végén elakad a nyelve, mialatt a szavakat próbálja egymásba fenni.

Frederik sem volt másképp. Néhány szóban elmagyarázta, hogy ő egy, a környéken üzletet kötő lengyel kereskedő fia. Időközben az izgatottságtól

remegő kézzel, udvariasan két rózsavizes pudingot nyújtott a lánynak és Merzukának. Alekszandrának szívből megtetszett a desszert, ami tarka cukordarabokkal volt megszórva. *A szívem is ugyanígy remeg*, gondolta magában.

Alekszandra is motyogott valamit. Azt természetesen nem árulta el, hogy éppen mit csinál itt vagy miért jött ide. Mit mondhatna? *Engem elraboltak. És most voltaképpen rab vagyok?* Valóban, mi is volt ő? Mi volt Alekszandra a krími palotában? Egy fogoly? Mi volt a különbség ő és Olga között, akit a visszataszító rabszolga-kereskedő éppen most adott el? *Pont most láttad a különbséget a saját szemeddel. Ne légy hálátlan. Boldognak kellene lenned a helyzetekkel*, szidta magát rögtön. A kereskedő most őt árverezné és a bűbájos Frederik is a többi, bujaságtól elferdült arcú vadember között nézhetné őt. Ránézne vajon akkor?

Alig hallhatóan tudta csak elmondani neki, hogy ő Güldáne szultána egyik alárendeltje.

– Most mennem kell – szólt vonakodva.

Frederik hirtelen megrémült. Alekszandra felé tartott valamit, amit a zsebéből vett elő.

– Mi ez?

– Egy tükör.

Míg a lány szemei a kis rövid nyelű tükörré szegeződtek, amit apró, piros pöttyök díszítettek, Frederik megkérdezte.

– Megtisztelne azzal, hogy elfogadja ezt a tükröt?

– Miért akarná ezt odaadni nekem?

– Hogy emlékezzen rám és erre a pillanatra, amikor a szépségében gyönyörködik majd.

A mosoly, mely a fiatal fiút megbabonázta, újra megjelent Alekszandra arcán. A tükröt a csuklójáról lelógó kis táskába tette.

– Emlékezni fogok önre – suttogta. Újra tűzbe lobbant az arca. – Mennem kell. Már várnak rám.

- Láthatom önt megint?
- Nem tudom.
- Minden egyes héten keresni fogom önt a piacon. Reménnyel és izgalommal.
- Nem hiszem, hogy elengednének.
- Én viszont itt leszek, Alekszandra Anasztázia.

Ekkor körbesétálta az asztalt és széleseben a lány mellett termett. Kezébe kapva az egyik virágot, mely a pulton hevert, felajánlotta neki és futó csókot nyomott Alekszandra ajkára. Ezt követően tollas sapkáját visszavette a fejére és eltűnt a tömegben.

Többet senki sem beszélt a piacon történekről. Se Olgáról, akit eladtak a rabszolgapiacon, sem pedig a fiatal Frederiktől kapott felejthetetlen csókjáról. Bár mindkettő Alekszandra emlékezetébe vésődött, és soha ki nem törődött onnan. Tacsam Nojan nem hozta zavarba azzal Alekszandrát, hogy a titkos csókról beszélt. Kizárólag azt szerette volna megérteni, milyen hatással volt a lányra az a pillanatnyi érintés, ami ajkait érte. Olyan arckifejezés jelent meg Alekszandra arcán, melyet addig még soha nem látott. Boldog, de érett. Mintha a lány hirtelen felnőtt volna.

Azon az estén, Alekszandra elővette a hozományos zsákját. Hosszasan bámulta Frederik tükkrét. Képzeletben a piros pöttyös tükkröt jegygyűrűként fogadta el. Aztán a fiatal fiútól kapott virággal együtt óvatosan eltette a tükkröt a zsákba.

Frederik Lubanszki megtartotta az ígéretét. Attól fogva minden héten, ugyanazon a napon látogatta meg a piacteret. Órákig várt ott. Viszont a lány nem jött. Alekszandra sorsának könyvébe ugyanis valaki mással való találkozást írtak.

Tizedik fejezet

Mikor Alekszandra Isztanbul felé közeledett a hatalmas vitorlás gályán, amit a Fekete-tenger szelei repítettek; 'hozományos zsákja' is ott volt vele. Hozománya az Aj Bala úrnőtől kapott ajándékokat és a Güldáne szultána által még halála előtt ráhagyott ruhákat tartalmazó láda egyik sarkában volt.

Szultána anyja leült mellé, és ő adta neki a legelső felvilágosítást a nőiséggel kapcsolatban:

– A gyermekkorod véget ért, Alekszandra. Ma megtetted az első lépést a nővé válás felé.

Nem sokkal később elhunyt.

Egy nap Merzuka hívta könnyező szemekkel: – Gyere.

Rögtön megértette. Egy ideje már számított erre, hiszen az idős nő nagyon beteg volt. Amikor belépett a szobába, látta, hogy az ágyon fekvő nő arcát már megdermesztette a halál hidege.

– Itt vagyok, szultána anyja.

A nő arca gyengesége ellenére felragyogott. Ágya mellett imákat olvastak fel. Már első alkalommal, mikor a Korán szavait hallotta, fura érzelmek rezdültek testében. Egy este elővette a törött szentképet a hozományos zsákjából és imádkozott: *Mária Szűzanyánk; bocsáss meg. Engedtem, hogy egy másik vallás hatással legyen rám. Jézus Atyánk; bocsáss meg.* Ezen azonban nem lehetett változtatni. Még ha nem is értette a szavak jelentését, lelke fellobbant, amikor a Koránt hallgatta. Ez talán

azért volt, amiért más nők is általában sírtak, amikor hallgatták azt. *Talán, gondolta, lehet valami abban, ami ilyen hatással van az érzelmekre, ki tudja.* Nem tudott rájönni.

Amikor Güldáne szultána kissé megmozdította gyenge karját, Alekszandra megfogta a törékeny, csupa csont és bőr kezét. Ajkához húzta és megcsókolta. Felnézett a nőre, aki megmentette az életét, és akit – ha nem is ismerte el soha – hálával és könnyes szemekkel emelt az édesanyja helyére.

– Alekszandra – suttogta a nő –, jöjj közelebb, leányom.

És ő olyan közel hajolt a nő ajkaihoz, amennyire csak lehetett.

– Itt az idő. Eljött az ítélet napja. Imádkozz értem, hogy Allah befogadjon a mennyországába.

– De én nem vagyok közületek való; ezt te is tudod.

– Allah jelenlétében nincsen ti és mi, mi mind belőle vagyunk.

Az idős asszony lehelete már nem is ért el Alekszandra füléig.

– Vedd elő Mária Szűzanyát a zsákodból. Könyörögj hozzá értem. Hadd legyen Mária a tanúja annak, hogy lányomnak tekintelek.

Tehát tudta, gondolta magában. Güldáne szultána tudta, hogy ő éjszakánként letérdelt a szentkép előtt és sírt. Ismét megcsókolta a nő kezét.

– Aj Bala úrnő gondjaira bízlak – beszélt szultána anyja suttogva. Életnek már nyoma sem volt az ajkán. – Van még egy utolsó szavam hozzád, mielőtt eltávozom, Alekszandra... Hallgass meg engem. Legyen ez az útravalód. Ne feledd el, amiket neked tanítottam, amíg csak élsz. Erre a tudásra szükséged lesz.

A haldokló elhallgatott. Néhány ziháló lélegzetet vett.

– Ne félj... A múlt... a múltad sötét volt, azonban a jövőd fé...fényes. Magasan áll a csillagod, Alekszandra. Soha ne fordulj meg és ne nézz hát...ra. Ne várj... rájuk, hogy odaadják, amit... akarsz. Ragadd meg, szakítsd le, vedd el, és ne en... ne engeddd el. Látom magam előtt az

utadat... Te egy fehér galamb vagy, de elfogod a sast... Ez a végzeted... Ne hagyj, hogy eltöröljék a sorsod...

Güldáne szultána hangja fokozatosan elhalkult. Alekszandra, Aj Bala és az összes nő a szobában sírt. A haldokló keze hirtelen hihetetlen erővel megfeszült. Már alig bírta felemelni fejét a párnáról.

– Menyem – jött ki zihálva a torkán. – Aj, leányom, hol vagy?

– Itt vagyok, asszonyom anyám.

– Add ide a kezed, kán fiam törvényes felesége. Unokám édesanyja. Krím és Altinordu holdkirálynője...

Aj úrnő anyósa keze felé nyúlt. Güldáne szultána összehúzta menyé és Alekszandra kezét. A három kéz egymásba kulcsolódott.

– Az én holdarcúm, holdszívúm. A férjem országa, fiam trónjának hírneve, unokáim szerencséje és eme rügy sorsa, akit Allah ajándékozott nekem nyolcvan év után, most már a te kezében van.

A meny könnyes szemmel Alekszandrára pillantott.

– Boldogan gondját fogom viselni, asszonyom anyám.

Aj Bala úrnő zokogástól megtörő hangon folytatta.

– Legyen a legfontosabb kötelességem, hogy megvédem férjed államát, Altinordu, a Krím, kán férjem jó nevét, gyermekeim szerencsáját; még akkor is, ha életemet kell áldoznom ezért. Tudd, hogy lányod mostantól a menyed lánytestvére. Kockáztatná-e egy nővér a húga sorsát?

Szultána anya csontos ujjaival megszorította Alekszandra és menyé kezét.

– Allah legyen a segítőd, menyem leányom. Tégy meg minden tőled telhetőt. Ne hagyj a leányom korona nélkül. A saját leányom, Ajse, két lányt is adott az Oszmán Szelimnek, de nem bírta megtartani a trónt. Koronáját megkaparintotta egy másik szépség, aki viszont fiút szült Szelimnek. Kérlek, tegyél egy ilyen koronát a leányom fejére, Aj menyem, aminek csillogása nem csupán Dzsingisz kán unokájának, Tokaj Timurnak családi örökségét, Altinordut, hanem az egész világot beragyogja. Hadd

hajoljanak meg hatalma előtt az orosz hercegek. Mondd meg Szelim fia Szulejmán édesanyjának, Hafsza szultánának, hogy „összeesküvésekben társad, Ajse édesanyja küldi neked legfiatalabb leányát”. Hadd segítsen ő a fehér galambomnak elkapni egy sast.

Szultána anya aznap este eltávozott. Utolsó mondata, „Nagyon hiányoztál”, már férjének, Mengli Giraj kánnak szólt, hiszen annak halála óta mellé kíváncozott. Alekszandra egész éjjel sírt. *Vajon találok-e*, gondolta magában. Vajon ő látta az édesanyját és édesapját is odafent? Ettől a gondolattól parázs hullott a szívére. Talán az édesanyja vagy az édesapja nem is halt meg, hanem valahol még mindig élnek? Ki tudja? Ha életben voltak, vajon gondolnak még Alekszandrára?

Alekszandra életében először azokban a napokban látta, milyen erős tud lenni egy nő. *Nem hiszem el*, gondolta. Külsőleg a kán vezette a Krími Kánságot, és parancsait azon nyomban teljesítették. Ám Aj Bala úrnő irányította Mehmed Girajt. Mindig övé volt az utolsó szó.

Felidézte szultána anya egyik tanácsát, amit útravalóul adott. „Egy férfinak, akármilyen erős is legyen, szüksége van egy nőre maga mellett. Egy olyan nőre, aki tudja, hogyan kell irányítani őt.” De hogyan fog ő irányítani egy férfit? Güldáne szultána jobblétre szenderült anélkül, hogy megoszthatta volna Alekszandrával ezt a titkot.

Két teljes év telt el az úrnő halála óta. 15 telet és 15 nyarat tudtak maguk mögött, amióta Alekszandra megszületett. Mostanra igencsak kivirágzott, megszépült, hajának színe teljesen vörössé lett. Szépségének és bűbajos szemének híre magas rangú emberek fülébe is eljutott. Az azovi kormányzó egészen Bahcsiszerájig utazott, és ugyan világosan nem mondta ki, burkoltan arra célzott, hogy feleségül venné. A kán azon az estén felvetette a témát Aj Balának is. A nő habozás nélkül válaszolt.

– Semmiképpen sem.

- Miért?
- Ez szultána anya akarata. Nem engedhetem, hogy hadvezérek zsákmányává váljon. Olyan koronát fogok fejére helyezni, aminek csillogása elegendő lesz, hogy bevilágítsa a Krími Kánságot és az egész világot. Ez az asszonyom anyám akarata.
- És hol van ez a korona?
- Nagyon közel. A Fekete-tenger másik oldalán. Mehmed Giraj nem hitt a fülének.
- Az Oszmán fiára¹²⁷³ gondolsz?
- Az Oszmán fiára. Nem telt el sok idő, mióta Szulejmán a trónra került. Azonnal hadjáratra indult és elfoglalta Belgrád várát. Nem volna helyénvaló, ha a krími kán lányokat ajánlana győzedelmi ajándékként testvérének, Szulejmánnak, akinek mostohaanyja krími származású?
- Helyén van az eszed. Már ki is adtam a parancsot, folynak az előkészületek.
- Akkor tedd Alekszandrát is az ajándékok közé.
- Tessék? – a kán meglepődve nézett feleségére. Tekintete dühről árulkodott.
- Ez volna a te hűséged az asszonyom anyám bizalma iránt, Aj úrnő? Azt kívánod, hogy odaadjam a lányt az Oszmánnak ágyasként? Édesapám, akinek helye már a mennyben van, Mengli Giraj elajándékozta nővéremet Ajsét Szelimnek, amikor ő még csak a trónörökös volt, és mi lett belőle, nem emlékszel? Nem elég, hogy két gyermeket is szült Szelimnek. Ő lecserélte, és Hafsza szultánát ültette a helyére. Az a hely, amit háremnek hívsz, egy börtön. Azt kívánod, hogy a lány ennek a börtönnek a foglya legyen? Nem volt elég, hogy az Oszmán rabként tartja egyik fiunkat, csakhogy hűek maradjunk az egyezséghez?
- A nő mélyen a férje szemébe nézett.
- Nem – szólta. – Ez az édesanyád álma. A fehér galamb el fogja kapni a sast. Alekszandra nem fogoly lesz a háremben, hanem az Oszmán

Birodalom legmagasabb rangú nőjévé válik majd. S a fején ott fog tündökölni Oszmán fiának koronája, amit nővéred nem érhetett el. Talán még azt a napot is megéred, amikor Oszmán fia a mi hűségeseink lesz és elengedik a fiunkat.

Mehmed Giraj először kétkedő szemmel fürkészte feleségét. Aztán hosszú ideig a gondolataiba merült.

– Az Oszmán nem fogja elengedi a fiamat. A lány pedig elveszik majd a háremben és kiszárad. Vagy megöregszik anélkül, hogy valaha is esélyt kapott volna a Szulejmánnal való találkozásra, vagy odaadják őt egy öreg vezírnek és élete kudarcba fullad. Persze csak akkor, ha más dolgok nem történnek vele. Hogyan lehetne egy ágyasból az Oszmán Birodalom első asszonya?

– Őbelőle az lesz. Így van megírva a sorsának könyvében.

– Hiábavalóan vágyakozol, úrnő. Állítólag Szulejmán egy magas cserkesz szépségnek hódol. És azt mondják, hogy rá se néz senki másra.

– Hát aztán; a mi lányunk egy orosz szépség. Ajse is elbűvölő volt, de Hafsza szultána behálózta Szelimet. Emellett Alekszandra még csak egy fesső rózsabimbó. Ez a lány okos, lágy beszédű, törekvő, megteszi, amit elhatároz, és megkapja, amire vágyik.

– A cserkesz lány azonban már szült Szulejmánnak herceget, még mielőtt ő szultánná vált. Más szóval, két nő is áll Szulejmán mögött; az egyik az édesanyja, a másik a kedvelt ágyasa. Tényleg azt gondold, hogy Oszmán fiának ideje engedné a háborúk és e két nő mellett, hogy a háremben ágyasokat hajszoljon?

– Tégy úgy, ahogyan a törvényes asszonyod mondja, Mehmed kán; nem fogod megbánni. Édesanyád akarata nem tűnik el vele együtt, és te is bebizonyíthatod, hogy *apaként* cselekedtél.

Aj Bala úrnő megkísérelt rejtett üzenetet csempészni hangjába, miközben kiejtette az 'apaként' szót. Aztán elhallgatott egy pillanatig, és férjének tekintetében útmutatásért kutatva, folytatta.

– És ily módon nem kell többé őrt állnod azokon az utakon, melyeket Alekszandra jár majd be.

Mehmed Giraj kán érezte, hogy tűz hullik a fülébe. Tehát Aj Bala tudta, hogy szíve az orosz lány felé hajlott. Nem lett volna helyes, ha mogorván néz, nem lett volna kánhoz illő, ha száműzi gyermekei anyját más városba, és itt örömét leli az orosz szépségben. Igyekezve, hogy ne keltsen büntudatos benyomást, maga elé nézett, mintha gondolkodna, majd feleségére nézett, akivel ennyi éven át megosztotta az ágyát. Megbocsátást látott meg a nő szemében, amely bármikor készen állt gyilkos pillantásra is. Elszégyellte magát.

– Mi történne, ha itt tartod őt? – kérdezte felesége gyengéden. – Miután megízlelted, oda fogod őt dobni egy lószagú hadvezérnek. Engedd a lányt, hadd járja azt az ösvényt, amit szultána anyám megjósolt. Hadd próbálja meg elfogni a sast. Te pedig maradhatsz a lányaid és fiaid apja, az emberem, a Krím kánja, egy ágyast tartó kán helyett.

A férfi észrevette Aj Bala szemében az összegyűlő felhőket, majd a könnyeiben csillanó fénysugarat. Mehmed Giraj ezidáig mindössze kétszer látta felesége szemét megnedvesedni. Először, amikor a nő édesanyja elhunyt, másodszor, amikor az anyósa lehelte ki lelkét a karjaiban. Bólintott.

– Feleségem, eddig a napig soha nem vezetett engem félre. Felesége az édesapámnak, a Kánok Kánjának, az édesanyák édesanyja is azt mondaná: „Hallgass Aj menyemre, fiam, és meglátogat a szerencse.” Mindig igaza volt. Most is helyes, amit mond. Hagyjuk őket, és mindenki mást, hogy a saját útjukon haladhassanak.

Amikor Alekszandra rájött, hogy az Oszmán Birodalomba küldik ágyasként, fellázadt.

– Nem ismerem ezt az Oszmánt, és nem kell nekem a fia sem. Itt van az otthonom. Szultána anya az édesanyám, Aj úrnő a nővérem. Még egy élet már túl sok volna szultána anyám kán fiának, ezért akar elszakítani az

otthonomtól? – lármázott napokig. Alekszandra sikolyai jókora felbolydulást keltettek.

– Miféle hibát követtem el, hogy a nővérem lemondott rólam – sírta. Merzuka kísérlete, hogy megnyugtassa, nemcsak hogy nem járt sikerrel, hanem még karmolásokat is szerzett az arcára. Közeledett az indulás napja, Alekszandra ellenállása azonban csöppet sem csillapodott. Felháborodva így kesergett:

– Bele fognak erőszakolni egy öreg szultán karjaiba, szultána anyám. Kelj fel onnan, ahol fekszel és lásd a saját szemeddel! – Ekkor Merzuka türelmének vége szakadt.

– Micsoda öreg, ostoba leány?! Oszmána fia, Szulejmán fiatalember, aki még harminc telet sem látott. Az európai paloták a leggyönyörűbb lányukat küldik neki, hogy elnyerjék a szívét. Te pedig eltaszítanád magadtól ezt a lehetőséget? Gyerünk, hagyd abba a siránkozást és készülődj!

Nem Merzuka kiabálása, hanem a tény, amit mondott, ragadt meg Alekszandra fejében: fiatalember, aki még harminc telet sem látott. Miközben a sarokban sírt orrát törölgetve, eszébe jutottak Güldáne szultána szavai: „Legyen útravalód: szakítsd le, amit megragadsz. Vedd el, amit kívánsz. Ne engedd el, amit már elvettél.” Vajon az Oszmán fia ér annyit, hogy megkívánja, majd megragadja és leszakítsa? Talán Merzukának igaza lenne? Valóban éppen eldobni készül egy lehetőséget, ami az útjába került? Viszont mi van, ha a krími kán, aki az utóbbi hónapokban többször is keresztelte útját, megharagudott az ellenszegülése miatt, és most el akarja őt kergetni? Tehát megint vissza kell majd ténnie a hegyekbe? Ettől a gondolattól úgy érezte, mintha leforrázták volna. Elképzelte a kormos fogadói szobákat, a mocskos és bolhás ágyakat, a barbárokat, akik nyálcsorgatva mustrálták őt.

Amikor Alekszandra jajveszékelése abbamaradt, a béke visszatért a krími palotába. Aj Bala úrnő, aki a lány dühöngésétől való félelmében

napokig nem merészkedett elő, elment meglátogatni az Isztambulba utazót. Volt valami hűvösség az ölelésükben. Valójában mindkét nő ugyanazt a sorsot élte. Végül is, egyszer régen, szultána anyja is csupán Mengli Giraj ágyasa volt a krími palotában. Ő is elküldte lányát, Ajsét Szelim szultán háremébe, annak minden sírása és könnyörgése ellenére. És amikor két lánynak adott életet, Ajse elvesztette helyét Szelim szívében, ahová egy másik nő került. A nő, aki a szultán felesége volt, a jelenlegi uralkodó édesanyja. És Aj Bala úrnő? Ő is hasonlóképpen sok könnyet ejtett, mire végül fiút tudott szülni Mehmed Girajnak és megmenekülhetett az ágyasi sorsától, nem így volt? Mit is mondhatna Gülbaharnak, aki most Szulejmán kegyence? Hiszen végülis ő is pusztán ágyas volt. Ráadásul Szulejmánt egy herceggel ajándékozta meg, így Hafsza szultána után az Oszmán Birodalom legbefolyásosabb nőjévé vált. Alekszandra most ugyanazon az ösvényen indult el. Vagy el fog tűnni a semmibe, pont úgy, ahogyan Güldáne anyja balszerencsés lánya, Ajse, vagy öbelőle is szultánfeleség, szultána anyja válik majd, mint Hafszából.

Mintha mindketten ugyanarra gondoltak volna ugyanabban a pillanatban. A közöttük fúvó hideg szél eltűnt. Úgy karolták egymást melegen, mint nővér és hűg. Belélegezték egymás illatát, amennyire csak lehetett, nehogy valaha is elfeledjék azt.

Aj Bala szólt, gyengéden Alexandra haját cirógatva:

– Menj, lelj menedéket Allahban. Járd az ösvényt, amire a sors hív. Adj bele mindent; ne szégyenítsd meg a szultána anyát és a nővéredet. Szülj szultánokat az Oszmán palotában, ahová először ágyasként lépsz majd be. Hadd nyugodjon Güldáne anyja lelke békében, akinek nagy csalódást okozott, hogy Ajse lánya korona nélkül maradt.

Alekszandra egy, az északi szelek röpitette gályán a sors által kijelölt kikötő felé haladt. Lentről szokatlan, nőies férfihang hallatszott, összekeveredve a rabszolgák által húzott evezőlapátok csobbanó zajával.

Egy korlátnak hajolt és figyelte, ahogy a nap tűzlabdaként zuhan a

horizonton a vízbe, mely az utolsó napsugaraktól aranysárga színt öltött.

Jövök hozzád, Oszmán fia, suttogta a bíborszínt öltő felhőkre szegezve tekintetét. Várj rám, Szulejmán. Jövök, hogy osztozzam a koronádon és a trónodon.

Tizenegyedik fejezet

1521. TÉL

Az őszt jött és rémálomként el is szállt Alekszandra mellett. Ahogy megérkeztek a szultáni palotába, női hangú, sötét bőrű férfi kísérelők hirtelen el is tűntek, otthagya őt és Merzukát egy hatalmas helyiségben, amit márványoszlopokon pihenő galériák kereteztek. Annak ellenére, hogy még délidő volt, belül egészen halvány fény honolt. Nem is tudta igazán felfedezni a besütő napfény forrását, még a terem közepén kavargó porfelhőkben sem. Amikor végül sikerült megszoknia a tompa fényt, feltűnt neki, hogy a galériákon fiatal és gyönyörű nőket lát. Néhányan elsétáltak mellettük aranyozott papucsban, de még feléjük se fordultak. Aztán valaki más érkezett. Egy vastag ajkú, sötét bőrű nő volt vele. Őszintén szólva, amennyire szép és vékony volt ő, a másik nő mellette legalább annyira csúnyának és kövérnek látszott. Ahogy a lány elhaladt Alekszandra mellett, a salwarján hordott hosszú fátylat suhogtatva, a fején lévő furcsa fejdíszről lógó vörös selyem tüllel igyekezett eltakarni az arcát. Kísérlete azonban sikertelen volt, mert addigra már mindketten látták sírástól vörös szemét.

Leguggolt egy oszlop mellé Merzukával és várt. Alekszandra el nem engedte volna kezéből a hozományos zsákját. Azt nem tudta, hol lehetett a láda, amibe saját kezével helyezte el az Aj Bala úrnőtől kapott ajándékokat. Ezek voltak az egyedüli földi javak, amiket birtokolt ezen az ismeretlen vidéken. Néhány törött emlék, egy-két ruha és pár darab

szövetgöngyöleg.

Mindketten zavartan nézelődtek. Ez volna az a hely, amit háremnek hívnak? Nem látta a lépcsőket az emeletek között. Ez rendkívül furcsának tűnt számára. Szóval ezek a lányok nem mehettek fel s alá más emeletekre? Ha így volt, mi az igazi különbség a hárem és egy börtön között?

Odalépdelt a közepen felépített, köves emelvényhez és felnézett. Minden egyes emelet ürességbe nyúló válaszfalakkal volt körbekerítve, pontosan úgy, mint maga a köves tér. Gyermekes rosszkedvű sírásának és nők sikolyának zaja töltötte ki az űrt. Alekszandra hallgatta a hangokat, habár nem értette őket. Az emberek itt különböző nyelvek sokaságát beszélték, olyanokat, amiknek még a létéről sem tudott. Ráadásul a közepen tátongó üresség miatt mindezek visszhangzottak, és ha lehet, még felismerhetetlenebbé váltak.

Várákoztak valakire, aki majd útba igazítja őket. Ez az ácsorgás azonban teljesen hiábavaló volt. Mennyi idő telhetett már el? Egy óra, öt óra? Csak annyit tudott, hogy a poros napfénynyalábok, amik a válaszfalak közül a köves területre vetültek, megváltoznak. Amikor megérkeztek, a porlepte oszlopokra a bal oldali szobákból szivárgott fény, most viszont a jobb oldaliakból. Úgy tűnt, mintha a poros oszlopok színe aranyárgáról vörösre színeződött volna. Már alkonyodott? Alekszandra várt, amíg a mérge fokozatosan elhatalmasodott rajta. Akkor odament az egyik szép lányhoz, aki éppen egy kávéskancsót emelt a parázstartó fémüst forró hamujára:

– Nincs itt senki, aki fogadna engem?

A lány felemelte a fejét, és csodálkozva bámult rá. Még egy parányi aggodalom is rejtőzött a szemében. Valójában, ha a lány egy kicsit is csúfabb, Alekszandra ezt az arckifejezést ostobának is nevezhette volna. Aztán rájött, hogy a lány nem értette a nyelvet, amin ő beszélt. Ujját mellkasához nyomta.

– Az én nevem Alekszandra – mondta türelmesen. – Alekszandra... A-

lek-szan-dra. És ő pedig ott Merzuka... Mer-zu-ka.

Ahogy a lány még több hamuba ásta a hosszú nyelvű kávéskancsót, fény csillant fel, majd aludt ki a szemében, rábökött a saját mellére mutatójával csak úgy, mint Alekszandra: –Io Szófia... Szó-fi-a.

Egy másik lány jött elő, aki meghallotta a beszélgetést. Koromfekete haját fehér tüll takarta. Alekszandra azt gondolta magában: ezek a lányok mind szebbek nálam. Ha a hárem összes lánya ilyen szép, őszintén szólva nehéz feladat vár rá. A két lány suttogott egymással valamiről, amit ugyancsak nem értett.

– Már órák óta időzünk itt. Éhesek vagyunk, szomjasak, fáradtak. Nincs itt valaki, aki gondunkat viselné?

Alekszandra hangja ezúttal magasabbra emelkedett. Már nem bírta elfojtani a belülről feltörő dühhullámot. Azzal sem törődött, hogy a fémüstnél sugdolózó lányok ajkukhoz emelték az ujjukat, csendre intve őt.

– Az én nevem Alekszandra – kiabált. –Alekszandra Anasztázia Liszovszka. A krími palotából jöttem.

A köves térre néző emeletek moraja váratlanul elhallgatott. Alekszandra hangja visszahangzott, elért az összes emeletig, az összes válaszfalig. Néhány pillanatnyi csendet követően szépséges nők dugták ki fejüket az emeletekről. A ruhák susogásának kivételével azonban egyetlenegy hang sem hallatszott.

A szaladva mellé siető Merzuka erőfeszítése hiábavaló volt. Alekszandra felemelte a fejét, és odaszólt az őt kíváncsian fürkésző nőnek.

– Így üdvözli Oszmán fia a krími kán, Mehmed Giraj édesanyjának, Güldáne szultánának lányát és menyé hűgát?

Női suttogás töltötte meg a köves területtől felnyúló emeleteket. Alekszandra magában panaszkodott; *Ők nem értenek engem, miért kiabálok ennyire?*

– Nincs itt senki, aki értené a nyelvet, amit beszélek?

A kíváncsi női fejek olyan váratlanul tűntek el, ahogyan korábban

megjelentek.

– De van!

A mennydörgésre hasonlító hang olyan heves volt, hogy Alekszandra és Merzuka szíve majdnem kiugrott a helyéről.

– Az a szemtelen, akinek volt mersze megtörni a hárem békéjét és csendjét; nézz oda!

Az iménti ordítást olyan halk parancs követte, amit mintha suttogtak volna. Alekszandra nem látta, habár sejtette, hogy a hárem emeleteiről a nők továbbra is figyelik az eseményeket anélkül, hogy megmutatnák magukat. A két lány, akik hársfateát főztek, szintúgy eltűnt. Ám ők is ott lehettek valahol a közelben. Alekszandra olyan biztos volt ebben, mint a saját nevében.

A két lány lassan a hang irányába fordult.

A férfi a bejárati ajtó közelében, a köves tér homályában állt. Alekszandra néhány rémült lépést tett az óriási sziluett felé. Mintha az imént üvöltő férfi sötét bőrét elnyelte volna a rajta viselt sötét boleró és salwar. Ha nincs a furcsa, fehér fejdísz, talán egyáltalán nem is látszódott volna. Mikor már azt hitte, hogy a férfi egyedül van, felfedezett mellette egy másik, kisebb körvonalat. Ő is teljesen sötét bőrű volt. A fekete kölyök szeméből, aminek csupán a fehér része volt látható, sütött a kíváncsiság. Milyen nagyok az ajkaik, gondolta Alekszandra. Szóval a sötét bőrű emberek mind így néztek ki.

– Ki vagy te?

Az óriási férfi halk hangja úgy pattogott, mint egy ostor.

– Alekszandra Anasztázia Liszovszka.

– Ki vagy te?

Biztosan nem hallották, gondolta Alekszandra.

– Alekszandra Anasztázia Liszovszka. És ez itt Me...

A férfi félbeszakította a mondanivalóját egy újabb ostorszerű suttogással.

– Ki vagy te?

Valamiféle játékot űzött volna? Mosoly suhant át Alekszandra arcán. Megpróbált olvasni a férfi szemében. Nem látott azonban semmilyen érzelmet ebben a sötét szempárban. A fiatalabb fekete kölyök tekintetét viszont az aggodalom felhősítette el. Olyan érzés volt, mintha a szemével próbálna valamit elmondani Alekszandrának.

Alekszandra a krími palotában megtanulta az illendő viselkedést. Jól tudta, hogyan kell ülni és állni, hogyan kell beszélni az idősebbekhez, de hogy mert egy szolgáló ilyen tiszteletlenül viselkedni vele szemben, akire Güldáne anya lányaként gondolt?

– Már megmondtam, nem hallottál?

– Nem hallottam. Ki vagy te?

Alekszandra ezúttal nem bírta türtőztetni magát. Ahogyan a férfi arcába ordította nevét, *Alekszandra Anasztázia...*, valami váratlan történt. A férfi karja felemelkedett, mint egy *villám*, és egy nagyon vékony bot csattant a karján. Miközben Alekszandra a fájdalomtól sikoltozott, a sötét férfi sziszegett.

– Te egy ágyas vagy.

Ahogy Alekszandra egyik kezével parázsként égő karját fogta, a *Villámló Kar* ismét felemelkedett és lecsapott. Az izzó tűz ezúttal a vállát érte.

– Ki vagy te?

A lány, akinek szeméből könnyek törtek elő, csupán két szótagot volt képes kiejteni: A-lek... A bot újból lesújtott.

– Te egy ágyas vagy. Hallasz engem, orosz ágyas?

Csupán az ötödik botütés után bólogatott Alekszandra, hogy hallotta. Merzuka a földre roskadva sírt. Ő a kintől, Merzuka pedig a félelemtől, kórusban itatták az egereket. Elázott szempillái mögül Alekszandra

megpillantotta, ahogy a riadt, kíváncsi női fejek kibújnak a hárem kőudvarára. Mind azt figyelték, hogy ő verést kap. A szégyen pedig csak növelte a szenvedést. Tekintetét a férfi felé fordította. A könnyáradatot követően, igyekezte fejébe vésni e sötét arc minden apró részletét. *Ne felejtsd el ezt az arcot*, fogadta meg magának Alekszandra. *Soha ne felejtsd el; ne felejtsd el.*

Mintha a férfi olvasott volna a gondolataiban, megkérdezte:

– Mondtál nekem valamit?

A lány rögtön tagadólag rázta a fejét.

– Te vagy az orosz ágyas; ugye? Valójában még ágyasnak sem számítasz. Először rendbe tesznek majd, tanítani fognak. Meg fogsz változni. Ennek a civakodó orosznak mennie kell, és egy palotába illő lány jön majd a helyére. Ha a válide szultán úgy látja, hogy alkalmas vagy rá, maradhatsz, ha nem, akkor mehetsz utadra.

Elhallgatott, majd a lány állát fogva felemelte a fejét. Úgy fejezte be a szavait, hogy a lány talán már azon gondolkodott, hova is mehetne.

– Ha szerencsés vagy, egy vezír vagy egy kormányzó kastélyában állhatsz szolgálatba, ha viszont nem, akkor Allah segítsen meg.

Átható pillantással bámult a kékeszöld szemekbe, melyek megnedvedtek a könnyesőtől.

– Ó, és még egy dolog. Soha többet ne sikoltozz vagy kiabálj itt. A palota csendje szent. Nem szabad háborgatni. Ahelyett, hogy tovább zavarod a békét, a csendet, jobban teszed, ha inkább beleveted magad a tengerbe. Rendben van, orosz ágyas?

Alekszandra meg akart halni. Nem, nem! Szívesebben vágta volna el ennek a sötét arcúnak a torkát. Mélyen belül hirtelen megérezte Tacsam Nojan jelenlétének hiányát. Hol volt az ő fehér lovasa, derék embere? Ó, ha most itt lenne, feldobná Umut hátára és ismét elrabolhatná őt a hegyekbe.

– Rendben van? – ismételte a férfi. Az a fenyegető veszély volt megint a

hangjában, amiről az előbb már megjegyezte, azt jelenti: a bot lecsapni készül.

Alekszandra bólogatott.

– Rendben van.

– Akkor folytassuk a második leckével.

Elengedte a lány állkapcsát, eltaszítva azt.

– Nem mutatkozol be anélkül, hogy kérnének rá. Még akkor is, ha megszólítanak, amíg valaki úgy nem parancsol, nem emeled fel a fejed és nem nézel rá szultán urunkra, a válide szultánra vagy a kedvelt ágyasra.

Hol vagyok én, gondolta Alekszandra. Milyen hibát követhetett el, ami miatt Aj Bala úrnő ebbe a börtönbe taszította őt? Vagy ez már maga a pokol lett volna? Ez a sötét arcú kétségtelenül démon volt. Kétségbeesett mondat hasított belé: *Innen nem kerülök ki élve*.

– Azt fogod tenni, amit mondanak neked, azt pedig nem, amit nem mondanak. Itt nem lehet makacskodni. Amíg nem parancsolnak másképp, te saját magad mosod a ruháidat és a tányérjaidat. És ha netalán valaki más mosnivalóját kapod, akkor sem húzhatod fel az orrod. Azokat is ugyanúgy el kell mosnod...

A férfi megállás nélkül folytatta a felsorolást, Alekszandra számára viszont a hangja egyre távolibbnak tűnt. Hallotta, de nem értette, hogy mit mondanak neki. Egyébként sem volt szándékában megérteni. Oldalba bökte Merzukát, aki még mindig a lábánál sírdogált összekuporodva. A tatár lány fejét felfelé fordítva rápillantott Alekszandrára, akinek könnyei piszkos nyomot hagytak az arcán.

– Megértettél? – összeszedte magát, ahogy a férfi megrázta. Valószínűleg már többször megismételhette ezt a kérdést, de nem hallotta. Gyorsan bólogatott. Mostanra egészen más érzelm tükröződött a férfi mellett álló, sötét kölyök szemében. Könyörület? Nem igazán. Inkább mintha az mondaná: „Ne legyél szomorú!” Akármilyen is volt az, a kölyök legalább nem nézett olyan alattomosan, mint a Villámló Kar.

Amikor a sötét arcú már éppen azon volt, hogy megforduljon és elmenjen, meglátta a zsákot, amit Merzuka fogott a kezében. Alekszandra hozományos zsákját.

– Mi ez? Ilyen mocskos holmit nem lehet ide behozni. Add csak ide, hadd nézzem.

A férfi el akarta venni a zsákot a lány kezéből.

Alekszandra ellökte az útból Merzukát, és hogy a zsákot próbálta megvédeni, a férfi útjába állt.

– Ne nyúlj hozzá!

Félelemmel teli sikoly tört elő az eseményeket figyelő nőkből. A sötét arcú meglepődött, majd egyik kezét kinyújtva, megtorpant.

– Mit mondtál?

A szemekben, melyek a lányra szegeződtek, ezúttal több hitetlenség volt, mintsem düh.

– Mi is volt ez most?

– Azt mondtam, ne nyúlj hozzá. Az az enyém.

Alekszandra felkészült a Villámló Kar felemelkedésére és a bot csapására, ami felhasítja majd valamelyik testrészét. Tekintetük találkozott. Alekszandra hosszú ideig rettenthetetlenül, sőt, mi több, kihívóan nézett a szemekbe, amikben a pokol tüze lobogott. Aztán behunyta szemét, a botütésre várva.

Csakhogy nem így történt. Látva, hogy a lányt kiegyenesedik előtte, a férfi lassan visszahúzta a karját.

– Rendben, legyen akkor így. De aztán nehogy még egyszer meglássam valahol.

Alekszandra kicsit meglepetten nyitotta ki a szemét. A férfi és a kölyök elindultak az ajtó felé. A sötét arcú visszafordult és a lányra nézett.

– Ennyi elég is lesz mára. Ezt pedig majd később megbeszéljük. Ma még más teendőid is lesznek.

Ahogy megint elfordult, és tovább sétált az ajtó irányába, olyan kérdés

hangzott el a lány szájából, melyre nem számított.

– *Te ki vagy?*

A lány hangja éppen úgy visszhangzott a köveken, mint a férfi kérdései pillanatokkal korábban. Az ijedt nők suttogásának hangja ütötte meg Alekszandra fülét.

A férfi megmerevedett ott, ahol állt. A sötét arcú fiú megfordult és Alekszandrát figyelte, mintha azt mondaná: „Ezt most miért tetted?” A sötét óriás ez alkalommal már nem fordult meg, azonban válaszolt Alekszandra kérdésére:

– Csuhadar agának hívnak, orosz ágyas. Kérdezd meg, és ők majd elmagyarázzák neked, hogy ki vagyok én.

Még egy lépést tett és válla mögött röviden hátranézett.

– Akárhogyan is, nemsokára igen jól fogjuk ismerni egymást.

Majd Alekszandrát és Merzukát magára hagyva a megszámlálhatatlan gúnyolódó, féltékeny és legalább annyira megvető női szempár között a hárem köves kertjében, társával kiment a teremből.

Így lépett be a hárembe Alekszandra, aki útja során még azt mondta magában: „Várj rám, Szulejmán. Jövök, hogy osztozzam a koronádon és trónodon.”

Összezúzva, megsemmisítve, megalázva és meggyötörve.

Alekszandra Merzuka mellé guggolt, aki azóta sem kelt fel a földről. Megsimogatta sorstársa haját. Olyan volt, mintha a lány, akinek szívébe belefűrődött a fájdalom az itt és ott lecsapó ostortól, nem ő lett volna. Feltápászkodva, egyenes testtartással a fémüst felé sétált, ahol a két lány korábban hársfateát próbált főzni. Mivel ők – a kávéskancsót ottfelejtve – elmenekültek, amikor meghallották Csuhadar aga hangját, a hársfatea kiforrt. A faszénre ömlött, rügyes levelekből szívmengető, bágyadt illat terjedt a köves téren. A hársfatea illata hirtelen elnyelte a hárem riasztó levegőjét, ami nem sokkal korábban egy börtönt idézett fel benne. Akárhányszor megérezte a hársfatea illatát, Alekszandra gondolatai az

otthonára terelődtek. Már itt volt az otthona. Fejét felemelve odapillantott a köves tér négy oldalát körülölelő emeletekre. Lámpások, olajlámpák, gyertyák gyúltak a válaszfalaknál. Néhány női fej húzódott be széleseben. Alekszandra és Merzuka lekuporodott a fémüst közelében. Alekszandra ölébe húzta a hozományos zsákját. *Orosz ágyas* – panaszkodott magának sértődötten. – *Az orosz ágyas lesz ennek a háznak az ura.*

Tizenkettedik fejezet

Igazából teljes vereséget szenvedett. A Csuhadar agától – akiről később kiderítette, hogy a neve Szümbül – szerzett botütés fájdalma mélyre hatolt. Miután a férfi elment, két fekete nő jelent meg. Mindketten magas, jó alakú, egészséges nők voltak. Ha jókedvében lett volna, Alekszandra bizonyára elneveti magát hegyes kalapjukat látva, amit perzsa bárányszőrre emlékeztető, koromfekete, göndör hajukra csúsztattak. Most azonban nem volt olyan hangulatban. Zöld ingükön fehér mellényt viseltek, és alatta sárga, bő salwart. Lábukon papucsot hordtak.

Alekszandra akkor még persze nem tudta, hogy a hárem tele volt a kettejükhez hasonló, fekete kalfákkal^{28}, akiknek az volt a feladata, hogy az ágyasokat segítsék, illetve ami még ennél is fontosabb, hogy kémkedjenek az ágyasok után és jelentsenek Csuhadar Szümbül agának mindent, amit láttak vagy hallottak.

A fiatalabbik meglökte Alekszandrát, mintha utasítaná: „Kelj fel!” Ezt minden bizonnyal ki is mondhatta, habár egyikük sem értette a nyelvet, amit beszélt.

– Mi van? – nyöszörgött Alekszandra. – Éhesek vagyunk, hol fogunk egyáltalán aludni?

A fekete nőknek természetesen fogalmuk sem volt róla, hogy mit mondott. Teljesen hiába próbálta megtanulni a tatár nyelvet a krími palotában. Vajon a Villámló Kar hol tanulhatott meg oroszul? S habár a férfi oroszja kifejezetten szörnyű volt, legalább valaki megértette.

Mikor a két fekete észrevette, hogy a lányok nem moccannak, karjánál húzni kezdték Alekszandrát. Ez fájt neki, így hát megrázta magát, egy határozott mozdulattal kiszabadította karját és talpra állt.

Az első fekete magára mutatva bemutatkozott, „Szetáret,” majd mutatóujjával a mellette állóra bökött, „Gülbejaz.”

Ha Alekszandra egy kicsit is értette volna a nyelvüket, minden bizonnyal kacajban tört volna ki, amikor meghallotta, hogy ennek a hollószerű nőnek a gül^{29}, illetve bejaz^{30} szavakból formáltak nevet.

– Sze... ta... Gül...be...az – igyekezett kiejteni azokat szótagonként.

A nő kuncogva kijavította: – Szetáret... Gülbejaz.

Édesmindegy, valami ilyesmi volt a nevük. És most ő szólt, „Alekszandra,” majd a tatár lányra mutatott. „Merzuka.” A nők egy csapásra megjegyezték Merzukát, viszont nyelvük egyszerűen nem bírta kiejteni Alekszandrát.

Még ha rövid is volt, a társalgás ajtaja résnyire kinyílt. Megint ugyanaz a moraj zengte be a hárem köveit. Ezek kíváncsi női hangok voltak, mind egyszerre szólaltak meg.

Alekszandra, kezét a szájához emelve, megpróbálta jelezni, hogy ételre van szükségük. Néhány kört írt le ujjával a hasán.

– Éhen halunk.

A nő, akinek neve Gül-valami volt, rátette két kezét a lány fejére, és vicces mozdulatokkal köröket kezdett el rajzolni rajta, mintha egy cérnagombolyagot tekerne fel. Amikor észrevette, hogy az előtte állók furcsán bámulnak rá, megismételte a gesztust, meghosszabbítva azt egy kicsivel. „Hamam, hamam.”

– Miről beszélt ez a nagyajkú. Ha micsoda?

A nő újból eljátszotta a mozdulatot fejét kezei közé helyezve és dörzsölve azt.

– Előbb hamam, aztán étel.

A nő türelme elfogyott. A két lányt lökdösve megpróbálta rávenni őket,

hogy induljanak. Amikor egy kis ellenállást tapasztalt, még erősebben tolta őket, hogy megmutassa eltökéltségét. Nem volt más választásuk, csak tovább sétálni. Abba az irányba, amerre viszik őket.

Egy hosszú, halvány megvilágítású folyosót követően, megérkeztek egy márvánnyal bevont, magas mennyezetű helyre. Itt végre megértette, hogy mit jelentett a „hamam”. Fürdeni fognak.

Vastag, puha törölközők és színpompás, csíkos, vékony kelmék heverték egy márványpadon. Előttük a földön pedig magas talpú fapapucsok feküdtek.

Szetáret szólt, „Havlu^{31},” rámutatva egy fehér, bolyhos, durván szőtt anyagra.

– Pestamal^{32}, és ez pedig takunya^{33}. – Amikor észrevette, hogy a lányok milyen ostoba arckifejezéssel bámulják a facipőket, levette lábairól a papucsokat és felhúzott rájuk egy pár takunyát. Alekszandra és Merzuka is ámulva figyelték a műveletet. Hogy lehetséges egyáltalán ilyen magas talpú lábbelikben járni? A nő, mintha értette volna, hogy mi zajlik le a fejükben, felhúzta sárga salwarját a lábat takaró részénél, és elkezdett körbejárni a márványon, takunyáját csattogtatva.

Én aztán biztosan nem fogok tudni ezekben járni. Micsoda képtelen dolog! – gondolta Alekszandra. Szetáret, ahogy csattogva lépdelt, vihogott és a többi nőhöz beszélt. Sejtetően valami tréfásat mondhatott, mert Gül-valami is felkacagott. Majd, mintha el akarná rejteni rendkívül fehér fogait, melyek hatalmas, vastag ajkai közül bukkantak elő, egy kézzel eltakarta a száját.

Aztán Alekszandra elé lépett és megállt. A lány által viselt ruhákra mutatott.

– Vetkőzz!

– Tessék?

A nő levette a mellényét és könnyedén elmagyarázta, mit akart tőle.

– Vetkőzz!

Ezt abszolút káosz követte. Először Alekszandra próbálta meg tudtukra adni, hogy ő nem fog mások előtt levetkőzni, és ha azt akarják, hogy megfürödjön, akkor hagyják őket magukra és menjenek el, és hogy ő mindig felváltva fürdik Merzukával, azonban nem járt sikerrel.

A két újonc folyamatos ellenszegülése kezdte felingerelni a fekete nőket. Amikor Gül-valami megkísérelte levenni Alekszandra ruháját, elszabadult a pokol. Minden a feje tetejére állt. A nők kiáltozására kinyíló ajtón még két, sötét arcú nő jött be. A két lány harca a négy fekete ellen egyértelműen hiábavaló volt. Nem sokkal később Alekszandra és Merzuka anyaszült meztelenül állt a márványon. A birkózásban elfáradt fekete nők nem szenteltek túl sok figyelmet Merzukára, hanem inkább Alekszandra elefántcsontfehér, törékeny testét fürkészték megbabonázva és lélegzet-visszafojtva. A terem úgy felderült, mintha telihold sütött volna be rá. Szetáret kalfa szemeit forgatva motyogta:

– Ma-sallah^[34], ma-sallah... – és köpdösött.

Alekszandra, akinek arca olyan vörös volt, mintha tűz égette volna, igyekezett betakarni magát kezeivel. Ámde két kéz nem volt elég erre a feladatra. Kínos érzését egyre csak fokozta a nők tekintete. – A fenébe veletek – kiáltotta, ahogy csukott szemekkel elfordult. – *Fekete boszorkányok*, fekete boszorkányok; mi mások lehetnének!

Aztán észrevette, hogy egy vékony, hűvös anyagot tekernek körbe tűzben égő testén. Gül-valami volt az, aki betakarta Alekszandrát a vékony, tarka szövetbe. Sötét, hatalmas kezei csak nem akartak elszakadni a lány frissen rügyezett melleiről. Fekete szemei tovább siklottak. Amikor Alekszandra érezte a nő durva, kemény kezeinek érintését, undorodva lépett hátra.

Ezúttal a nő térdre ereszkedett, és megfogta a lány apró lábait. Felemelve egyiket a feltűnően vékony bokájánál, óvatosan felhúzta rá a takunyát, szándékosan komótosan végezte a dolgát és a keze még feljebb csúszott. Majd ugyanezt elvégezte a másik lábán is. Alekszandra a magas

talpú facipők által egyszeriben a szokásosnál is magasabbá vált.

A nő felpillantott Alekszandrára onnan, ahol térdelt. Milyen hátborzongatóan nézett rá. Bú volt-e az a szemében vagy talán valami más? Egyre inkább könyörgő tekintetnek tűnt. Ugyanaz a nő, aki néhány pillanattal korábban még üvöltözött és kiabált vele, most miért simogatta a lábát? *Biztosan feltűnt neki a kimerültségem*, gondolta. Porcelánszerűen világos bőre azonban fájni kezdett a kérges kezek dörzsölésétől.

Merzuka, aki pestamalba bugyolálta magát, félbeszakította ezt az illetlenséget, egy-két bizonytalan lépést téve a takunyában. Jól ismerte ezeket a női tekinteteket.

– Hagyd őt békén! Vedd le róla a kezed!

Gülbejaz kalfa mintha álomból ocsúdott volna. Mintha egy másik világból tért volna vissza. Összezavarodva nézett Merzukára. Óriási, sötét szemeiben feltehetően düh gyülekezett. És egy kis féltékenység.

Szetáret kalfa elindult és a terem másik végében feltárt egy ajtót, aminek hátán nagyméretű fogantyú lógott. Gőz rontott be a hidegbe.

Alekszandra vontatottan lépdelt facipőin az ajtó felé. Lábai remegtek. A takunya már majdnem lecsúszott lábáról, és meg kellett állnia, hogy megigazítsa őket. Milyen ostoba ötlet, hogy a márvány tetején fán kell járniuk. Ennek az Oszmán fiának aztán furcsa szokásai voltak.

A két lány egymásba kapaszkodva és természetesen Gülbejaz kalfa önkéntes segítségével végül elérte a hamam bejáratát. A hő hirtelen megcsapta arcukat. Egy terjedelmes márványemelvény állt középen, a magas, boltíves mennyezet alatt. Szetáret kalfa belépett, és lefeküdt a márványra. Valószínűleg azt próbálta meg elmagyarázni nekik, hogy mire való ez a helyiség. Alekszandra és Merzuka leült a módfelett forró kőre és a boltozatra bámult, amelynek egy részén kerek, színes üvegek pompáztak. Alekszandra egy ablakot is megpillantott szemben, amiről nem tudta, hogy

hová nyílhat. Mintha lámpások világítottak volna az ablak színpompás üvege mögött. Az ajtó feletti, grandiózus lámpásban két nagy gyertya égett. Gülbejaz kisietett a hamam fagyos előterébe, ahol épp az imént vetkőztette le reszkető kezével Alekszandrát, és hozott még két lámpást. A hamamot beburkoló tompa fény legalább egy parányit világosabb lett. Szetáret kalfa segített Alekszandrának bemászni a fürdőmedencébe. Megnyitva a lámpások fényében ragyogó csapot, forró vizet engedett. Majd egy óntálból vizet öntött a lány fejére.

A fürdés Gülbejaz segítségével folytatódott tovább. Akárhogyan is igyekezett Alekszandra megértetni vele, hogy ő igenis képes egyedül fürdeni, nem használt. Az erős nő lehúzta magáról a mellényt és az inget, majd odébb hajította őket. Alekszandrának sejtelve sem volt, hogy mivel szembesült, amikor meglátta az emberi fejnél is nagyobb, sötét melleket. Zavarában elfordította a fejét. Gülbejaz pontosan értette, hogy milyen gondolatok futhattak át a lány agyán. Milyen nagyok ezek a keblek! A mellbimbók nem lehettek kisebbek egy diónál. Miközben a nő kemény ujjai lassan beszappanozták Alekszandrát, igyekezetében, hogy meg ne sértse őt, egy ügyes mozdulattal lehúzta a lány hónaljánál összefogott pestemal egyik végét, mintha csak véletlenül tett volna úgy.

Alekszandra a sok megrázkódtatás hatására, illetve a fejére ráömlő forró vízzel feloldódott öntudatával, észre sem vette, de bergamot^[35] nagyságú, kemény mellei már teljes szépségükben és szabadon mutatkoztak. Csak akkor fedezte fel, hogy a pestemal szétnyílt, amikor látta, hogy Gül tekintete hirtelen odafordult. A nő imádattal szemlélte a kicsi, fehér, kemény és formás kebleket. Olyanok voltak, mintha egy-egy rózsaszín epret helyeztek volna két kisebb hógolyóra. Mellbimbói – nem nagyobbak egy gombostű fejénél – zavara és a víz érintése miatt csendes lázadással meredeztek. A nő először csak tekintetével cirógatta, majd ujjai fokozatosan lefelé csúsztak a válláról a mellkasa irányába. Alekszandra sebtében magához tért, magára rántotta a pestemalt és eltakarta testét. A

nedves ruha lábai között rekedt és háromszög alakot formált, mely ámulatba ejtő rejtélyeket hordozott. Eltaszította magától a nőt, ahogy eldobta a takonyát, majd elindult az ajtó felé. Míg Szetáret dühösen szólt valamit Gülbejaz kalfához, ő akadozva kinyitotta a nehéz faajtót és kilépett hidegbe.

Az új ágyasok alvóhelyére való beköltözésük sem zajlott eseménytelenül. Szetáret rámutatott két matraccra egy szobában, ahol hét-nyolc nő is aludt. A lányok panaszai és ellenállása, amit sikoltozva és kiabálva adtak tudtukra, egy fájdalmas karon csípést követően nagy lármába torkollt. Az ágyakon általa ismeretlen nyelveken zúgolódtak. Sőt, a szőke hajú lány, aki rögtön felkelt ágyából, még a papucsát is Alekszandra felé repítette. És ő persze ezt nem tűrhette. Ahogy kezébe kapta a papucsot, vissza is dobta a gazdájának. Ha Szetáret nem lett volna, a háremben töltött első éjszakájuk tagadhatatlanul örületes harcba torkollott volna. Ehelyett szorosan átölelte a hozományos zsákját, amit senki sem vehetett ki a keze közül, nekitámasztotta fejét az ágya melletti ablaknak és halkán sírdogált. Kilátni nem nagyon lehetett, mert az ablak be volt deszkázva, ám Alekszandra így is tudta, hogy azon kívül a szabadság várja. A hegyek és a folyók is ott lehettek valahol. Messze, nagyon messze.

Zokogására is mérges nyöszörgéssel válaszoltak. Tehetetlen volt, fáradt és ingerült. Fejére húzva a takarót, folyamatosan pityergett. Hosszan és nagyokat sóhajtozva sírt. Ez nem is palota volt, hanem egyszerűen börtön. *Ki fog engem kimenteni ebből a fogdából?*, gondolta magában, mialatt könnyei eláztatták a párnáját. Nem mintha Tacsam Nojan itt lett volna, hogy előrántsza a farkasfejűt, eleresszen egy harci kiáltást, és mindent a feje tetejére állítson.

Hol vagy már, Nojan, édesapám? Gyere; nézd miféle helyzetben van a lányod!

Gondolatai tűzként égették Alekszandra agyát.

Mégis mit össze nem beszélek?

Szíve összefacsarodott. *Nojan édesapám? Szóval azt a pogány barbárt, aki felfordította az egész életemet, most már édesapának hívnám?*

Rajta kívül valójában senkije sem volt kerek e világon. Se édesanyja, se édesapja, se faluja, se otthona, még egy tűzhelye sem, amit a magáénak nevezhetne. Senki sem nézett szembe a halállal úgy, ahogyan Tacsam Nojan tette érte. Hányszor is? Ismét ugyanarra az agyát perzselő kérdésre gondolt, *„Hol vagy már, Tacsam, édesapám?”*

Várt, hogy Umüt hátán ülve a terem közepén teremjen és kezében kardjával, jókora fejkendője alól előtörő sötét haját lebegtetve üvöltsön, *„Itt vagyok, leányom!”* – amitől az Oszmán fiának palotája ijedten reszketne. Tisztában volt vele, hogy ez csupán üres képzelgés volt. Senki sem válaszolt csendes sírdogálására. A hárem hangtalan volt, kivéve néhány lány suttogását, akik halkán pletykálgodtak. Persze, ha nem számolta a gyermekek sírását és az örök lépteit, akik az időt jelentették: *„fél egy van”, „egy óra van...”*, minden a rendjén volt.

Az oszmán palotában, ahová hatalomról álmódzva érkezett, ő pusztán fogoly volt, semmi több. Megverték, lökdösték, taszították, levetkőztették, megbámulták, mint a piacon árult rabszolgákat. Mi mást is tehettek volna egy rabbal? Tehát a díszes ruhák és papucskok szolgálnának a fogság kárpótlására, melyeket a hamamból kiérve húztak rájuk? *Nem akarom őket, nincs rájuk szükségem*, panaszkodott Alekszandra. Beérte volna azokkal a zord irhabocskorokkal, amiket Tacsam Nojan varrt neki

– Ez így nem mehet tovább – morgolódott. Elhatározta, hogy holnap első dolga lesz Szulejmán elé menni és mindent elmagyarázni.

Nem azért jöttem ide, hogy rabszolga módjára bánjanak velem. Ha te Szulejmán vagy, én Alekszandra vagyok Ruszinföldről. Én édesapád első felesége édesanyjának, szultána anyának kedvence vagyok. Így kellene engem kezelni?

Olyan harag növekedett lelke mélyén, hogy már azt hitte, soha nem fog tudni elaludni. Mégis alvásról volt szó. A fél-halálról. Alekszandrának

ellen kellett volna állnia, csak hogy kinek sikerült-e ez valaha álmában?

Egy óriási, sötét szárnyú sas repkedett álmában.

Tizenharmadik fejezet

Alekszandra Szulejmánnal sem másnap, sem pedig az azt követő napokban nem tudott beszélni. A szultán házában élt, vele egy fedél alatt, azonban nemhogy nem látta őt, de még a hangját sem hallotta soha.

Így hát nem találhatott alkalmat arra, hogy elmondja: „Ha te a szultán vagy, akkor én a ruszinföldi Alekszandra...” mondatát, melyet korábban megfogalmazott. Nem elég, hogy nem találkozhatott Szulejmánnal, még a szultán anyjától, Hafsza szultánáról vagy Gülbahar szultánáról, aki már régóta kívánta elnyerni a férfi vonzalmát, se érkeztek hírek. Különben is, mi történhetett volna, ha keresztezik egymás útját; az ő élete viharként vonult tovább.

Először is, a hamam-jelenet minden reggel lejátszódott. Levetkőzött, a fekete arcú nők előtt megfürdött, és miután panaszt emelt a hárem agájánál, Szümbülnél, hogy ez a nő fogdossa, három botütést is elszenvedett. Nem bírta elviselni a Gül-valaminek nevezett fekete bőrű karomszerű, kérges ujjainak tapintását intim testrészein, és azoknak kóborlását olyan síkos sötétségekben, amiket még ő maga sem fedezett fel.

A hamam után a leckék következtek. Attól kezdve, hogy hogyan kell a szultán jelenlétében állni, ülni, beszélni, enni, egészen a járásig, mindent újra kellett tanulnia. Alekszandra a nyelvleckéket tartotta a legfontosabbnak. Előbb vagy utóbb Szulejmán elé fog lépni. Bármit is mondjon, azt a férfi nyelvéen kellett, hogy tegye.

Az egyetlen dolog, ami megkülönböztette a háremben töltött napokat, az

a szultán kegyéért gátlástalanul versenyző lányok közötti, vég nélküli harc volt. A lányok folyamatosan sikoltoztak és ordibáltak. És mivel mindenki egyszerre beszélt, ráadásul különböző nyelveken, természetesen senki mondanivalóját sem lehetett érteni. Nem is igazán volt fontos, hogy ki mit mondott. Úgysem figyeltek egymásra. Az első néhány napban ez a ricsaj kifejezetten bosszantotta Alekszandrát. Legtöbbször azt sem értette, hogy egyáltalán miért kezdődött a veszekedés. Persze azt se, amit egymásnak kiabáltak. Később közönyössé vált. Még ágyában összegömbölyödni és elaludni is képes volt, míg ezek a lányok rikácsoltak.

Az igazat megvallva, mióta Alekszandra ideérkezett, a vitatkozások és kiabálások egy kissé gyakoribbá váltak. És általában ő volt a csaták főhőse. Soha nem adta meg magát vagy hallgatott mások tanácsaira, bármilyen kis lehetőség elegendő volt számára, hogy azt kihasználva megtámadjon egy másik nőt. Mindenekelőtt pedig, Szümbül aga első figyelmeztetései ellenére, mindennek ellenszegült. Ám minden egyes nap néhány új török szóval gazdagította a vita szókincsét. Azt mondogatta például, hogy *Súnya alak*. Akinek értenie kellett, azt tudta, hogy a *súnya* valójában *csúnya* volt. A hárem sötét boszorkányainak, akik gyomrába könyököltek vagy öklöztek, pedig megtanulta azt kiáltani, hogy „Torjenek le a te kezek.”

Minden harcot, vitát karmolásokkal az arcán végzett, ám amire a *Villámló Kar* Szümbül aga hasát himbálva odaért volna, Alekszandra már rég kidíszítette ellenfelei képes felét. Természetesen később rajta volt a sor, hogy csendben eltűrje *Villámló Kar* hátára vágódó botját.

Az igazi, nagy lárma akkor tört ki, amikor rajtakapta az egyik lányt, hogy a hozományos zsákjában kutat. Éppen abból öntötte ki a tárgyakat a padlóra, és körbemutogatva gúnyt űzött belőlük, „Nézd csak, nézd csak.” Négy-öt sötét boszorka sem tudta kiszakítani a lányt Alekszandra keze közül. Szóval ekkor történt az első találkozása a lábkorbácsolással. Annak dacára, hogy a csupasz talpát érő minden egyes vérfakasztó ütéstől

patakszott szeméből a könny, egyetlen sikoly vagy könnyörgő szó sem hagyta el a száját. Szorosán magához ölelte a hozományos zsákját. Máskor csak széttárta karját és ártatlanul kérdezte. *Mit tett én? Mit tett?*

Alekszandra három napig nem volt képes lábra állni. Ez sértette az önérzetét. Amikor valahova mennie kellett, olyankor Merzuka vállába kapaszkodott, és szökdelve lépdelt a kibírhatatlan kintől. Viszont soha nem ereszkedett volna négy lábra. Merzuka már szinte sírt, mialatt balzsamot kent a talpára. Szetáret kalfa is sírdogált. Ám őt senki sem látta pityeregni. Csak annyit szólt: *Jó majd megládják*, és semmi mást.

Alekszandra olyan jól értette már a török nyelvet, hogy még magát Szümbül agát is lenyűgözte. A lány már rég túlszárnyalta azokat az újoncokat is, akik hónapokkal előtte érkeztek a hárembe. Olyannyira, hogyha az aga azt mondta volna, „az orosz lány készen áll kiköltözni az újonc hálóteremből,” akkor sem okozott volna csalódást. *Várjunk egy darabig, hadd tanuljon még egy kis alázatot*, gondolta a férfi. *Hadd értse meg, hogy pontosan ki is az a Szümbül. Hadd jöjjön rá, hogy az élete s a jövője az én szavaimtól függ.* Épp ezért, amikor a válíde szultán Alekszandráról kérdezett, Szümbül aga szemrebbenés nélkül hazudott.

– Egy lány érkezett az én férjem, mennyben legyen a helye, Szelim első törvényes feleségének, Ajsének a hazájából. Emlékszel, akit édesanyjának menyé küldött ide. Hol van ő? Hogy halad a tanítása?

– Még tapasztalatlan, nem áll készen a szultáni lakosztályra.

Az idős nő szemébe nézve gyorsan hozzátette, mivel tudta, hogy a nő mérlegelni fogja szavait.

– Hogyan is mondjam, nem könnyű eset ez a lány. Éles a nyelve. Szeret veszekedni. Őrült felfordulást képes okozni a lányok között. Egyáltalán nem alkalmazkodó. Ám kérlek, ne aggodalmaskodj. A te Szümbül szolgád ezidáig már sok kemény követ megpuhított. Ebből a lányból is szolgálatkész ágyast faragok.

Hafsza szultána meg volt elégedve ezekkel a szavakkal.

– Mutasd meg, mire vagy képes, Szümbül, igyekezz. Szeretném már látni a lányt. Aj Bala úrnő ezekkel a szavakkal küldte őt: „*Az anyósom bízott meg vele, és én most téged bízlak meg.*” Ne feledkezzünk meg erről; az bűn lenne.

Ahogy Csuahadar aga tisztelettel meghajolt a szultán édesanyja előtt, azt gondolta magában, *Jobb, ha most már abba hagyom az orosz ütlegetését.* Azonkívül a lány egyértelműen tehetséges volt. Olyan elkényeztetett módon viselkedett, mintha palotában született volna. Volt valami benne, ami lenyűgözött mindenkit, aki látta. Büszkeségét pedig lehetetlen volt megtörni. A szeméből sugárzó fény, amikor megtörhetetlenül büszke testtartásával vegyült, ellenállhatatlanná tette. Emellett senki sem volt jobb nála, ha zenéről volt szó. Amikor kezébe vette a lantot és a pengetővel megzendítette annak húrjait, a köves térről az emeletekig zengtek a dalok, és még a hárem különben folyton csak kiabáló szépségei is visszafojtották lélegzetüket.

A két-három férfi közül, akiknek joguk volt belépni a hárembe, az egyik a zenetanára, Kemali úr volt. A férfi csodálta Alekszandrát. S habár a hárem lányai rosszindulatúan azt suttozták, hogy Alekszandra kékeszöld szeme is szerepet játszott ebben a csodálatban, azt senki sem mondhatta, hogy nála jobban tudott volna zenélni. Senkinek az ujjai sem voltak képesek a kanun^[36] húrjain olyan mesterien és gyorsan vándorolni. Mintha Alekszandra nem most kezdett volna neki a tanulásnak, hanem évek óta játszott volna azon. Továbbá egyszerűen senki sem tudta olyan érzelmesen megpendíteni a lant húrjait, ahogyan ő.

De Szümbül agát legfőképpen a hangjától rázta ki a hideg. Ha azt mondta volna, hogy még soha sem hallott ilyen gyönyörű női hangot, az sem lett volna hazugság. Amikor beesteledett, és az éj csendje hullott a háremre, bús felhő lebegte körül a búbájós lányokat, akik a világ minden tájáról érkeztek, és mindegyikük holdként ragyogott. Miután az esti imát követően mindenki visszavonult a saját világába, ahol nagy álmok,

szervedélyek és persze nagy csalódások portyáztak, az újoncok köves teréről Alekszandra heves, szívbemarkoló hangja szállt fel lágyan. Egy szikra pattant még Szümbül kérges, sötét szívében is, akárhányszor Alekszandra énekét hallgatta. A dalok hatására a múltba kalandozott, és a vágyakozás csomója torlaszolta el a torkát. Amikor észrevette, hogy szemei elködösülnek, azonnal megrázta magát és panaszkodott: „Félnótás orosz”. Emiatt aztán, ha meglátta a három éve mellette szolgáló, habesi tanoncát, Dzsáfert, hogy titokban Alekszandra énekét hallgatja szinte megigézve, egy szót sem szólt. Még akkor se, ha hallotta őt a lánnyal sugdolózni. A fiú netalán sírdogált? Hadd sírjon. Ha már Szümbül aga nem volt képes könnyekre fakadni az eunuchságán, legalább Dzsáfer hadd sirassa azt. A sírás megtisztította az ember lelkét. Már sok idő eltelt, mióta Szümbül lelke utoljára ebben részesülhetett. Mostanra már azt is elfeledte, hogy pontosan mikor. *Tényleg, mikor sírtam utoljára*, gondolta. Azon az átkozott éjszakán amikor a rabszolga-kereskedő kezeibe került, vagy amikor azokat a lába és heréi közé illesztett csípőfogókat megcsavarták? Szümbül erre nem tudta a választ.

Tizennegyedik fejezet

A napok teljesen összefolytak Alekszandra fejében. Hányadik nap telhetett már el érkezése óta? Tizedik vagy tizenötödik? Esetleg már húsz is lehetett; ki tudja. Minden nap ugyanúgy zajlott, mint bármelyik másik. Annak sem volt tudatában, hogy már majdnem két hónap telt el. Se a tegnapi nap nem volt különböző a maitól, se a holnapi nem lesz az.

Amikor Szetáret kalfa felügyelete alatt és Merzuka kíséretében kilépett a rózsakertbe, a levegő úgy vágott, mint a kés. Láttá a tengert a csupasz fák között. Mivel az idő borús volt, úgy tűnt, mintha a tenger vize is szürkére színeződött volna. Előttük egy fehér torony magasodott a tenger közepén. A messzeségben vörös, kék, zöld színre festett, evezős csónakok úsztak, teli emberekkel. Bal oldalt sötét fából készült, nagy hasú vitorlások és egy domb tetején kerek, hegyes kúpú torony vont a magára a figyelmet.

Egyáltalán nem zavarta a hideg. Igazából kedvelte, hiszen a szülőföldjére emlékeztette. Sétára indult a rózsacsemeték közt, vágyakozva a tavaszra, hogy végre rügyezzenek. Vajon milyen színben fognak virágozni; fehér vagy vörös? Amikor majd megjelennek a rózsabimbók, már nem lesz szüksége erre az ostoba kérdésre, mellyel figyelmét igyekezett elterelni. Mit fog akkor tenni, azt fürkészi majd, hogy vajon hány rózsa fog virágozni? Volt-e esetleg ebben a kertben az általa oly nagyon szeretett júdásfákból? *Ha nincs, meg kell mondanom*, gondolta Alekszandra.

Dehát kinek?

Valóban, kinek is mondhatná meg? A villámló karú Szümbül agának? Vagy annak a szégyentelen, sötét arcú Gül-valaminek? Ahogyan egyre jobban értette a törököt, titokban suttogta magának a nő nevét „Gülbejaz, Gülbejaz”, ugyanis előtte, csak hogy bosszantsa őt, továbbra is Gül-valaminek nevezte.

- Gül-valami, ne csináld.
- Állj el Gül-valami útjából.
- Nem akarom, Gül-valami.

A nőt viszont nem érdekelte.

Alekszandra ismét a júdásfa virágjaira terelte gondolatait. Mit is mondhatott volna? *Agám, agám, Szümbül agám. Nagyon kedvelem őket. Hol vannak a júdásfa virágjaim? Ha megkéred Szulejmán szultánt, ő talál nekem néhány fát?*

Vajon hány, a hátán robbanó botütésbe kerülnének neki ezek a szavak?

- Psszt; leány.

Egy női hang. Orosz. Sőt mi több, a hárem kertjében. Szélesebesen a hang irányába fordult.

- Nekem tetszett szólni?

Szép volt. Igazából nagyon is. Haja olyan szőke, hogy másokban féltékenységet kelthetett. Befonva a feje búbjára tekerte, mint ahogy sok orosz lány teszi. Fejét pedig egy csuklyával fedte le, aminek oldalán szörme díszelgett. Mélykék szeme volt. Sima, feszes orcája a hidegtől bepirosodott.

- Igen, neked. Hát nem te vagy az új orosz leány?
- Az vagyok; igen, én vagyok az.

Pontosan tudta, hogy az örömtől ostobán beszélt. *Nem számítottam arra, hogy még egy oroszral találkozom itt, ezért aztán hirtelen izgatott lettem.*

A szőke lány nyugtalanul mozgolódott a kerti padra helyezett gömbölyű párnákon, amiken ült.

- Mi a neved?

- Alekszandra... Alekszandra Anasztázia Liszovszka.
- Te ukrán vagy?
- Igen. Ruszinföldről.
- Az én nevem Ekaterina Ivanova. Egy kicsit távolabbról jöttem, Moszkva közeléből.

Alekszandra szíve annyira szaporán vert, hogy bármelyik pillanatban kirepülhetett volna mellkasából. Többé már nem volt egyedül. Végre volt a háremben egy sorstársa.

Anélkül, hogy végiggondolta volna, hogy szabad-e vagy sem, odaült Ekaterina mellé. Merzuka és Szetáret kalfa egy kicsivel előrébb karjaikkal integetve igyekeztek magukra vonni a lány figyelmét. Ez a kísérlet kudarcra volt ítélve, mivel azonban egyikőjük sem adta fel, bizonyára fontos közlendőjük lehetett.

Alekszandra egy lendülettel akart mindent elmesélni neki, ami vele történt. A saját nyelvén szeretett volna beszélni, szíve kedvére. Szerette volna ráhajtani fejét a lányra, aki ugyanabból a vérből való és magában sírni. Csókolni őt, beszívni az illatát. Ennyi hosszú év után ez volt az első találkozása valakivel az ő fajtájából. Ahogy az újoncoknak nem engedték, hogy az ágyasok lakhelyére merészkedjenek, az ágyasoknak sem, hogy az újoncok területét látogassák. Talán beszélgetniük sem lett volna szabad, ő azonban ezzel most nem foglalkozott. *Ez megérne tíz, húsz, száz; nem, még akár ezer botütést is a Villámló Kartól*, gondolta.

Éppen, amikor már belefogott volna a történetébe, Ekaterina megkérdezte.

- Mikor jöttél ide?
- Nem tudom. Tíz nap, úgy vélem. Vagy talán tizenöt? Két hónap. Nem tudom. Te?
- Három...

Alekszandra kisebb sikollyal szakította félbe a lányt.

- Micsoda? Hát te még nálam is később érkeztél ide? – hangja

csalódottságról árulkodott.

– Nem, szépségem; nem három nap, *három év*.

Leesett az álla. Három év? Ó Istenem; három év!

– Három teljes tél, három teljes nyár, három teljes ő...

– Hány éves vagy, Alekszandra? – Ezúttal a lány szakította félbe Alekszandrát.

– Ez a tizenötödik telem.

Ekaterina elmosolyodott.

– Tehát én egy évvel fiatalabb voltam, amikor idehozattak.

Eszerint most tizenhét éves volt. Csupán két évvel volt idősebb nála, habár Alekszandra eleinte azt hitte, hogy ennél idősebb. Hiszen olyan érzést keltett. Fejét felemelve együttérzéssel bámult a lány mélykék szemeibe.

– Hogyan kerültél ide?

Ekaterina válaszolt:

– Nagyon egyszerűen – nevetett gúnyosan. – Édesapám kereskedő. Moszkvából vitt árukat Kijevbe. Én vele voltam. A tatárok rajtaütöttek a karavánunkon...

A történet vége világos volt. A tatárok eladták Ekaterinát egy genovai kapitánynak valahol Azov közelében, és tőle egy rabszolga-kereskedő vásárolta meg a lányt. Útja először egy kormányzó villájába vezette őt, majd onnan ide, az Oszmán fiának palotájába, ahová ajándékként küldték.

– Na és te? – kérdezte Ekaterina, tudva, hogy hasonló történetre számíthat.

Még így is, hogy a velük történtek többé-kevésbé hasonlítottak, Alekszandra úgy vélte, az ő körülményei előnyösebbek voltak a másik lányénál. Mindenekelőtt, őt nem adták el senkinek. Őt a hatalmas krími kán édesanyja bízta a szultánra. Ebben a helyzetben minden joga megvolt, hogy egy kicsit hengegjen.

– A krími kán ajándékozott engem Szulejmánnak. Nemsokára találkozni

fogok vele.

Most Ekaterinán volt a sor hogy leessen az álla. Összezavarodva nézte Alekszandra szemeit. Nem, nem volt azokban egy csöpp álszenteskedés sem. *Ó Istenem, ez a lány tényleg hiszi, amit mond*, gondolta magában.

– Szóval, találkozni fogsz Szulejmán szultánnal – suttogta.

– Igen. De egyelőre még nem jött el a megfelelő alkalom.

– Rendben. Tudod, hogy hogyan fogsz vele találkozni?

Alekszandra jelzett fejével, hogy nem tudja.

Ekaterina folytatta, majd közelebb csúszott hozzá.

– Nézd, szépségem. Ez a hárem szabálya. Nem te találkozol a szultánnal; őfelsége fog veled. Ez azt jelenti, hogy te lehetővé teszed a szultánnak, hogy találkozzatok. Tudnál-e csak úgy kopogtatni a nagyszerű Oszmán fiának az ajtaján és azt mondani, „Eljöttem hozzád?” Ezenfelül jobb, ha nem dicsekedsz azzal, hogy én az ő ajándéka vagyok, én annak az akármije. Itt mindannyian ajándékok vagyunk.

Alekszandra tekintete egy hangyányit elködösült.

– Hogyan fogom lehetővé tenni a szultánnak, hogy találkozzon velem?

– Először is, jól ki kell, hogy jöjj Szümbül agával. Két mód van itt arra, hogy jól kijöhess valakivel. Vagy pénzel eteted vagy...

Amikor a szőke ágyas elhallgatott, Alekszandra izgatottan felugrott.

– Vagy?

– Elbolondozol vele.

– Merzuka azt mondta, hogy ők már nem számítanak férfinak...

– Nem persze, habár néhányan még így is imádják a szerelmi játékokat.

Azt mondják, „egy szépséghez nyúlni jó cselekedet.”

A lány abbahagyta a beszédet, míg meg nem bizonyosodott arról, senki sincs olyan közel hozzájuk, hogy meghallhassa őket. Majd alig érthető hangon folytatta.

– A legtöbb lány a háremben keresztülmegy ezeken a kezeken, mielőtt egyáltalán megpillanthatnák a szultán arcát. Az eunuch agák ilyenek, és

nem hiszem, hogy a fő ágyasszolgálok különbek lennének. Azok a sötét nők is szeretnek ám rendetlenkedni a lányokkal.

Alekszandrát lesújtották ezek a szavak. Soha nem lett volna képes erre. És mivel pénze sem volt, mégis mit tehetett? Akkor nem tud találkozni Szulejmán szultánnal? Szultána anya álmaiban megjelent sorsa itt véget is ért volna? Ekaterina egytől egyig kiolvasta a lány fején átfutó gondolatokat. Nem élt át ő is hasonlóan nagy gyötrődést az első három hónapban a palotában, hogy álmait vagy erkölceit válassza?

– Nos, te mit tettél?

Ekaterina ettől a kérdéstől visszatért a valóságba. Felkelt onnan, ahol eddig ült, majd mélyen az őt figyelmesen fürkésző szemekbe nézett.

– Mit gondolsz, miként értem el a megtiszteltetést, hogy a szultánom ágyába feküdhessek?

Hirtelen vér szaladt Alekszandra fejébe.

– Te... – hebegte. – Tehát te voltál Oszmán fiának ágyában?

Ekaterina arckifejezése zavaros volt. Az létező összes emberi érzelem, büszkeség, szégyenkezés, düh, csalódás, az otthontól való távollét fájdalma megjelent a tekintetében.

– Igen – suttogta fejét lehajtva. – Egy éjszaka. Ennyi az egész.

Mi mást is tehetett volna egy ágyas? Ágyba menni a gazdájával és megőrijteni, kielégíteni, büszkévé tenni őt, megadni magát az akaratának, megtenni bármit, amit parancsol. Hát nem azért voltak ott mindannyian, hogy fiút nemzzenek neki vagy legalább egy lányt? Szóval Ekaterina nem volt képes ezekre.

– Azután nem hívott vissza többé?

Hangja mostanra igencsak érthetlenné vált.

Alekszandra nem talált szavakat. Szomorú volt? Igen, a szíve sajgott. Azonban boldog is volt. Ha a szultánnak nem volt kedvére ez a lány, akkor számára még volt esély. Szégyellte magát, amiért ilyen ellentétes érzelmek között ragadt. Ahogy megpróbálta kinyújtani kezét és vigasztalni őt,

tenyerei közé vette a lány kicsiny, hideg kezét.

Miután öfelségével egy ágyban aludt, Ekaterinát rögtön előléptették. A következő reggelen elköltöztették őt az újoncok hálóterméből. Most egy saját kis szobája volt a háremben. Szebbnél-szebb ruhái voltak. Még némi költőpénz is kijárt neki. Ki sem dughatta a fejét a háremből, ám annyi baj legyen. Azt megengedték neki, hogy a fő ágyasszolgálókat a palotán kívülre küldje és megvehesse azt, amire vágyott. Így aztán volt elegendő pénze, hogy a hárem agáinak adjon belőle. Hetekig várakozott egy második meghívásra. Öfelsége viszont egyértelműen megfélemezte róla. Még Szümbül agát is lefizette, hogy emlékeztesse rá a szultánt, sikertelenül. Az aga egyre csak húzta az időt, mondván, hogy majd talán ma, majd talán holnap. Mikor nem ért el semmit a többszöri megvesztegetéssel, a lány szükségszerűen elzárta a pénzcsapot.

– Nem akart már engem – mondta anélkül, hogy felemelte volna fejét. Túlságosan is szégyenkezett ahhoz, hogy szembenézzen Alekszandrával.

Vajon miért szégyenkezett? Alekszandra ezt nem igazán értette. Talán azért, mert egy ágyba került Szulejmánnal, vagy mert nem nyerte el a szultán tetszését annyira, hogy még egyszer visszahívassák? Nem az Oszmán fiának ágyába kerülés volt az, amit a háremben minden nő várt, akart, s amiért titokban minden este imádkozott, amiről álmodozott? Nos, Ekaterina egy ágyban feküdt vele. Emiatt aztán végképp nem szégyenkezhetett. Hiszen ezt akarta, ezt kívánta. *Én is ezért vagyok itt. Az ágyába akarok kerülni*, gondolta belül. Ha Ekaterina azért szégyenkezett, mert nem sikerült megszereznie a szultán kegyeit, arra nem volt mit mondani. *Én soha nem fogok szégyenkezni*, gondolta magában Alekszandra. *Egy ágyba fekszem vele és ő attól kezdve mindig engem akar majd.* De mit kell tennie ahhoz, hogy megszeressék, hogy kívánják? Hogyan is tud örömet okozni egy férfinak, akitől az egész világ reszketett? Arról nem is beszélve, hogy egyáltalán mit jelent egy egyszerű férfinak való örömszerzés? Mit kell tennie az ágyban? Azon a néhány tudnivalón

kívül, amit hallott, halvány fogalma sem volt a dolgról, amit együttlétnek hívtak. Nyugtalan lett. Erre a feladatra sem lesz majd képes?

Egy darabig csend volt. Majd a legfontosabb kérdés pattant elő Alekszandra fejéből. Persze, ha a szultán nem kívánta őt, mégis mi fog ezek után történni vele.

– Mit fogsz most tenni? – suttogta a kérdést.

A lány keservesen felnevetett.

– Nincs már remény arra, hogy az uram valaha is emlékezni fog majd rám. Nem számítok erre. Azt várom, hogy hozzáadjanak egy agához, egy kormányzóhoz vagy egy összegyűjtöthöz¹³⁷¹, aki épp csak elhagyta Enderunt, és eleressenek a háremből.

Alekszandra aggodalomtól gyötörve, álmatlanul töltötte az éjjelt. Olyan döntéseket hozott, melyeket nem tudott egymagában véghez vinni. Legfőképp, találkoznia kellett Szulejmánnal, és meg kellett mutatnia magát neki. Talán a többi már könnyen jön majd. Először muszáj volt utat nyitnia a szerencséje felé. Aztán bizonyára mindent megtesz majd az ágyban, amit csak lehet. Eszébe jutott szultána anyja tanácsa.

Szakítsd le, amit megragadsz, Alekszandra. Vedd el, amit kívánsz. Ne engedd el, amit már elvettél.

Ez az, amit tenni fog. Meg fogja engedni, hogy elbolondozzanak vele, még azt is, hogy cirógassák, ha ezáltal elindulhat végre szerencséjének ösvényén. Megengedi annak a visszataszító háremagának, vagy ha muszáj, még annak a Gül-valaminek nevezett sötét boszorkánynak is.

Tizenötödik fejezet

Alekszandra és Ekaterina azóta többször is találkoztak. Egy nap a szőke orosz ágyas kezdte a társalgást.

– Tudod, mit? *Meg kell változtatnunk a nevedet.*

– A nevedet? Miért?

– Alekszandra Anasztázia Liszovszka... túl nehéz. A törökök még az Alekszandrát sem tudják helyesen kiejteni.

Alekszandra meglepődött. Anélkül, hogy tudta volna, mit feleljen, csak bámult a lányra.

– Egy egyszerű, könnyen kimondható név kell neked.

– Például?

– Például, például... Ó, meg is van, *Ruszlána*; igen, legyen a neved mostantól Ruszlána.

– Ruszlána?

– Igen. Ruszlána. Ez egyszerre könnyű és illik is hozzád.

– Alekszandra, Ruszlána... Ruszlána... – ismételte. – Úgy gondolod, hogy mindenképpen szükséges a névváltoztatás?

– Igen, úgy, szépségem. Olyan nevet kell választanod, amit könnyen ki tud mondani a szultán. Olyat, ami felejthetetlen lesz számára. Alekszandra; ebbe beletörne a nyelve.

– Ruszlána... Ruszlána...

– Igen. Vagy nem tetszik? Hát nem vagy orosz leány?

Alekszandrának valójában ez a név is tetszett. Jó volt a hangzása.

– Rendben van, de mégis hogyan tudnom ezt megtenni. Csak annyit mondok, hogy mostantól Ruszlána vagyok és kész?

– Először megmondod a Szümbül disznónak. Ha Alekszandrának hív, nem hallod meg. Amikor Ruszlánának szólít majd, csak akkor válaszolsz neki.

– Tehát azt mondod, hogy a karja még a szokásosnál is többször fog felemelkedni, mint egy villám és a botjával lecsapni a hátamra?

– Az a férfi maga az ördög. Egy sötét ördög. Jobb, ha jól kijössz velem, szépségem. Ha úgy akarja, utakat nyithat előtted, ha úgy akarja felkap és kihajít a palotából. Meg se tudja senki.

Alekszandra elhatározta, hogy Ruszlána lesz. Az első adódó alkalommal Szümbül aga elé állt.

– Megváltoztatom a nevemet.

– Mit csinálsz?

– Mostantól nem Alekszandra vagyok, hanem Ruszlána.

– Mi vagy te?

Hogy mire gondolhatott, azt nem lehetett leolvasni a férfi sötét arcáról. A botos jobb karja azonban mozdulni kezdett, ami azt jelentette, hogy a villám bármelyik pillanatban lecsaphatott. A lány makacsul szótagolni kezdte:

– Rusz-lá-na, Rusz-lá-na.

Szümbül aga is morogta utána, „Ruszlána”. Mintha mosoly suhant volna át a sötét arcán.

– Jól van – mondta. – Úgyis nehéz kimondani az Alekszandrát, miközben a hátadat ütöm a bottal.

Majd távozott.

A második címzett Merzuka volt, a tatár lány, aki meghökkent, mikor meghallotta a szavakat: – Mostantól Ruszlánának hívj engem, ne Alekszandrának. – Aztán, a többiek következtek.

– Az én nevem Ruszlána. Nem Alekszandra; Ruszlána. Rendben? Orosz

lány... Rusz-lá-na...

Szetáret kalfa és Gül-valami csodálkozott, de nem kérdezősködött. Csupán bámulták a lány arcát. Amikor Szetáret széttárta hatalmas, fekete száját, hogy kipróbálja a lány új nevét, még meg is neveltette.

Pontosan úgy történt, ahogy sejtette. Ugyan elszenvedett néhány botütést Szümbül agától, amiért nem válaszolt az Alekszandrára, viszont önfejűsége törhetetlen volt. Mind a háremaga, mind pedig tanonca, Dzsáfer, Ruszlánának kezdték szólítani.

Alekszandra néhány nap alatt elfelejtődött. Az újoncok hálótermi ágyában, a takarót egészen a fejéig felhúzva ismételtette folyamatosan, éjszakákon át: Ruszlána, Ruszlána. Valami elszakadt benne. Olyan érzés volt, mintha haldokolna. *Meggyilkoltam Alekszandrát*, motyogta. Egy új élet kezdett el nőni benne.

Eltörölte Alekszandrát, Anasztáziát, de még Liszovkszát is. Habár néha, amikor megszólították, hogy „Ruszlána”, ő üresen bámult maga elé, de hamar összeszedte magát. *Alekszandra élete egy ukrán hegyi faluban kezdődött, majd véget ért itt, Isztambulban, Szulejmán palotájában*, panaszkodott egy este a hálóterem sötétségében. Nevével együtt múltjáról is lemondott. Kitérölt mindent a falujától kezdve, a házán, az emlékein, édesanyja hangján keresztül, egészen a kis templom harangjának hangjáig. A múlt sötétségei, rosszakarói, gonoszságai, kínjai, könnyei mind el fognak tűnni Alekszandrával.

Most már Ruszlána volt, akinek nagy álmai, nagy céljai voltak.

Kézfejjével kitérölte szeméből a ködöt. A zokogás a torkán ragadt.

Ekaterina lett Ruszlána első tanítója a szerelemről. Ő kérdezett, Ekaterina válaszolt.

– Mit szeret Szulejmán a legjobban, Ekaterina?

– Mi is lehet az, szépségem. Természetesen, azt amit mindenki más.

Betenni a madarat a fészkébe.

– Madarat, milyen madarat?

Ekaterina úgy nézett rá, hogy Ruszlána először azt hitte, nagyon ostoba kérdést kérdezett, majd megpillantotta a csintalan és kissé szemérmetlen fényt barátnőjének szemében pislákolni, amiből rögtön rájött a madár jelentésére.

– Hoppá... nos... Bocsáss meg... Olyan buta vagyok, nem?

Mindketten kuncogva felnevettek, egymásnak döntve fejüket. Jóllehet, Ruszlána addig a napig egyszer sem látta még azt a madarat, de ez nem volt fontos. Szóval ez volt az, amit Merzuka egyszemű vitéznek nevezett.

– Egy kicsivel magasabb, mint egy kéz, körülbelül ennyire – tette hozzá a lány, néhány rövidebb lélegzetvétel után.

– Ekaterina... – kezdte Ruszlána, azonban nem volt képes folytatni. Még ahhoz is túl zavart volt, hogy a lány arcára nézzen.

– Mondjad, szépségem.

– Azt akartam mondani... Nos... Hogyan is mondjam? Nehéz ez?... Úgy értem, az első alkalom?

Ekaterina motyogott:

– Ugyan, egy kicsit talán.

Egyébként sem emlékezett már az első alkalomra. Az izgatottságtól és a félelemtől forgott körülötte a világ. Mindenre úgy nézett, mintha egy felhő mögül figyelné az eseményeket. Azt tette, amit mondtak neki, amikor azt parancsolták, hogy nyissa szét a lábait, ő szétnyitotta őket. A többi már nem maradt meg az emlékezetében. Mintha elvesztette volna az eszméletét. *Bárcsak ne vesztettem volna el az irányítást*, gondolta mindig. *Akkor talán meg tudtam volna igézni a szultánt. Bárcsak ne engedtem volna el magamat!* Jól van, de hát a fájdalomtól vagy a félelemtől lett minden eltemetve a ködben? Valóban fájt volna? „Biztosan fájhatott.” A nők a háremben elkerülték ezt a választ, amikor valaki megkérdezte őket, „Hogy történt?” Egy 14 éves lány első éjszakája valószínűleg gyötrelmes

és nyomasztó lehetett. Amúgy is, nem azt mondták az előző lányok?

Ezután az a kérdés jött, amire a legjobban tudta a feleletet. Hiszen ezt ő is megtapasztalta. Mégpedig nagy rémülettel.

– Szóval...sokat...nos...sokat vérzik? – Ruszlána, aki zavarában szinte teljesen elvörösödött, érezte ahogy a tűzben ég az arca.

– Imádkozz, hogy vérezzen – szólt Ekaterina. – Hagyd vérezni, hogy őfelsége tudja, addig a napig senki sem ért hozzád és érezze a büszkeséget. Hagyd vérezni, hogy reggel Szümbül aga elvihesse a lepedőt a válide szultánnak és megmutathassa neki fia teljesítményét, hogy jó hírekkel tudjon szolgálni neki.

– Jó hír?

– Hát persze, hogy jó hír, drágám. Jó hír az, ha őfelsége sikerrel járt, és a lány szeplőtlennek mutatkozott. Még jobb hír az, ha gyermekeket tud adni a szultánnak, így ebből a lányból haszeki¹³⁸ válhat.

– Haszeki, ez mit jelent?

– Nahát, te aztán semmit sem tudsz. Haszeki, vagyis a szultán kedvenc ágyasa.

– Mi történik, ha nem vérzik?

– Vérezni fog, véreznie kell.

– De hogyha mégsem történik meg?

– Abban az esetben, még ha gyermeket is szülnél, teljesen hiába volt minden, drágám. Elveszik a gyermeket, téged pedig rásóznak valakire, majd kihajítanak a palotából. Ahhoz, hogy őfelsége kedvence lehessél, meg kell védened a *fészket*, szépségem.

Ruszlána, ha lehet, még jobban összezavarodott. Ha meg kellett védenie a fészket, akkor hogyan is tud bolondozni a háremagával? Ekaterina több éjjelen át súgta ennek kulcsát Ruszlána fülébe.

Először is, létfontosságú volt, hogy ez teljes titokban maradjon. Bár mindenki jól tudta, hogy még ha ő eunuch volt is, a hárem néhány tagja és a fekete főszolgálonő gyakorlott ujjakkal és nyáltól csöpögő nyelvével

próbált meg gyógyírral szolgálni a szerelmi szomjtól szenvedő ágyasok számára. Különösen, mivel nem hívták őket vagy az első éjszaka után nem sikerült visszatérniük a szultán ágyába. De soha senki nem merte ezt hangoztatni. Egy ilyen titok az életükbe kerülhetett. Nem lehetett megjósolni, hogy mi történne azokkal, akik elkövették ezt a bűnt.

– Akárhogyan is, a legveszélyesebb dolog, amit ebben a palotában tehetsz, az a beszéd – mondta Ekaterina egy nap. – Ugyanis mindenhol hemzsegnek a kémek, mindenki besúgja a másikat. Muszáj a szádban tartanod a nyelvedet, szépségem. Itt az emberek nem beszélnek, csak akkor, ha muszáj. Ha gondjuk van, kézzel-lábbal kommunikálnak.

Ruszlána szája tátva maradt. Szóval amikor kérdezett valamit, ezért intettek a lányok kezükkel és karjukkal, ezért próbáltak meg szemükkel és szemöldökükkel válaszolni.

Ekaterina szerelmi leckéi megforgatták Ruszlána körül a világot. Amikor a magyarázata nem volt elegendő, olyankor az orosz lány néha be is mutatta őket. Először Ruszlána nagyon zavarban volt, igyekezett kicsúszni a lány karjai közül. Amikor azonban Ekaterina keze, ujjai, ajkai összevegyültek a lecke anyagával, ellenállása gyengült. Azt hitte, megőrül, míg a lány ajkai a nyakán bolyongtak. Mikor erősen megragadta kebleit, csillagok szállkostak a szeme előtt. Kiváltképp akkor akadt el Ruszlána lélegzete, amikor a lány hozzáértő ujjai elérték a legintimebb testrészeit és rejtélyes kutatásba fogtak. Teste váratlanul lázas görcsökkal kezdett el remegni. A lány megtalálta azt a helyet, amit keresett és felgyorsította ujjainak mozgását, ő pedig minden erejével próbálta elfojtani a vágyát, hogy sikoltson, mert az élvezet hullámai az agyától a mellbimbóin keresztül a lágyékáig hatalmukba kerítették. Majd ismét előtört belőle a vágy. Aztán még egyszer. Se Ekaterina ujjai nem álltak meg, se pedig az ő tompa sikolyai. Reszkető lábakkal tért vissza az ágyába. Felfigyelt egy meleg

érzésre, mely valahogyan belőle folyt. Halálra rémült. Vértett volna? Hogyan tudott volna csupán egy nő ujjá vérzést okozni? Amikor letolta az alsóneműjét, átlátszó, ragadós folyadékra lelt ott és megnyugodott. Azon az estén megfogadta magának, ez volt az utolsó. Szörnyen megalázó. *Soha többet nem adok engedélyt ilyesmire Ekaterinának.* Egy hang azonban belülről folyton csak azt hajtogatta, *hát persze.* Csakhogy ellenszegülése nem járt sikerrel, épp ellenkezőleg, végül Ekaterina szenvedélyét tette fékezhetetlenné.

– Amit csinálunk, nem helyénvaló – suttogta egy újabb kéjvihar után Ruszlána.

– Ne légy ostoba– a lány eleresztett egy halk kacajt. – Így zajlanak a dolgok a háremben, szépségem. Mit gondolsz, mit csinál ennyi nő férfiak nélkül?

– De hát ez megszégyenítő. Ez zavarba ejtő.

– Nem lelsz benne élvezetet?

Ruszlána a válasz elől menekülve megkísérelt változtatni a társalgás témáján: – De hát...

Ekaterina nem tágított: – Nem lelsz benne élvezetet?

Amikor megint nem jött felelet, megmarkolta a lány egyik mellét és erősen megszorította annak hegyét. – Ne rejtse el, amit érzel, szépségem. Te haldokolsz az élvezettől. Folyton az érkezésemre várod, vágyakozva, hogy bárcsak jönnék már.

Rövid hallgatás következett, mialatt a lány bűbájos szemeibe nézett, melyek elhomályosodtak a sorozatos mámorviharoktól.

– És te *kikészítesz engem.*

Egyszerre Ruszlána arca felderült.

– Tehát én is tudok neked örömet szerezni? – súgta Ekaterinának teljesen zavartan és félénken.

– És még mennyire. Ha egy ágyba kerülsz velem, nem fér hozzá kétség, hogy a bájaiddal megbabonázod öfelségét is.

– Tényleg?

– Tényleg. De légy óvatos. Ne sikolts a szultán karjaiban. Nehogy így tegyél. És ne is harapdálj a férfit úgy, ahogy velem teszed.

Miután ezeket kimondta, szórakozottan végigsimította ujjait a lila folton, amit Ruszlána fogai hagytak a nyakán.

Ruszlánát rendkívül meglepte, hogy miképp képes a nemi vágy foglyul ejteni az embert. Ahogy a víz lép ki medréből, benne is úgy csordultak túl az érzések és a félelmek. Vajon képes lesz majd örömet okozni az ágyban őfelségének? Már attól is kalapálni kezdett a szíve, ha erről álmodott. Magányos éjszakáin Ruszlána ezzel a kérdéssel gyötörte agyát.

Ezt követően minden olyan hirtelen történt. Egy szempillantás alatt. Még ő sem igazán értette, pontosan hogyan is kezdődött.

Egyszeriben Szümbül aga erős karjait találta maga köré tekeredve, mint egy kötelet. A férfi bevonszolta őt egy titkos helyre a lépcsők alá. Óriási kezei nyomban a keblén termettek.

– Nem lehet – ellenkezett, pontosan, ahogy Ekaterina tanította neki. Ez az ellenállás még inkább irányíthatatlanná tette a férfit. Vastag ajkaival a nyakát ostromolta.

– Ne játszd meg magad, orosz. Ha én nem vagyok, elkorhadnál itt. Még őfelsége arcát sem látnád meg soha – elégedetlenkedett.

– Tehát szerelmet kérsz megvesztegetésként, Szümbül aga?

Ahogy a férfi igyekezett megcsókolni az ajkait, nyöszörgött valamit, azonban Alekszandra nem igazán figyelt oda rá.

– Ha megteszem, amit akarsz, lehetővé teszed, hogy Szulejmán fogadjon engem? Beszélsz majd neki rólam?

Ruszlána megpróbálta összezárni a férfi száját kezeivel, ám apró teste máris veszíteni kezdett a férfi ellen.

– Úgy beszélj rólam őfelségének, hogy égjen a vágytól velem találkozni. Szümbül aga most már úgy lélegzett, mintha fulladozna.

– Rendben – dörmögte. Ruszlána már majdnem készen állt, hogy

megadja, amire kérték, de még egyszer vonakodást színlelt, mintha megkísérelne kitörni a férfi karmai közül.

– Ígérd meg. Esküdj. Mondd, hogy szavadat adod.

Szümbül lángolt a vágytól. Amikor Ruszlána tejfehér, gömbölyű mellei kibukkantak a fehérnemű nyakánál, elborult az elméje. Megragadta őket:

– Megígérem. Szavamot adom. Na, gyerünk most már.

Ruszlána érezte, hogy az irányítás végre az ő kezében van. Így már nem volt nehéz átvenni a hatalmat a férfi felett.

– Mire adod a szavadat? Nem vagyok rá hajlandó, amíg ki nem mondd.

– Úgy beszélek majd rólad őfelségének, hogy szemei másra se akarjanak majd nézni, csak terád. Szavamot adom.

– Csak ennyi?

– Már holnap. Felviszlek téged a válide szultánhoz.

– Szavadat adod rá?

– Szavamot.

Ruszlána ekkor felidézte Ekaterina szavait, *ne húzd el túl sokáig*. Odasimult a férfihoz. Nekipréselte kemény keblét a férfi szőrös mellkasának. Felnyögött, mintha élvezné vagy talán úgy is volt? Bármit, amit egy eunuchhal való szeretkezés során egyáltalán meg lehet tenni, megtette, s mindent úgy vitt véghez, ahogyan azt Ekaterinától tanulta.

Amikor mindennek vége volt, ahogy fészkének újabb sikeres megóvását követően feltápáskodott, arra gondolt: *A szavadat adtad. Semmi ilyesmire nem lesz már többet szükség.*

Alekszandra megértette, hogy egy halott madár teljesen haszontalan volt. És aznap, eddig első alkalommal, ő maga kérte Szetáret kalfát:

– Vigyél el a hamamba.

Visszataszította minden, amit tett. Vagy ilyen volna az is, amikor az Oszmán fiának ágyába bújik majd?

Éppen, amikor Ruszlána úgy hitte, *Szerencsém útja megnyílt előttem*, olyan szerencsétlenség történt, amire egyáltalán nem számított. Egy fekete hajú, fekete szemű, karcsú derekú, életerős görög lány bukkant fel. Deszpina is az újoncok között volt, ahogy Ruszlána. Azt mondták, néhány hónappal előtte érkezett a palotába. Azt is hallotta, hogy még csak 13 éves, de azt egy pillanatig sem hitte el. Főképp, hogy a teste még Ruszlánáénál is érettebb volt. Mellei már mintha inge ellen tiltakoznának, úgy készültek előbújni a gallérjánál. Csípője úgyszintén.

– Ha engem kérdezel, már 18 télen is túl van, – szolt, de tatár társa tiltakozott.

– Nem, nem. A lány fiatal. Úgy tűnik, hogy a lányok teste gyorsabban érik meleg éghajlaton. És ami azt illeti, állítólag van ott egy Kréta nevű sziget. Onnan rabolták el a kalózok.

Deszpina életkorával kapcsolatban többféle szóbeszéd is terjedt, ám a lány kétségtelenül gyönyörű volt. Egyébként sem volt olyan lány a háremben, akit Ruszlána „csúnyának” nevezhetett volna. Nem mintha néhányan nem húzták volna fel az orrukat, ez azonban inkább féltékenységüknek volt köszönhető, semmint a lány csúfságának. Deszpina álomszerűen siklott előre, amikor ment valahova. Olívabogyószerű, fekete szemének szépsége elegendő volt ahhoz, hogy a báméskodót elszédítse, habár valószínűleg ő maga ezzel nem volt tisztában. Nem igazán tudta még, hogyan kell az emberekre néznie. Általában egyszerűen csak rájuk pillantott. Nem volt se álom, se kacérkodás vagy még vágy sem a szemeiben. Ő pusztán elragadó volt; ennyi az egész. A háremben „*trójai Helené*”-nek kezdték el becézni. Tehetséges lány volt. A török nyelvvél is igazán jól haladt. Egy buzuki nevű furcsa, nagy hasú, hosszú nyakú, húros hangszeren játszott kellemes, görög dalokat. A dallamok szépek voltak, viszont a hangjáról nem lehetett ugyanezt elmondani. Úgy látszik, öfelségének el kell majd ezt túrnie a melódiákért, ha egy nap a lakosztályában fogadja Deszpínát és énekelni kéri őt. Ám Ruszlána szerint

ilyenfajta veszély nem leselkedett Oszmán fiára. Ugyanis Szulejmán őt fogja választani. Ha egyszer meghozta ezt a döntést, már csupán Ruszlánának kell meggyőződnie afelől, hogy a férfi szemei másra nem néznek. Ő pedig meg fogja ezt valósítani. Mindent megtesz majd, amit csak lehet, hogy lenyűgözze Szulejmánt.

Az újoncok körében titokban és mélyen folytatódó orosz–görög vetélkedés a lehető legrosszabb napon tört a felszínre, amikor Ruszlána már bűbájossá varázsolva állt készen, hogy bármelyik pillanatban elkísérjék őt válide Hafsza szultána lakosztályába. A hárem szolgálói egyszerre arra lettek figyelmesek, hogy Ruszlána és Deszpina egymásba akaszkodva viaskodik. Mi történt? Senki sem tudta. Még Szetáret kalfa és Gülbejaz hatalmas teste és karomszerű ujjai sem voltak elegendőek, hogy szétválasszák a lányokat, akik egymást ütlegelve, karmolva, egymás haját húzva gurultak a földön. Ruszlána oroszul kiabált, Deszpina görögül, és néhány török sértés is belevegyült mondataikba. Mindkettőjük fenyegetése ugyanaz volt: „Megöllek! Meggyilkollak!” A két lány úgy küzdött egymással, mintha most rögtön és helyben véghez is akarnák vinni, amit az imént mondtak.

Amikor Szetáret és Gülbejaz erőfeszítése teljesen hiábavalónak bizonyult, még néhány fekete főszolgálonő sietett oda, azonban ők sem jártak több sikerrel. A harc akkor vált végképp irányíthatatlanná, mikor Deszpina úgy ordított, „orosz cafka”. Ruszlána egy ugrással maga alá gyűrte a görög lányt és kezeit a torkára csavarta.

– Ha van elég levegőd, mondd csak azt még egyszer – üvöltött és a lány torkát szorongatta.

Ha Szümbül aga ismerős karjai nem ragadják meg és emelik fel Ruszlánát, Deszpinából nemsokára bizony kifogyott volna a szusz. Nyakán Ruszlána öt ujjának nyoma látszódott. Egyértelmű volt, hogy hamarosan mind lila színt fognak ölteni. Néhány helyen, ahol körmei a bőrébe süppedtek, véres pontocskák is voltak. A háremaga visszafogta Ruszlánát,

aki továbbra is küzdött:

– Engedj el, hadd vegyem életét ennek a vad görög boszorkánynak itt és most! – mondta zihálva. Deszpina igyekezett újra levegővel teleszívni a tüdejét, miközben a padlón vonaglott.

– Mi történt? – mennydörgött Szümbül, ahogy átadta az ölében tartott Ruszlánát tanoncának, a fiatal Dzsáfernek.

Senki sem szólalt meg. Ruszlána egyik kezét a mellkasára tette, ami úgy mozgott fel s alá, mint egy kovácsfújtató. Szümbül magában elégedetlenkedett, *Bánom bűnömet, Allah*. A lány fehér, kőkemény keblei jutottak eszébe.

– Mi történt? – üvöltötte ismét, igyekezve kitörölni gondolataiból a testi vágyakat.

Ruszlána egy szót se szólt. *A Villámló Kar bármelyik pillanatban felemelkedhet*, gondolta, noha egyáltalán nem törődött most a bottal. Egyedül attól félt, hogy válíde szultán esetleg meggondolja magát, és nem fogadja a veszekedés miatt. Behunyta a szemét és várta a botütéseket, amik azonban nem érkeztek. Amikor újra kinyitotta a szemét, Szümbül aga a még mindig a földön vergődő görög lányt lökdöste lábával.

– Te mondd meg. Mi történt?

Csak hogy Deszpina sehogy sem volt beszédképes állapotban.

Az aga semmi használhatót nem tudott kicsikarni Szetáret kalfából és a többi lányból sem. Szetáret csak motyogott:

– Nem láttam. Hirtelen történt – mást nem mondott.

A háremaga dühösen nézett Ruszlánára.

– Veled majd később beszélek – kiabálta. A férfi nyála az arcára, a szemébe fröcskölődött. – Vidd ezt el innen, ne lássam itt.

Mialatt Dzsáfer és Szetáret az ajtó felé cibálták őt, Ruszlána meghallotta a bot sivítését. Amikor visszanezett a válla fölött, látta, hogy Szümbül aga botütésekkel büntette Deszpínát. A lány nem óbégatott, mert még mindig mérges volt, és nem akarta, hogy Ruszlána meghallja a

sikolyait. Csak akkor jutott el fülébe a görög lány sírása, miután az ajtó becsukódott mögötte.

– Ettől csak megértette, hogy kivel van dolga – morogta Ruszlána. Nem is érezte igazán szükségesnek, hogy elrejtse azt az elégedett mosolyt, ami megjelent az arcán.

Szetáret kalfa, Merzuka és Gül-valami úgy serénykedtek, mint a méhek. Ide-oda szaladgáltak. Ruszlánát újból a hamamba vitték. Jól megmosva őt, mindent megtettek, hogy haját és megjelenését helyrehozzák. Levágták a frufuját. Csábfürtjeit hajtúkkal eligazították és néhány kisebb tincset szabadon hagytak. Felpróbálták rá az új ruhákat, melyeket a fiatal Dzsáfer hozott kifulladásra. Először a fehér alsónemű fölé húzták föl a csillogó, bő szabású, vörös salwart, ami egészen a bokájáig ért. Az egészre pedig egy vörös, bársony, oszmán díszruha jött, mely ezüst fonalakkal és rojtokkal volt díszítve. Ruszlána gyűlölte a feltekeredő orrú, bőrtalpú papucsokat. Ezekben valamiért soha nem tudott rendesen járni. Mire akár két lépést is tett volna, mindig lejöttek a lábáról. Most már azonban nem volt választása. Alaposan beletuszkolta lábát a papucsba, ami tökéletesen illett bársonyos ruházatához.

Merzuka savanyú képet vágott, miközben tetőtől talpig végignézett a lányon.

– Mi?

Ruszlána megrémült, hogy valami ismét rosszul sült el.

– Hogy törnének le a kezei. Mocskos női körömnyomok vannak az arcodon.

Ruszlána kezébe fogta a tükröt. Nem volt benne biztos, hogy a továbbra sem csillapodó haragja vagy a forró víz miatt, de arca teljes egészében elvörösödött. Szikrák villantak a szemeiben. Amikor meglátta a két karmolást, egyiket az arcán, a másikat pedig a halántékán, azt gondolta, mindennek vége. Hogyan mehetne ilyen arccal a válíde szultán elé? Sohasem fog megtörténni.

– Nem megyek – dobálta magát reménytelenül. Mégis mit szól a jövőbeli anyósa, ha ilyen sebekkel és horzsolásokkal jelenik meg előtte? A díványt ütögetve ismételte ugyanazt a mondatot:

– Nem megyek, nem megyek, nem megyek!

Szetáret kalfa ragadta meg őt:

– Hagyd abba, bolond leány. Bízd csak ide. Egyáltalán nem fog látszani.

A nő be is tartotta, amit mondott. Összekevert egy kevés púdert, valamennyi arcpirosítót és még egyéb más szereket, amiket Ruszlána nem is ismert, felkente az arcára és szinte teljesen eltüntette a körömnyomokat. Egy kisméretű, selyem fejfedőt tűzött hullámos hajára, ami a válláig le volt engedve. Egy kifejezetten puha túllt, melynek mind a négy oldalán színpompás hímzések díszeltek, dobott a fejfedőre. Úgy helyezte el hajfürtjeit, hogy azok eltakarják a halántékán húzódó karcolásokat. Majd hátralépett és úgy szemlélte a mesterművét, mint egy festményére tekintő festő.

– Kész van. Nincs nyoma a sebeknek.

Mielőtt Ruszlána is le tudta volna ellenőrizni, hogy valóban így volt-e, az ajtó kinyílt és Szümbül aga siklott felé morogva, óriási testével:

– Gyerünk, gyerünk; igyekezz. Őfelsége édesanyja nem fog egy taknyos lányra várakozni egész nap.

Aztán megtorpant. Ejha! Ez ugyanaz az összeráncolt szemöldökű, vad lány lett volna, aki egy vérengző tigrisre hasonlított? Amikor tekintetük találkozott, Szümbül aga belül még mindig motyogott, ejha, ejha. A lány nem csak ő hagyta lélegzet nélkül. Ha őfelsége meglátja majd, kétségtelenül őt is el fogja kápráztatni. Jól ismerte őt. Pontosan tudta, hogy mit keresett egy nőben, mit szeretett, milyen dolgok vonzották. Muszáj volt tudnia. Hiszen ez volt a munkája. Egy nyugtalanító gondolat csírázott az agyában: mi lesz, ha ez a lány valóban megbabonázza Szulejmánt. Akkor az ő sorsa is megváltozik. Ha a szultán kegyeit elnyerve a lány mesél neki a lépcsők alatti helyről, a nyaka már nem lesz biztonságban. Ha

viszont a lány megtartja titkait magának, bizonyára több kövér erszény csatlakozik majd Szümbül eleve pénzzel teli erszényeihez. Összesen két választási lehetősége volt. Vagy megakadályozza öfelsége találkozását az orosz újonccal vagy épp az ellenkezője, megtalálja a módját, hogy olyan hamar bemutassa Ruszlánát a szultánnak, amilyen hamar csak lehet. A tapasztalt háremaga abban a pillanatban meghozta döntését.

Nem sokkal később Ruszlána Szümbül agát követte egy lépéssel lemaradva, olyan óvatosan, ahogyan csak tudott, nehogy papucsai lecsússzanak vagy lerepüljenek a lábáról. Merzuka, Szetáret és Gül-valami pedig jobbra tőle siettek utánuk Hafsza szultána lakosztálya felé, a többi fekete és fehér főszolgálatnővel együtt, akiknek nevével fogalma sem volt. Szümbül aga váratlanul halk hangon, oroszul kérdezte tőle:

– Mi történt?

Ruszlána tétovázás nélkül suttogta.

– Azt mondta nekem, „Láttalak a lépcső alatt”.

A háremaga most kifejezetten hálás volt sötét bőréért. Másképpen kétségkívül mindenki láthatta volna, hogy vér tódult az arcába. Kirázta a hideg. Ruszlána megpróbálta megfojtani a lányt és összeaverni őt, ami csak fokozta a másik féltékenységét, dühét, mérgét. *Ó Allah*, siránkozott magában. Miért tette ezt? Mi értelme volt engedni a sóvárgásának és berángatni az orosz a lépcsők alá? Ez most azonban nem a megfelelő időpont volt, hogy magát ostorozza, amiért ilyen ostobaságot művelt. Feltétlenül be kellett fejeznie, amit Ruszlána félbehagyott.

– Mi fog most történni? – Ruszlána hangja aggodalommal volt tele. Minden összeomolhat, az összes álma szétmorzsolódhat.

Szümbül aga kinyitotta az előkelő rózsafaajtót a folyosó végén:

– Nem fog fecsegni – sziszegte.

Ruszlána belépett a nyitott ajtón, miközben igyekezett lecsendesíteni a különféle eshetőségeken töprengő elméjét. Most minden figyelmét arra kellett összpontosítania, hogy elámítsa az idős nőt. Az élete, jövője, álmai,

mindene ettől függött. Az „anyósának” muszáj volt kedvelnie őt.

Azon az estén a partra érkező két sötét árnyék a falak lábánál guggolva valami nagyot dobott a tengerbe. A zsák lesüllyedt, majd egy rövid időre felemelkedett a pezsgő hullámok közé. Aztán az áramlat fogságába esett, és ahogy távolodott, magába temette a víz. Deszpina nem beszélhetett többé senkinek.

Tizenhatodik fejezet

Amikor a szolgálók a kétszárnyú ajtó előtt meglátták Szümbül agát, ideges arcot vágtak. Az egyik lány, résnyire nyitva az ajtót, óvatosan és sebesen becsúszott.

Ruszlána olyan feszült volt, hogy úgy érezte, mintha a szívében dobokat hallana. A sorsát eldöntő pillanat ott várta az ajtón túl. Ha az ajtó mögött ülő idős asszony megkedveli őt, egy lépéssel közelebb kerülhet a céljához. Különben ismét zsákutcákban bolyong majd, rettegve és reménytelenül.

Ahogy azt ismételte magában, *meg kell kedveltetnem magam*, hirtelen tűz lobbant fel benne. És ha a válíde szultán hallott az iménti civakodásról? Ha kijelenti, hogy ő márpedig nem engedi a fia ágyába azt az orosz macskát, aki mindenkit összekarmol? Persze az se számított volna, hogy ő ajándék volt. Csupán behajítanak őt a palota egyik sarkába, etetnék, itatnék, gondját viselnék. Ha az se működne, odadobnák valakinek és kitennék őt a kapun kívülre. Megígérte ez a nő valaha is, hogy ezt a lányt menyasszonyként adja a fiának, vagy hogy a szultán kedvenc ágyasává teszi? Nem. Ruszlána elképzelte magát, ahogy elsorvad a palotában és sok év után ősz hajú, öreg ágyasként hagyja el a világot. Jobb, ha inkább meghalok, sopánkodott.

– Tégy úgy, ahogy én. Ne merj Hafsza szultánára nézni, amíg úgy nem parancsolja. Ne merd kinyitni a szádat, amíg meg nem engedik azt. Soha ne merd felemelni a hangodat.

Ruszlána összeszedte magát Szümbül aga utolsó utasításaitól. *Tudom,*

gondolta magában. Míg hosszú napokon keresztül térdelt a sötét boszorkányok előtt, megállás nélkül ismételte: *Nem nézek őfelsége arcára, amíg úgy nem mondják. Nem beszélek, amíg meg nem engedik. Ha úgy parancsolja, megszólalok anélkül, hogy felemelném a hangomat.* Némelyik éjjel még álmában is ezeket a parancsokat ismételte. *Amíg úgy nem mondják, őfelsége arcára...*

Talán ezek közül egyikre sem lesz szüksége. Talán mindjárt kinyílik az ajtó és a lány, aki egy pillanattal korábban bement, most kidugja a fejét, mondván, „Szümbül aga, válide szultánunk üzeni: 'Az orosz lány nem alkalmas, hogy a jelenlétemben legyen. Távozz, és vidd magaddal azt a csintalan lányt is.' Ezt üzeni a hatalmas úrnő,” és elúzi őket.

Allah szerelmére, ne emeld fel a fejed a földről. Allah szerelmére, ne beszélj. Allah szerelmére, ne nézz a szemébe, még ha úgy parancsolnak is. Allah szerelmére, amikor elébe mész, ne felejts el rendesen meghajolni.

A fene egye meg! „Az Isten szerelmére” listája túl hosszú volt. Melyik tilalmat tartsa meg leginkább a fejében? Mi lesz, ha véletlenül elfeled egyet? A szultána odavetné őt a hóhéroknak, csak mert ez a lány belenézett a szemeibe? Ilyen ostobaságot!

Hol volt már az a lány? Miért nem jött még elő? Bármilyen is történjék, csak történjen már. Nem bírta elviselni ezt az idegességet. Szívéből már egészen az agyáig kúsztak a dobok, és rögtön a füle mellett kalapáltak. Az előző, borzasztó lehetőség kezdte el újból belül rágcsálni. Hafsza szultána valóban hallott volna a botrányról? Nyilvánvalóan hallotta, válaszolt valaki az fejében. Ha a nagyszerű szultán édesanyja nem hallott róla, mégis ki más? Végül úgy gondolta, a hárem sötét arcú szolgálói bizonyára már réges-rég elsiettek hozzá a hírral. Akkor viszont, vajon a lárma okára is fény derült? Ha Deszpina elmondta valakinek, hogy „Láttam őket egymásba fonódva a lépcsők alatt, Allahra esküszöm,” és kitudódott, hogy Szümbül agával játszadozott ott? *Akkor halott vagyok, halott.*

– Szedd össze magad – morgott rá Merzuka, aki odaállt mellé. – Úgy

nézel ki, mint aki a halottas házba indul. Arcod, mint a mézskő.

Ruszlána gyorsan megcsipkedte az arcát. Amikor kérdőn rápillantott Merzukára, hogy jobb-e, a tatár lány csupán egy sóhajjal válaszolt.

Mikor éppen újabb félelmek kezdték volna gyötörni, a hatalmas, kétszárnyú ajtó kinyílt. Szümbül aga büszkén indult meg, mintha ő volna a világ minden hegyének és síkságának ura. A válla mögött odasúgta Ruszlánának:

– Kövess.

A férfi összefonta maga előtt a karjait: jobb kezét bal vállára, bal kezét pedig jobb vállára helyezte; majd egy pillanatra megállt a földön húzódó magasított küszöb előtt. Minden hatalmát maga mögött hagyta, mikor meghajolt és belépett.

Ruszlána remegett a küszöb előtt. Szümbül agát követve karjainak keresztezése nem járt sikerrel. Egyszerűen nem boldogult velük. Így hát két tenyerét szoknyája elé rakta és átlépett a küszöbön. Néhány lépést tett előre. Meghajolt? *A fenébe, csak nem felejtettem el, gondolta. Hol van ez a nő? Nem emelhetem fel a fejemet, hogy megnézzem? Vagy netalán rossz irányba haladok?* Érezte, hogy az ajtó mögötte becsukódik, olyan csendesen, ahogyan korábban kinyílt. A többiek tehát kint maradtak. *Rendben van, de hova a pokolba tűnt Szümbül aga? Vajon mellettem van-e még? A jobb oldalamon vagy a balon? A fenébe. Hadd emeljem már fel a fejemet, hogy megnézhessem!*

Nem tudta, hogy pontosan mennyi ideig maradt abban a testtartásban, a padlót bámulva. Csak érezhette az ablakon beszökő napfényt, hiszen fejét nem emelhetette fel, és ekkor egy női hang szólalt meg:

– Szümbül.

Nem hangos, mégis parancsoló. Nem magas, mégis nőies.

– Történt ma valami az újoncoknál?

Jaj, ne! Mindennek vége! A nő tudja! Végem van! Mindezek a szavak egymás után törtek elő benne. Ijedtében Ruszlána még azt sem hallotta,

hogy Szümbül aga mit felelt. Az azonban világos volt, hogy a válíde szultán nem kapott kielégítő választ.

– Nem vagy tisztában vele, hogy a hárem szultán urunk háza, és senki sem törheti meg ennek a háznak a békéjét és csendjét, aga? Mi ez a hangzavar? Mi ez az arcátlanság?

– Tisztában vagyok vele, szultánám.

– Ha úgy van, miért nem vagy képes megakadályozni ezt az arcátlanságot?

– A mi szultána anyánk mindenkinél jobban tudhatja, hogy az újoncok igazgatása módfelett körülményes feladat.

– Mit mondasz, Szümbül? Hogy a fiam háztartása olyan agára volna rábízva, aki nem képes irányítani az újoncokat?

A nő hangja még szigorúbb lett. Ruszlána reszketett az aggodalomtól, arra gondolt, hogy most aztán minden kudarcba fullad majd. *Az álom véget ér, mielőtt még elkezdődne.*

– Öfelsége nem egy sötét Szümbül, hanem akár ezer áldozatára is érdemes. Nos; ezúttal valami oknál fogva nem sikerült megakadályoznunk egy arcátlan rosszhiszeműségét. Ha ezek a kiáltások eljutottak urunk fülébe, ahogyan a tiédbe is, az ítéletére bízom sorsomat.

Ruszlána csupán a felét értette annak, amit a férfi mondott. Ám valamennyire megnyugodott a Szümbül aga hangjában rejlő békességtől és önbizalomtól.

– Ki volna ez a tapintatlan, aki nem ismeri a szabályt, a törvényt? Mit keresnek az ilyenek a háremben?

Újabb riadó kezdett el csengeni Ruszlána fejében. Nem, ez a nő nem fog csak úgy szemet hunyni efelett, egyértelműen minden kiderül majd.

– Egy újonc, szultánám.

– Ezt már tudom, Szümbül; ne merd védelmed alá venni ezt az arcátlant. Ki volna az?

Szümbül habozott. A férfinak nem volt már mit tennie. Elkerülhetetlenül

azt fogja majd mondani, „Itt áll ön előtt.”

Vagy Ruszlánának kellett volna előbb megszólalnia, bátran felemelve a fejét és kiáltania: „Én vagyok, én vagyok”? „Én, aki hegyeket, síkságokat kóboroltam be Tacsam Nojannal, én aki szembeálltam pogány barbárokkal, még én tartok egy görög lánytól?” Folyamatosan ezen gondolkodott. Véget kellett, hogy vessen ennek a riadt megalázkodásnak, ennek a földrengésszerű reszketésnek. Már éppen felkészült, hogy kinyissa a száját és megvalósítsa ezt az örült tervet, amikor Szümbül aga lassan suttogva válaszolt.

– Egy görög leány Krétáról, szultánám, Deszpinának hívják.

Ha Ruszlána nem szorította volna össze az ajkait, talán elsikoltotta volna magát a boldogságtól. Lehetséges volna, hogy Szümbül aga mégsem fogja feladni őt?

– Mióta van ez a Deszpina a háremben?

– Majdnem egy teljes éve.

– És majdnem egy teljes év nem volt elegendő arra, hogy megtanulja, ne kiabálj, ne sikongass öfelsége házában?

Csend. Szümbül aga most valószínűleg szintúgy a földet nézhette, akárcsak ő.

Hafsza szultána újabb kérdésével az egész világ Ruszlána fejére zuhant.

– És, mondd meg, kérlek, kivel is veszekedett ez az arctalan újonc?

Megint csak ugyanazok a szavak robbantak Ruszlána fejében. *Jaj ne! Mindennek vége! Nekem is végem van! A nő tudja!*

Szümbül agának már valóban nem volt más választása. El fogja mondani, hogy Ruszlána kezdte a vitát, és hogyha nem ért volna oda időben, megfojtotta volna a lányt. Ruszlána ismét behunyta a szemét, ahogy dobok vertek a szívében.

– Kivel nem veszekedett ő, úrnőm? Mindenkinek nekirontott. Én úgy vélem, hogy ez a lány tébolyodott. Ennek semmi sem szent.

Ó! Hurrrááá! Megmenekült. Szümbül elhatározta, hogy nem fogja

elárulni a lépcső alatti szerelmeskedését. Ruszlána persze jajveszékelt magában: *Ha rájönnek, az ő feje is repülni fog.*

– És mit óhajtott ez a Deszpina?

– Mit nem óhajtott ő, szultánám? Sem az étel, sem az ágyak nincsenek kedvére. Ófelségéhez igyekvő lányokkal gúnyolódik. Ide s oda zúdítja parancsainak esőjét... – Az aga nem tudta befejezni a vallomását.

– Mondd tovább, Szümbül aga, miért hallgatsz? Mi a teendő, hogy a béke és biztonság visszatérjen elhunyt férjem, Javuz Szelim és fiam, Szulejmán háremébe?

Ruszlána megértette a tapasztalt háremaga taktikáját. Szümbül aga, lépésekben olyan pozícióba jutott, hogy válide szultán bármit elfogadott volna, amit mondott. Ha felemelhette volna a fejét, bizonyára megpillanthatta volna Szümbül aga szemében a villámló győzelmi szikrákat. Ruszlánának tetszett ez a játék. Neki is mindenképpen használnia kell majd ezt a stratégiát, amikor szükségszerű.

– Azt mondom, ez a görög leány nem érdemli meg urunk védelmét és jóindulatú bánásmódját.

– Szóval?

– Ha a szultánánk beleegyezik, hadd bocsássuk el őt. Hadd keresse tovább szerencséjét a palotán kívül.

Csend...

Ruszlána megunt a padlót borító szőnyegek bámulását. Mintha az idő is megállt volna, miközben a nő feleletére váraoztak. Válide szultán válaszának késedelmét kihasználva, Szümbül aga egy utolsó lépést tett.

– Ami aggaszt engem, Allah őrizz, hogy esetleg ez a leány egy nap az urunk életére, szándéko...

A háremaga nem tudott eljutni a mondat végére. Hafsza szultána rémületében háromszor kopogott ujjaival a dívány farészén.

– Allah ments! Se a menny, se a föld ne hallhassa, ami most a fülembé jutott. Mit keres egy tébolyodott a háremben? Megadom az engedélyt.

Intézkedj erről, ahogyan azt kell.

Győzelem! Győzelem! Győzelem! Ruszlána eleresztett egy sikolyt belül, Szümbül aga arcán pedig már egyetlen nyugtalan érzelem sem maradt. Miért is lenne? Hiszen már el is intézett mindent. Így, hogy parancsot kapott a lány kitiltására a palotából, senki sem fog többé kérdezősködni róla. Ha valaki mégis megkérdezné, Szümbül aga már fel volt készült egy válasszal. „Kiről érdeklődik a szultánom; arról a tébolyodott görög leányról? Ki tudja, merre lehet? Remélem, a szerencse rámosolygott.”

Természetesen Ruszlána nem tudta, milyen gondolatok suhantak át Szümbül fején. Ő csupán boldog volt, mert azt gondolta, hogy Deszpinát el fogják távolítani a palotából. A görög lány aztán azt mondhat odakint, amit csak akart. Mégis ki hinne annak, akit kipenderítettek a háremből?

Én vagyok őfelsége édesanyja, jöjj közelebb, lányom.

Ruszlána számára a nő hangja ezúttal örömteli dalra hasonlított.

– Elfeledkeztem rólad egy arcátlan miatt. Így, hogy pont került erre a kellemetlenségre, most beszélgessünk egy kicsit.

Ruszlánának egy pillanatig nem volt bátorsága, hogy megmozduljon. Ez a nő, akinek arcát még nem is láthatta, most arra kéri, hogy egy lépést tegyen a boldogság felé. Csak egyetlen egy kis lépés választotta volna el őt a céljától? Ugyan, ez lehetetlen. Még ha a nő meg is kedvelte volna őt, ez koránt sem jelenti azt, hogy a Szulejmán jelenlétében rá váró megmérettetésen is helyt tud majd állni.

Amikor Hafsza szultána észrevette, hogy a lány, aki oly vékony és törékeny volt, mint egy fűzfaág, nem moccan, újra megszólalt.

– Miért nem jössz közelebb, gyermekem?

Ruszlána finoman siklott, úgy, ahogyan azt a krími palotában megtanulta.

– Tehát te volnál az az Alekszandra, akit Ajse úrnő édesanyja rábízott a krími kán feleségére, Aj menyére?

Ruszlána, anélkül, hogy bármilyen hangot adott volna ki, egy alig látható fejmozdulattal tiltakozott. Most hogyan fogja elmondani neki, „Az én nevem most már Ruszlána”? Szümbül aga újfent oltalmára sietett.

– Az alattvalója mostantól a Ruszlána néven szeretné hívatni magát, szultána anyám. Úgy vélte, hogy az Alekszandra név nehezen kiejthető a palotai közösség számára.

– Tehát azt kívánod, hogy Ruszlánának szólítsunk?

Ruszlána ismét csendesen megrázta a fejét. Ezúttal fejének mozdulata igent jelentett.

– Jól van, úgy legyen. Ez megfelel a származásodnak. Helyesen döntöttél. Mint orosz lány, mint Ruszlána...

Csend.

Ruszlána pontosan tudta, hogy ez a csend mit jelentett. A szultán anyja most szemrevételezte őt a haja szálától a lábáig. Talán éppen Gülbahar szultánával hasonlította őt össze, más szóval a nővel, akit fia abban a pillanatban nagy becsben tartott. A nagy vizsga előtti megmérettetés már el is kezdődött.

Mily kifinomult, gondolta magában Hafsza szultána. Nem olyan magas, mint Gülbahar, viszont vékonysága kétségtelenül fokozza a lány vonzerejét. Emellett természetesen, nagyon fiatal volt. Sokkal fiatalabb, mint Gülbahar. Oly friss, mint egy vadvirág.

– Miért nem emeled fel a fejedet, gyermekem?

Eljött az idő. Végre találkozni fog a török szultán édesanyjával, akinek szeretetére és trónjára áhítozott. Velejében érezte, hogy az első tekintet rendkívül fontos volt. Hiszen Szetáret kalfa is határozottan ezt tanácsolta neki:

– Allah szerelmére, szépségem. Amikor szultán anyánk kér valamit tőled, nehogy megtedd azonnal. Először hajolj meg.

– Miért?

– Mert a meghajlás azt jelenti, hogy „kéreseed számomra parancs”. Előbb meghajolsz, majd megteszed azt.

– Ha az egy parancs; miért ne tegyem meg azon nyomban?

– Ilyen modorra vannak nevelve a palotai hölgyek.

Ruszlána ugyan azt gondolta magában, hogy akkor tévesen vannak nevelve, azonban bármit, amit a palotai hölgyek jó modora *megkívánt*, azt ő úgy tette a válide szultán előtt. Előrehajolt egy parányit. Fejét a fényforrás felé emelte, melyet egészen addig a pillanatig nem láthatott, hiszen nem mozdíthatta el szemeit a selyemszőnyegről, habár a világosságot észlelte. Tekintetük először találkozott. Ruszlána hunyorgott a fénytől. Az idős hölgy felsőbbrendűen ült a pazar díványon, ami a hatalmas ablak előtt hevert. Zöld-fehér zománcozott csempéivel az ablak úgy nézett ki, mint egy elefántcsont dombormű a falban. Mivel a napsugarak a háta mögül szóródtak befelé, egy rövid ideig láthatatlanná tették a nő arcát, ami az árnyékban maradt. Ekkor Ruszlána torkát egy kisebb sikoly hagyta el. A kézilányok és szolgálók ijedtükben majdnem kiugrottak a bőrükből ettől a teljesen váratlan sikoltástól. Ruszlána, egyik kezét szájára tapasztva, gyorsan igyekezett megelőzni, nehogy meglepettsége újabb illetlenséget okozzon.

– Mi történt, leányom?

Ruszlána nem felelt. *Mit is mondhatnék most?*

Miközben választ keresett erre a kérdésre, anélkül, hogy feltűnt volna neki, még néhány lépést tett a válide szultán felé. Valahány kézilány féltékenyen figyelte. A lány nem sétált, inkább olyan volt, mintha felhők tetején repülne. Ez a sikló járás még Hafsza szultána szívének húrjait is megrezegtette. Fiatal éveire emlékeztette. *Ó*, gondolta magában, *bárcsak te is láttál volna úgy siklani engem*. Hirtelen felidézte azokat a napokat amikor Szelim kánhoz ágyasként érkezett a krími Ajse úrnő helyére. Ajse úrnő nem volt képes Szelimnek fiú utódot szülni. Ő nem neheztelt a

helyébe lépő Hafszára, épp ellenkezőleg, megtanított neki mindent. És természetesen azt is, hogyan kell úgy járni, mint egy krími nő. Ágyasból haszekivé, onnan pedig válide szultánná vált, ezt a járást azonban nem felejtette el. *Azok voltak az szép idők*, gondolta Hafsza szultána. Hány éve is volt már, mióta utoljára így siklott? Harminc, negyven? Vajon tudna-e még a lábujjhegyén topogni? Ki tanította meg ezt a lányt? Güldáne szultána vagy Aj úrnő?

Ruszlána kis kezét még mindig a száján tartotta és meghajolva maradt, de közben közelebről is megnézte az idős hölgyet. Néhány palotabeli nő ott ücsörgött a válide szultán térdénél, és a szolgálók, akik a falnál felsorakoztak, ámulva sugdolóztak. Hogy volt lehetséges az ilyesmi? Senki sem jött még ilyen közel őfelsége édesanyjához vagy nézett az arcára ily áthatóan. Az egyik nő arra gondolt, hogy ilyen tiszteletlenséget még senki nem látott vagy hallott eddig. Egy másik Szümbül agát fürkészte, mintha azt mondaná neki, „Hát nem adsz ezeknek a lányoknak semmiféle nevelést?”

– Miért nem mondod el, leányom. Mi lepett meg ennyire?

És az öreg nő legalább olyan áthatóan vizsgálta Ruszlánát. Mily szép volt. Mily fiatal. Dús, vörös haja hullámokban hullott vállaira. Mintha a fején lévő, hímzett fátyol egészen más varázslatot adott volna az ártatlan szépséghez. *Ó Allah*, szólt a nő magához. Mi volt ennek lánynak a szemeiben? A szoba változatos világításától néha olyan kékeszöldek voltak, mint a tenger, néha pedig olyan feketék, mint az éj. A szemei bővölték el jobban a megfigyelőt vagy inkább a tekintete? És mit is lehetett mondani azokról a férfiakat megőrjítő, telt, zamatos ajkáról, melyek szinte áradoztak a kéjtől és a vágytól, az erős akaratot sugárzott orr alatt? Hattyúnyak, vékony testével arányos, keskeny vállak, fehéreneműjével dacoló, azok ellen lázadni kívánó mellek, amik korához képest méretesek voltak. Feltűnően karcsú derék és hívogató, kerek csípő. Talán nem lehetett őt leírhatatlanul szépnek nevezni, volt azonban egy nagyon is

egyedi bája, gondolta a szultána.

Miután úgy vélte, már kielégítően megszemlélte a lányt, a nőnek eszébe jutott, hogy még mindig nem kapott választ a korábbi kérdésére. Amikor felemelte a fejét és ismételten belenézett a lány szemébe, nem tudta elhinni, amit látott. A körülette lévőkre pillantott, mintha azt kérdezné, ti is látjátok? Igen, mindannyian látták. Az orosz újonc lágyan és halkán sírt. A szolgálók egymásra néztek, még egy dolog, amit még senki nem látott vagy hallott. A válide szultán, a hölgyek, a kézilányok tekintete Ruszlána szemére szegeződött, ami könnyektől bepárasodott szőlőszemekre hasonlított. Hafsza szultána volt az, aki először összeszedte magát.

– Mi történt, leányom; miért sírsz? Ne félj, mondd csak.

– Annyira hasonlítasz Güldáne édesanyámra.

Őfelsége édesanyjának közvetlen megszólítása ellenére volt a dallamos hangjában fájdalom, vágyakozás, csodálkozás, boldogság; minden. A válide szultán, akit kirázott a hideg, amikor meghallotta ezt a nevet, álszenteskedés vagy megtévesztés nyomát kutatta a lány hangjában; sikertelenül. Tehát ennyire szerette azt a nőt.

– Azt mondják, egyik ember olyan, mint a másik, nem így van, leányom? Nyilvánvalóan nem ok nélkül mondják ezt.

Megpróbálta felidézni Güldáne szultána arcát, amit látott már néhányszor Mengli Giraj kán Isztambulba történő száműzetésének napjai alatt. Csupán a szépséges szeme jelent meg a képzeletében.

– Azt mondanád, hogy Güldáne szultána elhervadt, mint egy rózsza, gyermekem?

Ruszlána zokogva, fejének rázásával válaszolt a kérdésre.

– Tehát most olyasvalakiért siránkozol, aki nem a te véred?

– Hmmmm.

– Voltaképpen, még ha anyaként is bánt veled, most valójában egy idegen, öreg nő miatt ejted könnyeidet, nem így van, szép leányom?

Ruszlána száját ismét egy hümmögésre hasonlító hang hagyta el,

zokogással vegyítve.

Az idős hölgy megint csak hosszasan és áthatóan nézte a lány arcát. A könnyektől ázó szemekben hazugságokat és álszenteskedést keresgélt. Ezek nem voltak ott. A lány szívéből sírt; pusztán azért ejtette ezeket a könnyeket, mert felelevenítette a nőt, aki olyan volt számára, mint egy anya.

– A könnyeid méltóságot adnak neked, gyermekem – szólt gyengéden.

Szümbül aga és a kézilányok egészen addig a napig még soha nem hallottak ehhez fogható szavakat a palota első számú asszonyától. Bizonyára még soha nem voltak tanúi hangja remegésének vagy szemei megnedvesedésének sem. Úgy gondolva, hogy a szultán édesanyjának szemeiben könnyeket látni nem való az alattvalók tekintetének, lefelé fordították a fejüket, ahogy a nő mélyen felsóhajtott.

Ruszlána elérzékenyülése Hafsza szultánát saját édesanyjára emlékeztette. Édesanyjára, akitől oly hamar el kellett búcsúznia.

– Jöjj, jöjj közelebb – szólt. – Ez után a nő után sírsz, akire úgy gondoltál, mint egy édesanyjára. Mi olyan sokáig nem is emlékeztünk vissza a saját édesanyjainkra. Jöjj ide, hogy közelebről is megnézhessem azokat a szép szemeidet. Talán abban meglelhetjük a saját édesanyjaink, a feledékenység és hűtlenség megbánásának nyomait.

Amikor a nő észrevette, hogy Ruszlána szeme sarkából megint Szümbül agára nézett, a háremagához fordult.

– Még mindig itt vagy, Szümbül? Miközben egy tapintatlan elzülleszteti próbálja fiam háztartását, te csak állsz itt és egy öreg nő siránkozását hallgatod?

Szümbül aga meghökkent.

– Távozz hamar, Szümbül – mondta Hafsza szultána. – Tedd meg, amit szükségesnek látsz. Hagyj most magunkra a mi rózsá**^[39]** anyánk *drága* bizományával.

Ahogy Szümbül aga sebtében az ajtó irányába hátrált, a nő nem

mulasztotta el még hozzátenni:

– És később majd elmagyarázhatod nekünk, hogy miért is hoztátok ide leányunkat ilyen későn.

Hangjában, düh helyett inkább pajkosság rejtőzött, ami öröméből fakadt. Valójában még a kicsiny zsebkendővel a kezében az arcát törölgető Ruszlána szomorúsága is eloszlani tűnt egy kicsit. Szümbül aga is örvendett. Mialatt a küszöbnél háromszor is meghajolva távozott, arra gondolt: *Telitalálat, Szümbül. Az orosz lány nemsokára őfelségét is elkápráztatja majd. Ó, mi lesz Mahidevran Gülbahar haszekivel?*

Tizenhetedik fejezet

A hír, hogy Hafsza szultána fogadott egy orosz lányt a krími palotából és megdicsérte őt, hamar elérte Gülbahar szultánát. Gülbahar haszeki, akivel Szulejmán azóta osztotta meg ágyát, mikor még csak kormányzó volt Maniszában, kaftánja szoknyáinak végét a földön húzva leült a díványra. Szolgálok rohantak és párnákat raktak mögé, megigazították a szoknyáit és kényelembe helyezték őt. Majd egy lány rózsailatú vizet hozott neki.

– Nagyon szép ez a lány?

A szolgáló, aki a válide szultán lakhelyét elhagyva a palota második számú asszonyához iramodott a hírrel, nem tudta, hogy mit válaszoljon erre a kérdésre. Hiszen, ha azt feleli, szép, akkor azért; ha pedig hazudik, akkor hamissága végül úgy is kitudódik majd, tehát azért is megbűnhődne.

A nő, aki palotai nevelésben részesült, természetesen gyakorlott volt az álszenteskedés kiismerésében. A szolgáló egészen a földig hajolva válaszolt.

– Ó, szultánám; volna-e bárki, aki nálad is gyönyörűbb, nem is beszélve erről az orosz lányról?

Gülbahar szultána szép volt. Valójában szépsége még ezt a szót is felülmúlta. Nem hiába kapta ő a Mahidevran^[40] nevet. A Kaukázus hegység, a havas csúcsok, a jeges vizek, a kakukkfű illatával átítatott mezők szabad levegőjén táplált őseinek vére most is ott csörgedezett ereiben. Cserkesz lány volt, magas és formás. Derékig érő, fekete haján csillagok pislogtak, ha fény esett rá. Pontosan emiatt becézte őt úgy

Szulejmán, hogy „a Csillagom.” Gülbaharral Szulejmán csillaga is felragyogott. Először Gülbahar nemzett neki életrevaló fiút. Majd édesapja, Szelim váratlan halálával az ő sorsa lett, hogy ilyen fiatalon az Oszmán trónra üljön.

Gülbahar szeme oly nagy és sötét volt, mint egy fekete szőlőszem. Sarkait mintha szénnel húzta volna ki. Ezekben a szemekben Szulejmán látta mind a szerelem rebbenéseit, mind azt a finom, azonban határozott erőt, ami a kölykét védő anyaállat sajátja. Csodálta benne azt a női büszkeséget is, hogy egy uralkodó, akinek palotája teli volt szép nőkkel, rajta kívül soha nem szagolt meg más rózsát.

– Ne hazudj. Azt mondják, hogy szép lány. Hiszen validénkat hogy elbűvölte bájával és nyájas szavaival. Ha ez a lány valóban ilyen szép és hízelgő, veszélyes ránk nézve.

Sőt, még eszes is, gondolták a kézilányok. Ráadásul, olyan friss és tiszta, mint egy hópihe.

A lány tudta, hogy Gülbahar haszeki választ várt. Feszengve, izegve-mozogva nyafogott:

– Ó Haszekim, hát és ha szép? A mi haszekink a nap, ez a lány pedig, mondhatnám, tűzifa. Te talán azt mondanád, hogy gyertyaláng. Fellobban és kialszik majd hamar. Emellett, ő még csupán egy gyerek.

– Miket össze nem hordasz, te lány? Hogy lehetne egy tizenöt éves lány, még csak „egy gyerek”? Amikor Musztafa herceggel teherbe estem, még csak tizennégy voltam.

Gülbahar szultána felidézte azt a téli napot. Azt az estét, amikor bemutatták Szelim szultán fiának, Szulejmán hercegnek. Akkor még nem volt se trón, se szultánság a gondolatai között. Ki tudhatta volna, hogy Szelimet, aki harcmezőkön tündökölt, aki elviselhetetlenné tette az életet a Sah Iszmail és a Túmán Bej vezette mamlúkok számára, nem ezek az ellenfelek, hanem egy kelés a hátán győzi majd le? Azt se sejthette senki, hogy Szulejmán ezt követően átveszi a kormányrúdját annak a

birodalomnak, melynek még az ő huszonötödik életéve előtt határa eléri majd egyik végén a Kaukázust, a másikon pedig a magyar Délvidéket.

Azokban a napokban még tele volt az életük gyermeki vidámsággal. Hafsza szultána pedig kihasználta férje vég nélküli hadjáratait, és fia mellett maradt Maniszában. Ő szerette Gülbahart. Akárhányszor boldognak látta fiát, ez a szeretet egyre csak nőtt benne. Mikor pedig meghallotta, hogy gyermeket vár, szinte pajszra emelte őt. Habár, amikor Szulejmán csupán tizenhét évesen Kefénél^[41] volt területi kormányzó, életében először megkóstolta a férfiasságból eredő kéjvágyat egy tatár lány, Füláje karjai között. Még egy Mahmud nevű fiuk is született, akkor azonban még maga Szulejmán is csupán gyermek volt. Valami oknál fogva sem ő, sem pedig Hafsza szultána nem kötődött sem az ágyashoz, sem a fiához.

Ám most minden teljesen másképp volt. A fiatal trónörökös mostanra húszéves férfivá lett és emellett szerelmes volt. A tatár lány, Füláje kiesett kegyeiből, és miután fiúgyermeket adott Szulejmánnak, eltűnt. Most már Gülbahar volt a mindene. Néha még a kormányzói teendőit is elhanyagolta, mert nem volt képes elszakadni Gülbahartól. Volt olyan, mikor hivatala napokig zárva maradt, házának őrsége pedig halkán ugyan, de még gúnyt is üzött ebből.

– Látta valaki a trónörökösünket?

– Nem tudod; a trónörökös cserkesz portyán van.

Gülbahar szolgálói is megállás nélkül pletykálgodtak, kuncogva:

– Hallottátok, Gülbahar asszony terhes.

– Vajon egy vagy több gyermekkel?

– Te lány, mit értesz ezen?

– Azt értem, hogy nézd, ki sem kel soha a trónörökös ágyából. Ki tudja, talán ikreket vagy hármás ikreket, vagy még annál is több gyermeket szül majd.

A vihogás suttogó forgószele fújt minden sarkon. Nem telt sok időbe,

amíg ezek a szavak Hafsza szultána fülébe is eljutottak. A szultána anyja viszont egyáltalán nem nevetett.

– Ejnye, ti pimaszok, miféle arcátlanság ez! Nem szégyenkeztek ilyen rosszakat mondani arról a házról, ahol a kenyeret eszitek és a kormányzóról? Kitépsem a nyelveteket?

A megrémült szolgálok a földre vetették magukat a félelemtől. A bocsánatért esedező sírás és könyörgések közepette Hafsza szultána megelégedett azzal, hogy megbüntette azokat a szolgálokat, akik ártottak Gülbahar hírnevének, mivel annak ellenére, hogy még nem házasodtak össze, úgy nézett rá, mintha már a menyé volna. Maga is kezébe vette a vörös somból készült botot, és a példamutatás kedvéért néhány ütést mért a sikoltozó lányokra.

– Ez egyszer botütés a büntetések. Ha újból ehhez hasonló arcátlanságról hallok, kitépetem a nyelvetek, ezt jól jegyezzétek meg. Nyelv nélkül maradtok, hogy az többé ne érjen el ide-oda.

Valójában se Szulejmán, se pedig Gülbahar nem foglalkozott a hirtelen abbamaradt szóbeszéddel. A cserkesz lány, akit eltöltött a szerelem, sokat ült az ablak előtt, mely a zöld minden árnyalatában játszó erdőre nézett, és különféle dolgokat hímzett a kisbabájának, aki már mozogni kezdett a hasában.

Eközben a trónörökös álmodozva fürkészte a Manisza-hegység meredek szirtjeinek ütődő harapós szeleket, a zöldben ékeskedő dombokon fodrozódó lombtengert. Majd egy tollat felkapva verseket írt, melyek Gülbahar sötét szemét, sötét haját dicsérték.

A kormányzói palota éjszakái még ennél is varázslatosabbak voltak. Szulejmán és Gülbahar azokon a téli estéken egészen közel ültek egymáshoz a ropogva égő tűz előtt. A trónörökös ilyenkor egy korty bort ivott a kristálypoharából és megkérdezte:

– Nincsen előétel azokból a cseresznyepiros ajkából?

Gülbahar, még ha egy kicsit zavarban is volt és ellenállást színlelt,

mindig megadta magát ezeknek a néha gyengéd, néha nyers és csípős csókoknak. Felnyögött a fiatal férfi erőteljes mozdulatainak köszönhető mámortól és élvezettel súgta:

– Trónörökösöm.

Ahogy Szulejmán testének árapályai felgyorsultak a tüzes suttogástól, Gülbahar folyondárként átölelte lábaival a trónörökös derekát, majd a csúcokra hágott vele. Amikor fáradt és izzadt testük ráhanyatlott a selyemlepedőre, a kielégült, jóleső kimerültségben Szulejmán „az én Mahidevranom,” fülébe olvasta az aznap írt versét:

*„Mi is az élet egy csókért, én szívesen adnék érte ezer életet,
Ha szerelmem felajánlana cserébe legalább egy felet.”*

Gülbahar sokszor arra gondolt, mi mást is kívánhatna egy tizennégy éves, fiatal lány az élettől. Ez lehet az az érzés, amikor valaki szárnyal az örömtől. *Az uram fiatal, jóképű, én pedig a gyermekét hordom a hasamban. Ha a trónörökösömnek szerencséje van, felcsatol egy kardot és a trónra lép, és az én kisbabám lesz az új trónörökös, én pedig a szultán édesanyja.*

Azokban a napokban Gülbahart nem igazán érdekelte a szultánaság. Elegendő volt számára, hogy ha Szulejmán az övé lehetett.

Hafsza szultána meg volt elégedve ezzel a kapcsolattal. Szulejmánt sem foglalkoztatta más a cserkesz lányon kívül. Minden energiáját rá áldozta. Mi lehetett jobb annál, ha egy trónörökös az államügyek helyett minden gondolatát a szerelemre összpontosította? Hafsza nem is akart belegondolni annak szörnyű következményeibe, ha Szulejmán egyszer csak így szólna: „Mit csinál a mi szultánunk? A nép kifáradt és elszegényedett a háborúk miatt. Édesapánk nem látja ezt?” Amióta a trónra ült, igyekezett Szulejmánt távol tartani a férjétől. Tisztában volt vele, hogy amikor az államról volt szó, Javuz nem törődött se nővel, se gyermekkel. Ha azt mondták volna neki, „A jobb kezed elárulja a birodalmat”, habozás nélkül levágta volna azt a kezet. Hafsza szultána jól tudta, hogy férje nem

felejtette el, amikor ő maga bontotta ki a lázadás zászlaját apja ellen, mondván: „Ő az apánk, viszont képtelen az állam irányítására.” Arra is jól emlékezett, mikor egyszer így szólt hozzá: „Hafsza, mondd meg nekem, a mi Szulejmán hercegünk a nyomunkba lépve vajon fellázad-e ellenünk egy napon?”

Ez a kérdés töviseként fúródott a fiatal nő szívébe. Bár mihamarabb igyekezett megnyugtatni a férfit. *Allah őrizz, szultánom.* Amíg a szerencsés Javuz Szelim hadjáratokkal töltötte idejét, hogy nemzetét győzelemre vigye a harcmezőkön, nem volt, aki arra a hibás következtetésre jutott volna, hogy a saját vére gonosz tekintettel nézne apjára. A nő azt azonban világosan látta, hogy Javuz szívében kővé keményedett a rettenetes aggodalom. Hafsza szultána tartott attól, hogy férje a legkisebb hibáért is elvenné Szulejmán életét. Emiatt esténként imáiban köszönte meg Allahnak, hogy fia Gülbahar karjai közt tölti az idejét.

Amikor Gülbaharnak szülési fájdalmai voltak és a bábát hívták, új boldogság rügyezett Maniszában. Órákkal később, ahogy hajnalodott, a világnak köszönő apró test első sírása visszhangzott a folyosókon. A futárok sietve újságolták:

– Jó híreink vannak, hercegem, jó híreink. Fia született.

A kikiáltók a városban utcáról utcára haladva adták tovább a hírt.

– Közhírré tétetik! Aki hallja, adja tovább! Minden földek szultánja, öfelsége, Javuz Szelim, Allah áldásával másodszorra is nagyapa lett! Ha hallottad már, ha nem; a mi Szulejmán hercegünknek fia született! A herceg neve Musztafa! Éljen soká Musztafa, jó szerencsét és hírnevet számára!

Egy másik sarkon, egy másik kikiáltó közölte az újságot:

– Éljen soká Musztafa, jó szerencsét és hírnevet számára! Allah oltalmazza a mi Musztafánkat! Legyen a mi prófétánk, Mohamed a közbenjárója Musztafa tetteinek!

Gülbahar, Hafsza szultána figyelmeztetését észben tartva, szintén

mindent megtett, hogy elterelje Szulejmán figyelmét az államügyekről.

Gülbahar haszeki visszaemlékezett arra a napra, amikor meghallották, hogy futár érkezik vágtában Isztambulból. A két nő mérhetetlenül aggódni kezdett. Csak nem rossz híreket hoznak a lovasok?

– Éljen a szultán!

Amikor a férfi Szulejmán lábaira zuhant, megértették, hogy a sors új útra terelte őket. Hafsza szultána csenden gyászolta elhunyt urát. Megköszönte Allahnak, hogy fia épen és egészségesen kerülhetett a trónra. Gülbahar pedig nem is tudta, hogy mit szóljon, mit tegyen. Szulejmán, aki a futárok tanácsára azonnal elindult, megcsókolta fiát, beszívta gyermeke illatát, majd Gülbaharhoz fordult.

– Te egy herceg asszonya voltál, most a szultán kedvenc ágyasa vagy. Édesanyám után az Oszmán Birodalom második asszonya. És fiad, Musztafa a trónörökösöm.

Szulejmán egyértelműen lemondott Fülájétől született első fiáról, Mahmudról. A lány nem tudta ennek okát. Más sem kérdezősködött erről.

Gülbahar nem tudta elfelejteni azt, ahogyan Szulejmán hosszasan a szemébe nézett, mielőtt felpattant fehér lovára és útjára indult. És ahogyan azt mondta:

– Ne aggódj a trón miatt. Te mindig az én Mahidevranom leszel; tudd, hogy ez nem fog változni, Gülbahar.

Ő öntudatlanul megsimogatta az arcát, amire Szulejmán megcsókolta, mielőtt elvágatott Isztambul irányába.

Olyan érzése támadt, mintha évszázadok teltek volna el azóta. Amióta a trónra került, Szulejmán szerelme megoszlott. Gülbahar meg kellett, hogy osztozzon rajta az állammal, valamennyi vezírral, ezernyi pasával, bejjel és agával – ám így legyen. Nem is számolva azokat az egyéjszakás kalandokat, amiket azzal a néhány nővel töltött a háremben. Szulejmán azonban minden alkalommal visszatért hozzá. Akármikor érkezett öfelségétől a meghívás, ő mindig ura karjaiba rohant. A fiatal szultán

ilyenkor ismét csókolgatta és orrával cirógatta arcát, belélegezte az illatát:

– Az én rózsarcúm, rózsailatúm – becézgette.

Nem, mondta Gülbahar magában. Hadd legyen az a lány olyan szép, olyan fiatal, amennyire csak akar. Szulejmán nem tenné félre a rózsáját, csakhogy csipkebokrot szagolgasson.

Akkor viszont mégis mi volt ez a szorongás a testében? *Hiszen őfelsége figyelme nem tűnik lankadni, miért van ez az alattomos félelem, ami lassan elemészt, panaszkodott. És mi lehet a jelentése annak a rémálomnak? Minden éjjel ugyanazt az álmod látta, mióta meghallotta, hogy az orosz lány elbűvölte Hafsza szultánát. Ebben sötét árnyék lopódzott be a szobájába egy zsíros kötéllel, és elrabolta Musztafát a karjaiból. Félelme miatt senkitől sem tudott tanácsot kérni. Most ugyanazt a rettenet élem át, amit Hafsza szultána Szulejmán miatt, mondta magában Gülbahar. Kinek az élete van veszélyben? Az enyém vagy az én Musztafámé? Vagy talán az álmomban ólálkodó sötét árnyék ez a Ruszlána nevű féreg volna?*

Nem Gülbahar volt az egyedüli, aki akkor álmai értelmét kutatatta. Hafsza szultána szintén értelmet igyekezett találni az álomban, amit Güldáne szultána látott. Az álom, melynek minden bizonnyal köze lehetett Ruszlánához, de mégis hogyan?

A válide szultán sorról sorra véste eszébe az Aj Bala úrnőtől kapott levelet.

– „Javuz Szelim szultán asszonya, Szulejmán szultán nagyra becsült édesanyja” – kezdődött Aj úrnő levele. – „Tudnod kell, hogy az orosz lány, Alekszandra gondviselésével engem bízott meg anyósom a halálos ágyán, nyugodjék békében. A lányt férjem, a krími kán, Mehmed Giráj ajándékozta a világon uralkodó Szulejmánnak. Güldáne szultána elmesélte nekem egyik álmát. És ezt most én továbbadom neked. Ő álmában egy lányt látott az isztambuli palota tornyában. Ez a lány olyan szépséges volt,

mint egy tündér. Pont úgy, mint Alekszandra. Hirtelen egy sas jelent meg. A sas elkezdett körözni a lány feje felett. Ekkor a lány kinyúlt az ég felé, és megragadta a sast. A sas hatalmas szárnyaival megölelte a lányt és együtt tovarepültek.”

Aj Bala levele soronként bukkant elő Hafsza szultána fejében. Mi ennek a jelentése? Hogyan értelmezze ezt? Minek a jele a sas? Mit jelent az, hogy a sas körülfonja a lányt? Ez jó vagy rossz jel?

– „Tudod, hogy anyósunk lánya a te sorstársad. Mindketten szíveteket és gyermeketek adtátok ugyanannak a férfinak. Sorstársad édesanyja, az én anyósom azt súgta nekem, mielőtt elhunyt, hogy a lány végzete keresztezi majd az Oszmán fiáét. ’Aj menyem, el kell hogy küldjed Alekszandrát Szulejmán szultán édesanyjához, Hafsza szultánához’, mondta nekem. ’Ő Ajse lányom sorstársa. Ha ő valóban a szívek szultánája, ahogyan azt lányom is mesélte, ő majd vigyáz Alekszandrára.’ Szóval így áll a helyzet. A többi mostantól rajtad áll. Ha nem akarsz befogadni őt, tedd meg a megfelelő óvintézkedéseket. Ha kívánod, elbocsájtod és szabadjára engeded őt. Talán visszatér a hegyekbe, ahonnan jött. Ha viszont szíved ezt nem engedné; tudnod kell, hogy én úgy tekintek Güldáne anyám bizományára, mint egy testvérré. Ide bármikor visszaküldheted őt. Ha viszont engedélyt adsz neki, hogy megfoghassa a sast, legyen az Allah akarata. Azzal teljesítenéd a téged testvérné tekintő anyósom utolsó kívánságát. Ó, szultána úrnőm; Szulejmán nagyszívű édesanyja, legyen úgy, ahogy Allah elrendeli. Az álom hadd váljon valóra.”

Hosszú ideig tűnődött és gondolkodott ezen, csak hogy Hafsza egyszerűen nem tudta értelmezni ezt az álmot. Végül magához hívatta sejhülszlám Zembilli Ali Dzsemálit.

– Álmodtam – fogott bele.

Mélyen felsóhajtott. Szemöldöke összeráncolódott a gondolattól.

– Azonban – folytatta, – nem merek csak úgy akárkit megkérdezni vagy értelmezést kérni.

A törékeny, öreg férfi vele szemben ült. Turbánját súroló sűrű szemöldöke már maradéktalanul fehér volt. Szempillái szintén. Noha a fehér szempillák mögött bujkáló, kifakult szeméből értelem sugárzott.

Zembilli megszólalt és megdörzsölte ősz szakállát. A mester szavai tele voltak intésekkel:

– Hadd segítse elő a jót. Az álmok keskeny átjárók a hitünk és a lelkünk mélyén rejtőző bűneink között. Esetenként elmondja nekünk, amire gondoltunk, de nem mertünk kimondani, máskor olyan képeket tesz elénk, melyek látását elkerültük, hogy ne vétkezzünk. Titkokat mesélnek, olykor a múltból, olykor a jövőből. Amit álomnak hívsz, válíde szultán; az az a hely, ahol Allah hatalma és az Ördög árulása versenyzik egymással. Egy álom értelmezése mindig azt tükrözi, amennyit az észlel belőle, aki megfejteni próbálja. Megvan annak a jó és a rossz oldala. Azt mondani, hogy az én értelmezésem helyes, habár erre még gondolni se szabad, ugyanaz volna, mint kijelenteni, hogy Allah hatalmával egyenrangú vagyok. Hadd mutassa meg Allah az igazságot, tegye lehetővé, hogy felfedezzük azt, és tartsa az Ördögöt távol tőlünk.

Ali Dzsemáli csukott szemekkel, olyan nyelven imádkozott, amit a nő nem ismert. Majd a szoba mind a négy sarkába áldást mondott.

Hafsza szultána bólogatva hallgatta az imám szavait, és türelmetlenül várta, hogy az ima véget érjen.

– Pontosán ezért aggódom – mondta. – Mennyire volna helyes hinni egy értelmezésben és aszerint cselekedni? Mi lesz, ha egy hibás értelmezés miatt vétkezek, szerencsétlenséget okozok? Vagy ha épp az ellenkezője... Úgy értem, nem bűn-e az is, ha csak úgy figyelmen kívül hagyunk egy parancsot, amit egy álomban kaptunk? Mi történne akkor?

Amikor a bölcs ember, aki Javuz Szelim sejhülszlámja is volt egykor, ráeszmélt, hogy a nő továbbra is az álmát mérlegeli, még kíváncsibb lett. Miféle álom lehetett ez, ami még a nagyszerű válíde szultán szívébe is képes félelmet ültetni? Álmainak meghallgatása és azok értelmezése talán

elárulna neki egy titkot. *Ima után esetleg jobb, ha álomra szenderülök, hátha Allah megmutatja nekem a választ, és ha szükséges, netalán a geomanciával is értekezhetnék*, gondolta magában. Majd a feleletre várakozó nőhöz fordult.

– Tudnak-e távol maradni az álmoktól azok, akik érintettek a kérdésben, hogy képesek legyenek elkerülni azok jelentésének értelmezését? Sok álom van, ami jó hírt hoz. Tudod-e, hogy a szavak, „Menj nyugat felé, vidd a keleti napot nyugat felé!”, melyek egy fehér szakállú bölcs álmában jelentek meg, vezették el Alpaszlant szultánt a Malazgirt-síksáig, a bizantin Diogenész pogányai elé?

Zembilli egy pillanatra elhallgatott. Az asztalon álló, elefántcsonttal domborított korsóból megtöltötte poharát rózsaszirmokkal megszórt vízzel, és kortyintott belőle egyszer-kétszer.

– Ezzel együttvéve – folytatta mondandóját, – bárcsak elődünk, Jildirim Bajazid tekintetbe vette volna, nem a saját álmát, hanem amit a felesége mesélt el neki. Akkor talán nem kellett volna a vereség és rabság szégyenével meghalnia. Továbbá a mi prófétánk éppúgy elmagyarázta álmait a követőinek, értelmezte őket, tanult belőlük.

Ali Dzsemáli ismét hörpintett.

– Ezen okokból, azt tanácsolom, szultánám, hogy ne féld az álmokat vagy azok értelmezését. Allah elmével ruházta fel alattvalóit, hogy ne kövessenek el hibákat. És ha mégis tévesen cselekedsz, az is Allah akaratából lesz úgy.

Akkor lassan visszahelyezte poharát az asztalra, és megkérdezte.

– Mi ez az álom?

Hafsza szultána térden állva kezdett bele Güldáne szultána álmának elmesélésébe. Egy részletet sem hagyott ki, mintha ő maga látta volna azt.

– Egy sast láttam. Egy nagy, sötét sast.

– A sas az állam. Annak ereje, annak hatalma. Hadd segítse elő a jót. Repült-e ez a sas?

– Repült. Mintha már sohasem szállna le. Magas szirtekről még azoknál is magasabbra, havas csúcsok felett, csillagok között.

A sejhülszlám arca felderült a boldogságtól.

– Jó jelek. Allahunk jóslatot adott őfelsége édesanyjának. Új hadjáratokra kerül sor. Az állam feje eléri majd a csillagokat, a napot. Szóval leszállt-e ez a sas valahova?

– Nem szállt le.

Amikor látta, hogy a nő tétovázik, a sejhülszlám kíváncsisága még nagyobbra nőtt.

– Azután, szultánám?

– Hirtelen... megjelent egy lány, és a tengerre néző palota falain sétált.

– Egy lány?

– Igen, egy szépséges lány.

– Azután?

– A sas elkezdett körözni a lány feje felett.

– Ez világosan jó szerencse, szultánám.

– Jó szerencse, de kinek? A sasnak vagy a lánynak?

– Előbb folytasd és meséld el az egészet, szultána anyám.

– A lány hirtelen kinyújtotta kezeit, megragadta a sast.

– Tehát megfogta a felette szálló sast; így van?

– Igen. A sas széttárta szárnyait és körülölelte őt, majd tovaszálltak.

Sejhülszlám Zebilli Ali Dzsemáli álla leesett. Őszintén szólva nem számított rá, hogy ilyen vége lesz az álomnak. Mit jelentett ez? Mit jelentett a lány? Mire utalt a sas elfogása?

Hafsza szultána, aki észrevette hogy az imám mélyen a gondolataiba merült, ugyanezeket a kérdéseket tette fel: *Mi ennek az álomnak a jelentése? Jó jel vagy rossz?*

Egy darabig Zebilli szótlánul ült. Ajkai viszont megint megmozdultak. Behunyta a szemét. Fehér szemöldöke mintha remegett volna attól való félelmében és izgatottságában, hogy egy másik világban lezajlott

eseményeket láthatott. A nyugovóra térő nap vörössége ősz szakállára hullott, köpenye pedig olyan volt, mintha aranyló vízbe mártották volna.

Hafsza szultána tisztelettudón várt, hogy Ali Dzsemáli visszatérjen abból a világból, amiben elmerült. Majd Zebilli reszkető szemhéja felnyílt, az idős kortól acélszürkére színeződött szemével hosszasan nézett a nőre, aki az aggodalom és a remény vegyes érzelmeivel várta, hogy mit fog mondani. Miután körbenézett, hogy megbizonyosodjon, nincs-e valaki a közelükben, aki szavait hallhatná, ezt súgta:

– Szultánám, új hódítások várnak urunkra, azonban...

Amikor a férfi hezitálva befejezetlenül hagyta a mondatát, Hafsza nyugtalanul kérdezte.

– Valami baj éri őt? Miért nem mondd el nekem?

Zebilli Ali Dzsemáli igenlően rázta meg ősz fejét. Majd olyan közel hajolt a nőhöz, amennyire csak a tisztelet és a jó modor megengedte, és fülébe súgta az álom értelmezését.

– Új hódítások várnak urunkra, egy lány szerelme azonban még őt is meghódítja majd.

Miután a sejhülszlám elbúcsúzott és távozott, Hafsza szultána egész éjjel gondolkodott. *Mit jelentsen ez? Allahom! Ha Ajse úrnő édesanyjának álma isteni jel, az két utat hagy nekem. Melyiken induljak el? Engedjem a lányt, hadd fogja meg a sast? Vagy meg kellene védeni a sast a szenvedély börtönétől? Mutasd meg az utat. Mit tegyek?*

Egyértelmű volt, hogy kedvelte Ruszlánát. Ezt súgta neki szíve.

A lány ártatlan viselkedése készletne erre?

Ez a kérdés foglalkoztatta őt, mióta Ruszlána elhagyta a lakosztályát. Egyáltalán nem erről van szó, szólt magában. *Talán már öreg vagyok, ám szemem még elég éles ahhoz, hogy lássam a határvonalat az ártatlanság és a szenvedély között.*

Azt is első pillantásra észrevette, hogy a lány romlatlansága vaskemény akaraterőt és végtelen szenvedélyt takart. *Úgy, mint nálam*, gondolta. Kevés erőfeszítésébe telt talán, hogy kiszakítsa Szelimet Ajse kezei közül? Emellett Ruszlána volt olyan bátor, hogy ne érezze szükségét elrejtetni ezt. Ha nem így lett volna, amikor megkérdezte őt, „Volna-e valamilyen kívánságod, leányom?”, vajon szemrebbenés nélkül úgy válaszolt volna őfelsége édesanyjának, hogy „Egyedül urunk egészségét, boldogságát és sikerét kívánom. Rendkívül boldoggá tenne, ha az ő szolgálója lehetnék.” Ki tanította ezeket a nagy szavakat a lánynak, aki még törökül se tudott helyesen? Szümbül? Micsoda démon ő? Hafsza szultána elégedetlenkedve rázta a fejét.

Vagy talán a szeme befolyásolta őt? Az a rejtélyes, kékből zöldre változó, tengermély és óriási szempár? Nehezebbre esett válaszolni erre a kérdésre. Talán nem a leggyönyörűbb szemek voltak, amiket életében látott, gondolta. Viszont Ruszlána szemei olyan hirtelen csaptak le rá, hogy körülzárták és foglyul ejtették. Azon merengett, ha a tekintete ennyire le tud nyugózni egy nőt, ki tudja, milyen hatással lesz Szulejmánra. Hafsza szultána öntudatlanul is elmosolyodott. Senki sem ismerte jobban a fiát, mint ő. *Szulejmán bele fog szeretni ebbe a lányba, ahogy megpillantja őt*, kuncogott.

Tüstént zavarba hozta ez a gondolat. Elárulni készült volna Gülbahart, aki válidémnek szólította őt? Igen, pontosan erre készült. Éppen sorstársat hoz Gülbahar életébe. Hogyan is történhetett meg ez? Vajon Gülbahar is az ő sorsára volt ítélve?

Amikor Hafsza szultána felidézte Ruszlána szemét, a nevetésétől arcán megjelent ragyogást, arcának gödröcskéit, fehér és finom nyakát, gyorsan meggondolta magát.

Kétségkívül meg fog történni, gondolta. *Mióta szultán lett belőle, Szulejmán nagy nyomásnak van kitéve. Mielőtt még szultánságának első éve letelhetett volna, már ment és vezette a hadsereget, hogy elfoglalja*

Belgrádot. Bosszút állt Hüdavendigar Murat kán véréért. Ki tudja, hová másfelé kalandoznak még gondolatai? Még a tekintete is megváltozott.

Többé már nem látta fia szemében azt a régi, boldog szikrát. *Nagyon jól ismerem ezt az új tekintetet*, panaszkodott magának. Férje, Javuz Szelim ugyanúgy nézett az emberre – mint egy sas. Nem véletlenül hívták Szelimet a harcmezők sasának. És most az ő fiának tekintete is erre kezdett hasonlítani. Pont, mint egy sas. Egy boldogtalan sas.

A szultánság már csak ilyen volt. Magas az ára. „Felemelte a fejedet egészen a csillagokig, de elrabolta a boldogságodat.”

Az édesapja mondta neki egy nap.

– Figyelj jól, Hafsza, amit te államnak hívsz, az nem azt teszi ám, amit mondasz neki, hanem amit maga akar. Még ha az összes kán, császár, király, kormányzó koronáját a fejedre helyezed is, ez lesz a valódi uralkodó.

Hafisze, akinek nevét később az oszmánok Hafszává alakították, addig a napig soha sem látta édesapja szemét oly nagy szomorúsággal megtelni. Ugyan nem tudta, hogy pontosan miért, de azzal tisztában volt, hogy nehéz időket éltek. Ha nem úgy lett volna, akkor miért zárkózott be édesanyja a szobájába és sírt olyan sokat, olyan keservesen? Miért szorította mellkasára kezét a szegény asszony, akárhányszor azt mondták, futárok érkeznek a palotából? Miért vált egyre sápadtabbá édesapja arca azokban a napokban?

Édesapja hosszan, hallgatagon nézett a lány szemébe.

– Az államnak most szüksége van a szolgálataidra.

– Miféle állami szolgálatot tehet egy kislány? Mondd meg és én megteszem.

– Elküldelek Szelim herceg háremébe. Ha fiúkat adsz neki, rád mosolyog a szerencse.

És ő ezt tette. Asszonya lett Javuz Szelimnek, aki előtt mindenki reszketett. Megadta Szelimnek a fiút, amire a krími Ajse nem volt képes.

Pontosan úgy, ahogy édesapja megjósolta, a szerencse gondjaiba vette. Először a szultán feleségévé vált, majd azt is megérte, hogy fiából is szultán legyen.

És most szemtanúja volt Szulejmán boldogtalanságának. Az állam kivette a kezéből fia életének irányítását. Nagyon fiatal volt még, ám már megtapasztalta egy gyermek elvesztésének fájdalmát is. Mahmud herceg két hónapja történt halála a vártnál is jobban megrázta fiát. Amióta megszerezte a trónt, az államért kezdett élni. A háremmel nem is foglalkozott már. Még Gülbahart se látogatta meg rendszeresen. Életében mostanra csupán Piri pasának, a nagyvezírnek, a többi vezírnek, agának és katonának maradt hely. És persze az áttért horvát Ibrahimnak, akit fősolymásznak neveztek. Ő gyűlölte ezt az alakot, aki örökösen új háborúkra noszogatta fiát. Senki sem magyarázta el neki, ő azonban anélkül is tudott mindenről ennyi év tapasztalatával. A szultán máris újabb hadjáratra készülődött, mielőtt még lerázhatta volna magáról a belgrádi hódítás fáradtságát. Oly biztos volt ebben, mint a saját nevében. Hiszen mindennap órákig tárgyalt Ibrahimmal, majd a nagyvezír, a többi vezír és a janicsárága következett. Ment fáradhatatlanul, hogy megsejmelje a katonákat, a hadiflottát.

Ilyen súlyos teherrel a vállán, Szulejmánnak nem volt joga apróbb örömökre? Gülbahar jólelkű volt, szép, édesanyja az unokájának, viszont nem tudott új izgalmakat és boldogságot gyűjtani fia szívében. Ruszlána friss volt, gyermeki, életteli.

Ahogy a nap első sugarai átszűrődtek az ablakrácsokon, döntését meghozva Hafsa szultána felült az ágyában. Beszélni fog Ruszlánáról Szulejmánnak. Lehetővé teszi számára, hogy találkozzon vele. A többi pedig Allah akarata legyen. A lány vagy megfogja a sást, vagy a sas fog elszállni a havas hegyekbe. *Ó, én egyetlen sorstársam, Ajse egyetlen rózsanyja, sóhajtott Hafsa szultána. Ha erről van szó, ha tényleg nagyra becsülöd ezt a Hafszát, még így is, hogy elvette lányod urát, jövőjét,*

koronáját, trónját, akkor én is anyaként tekintek terád. Mindennél jobban vigyázni fogok a bizományodra.

Tizennyolcadik fejezet

Óriási zenebona volt odakint. Dobok zengtek, trombita, kürt rengette meg éles hangjával az egész világot, a csörgők is felvették az ütemet és zenéltek együtt a többivel. Az összes ágyas a szobájába csörtetett a belső emelvényről, és rácsos ablakukból figyelték a forgatagot. Valójában minden pénteken ugyanez a jelenet játszódott le. Ez a pénteki 'férfiak búcsúztatója' olyan ceremónia volt, amit mindig aprólékosan végre kellett hajtani.

– Siess, szépségem, siess – szólta Merzuka. – Gyere, nézd.

Ruszlána abbahagyta a sétát az emelvényen és berohant. Amikor közelebb ért a rácsokhoz, meglátta őt. Egy sikoly tört fel benne. *Istenem, Jézus Atyánk, Szent Mária, ez ő... Ő! A férfi, akihez sorsom hívogat. Szulejmán szultán, akinek szerencséjében és trónjában osztozni vágyom!*

Istenem, a fiatal szultán olyan tekintélyt sugárzó volt fején a hatalmas turbánjával, a hihetetlenül hivalkodó, cobolyprém kaftánjával.

– Nagyon jóképű – suttogta Merzuka lágyan.

– Dehogysis. Először is, az orra görbe. És még nagy is.

Ruszlána tudta jól, hogy ez nem így volt, valami miatt azonban szégyellte bevallani, hogy ő is férfiasnak találja. Olyan fenséges volt. Turbánját gyöngyök, a napsütésben tűzként lángoló rubinok és villámot szóró gyémántok díszítették. Összeráncolt, fekete szemöldöke és arcát takaró, sötét szakálla minden bizonnyal félelmet és tiszteletet követelt mindenkitől, akivel szembe találta magát.

Habár szemének sötétsége egy kicsit különös, gondolta Ruszlána. Mondjam azt, hogy sötétek vagy inkább, hogy széndarabok? És azok a széntöredékek égették meg először Ruszlána szívét, Frederikkel való találkozása óta. Görbe orra ajkai fölé fordult, amik mint két vonal vagy csőr, úgy feszültek arcán. Mindez azonban csak hozzáadott a már fenyegető megjelenéséhez. Még soha nem látott ruhát, mely ilyen jól illett volna egy férfira. Szín pompásan hímzett kaftánjának nyakánál, fekete pettyes, fehér hermelinprém lógott. Kaftánja alatt nemez mellényt viselt, és vörös selyemövet kötött a derekára. Övébe csúsztatott törének gömbölyített feje szemkápráztató gyémántokkal volt kirakva és bizonyára egy vagyont érhetett. A férfi figyelte a palotai népet, akik kiabáltak, akárhányszor a janicsárzenekar büszke arckifejezéssel balra és jobbra fordult, és megdöngötte a dobot és az üstdobot.

Ő aztán jóképű, gondolta magában Ruszlána, aztán hirtelen megrémült. Mit kezd egy ilyen jóképű és hatalmas ember egy falusi lánnyal, aki még a nyelvét sem beszélte rendesen? Ez a gondolat parázsként égette Ruszlánát. Azonkívül, te orosz vagy, mondta egy hang belül. Ahogy az az ágyas is megjegyezte, mikor elhaladt mellette, ráadásul 'hitetlen' is volt. Azon a napon tanulta meg, hogy a törökök hitetleneknek hívják azokat, akik nem voltak muszlimok.

Ruszlána elhatározta, hogy nem adja meg magát a belső hangnak.

– De én szép vagyok.

– Nahát, és ha szép vagy. Már így is elég szép lány rajongja őt körül. Te még nem láttad az igazi szépséget.

– De én talpraesett vagyok.

Ekkor a hang belül nevetésben tört ki:

– Mi hasznára lenne talpraesettséged egy férfinak, aki előtt az egész világ reszket?

Ruszlána talán tovább is folytatta volna belső küzdelmét, azonban a köemelvény elé, amin Szulejmán állt, fehér sörényű, fehér ló érkezett,

olyan nagyszerű és büszke, mint a lovasa. Az udvart betöltő tömeg egyszerre tapsolni kezdett, azt kiáltozva:

– Legyenek éveid hosszúak, szerencséd pedig temérdek! Allah, adj urunknak hosszú életet! Éljen soká az állammal együtt!

Ruszlána fájdalmat érzett, amikor megpillantotta a fehér lovat. Eszébe jutott Tacsam Nojan lova, amin átkelt érte hegyeken, folyókon, és megmentette őt rablók, rabszolga-kereskedők kezéből. Vajon hol lehetett most Umut? Talán újra az Urál szabad levegőjét szívja magába Nojannal? Megint a Dnyeper és a Volga hideg vizéből iszik? Az ukrán síkságok, a lengyel dombok illatos mezőin bolyong? Most először bánta, hogy átkeresztelte Umutra. A Firtina név valójában sokkal jobban illett rá. *Bárcsak Nojan édesapám ne egyezett volna bele*, gondolta. Ahogy nézte, hogy Szulejmán az alacsony márvány lépcsőfokról lova hátára ül, szeme előtt Firtina száguldott el, fehér sörényét lobogtatva.

Szetáret kalfa, aki abban a pillanatban lépett be a szobába, ugyancsak az ablakhoz ment. Végigmérve a fiatal szultánt, így szólt:

– Ma-sallah, Ma-sallah. Allah oltalmazza őt az irigy szemektől! – Majd háromszor koppantott az ablakkereten.

– Hová indul szultánunk, nővérem? Háborúba?

– Ó, tudatlan szépségem. Miféle háborúba? Őfelsége éppen, hogy visszatért belgrádi hódításáról.

A nő észrevette, hogy a lány megnyugodott, mikor meghallotta ezt, és magában kacagva megkérdezte.

– Milyen nap van ma?

Tényleg, milyen nap is lehetett? Ruszlána már nem követte a napokat, sem a heteket, sem a hónapokat.

– Milyen?

– Péntek, szépségem. Péntek.

– Hát aztán?

– Pénteken a férfiak mindannyian együtt végzik el déli imájukat a

mecsetben. Őfelsége is a mecsetbe indul.

Miután Szulejmán gyakorlottan nyeregbe szállt és kényelmesen elhelyezkedett a lován, néhány lovász szaladt oda hozzá, és szétterítette cobolyprémes kaftánját a ló hátán. Egy másik a szultánt segítette belelépni a kengyelbe. Mintha az állat is felfigyelt volna a hátán hordott lovas fontosságára. Felfelé fordította fejét és füleit, és annak ellenére, hogy a lovászok mindkét oldalról szorosan fogták kantárját, nem bírt egy helyben maradni és a kövezett utat tiporta vékony lábával. Szikrák pattantak, ahová csak a patkók lecsaptak.

Ruszlána a szultán mellett elővigyázatosan álló lovászt fürkészte. A férfi jókora, értékes kardot pihentetett a jobb vállán. A kard hüvelyén gyémántok, smaragdok, rubinok domborultak, amik csillogtak-villogtak a napfényben.

– Ki ez? – kérdezte kíváncsian.

– A fegyvermester aga – válaszolt Szetáret kalfa. – Ő hordja a kardot, amit a mi urunk használ hódításai során.

– Hát nem tudja ő hordozni a saját kardját?

A nő meglepődött ettől a kérdéstől.

– Ez a szokás. Mégis, honnan tudnám?

Ahogy Szulejmán fehér lova elindult, még egyszer elragadtatott moraj emelkedett fel az udvarból egészen az egekig.

– Éljen a szultán!

– Istenem – motyogta Ruszlána keresztett vetve, amikor Szulejmán elhaladt mellette. – Oly jóvágású. Ellenállhatatlan.

Igazából nem most látta őt először.

Az első alkalom a Hafsza szultánával való találkozásától számított harmadik napon történt. Amúgy sem emlékezett, hogyan is telhetett el az a két nap. Szulejmán megérkezett és szolgálóival keresztülment az Ágyasok Termén. Olyan váratlanul történt, hogy mire Ruszlána egyáltalán meghallotta a suttogásokat, „A szultán érkezik”, és a neki kijáró helyiségbe

szaladt, addigra már csak a szultán cobolyprémes gallérját tudta megpillantani.

Miután távozott a válide szultán lakosztályából, sebtében elköltöztették őt az újoncok terméből. Most az egyik emeleten volt, azokkal a nőkkel, akik újoncokból ágyasokká lettek. Neki egy kétszobás, elkülönített helyiséget adtak. Az egyik szoba a korlátos térbe nézett, ahol régebben számtalan botütést szenvedett el Szümbül agától. A másik végén lévő szoba tágasabb volt, és két hatalmas, rácsozott ablaka a belső udvar felé nézett. Emiatt Ruszlána szinte a fellegekben járt örömeiben. Így legalább láthatta a napot, még ha csak a rácsokon keresztül is. Esetleg a felhők versenyfutását is megtekinthette.

Azon az estén egy csapat nő sietett a szobájába, és terített elé mindenféle színű, fajtájú kelmét. Ám Ruszlána közel sem volt olyan hangulatban, hogy szöveteket nézegessen. A háremagák nem engedték meg Merzukának, hogy feljöjjön hozzá. Ruszlána pedig természetesen örült felfordulást csinált. Ütötte az ajtókat, kirobogva az emelvényre üvöltözött és sikítozott. Végül Szümbül aga jelent meg izzadságtól nedves arccal, és a lány elé állt.

– Most aztán mi a baj? Miért ordibálsz?

Majd csöndesen hozzátette:

– Hát nem tanultál semmit Deszpina esetéből? Itt nem kiabálhatsz, nem sikoltozhatsz.

Szümbül szörnyen mérges volt, habár ezúttal nem hozta botját. Akárhogyan is, világos volt, hogy elképesztő erőfeszítéseket tesz haragjának megfékezése érdekében. *Óvatosan, Szümbül, mondta magának, fékezd meg a haragodat. Nehogy megpróbáld letépni az orosz fejét, elfelejtve, hogy Hafsza szultána leányomnak szólította őt. Még szükséged lesz erre a sötét fejedre.*

Ruszlána nem késett észrevenni a férfiban történő változást. A lépcsők alatti megvesztegetés önmagában nem okozhatott ilyen mértékű

átalakulást. Szümbül a saját szemével látta, saját fülével hallotta, hogy Hafsza szultána milyen közel engedte a lányt.

Ruszlána lábával toporzékolva kiáltott.

– Hol van a társam, Szümbül aga?

Forró olaj ömlött a háremaga fejre. Jobban tette volna, ha elássa magát. Az apró lány mostantól így fogja kérdőre vonni a hárem kellős közepén, a nevéen szólítva őt? Igen? Dűhe szinte már egy hajszálnyira volt attól, hogy átvegye az uralmat az esze felett. Mit számított, hogy nem volt nála a botja, egy jól elhelyezett ütessel azonnal véget vethetne ennek. Lecsapni készülő karja már ütésre készen várakozott. Ruszlána látva, hogy a férfi fenytésre készül, olyan arcot vágott, ami észhez térítette Szümbült. *Mi a fenét csinálsz, Szümbül*, korholta magát. Ugyanakkor biztos, hogy az összes ágyas hallotta beszélgetésüket. Mindenképpen ura kellett, hogy maradjon a helyzetnek. Szóval úgy döntött, kissé felemeli a hangját.

– Te pimasz; hát nem ismered már így is elég jól, milyen súlyos büntetés jár a hárem békéjének megzavarásáért? Légy csendben, ne ordibálj úgy!

Mintha azt parancsolta volna, hogy „ordibálj.” Ruszlána megint csak a földet verte papucsának sarkával.

– A társamat akarom, aga. Most rögtön. Létezhet-e egy ágyas szolgáló nélkül?

– Holnap kapsz új szolgálókat.

A harmadik sarokcsapkodás az előbbieknél is erőteljesebb volt.

– Nem akarok senki mást. Az én társam Merzuka. Ő Hafsza anyám sorstársa, Ajse úrnő édesanyjának, Güldáne szultánának ajándéka. Azonnal hozasd fel ide Merzukát.

Olyan hangnemben sorolta fel a neveket, ami az mind a csupafül ágyasokra, mind pedig Szümbül agára nagy hatást gyakorolt. Ruszlána, látva a férfi habozását, közelebb lépett a háremagához és gyengéden dorombolt:

– Kérel, Szümbül. Vagy túl sokat kérel?

Az aga ismételten hálát adott sötét bőrszínéért. Máskülönben az egész hárem láthatta volna, ahogy az arca tűzbe borul. Ez a kéjtől illatozó dorombolás meggyújtotta ereiben a vért. Ez a lány kacérkodásával már szinte merevedést okozott az eunuchnak. Kétségbeesetten nézett Ruszlánára. Ajkai megmozdultak, hogy mondjanak valamit. Azonban semmi nem jött ki a száján. Mit is mondhatott volna? Az orosz lány most már elérhetetlenül táv volt tőle. Ettől kezdve ő csak álmodozhatott egy újabb, lépcsők alatti kalandról. Nem mintha többebb valaha is elbolondozhatott volna egy lánnyal, akit a hatalmas szultána anyja vett a szárnyai alá. Lenyúznák róla a sötét bőrét, majd eledelként odadobnák húsát a macskáknak és kutyáknak a palota falainál. Így végül az emelvényen időző ágyasokon töltötte ki bosszúját.

– Mégis mit ácsorogtok ott báméskodva! Tűnjetek el, tűnjetek el, gyerünk, gyerünk, szétszóródni.

Aztán megfordult és távozott. Merzuka egy óra múlva már Ruszlána szobájában volt. A két barátnő összeölelkezett örömeiben. Aznap este a tatár lány összegömbölyödve feküdt a padlón, Ruszlána ágyának lábánál – akinek persze nem kellett többé a földön, egy matracon aludnia. Másnap reggel Szetáret kalfa érkezett több varrónővel. Az egész napot az őt itt és ott méricskélő nők társaságában töltötte, hogy aztán új ruhákat varrassanak neki. Estére, amikor a nap hanyatlani kezdett, Ruszlánának már három ruhája is hevert az ágyán, egyik szebb volt, mint a másik.

Egy röpke pillanatra Ruszlánának úgy tűnt, mintha látta volna Szümbül aga tanoncát, Dzsáfert. Amikor újból odanézett, a fiú már nem volt ott. Talán figyelte őt? Egyszerre felidézte, ahogy Dzsáfer sírdogált, miközben titokban a lány énekét hallgatta az első éjszaka, még az újoncok területén. Amikor zokogása miatt a dal félbemaradt, odasúgta.

– Ne sírj, Alekszandra – akkoriban még Alekszandra volt a neve. – Én megvédelek.

Abban a pillanatban Ruszlána elhatározta, hogy megnyeri magának

Dzsáfert, így derűs mosollyal jutalmazta, amikor legközelebb találkozott a tekintetük. Ezzel megtette az első lépést terve megvalósítása felé.

Tizenkilencedik fejezet

Észveszejtő események történtek azon a napon. Szümböl aga elvitte Ruszlánát egy emelettel feljebb, ahol szép ruhákba öltöztették és búbájossá varázsolták. Az emelvény megtelt egy fémüst köré gyülekező nőkkal, akik földre terített ülőpárnákon foglaltak helyet és csevegtek. Néhányuk mellett nagy üvegpalackok voltak. Ajkaik közé szorították a palackhoz csatlakozó, hajlékony cső végét és füstöt fújtak ki. Ruszlána életében először látott ilyet. Épp, amikor már leülni készült ő is az egyik sarokba, megbolydult a terem. Őt az effajta pánikra hajlamos légkörtől mindig aggodalom fogta el. Mialatt egy-két sötétbőrű főszolgáló félrelökdöste a felugró lányokat, „Adjatok utat, széledjete szét”, a szépséges ágyasok közül egy mindannyiuknál ezerszer elbűvölőbb nő bukkant fel az emelvény végében.

Milyen szemet gyönyörködtető volt! Milyen előkelően magas! Hollófekete haja leért egészen a derekáig. Feketeszőlő szemeit dús, nyílra emlékeztető szempillák vették körül. Járomcsontjai mesés bájt kölcsönöztek a valójában igen kerek arcának. Ajkai keskenyek, habár igen formásak voltak. Ha nem számoltad az arcára kent pírt, egyáltalán nem viselt festéket. Maga volt a mesterkéletlen, szintiszta szépség. Szépség, ami magabiztos és tudatában van hatalmának. Egy méltóságteljes, büszke szépség. Határozott léptekkel ment előre anélkül, hogy maga elé nézett volna, mintha lenne valami a mennyezeten és azt igyekezett volna megfigyelni.

Az emelvényen az összes lány meghajolt előtte, ahogy elhaladt. A nő

még csak nem is fordította feléjük a fejét.

Ruszlánát olyannyira lekötötte a vizsgáldás, hogy Szetáret kalfa bökdösésének dacára, még meghajolni is elfelejtett. Amikor észrevette, hogy hibát követett el, addigra már túl késő volt. Épp, ahogy a nő elhaladt Ruszlána mellett, az egyik szolgálónya valamit súgott a fülébe, majd elfordította a fejét és az ő irányába nézett – nem, nem, egyenesen rá szegezte tekintetét.

Egyáltalán nem; nincs itt tévedés. Rám nézett, motyogta öntudatlanul. A méregetés csupán rövid ideig tartott, azonban minden egyes részlet bevésődött az emlékezetébe. Átható tekintete kíváncsiságot, haragot, féltékenységet tükrözött.

Ezt a futó pillantást követően, a nő és szolgálói pontosan úgy, ahogy jöttek, szinte már katonás léptekben, mentek tovább az emelvény másik végébe. Noha egy pillanatig a magas nő, aki ismét a mennyezet felé emelte fejét, tétovázott, mintha meg akarna állni. Bizonytalansága miatt a mögötte jövők majdnem bele is ütköztek. Aztán meggondolta magát, megint a mennyezetre nézett és elsétált.

Ruszlána érezte, hogy az egész terem megkönnyebbült. Miután a léggör visszanyerte eredeti, fesztelen könnyedségét, megszólította Szümbül agát, aki még mindig kétrét hajolva állt.

– Ki ez?

Az óriási férfi felugrott, mintha tű szúrta volna meg. Széleseben ajkához emelte ujját és rémülten pisszegett.

– Őfelsége kedvenc ágyasa. Musztafa herceg édesanyja.

Ejha! Tehát ő volt Mahidevran Gülbahar szultána! A nő, akinek kezei közül elragadja magának Szulejmánt.

Újból sötét gondolatok hálózták be, csupán három szó izgett-mozgott benne. *Nem lesz könnyű. A nő ámulatba ejtő, vallotta be magának, nagyon is az. Magas, formás, kecses. Minden ruhája, még az a karikás alszoknya is, amit viselt, testének elragadó voltát emelte ki. Ha*

Gülbahar ilyen sudár volt, vajon milyen magas lehetett Szulejmán? Mellette én csupán gyerekeknek fogok majd látszani?

A sötét gondolatok ismét lecsaptak Ruszlánára. Micsoda feszes bőre volt a nőnek! És a szeme? Mennyire sötét, mennyire hideg szeme volt! Csontig megfagyasztott a tekintete egy szívdobbanás alatt, amíg farkasszemet néztünk. Vajon így néz Szulejmánra is? Akkor talán még van esélyem. Mit is kezdhetne a férfi ezzel a jeges szemű nővel? Ugyan, hát persze hogy nem néz így rá. Azoknak a szemeknek a sötétje rejtélyes mélyen tátongott. Elég az ostobaságból. Hiszen már gyermeket is adott őfelségének, bizonyára tudja a nyitját, hogyan kell egy férfit tűzbe hozni. Annak ellenére, hogy kora az enyémenek a duplája, még mindig virulóan egészségesnek tűnt. De hát mégis mire számítottam, mit látok majd, szedte össze magát. Egy vak, sánta, kancsal, öreg nőt?

A hatalmas Szulejmán kedvenc ágyasának természetesen szemrevalónak kellett lennie. Abban a pillanatban, amikor már úgy érezte, megfullad ezektől a gondolatoktól, valaki hívni kezdte: Ruszlána! Felfedezte az integető Ekaterinát egy tűz mellett, ahol három-négy nő fogott közre egy fém parázstartót. A lány hamar odasietett.

– Jól megtanultad a leckét, nemde, szépségem?

Kuncogtak és megölelték egymást. Ekaterina egy kézzel belekarolva elcibálta őt Szümbül aga környékéről, majd a korlátnál lévő parázstartó mellé ültek. Egy darabig igyekezett feltámasztani a tűznyelveket. Ruszlána arca elvörösödött a hőtől.

– Láttad őt?

– Kit?

– Őfelségét, természetesen.

– Nem, még nem.

– Hogy lettél te ilyen hamar ágyas? Szümbül segítségével, ugye?

Ekaterina sokat sejtetően rákacsintott Ruszlánára. Mindketten elkacagták magukat, majd az idősebb lány szólalt meg: – Csak tréfálok, kedvesem. Az

egész hárem arról beszél, hogyan hódítottad meg Hafsza szultánát. Állítólag folyton csak a 'lányáról' beszél és semmi másról.

– Megkedvelt engem. – Ruszlána elhallgatott egy pillanatra.

– És én is őt – tette hozzá. – Teljesen olyan mint az én Güldá...

Ekaterina kezével befogta Ruszlána száját és félbeszakította őt. – Hagyd ezeket a szavakat, leányom. Ha a szultán édesanyja kedvel téged, aranyat érsz. Viszont, ha a szultán asszonya a pokolba kíván, csak idő kérdése, hogy nyilainak céltáblájává válj.

– Mit tettem én őellene?

Ekaterina nevetett.

– Mi mást készülnél tenni, szépségem? Behízelegted magad őfelsége édesanyjának kegyeibe. Ez már végzetes lehet Gülbaharra nézve. Nem láttad, milyen viharos módon vonult el a nő?

– Láttam.

– Csak azért jött, hogy téged felmérjen; ezt is észrevetted? A nők megérik az ilyesmiket, leányom. Mahidevran már riválisként tekint rád. Hafsza szultána most mutat először ilyen közeledést egy lány felé a háremből. Gülbahar tudja, hogy a nő biztosan beszélni fog rólad a fiának. Talán még meg is kéri őfelségét egy veled való találkozásra. Ha a szultán megkedvel téged, amikor meglát, szerinted mi fog történni Gülbaharral?

– Tehát a szultán nem feküdt ágyba egy lánnyal sem az elmúlt években?

Ruszlána csendben maradt egy ideig és barátnője szemébe nézett, a lány kezeit tenyere közé szorítva.

– Ne értsd félre; veled is ágyba bújt. Mert kedvelt téged. Szóval ha meglátna és meg is kedvelne engem, miféle veszélyt jelenthetne ez Gülbaharnak? Most tetszenék neki, másnap reggel viszont már nem. Te is ezt mondtad.

Ekaterina úgy tűnt, mintha megsértődött volna egy kicsit, azonban rögtön el is mosolyodott.

– Igen – szólt halkán, – de Gülbahar eddig a napig még soha sem jött az

ágyasok közé, csak hogy megnézzen magának egy lányt, aki őfelsége ágyasjelöltje volt. A nő látott téged, megszimatotha a veszélyt. Én csupán azt mondom, hogy ügyelj magadra. Tarsd nyitva a szemed; ne ess bele a cserkesz csapdjába.

Újra zűrzavar ébredt a háremben. Néhány arab szolgáló sürgölődött előttük:

– Adjatok utat, széledjete szét, adjatok utat a válíde szultánnak.

Hafsza szultána már ott állt teljes pompájában. Szümbül aga fejvesztve rohant elé és egészen a földig meghajolt. A nő váltott egy pár szót az őt körülvevőkkel, és a fémüstnél álló ágyasok mind tisztelettudóan hajbókoltak előtte. Ruszlána rájött, hogy az idős hölgy őt kutatja a tömegben. Tekintetük hirtelen találkozott. Miközben módfelett óvatosan meghajolt, Ekaterina lágyan kuncogott.

– Az anyósod érkezik, szépségem.

– Szóval, hogy érzi ma magát a mi leányunk?

Amiért továbbra is meghajolt testtartásban maradt, csak a nő lábára húzott papucsokat láthatta. *A fenébe*, nyöszörgött Ruszlána magában. *Már úgy unom ezt a folytonos hajolást. Utálok meghajolni.*

Noha egyelőre nem volt más választása. Folytatni fogja a meghajlást, amíg aztán majd öelötte hajolnak meg az emberek. Most még el kellett viselnie.

Ruszlána felegyenesedés nélkül válaszolt.

– Hálás vagyok a mi válíde anyánk egészségéért.

Hangja úgy ütötte meg Hafsza szultána fülét, mint egy kellemes dallam. Kezét kinyújtva megfogta a lányt könyökénél, jelezve, hogy most már emelje fel a fejét.

– Ne rejtegesd bájos arcodat ezelől az öreg nő elől, leányom – szólt. – Akárhányszor rád nézek, a gyermekkorom jut eszembe, amikor minden

tavasszal virággal borított mezőkön szaladgáltam.

Ruszlána gyorsan felemelte fejét és kiegyenesítette magát. Szeme találkozott az idős nő tekintetével, ami csordultig volt szeretettel. Aztán egyszerűen, mert úgy érezte, vagy mert valaki megtanította erre korábban, de váratlanul ajkához húzta a nő kezét és megcsókolta. Megsimogatta ezt a kezét, melynek bőre már ráncosodni kezdett. A nő szeme megint elködösült.

Ekkor azonban történt még valami rendkívüli, ami a már eleve elképedt ágyasokat még inkább meghökkentette. Hafsza szultána kinyújtotta kezét, és zsebkendőjével letörölte egy cseppnyi könnyet Ruszlána szemének sarkáról. Az őket körülálló negyven-ötven ágyas felkiáltott féltékenységében és irigységben. Ez lehetlen volt. A lányok elkezdtek egymást lökdösni, hogy jobban lássák, mi történik.

– Mosolyogj, leányom – szólt az idős hölgy. Gyerekes, huncut mosoly húzódott az arcán. – A mosolygás illik hozzád.

Amikor végül látta, hogy virágok virulnak Ruszlána arcán, tekintete megnyugodott.

– Na, ugye. Tudd, leányom, hogy Güldáne édesanyád most már az én édesanyám is. Amennyire édesanyám szeretett volna boldognak látni téged, az én kívánságom sem más.

Mindenki elámult. Szümbül aga égnek emelte tekintetét. Ez az orosz lány kétséget kizáróan varázsló volt. A háremben töltött negyven éve alatt még egyszer sem látott vagy hallott ehhez foghatót.

Ekaterina álla is leesett a csodálkozástól. *Nem is volt olyan rossz ötlet Ruszlánával barátságot kötni*, gondolta abban a pillanatban. A lány megfogta az Isten lábát. Biztosan tesz majd valamit a barátjáért is.

Hafsza szultána odaszólt szolgálóinak.

– Ülünk le itt egy kis időre.

Azon nyomban helyet csináltak nekik a tűz mellett. Ruszlána a legkényelmesebb ülőpárnát helyezte a szultána alá, majd további párnákat

tett a háta mögé. A szultána leültette őt a térdéhez.

– Szümbül – mondta anélkül, hogy levette volna szemét Ruszlánáról. A háremaga tolakodva és lökdösődve keresztültört az ágyasok falán, majd a földre vetette magát a válíde szultán előtt.

– Hát nem tudok a házunkban néhány szót váltani leányunkkal, Szümbül? Miféle zsúfoltság ez itt? Csinálj egy kis helyet!

A férfi visszafelé tolt az ágyasokból és szolgálókból álló, bámészkodó népet, majd szétoszlatta őket. A lányok sietve széledtek szét, hogy helyet szerezzenek a közeli párnákon, ahonnan talán majd meghallhatnak néhány szót.

Hafsza szultána, miközben megállás nélkül cirógatta Ruszlána kezét, belefogott mondanivalójába.

– Elbűvöltél minket a tegnapi estét daloddal, leányom. Ne hidd, hogy csak engem. Az egész hárem elcsendesedett. Még a pólyás csecsemők is hallgatták az énekedet. És természetesen maga öfelsége sem érzéketlen egy ilyen csodálatos hangra.

Ruszlána majdnem elájult ott helyben. Tehát Szulejmán hallotta őt? De mit tett? Mit mondott? Megkérdezte, hogy ki énekel?

– Allah oly gyönyörű hanggal áldott meg téged, gyermekem. Ez azonban nem pusztán gyönyörűség. Sok érzéssel énekelsz. Ezáltal már nem csak te vagy, aki a dalt átéli. Azoknak is átadod ezt a képességet, akik hallgatnak. Még azok is csendben voltak és figyeltek tegnap este, akik nem értették a nyelvedet.

Tovább, tovább, lázadozott Ruszlána belül. Én nem ezekről akarok hallani. Mit mondott Szulejmán? Vajon Gülbahar is hallotta? Mi volt a válasza? Vagy ezért jött ma az ágyasok közé Gülbahar? Hogy lássa, ki énekelte a dalt? Istenem, csupán ezért lett volna?

A lány gondolataiban verdeső kérdésekről mit sem tudva, a válíde megkérdezte:

– Milyen dal volt az?

- Egy Volga melletti falu dala, szultána anyám.
- Mily vágyakozással teli szavak. Igen jól ismerem a vágyakozás érzését. Azt is, hogyan képes ez belülről égetni az embert. Éneked évekkorábbi időkbe repített.

Még ha Haszfa szultána jól is ismerte magát a vágyakozást, ugyan hogyan tudott volna bármit a nagy kezű, nagy lábú, óriásszerű volgamentiek vágyakozásáról? Ők felsorakoztak a parton egymás mögött, majd a vállukon keresztülvetett, vastag köteleket húzva mozgatták csónakjaikat a folyóban. Ők küzdöttek a parton a Volga dühösen hömpölygő vizével. A zúgó, örvénylő, a sziklához verődve feltörő, erőteljes hullámok nem adtak utat a csónakoknak, így még több szőke, kék szemű férfi tett hatalmas erőfeszítést, hogy a kötelekkel végre a partra tudják húzni azokat. Ki tudja, honnan jöttek, hogy ezt a munkát elvégezzék? Fogalmuk sem volt, hogy mivel voltak megtöltve a csónakok, szívük azonban megállás nélkül vágyakozással volt teli. Ez a vágyakozásnak hívott dolog pedig csak panaszkodásra adna okot. Ezért aztán dalokat énekeltek, hogy megkönnyítsék a vágyakozás érzésével járó munkát.

Szultána anya halkán belefogott a lány dalának dúdolásába, mely esténként megrikatta őt:

„Húzd hát, húzd hát, húzd, húzd...”

Majd Ruszlána csatlakozott hozzá sugárzó mosolyával:

„Kezet kézhez, vállat vállhoz, húzd

Győzelemre állunk a Volga ellen, húzd.

A Volga hazavisz majd minket, húzd

Húzd hát, húzd hát, húzd, húzd...”

Rövid időre elhallgattak és egymásra néztek. Azután Ruszlána folytatta:

„Buborék, düh, ha akarsz szállj szembe

Én nem állok meg, haragos arcod előtt, Volga

Lásd még sötét vágyakozás sem gyűrhet le.

Miért adnánk meg magunkat neked, Volga?”

Ruszlána felemelkedő hangja, mely olykor hegedűként bűgött, olykor pedig egy citra pezsgő dallamával zengett, lassan elhalkult. Ruszlána és mindenki más elcsendesedett. Szümbül aga látta, ahogy Ekaterina megtörli a szemét. A többi ágyas nem értett semmit a szavakból, viszont a melódia és Ruszlána szívszaggató hangja mindannyiukat magával ragadta.

Várta, hogy a nő visszatérjen abból a világból, ami elnyelte őt. Egy kis idő múlva, az idős hölgy megszólalt.

– Tudod – szólt ugyanazzal a gyermekien csintalan hanggal, – őfelsége ezen a reggel azt mondta...

A szívem már nem fogja ezt kibírni, remegett Ruszlána. Mit mondott, Istenem; mit mondott, mit mondott?

– Azt mondta; „Este egy gyönyörűséges hangot hallottunk, anyám. Biztosan hallotta az egész hárem. Mily csodaszép hang volt az. Ki énekelt, tudod-e?” Pontosan ezt mondta.

Hafsza szultána elcsendesült. Szemében a gyermeki mosoly egy tapasztalt nő tekintetére változott. Mintha Ruszlána gondolatait kívánná olvasni. Vajon mire gondolhatott a lány? Ruszlána egy darabig bátran állta a fürkészt. Rendkívüli erőfeszítésébe került, nehogy véletlenül kimutassa a boldogságot, mely egyre növekedett benne. Mivel őfelsége megkérdezte, ki énekelte a dalt, Hafsza szultána feltehetően elmondta neki. *Vajon mit tegyek, siránkozott. Vesse-e a nő nyaka köré karjaimat, vagy ugorjak fel és sikoltsam el magam az örömtől? Most már tud rólam. Szulejmán tud a létezésemről!*

Lassan kezdte elveszíteni küzdelmét a fokozatosan felszínre törő izgatottságával. Nem volt képes megakadályozni arcának tűzbe borulását. Amikor lángok csaptak fel arcán, elfordította szemét a nő tekintete elől és lehajtotta a fejét. Csakhogy a válide szultán addigra már mindent látott, amit látni akart.

– Tudom, persze, elmondtam őfelségének. Hiszen jöhet akár egy

szépséges lány is szultánom háremébe a tudomásom nélkül?

Majd az öreg nő nem várt mozgékonyással hirtelen felállt. Megsimogatta Ruszlána arcát.

– Ha a helyedben volnék, szép gyermekem, rögvest nekifognék egy zsebkendő hímzésének; rögvest.

Aztán megpördült és szolgálólányai felé vette az irányt. Ahogy tovasétált, megint hátrafordította a fejét és a meghajló Ruszlánát nézte.

Gyerünk, elmélkedett Hafsza szultána. Repülj, galamb, fogd meg a sast.

Huszdik fejezet

Sem Ruszlánának megtudni, hogy mit jelent zsebkendőt hímezni, sem pedig Gülbahar szultánának meghallani, hogy Hafsza szultána erre kérte az orosz lányt, nem telt több időbe egy percnél. Ruszlána majdnem elalélt az izgalomtól, amikor tudomására jutott, hogy a szultán ilyenkor attól a lánytól, akit lakosztályába kíván hívni, egy zsebkendőt kér, és ha valamilyen úton-módon visszajuttatja a zsebkendőt a lánynak, az azt jelenti „Várok rád ma este.” Amikor az első döbbeneten úrrá lett, idegessé vált. Figyelmesen kivágva a zsákjából előkerült, júdásfa színű krepp anyagot, nekikezdett, hogy színpompás selyemfonalakkal hímezze ki. Szetáret kalfa és a többi szolgálók gyakran ellenőrizték, hogyan halad a hímzéssel. Egy alkalommal, Szetáret kalfa nem tudta megállni és még sürgette is őt, „Igyekezz, leány, nem jó dolog megvárakoztatni a férfinépet,” és mindenki előtt világosan leleplezte a zsebkendő célját.

A hárem minden sarkában folyt a pletykálkodás. A hír, hogy Hafsza szultána az ágyasok csarnokába ment, megdicsért egy orosz lányt és kérte, hogy hímezzen egy zsebkendőt, egészen a nagyvezír, Ibrahim pasa füléig eljutott. Ibrahim volt Szulejmán után a második leghatalmasabb ember. Volt elegendő befolyása, hogy mindenféle emberek dühét magára vonja: az irigykedőkét; a vezírekét, akik arra vártak, hogy a következő nagyvezírek lehessenek, és azt kívánják, „Bárcsak kegyét vesztené”; a pletykálkodókét, akik azt mondták „Hála Allahnak, megéltük azt a napot, amikor az Oszmán Birodalmat két szultán is irányítja”. Emellett volt olyan

közel Szulejmánhoz, hogy lakosztálya rögtön a szultáné mellett helyezkedjen el. Akár még „barátoknak” is lehetett volna nevezni őket. Amikor Ibrahim pasa hallott a zsebkendő történetéről, mivel tudta, hogy a szultán titkos fülkájából figyeli a gyűléseket, nem bírta ki, hogy ne ugrassa őt egy kicsit az aznapi tanácsülésen, miközben államügyekről tárgyalt a vezírekkel.

– Sebesen kell cselekednünk, agák. Van egy olyan érzésem, hogy urunk hamarosan igazán komoly háremüggyel lesz elfoglalva.

A vezírek, akik korábban már hallották a szóbeszédet, udvariasan eltakarták szájukat a kezükkel, hogy ne mutassák nevetésüket. Azok viszont, akik még nem tudtak a zsebkendőről, zavarodottan néztek egymásra.

Gülbahar szultána sem tétlenkedett ezalatt. Szemrehányó levelet küldött Szulejmánnak, amiben azt írta: *Elfeledkezett volna urunk rólunk, alattvalóiról? Hiszen az államügyek miatt már jó ideje nem talál időt Gülbaharjára. Tudja-e, hogy a rózsák is elhervadnak egyszer? Hibát követtünk volna el, amiért elzárta az életadó vizünket? Miért tagadja meg tőlünk, hogy arcát látva örvendezzünk?*

Amikor meglátogatta Hafsza szultána lakosztályát, Gülbahar már alig tudta elfojtani haragját.

– Hallottuk, hogy asszonyunk anyánk igazán kimerült az elmúlt napokban. Arra gondolva, hogy megkérdeznénk, hogyan is van, eljöttünk kezét csókolni.

A nő nem késlekedett észrevenni a remegést és a szikrát Gülbahar hangjában, bár inkább úgy határozott, nem veszi tudomásul. Kinyújtotta kezét, hogy megcsókolhassa.

Gülbahar, miután letelepedett, egy kézmozdulattal elküldte a szolgálókat. Amikor Hafsza szolgálói haboztak, hogy vajon kövessék-e ezt a parancsot, az idős hölgy azonnal közbelépett.

– Hagyjatok magunkra egy időre az unokám édesanyjával.

Az öreg nő ekkor megkérdezte.

– Hogy van az unokám, Musztafa kán, Gülbahar?

– Tudod, mennyire rakoncátlan, asszonyom anyám. Az örületbe kergeti a tanítóit, bár a félelemtől egyikük sem meri ezt megmondani nekünk.

– Nem tűröm, hogy bárki egy rossz szót szóljon az unokámról, tudod. Rakoncátlan gyermekből eszes felnőtt lesz. Szulejmánra ütött. Ófelsége sem bírt egy helyben maradni. Könnyű dolog volna egy trónörökös herceg édesanyjának lenni? Egy panaszt se halljak az unokámról.

Gülbahar, aki egy mosollyal felelt, nem tudta, hogyan térjen a tárgyra.

Hafsza szultána érezte érkezésének okát, de arra várt, hogy a nő hozza szóba a témát. A két nő beszélgetett a levegőről és a vízről egy darabig. Végül, Gülbahar lett az, aki már nem bírta tovább türtőztetni magát.

– Bosszantanak téged a hárem lányai, asszonyom anyám?

– Nem mondhatnám, Gülbahar. Egy görög leány állítólag arcátlanul viselkedett a minap; ez minden.

– És hallottam, hogy veszekedésre is sor került.

– Lehetséges volna hát ilyen arcátlanság ófelsége házában? Mivé lett ez a világ, asszonyom? Meg is mondtam Szümbül agának, hogy „Add vissza a lánynak a szabadságát; engedd el őt. Hadd keresse szerencsáját a palotán kívül.” És ő így is tett.

Gülbahar sejtette, hogy azzal az átkozott orosz lánnyal veszekedett, és a nő ezt rejtegeti előle.

– Arra célszól, hogy csak egy lányt lehet okolni?

– Nem értem a kérdésedet.

– Úgy értem, pontosan kivel veszekedett a görög lány?

– Megkérdőjeleznél engem, Gülbahar? Kifogásolnád az ítéletemet?

Gülbahar azonnal meghátrált, ám volt annyira elszánt, hogy tervétől ne tágítson olyan könnyedén.

– Szó sincs erről, szultána anyám. Én csupán azt mondom, hogy egy veszekedés során mindig van egy másik személy is. Vajon kivel

veszekedhetett ez az arcátlan?

Hafsza úgy pillantott a vele szemben ülő nő szemébe, mintha tuskébe ült volna. Világosan látható aggodalom ébredt a tekintetében. Ugyanazzal a felelettel háritotta el a támadást, amit még Szümbül háremagától kapott.

– Kivel nem viaskodott, Gülbahar, kivel nem. Mindenkinek nekiugrott.
– Állítólag van valaki új. Orosz lánynak hívják; hallottam, hogy övele is veszekedett ám...

Hafsza szultána této vázott egy pillanatig. Szóval Szümbül aga eltitkolta ezt. Igyekezett, hogy ne mutassa ki ezt a gondolatát.

- Akkor rosszul hallottad.
- Azt mondják, az orosz lány igen perlekedő.
- Mióta hiszi el Gülbahar haszeki a háre mből jövő szóbeszédeket?

Gülbahar fején egy gondolat suhant keresztül: a szultán anyja szenilis. Nézd, hogy oltalmazza a lányt. Milyen feddhetetlennek tartja őt.

– Állítólag erőszakkal kell az orosz lányt elráncigálni a hamamba is. A főszolgálok már torkig vannak vele. Ki tudja, milyen tisztátlan lehet? A hitetlenek amúgy sem mosdanak rendesen.

Hafsza szultána már nem bírta ki szó nélkül.

- Hát nem láttad Ruszlánát te is, Gülbahar leányom?

A nő nem tudta, mit mondjon erre, a csend azonban hamar megtört, és esélye sem maradt, hogy felelhessen.

– Hiszen te meglátogattad az ágyasok csarnokát a minap. A lány is ott volt. Elmentél mellette. Észre kellett, hogy vegyed.

- Lehetetlen, hogy nem vetted észre – magasztalta az orosz lányt.

Gülbahar zavarát egy vállrándítással leplezte.

– Nem is tudom; egyáltalán nem hívta fel magára a figyelmemet.
– Az hogyan lehet? Most ő a legfiatalabb és leggyönyörűbb leány a háre mben. Látnod kellett.

– Vajon miképpen érkezett a palotába? Nem értesültem róla. Kalóz martalék vagy talán rabszolga-kereskedők hozták? Az ilyenek gyakran

hordoznak betegségeket és hasonlókat, amiről még te sem tudhatsz, asszonyom anyám. Allah őrizzen...

– Gülbahar! – Az idős hölgy lány hangja váratlanul szigorúan felemelkedett. – Ruszlánát ránk bízták. Güldáne szultána, akire édesanyámként tekintek, rábízta menyére, Aj Bala úrnőre, mielőtt elhunyt. Ő pedig rám. Egyszóval, az árva gyermeket édesanyánk emlékeként fogjuk őrizni.

Mostanra már tényleg nem maradt semmi, amit mondani lehetne. Minden magától értetődő, gondolta Gülbahar. Tehát ez volt annak az oka, hogy meghívta a lányt lakosztályába és órákon át beszélgetett vele, hogy megfeledezett arról, hogy őfelsége édesanyjaként egy ágyassal cseveg a szolgálók szeme előtt, mintha anya és lánya lennének.

Felállt, némileg meghajolt Hafsza szultánának és távozni készült, miközben azt gondolta magában, ez a nő nyilvánvalóan berakja a lányt fia ágyába.

Míg Gülbahar szultána gondterhelten szenvedett szobájában, Ruszlána sietett, hogy még időben átadhassa a selyem zsebkendőt Hafsza szultánának. Nagy sietségében többször is megszurta ujját a tűvel. Minden alkalommal felsikoltott és egy pillanatra szájába vette ujjbegyét, majd folytatta a munkát. A bíborvörös zsebkendő nem sokkal az esti ima előtt érkezett Hafsza szultánához. Az ima után, amikor mindenki visszatért a saját lakhelyére, a palota üres folyosóin, az olajlámpások vibráló fényében, az örök suttogásával kísérve Ruszlána hangja zendült fel és hullámokban árasztotta el az épületegyüttest. Hafsza szultána, aki tudta, hogy fia egyedül van azon az éjszakán, felkereste őfelsége lakosztályát.

– Te is hallod?

Szulejmán, aki már kibújt kaftánjából és alsóneműjében feküdt az ablak előtti díványon, egy kicsit meglepődött, majd szélesebben talpra ugrott. Azt kívánta, bárcsak édesanyja ne venné észre az aranyozott, elefántcsonttal kirakott ágy melletti asztalon álló borospoharat. A nő természetesen már

réges-rég felfedezte azt, azonban nem hozta szóba. Anya és fia között ez így ment azóta, mióta Szulejmán italozni kezdett Maniszában. Szulejmán leplezte, hogy akármennyire is keveset ugyan, de ivott bort, és kedvelte az Égei-szigetekről hozott görög rakít, édesanyja pedig tudatában volt ennek az élvezetének, viszont úgy tett, mintha nem sejténé. Azon az estén is ugyanígy történt. A szultán megfogta és megcsókolta édesanyja kezét, majd homlokához érintette. A nő pedig megsimogatta fia hátát.

– Te is hallod, nemde?

– Lehetséges volna nem hallani, édesanyám?

– Hallottál már valaha ilyen gyönyörű hangot?

– Mintha ma este még a legutóbbinál is gyönyörűbb volna.

– Ma elmeséltem neki, hogy urunk nagyon kedveli a hangját. Látnod kellett volna az örömét. Ma este egyértelműen a boldogság miatt énekel ilyen szépen.

– Ő is elbűvölő, akárcsak a hangja?

– Őszintén szólva, nem tudtam eldönteni, fiam. Vajon a hangja vagy ő maga az elbűvölőbb? Azt mondtam magamnak, hadd döntsön erről az én uram.

Szulejmán egy íj ívéhez hasonlóan emelte fel egyik dús, sötét szemöldökét. Ahogy ferde mosoly húzódott végig az arcán, kezével végigsimított a szakállán. Miután leültette Hafsza szultánát egy olyan helyre, ahonnan nem látszódott a borospohár, anya és fia egy ideig együtt hallgatták Ruszlána hangját. Majd a szultána elővette a kaftánja és alsóruházata közé gondosan elrejtett zsebkendőt, és fia elé tartotta.

– És nézd, ő mit küldött neked!

Szulejmán egy darabig az édesanyja tenyerén heverő, júdásfa színű selyemkendőt bámulta, és annak lilás, zöldes, vöröses virághímzéseit. Aztán felemelte fejét, és édesanyját fürkészve próbálta kiolvasni az asszony gondolatait.

Eközben Ruszlána újabb érzelmes dalba fogott.

*„Ki szereti a magányt, ki szereti
Hegyek vagy folyók, nem tudni
Én mindig a sötét estéket várom
Csillagok feledtessék el magányom.”*

Mikor Szulejmán odanyúlt érte és elvette édesanyja kezéből a bíborvörös zsebkendő, öntudatlanul is orrához húzta és megszagolta annak illatát. Amikor szétnyitotta, ugyanolyan színű, szárított levelek hullottak az ölébe.

- Júdásfa – szólt a nő.
- Tessék?
- Júdásfalevelek. Ruszlána igazán kedveli ezt a virágot. Megszárította és magánál tartotta.
- Ruszlána a neve?

Huszonegyedik fejezet

Ruszlána hatalmas zshivajra riadt. Szetáret kalfa kitérte a külső ablaktáblákat, hogy a helyiséget megtöltő világossággal keltse fel őt, Merzuka pedig sürgött-forgott a szobában.

– Mi történik?

Ruszlána kezéből pajzsot formálva igyekezett megvédeni szemét a vakító fénytől.

– Fel kell kelned, ifjú hölgy.

Szetáret kalfa hangja ideges volt.

– Miért? Még korán van.

Ekkor hirtelen meghallotta a kintről jövő hangokat. Mintha már az egész hárem talpon lett volna. Nők beszélgettek zajos lármával, ami valóban nagy ricsajt keltett. Merzuka felelt Ruszlána kérdésére.

– A szultán érkezik.

– Micsoda? – Tényleg elhagyta volna a száját ez a sikoly? Ruszlána nem volt tisztában ezzel. A meglepetés érzése azonban egyáltalán nem akart testében lecsillapodni. A szultán érkezik? Idejön? Ó, Istenem! Ó, Istenem!

– Most rögtön fel kell kelned és összekészülnöd. Vagy azt szeretnéd, hogy őfelsége ilyen rendetlen állapotban találjon?

Ha a tatár lány nem fenyegeti meg, Ruszlána talán egész nap tovább mondogatta volna, „Ó, Istenem!”

Nem sokkal később először Dzsáfer, majd tanonca után a hasát rengető Szümbül aga jelent meg, izzadságcseppekkel borított, sötét arccal.

– Gyerünk, gyerünk, gyerünk, miért álltál meg? – tapsolt. Még az sem mérsékelte a háremaga riadalmát, amikor látta, hogy Ruszlána végül teljesen felöltözött. Kiloholt az emelvényre és hangos tapssal kísérte szavait. Már kintről érkezett a hangja.

– Mi ez a lustaság? Az életemmel akartok játszani? Urunk már úton van ide, hogy megtiszteljen minket, és még senki sincsen készen?

Valójában már mindenki és minden készen állt. Különösen Ruszlána, persze. Az összes többi lányhoz hasonlóan ő is a legcsodásabb ruháját viselte. Folyamatosan Ekaterinát és Merzukát faggatta, „Illik rám, minden rendben, szép vagyok?” Habár minden alkalommal igenlő választ kapott, csak nem tudott megkönnyebbülni. *Vajon a sárga kaftánt kellett volna felvennem? Vagy talán a feketétől vonzóbb lettem volna? Nem emelné az ki jobban a hajamat is? Ez a júdásfa-szeretetem néha teljesen korlátozza a választásomat. Hát nincsenek más színek is? Nem lehetett mindig minden lila. Lássuk, kedveli-e őfelsége ezt a színt. És ha utálja?*

Már nem volt mit tenni. A sorsdöntő pillanat a küszöbön várakozott. Bármi is történjék, most meg fog történni. *Szűz Mária, tört elő benne. Tégy csodát. Segíts meg. Hadd kedveljen meg az Oszmán fia. Hadd legyek társa a trónon és a hatalomban.*

Mintha ez segítséget nyújtott volna, hogy szíve örült dobogását visszafogja, egyik kezét mellkasához emelte. *Jézus Atyánk, folytatta az imádkozást. Már egy ideje nem volt alkalmam templomba menni, tudod. De szívemben mindig ott vagyok veled a templomban. Most, ebben a pillanatban a segítségedre van szükségem. Jöjj, szállj le a szívembe. Ne hagyj magamra. Szulejmán ne legyen képes levenni a szemét rólam. Kérlek, Istenem, segíts meg.*

Ruszlána többé nem is hallotta az emelvényt megtöltő morajt. A sürgölődő lányok, a hárem szolgálói mind, mintha csak lebegnének a levegőben. Nem hallotta azt sem, amit Ekaterina magyarázott neki. Miközben már attól félt, hogy szíve nem fogja kibírni ezt a sok izgalmat,

egy hang dörgött az emelvény másik oldalán. Nem értette, miről volt szó, noha azt rögtön észrevette, hogy a szörnyű hangzavar elcsendesedett. Az összes lány, az összes szolgáló meghajolva állt most. Miközben ő is sebesen így tett, természetesen nem mulasztotta el, hogy szeme sarkából a hang irányába ne nézzen.

Ó, Istenem, kiáltott fel belül. Ő az, ő az! Itt van! Az az óriási turbán most nem pihent a fején. Szulejmán még a kaftánjába se bújt vissza. Csupán egy bő, vörös, indiai selyemből készült inget viselt, dereka köré pedig vadászövet tekert. Lábain fehér, selyem salwart hordott. Ezúttal nem tűrte be nadrágját a csizmáiba. A felkanyarodó orrú, gazellabőr csizmák ugyanolyan színben pompáztak, mint az inge. Kérdések sora zúgott Ruszlána fejében: *miért nincs rajta a turbán, miért nem viseli a kaftánját? Ostoba*, róttta meg magát. Hiszen ez a férfi háza. És ezek otthoni ruhák. Miért kellene neki oly körülményes viseletbe öltöznie a saját házában?

Egyszeriben visszaemlékezett, hogy mikor korábban nem láthatta haját a turbánjától, azon tűnődött, vajon kopasz-e. Most viszont látta, hogy egyértelműen nem az. A szultánnak fekete, hullámos haja volt. Szakálla gyérebnek tűnt, amikor távolról fürkészte őt. Ezzel ellentétben Szulejmán maradéktalanul fekete, dús szakállat viselt. Jóképű? Ruszlána ezt már számtalanszor megkérdezte magától. Most először volt képes könnyedén válaszolni erre. Igen, jóképű, de még mennyire. És milyen fenséges! Akár egy óriás.

Valójában tudta ő is, hogy Szulejmán nem volt olyan magas, csupán azt akarta, hogy az emberek így lássák. Minél fenségesebb volt, Ruszlána is legalább annyira fenséges és halhatatlan lesz majd a jövőben. Talán még nehéz volt ezt elhinnie, szívének hangja azonban halkán ezt súgta neki.

Szulejmán, akit Ruszlána melléknevek egész gyűjteményével illetett, mint például ünnepélyes, fenséges, nagyszerű, kissé tépelődőnek tűnt. Valami oknál fogva jobb kezének mutatóujját begömbítve tartotta szája és bajusza előtt. Esetleg volt valami, amit el akart takarni. Ennél többet már

nem tudott megfigyelni. Már szinte kettétört a dereka úgy hajolt meg, és szeme elfáradt attól, hogy oldalra nézett.

Mostanra már hallotta a lépteit is. Szulejmán szultán Szümbül agával és más, mellette tolongó szolgálókkal, átsétált az emelvény egyik végéből a másikba. Eddig még egyszer sem állt meg, egyik lány előtt sem. Ismét oldalra fordítva szemét, a lány jobb oldalra próbált nézni, amennyire csak lehetett. Megpillantotta a felcsavart orrú, vörös, gazellabőr csizmákat a perzsa szőnyegen, ami az egész csarnokot befedte. A vörös csizmák egyre csak közeledtek..., közeledtek..., közeledtek. És szíve minden egyes lépéssel olyan hangosan vert, mintha ki akarna ugrani a helyéből.

Azonban valami teljesen váratlan dolog történt. A vörös, gazellabőr csizmák anélkül, hogy megtorpantak volna előtte, továbbhaladtak. *Istenem, nem állt meg! Még rám sem nézett! Vége van, mindennek vége van.* Ruszlána letört. Tekintete ezúttal kétségbeesetten a bal oldalára siklott, miközben továbbra is előre hajolt. A vörös, gazellabőr csizmák távolodtak. Továbbment. Reményei eltűntek vele együtt. Vagy talán ez is csupán az Oszmán fiának furcsa szokásai közé tartozott volna? Szóval így zajlik le a találkozásuk? Így, hogy Ruszlána pusztán a csizmáit látja, öfelsége pedig a lány előrehajtott hátát?

Érezte, hogy szemében viharfelhők gyülekeztek. *Ne sírj, kiabált magára. Nehogy bárkinek is kimutasd feldúltságodat. Még saját magadnak se. Rendben? Még saját magadnak se.*

A vörös csizmák és a többi láb mellettük már távolodott, a vörös csizmák azonban váratlanul megálltak. És velük együtt a többi láb is. Mi történik? Miért állt meg a szultán? Majd a lábak iránya megváltozott és ismét elindultak. Ez alkalommal viszont visszafelé. *Istenem, imádkozott Ruszlána, Jézus Atyánk, Mária Szűzanyánk, kérlek; hadd lásson meg engem. Kiteszek értetek egy gyertyát az első templomban, amit meglátok. Nem két gyertyát, nem, nem, egy kötegnyi gyertyát is akár.*

A hegyes orrú, vörös csizmák csak jöttek, jöttek... És ezúttal megálltak

rögtön öelötte. Hurrá, sikoltotta Ruszlána örömeiben. A csizmák hegye most felé fordult. Ha most fel tudta volna emelni a fejét, szembe találja magát Szulejmán szemével. Csakhogy ezt nem tehetette meg. Csupán a saját lélegzetvételét hallotta, látni viszont nem látott semmit a csizmák orrán és a salwaron kívül. *A fenébe*, panaszkodott. *Várom kellene a parancsára, hogy végre ránézhessek? Hogyan várhatnék még? Ófelsége most biztosan meg fogja hallani szapora szívverését. Talán nem is lenne képes megszólalni előtte az izgatottságtól. Talán meg is állna a szívem.* Hogyan is tudna egy ilyen apró szív elviselni ennyi izgalmat?

Miért nem mondja már ez a férfi, hogy felemelheti a fejét? Az eltelt idő nem egy vagy két pillanatnak, hanem inkább egy vagy két évszázadnak tűnt Ruszlána számára. Úgy érezte, nem tudja tovább elviselni ezt.

Hadd történjen, aminek történnie kell, elégedetlenkedett. *Nem vagyok olyan állapotban, hogy bármilyen szokásra, parancsra, törvényre hallgassak.* Már arra készült, hogy felegyenesedjen és belenézzen Szulejmán szemébe. Csak nézni fogja őt anélkül, hogy megmoccanna.

– Te volnál az, aki éjszakánként azokat az elragadó dalokat éneklí?

Ruszlána elméje szinte elborult. Mély, de kellemes hang volt. Azonfelül az ő nyelvén beszélt. Igen, talán egy kicsit törte és néhány szót pontatlanul használt, viszont képes volt arra, hogy kifejezze magát. Vajon kinek a szavai lehettek? Ófelségéé vagy valaki másé? A meghajlás iránt gyűlölete újból fellángolt. Anélkül, hogy megváltoztatta volna testtartását, lassan, suttogva kérdezte.

– Ki kérdezi ezt?

Amikor Szulejmánt körülvevők már éppen arra gondoltak, hogyan is fogja a szultán megbüntetni ezt az arcátlanságot, életnyi hosszúságú csend következett.

– Én a szultán vagyok, és te ki vagy?

Már nem bírta tovább. Nem várhatott a parancsra vagy hasonlóra. Eljött a pillanat. Fokozatosan felegyenesedett.

Két szempár találkozott: az egyik sötét, a másik zöld vagy kék – Szulejmán nem tudta eldönteni. Ruszlána az összeráncolt szemöldökű férfi szemében érzelem után kutatott. Szulejmán is belemerült a lány szemébe. Egy szívdobbanásig egyikük sem szólalt meg. Szulejmán tekintete nagy nehezen végül elmenekült a lány pillantása elől, szőke és vörös hajára siklott. Ruszlána büszkén válaszolt.

– Alekszandra, *Alekszandra Anasztázia Liszovszka* vagyok.

A lány most először vette észre Szulejmán feszültségét. A sötét szemek Ruszlána hajáról, ismét a mély, kékeszöld szemekre vándoroltak vissza. *Allahom, gondolta magában a fiatal szultán. Hogyan létezhetnek ilyen gyönyörű szemek? Olyan, mint a tenger. Egy tenger, melyben lámpások égnek, ékszerek ragyognak, melyben csillagok tükröződnek vissza, s amely meggyullad a hold fényétől.*

– Ők... azonban... úgy hívnak téged, hogy... Ruszlána. Ezt hallottuk.

Hangja újból mély volt és meleg, noha ezúttal vontatottan mondta a szavakat. Egyszerűen nem volt képes levenni tekintetét a lány szeméről. A lány pedig hasonlóképpen csak bámulta őt. Rettenthetetlenül, közvetlenül, mintha szembeszállni kívánna vele. Ekkor mosoly jelent meg a lány kipirult arcán, és két kisebb gödröcske formálódott az ajka mellett.

– Igen, azt szerettem volna, urunk – mondta röpke habozás után.

– Ez jobb, mintha csak orosz lánynak szólítanának. – Mostanra a mosoly Ruszlána egész arcát felderítette. – Tudod, én ezt a nevet is kedveltem.

Szulejmán beismerte, hogy édesanyjának igaza volt. Addig a napig soha nem látott ilyen szép mosolyt. Világosságot és melegséget hozott az ember testébe. Senki sem hagyhatta azt a mosolyt válasz nélkül. Még ha aggodalmai és gondjai voltak is, még ha a rodoszi lovagok fel is hergelték, ez a mosoly eltüntette a férfi minden sötét gondolatát. Összeszedte magát.

– Úgy volna? – kérdezte Szulejmán. – Miért?

– Azért, mert ez emlékeztet a szülőföldemre, a falumra, az édesanyámra, az édesapámra, uram.

Ruszlána így válaszolt, de magában sikoltzott örömeiben. *Megkedvelt, megkedvelt, megkedvelt, megkedvelt. Hurrá!*

A szultán arcán, aki előtt mindenki reszketett, és még fejüket sem merték felemelni, hogy ránézzenek, szintén egy mosoly volt születőben.

– Szóval mit tegyünk most? Minek nevezzünk téged? Alekszandrának vagy Ruszlánának?

Igen! Imái valóra váltak. Még így is, hogy a férfi magáról többes számában beszélt, és ezt ő viccesnek találta, de nem igazán foglalkozott vele. Szulejmán ráemelte tekintetét, és még tetszett is neki, amit látott. Most úgy beszélgetett vele, mint baráttal. Ruszlána tekintetét a szultánra összpontosította, nem is tudott a közelben hajlongó ágyasok meglepett és irigy tekintetéről. Még, ha észre is vette volna őket, bizonyára akkor sem törődött volna velük. Érezte, hogy fájdalommal teli élete most végre áttör a sötétségen, ki a fénybe. Élete napja is előbújt. Attól függetlenül, hogy Alekszandra Anasztázia Liszovszka vagy Ruszlána volt. Ő, ő volt. Azt kívánta, hogy Szulejmán örülten belészeressen. *És én is szeretni fogom őt, gondolta. Elfeleddtetem vele Gülbahart. Fiúkat adok neki.*

Még mindig egymást bámulták. A Szulejmánt elvarázsoló mosoly ismét megjelent Ruszlána arcán.

– Milyen fontossággal bírhatna az alattvaló neve? Ahogyan öfelsége kívánja, amelyiket ő kedveli, legyen úgy.

Ruszlána elhallgatott. Tekintetük találkozott. A szultán látta, hogy a lány nyelt egy nagyot.

– Mondani szeretnél valamit? Ne légy szégyellős, mondd csak.

– Meglepődtem, hogy beszéled a nyelvemet.

– A Krím-félszigeten, Kefénél voltam kormányzó három évig. Sok krími tud oroszul. Édesanyánk is beszél.

A lány igyekezett nem nevetni. A szultán orosz mondatai rémesek

voltak. Hogy elejét vegye a feltörő kacajának, azonnal közbevágott.

– A megboldogult szultána anyám is beszélgetett velem oroszul.

– Nincs itt senki, aki beszél te nyelvet rajtunk. Egy kicsit Szümbül aga; egy kicsit. Ne beszélj, ne beszélj sokat, az ember felejt.

Ruszlána nem bírta már visszafojtani és kuncogni kezdett.

– Mi történt? Valami rosszat mondott?

A lány félelem nélkül, egy szikrázó mosollyal mélyedt újra a szultán szemébe, ahogyan válaszolt:

– Azt mondta, nincs itt senki, aki beszél a nyelvet rajtunk, ne beszélj, ne beszélj sokat, az ember felejt, de néhány szó hibás.

– Úgy volna? Mi a helyes akkor?

– Így volna a megfelelőbb mondani, itt nincs senki, akivel ezen a nyelven beszélgethetnék. Amikor nem beszél egy nyelvet elég gyakran, az ember elfelejti azt.

Miközben a szultán lassan elismételte úgy, ahogy a lány helyesbítette, Ruszlána segítette néhány szónál.

Szulejmán egyáltalán nem rejtette véka alá, hogy felvidult ettől a társalgástól.

– Beszélni oroszul... veled... jó ötlet.

Ruszlána rögtön kijavította:

– Oroszul beszélgetni veled jó ötletnek tűnik.

A szultán pedig mondta utána.

– Milyen? Szerintem jól megy?

Ruszlána nem bírta abbahagyni a kacagást.

– Hát... Nem rossz.

Szulejmán arca hirtelen komollyá vált.

– Legutóbb, a belgrádi hadjáraton néhányszor beszéltünk a nyelveden. Az orosz hasonlít a szerbek nyelvére. De azóta mi nem beszéltünk. Most először.

A szultán egy pillanatig levegőért kapkodott. Arca egyszeriben egészen

elborult.

– De a te törököd még az én oroszomnál is szörnyűbb.

Abban a szent pillanatban Ruszlána felfedezte Szulejmán gyermeki oldalát. Tehát az uralkodó – akiről senki sem tudta igazán, hogy hol kezdődnek és érnek véget a földjei – szíve mélyén egy gyermek lakozott, aki lelkesen tanul meg új dolgokat, néha humoros, néha pedig olyan türelmetlen, ami már szinte veszélyt jelentett. Nyomban ráébredt, hogy nemsokára ügyesen be kell fejeznie a beszélgetést.

– Igaza van. Szerintem is nagyon sikeres. Hiszen beszéli a nyelvemet. Én viszont annak ellenére, hogy egy jó ideje itt vagyok már, még mindig nem voltam képes elsajátítani a törököt.

Szulejmán arcán eloszlottak a felhők. Ruszlána még valamit megtanult. A szultán szerette, ha cirógatták a büszkeségét. Ne feledd ezt, Ruszlána, majd belevéste ezt az elméjébe. Soha ne feledd gyakran megdicsérni őt.

– Akkor így tegyünk. Te tanítasz engem oroszul, mi törökül pedig tanítjuk téged.

Ruszlánának végül sikerült megállnia, hogy ez alkalommal ne nevéssen. Sugárzó arcával a fiatal férfira nézett. Minden benne volt a tekintetében. Belenyugvás, megadás, szerelem, félelem, dac, büszkeség... És bujaság. *Ez kéjvágynak volna?*, kérdezte magától a szultán. *Valóban volna nyoma kéjvágynak ezekben a szemekben? Vagy csak nekem tűnt így?* Persze, ebben a pillanatban ő is a lány buja ajkainak megcsókolására gondolt. *Vajon csupán a saját vágyaim visszatükröződését látom azokban a szemekben?*

Szulejmán ekkor ráeszmélt, hogy már nincs mit mondania. Mondanivalója még volt sok, sőt annyi, hogy ha most leülne, akár egy disztichont is írhatna, erre azonban nem kapott időt. A szóbeszéd perceken belül hullámokban terjed majd. Még a tanácsülésen is arról fognak sugdolózni, hogy vajon illő-e a szultánnak ennyi figyelmet szentelni egy orosz leányra. Aztán Gülbahar szemrehányására is számíthatott. Sejthetően

nagyon meg lesz bántódva, hogy még mindig nem válaszolt a tegnapi levelére. *Mit is tehetnék*, sóhajtott fel, hagynak-e a hadjárat előkészületek időt arra, hogy ágyra gondoljon? *Hát persze*, szidta le magát. *Akkor mégis mi bennem ez a szikrázó tűz? És az a mosoly? Amikor Ruszlána mosolyog, mintha a nap kelne fel az arcán, mintha rózsák rügyeznének rajta.*

Egy pillanatra megdermedt. *Mi történt velem*, kérdezte magától, *megigéztek? A hatalmas uralkodó egy 15 éves, orosz lány foglyává vált volna?*

– Most mennem kell – mondta. Aztán magára hagyva Ruszlánát az ő szapora szívverésével, továbbindult. Még két-három lépést sem tett meg, amikor visszafordult:

– Ne tagadd meg tőlünk szépséges hangodat éjszakánként. A dal, amit tegnap este énekeltél, elragadó volt. A tegnapelőtti dal is. Hogyan is volt... Ó, az a „Húzd hát”...

Mikor Szulejmán távozott, Ruszlána egészen a földig meghajolt. Először életében a meghajlás miatti panasza eltűnt az örömteli gondolatok felhőjében.

Huszonkettedik fejezet

A fenébe, a fenébe, a fenébe!

Ruszlána toporzékolva rugdosta sarkával a padlót, ahogyan mindig tette, ha mérgesen dúlt-fült. Annak ellenére, hogy már két nap is eltelt, egy hír sem érkezett. Szulejmán szultánt elnyelte a föld. Hafsza szultána pedig el sem hagyta a lakosztályát.

Miután a szultán megdicsérte, a hárem összes szempárja Ruszlánára szegeződött. Mondani sem kell, hogy ezek a tekintetek természetesen tele voltak féltékenységgel.

Így, hogy Hafsza szultána után Szulejmán is beszélt vele és elismerő szavakkal illette, a tisztelet és a rettegés egyfajta fala vette őt körül. Ruszlána imádta ezt. Azok a napok már teljesen a múlté voltak, amikor a lányok mellette elhaladva rá se néztek, mintha ott se lenne. Most viszont verseny kezdődött, hogy ki tudja minél több figyelemmel gondját viselni. Akárhányszor kísétált az emelvényre, azon nyomban körülállták. Az arab szolgálok előtte-mögötte sürgölődtek, és folyton azt fürkészték, hogy szüksége volna-e valamire.

Szümbül aga tanonca, Dzsáfer mostanra általában Ruszlána szobái előtt feküdt a folyosón, egy párnán összegömbölyödve.

Ruszlána már alig várta az éjszakát aznap, amikor Szulejmán szultánnal beszélt. Az esti ima után, amikor mindenki visszavonult, elénekelte a dalokat, amiket a férfi kért. Legszívesebben sokkal hangosabban énekelt volna, csak hogy hangja átkelhessen a rácsokon, folyosókon, ajtókon,

falakon, hogy elérje Szulejmánt – vagy csupán Dzsáfer számára tűnt így? Kétségtelenül sokkal szebben, sokkal szívbemarkolóbban énekelt. Vágyakozás, szerelem, gyűlölet, könnyörgés, büszkeség; minden volt ebben a fülemüledalban. Dzsáfer csak nem tudott rájönni a hang bájának valódi forrására. Sok lány énekelt a háremben éjszakánként. Habár mióta Ruszlána hangját meghallották, mindegyik, a palotát korábban megtöltő, gyönyörű hang abbamaradt. Hiszen egyiküké sem volt képes annyira magával ragadni az embert, mint Ruszlánáé. Dzsáfer elveszett a homályban, mely egyre csak nőtt és hosszabbodott a lámpás fényénél. Ekkor a homálynak nyoma veszett, és a messzi Szudán végtelen, vörös földje jelent meg előtte. Egy gyermeket pillantott meg a homoktenger közepén, aki datolyapálmák árnyékában szaladgált. Ki volt ez; ő maga? Megpróbálta hatalmas kezével letörölni a könnyeit, és ott helyben álomba szenderült, miközben az a gyermek járt a fejében. Álmában a kisgyerek megállás nélkül futkározott, egészen másnap reggelig.

Ruszlána hangja elért egészen a szultán lakosztályáig. Szulejmán fejében szertefoszlott a rodoszi lovagok sötét kővárának képe, miután egész álló nap vezírjeivel tárgyalt a rodoszi hadjárat előkészületeiről. Igyekezett elfelejteni a búbánatot, melyet lelkében első hercege, Mahmud halálának híre keltett. Hercege, aki még akkor született, amikor ő területi kormányzó volt Kefénél, mindössze kilenc éves volt. Persze akkoriban még ő maga is csupán gyerek volt. Fiát nem tudta szívébe zárni, a kisgyermek halála azonban természetesen megrázta az embert. Hála Allahnak, Musztafa herceg olyan életerős volt, mint egy oroszlán. A szultán borospoharát a kandallóban égő tűz felé emelte. Ahogyan hallgatta a lány feltörő, elcsendesedő, olykor síró, szorongó, olykor cirógató, néha pedig örömtől szárnyaló hangját, töprengve figyelte a pohárban táncoló élénkvörös, heves szárnyakat.

Allahom, mily szép ennek a lánynak a hangja, gondolta. Mi is volt a neve? Alekszandra... A többire már nem emlékezett. Bár ő Ruszlánának

kívánta szólítani magát; nemde? Ekkor képzeletében Ruszlána arca egyszerre helyet cserélt a rodoszi erőddel. Milyen szépen mosolygott. Mintha fényt sugárzott volna, amikor elmosolyodott. És azok a gödröcskék a szája mellett! Mennyire illettek hozzá! Aztán Ruszlána szeme jutott eszébe, amiről egyszerűen nem tudta eldönteni, hogy vajon kék vagy zöld volt-e. Tényleg, milyen színűek a lány szemei? Milyen mély, milyen jelentőségteljes volt a tekintete.

Így merül el a gondolataiban, és nem tudta levenni tekintetét a kandalló tüze felé tartott borospohárban táncoló, vörös fénynyalábokról. Ruszlána dalai mindig tele voltak vágyakozással és panaszokkal. *Miért is ne panaszkodna*, gondolta Szulejmán szultán. Valaki elszakította a lányt az otthonától és elvitte őt. Ki tudja, mit élhetett át azóta? Miféle kínokat szenvedhetett el?

A szultán nyugtalanul mozgolódott, mert kényelmetlenül feküdt. Észrevette, hogy valójában most gondolt először a hárembeli lányok életére. Felettébb elcsodálkozott. Igen, egyértelmű, hogy minden ágyasnak volt családja réges-régen. Aztán „ajándékként” elküldték őket a palotába, viszont mi volt azelőtt? Kalózhajók, rabszolga-kereskedők... Rendben van, néhány nemesi család készségesen odaadta gyermekeit, hogy aztán bekerülhessenek a szultán kegyencei közé, de pontosan hányan is lehettek így? *Nem is kell túl messzire menni*, gondolta. Édesanyjával is így történt, például. Gülbahar haszekivel szintúgy. Ők a családjuk beleegyezésével kerültek a palotába. Ámde mi lehetett a helyzet a többiekkel?

Ez az elképzelés tovább fokozta nyugtalanságát. Feltápászkodott fekvőhelyéről, és a kandalló elé lépett. A lángok melege átölelte hálóingbe bújtatott testét. Újabb kortyot hörpintett borából, és Ruszlána hangját figyelte. Vajon a lány boldog, hogy itt lehet? Miért is ne volna, ki ne akarna a birodalom hatalmas uralkodójának, világrengető Szulejmán szultánnak háremében lenni? Bizonyára ő is boldog volt itt. Ha viszont ez így van, miért olyan érzelmesek a dalai? Milyen érzelmek nyomták a

szívét, amitől ajkairól ilyen zokogó szavak hullottak alá? Miért szóltak énekei mindig távoli földekről? *Vágyakozás*, mormolta a fiatal szultán, ahogyan az indiai tigrisírhára feküdt a kandalló előtt. A lánynak vélhetően hiányozhatott a hátrahagyott élete.

Ez a világ rendje, vigasztalta magát. Ha Ruszlána nem lenne ma itt, ki tudja, hol menne kárba mindez a szépség? *Amellett, ha igazán ennyire boldogtalan, van rá egy könnyű megoldás*, gondolta. *Megkérdezem. Ha menni akar, elmehet. Hadd térjen vissza szülőföldjére, találkozzon újra a családjával; ha az boldoggá tenné.* Szulejmán feljegyezte ezt elméje valamelyik sarkába.

Miközben a szultán Ruszlána hangjától kísérve az álmok országában bolyongott, Gülbahar haszeki lehangoltan és mérgesen elmélkedett lakosztályában. Minden szolgálója megkapta haragjából a maga részét. Amikor meghallotta, hogy a lányok az ajtót résnyire nyitva Ruszlána hangját hallgatják, dührohamot kapott.

– Ó, ti arcátlanok! – kiabálta. – Miért nyitod ki az ajtót? Ki látott már olyat, hogy a haszeki szultána ajtaját félig nyitva hagyták? Vendégfogadó ez?

Néhány szolgáló egyszerre felugrott, hogy becsukják azt. Ám a haszeki felháborodása nem akart csillapodni.

– Melyikőtök nyitotta ki engedély nélkül? Ki itt az úrnő? Én vagy ti?

Indulatosan felpattanva, mérges léptekkel kezdett el körbe-körbe járni a szobában. Amikor a lányoktól nem jött válasz, dühe még magasabbra hágott.

– Tehát mindannyian bűnösök vagytok? Rendben van, tegyetek csak, ahogy jólesik. A botütések majd megtanítanak titeket, hogy mit jelent udvariatlanul bánni Szulejmán kán kedvenc Gülbahar szultánájával.

Egy pillanatig levegőért kapkodott.

– Botot! – ordította. Az egyik lány rohant és előhozott egy somfa botot. Őt érte az első ütés. A somfaág csak úgy füttyült a levegőben, ahogy

rácsapott a lány vállára. Miközben a szolgáló nyöszörgött a fájdalomtól, a bot még néhányszor lesújtott bőrrepszto csattanással, és minden egyes alkalommal egy másik lány sikoltása kísérte.

– Ti szemtelenek, ti!

Ruszlána gyönyörű hangja mellett, Gülbahar dühös visítozása félelmetes kontrasztot keltett. Szépség és csúfság. Fehér és fekete. Szerelem és gyűlölet. Gülbahar azonban nem volt tudatában, hogy mérge és féltékenysége kegyvesztetté teheti, ráadásul ellenségeket is szerezhet. Szulejmán volt már más nőkkel is addig, viszont Gülbahar először élt át ilyen féltékenységi rohamot. Annak ellenére, hogy ura még nem hívta ágyába a lányt.

Természetesen mindenki tudta, miért volt ilyen dühös Gülbahar. Már háromszor üzent a szultánnak, aki válaszra sem méltatta. Öfelsége tíz napja egyszer sem látogatta meg őt lakosztályában. Hafsza szultána pedig elzárkózott, és csak annyi hírt adott magáról, hogy „Megfáztam.” Ezeken felül, itt volt ennek az orosz lánynak az esete. Szulejmán látogatása az ágyasok csarnokába szinte megörjítette Gülbahart. *Hogyan történhetett ez, hogyan?! emésztette magát. A hatalmas szultán, a fiam, Musztafa kán herceg édesapja hogyan találkozhatott és cseveghetett csak úgy egy ágyassal az egész hárem előtt.* Még ha csak csevegés lett volna, de hát magasztalta is őt. Mondván, hogy gyönyörű a hangja, ne tagadja meg a háremtől. Mi volt annyira gyönyörű a hangjában? *Az én hangom is legalább olyan elragadó volt az ő korában.*

Habár ő sem hitte el igazán, amit magának mondott. Jól játszott ugyan a lanton, viszont a hangja egyszerűen elviselhetetlen volt. Nem mintha életében akár egy dalt is elénekelt volna rendesen. Aznap este megpróbálkozott vele, sikertelenül. Zavarában fel is adta. *A féltékenység és az aggodalom elborította az elmémet, szégyenletes dolgokat művelek, motyogta magában.* Mégis mit tehetett volna? Érezte, hogy a dolgok irányítása kicsúszott a kezéből. Ez számára különösen veszélyes volt.

Gülbahar éjjelenként sötét álmokat látott. Rettegve ocsúdott fel, habár különös módon reggelre már nem emlékezett rájuk.

Már az is nehezére esett, hogy újra önmagára leljen. Egyáltalán nem szokott ilyen lenni. Kedves volt, szerény, soha senki nem hallotta, hogy kiabált volna a szolgálóival, egészen az utóbbi hetekig. Ennek az orosz lánynak az érkezése azonban mindent a feje tetejére állított. Furcsa volt, de már nem látta a jövőt. Úgy érezte, hogy Szulejmánt sem ismeri már. Rendben van, gondolatait lefoglalták az államügyek, de el tudna-e tölteni valaki tíz teljes napot anélkül, hogy kedvenc ágyasával találkozzon?

És mégis mi lelte a válide szultánt? Már három-öt napja is megvolt, hogy utoljára találkoztak, viszont Hafsza akkor is elfordította a tekintetét. Talán büntudatból? Hát persze, hogy büntudatból. *Hiszen bűnös, amiért megpróbálta betuszkolni az orosz lányt fia ágyába.* Bűnös volt, amiért ösztönözte Szulejmánt, hogy egy másik rózsát szagolgasson. Bűnös volt, amiért egy olyan ötlet a megszállottja lett, mely által unokájának édesanyja kegyvesztetté válhatott.

Nem bírta elviselni ezt a hangot. Nem akarta hallani ennek a lánynak a hangját. *Az ördög hangját.* Igen, ez minden kétséget kizáróan az ördög hangja volt. Tehetetlen szomorúságában Gülbahar ágyára zuhant, és csak sírt és sírt, és kiáltozott a fájdalomtól és a dühtől. Sírt, amíg csak ereje engedte.

Ruszlána dührohama a harmadik napra erősödött fel igazán. Minden este erejét megfeszítve küldte hangját Szulejmánhoz, majd reggel várt rá, hogy eljöjjön, azonban senki nem érkezett. Érezte, hogy tennie kell valamit. *Mégis mit?* gondolta. Zsebkendőt kértek, én azt odaadtam, másnap meg is jelent öfelsége. Jó, eddig legalábbis. Bókolt neki a férfi. S azután? Egyszerűen nem volt azután. *Elhagytak,* panaszkodott. Vagy talán a szultán nem kedvelte őt? Esetleg tiltakozva vitatkozott Hafsza szultánával,

és azt mondta, „Ezt a falusi lányt kívánod az ágyamba, anyám?” *Jól van, hát ha nem tetszem neki, akkor nem tetszem neki, viszont akkor mire voltak jók azok a bókok?* Ruszlána szívét fájdalom járta át. *Csak nem szánalomból?* fészkelte be magát a gondolat agyának egyik sarkába. Ezt már nem bírta elviselni.

– Keressétek meg nekem Szümbül agát! – kiabálta Szetáret kalfának és Merzukának. A tatár lány érezte, hogy Ruszlána hihetetlenül feszült. Megkísérelte megnyugtatni, ehelyett olyan választ kapott, amire végképp nem számított.

– Tartsd meg magadnak a bölcsességeidet. Ne feledd, hogy te csupán nekem köszönhetően vagy itt; tedd, amit mondok, de rögvest. Keresd meg nekem Szümbül agát; hozd el őt ide. Most!

Ruszlána szavai vérig sértették Merzukát, mivel legkedvesebb társaként gondolt rá, ám ő egy szót se szólt. Így hát, hogy ne látszódjon könnyes szeme, elfordult és szaladt, hogy megtalálja Szümbült.

Ilyen helyzetekben a háremaga általában a földre hajította volna azt az ágyast, aki így merte őt hívni, hogy botütéseivel ajándékozza meg. Mióta azonban Alekszandra, akivel korábban a lépcsők alatt kalandozott, kiharcolta a válide szultán és Szulejmán öfelsége figyelmét, vele kapcsolatban a keze meg volt kötve. Amikor odaért, az ablakon túl már majdnem teljes volt a sötétség, Ruszlána pedig az árnyékokkal teli szobában járkált fel-alá. Amikor megpillantotta a háremaga sötét arcát, ráförmedt.

– Mi folyik itt, Szümbül aga?

Ő persze már rögtön tudta, hogy mire céloz a lány, noha egyelőre a színlelt tudatlanság álarca mögé rejtőzött.

– Mit jelentsen ez; hogy mi folyik itt?

– Valaki megpróbálja elállni az utamat?

– Melyik utat?

– Nem láthatom sem Hafsza anyát, sem pedig öfelségét?

- Az, hogy látod őket vagy sem, kizárólag az ő vágyuktól függ.
- Pontosan ezt mondom én is. Valaki azt akarja, hogy eltávolodjunk egymástól? Hogy Hafsza szultána és urunk elidegenedjen tőlem?

Szümbül megértette, hogy a lány arra gyanakodott, csak ő lett volna erre képes.

- Tehát azt hiszed, hogy én beszélek rólad a hátad mögött?
- Ki más tehetné meg rajtad kívül? – Ruszlána hangja haragosan tört elő.
- Én nem tennék ilyesmit.
- Hah! Mégis miért nem?
- Tudod, hogy nem tenném.

Ruszlána a férfi szemébe nézett. Szümbül aga rettegett a lépcsők alatti estének még az emlékétől is. Ezekkel a szavakkal arra célzott csupán, hogy ha ő ilyesmit tenne, a lány is bizonyára beszélne.

Közelebb lépett a háremagához a szobában, melyet már teljesen magába szívott a sötétség.

- Ne mondd azt, hogy félsz tőlem – lehelte a szavakat. – Tudod jól, hogy én se tehetem meg ezt. Mindkettőnk jövője múlik azon, hogy zárva tudjuk-e tartani a szánkat.

- Akkor mit szeretnél, mit tegyek?

Szümbül hangja olyan gyenge volt, hogy a lány alig tudta meghallani, hiába állt szinte ujjnyi közel hozzá. Ennyi év tapasztalata után a férfi tisztában volt azzal, hogy a háremben semmi sem maradt titok örökké. Mindent látott, mindent hallott valaki.

- Amit tenned kell. Gondoskodj róla, hogy őfelsége meghívjon engem.

A férfi siránkozott.

- De mégis hogyan tehetném meg ezt? Hogyan mondhatná meg egy háremaga a hatalmas szultánnak, hogy kit hívjon meg és kit nem? – A lány közben még közelebb ment hozzá. Szümbül a hátának ütköző fal és Ruszlána lélegzetvételétől fel s alá mozgó mellei közé szorult.

Ruszlána a szemét fürkészte, melynek fehérsége csak úgy fénylett a sötétben.

– Azt – mondta lágyan – majd te kitalálsz!

Ekkor mérgesen hirtelen hátat fordított a férfinak, és mintha csak megint toporzékolni kezdett volna, rátaposott a férfi lábára a sarkával.

– És most azonnal – kiabálta hátra.

Szümbül a fájdalomtól könnybe lábadt szemmel igyekezett betapasztani óriási kezével a száját, hogy tompítsa kiáltásának hangját.

Ruszlána a mámortól megrészegeve, hogy végre valamennyire bosszút állhatott az elszenvedett botütésekért, az emelvényre ment. *Igazán jól helytálltam*, sóhajtozott. Ki tudja, hány éjjelen keresztül tervezte már, hogy egyszer bosszút áll azokért a verésekért, és most végre megtörtént. Az óriási férfi még egy darabig vonaglott a kintől. Sántítva igyekezett a lány után, a fájdalomtól fogát csikorgatva.

– Reszkess, orosz lány – sziszegte, ahogy elhaladt Ruszlána mellett. – Ha nem tesz téged az ágyába, Allah engem úgy segítjen, úgy iszom majd a véredet, mint a sörbetet.

Ruszlána tudatában volt, hogy ő is a szakadék szélén imbolyog. Ha erre a fenyegetésre a legcsekélyebb félelmet mutatja, az mindennek a végét is jelentheti. Elmosolyodott, mintha egyáltalán nem lenne ideges.

– Ha viszont úgy tesz... – Mielőtt befejezte volna a mondatot, még egyszer a sötét arcú szemébe pillantott.

– Ha viszont úgy tesz – ismételte, – Szümbül agának annyi akcséje lesz, amennyi csillag van az égen.

Huszonharmadik fejezet

Szümbül kenőccsel kente be lábát és gyolcsot tekert rá, ahol a lány hegyes sarka beledöfött. A fájdalom miatt az egész éjszakát alvás nélkül töltötte, azon töprengve, hogy mégis miképpen tudna megmenekülni Ruszlána szorításából. Megszabadulni tőle most veszélyes következményekkel járna Szümbülre nézve. Még a görög lány – Deszpina – váratlan eltűnésével kapcsolatos szóbeszéd sem halt el teljesen. Egyelőre nem kockáztathatott meg egy második ballépést. Emellett, a válide szultán és őfelsége kegyében lévő lánnyal tenni valamit, az nem ugyanaz volt, mint a Deszpina esetében. Most okosabb volt azt tenni, amit kért, ámde hogyan? Mintha csak úgy odamehetne Hafsza szultánához és azt mondhatná neki, „Szólj a szultánnak, hogy tegye be ezt a lányt az ágyába.” Vagy rohanjon inkább egyenesen magához a szultánhoz, csókolja meg a kezét és lábát mondván, „Vidd ágyadba ezt a lányt, uram”? Mégis mit gondolt ez a minden lében kanál orosz lány?

Mikor napkeltekor végre elbóbiskolt volna, meghozta a döntését. Olyan tervet eszelt ki, mely a sebesült lábáért is kárpótolhatja, és Ruszlánának egyszer és mindenkorra megmutatja, hogy ki itt az úr. Nem volt más lehetősége arra, hogy megakadályozza a lány parancsolgatását, aminek teljesítése a fejébe is kerülhet. Meglehet, hogy egy kissé sötét volt, de Szümbül már egészen megkedvelte a fejét. Az évek alatt nem volt az a hízélgés vagy aljasság, amit meg ne tett volna annak megvédése érdekében. Nem is tudta már megszámolni, hány utolsó leheletnek volt ő

az okozója. Ki tudja, milyen halak szemezgetnek most Deszpina holttestéből. Viszont nem úgy tűnt, mintha Ruszlána tanult volna a leckéből. A lányt elkényeztették a válide szultán és Szulejmán dicséretei, most pedig kezdett irányíthatatlanná válni. Őt többé nem lehetett elhallgattatni egy bottal vagy szobafogsággal és éheztetéssel fenyegetni. Eltűnése bajt zúdított volna Szümbül nyakába. Ha hirtelen meghalna, bizonyára mérgeg után kutatnának...

– A francba – nyöszörgött, miközben szemhéja olyan nehéz lett, mint az ólom. Miért is bontotta ki övét a lépcsők alatt? Mintha bármire képes lett volna. Némi csipkedéssel, nyalakodással talán férfivá válhatott? Ha az a röpke kaland nem történt volna meg, habozás nélkül elnyisszente a lány hattyúnyakát. Csakhogy megtörtént. Így muszáj volt elintéznie, hogy a lány a szultán kedvencévé válhasson, de ezzel a saját a pozícióját is erősítenie kellett. Emellett persze el akarta ültetni a lány fejében is azt a gondolatot, hogy ha elárulja őt, akkor rettenetes bosszút áll rajta.

Ahogy felébredt, Szümbül aga sántikálva Hafsza szultána lakosztálya felé vette az irányt.

Amikor Hafsza szultána meglátta a bekötött lábú férfit, aki bicegve igyekezett meghajolni előtte, nyugtalanná vált.

– Mit jelentsen ez, Szümbül?

– Baleset történt, szultána.

– Milyen baleset?

– Az csekély fontossággal bír, szultána. Az alattvalód iránti törődéseddel már el is felejtetted velem a fájdalmat.

– Mondd el, Szümbül. Mi történt, miféle baleset?

– Nos... szultána... Ruszlána... leányunk...

A nő még feszültebb lett. Ruszlána nevét hallva hangja is nyersebbnek tűnt:

– Ruszlána? Csak nem történt vele esetleg valami?

– Allah őrizz, úrnóm. Inkább hulljon le Szümbül feje, mintsem megengedné, hogy bármi is történjék leányunkkal, aki válidénk és szultánunk dicséreteit kiérdemelte. A lány egészséges és gondját viselik.

– Tehát akkor mi történt?

– Az utóbbi napokban... Hogyan is mondjam... Úgy értem...

Húzta az idejét, amennyire csak lehetett, hogy ezzel is növelje az idős hölgy kíváncsiságát.

– Az utóbbi napokban, micsoda?... Mondd tovább, aga.

Szümbül aga egy lélegzetvétellel válaszolt. – Az utóbbi napokban egy kissé ingerlékeny, szultánám.

– Ingerlékeny, mármint hogyan?

– Nem igazán tudnám megmondani... Pusztán ingerlékeny... Hirtelen lobban haragra... Haragja pedig olyan éles és hegyes, mint egy kard, masallah...

Szümbül megpróbálta mérlegelni a nő választát, sunyin kutató szemével vizsgálgatva őt, de egyetlen nyomravezető jelet sem fedezett fel.

– Masallah – ismételte anélkül, hogy levette volna tekintetét a nőről. – És ha egyszer dühbe gurul, a gyönyörű, lágy beszédű lány helyébe mintha egy északi harcos asszony lépne... Csupán azt kívánom mondani, szultána, hogy olyankor teljesen irányíthatatlanná válik.

És Szümbül aga megpillantotta a nő szemében azt a szikrát, melyet eddig keresgélt. Amikor a lányt harcos nőkhöz hasonlította, sikerült elkapnia a Hafsza szultána szemében felvillanó röpke fényt. *Igen, süvített át rajta a gondolat. Az öreg szenilis pontosan így szerette volna elképzelni a lányt.*

És ez volt az igazság. Abban a pillanatban Hafsza szultána arra gondolt, *Éppen ezért akarom Gülbahar helyett Ruszlánát Szulejmán mellé.* Gülbahar túlságosan is finomkodó volt. Senki nem hallott még arról, hogy valaha is felmérgeedett, kiabált vagy ellenszegült volna. Ő inkább

előzékeny volt. Hafsza szultána azonban azonnal észrevette a kőkemény akaratot az orosz lány természetében. A lány nemcsak, hogy olyan törékeny volt, mint egy rózsaág, hanem olyan éles is, mint egy kard. Tudta, hogyan kell ellenállni. Ő biztosan leszakítaná azt, amit egyszer megragadott. Ő aztán nem börtönözné be szenvedélyét az ágylepedők alá. Nőies volt, szép volt, de látszott, hogy tudja azt is, miképp tartsa nagyobbra eszét a szépségénél. *A fiamnak pedig egy ilyen asszonyra van szüksége, gondolta. Aki leszakítja, amit megragad, támogatja őt akaraterejével. Szívet ad Szulejmán magányosságának. Kivilágítja lehangolt szellemét, világát.*

– Rendben van. Miféle köze van Ruszlána dühének a te állapotodhoz, Szümbül? – A nő a háremaga lábára mutatott.

– Nos... most is hirtelen haragra gerjedt... miattam..., és miközben kiabált, a sarkával a lábamra... lépett.

– Tehát szándékosan törte össze a lábadat?

– Szerintem pusztán balesetről van szó, szultána. Igen, egy kissé mérges volt, ám amikor megfordulva távozni készült, a lába véletlenül idetalált.

Hafsza szultána átlátta a helyzetet. Ez nem baleset volt. Világosan látta, hogy a lány tudatosan lépett a férfi lábára lábbelije hegyes fasarkával.

– És miért volt ilyen mérges; tudod az okát?

– Éppen ezt szeretném én is kideríteni. Úgy láttam, mintha a leányunk némileg szomorú és zavart lenne...

– Szomorú? És mégis mióta?

– Váldénk dicséretei után szinte röpült a boldogságtól, arca csupa mosoly volt... Azonban...

– Azonban, micsoda? Mondd el, Szümbül. Azonban micsoda?

– Megváltozott az urunkkal való találkozása óta. Elhúzódik egy sarokba, és csak gondolkodik tépelődve... A szolgálatában lévő lány azt mondta, hogy az ételt-italt is visszautasítja...

Szümbül aga szavait óvatosan válogatta meg és célzásokkal töltötte meg

őket; ezeket hallva akárki megértette volna, hogy a lány belebolondult a szultánba. Hafsza szultána is ugyanezt a következtetést vont le, és szíve mintha szárnyakat növesztett volna. Tehát bármi történjék, az nem lesz a lány akarata ellenére. Egyértelműen szerette a fiát. Hiszen már két-három napot sem tudott eltölteni nélküle. Ingerlékenysége, haragja emiatt volt. Időközben szerencsétlen Szümbül lábát is átszúrta sarkával. Vajon a lány képes lesz-e felizzítani a kihűlt parazsat Szulejmán szívében? *Ismerem a fiamat*, szólt a nő magában. *Egy szikra elegendő lenne, hogy a szerelem tüzébe zuhanjon. Már csak olyasvalakire van szükség, aki kipattintja ezt a szikrát.*

Most viszont Szümbül aga lábáról kellett gondoskodni.

– Hívd ide őt, Szümbül aga – szólt neki. – Hívd a leányunkat, hadd értsük meg haragjának okát.

A háremaga ugyan még mondott olyasmiket, hogy, „Ez nem fontos, szultána, ne nehezteljen rá”, de szinte már sántítani is elfelejtett, olyan sietve távozott. Sikerral járt. Így aztán Ruszlána megkapja majd mind a szidalmat, mind pedig kívánságát, hogy Hafsza szultána elé mehessen.

Amikor Ruszlána belépett a lakosztályba, meghajolt Hafsza szultána előtt. Az idős hölgy ismét csodálattal bámulta a lány alakját és szépségét. Most azonban valamennyire legalábbis szigorúnak kellett mutatkoznia.

– Az elmúlt napokban úgy hallom, igen haragos voltál, leányom. Nem tudod, hogy mi nem tűrünk el sikoltozást és kiabálást urunk házában?

Nem válaszolt. Már eddig is az ezerszer ismételt tanácsok ellentétjét tette, így hát most is anélkül, hogy a parancsot megvárta volna, felegyenesedett és szeretetteljesen nézett az idős nő szemébe. Hafsza szultána nem tudta levenni tekintetét a lány szeméről.

– Emellett – mondta kemény hanglejtéssel, – megsebesítetted Szümbül aga lábát, aki annyira támogatott téged. Ez szégyenletes. Nem volt ez udvariatlanság a részedről?

A válide szultán kérdése ismét válaszolatlanul maradt. A nő most már

biztos volt benne, hogy ez a pillantás el fogja bűvölni Szulejmánt. Szinte lehetetlen volt ezeknek a szemeknek ellenállni.

– Mi történt, ami ilyen haragot váltott ki belőled? Tett valaki valamit? Hallottál valamit?

Ezúttal Ruszlána csak megrázta a fejét gyengéden, tagadóan. A hímzett ruhaanyag, mellyel haját takarta, enyhén megmozdult. Vörös hajának egyik fürtje is csatlakozott a mozdulathoz.

Hafsza szultána megpróbált olyan kíméletlenül beszélni vele, amennyire muszáj volt, hiszen nem állt szándékában túlzásba esni, sem pedig megbántani a lány érzéseit.

– Mondd el, leányom; mi történt veled?

Most már egy édesanya könnyőreletessége érződött a nő hangján.

Ruszlána anélkül, hogy elfordította tekintetét az idős hölgyről, csak suttogott.

– Nincs mit elmondanom, szultána anyám.

– Tudnod kell, hogy amit Szümbül agával tettél, az kiváltképp meglepett. Szomorúvá tettél. Szümbül a hárem tartóoszlopa. Elvárjuk lányainktól, hogy tiszteletet és engedelmességet tanúsítsanak felé.

A lány ismét megrázta a fejét. A vörös hajtincsek és rajtuk a hímzett, fehér tüll újból szelíden hullámozott. Ezúttal Ruszlána viszont ezt úgy értette, hogy igen, rendben van, igenis, értettem.

– Sajnálom..., kedves édesanyám – suttogta lassan.

A háremagára a beszélgetés további részéhez már nem volt szükség. A nő fejének egyetlen mozdulatára Szümbül aga sántítva távozott. Hafsza szultánának pedig már nem kellett tovább igyekeznie, hogy szigorú hangon szóljon.

– Szomorú vagy, leányom?

– Igen... Szomorú és boldogtalan...

– Hiányzik talán a szülőfölded, a családot?

Ez alkalommal, amikor Ruszlána jobbra, majd balra mozgatta a fejét, a

fehér tüll lecsúszott hajáról egészen a vállára. Vörös haja most szabadon lobogott.

– Most már ön az én családom – felelt tétovázás nélkül, és most először félrefordította tekintetét Hafsza szultánáról. – Már a szülőföldem és az otthonom is itt van...

Két újabb nap telt el a Hafsza szultánával lezajlott beszélgetése óta. Őfelségét továbbra sem lehetett látni, habár Ruszlána ezúttal tele volt reménnyel. Az, amit távozásakor az idős hölgy mondott neki, a két nap alatt egy pillanatra sem hagyta el a gondolatait.

– A szerelem türelmet igényel, leányom. És ez a türelem mindig a nőkre rótt feladat.

Mi egyebet mondhatott volna a szultán édesanyja? „Elintézem, hogy bekerülj a fiam ágyába, ne aggódj?” A még mindig bicegő Szümbül sem nézett már olyan ellenségesen a lányra. Az orosz lány vélhetően végre megértette, hogy ki az igazi úr a háremben. Egészen addig, amíg esetleg őfelsége kedvencévé nem válik.

Váratlanul nagy lótás-futás kezdődött az emelvényen, és mindenhol az hallatszott:

– Őfelsége érkezik, őfelsége érkezik!

Ruszlána ekkor a szobájában sóhajtozott. Ahogy a zajt hallva, kezében fogva tafotaszoknyáját kisietett az emelvényre, véletlenül majdnem beleütközött a szultánba. Szélsébesen meghajolt ott, ahol volt. Amikor pedig a Szulejmán meglátta őt, megállt és hozzáfordult.

– Talán zavarlak téged?

– Őfelségét látni csupa boldogság számomra.

Ezek a szavak simogatóan hatottak a szultánra. Mily angyali volt a lány hangja. Még akkor is, amikor beszélt.

– Valami a földön van?

Ruszlána kuncogott.

– Van valami a földön? – suttogta olyan halkán, hogy csupán Szulejmán érthette.

A szultán is nevetett.

– Rendben, megtanultuk. Van valami a földön?

– Bocsáss meg, nem igazán értem.

– Nos, te mindig a földet nézed, tehát?

Apránként felemelte a fejét. Csak most ébredt rá, hogy sietségében még a haját is elfelejtette letakarni. Szulejmán kiszabadította tekintetét a lány szemének börtönéből, ám nem jutott messzire; rögtön a vörösesszőke, göndör fürtök fogságába esett. Tincsei úgy kerültek szét a vállán, mint a hanyatló nap vörös sugarai. Majd pillantásuk ismét összefonódott.

– Minden alattvalónak meg kell hajolnia őfelsége előtt; nemde?

– Őfelségének pedig látnia kell annak a szemét, akihez beszél. Főképpen, ha azok ilyen lenyűgözőek; nemde?

Úgy érezte, mintha tűz égetné az arcát. Mintha egyszerre két tűzlabda is az arcára hullana.

– Urunk kedves szavaival méltatta alattvalóját. – Miközben ezt mondta, sugárzó mosoly terült szét az arcán.

– Tudod-e? – szólta Szulejmán váratlanul. – Mi kigondoltunk egy nevet neked?

– Őfelsége gondolt rám?

– Igen. És találtunk egy nevet, ami nagyon jól illene a naphoz.

– Azt mondta volna, hogy nap?

– Úgy mondtuk. Hiszen a napra hasonlítasz, amikor mosolyogsz.

Ott helyben elájult volna az örömtől. Nap?... Ő... és a nap?

– És mi azt mondtuk; a mi napunknak olyan név kell, ami illik a naphoz.

– Bármilyen, amit szultánom megfelelőnek tart alattvalója számára.

– Mostantól, nincs Alekszandra vagy Ruszlána, rendben van? Ettől fogva a neved Hürrem legyen.

– Hürrem, urunk?

– Igen; Hürrem.

Szulejmán ezt követően váratlanul előhúzott valami lilát a selyemövéből és rátette a lány vállára. *Ó Istenem, Ó Istenem, Hürrem!* sikoltott belül az új nevével. *A zsebkendőm. A zsebkendő, amit én hímeztem és küldtem el öfelségének!*

A szultán, anélkül persze, hogy tudott volna a lány fejében visszhangzó boldog és örömteli kiáltásokról, egy szívdobbanásig lángoló tekintettel nézett rá. A lány azonnal észrevette a szenvedélyt és a szemérmességet ebben a pillantásban. Hiszen érezte, hogy ugyanezek csillogtak az ő szemében is.

A szultán váratlanul megfordult és sebes léptekkel, mintha szaladna, távozott a háremből.

Hürrem boldog szívdobogásával magára maradt a féltékenységtől izzó tekintetek közt.

Többször is elismételte „Hürrem, Hürrem. Ettől fogva a neved Hürrem legyen.”

Istenem, milyen ostoba vagyok, sóhajtott fel. Arra még csak nem is gondoltam, hogy megkérdezzem a Hürrem név jelentését.

Miután a szultán távozott, kezébe vette a zsebkendőt és elgondolkodott. Ez az a zsebkendő, amit én hímeztem és küldtem neki. Talán nem tetszett neki? Istenem, vajon nem volt kedvére a hímzés?

Szetáret kalfa örömét ugyanakkor nem is lehetett szavakkal leírni. A hölgye nemsokára öfelsége kedvencévé válik. A sötét szolgáló végtelenül jókedvű volt. Hatalmas szája folyton mosolyra húzódott az elégedettségtől.

– Gratulálok, szépségem – mondta szinte énekelve, miközben tapsolt. – Urunk megtisztelt téged egy zsebkendővel.

Ruszlána, aki még mindig részeg volt a korábbi bókoktól, úgy tett,

mintha nem értené pontosan a nő vidámságának okát, hogy így újra hallhassa az igazságot az ő szájából is.

– Kalfa, mégis mi adna okot ekkora örömré? Azt hiszem, nem tetszett neki. Rosszul sikerült, mondd?

Szetáret félbeszakította a lányt, kitépve kezéből a zsebkendőjét.

– Hát persze, hogy tetszett neki; nagyon is tetszett neki. Téged azonban még annál is jobban megkedvelt. Annyira, szépségem, hogy urunk az ágyába hívott téged ma estére.

– Micsoda?

– Várni fog téged ma este, szépségem. Ez a szokás. Ha a szultán meg kíván hívni valakit a magánlakosztályába, egy zsebkendőjét küld neki. És ami még ennél is rendkívülibb, hogy urunk ezúttal saját maga hozta el neked a kendődet.

Igen, akkor helyesen értelmeztem, gratulált magának még egyszer. Mintha a föld fölött járna. Még így is, egy csöppnyi kétség férközött gondolatai közé. Vajon tényleg helyesen hallotta?

– Az igazat mondd, kalfa?

Szetáret kalfa fekete szeme kacéran pillantott rá, ahogy közelebb lépett hozzá:

– Ugyan. Ugyan már – vihogott. – Ne játszd meg magad, szépségem. Visszakaptad a zsebkendőjét. Ma este végre egyesültök a szultánnal.

Azután csak úgy otthagya a lányt, és kezében a zsebkendőjét lobogtatva a folyosó felé vette az irányt, ahol az ágyasok és szolgálók hada zsongva pletykálgodott.

– Figyeljete; ha hallottátok már, ha nem! Aki irigy, sárguljon bele! Urunk visszaadta hölgyemnek a zsebkendőjét. Azt mondta, „Ezentúl a neved nem Ruszlána, hanem Hürrem.” Nehogy hibázni merjete! Ruszlána távozott, Hürrem jött helyébe, kedveskéim, Hürrem!

Ahogy Szetáret a zsebkendőjét lóbálva az emelvény másik oldalára ment, hangja még mindig visszhangzott a hárem kupolájában.

– Ma este egyesülés lesz, lányok, egyesülés! Hürrem egyesülése.

A hír, melyet Szetáret kalfa tett közzé, „Aki nem hallotta, most hallja, aki nem látta, most lássa...”, hogy a hárem népét megörjítse örömében, igen hamar elérte Gülbahar lakosztályát is. Válasza pedig pontosan olyan volt, ahogyan azt várni lehetett. A cserkesz szépség, akinek ereiben egyesült a Kaukázus hegység jeges hidege és nyári forrósága, úgy dühöngött, mint egy őrült vihar. Mindenki fejvesztve rohant valamelyik sarokba, de néhány szolgálónak sajnálatos módon nem sikerült elmenekülnie a haszeki haragja elől. Dühében azon nyomban Hafsza szultána lakosztálya felé sietett, azonban ismét azt a választ kapta, hogy a válide szultán túl beteg, hogy bárkivel is találkozzon.

– Most rögtön add át neki azt az üzenetet, hogy unokájának édesanyja, fiának asszonya érkezett – emelte fel a hangját, viszont még ezzel sem tudta elérni, amit akart. Egy szolgáló jött elébe a válasszal: – Holnap várni fog téged.

Dúlva-fúlva, mindenkit elátkozva, ruháját szaggatva tért vissza lakrészébe. Természetesen tisztában volt azzal, hogy holnap már túl késő lesz.

Emiatt aztán megparancsolta, hogy hívják el hozzá a sejhüliszlámot. Csakhogy ezzel sem ért el semmit. Zembilli Ali Dzsemáli kertelés nélkül felelt Gülbahar burkolt kérdésére.

– Az elhatározása és megnevezése annak, hogy ki nyeri el szultánunk figyelmét, teljes mértékben urunkra tartozik. Alattvalói számára nem megengedhető, hogy ezt megvitassák. Azonkívül, ez így van már a mi nagyszerű ősünk, Ertugrul Gazi fia Oszmán bej ideje óta. És nincs ennek megakadályozását lehetővé tevő utasítás a Sariában^[42] sem.

A férfi elhallgatott egy pillanatra, és a vele szemben ülő, lángoló tekintetű nőre nézett. Ekkor tisztán és világosan suttozta szavait.

– Ha ennek az ellenkezője történne, Allah őrizz, akkor viszont arra való tekintet nélkül, hogy ő éppen Musztafa herceg édesanyja, a haszeki, létezése a háremben teljes veszélynek lenne kitéve.

Maradt-e még bármi mondanivaló ezek után? *Ó, miért kellett ezeknek így történnie*, siránkozott Gülbahar. A férfi nyíltan emlékeztette őt saját helyzetére. Rendben van, ő megajándékozta Szulejmánt egy életerős fiúval, és ezzel a palota második asszonyává vált, rögtön Hafsza szultána után; viszont ennyi volt az egész. Nem volt joga azt kérni, hogy ne legyen rajta kívül másik nő a szultán életében. Még életét is kockáztatná, annak dacára, hogy ő a trónörökös édesanyja. Emellett esküvő nélkül a Saría értelmében nem volt helye jogoknak. Így tartotta eddig a hagyomány, és a továbbiakban is így fogja. Ő kedvencként kiválasztott volt; őfelsége viszont egy új kedvenc után vágyakozott; csupán erről volt szó. Helyzete változatlan marad egészen addig, amíg egy nap talán a szultán édesanyja nem lesz.

Várjunk egy kicsit, tért észhez. Talán teljesen ok nélkül veszítette el a fejét. A szultán vágya beteljesül, ha ágyába vitte az orosz lányt; aztán feltételezhetően ki is teszi őt az ajtaján. Nemcsak feltételezhetően, hanem minden bizonnyal így lesz. *Egy egyszerű ágyas nem kerülhet csak úgy Gülbahar fölé*, sóhajtott fel.

Hiába szeretne volna mindenáron, hogy valóban így történjen, női ösztönei azt súgták, talán mégsem lesz ilyen könnyű dolga. Akármilyen is az, amit Szulejmán megtalálni vélt abban az orosz lányban – habár egyáltalán nem volt benne semmi rendkívüli –, megtalálta, és megkedvelte őt. Ám ez most egészen másnak tűnt, mint egyszerű kéjvágy. Ha csak testi vágy lett volna, nem lett volna mitől rettegnie. Ez azonban más volt; érezte, tudta. Ha nem különbözött volna a többitől, miért látogatná meg a hatalmas Szulejmán személyesen a lányt és adna neki zsebkendőt? Látott már valaki ilyesmit? Mi másért van ott Szümbül aga? Rendszerint ő adja oda a zsebkendőt, hívja a lányt a szultáni ágyba, és ennyi az egész. Most viszont

nem így történt. Az egész háremnek meg kellett mutatnia, hogy kedveli őt. Azt sem szégyellte, hogy ezzel tápot adott az agák, a pasák, a vezírek fecsegésének. Ráadásul, mintha már az sem lett volna elég, hogy bókokkal árasztotta el a lányt, még nevet is adott neki. A palotában szüntelenül Hürremről beszéltek.

Gülbahar bosszúsan fürkészte a szolgálóit, akik lábánál ültek és hímeztek, a nemrég hátukra kapott botütések kínjától gyötrődve.

– Mit mondott őfelsége? – kérdezte. – Minek is kellene hívni a hitetlent?

– Hürrem – felelt egyikük. Gülbahar kivételével mindenki, aki a szobában volt, észrevette hangjában a verés fájdalomából született rosszindulatot. Mintha ezzel a válasszal bosszút állhatott volna.

Gülbahar elveszett a gondolataiban. Ha illet volna Szulejmán kedvencéhez és Musztafa herceg édesanyjához, elsírta volna magát, ő azonban nem tett így. Nem tehetette. Nem engedhette, hogy bárki azt mondja majd, „Az orosz lány megríkatta Gülbahar haszekit.” Még hogy Hürrem!? *Megtörtént a legrosszabb*, gondolta újra. Mélyen belül sírni kezdett, de könnyeit elnyelte összetört szíve.

Huszonegyedik fejezet

Már elénekelték az esti imát is, ő azonban még mindig nem volt készen. Hogyan lett este ilyen hirtelen? Az egész nap sürgéssel-forgással telt el. A hamam aga hölgyei órákon át súrolták a testét nemezkesztyűkkel. Majd teljesen szőrtelenítették, így olyan lett mint egy csecsemő. Amikor végignézett magán, nem ismert a saját testére. Mennyire fájt ez a művelet! Sőt, mi több, szinte vérhólyagok keletkeztek azokon a részeken, ahol bőre érzékeny volt. Könnyek folytak szeméből, alig tudta visszafojtani a fájdalomkiáltásokat, olyan tortúra volt ez, ő azonban eltökélten csukva tartotta a száját. Ezért aztán nem szegült ellen semminek sem. Egyszer sem kiabált rá senkire. Még a főszolgálokat sem karmolászta meg, akik összevissza fogdosták, miközben feladatukat végezték. Olyannyira, hogy Szümbül aga kint várakozva azt gondolta, nemsokára elszabadul a poklok pokla, így pillanatokon belül be is rohant a hamamba, mert nem tudta mivel magyarázni a meglepő csendet. Meghökkenését még az sem csillapította, mikor a főszolgálók között felbukkant a kádban ülő orosz lány lélegzetelállítóan ragyogó teste. Az a vérengző, orosz macska végleg eltűnt, és egy szelíd lány cserélt helyet vele. Ő tréfálkozott a szolgálókkal, hangos nevetése pedig a hamam kupolájában visszhangzott. Ráadásul még egy népdalt is megpróbált együtt énekelni a lányokkal, „A nászmenetek igen szépek, gyerünk, lányok, a halajt⁴³¹ táncoljátok.”

Örömétől és a fejében kavargó gondolatok miatt, Ruszlánának fel sem tűnt Szümbül aga sötét arca, mely futólag megjelent, aztán rögtön el is tűnt

a faajtó mögött. Most minden figyelmét kizárólag arra összpontosította, hogy széppé váljon. Szerfelett búbajosnak kellett lennie, valójában még annál is jobban. Ha ezért le kellett volna nyúzni a bőrét, azt is habozás nélkül megtette volna. Maga Szulejmán szultán várt rá. Ma este végre nővé válik. Azonfelül az Oszmán szultán fogja megajándékozni őt a nővé válás csodájával. *El kell csavarnom a fejét, gondolta, megigézem őt. Nem lehet belőlem egyéjszakás kaland. Azokkal az érzelmekkel kell felelnem neki, melyek testem legmélyéből törnek elő. Eddig rendben is van, csak hogy még mindig nem vagyok jártas a szerelemben. Ó, Istenem, segíts meg! Hadd lásson szultánom olyan szűzinek, mint egy angyal, de olyan játékosnak is, mint egy hastáncos.* Ahogy az illatosított vízben fürdették, ugyanazt a néhány szót ismételte a fejében több százszor – nem, több ezerszer inkább. *Az én nevem Hürrem. Hürrem vagyok.*

Mit jelenthetett ez a szó, Hürrem? Akárkit is kérdezett, senki sem volt képes választ adni neki.

Éppen hogy befejezte az öltözködést, amikor Szümbül aga lépett a szobába. Kínai selyemfehérneműt húztak rá. Semmi más nem volt alatta. Nem tudta eldönteni, hogy meztelenségéből fakadó szégyenlőssége vagy idegessége miatt, de arca lángba borult. Csupasz teste ugyanakkor fázott a tiszta selyem hideg érintésétől. Olyan volt, mintha milliónyi tűhegy bökdösné a testét. Mellbimbói máris megkeményedtek ettől a hűvösségtől és áttetszettek a vékony anyagon. Mély vágás volt a fehérneműn, mely a nyakától egészen a hasáig szabadon hagyta a bőrét. Lélegzetelállítóan tökéletes, gyönyörű keblei a legapróbb mozdulatra is kikívánczoltak a hasítékból. Vörös haját, mely az elefántcsont fésűk hosszas munkájától dúsabb és hullámosabb volt, vállára engedték.

Jurákok készítették a hosszú, egyrészes bársonyruhát amit az alsónemű fölé választott. A júdásfa színére hasonlító bársonyanyagra ezüstfonallal óriási ágakat és virágokat hímeztek. A Trabzonban^[44] készült, finom fémöv olyan erősen fogta át karcsú derekát, mintha össze akarná

roppantani. Nyöszörgött, hogy képtelen lesz az övben lélegezni, a szolgálók seregéből azonban senki sem hallgatta meg őt, hanem izzadtan igyekeztek a legjobban előkészíteni őt. Még fenyegetése sem volt rájuk hatással:

– Megfizettek, ha megfulladok öfelsége előtt. – Így hát tehetetlenül belenyugodott az öv viselésébe.

Egy idő után Szetáret kalfa és Merzuka félretolta a körülötte szorgoskodó szabókat, öltöztetőket és szolgálókat, majd figyelmesen megvizsgálták a lányt tetőtől talpig.

Ahogy szokott, Szetáret hármat köpött, hogy kifejezze csodálatát. Természetesen azt sem felejtette el hozzáadni, „Ma-a-sal-lah, Ma-a-sal-lah.”

Merzuka a látványra válaszul igen hosszan hallgatott. Nem sokkal később, teljesen elvarázsolva, annyit már képes volt kiböki:

– Gyönyörű vagy, Alekszandra.

Amikor megpillantotta a düh szikráját a lány szemében, ijedten megkísérelte kijavítani a hibáját: – Ó, úgy értem, Ruszlána...

Újabb haragos szikra villant, a tatár lány pedig megrázta a fejét.

– Azt kellett volna mondanom, hogy Hürrem, ugye? – Egy pillanatra elcsendesedett. – Mit tehetnék? A neved mintha már naponta változna. Néha nem is emlékszem, melyiket kéne észben tartanom.

A lány megfordult szoknyáját lengetve.

– Ne feledkezz meg Hürremről! – mondta. – Sem Oszmán fia, sem pedig a világ nem fogja elfelejteni Hürremet. Majd meglátod.

Aztán maga mögött hagyva az érte imádkozó tömeget, a rá váró Szümbül aga felé sétált.

– Siess! – mondta. – Gyerünk, gyerünk. Ha ennél többet időzöl, öfelsége mindannyiunknak a fejét véteti.

Szümbül után lépdelt anélkül, hogy imádkozó szolgálóira vagy a szobáikból nyakukat nyújtogató, leplezetlenül bámuló ágyasokra nézett

volna. Az ágyasok megjegyzései sem érdekelték. Ő csupán egy mondatot hajtogatott magában, hogy ezzel is csillapítsa a szívverését: *Hürrem Szulejmán szultán ágyába megy, hogy meghódítsa őt.*

A hosszú folyosók mintha soha nem értek volna véget. Szívének hangos dobbanása követte minden lépését. Végül a háremaga megtorpant egy ajtónál, ami előtt félelmetes tekintetű, kardot szorongató, felfegyverzett katonák várakoztak. Az örök sötét, vastag bajsza, mely az állukig ért, Hürremet egy pillanatra Tacsam Nojanra emlékeztette. Habár az övé nem volt ennyire sötét, sőt, ha messziről nézte az ember, inkább úgy tűnt, mintha hó tapadt volna az orra alá, azonban az is legalább ilyen dús volt. Ahogy az egyik tüzes tekintetű ör óvatosan kinyitotta a nehéz ajtót, Hürrem elgondolkodott: *Vajon hol lehet az én Tacsam apám?* Hogyan rombolta földig, majd sötétítette be az életét, aztán építette végül újra a semmiből? Szomorúság kínját érezte. Amikor észrevette, hogy szeme kezd elködösödni, rettegve összeszedte magát.

– Figyelj rá, nehogy elsírd magad – mondta az egyik nő, aki felkészülését segítette. – Ha sírsz; a szempillafesték, amit a szemedre és szemöldöködre tettünk, nedves lesz és feketén fog folyni az arcodon. Aztán az arcod úgy fog kinézni, mint a fenyőfa hamuja. Urunk pedig ki fog dobálni az ajtaja elé.

Az ajtó kinyílt, mire Hürrem tágra nyitotta szemét, hogy elkergesse a könnyeit. Most egy újabb folyosó tárult eléjük, aminek mindkét oldalán óriási olajlámpások égtek. Azt követően Szümbül agával egy másik ajtó felé vették az irányt. Miközben Hürrem folyamatosan maga elé nézett, ahogy tanácsolták neki, látta, hogy az örök szabályos távolságban visszavonulnak az olajlámpások által megvilágítatlan homályba. A férfiak szeme parázként csillogott a sötétségben.

Amíg Hürrem azért imádkozott, hogy az előttük álló ajtó legyen az

utolsó akadály Szulejmánhoz, egy öreg nő jelent meg előttük, aki mintha a semmiből lépett volna elő. Most látta őt először. Szümbül aga meghajolt előtte s tisztelettudóan üdvözölte, tehát fontos személy lehetett. A nő úgy tett, mintha Hürrem ott se lenne, habár a lány érezte az idős hölgy vizslató, méricskélő tekintetét testének minden egyes pontján, haja szálától a lábáig.

– Daje az – suttogta Szümbül lágyan. – Őfelsége dajkája. Ő nevelte fel szultánunkat. Még mindig az ő szolgálatában áll. Urunk úgy tekint rá, mint édesany...

Hürrem már réges-rég megértette a jelzést. Anélkül, hogy megvárta volna, mire Szümbül aga befejezi mondandóját, tisztelettel meghajolt az öreg nő előtt. Arcán most is a megszokott, ellenállhatatlanul gyönyörű, szeretettel teli mosoly. Daje asszony a lány köszöntésére egy alig észrevehető fejmozdulattal felelt. Pontosan olyan volt, ahogy mesélték. Még soha nem látott olyan őszinte, olyan elragadó mosolyt ezelőtt. Nem lepődött meg azon sem, hogy ez a lány még Szulejmánt is elbűvölte. Mennyire szépséges, mély, kifejező szeme volt. Daje asszony észrevette, hogy olyan érzése támadt, mintha már jó ideje ismerné a lányt, amitől megdöbbent. Szívét megmelegítette az orosz lány mosolya. Továbbra is Hürrem szemét fürkészsze, mondott valamit a háremagának. Hürrem felfigyelt rá, hogy valójában neki szóltak a szavak, nem pedig a sötét Szümbülnek.

– Mit mond? – kérdezte halkán.

– Amikor bemész a szobába, azonnal letérdelsz a földre és üdvözlöd őfelségét. Ha azt mondja, hogy felkelhetsz, felegyenesedsz, közvetlenül a díványhoz mész és megcsókolod a paplanhuzatot a lábánál, majd a fejedhez emeled azt.

– Tessék?

– Megcsókolod a paplanhuzatot és a fejedhez emeled.

– Miért?

Szümbül aga nem tudta pontosan, hogy miért, de a hagyomány így

kívánta meg.

– Azt teszed, amit mondunk neked – válaszolt gyengéden.

Daje asszony nem szerette, ha körülötte számára érthetetlen nyelven beszéltek az emberek, noha valami oknál fogva ez a sugdolózás tetszett neki. Szümbül felé fordulva ismét Hürremhez beszélt.

– Amikor urunk megengedi, hogy távozz mellőle, nem indulsz azonnal. Előbb a szolgálók bejönnek, és veled együtt elviszik a lepedőt is.

– A lepedőt?

– Igen; a lepedőt. Ne kérdezősködj, csak tedd azt, amit mondunk.

Hürrem enyhén térdet hajtott Daje asszonynak és szívből jövő mosolyt varázsolt az arcára.

– Aggodalomra semmi ok – mondta. – Hürrem nem fog csalódást okozni önöknek.

Az öreg hölgy azon kapta magát, hogy a lány kezét cirógatja. Eddig a napig még soha nem tett ilyesmit. Ki tudja, hány lányt engedett már keresztül ezen az ajtón; de az igazat megvallva, ilyen közelséget még egyikőjük iránt sem érzett. Ahogy az őr a nő egyetlen mozdulatára feltárta az ajtót, Daje megperdült és magukra hagyta őket. Szümbül aga két lépést tett a nő után, majd hátranézett Hürremre.

– Én csak eddig jöhetek, Alekszandra. Innen egyedül mész tovább.

Ahogy az ajtó csendesen becsukódott mögötte, Hürrem a magas küszöbön átlépve az imént kapott tanácsoknak pontosan az ellenkezőjét tette. Ahelyett, hogy a földre vetette volna magát és a Szulejmántól érkező parancsra vár, miszerint felkelhet, ő csak ácsorgott.

A szobát gyakorlatilag teljesen vörösre festette a kúp alakú kandallóban ropogva égő fa reszkető fénye. A hatalmas, tükrös asztal előtt pedig olajlámpák világítottak. A tűz és a lámpások fénye visszaverődött a sárgás, pirosas, kékes, fehérés ablaküvegekről és a falakat borító csempékről. A

tűz sárga lángjától a zöld csempék olykor vörössé, olykor viszont bükkfa színűre változtak. Egy óriási ágy volt beljebb, illetve egy nagyméretű, széles dívány. Közelebb, az ablak előtt egy papírokkal, térképpel megpakolt asztal és néhány szék. A dívány előtti kávéasztalon ragyogó kancsó, néhány palack és egy ritka, téli gyümölcsökkel megtöltött nagyobb tál állt.

Ez volt az összes bútor a szobában. Valóban ennyi volna a világot megrázó Szulejmán magánlakosztálya? Hol volt a sok arany, rubin, smaragd és gyémánt? Hogyan lehetett egy legendás hatalmú uralkodó szobája ilyen közönséges?

Hürrem hirtelen észrevette, hogy egy óriási, turbánt viselő árnyék áll mozdulatlanul az ágynál, a homályba burkolózva.

– Szűzanyánk, Mária – motyogta fejvesztve. Ez ő, ő! Gyorsan meghajolt. *Vajon mérges, amiért nem zuhantam a földre előtte rögtön, ahogy átléptem a küszöböt?*, morfondírozott időközben. *Biztosan felháborodott, hiszen egy szót se szólt. Most aztán kitesznek az ajtón. Miért nem szólal már meg? Vajon a lábához kellene dobnom magam könyörögve, hogy bocsásson meg? Gyerünk, beszélj. Mondj valamit. Légy mérges, ordibálj. De ne légy csendben. Szólalj meg!*

Miután úgy vélte, mindennek vége, már nem látta okát, hogy továbbra is meghajolva maradjon. Hürrem suttogva felegyenesedett.

– Vajon őfelsége meg tud nekem bocsátani? – Az óriás turbános, tekintélyes árnyék meg se moccant. Hürrem tovább próbálkozott, hogy mondatait a lehető legédesebb kifejezésekkel töltse meg. – Én csupán egy falusi leány vagyok. Most látom először egy uralkodó szobáját. Tekintsd illetlenségemet meglepettségem következményének. Bocsáss meg.

Abban a szent pillanatban valami olyan történt, amire egyáltalán nem számított. Miközben a turbános árny továbbra is csendben maradt, Szulejmán hangja a tükrös asztal melletti elefántcsontdíszes, áttört spanyolfal mögül érkezett.

– Rendben van, hasonlít mindez legalább egy kicsit a fejedben elképzelt uralkodói lakosztályhoz?

Összezavarodott. Miközben dadogott, egyszer a fiatal férfira nézett, akit most látott először turbán vagy köntös nélkül, máskor pedig a nagyturbános, tekintélyes árnyékra, aki továbbra is megrémítette őt.

– Én, ön, nos... ő... – nem bírt összerakni egy értelmes mondatot.

Szulejmán nevetve félretette a törölközőt, amivel kezét szárította.

– Vagy talán nálam is jobban megtetszett neked az a madárijesztő, amire rátették a turbánomat és a kaftánomat?

Hürrem, aki igyekezett összeszedni magát, megkísérelte rendbe hozni a baklövést.

– Igen, nos, nem – aztán eszébe jutott, hogy még mindig nem hajolt meg a fiatal szultán előtt. Mialatt ezt bepótolta, olyan dolgokat motyogott, amiket ő sem igazán értett. Szulejmán felkacagott.

– Látod, nincs mitől félned. Ami te öfelségének nevezel, az pusztán egy turbán, egy kaftán. A tisztelet nekik jár. Ami bennük van, az egyáltalán nem fontos.

Hürrem, továbbra is meghajolva, lélegzetvisszafojtva ellenkezett.

– Hogyan is lehetne az? Mi egy turbán és egy kaftán? Néhány rőfnyi ruha, némi ezüstözött fonál és kő. Ha engem kérdez, ami belül van, kizárólag annak van értéke.

– Úgy volna?

– Ha uram nem haragszik meg, ezt gondolom. A kaftán és a turbán mind értéktelen.

Szulejmán Hürremet szemlélte, aki továbbra is meghajolva állt előtte, haja pedig olyan szint öltött a kandalló tűzének fényében, mintha lángra kapott volna. Belélegezte a lány testéből áradó illatot. Mivel a tűz hátulról világította meg a lányt, vékony fehérműjén át látni lehetett testének vonalait.

– Ki mondhatná ezt meg? Nem hiszem el a világért se, ha nem emeled

fel a fejedet és nézel rám. Emeld hát fel a fejedet, hadd lássam a szemedet, hogy tudjam, vajon tényleg az igazat mondod-e. A nyelv álszent, ám a szem nem hazudik.

Szent Atyánk Jézus, tört fel benne egy boldog sikoly. Tehát nem volt dühös rá. Szulejmán nem volt rá mérges. Nyomban felfordította a fejét. Milyen más így a turbán, kaftán nélkül! Így már nem is tűnt olyan óriásinak. Még talán csontosnak is lehetett volna mondani. Azonfelül, turbán nélkül sokkal férfiasabb volt. Hiszen így dús, sötét szemöldöke és villámokat szóró szeme egészen feltárulhatott.

A fiatal szultán Hürremet vette szemügyre, hiszen miután felegyenesedett, testének finom sziluettje még a korábinál is jobban kihangsúlyozódott. A ruházata elején húzódó mély vágáson keresztül kilátszó melle szaporán rezzent fel és le. Szulejmán nagy nehezen elfordította tekintetét a nagy, kemény keblekről, melyek hol megjelentek, hol pedig eltűntek, és a lány szemére összpontosította figyelmét. Amikor már éppen belemerült volna a szemek mélységébe, amiben a tenger összes árnyalata fodrozódott, Hürrem váratlanul a díványhoz szaladt.

– Hürrem; mi történt? Mit csinálsz?

Válasz helyett inkább csupán letérdelt a dívány lábánál, és azt tette, amit Daje asszonytól tanult. Háromszor csókolta meg a szatén paplanhuzatot, és mind a háromszor fejéhez emelte azt.

A szultán odalépett mellé és kezét kinyújtva talpra állította Hürremet.

– Tehát Daje anyám téged is megtanított erre. Így van ez már ősidők óta, és így fog történni ezentúl is. Ha a nő nem csókolja meg a férfi paplanhuzatát, az az ágy nem lesz termékeny.

Szulejmán, a lány kezét el se engedve, az ablak előtti díványhoz húzta őt, amitől Hürrem szívében ismét galambok verdestek. Mit is mondott Szulejmán az előbb? Az ágy termékenysége? A szultán arra célzott volna, hogy ebben az ágyban gyermeket kívánna nemzeni vele? Azt hitte, elájul a boldogságtól. Pedig két dolognak nem szabadott megtörténnie ebben a

pillanatban, az egyik az elájulás volt, a másik a sírás.

– Őfelsége nem hiszi ezt?

– A döntés Allahé. Ami az ő akarata, az történik meg. Nézd; elvette Mahmud herceget, akit először adományozott nekünk, túlságosan is korán. Sem a hatalmam, sem pedig fődoktorom tudása nem volt elegendő, hogy megmentsem őt. Tehát, ha egy alattvaló utódnak ad életet akkor úgy lesz, ha nem, akkor nem lesz úgy. Egy szó, mint száz, a sorsnak semmi köze sincsen egy paplanhuzat csókolgatásához.

– Engem is nagyon szomorúvá tett a herceg eltávozása. Isten éltesse soká urunkat. Emellett, van még egy fiad, nemde?

– Ha Allah könyörületes, Musztafám minden egyes nap tovább nő és virágzik majd. Allah őrizze őt a rossz tekintetektől. Adjon neki hosszú életet.

– Kívánom, hogy minden őfelsége szíve szerint történjen.

Hürrem igyekezett ugyan tartani a nyelvét, de egyértelmű volt, hogy nem fog neki sikerülni. Bár már tudta a választ a következő kérdésre is, úgy tűnt, nem bírja ki, hogy meg ne kérdezze. A szultán nem késlekedett észrevenni, hogy hezitált a lány.

– Mosolygó arc mondani szeretne valamit nekünk?

– Kérem, szultánom, hogy nézd el tudatlanságomat. Végül is, csupán egy falusi lányról van szó, aki valahogyan mégis most a jelenlétedben lehet. Adja Isten annak kései eljövételét, te után... úgy értem, hogyan is mondhatnám, ki a herceg?

Egyszerűen nem volt képes kimondani azt, amit szeretett volna, azonban Szulejmán megértette. Kedvére volt a lány félénksége, kérdésének nyíltsága. Öntudatlanul is elnevette magát.

– Ha azon töröd a fejedet, hogy ki is lenne az Oszmán Birodalom feje utánam, a válasz egyértelmű. A mi trónörökösünk, Musztafa herceg természetesen. Ám ő még csak hat éves most.

Egy pillanatig elhallgatott, a lány kíváncsi szemébe nézve csintalan

mosoly jelent meg az arcán. „Ez mit jelentsen; Hürrem ilyen hamar megunt volna minket, hogy trónörökösért kutat a palotánkban?”

Miközben Szulejmán ezen gondolkodott, rájött, hogy fia, Mahmud halála óta először érzi magát boldognak. Ha nem lett volna vidám az arca, Hürrem bizonyára halálra rémült volna attól való félelmében, hogy arcátlansága feldühítette Szulejmánt. Viszont a férfi mosolyogva nézett a szemébe. A fiatal szultán ugyanakkor rögtön felfedezte az ijedtséget Hürrem tekintetében.

– Nyugodj meg. Ne félj. Nézz csak oda; ahogy az előbb mondtam. A szultán most ott áll.

Szulejmán kacagva a turbánra és a kaftánra mutatott, ami felé Hürrem nem is olyan régen meghajolt, és amit őfelségének nevezett.

Amikor Hürrem ismét suttogott valamit, a férfi visszafordult hozzá.

– Volna még egy kérdésed?

Hürrem lélegzetét visszafojtva szólt.

– Volna.

– Akkor kérdezz.

– Miért változtattad meg a nevemet?

– Ruszlána és a másik, mi is volt az... hát...

– Alekszandra – vágott közbe Hürrem. – Alekszandra Anasztázia Liszovszka. – Még sértődöttség és egy kis harag is volt a hangjában.

– Igen az. Nem illettek hozzád.

– Jól van, de mit jelent akkor ez a Hürrem név? Én nem tudom.

– Miért nem kérdezted meg akkor?

A lány zavarában lehajtotta a fejét.

– Nos – suttogta lassan. – Zavarban voltam. Olyan izgatott lettem, amikor megláttalak, hogy teljesen elfelejtkeztem róla.

Szulejmán a lány szemébe nézett. Tetszett neki a válasz, amit azzal a gyerekes ártatlansággal adott.

– Hiszen te olyan gyönyörű vagy, hogy... Szemed olyan szépséges,

hogy... És olyan elragadó a mosolyod, hogy amikor elmosolyodsz, az olyan, mintha a nap kelne fel. Legyen hát ez a neved, gondoltam. Ez árulkodik minden szépségedről. Senki másnak nincs ilyen. Még maga a nap is féltékeny lesz tőle.

A boldogság újfent az ájulás szélére lökte. *Jól hallom, Mária Szűzanyánk?* szaladt át az agyán. *Szulejmán ezeket mind valóban nekem mondtá?* Gondolatai egy pillanatra megtorpantak, ő pedig a padlóról a szultánra emelte a tekintetét.

– Uram elkényezteteti alattvalóját, ám még mindig nem árulta el neki a Hürrem jelentését – mosolygott.

– Pontosan ez az a mosoly – Szulejmán el volt bűvölve. – Ez a mosoly az, ami ámulatba ejt. Ez az, amit Hürrem is jelent: gyönyörű, mosolygó arcú, szép szemű. Egyiket külön vagy mindegyiket egyszerre.

A szultán vonakodva vette le szemét a lányról, és a kávéasztal felé hajolt. Vörös színű folyadékot öntött a keskeny nyakú palackból a fénytől milliónyi csillaggal ragyogó kristálypohárba. Felemelte a poharat és a tűz irányába tartotta. Hürrem a tűz visszatükröződését figyelte a kristály vöröses tündöklésében.

– Rodoszi – szólalt meg Szulejmán, Hürrem felé nyújtva a poharat. – Azt mondják, hogy a rodoszi szőlőből készül a világ legízletesebb bora.

Hürrem eszeveszetten felugrott a helyéről. A hatalmas szultán kiszolgálta, miközben ő kényelmesen üldögélt a díványon, álmodozó tekintettel bámulva a férfit. Ez tényleg megtörténhetett?

Szulejmán, aki látta a lány kapkodását, megkérdezte.

– Mi a baj, vagy talán a szép szemű, mosolygó arcúm fél a bortól?

– A lány egyszerre kihúzta magát. – Én nem félek semmitől.

– Igazán? Még tőlem se?

– Miért féljek tőled? Hiszen még a szemtelenségemért sem lettél mérges.

– Akkor viszont mire véljem ezt a fejetlenséget?

Hürrem zavart pillantást vetett Szulejmánra.

– Míg én itt ülök, az uram bort tölt számomra. Bárcsak uram engedné, hogy alattvalója szolgálja ki őt!

Szulejmán elégedett volt a felelettel. Kényelmesen elhelyezkedett a díványon, egyik lábát behajlítva a térdénél, majd a másik alá téve azt. Ahogyan Hürrem bort öntött egy másik pohárba, érezte, hogy a szultán szeme rászegeződik. Nagy erőfeszítésébe került, nehogy izgalmában kilötyyentse a bort, csakhogy keze remegését nem volt képes csillapítani. Végül csak sikerrel járt és a díványhoz visszatérve meghajolt és Szulejmánnak kínálta a borospoharat. A fiatal férfi nem tudta megállni, hogy egy pillanatig ne nézzen még egyszer a lány kebleire, melyek szinte már előbújni készültek a gallérjánál. Hürrem elkapta ezt a tekintetet, és tűzhullám futott végig az arcán. Szulejmán pedig zavarában, hogy tetten érték a titkos fürkészség közben, elvörösödött. Aztán kacagva elvette a poharat a lány apró kezéből.

– Hát te nem iszol?

– Még soha sem ittam.

– Nem szeretnéd kipróbálni?

– Netalán uram azt kívánja, hogy Hürrem alattvalója a pohár fenekére nézzen?

A szultán úgy tett, mintha nem értené a lány burkolt célzását.

– Csak szeretném, ha megkóstolnád. Ahogy mondtam, rodoszi bor. Nagyon becses, nagyon jó. A világ legjobb bora.

– Mit számít, hogy jó-e vagy rossz? Ha egy pohárba szultánom a saját kezével töltötte a bort, Hürrem azt gondolkodás nélkül meginná.

Ezzel szájához emelte a poharat. Ivott belőle egy félénk, kicsiny kortyot. Érezte, ahogyan a vörös folyadék fanyar ízt hagy a szápadlásán, lecsúszik a torkán és melegséget áraszt szét az ereiben.

Szulejmán, szemével továbbra is Hürremet vizsgálva, szintén hörpintett a borból.

– Hogy ízlik?

– Azt hittem, tűz lobban fel bennem – szégyenkezve többször is elköhögte magát.

Szulejmán élvezettel mosolygott.

– A bor titka abban a tűzben rejlik. Az mind éget, mind pedig köhögést vált ki.

Hürrem most arra próbált meg rájönni, hogy miért forog vele a világ. Az rendben, hogy most ivott először bort, viszont nem rúghatott be valaki csupán egy cseptől. Vagy mégis? Esetleg szédülésének oka inkább izgatottságában, boldogságában, örömeiben, aggodalmában, félelmében és kéjvágyában keresendő? Miért váltak hirtelen szárazzá az ajkai?

Szulejmán, felkapott egy hatalmas, piros almát a tálból és Hürrem elé nyújtotta azt. Amikor a lány megkísérelte elvenni a gyümölcsöt, a szultán visszahúzta a kezét, majd inkább Hürrem parázként égő, vörös, telt ajkaihoz emelte azt. Ahogy az alma megérintette a száját, elképesztő remegés lett úrrá minden egyes porcikáján. Hürrem égett a mámortól. Bátortalanul beleharapott az almába. Tekintetük újból találkozott. Így szemlélték egymást egy darabig. Szulejmán szembetalálta magát a varázslatos szemekkel, melyek tüstént foglyul ejtették őt, így igyekezett rímet fűzni a szavakból, amik agyában lüktettek. Hürrem pedig a szerelem pislákoló fényét kutatta a férfi szemében, aki nemsokára az övé lesz. Tényleg, mikor fog ez megtörténni? Vajon kitől érkezik az első lépés? Talán a szultán órá várt, hogy megtegye azt? Hogy volt a szokás? És ha egyáltalán nem erről volt szó? Ekaterina nem beszélt neki erről. A fenébe! Mintha külföldi mivolta nem bonyolította volna eléggé a dolgokat, ráadásul itt volt még a tapasztalatlansága is. Ez elfojtotta a lélegzetét és tehetetlenné tette, ő pedig nem szerette ezt az érzést. Még azon az éjszakán sem érzett ilyen gyámoltalanságot, amikor a barbár rátámadt.

Még egyet kortyolt a borból. Ezúttal némileg nagyobbat. Majd anélkül, hogy Szulejmánról elmozdította volna szemét, egy harmadikat is.

– Várj egy pillanatot; ne siess annyira.

– Miért; nem azt kívánod, uram, hogy felöntsek a garatra?

A szultán újra nevetésben tört ki.

– Nem, nem kívánom. Arra a szépséges arcodra, arra a csodálatos hangodra vagyok kíváncsi. A hangra, melyet még a fülemülék is irigyelnek.

– De nincs nálam a hangszerem – suttogott Hürrem.

Szulejmán váratlanul felkelt a díványról. Eltűnt a spanyolfal mögött, ahonnan korábban előjött. Néhány pillanattal később, amikor újra megjelent, egy balalajka volt a kezében.

Megfeledkezve arról, hogy a szultán jelenlétében van, Hürrem boldog sikollyal felugrott a helyéről. Tapsolt, és alig bírta türtőztetni magát, hogy ne ugrálja körbe örömeiben.

– Istenem, milyen gyönyörű!

– Örülök, hogy tetszik. Ez most már a tiéd.

Hürrem elvette a húros hangszert a szultán kezéből, óvatosan, mintha attól félne, hogy letörne a nyaka.

– Kö...Köszö...nö...nöm felség... – hebegte.

Majd elfogyott a türelme. Egyszeriben átölelte a balalajkát. Olyan érzés volt, mintha a saját szülőföldjét karolná át. A sztyeppéket, a havas hegyeket, a csobogó folyókat. Mintha drága édesanyját ölelné, akinek arca, illata olyan nagyon hiányzott neki, de többé már nem érezhette. Arca égett a vágyódástól. Könnyeinek tava a túlcserélés határán állt.

Szulejmán is hasonlóképpen érzelmessé vált a lány örvendezésétől és olvasott a fejében kavargó gondolatokban. Meg kellett óvnia a lányt ettől az érzelmi vihartól.

– Nos, így, hogy Hürremnek már van hangszere, hadd halljuk a dalunkat.

A belülről előtörő, őszinte hálából földre szeretne volna vetni magát a férfi előtt, Szulejmán azonban megakadályozta ezt. Odapréselte a lány

apró testét a mellkasához.

– Mit gondolsz, miért kedveltelek meg téged, Hürrem? Csupán a kedves tekinteted, bűbájad és szemed miatt, mellyel lehetetlen betelni?

A lány közelebb simult a férfihoz és mielőtt válaszolt volna, beletemette arcát Szulejmán mellkasába. A fiatal szultán megtöltötte tüdejét a hajából kiáradó rózsaillattal.

– Egy másik oka is volt ennek, ami legalább oly fontos, mint a többi. Mert büszke vagy és önfejjű.

– De hát a fejem azóta nem állt függőlegesen, mióta idejöttem. Az első találkozásunkkor többet láttam a csizmádat, mint az arcodat.

A szultán először nem volt benne biztos, hogy nevéssen vagy szomorú legyen a panaszoktól.

– Te olyan vagy, mint a hólepte hegyek meredek szirtjei, amik nem hajolnak meg senki előtt – szólt lágyan. Enyhén felemelve a lány állát mutatójával, belenézett a szemébe.

– Persze, csak amikor kettesben vagyunk... Gyerünk, Hürrem... Játssz, énekelj... Hadd halljon téged az egész palota.

– Milyen dalt kíván az uram?

– Nos... először legyen egy szenvedélyes dal.

Hürrem hullámzó hangja hosszú ideig visszhangzott a palotában. Ablakok nyíltak, ajtók is résnyire, hogy jobban hallatszódjon. Gülbahar ablakai természetesen szorosan zárva maradtak. Ha képes lett volna rá, Gülbahar vastag falakat emelt volna maga köré, hogy ne hallja ezt a hangot. Az ének égette. Már az sem segített, ha kezével betapasztotta a fülét. Az átkozott Hürrem, aki kiszakította urát, fiának apját a kezei közül és elrabolta őt! Hangja bevésődött az agyába. Már soha nem fog elhallgatni?

„Volgai lányok, volgai lányok

Oly mozdulatlanul, mint a hegyek

Sarlóval arany kalászt szedjete

Gyönyörű a hullámzó táncotok.”

Hürrem hosszan énekelt, Szulejmán pedig a borospohárral a kezében hallgatta őt... Aztán fokozatosan feltápáskodott. Kioltotta a szobát bevilágító lámpásokat. Mostanra csupán a kúp alakú kandalló lángja adott fényt, melyben ropogva égett a fa és bódító illatokkal töltötte meg a levegőt. Magához szorította Hürremet, óvatosan elvette tőle a balalajkát és félretette azt, majd a magasba emelte a lányt.

– Köszönöm neked, mosolygó arc... Tudom, hogy fájdalmas emlékek közé kergettelek, de hangod számomra békét hozott.

Hürremnek esélyt sem adott a válaszára. Karjai közé vette a lányt... mindkettőjük lélegzete szaporábbá vált. Ajkuk összeforrt. Lélegzetük megállt egy hosszú, tüzes csóktól. Aztán még egyszer, és még egyszer. Nyelvek és fogak összetalálkoztak, édes harapdálásokkal csókolóztak... Amikor a vágy hulláma, ami a lány tájékozatlanságától fodrozódni kezdett, majd Szulejmán erejétől a szikláknak csapódott, elmosott mindent, a szultán felkapta a lányt és az ágyába vitte őt. Ajkával betakarta a lány „uram, uram”-ot nyögdecselő ajkát.

Huszonötödik fejezet

Hürrem felhőkön szárnyalt. Minden ilyen könnyedén megváltozna egy éjszaka alatt? Most már elhitte. Olyan volt, mintha egy ajtó nyílt volna ki előtte, és ő azon belépve egy teljesen más világban találta volna magát.

Teste még mindig remegett a csókoktól, amik élvezettel cirógatták őt. A férfi alatt összetörni készülő teste vonaglott a mámortól. *Mária Szűzanyánk*, rázta a hideg, *Bocsásd meg bűnömet. Ugyan Szulejmán nem imádkozik Jézus Atyánkhoz, én azonban most meggyónok. Én még egy kislány vagyok; habár karjaiban sok örömet szereztem. Elolvadtam, elégtem, teljesen belehabarodtam.* Valóban így volt ez. Amikor Szulejmán durva ajkai a nyakát ostromolták, Hürrem bőre szinte égett a tűztől. Miközben a szultán érdes tapintású, sötét szakállától és bajszától lúdbőrös lett, a férfi tűznél is forróbb lehelete bolyongta be nyakának zugait. Nyelve és ajka a nyaka és a vállgödrei között bóklászott, néha pedig fülcimpáját vette bársonyos szája közé. *Ó, Istenem, Ó, Istenem, Ó, Istenem! Ebbe bele fogok űrülni.* Eszébe jutott, amit Ekaterina tanácsolt neki, „Ne fogd vissza magad. Hadd törjön elő a szádon minden, ami kikívánkozik. Beszélj, nyögj, suttojj, könyörögj, de soha ne légy csendben. A férfiak az olyan nőket szeretik, akik reggel csendesek, este pedig beszédesekek.”

Ha akart volna sem tudott csendben maradni. Hürrem először egy ideig ezt nyöszörögte: „Urunk, urunk.” Női ösztönei azt súgták, hogy állatias vágyakkal átélt élvezetét az utolsó cseppig ki kell fejeznie, úgy, mint egy finoman megmunkált műalkotás. Később apró sikolyok, kisebb kacajok

ömlöttek elő ajkai közül. Hürrem pedig engedte, hadd ragadja magával az ösztönök áramlata. A férfi csókjaira és ölelésére is felelt. Most az ő nyelvén volt a sor, ami találkozott a fiatal férfiéval annak szájában, majd a füléig és nyakáig kószált. Érzékelte a füleibe tóduló vért ura fogainak apró nyomai után. Ez, ha lehet, még jobban feltüzelt. Amikor a szultán hatalmas kezeivel megragadta kemény melleit, nyögései ismét sikolyokká változtak. Egész teste megfeszült görcsösen, akár egy íj, és szorosan átölelte a fiatal férfit. A szultán ajkai ezután mellbimbói környékét kezdték bebarangolni, így az íj hirtelen elszabadult, és Hürrem sikoltásai közepette hullámzott, mint a folyók vize. Megállás nélkül nyögött, „uram, uram.” Ahogyan a gyönyör örvényében hömpölygött, egy második hullám ejtette őt foglyul. Szulejmán égető, parázsló ajkai lefelé haladtak a lány ágyékáig és az örületbe kergették őt – törékeny teste úgy csapdosott, mint egy galamb szárnya.

Hürrem abban a pillanatban mindent kitörölt a fejéből. Bármilyen történet, történjen hát. Sem a rajta heverő férfi nem volt a világot megremegtető uralkodó, sem ő nem volt már tehetetlen rab, egy röpke szerelmet kielégítő szolga, akinek sorsa bizonytalan. Szulejmán egy hím volt. Hürrem egy nőstény. Se több, se kevesebb. Akármilyen történet egy hím és egy nőstény között, annak meg kellett történnie. Az ágyban nem volt helye szabályoknak vagy törvényeknek. Nem az előírásra, hanem a belső hangjára hallgatott csupán. Akármikor kéjvágy fogja el, mostantól oda fog fordulni. Abban a pillanatban megtiltott magának mindenféle korlátozást.

Egyszerre ő is a férfi ágyékára dobta a kezét. Szulejmán nyögése vegyült a lány szájából előcsobogó morajlásba. Milyen kemény volt! Úgy dobogott tenyerében, mint a pulzusa. Ekaterina hangja visszhangzott a kéjviharban. „Ijedj meg,” mondta neki a lány. „Amikor meglátod a szerszámát, tégy úgy, mintha megijednél. Még akkor is, ha kicsi, mondd, hogy milyen nagy. Imádják, ha az árujukat nagyoknak tekintik.”

Hürrem megszólalt: – Hatalmas.

Ekaterina tanácsát követve mondta volna, vagy pedig mert tényleg így volt; nem tudhatta. Amikor aztán fokozatosan mozgatni kezdte a tenyerét, észrevette, hogy Szulejmán megbolondult az örömtől. Még egyszer úgy tett, aztán újból. A fiatal szultán mellkasa kovácsfúvóra emlékeztető módon húzódott össze, majd emelkedett meg. Hürrem ugyanabban az időben meghozta döntését. Most rajta volt a sor, hogy megröptesse a galambot. Ugyanazt ővele is meg akarta tenni. Így hát lehajolt a férfi ágyékához. Eleinte csak a nyelve hegyével érintette őt. Azután az egész nyelve végigvándorolt rajta. Nem sokkal később már lángoló, tüzes ajkaival csókolgatta a szemei előtt magasodó keménységet.

A szultán kezei belekapaszkodtak a lány fejébe és lefelé nyomták őt. A forró, vaskos tömörséget élvezve a lány ajkai gyengéden szétnyíltak. Megértette, hogy mit kért tőle. Hürrem hangjába beleolvadt a férfi nyöszörgése és hirtelen úgy tört ki, mint egy vulkán. Szulejmán teste erőteljes összehúzódásokkal megrázkódott. Ahogy a nyögések kiabálásokká váltak, a szultán szavai a falnak csapódtak: „Folytasd, folytasd!” Hürremet ugyanakkor úgyszintén magába húzta az örvény, a lábai között kalandozó vastag ujj másodjára is eljuttatta őt a mámor csúcsára.

Egy pillanatra a vihar csillapodni látszott. A két test egy darabig levegőért kapkodva feküdt egymás mellett. Szulejmán felült és hörpintett egyet a borából. Hürremet is megitta. Majd a lány illatos mellei közé öntötte a bort és onnan kezdte el inni. Felitta a köldökében összegyűlt alkoholt, majd nyelvvel a lány ágyéka felé folyó vérvörös cseppeket követve megérintette a kincsét. Hürrem sikolyokkal válaszolt urának. Fejébe fogódzkodva csapdába ejtette őt.

– Soha ne hagyd abba – rimánkodott. – Szulejmenem! – jajgatott és csuklott.

Mikor már éppen a tetőpontra ért volna, a férfi hirtelen félbeszakította,

amit csinált. Ahogy Hürrem vágygal fűtötte, örülten tekergődzött, Szulejmán a lány lábai közé vetette magát. Eljött az a pillanat.

– Irgalmazz, uram – sírt fel Hürrem. – Irgalmazz.

Ebben az esedezésben olyan meghívás rejtőzött, aminek jelentését a férfi rögtön megértette, „Gyerünk, ne hagyd abba, folytasd, tegyél magadévá. Ne irgalmazz.” Ő pedig pontosan így tett. Megint csak a lány szemeit fürkészte élvezettel, ahogy odasúgta neki:

– Ne félj. – Megragadta a csípőjét, majd maga felé húzta azt. Aztán ráhelyezve a saját súlyát, hallgatta, ahogy a sikolyok előrobbannak Hürrem ajkai mögül. Várt egy másodpercet. A lány érezte, hogy a férfi, akit minden izmával beburkolt, keményen pulzál testében. Majd a férfi egyre mélyebbre hatolt. Hürrem pedig felnézett rá. Látni akarta az általa gyakorolt hatást a tekintetében. Vajon tudott-e neki örömet okozni? Sikerrel járt? A férfi azonban behunyta a szemét, ahogy fel s le mozgott.

– Igen – nyögött fel Hürrem. – Az én uram. Szulejmenem. Az én férfim.

Szulejmán szemei résnyire kinyíltak. Hürrem rádöbbsent, hogy a férfi egy pillanattal korábban még villámokat szóró, sötét szemei most üresek voltak az élvezettől. Vajon milyen állapotban volt ő?

Nem volt megállás. A viharnek folytatódnia kellett.

Ahogy az első fájdalom lassacskán enyhülni kezdett, a szultán dereka köré tekerte lábait. Erős karjaival olyan közel húzta magához a férfit, amennyire csak bírta.

Szulejmán most minden egyes mozdulattal még a korábbinál is mélyebbre indult. A férfi váratlanul a nyakára zuhant egy óriási sóhajjal, ami tetőfokára hágva inkább üvöltésre hasonlított. Kimerültsége ellenére sem tűnt úgy, hogy megállni kívánna. Magához rántva a lány csípőjét, megismételte a mozdulatokat.

Tehát ez volt az, gondolta Hürrem, aki képzeletben már a csillagok közé utazott. Ez volt a kéj. Se Ekaterina cirógatásai, se pedig Szümbül aga ráncos tapintásai nem voltak képesek ilyen vihart kavarni a testében.

Szinte itta az élvezetet, mely ágyékából ömlött az ágyba, mellbimbóiból a szívébe, cseppenként. Megtalálta a férfi ajkait a sajátjaival. Míg csókolóztak, utolérte Szulejmánt a mámor versenyében.

Az első alkalom után már nem is emlékezett. Hürrem egész éjszaka Szulejmán karjai között maradt. Nem, nem, felhők között. A csillagok keblén. Vajon hányszor fújtak az élvezet viharának szelei az éj alatt? Nem tudta megszámolni. Mikor pirkadni kezdett, ők még mindig szerelmeskedtek. A fiatal szultán minél többet akart ebből az omlós, tüzes testből, Hürrem pedig csak fokozta vágyát merészségével és bujaságával, amivel feledtette tapasztalatlanságát.

A szultán összeesett mellette egy utolsó, örömteli viharral. Hürrem ugyancsak elfáradt már. A szerelemtől bágyadtan, alig tudta izzadt testükre húzni a selyemhuzatot. Mielőtt megadta magát az alvásnak, kezeivel megvizsgálta az ágyéka környékét. Jól tudta, hogy mi lehetett az a nedvesség a lábai között. Vér. Az a kicsiny falusi lány, aki Alekszandra Anasztázia Liszovszkaként köszönt a világnak, Hürremként lépett a nőiségbe, Szulejmán karjaiban. Hürrem most már nő volt. Szulejmán szultán asszonya. Még az ő életvize is benne volt.

Hürrem végre kiengedte az esőt, melyet egész éjjel zárva tartott. A mellette fekvő, alvó férfi haját simogatva csendesen sírdogált. Nem is igazán értette, hogy miért sír. Talán a boldogságtól? Félelemből? A gyötrődés miatt, amiért egy olyan férfival feküdt ágyba, aki nem osztozott az ő vallásában; nem tudhatta. Egyszerűen fogalma sem volt. Az egyetlen dolog, amiben biztos volt, hogy ő most a szultán asszonya. Az úgy rendben is van, viszont mi lesz, ha Ekaterinához hasonlóképpen végzi majd? Ha Szulejmán egy éjszakányi mámorvihar után a hárem egyik sarkában felejtí őt?

– Nem, azt nem fogom hagyni – morogta Hürrem. – Nem fogom hagyni, hogy valaha is elfelejtsen.

Miközben Hürrem engedte, hogy az élvezet csúcsain kalandozó,

kifulladt testét az álomvilág melegsége magába szippantsa, Szulejmán szultán alvás és ébrenlét között bolyongott. Olykor elszenderült, olykor pedig ráeszmélt, hogy milyen boldog Hürrem jelenlététől, akinek ujjai a hajába gabalyodtak. Ez az érzés meghökkentette a fiatal szultánt. Nem tudott felidézni egyetlen egy lánnyal töltött éjszakát sem, amiből ilyen tengernyi mámor származott volna. Az első alkalom dacára, a lánynak sikerült bátorságával igazán meglepnie Szulejmánt. Mindazzal, amit az éjszaka tett. Bármit is érzett, azt kimutatta. Bármit is akart, azt kimondta. Hangja, suttogása, nyögései, motyogásai, sikolyai teljesen elkábították.

A fiatal férfi váratlanul szembesült azzal, hogy akarata ellenére, valójában egy rövid ideje már folyamatosan Gülbahart és Hürremet hasonlítja össze magában. Ezt az érzést kényelmetlennek találta. Mit jelentsen ez? Ezt követően Szulejmán szultán még valamin elcsodálkozott. A korábbi éjszakai kalandokat mindig lehangoltság követte. Ezúttal azonban nem született ehhez hasonló büntudat a szívében. És ez különös volt.

A nap egy sürgető hanggal kezdődött:

– Ébredj, ébredj, gyerünk, kelj fel. Most rögtön felkelsz és egyenesen a szobádba mész Szümbül agával.

Amikor Hürrem kinyitotta a szemét, Daje asszony lágy, de mégis kérdő tekintetével találta szemben magát. Néhány szolgálólány éppen rendet rakott körülöttük.

Ahogy Daje asszony kinyúlt a rajta fekvő szatén paplanhuzat felé, Hürrem sietve igyekezett megtalálni az alsóneműjét. Zavarban volt. Nem akarta, hogy a nő lássa a meztelenségét. Valójában nem volt oka a pánikra. Hiszen az egyik szolgáló széleseben egy krepp anyagba tekerte őt, jóval azelőtt, hogy a paplanhuzatot felemelték volna róla.

Hürrem, akinek gyomra korgott az éhségtől, felkapott egy almát a tálból,

és a kúp alakú kandalló felé vette az irányt. Közben Daje asszony utasításai hallatszottak.

– Gyorsan, el azzal a paplannal. Szedd le a lepedőt és tedd bele egy júdásfa színű batyuba, hogy válíde szultán rögtön tudhassa az Hürrem úrnőé.

A nő sokat sejtető tekintettel nézett Hürremre.

– Te pedig, hölgyem, csipkedd magad. Sok dolgod lesz ma. Először is elmegy a hamamba. Majd költözni fogsz – szolt hozzá. Ezek a szavak mindenféle egyéb jelentéssel voltak tele, egészen addig, hogy „Láttam a lepedőt. A lányról bebizonyosodott, hogy érintetlen volt. Az orosz lány Szulejmán karjaiban vált orosz nővé.”

A nő felügyelte, hogy a lepedőt úgy tekerjék össze, hogy a vérnyomok felül legyenek, aztán hogy a batyuba gyömöszöljék.

– Ó, egyébként ezt nem tőlem hallottad, hölgyem – motyogta, – de urunk jótékonysága révén mostantól juttatást fogsz kapni.

– Juttatást?

– Igen, ez a hagyomány része.

Hürrem fürgén Daje asszonyhoz lépett és azt suttogta a fülébe:

– A hagyomány része? Tehát minden nő, aki a szultán ágyába jut, juttatást kap?

Az idős nő arca élénkpiros színt öltött. Azonnal elhúzta a fejét:

– Bánatos Allah – sóhajtott. – Ezekért az arcátlan megjegyzésekért tudatlanságodat okolom, Hürrem úrnő. Urunk annak adományoz, akinek csak kíván.

Majd pajkos arckifejezés jelent meg rajta:

– És eláruljak neked valamit? Ha urunk jótékonyságát minden egyes személyre alkalmazni kívánná, aki ebben a szobában megfordult, a kincstár hamar üresen tátongana.

Daje asszonyt köhögő nevetésroham kapta el, Hürrem ennek viszont egyáltalán nem örült. Ez azt jelentette, hogy eddig már temérdek nő és lány

jött s ment ebben az ágyban? Ő pedig egyik volt közülük.

– Csakhogy ez lesz az utolsó – morgolódott fogait csikorgatva.

– Elnézést, hölgyem, mit is mondtál? Nem hallottam.

Hürrem ismét közelebb ment az idős nőhöz:

– Az utolsó lesz, ezt mondtam, asszonyom anyám. Az utolsó lesz. Többé már senki sem fog belépni ezen a küszöbön.

Aztán megfordult és az ajtó irányába indult.

Szümbül aga már várt rá. Hatalmas ajkai, melyek úgy domborultak a férfi sötét arcán, mint két hegylánc, visszataszító vigyorától egészen a füléig nyúltak. Tanonca, Dzsáfer félénken mellette ácsorgott.

– A holmijaidat már átcipeltük – szölt Szümbül. Utána óvatos célozgatással a hangjában folytatta. – A folyosó egyik végén Gülbahar úrnő lakosztálya található, a másik végén pedig a tiéd. Hadd lássuk, mennyire tetszik majd az új otthonod?

Hürremnek tényleg tetszett. Négy szobája közül az egyik igen tágas volt. Világosabb is lett az előző lakhelyéhez képest. Egyik kiugró ablakfülkéje a rózsakertre, a másik pedig a tengerre nézett. Még egy fátyolos menyasszonyra hasonlító, fehér tornyot is lehetett látni a tenger közepén. Merzuka és Szetáret kalfa örömkönnyekkel borultak a nyakába. Még két lány állt az ajtónál. Egyikük fekete, a másik fehér. A fekete bőrű neve Kamer volt, a fehér bőrűé Emine. Rajtuk kívül még Dzsáfer is ott várakozott. Őt most már Hürrem úrnőre bízták. Amikor Hürremre pillantott, Dzsáfer szeme és vastag ajkai mögött megbúvó gyöngyfehér fogai csak úgy fénylettek fekete arcában.

A hamami fürdőzés vidáman telt. A szokások szerint Gülbahar szultánának is a hamamban kellett volna lennie azon a reggelen, ám a haszeki szultána nem tisztelte meg jelenlétével a menyegzői hamam eseményét. Természetesen nem volt itt egy menyasszony sem, valami

oknál fogva azonban így hívták a hamamban történő, másnap reggeli tisztálkodását azoknak az ágyasoknak, akik öfelsége ágyában avatódtak nővé. Ha eljött volna, az jelképesen Gülbahar jóváhagyását jelentette volna ezzel az egyesüléssel kapcsolatban. Ám még ha nyakát veszik, akkor sem szándékozott ilyesmit megtenni. Közel sem volt olyan állapotban, hogy hallgatni kívánta az orosz hitetlen nevetését.

Gülbahar távollétének ellenére Hürrem szinte repült a boldogságtól. Az igazat megvallva, egyáltalán nem zavarta a haszeki mulasztása. Valójában még örült is ennek. Egy oly csodálatos éjszakát követő reggelen nem hitte, hogy el tudta volna viselni annak a nőnek a megvető tekintetét. Gülbahar reakciója jó jel volt. Arról árulkodott, hogy a nő féltékeny rá. Egyértelműen riválisaként tekintett Hürremre. *Ami viszont szokatlan, suhant át Hürrem fején a gondolat, hogy tegnap este óta én már nem nézek rá úgy, mint vetélytársra.*

Dzsáfer üdvözölte a hamam ajtajában Hürrem kisebb méretű családját, ami Merzukából, Szetáret kalfából, Kamerből és Eminéből állt. Szetáret kalfa, csak hogy irigységet váltson ki a többi ágyasból, enyhébb felfordulást keltett kiabálásával. Hangja a hamam kupolájában visszhangzott.

– Asszonyok, juhúúú, utat! Hürrem úrnőm most indul menyegzői hamam-jára, adjatok utat! Hát adjatok utat Hürrem asszonyomnak a köves téren, ma este is kettesben lesznek, kettesben ám!

Hürrem az örömtől szédülten egyrészt az esti események fáradalmait szerette volna lemosni magáról és elegendő erőt gyűjteni egy újabb kéjviharhoz, másrészt könnyörögni akart Mária Szűzanyához, hogy megóvja őt a többi ágyas féltékeny tekintetétől. Az egyik kádnál meglátta, hogy Ekaterina öntözi magára a vizet. A lány szemei is rászegeződtek. Amikor barátnője pillantásában is észrevette ugyanazt az irigykedő kifejezést, megdöbbsent. Annak dacára, hogy Hürrem vidáman integetett neki, a lány még csak válaszra se méltatta. Ő csupán méregette Hürremet.

A szultán ágyába létfontosságú volt bekerülni, de ez semmire sem volt biztosíték. Hiszen ő maga is befeküdt egyszer Szulejmán ágyába, de utána el is felejtődött. Ezekben a napokban már csak arra várt, amikor kiteszik majd a palotából, Isten tudja melyik duzzogó öregre sózva őt. Miért is lett volna bármiféle biztosíték, hogy nem ugyanez fog-e történni Hürremmel is? Noha a szultán egy lakosztályt is adott neki. Ráadásul rögtön Gülbahar szultánáé mellett. Szóval ez a fiatal, falusi lány meghódította Szulejmán szultánt azzal a néhány trükkel, amit még ő tanított meg neki. Ez teljesen világos volt.

Hogy ez mennyire így van, Szümbül aga híreivel hivatalossá vált:

– Urunk várni fogja Hürrem úrnőt ma este.

Hürrem mesésen felékesítette magát. Ruháinak domináns színe persze most is a bíbor volt, habár ezúttal sárga, piros, kék, rózsaszín is felbukkant rajta, amitől virágoskertre emlékeztetett. Haját két oldalon fonatokkal, a feje búbján kötötték pompás kontyba. Aki akarta, megláthatta szemében a szerelem beteljesülésének nyomait és a kéj iránti éhségét. Hogy színt adjon ajkának, mely Szulejmán egész éjszakán át tartó csókjaitól és harapásaitól egy kissé megdagadt, ő maga is egész álló nap azt harapdálta. Vállait, melleit és ágyékát is beterítették ura csókjainak nyomai, noha nem volt alkalma megmutatni azokat mindenkinek. Viszont az egyetlen, nyakára kapott lilás, kiszívott bőrfelületet büszkén hordozta körbe.

Szulejmán úgy határozott, hogy megvárja őt ónréz tálcákkal pazarul megrakott asztalának fejénél. Amikor a lány átlépte a küszöböt, már majdnem meghajolt, ám meggondolta magát. Eszébe jutott, amit a szultán mondott neki:

„Azért kedveltünk meg, mert legalább olyan büszke és önfejű vagy, mint gyönyörű. Te olyan vagy, mint a hólepte hegyek meredek szirtjei. A hegyszirték nem hajolnak meg senki előtt.”

Tehát Hürrem most is így tett, nem hajolt meg, amikor meglátta urát.

Szulejmán szultán felállt és kézen fogva üdvözölte Hürremet. Mintha

nem is ők lettek volna, akik tegnap éjjel kioltották testük kéjtől lángoló tüzét, az ezer évig egymás után vágyakozók szenvedélyével ölelkeztek. Hürrem feltétlen megadással engedte át testét a fiatal szultán erős karjainak. Amint megszólalt, „Szultánom”, ajkaik máris találkoztak. Egy hosszú csókot követően, mely addig tartott, amíg ki nem fogytak a szuszából, Szulejmán tréfálkozni kezdett:

– Ha még tovább így folytatjuk, azt hiszem, ma este éhen maradunk.

– Uram szerelme elegendő számomra.

– Netalán Hürrem nem tudja a nevemet?

Hürrem figyelmesen belenézett a szultán szemébe. – Tudom én.

– Akkor mondd, kérlek. Nézd csak meg; a turbán és a kaftán újra félre van dobva. Nincsen itt szultán vagy úr. Csak te és én. Csak mi ketten vagyunk. A te neved Hürrem, az enyém...?

– Szulejmen.

Szulejmán szultán majdnem kiöntötte a kezében fogott bort a kacagástól.

– Ó, élj te még sokáig, rendben? Micsoda, micsoda?

– Szulejmen.

Hürrem tisztában volt azzal, hogy nem tudta pontosan kiejteni a szultán nevét, de hát mit tehetett volna? Azt kellett volna mondania egy uralkodónak, aki ragaszkodik nevének kimondásához, hogy nem tudja kiejteni? Ahogyan zavartan maga elé nézett, a szultán egy pillanatra abbahagyta a kacagást:

– Szulejmen, Szulejmen – utánozta őt. – Olyan érzésem van, mintha tegnap este is így hallottam volna, viszont akkor még azt hittem, talán félrehallottam. – Újabb kacaj követte a szultán szavait.

– Dehát én nem nevetek az ön hibáin – szegült ellen Hürrem váratlanul.
– Ejha, pedig mennyi hibája van...

– Tényleg? Sok hibát vétek?

Hürrem ajakbiggyesztéssel felelt. – Van ám az, van sok.

- Például?
- Például... azt mondd, hogy szelet én.
- Szeletlek én... Igen. Mi a baj ezzel?
- Nem szeletlek; sze-ret-lek...
- Sze-ret-lek. Sze-ret-lek, nemde?

Amikor a szultán arcáról látszott, hogy a férfi nemsokára duzzogni fog, Hürrem úgy döntött, barátilag intézi el az ügyet.

– Szulejmán szultán, enyém férfi. Szulejmán szultán az enyém férfi – csicseregte. A fiatal férfit ismét elsodorta egy vidám áradat.

– Szulejmán, Hürrem szelet.

Ajkaik újból egymása forrtak.

Egész késő estig zengett az örömteli nevetgélés a szultán ajtaján belülről. Szulejmán Hürrem kezéből itta a bort. Hürrem pedig a legbecsesebb ételleket kóstolhatta meg ura kezéből. Mámorosan kuncogott, miközben a rodoszi borból kortyolt.

Szolgálók érkeztek az ajtó elé, akiket Hafsza szultána küldött őfelsége emeletére azzal a paranccsal:

– Menjetek és nézzétek meg, mi történik arrafelé.

Azt a hírt vitték a válide szultánnak, hogy a szultán először látszik ilyen boldognak Mahmud herceg halálhíre óta. Az idős asszony fehér arca soha nem volt ennél vidámabb. Ez volt az. A felfrissülés, amit akart, amit a fiának kívánt. Az üdítő vidámság olyan hatalmas erő, mely minden ember életéhez hozzáad valamit. Szerinte egy viláгурalkodó számára ez minden hadseregnél többet ért.

Nemsokára Hürrem éneke visszhangzott a folyosókon. Rajta kívül a szultán mély hangját is hallani lehetett, ahogyan ügyetlenül megpróbált néhány dalba becsatlakozni. Aztán az olajlámpák és a lámpások egymás után kialudtak, és a palota elcsendesedett. Ez a némaság elért egészen a hatalmas Oszmán uralkodó lakosztályáig. Belülről viszont szerelmes suttogás hallatszott.

- Én szeretem Szulejmánt.
- Hürrem Szulejmánja a fellegekben repked.
- Szulejmán az enyém, csak az enyém. Nem így van?

A szultán, boldogságában és örömeiben, fejével bólintott: „Így van.”

Hürrem urának karjai között pihentette szerelemtől kifáradt testét azon az estén, a következőn, és az arra következőn is, négy napon keresztül. Amikor néha felébredt, mindig megbizonyosodott róla, hogy Szulejmán ott volt-e mellette. Amikor keze megérintette a férfi testét, arra gondolt: *Igen, ő az enyém... Csak az enyém.*

Ám az ötödik napon megértette, hogy sajnós ez nem így van.

Szulejmán szultán nem hívta őt az ötödik napon. Sem pedig a hatodikon. Még a hetediken sem... Hürrem sírdogált a szobájában:

- Vége van. Engem is a sarokba hajított, pont úgy, ahogy Ekaterinát.

Olyannyira elszédítette a szerelem, hogy Hürremnek fel sem tűnt az a lázas sietség és készülődés, mely még a palota folyosóin is megmutatkozott.

Szulejmán szultán megállás nélkül tárgyalt a tanácsülésen szadzrazam Piri pasával és a többi vezírral. Idejének nagy részét a fősolymász Ibrahimmal való beszélgetésre fordította, aki Manisza óta nagyon kedves barátja volt, illetve térképeket nézegetett. Ezt követően az a szóbeszéd járta be a háremet, hogy a szultán látogatást tett az Aranyszarv-öbölnél.^[45] Ő viszont nem volt olyan kedvében, hogy a hasonló sugdolózásokat hallgassa:

- Őfelsége megszemlélte a hadiflottát. Este meglátogatja majd a gályákat, beszélni fog a tengerészekkel.

Valójában Isztambul örvénylett. A Velencei Köztársaság nagykövete, Marco Ketto jelentette is kormányának:

- Valami készülődik itt. Úgy vélem, a fiatal Szulejmán új hadjáratra

készül. Attól félek, a belgrádi katasztrófa után újabb török hurrikán vár a keresztény világra.

De merre indul ez a hadsereg? Az Aranyszarv-öböl különféle gályákkal, illetve több más fajtájú és nagyságú hajóval telt meg.

Nem sikerült információt szereznie a városba küldött kémeitől sem. Isztambul egy löporos hordó volt, viszont senki nem mert egy szót sem szólni.

Végül, gondolta Marco Ketto, *a feladat csak rám maradt*. Elhagyta a nagyköveti palotát Galatában. Kocsijának ablakából fürkészte az Oszmán flotta nagy és kis hajóit, amik az Aranyszarv-öblöt árbocerdővé változtatták. A nép közé vegyült és kinyitotta a fülét. Akkor hallotta meg Marco Ketto azt a pletykát, miszerint a szultán szívét egy orosz lány rabolta el. De hiszen őt nem Szulejmán szerelmi élete érdekli! Hová indulnak ezek a hajók? Egy tengeri állam nagyköveteként meg kellett ezt tudnia.

Hürremet egyáltalán nem foglalkoztatta a készülődés, mely szinte örületbe kergette a kíváncsi velencei nagykövetet. Szemei megduzzadtak a sírástól. Mikor Merzuka vagy más szolgálók beszéltek neki az Isztambulban folyó előkészületekről, hogy vigasztalják őt, Hürrem csupán vállát húzogatva szipogott.

– Mi közöm van hozzá – mondta. – Én Szulejmánt akarom...

Mit is tehetett volna, hogy emlékeztesse őt? Ez a kérdés úgy kígyózott és tekergett fejében, mint egy mérges bogár.

Egyik este, az adzán^[46] ideje alatt Hürrem megtalálta a választ a kérdésre. Lassan felállt. Ahogyan elhaladt a nappali közepén lévő fémüst mellett, úgy tett, mintha hirtelen elszédülne és elájulna. Mihelyt a földre zuhant, még az üstöt sem felejtette el fellökni. Míg a hamuszerű széndarabkák megperzselték a szőnyeget, imádkozott:

– Mária Szűzanyám, oltalmazz. Valaki jöjjön be, valaki jöjjön be.

A megperzselt szőnyeg hamar lángra kapott. A tűz, kígyóként izegve-

mozogva, meggyújtotta a selyem díványhuzatot. Hürremet saját gyújtogatása miatt a megégés fenyegette. A tűz rávetette magát a függönyre. Ahogyan a fokozatosan egyre magasabbra csapó lángok közeledtek oda, ahol ő látszólag eszméletét veszítve feküdt, a kiszivárgó füst felhívta magára Dzsáfer figyelmét. Először hangos kiabálása rázta meg a háremet.

– Tűz!

Később Szetáret kalfa sikoltása tört elő:

– Elégünk, lányok. Nincsen itt egy életmentő? Hürrem úrnő szobája lángokban áll!

Amikor feltárták az ajtót, a tűz már éppen Hürrem szoknyáját készült bekebelezni. Dzsáfer szélesebben szaladt. Hürrem kinyitotta szemét, mintha csak most tért volna eszméletéhez. Úgyszintén, mintha csak most vette volna észre a lángokat, rémült sikoly hagyta el a torkát. Dzsáfer kiráncigálta úrnőjét a tűz karmából, aki rémülettel és hálával karolta át őt.

Miközben a hárem népe azért küzdött, hogy kioltsa a szobában terjedő tüzet, Hürrem asszonyt vízzel locsolva igyekeztek lehűteni. Az első szavai ezek voltak:

– Ott kellett volna hagynotok. Ott kellett volna hagynotok, úgy legalább a lángok hátán hagyhatta volna el ezt a világot szerelmi bánattól égő szellemem.

Huszonhatodik fejezet

A háremben induló szóbeszéd immáron teljesen irányíthatatlanná vált. Minden száj mást mondott. Néhányan így szóltak: „A lány már majdnem megégette saját magát” – ami részben igaz is volt. Mások pedig tiltakoztak és sokkal könnyebben vették az történeteket: „Ő nem is, baleset volt. A szoknyája beleakadt a fémüstbe” – ami viszont teljes mértékben hazugság volt. Még azt is suttozták egyesek, hogy maga Gülbahar haszeki kezdte a tüzet. Hála Istennek, az Oszmán palota, ami többször is elszenvedett már különböző tüzeseteket, ezúttal gond nélkül megúsza a nagyobb szerencsétlenséget. A lángokat pillanatok alatt eloltották. Megakadályozták azt is, hogy a tűz átterjedjen a környező szobákra. Senkinek sem esett baja. Csupán a korom éktelen szaga itatta át a háremet. A téli hideg idő ellenére minden ablakot nyitva hagytak, hogy így szabaduljanak meg az égett szagtól.

Hürrem lángjai azonban továbbra sem csillapodtak. Az incidens dacára, mely felrázta az egész háremet, egy hír sem érkezett a szultántól már a tizedik napja. Szümbül aga egyszer-egyszer megjelent, mondván, hogy őfelsége a fősolymász Ibrahim agával Szarajburnu kastélyában tartózkodik. Ki volt ez az Ibrahim aga? Mit tudhatott, hogy míg Hürremet minden szerelmével, kéjvágyával megvárakoztatták, addig Szulejmán idejét ezzel az átkozott férfival töltötte? Folyamatosan emésztette magát: *Ez azt jelenti, hogy megéghetünk és meg is perzselődhetünk itt, ez sem fogja felhívni a figyelmét Hürrem alattvalójára.*

Az arra ténfergő ágyasok aljas megjegyzéseket tettek előtte és a háta mögött is. Hogy Hürremet az örületbe kergessék, messziről kiáltoztak egymásnak.

– Hány napja is volt már, te lány?

Egy másik válaszolt a túloldalról.

– Mondjam azt, hogy öt nap vagy inkább tíz?

– Mondj inkább egy évet szépségem, évet.

– Tényleg, minden este mintha egy újabb év volna nekem.

– Hát hogyan melegedsz fel esténként, te lány? Hiszen nincs senki, aki fát dobna a tüzedre?

A közelebbi gyorsan visszavágott:

– A szerelmem tüze elég nekem, te lány. Forróságomból lángok csapnak elő, nézd csak...

Ezeket a szavakat először kacaj, majd pedig Szetáret kalfa dühös hangja követte.

– Hess! Foglalkozzatok a saját dolgaitokkal, foglalkozzatok a saját ügyeitekkel!

Aztán a Sötét Dzsáfer lépett közbe. A hangja olyan volt mint egy nőé, viszont nagyméretű testével és félelmet keltő tekintetével, mely illett sötét arcához, a kölyök minden alkalommal sikeresen szétkergette az úrnőjéből gúnyt űző ágyasokat.

Még Ekaterina tekintete is megváltozott, miután irigyen figyelte őt a menyegzői hamamja közben. Akárhányszor a lány összetalálkozott Hürremmel, rámosolygott, mintha azt mondaná, „Látod, téged is úgy hagytak cserben, mint engem,” majd így szólt, hogy vigasztalja őt:

– Ne aggódj, drágám. Talán nemsokára hívatni fog. Majd meglátod.

Az a tény, hogy Szulejmán nem hívatta Hürremet, és nem is kérdezett felőle már napok óta, megörvendeztette Gülbahar szultána lakosztályát. A haszeki szultánnal együtt a nő haragjától és a somfa bottól megmenekült szolgálók is boldogok voltak. Régi úrnőjük visszatért. Gülbahar minden

reggel korán felkelve várt szolgálóira, hogy felöltöztessék és kicsinosítsák őt, majd néhány nővel lement a rózsakertbe. Úgy nevetett, beszélt, mint régen, és ajándékokkal is elhalmozta a szolgálóit. Még az étvágya is megjött.

Minden úgy alakult, ahogy arra számított, ahogyan azt akarta. Szulejmán megszagolta az orosz rózsát, aztán letépte és eldobta. Habár őt sem hívta vagy kérdezősködött hogylétéről, de legyen így. Világos volt, mint a nap, hogy a szultán hadjáratra készülődött. Hol látott már olyat a világ, hogy amikor háború volt a küszöbön, a szultánok magukra hagyták pasáikat és rohantak egy nő keblére borulni?

A tizenegyedik napon meglátogatta Hafsza szultánát:

– Eljöttünk megnézni, hogyan is van a mi szultána anyánk.

Az idős nő tisztában volt a Gülbahar látogatása mögött rejlő valós érzelmekkel, ám erről egy szót sem szólt. Szeretettel és barátságos arccal fogadta hát egyetlen unokájának édesanyját. Még úgy is tett, mintha nem venné észre a „Te öreg boszorka, te. Láttad, ahogyan fiad letörte az orosz hitetlent és elhajította őt,” arckifejezést, és mintha nem is hallotta a célzást a hangjában, „Szóval, hogy van az én asszonyom anyám, most boldog vagy?”

A két nő egymással szemben ülve hímzett és a katonákra váró hadjáratról beszélgetett.

A válide szultán szórakozottan megszólalt:

– Érezzük fiunk arcának hiányát. – Gülbahar pedig nem szalasztotta el az esélyt.

– Ki nem érzi a hiányát, asszonyom anyám? – fején találva a szöveget.

Az öreg nő először azt gondolta; *Ne figyelj oda rá, Hafsza*. Aztán úgy döntött, hogy Gülbaharnak, akit rabul ejtett a féltékenység, meg kellene tanulnia a helyét. Hosszasan nézett unokája édesanyjának szemébe.

– A vágyakozás nehéz dolog, Gülbahar – mondta. – Te tudhatod ezt a legjobban. Hiszen már hónapok teltek el, mióta urad arcát láthattad.

A haszeki szultán úgy megremegett, mintha kést döftek volna a mellkasába. *Vén százlábú*, gondolta. *Eljön majd a nap, amikor alulról szagolod az ibolyát. Én viszont még mindig itt leszek. Amikor Musztafám átveszi a trónt, Gülbahar, akinek ajtaját hónapot óta nem nyitották ki, lesz a válíde szultán.*

Gülbaharban forgószél tombolt, amikor elhagyta a válíde szultán lakosztályát. A vihar elsőként a szolgálóira csapott le, akik a szobán kívül pletykálgodtak, míg vártak. Ahogyan a haszeki sarkával a földet döngölve megfordult és futótűzként száguldott el mellettük, rájuk ordított:

– Ne csak ácsorogjatok itt, mint a félkegyelműek! – ordította. Mihelyt mérgesen visszatért a lakhelyére és az egyik lányt a díványon találta, kezébe kapta a somfa botot. Üvöltözött és kiabált a síró szolgálókra. Mi történt? Mitől kapott megint dührohamot a szép úrnő?

Gülbahar, miután még néhány lány hátára lesújtott a bottal, végül lenyugodott. Az öreg boszorkány azt merte odadörgölni az orra alá, hogy ő márpedig nem kívánja a Szulejmánjával való találkozásukat, de legyen csak így. Az igazság tiszta volt, mint az égbolt. Egyelőre muszáj volt megelégednie ezzel a vigasszal. Ófelsége lerázta magáról és eltaszította az orosz hitelent is, ennyi elég volt számára. Előbb vagy utóbb amúgy is vissza fog majd térni fiának, az egy és egyetlen hercegének édesanyjához, tehát őhozzá.

Csakhogy az események nem úgy alakultak, ahogyan Gülbahar várta. Szulejmán szultán tizennégy nappal az első szerelmes éjszakájuk után magához hívta Hürremet. Amikor Hürrem megkapta a hírt, közel sem szárnyalt úgy, mint ahogy azt mindenki gondolta volna. Csupán csendesen figyelte, ahogyan a szolgálók felkészítették őt az estére. Még azt se vette észre, hogy Kamer véletlenül kihúzta néhány hajszálát fésülés közben és fájdalmat okozott neki. Hürrem ahhoz túlságosan is mélyen elmerült a

gondolataiba. *Senki sem gombolyíthat csak úgy fel s dobhat a sarokba, mondogatta magának már napok óta.*

Én nem vagyok Ekaterina. Senki sem lökhet félre, senki. Még maga a szultán sem.

Álmatlan éjszakái során ezt a mondatot ismételte magában. Nem látta a körülötte történő dolgokat, nem hallotta, amit beszéltek. Nem evett, nem ivott. Az ágyból kikászálódni sem volt kedve. Még amikor Merzuka kezébe csúsztatta a szultántól ajándékba kapott balalajkáját, és azt mondta neki, hogy „Gyerünk, játssz valamit, énekelj,” ő akkor is csupán üresen bámult társának szemébe. Mit is játszhatna, mit is énekelhetne? Ki maradt még, akinek játszhatna, ki hallgatná meg dalait?

Merzuka, Szetáret és még Szümbül aga kitartó noszogatása ellenére sem volt hajlandó üzenetet küldeni a szultánnak, könyörögve, hogy „Hívj magadhoz. Hiányzol.” Miért kellene neki esedeznie? Önérzete olyan erős volt, mint a hólepte hegyek. Hát nem Szulejmán mondta neki, hogy „Emiatt kedveltünk meg téged.” Nos, mi történik most? Valahogyan nem találta a választ erre. Mit követett el, hogy öfelsége váratlanul ilyen távolságtartó lett vele szemben? Ráadásul bármiféle magyarázat nélkül, bármi megjegyzés nélkül. Vagy talán mérges lett rá, amiért ő kicsúfolta az orosz beszédét? De hát akkor egyáltalán nem tűnt mérgesnek. Egyik kacaj után a másik tört elő belőle. Emellett nem ő mondta, hogy „Hürrem a fellegekbe repít.” Akkor milyen okból hagyta most magára azt a Hürremet, aki a fellegekbe repítette őt? Volt rá joga, hogy így megszégyenítsen őt az egész hárem előtt?

Mit tehetnék, gondolta, amikor sötét gondolatok kerítették hatalmukba az éjjel sötétségében. Ha ő Szulejmán volt, akkor Hürrem pedig a hegyek, sztyeppék, folyók lánya.

Megbántották, szörnyen megbántották. Hirtelen rádöbbsent, hogy ő egy senki ebben a hatalmas palotában. Gyermekkori álmái itt helyben véget értek. Ennek a palotának az úrnője kell, hogy legyen, s az orosz mezők

falusi lánya, Alekszandra Anasztázia Liszovszka trónörököszt fog szülni az Oszmán trónra. Elérkezik majd az a nap, amikor az ő vére, az ő fia felül Szulejmán trónjára, és őbelőle pedig válíde szultán lesz. Faluja és hegyei elfelejtődtek ugyan, viszont a világ soha nem fogja elfelejteni a Hürrem nevet.

Éppen, amikor már azt mondogatta magának, hogy minden álma elveszett, miért hívja vissza őt az oldalára? Hogy élvezetet kaphasson tőle, majd ismét elhagyhassa őt? Tehát ez lenne ő mostantól? A török uralkodó néha elővett, majd elfeledett szerelmi játékszere? Mi történne, ha az ő Tacsam édesapja meghallaná ezt? Ha annak az óriási farkasnak, aki még a széltől is megvédte őt, fülébe jutna, hogy Alekszandra, akit lányaként vett karjaiba, az Oszmán palotában szerelmi játékszerré vált, mit mondana, mit tenne? Hogyan nézhetett volna ezek után annak az embernek az arcába, aki azt mondta neki, hogy „Menj, légy a szultán felesége.” Ennek még a gondolata is megnevettette. *Meghallom én még valaha újra Tacsam édesapám hangját?* méltatlankodott.

Igen, a szerelem csodálatos dolog: soha nem volt elege a szerelmeskedésből. A szultán hölgyének lenni káprázatos érzés, de ennyiben maradt az egész. Azt akarta, hogy annyira szeressék, amennyire ő szeretett, és azonfelül az egyetlen is akart lenni. Nem játékszer, amit megsimogattak, majd otthagytak. Nem, ő nem kér ebből. Senkitől sem. Még Szulejmántól sem. Felkészült arra, hogy ezt nyíltan megmondja neki. Azt, hogy miképpen fogja ezt megtenni, még nem tudta, de eltökélt volt.

Ahogy a szultán lakosztálya felé vette lépteit, feltűnt neki, hogy most először nem dobogtatta meg szívét az izgalom. Öntelten haladt el Daje asszony mellett. Amikor a hatalmas, súlyos ajtók kinyíltak, s ő átlépte a küszöböt, ugyanezzel a göggel jelent meg Szulejmán szultán előtt is.

Őfelsége az asztal fejénél ült. Még levenni sem volt ideje turbánját és kaftánját. Tehát ő is csak most érkezhetett. Amikor meghallotta az ajtó nyílását, felemelte fejét a térképek és a papírok közül, és Hürremre nézett.

Megpillantva őt, elmélkedő arca felderült és a lány felé indult.

– Beragyogtad a szemünket, a szívünket, melyek már napok óta vágyakoztak fényed után, Hürrem úrnő. Allah hozott.

Hürrem lassan felemelte a kezét és félbeszakította őt.

– Tisztában vagyok vele, hogy egy rabnak nincs joga kérésért folyamodni az uránál, most azonban alattvalójának mondanivalója van öfelségének.

A szultán meglepődött. Először egy mosoly suhant végig az arcán. Majd kíváncsiság érkezett és foglalt helyet sötét szemében. Még senkivel sem találkozott, főképpen nem egy nővel, aki ily módon szólt volna hozzá. Amikor a nagyvezír, Piri pasa a tisztelet legkisebb hiánya nélkül ellenezte az ötletét, nem zavarta túlságosan, hiszen a férfi idősebb révén tapasztaltabb is volt. A pasa azt mondta akkor, *„Uram, szultánom rendelkezik a bölcsességgel és a hatalommal, az államot képviseli, mindazonáltal, ha szabadna, egy szót kívánnék szólni.”* Most viszont ez a szép kisleány tűnt úgy, mintha valamiért őt készülne felelősségre vonni olyan hangnemben, amihez ő aztán egyáltalán nem volt hozzászokva. Hát nem ez vonzotta hozzá? Hürremnek ez a szabályokat be nem betartó, büszkeségének és önfejűségének, szókimondásának határokat nem ismerő jelleme? Ő nem csókolt kezét vagy szoknyát, nem hajolt meg, bármit, amit mondani akart, ki is mondta. Eddig csak Ibrahim volt olyan az életében, aki nem titkolta el gondolatait, és most már ez az orosz szépség sem. A szultán szomjazott a képmutatástól mentes arc és annak szavai után.

– Mondd hát, amit kívánsz, Hürrem úrnő. Remélem, hogy amit mondani fogsz, fényt derít majd a búbánatra, mely elgyengíti szépséges szemeid ragyogását. Hadd magyarázza meg mondanivalód a bánat okát, hogy így esélyt kaphassunk, hogy a mosolygó arcra¹⁴⁷¹ visszacsaljuk a mosolyt.

– Először vesse le urunk azt a turbánt és azt a kaftánt; ez volna az első mondanivalóm.

A szultán megdöbbenése csak fokozódott.

– A turbánt és a kaftánt? Azt kívánod, hogy levegyem őket?

– Igen – válaszolt Hürrem. – Hát nem Szulejmen mondta volna, hogy a szultán csupán egy turbán és egy kaftán? Én pedig a mondanivalómat nem a szultánnak, hanem uramnak, Szulejmennek kívánom elmondani.

Őfelsége már majdnem elnevette magát, hogy Hürrem továbbra sem volt képes helyesen kiejteni a nevét, miközben minden erőfeszítése ellenére magával ragadja a düh – noha az utolsó pillanatban sikerült elfojtania azt. A lány komolysága és kiejtési hibája igazából stimulálóan hatott rá. Megtette hát, amit kért, a saját kezével vette le a turbánt és a kaftánt, majd az állványra helyezte azokat. Ezután Hürremhez fordult.

– Szulejmen készen áll.

A lány úgy tett, mintha nem hallotta volna a szultán kísérletét, hogy a helyzetből viccet faragjon. Ő az életét tette most kockára. Vagy nyerni fog, vagy veszíteni. Nem volt választása, elvetette a kockát.

– Amit mondani kívánok az... Ma van a tizennegyedik napja.

– A tizennegyedik napja minek?

– Hogy itt hagyott engem.

– Hát hiányoztam?

Szulejmán próbált szeretetteljes hangot csempészni a kérdésébe, Hürrem viszont nem figyelt erre.

– Milyen fontossággal bír az urunk számára, hogy hiányzik nekünk? Nem hívtak, még csak nem is kérdeztek felőlem. Odadobtak engem a hárem gúnyolódásának. Ez azt jelenti, hogy őfelségének egyáltalán nem hiányzott az ő alattvalója, akinek még nevét se kedvelte, ezért megváltoztatta azt.

– De hát te sem üzentél nekem.

– Engedélyezett lenne ilyesmi egy ágyas számára?

Szulejmán szultán Hürremhez lépett. A lány arcát keze közé vette, és enyhén lehajolva belenézett a szemeibe. Láta a szomorúságot azokban a tengerkék, zöld szemekben, melyek úgy elbűvölték őt.

– Hát nem vagy te Szulejmen Hürreme? Természetesen idehívhatsz engem, kérdezhetsz rólam, üzenhetsz is nekem. Talán ő még így sem fog jönni, de Szulejmen boldog lesz, hogy az ő mosolygó arca gondol rá.

A felhők eloszlani látszódtak a lány szemeiben. Noha Hürremnek nem állt szándékában ilyen hamar leereszteni a vitorlát.

– Azt hallom, hogy Hürremmel való találkozás helyett van itt valaki, akit sasász vagy galambász Ibrahimnak hívnak, és őfelsége folyton vele tölti az idejét.

A szultán nem bírta már tovább magában tartani a nevetést.

– Hibádzik, amit hallottál, mosolygó arcom, ott van még Piri pasa is.

Majd Hürremet átkarolva mellkasához húzta a lányt.

– Ó, én mosolygó arcom, egy uralkodó legnagyobb szerelme az állam. Az állam még nálad is féltékenyebb. Őt nem lehet ám csak úgy elhanyagolni. Azon nyomban megragadja a férfit a gallérjánál és magyarázatot követel. Ráadásul a magyarázat, amit az állam igényel nem olyan, mint a tiéd. Annak nagy az ára.

Hürrem úgy döntött, a férfi mellkasához simul és csendben maradt. Elmondta, amit mondani akart és ő nem lett mérges. Ellenkezőleg, még meg is ölelte őt.

– Nehogy azt hidd, hogy a tizennégy nap alatt volt olyan pillanat, amikor ne gondoltam volna rád. Viszont az államügyek jönnek előbb. Ne feledd ezt és ne is kérd az ellenkezőjét. Egy dolgot ne feledd el; Szulejmen Hürremet szelet. Ő nem kívánja, hogy a mosolygó arc elhervadjon, hogy szemei búsan nézzenek. Ez az, amit mondanánk. Pusztán ennyit.

Hürrem valójában igen mókásnak találta, hogy a palotában folytonosan az többes szám első személy volt használatos. Mi is lehetett annál furcsább, mint azt mondani, hogy „mi” ahelyett, hogy „én”? De ez volt a hagyomány. Először meglepődött, nevetett rajta és még néhány botütést is kapott ezért Szümbül agától, végül aztán sikerült megszoknia. Emiatt, mikor Szulejmán „mi”-ként beszélt önmagáról, már nem tekintette

viccesnek.

Felemelte a fejét és viszonzta a szultán tekintetét. Nem volt csalárdság ezekben a szemekben. Szulejmán pontosan azt mondta neki, amit gondolt. Éppen úgy, ahogyan ő maga. Pillantásuk találkozott. Ahogy a szultán a haját cirógatta, Hürrem gondolatainak vihara fokozatosan lecsillapodott.

– És én már azt hittem, hogy megfeledkezett Hürremről.

Szulejmán a lányt vállánál megragadva, egy kissé távolabb toltá őt magától, majd ismét a lány megunhatatlan szemére szegezte sötét tekintetét.

– Itt van neked öfelsége szava. Szulejmen soha nem fogja elfelejteni Hürremet.

Gülbahar nem hitt fülének, amikor szolgálói meghozták a hírt, „A szultán újra magához hívatta Hürremet.” Amikor aztán éjszaka nevetés követte az orosz ágyas dalait, szinte megbolondult. Mindent a feje tetejére állított. Se nem aludt azon az éjszakán, se szolgálóit nem hagyta pihenni. A kaukázusi, durva természete visszatért. *Ezt nem tudom elviselni, panaszkodott szüntelenül. Nem hagyhatom, hogy egy kis orosz lány lecsapja a kezemről fiam édesapját.*

Hiába kezdődött az a nap oly derűsen. Reggel egyenesen a kis herceg szobájába ment, s a jövőbeli szultán életereje és boldogsága hatására Gülbahar minden gondjáról, bajáról megfeledkezett.

Vajon nem túlzom el? gondolta magában. Nagyobb jelentőséget tulajdonított volna az orosz ágyasnak, mint amennyit kellett volna? Végül is az erkölcsök, a hagyomány, a szokás – ezek mind ezt sugallták. A szultánnak joga volt bárkit, akit csak akart, az ágyába vinni a háremből. Ki törődik ezzel? *Eddig is mindig így volt, gondolta. Nem tiltakoztam egy görög lány ellen, se pedig gyönyörű, egyiptomi nők ellen, akiknek égő szénre hasonlító, hollófekete bőrük volt.* Akkor most viszont miért táplál

haragot az orosz hitetlen ellen? Bárhonnan néztük is, a lány még csak gyerek volt.

Gülbaharnak kétsége sem volt:

– Szulejmán szeretett engem – mormolta. Szulejmán, aki most elnevezte az orosz lányt Hürremnek, annak idején neki is mondta; „Legyen a neved Gülbahar. Hiszen oly szépséges vagy, mint egy rózsza, oly harmatos, mint a tavasz.”

Egy fiút szültem neki, gondolta Gülbahar. Ha Musztafa nem lett volna, Szulejmán trónörökös nélkül maradt volna Mahmud herceg halála után. Gülbahar volt az a nő, aki megakadályozta, hogy „mag nélküli szultán” váljon belőle. Amikor még csupán a trón lábánál állva készült felmászni arra, Szulejmán már karjaiban tarthatta herceget.

Ezek a gondolatok vízként enyhítették a szívében égő tüzet. Talán akkor nincs is mitől rettegnie. Még mindig ő volt a második asszony az Oszmán palotában. Amikor pedig Hafsza szultána meghal, ő lesz az első asszony az egész hatalmas Oszmán Birodalomban is.

– Jól van – elégedetlenkedett megint. – Akkor miért van még mindig bennem ez a felkavaró érzés? Miért tartok ennyire ettől a taknyos orosz lánytól?

Gülbahar haszeki aznap először adott nevet aggodalmának.

– Mi lesz, ha ez az orosz hitetlen fiút ad Szulejmánnak?

Ez volt az a nyugtalanság, ami napok óta emésztette őt. Tisztában volt azzal, hogy a lány az összes többi ágyastól különbözött. Nem tudta pontosan, hogy miben, csak azt, hogy más volt. Lenyűgözte a szultánt. *Nézd csak, Szulejmán már így is idehozta őt az orrom alá*, gondolta. *Ki tudja, mit tenne, ha a lány is egy fiúval ajándékozná meg?*

Esténként rémálmodtól riadt fel az ágyában, noha senkinek sem beszélhetett róluk. Hogyan is mesélhette volna el bárkinek, hogy minden éjjel egy sötét, piszkos, zsíros akasztóhurkot látott álmában? Kinek a nyakán fog megfeszülni ez az átkozott hurok?

Nem tudta tovább elfojtani a testében erősödő dühöt. Amikor az egyik szolgáló elmondta Hürrem válaszát egy ágyas kérdésére, teljesen megőrült. A kérdés így szólt:

– Hát egy kicsit sem félsz Gülbahar haszekitől? – A lány állítólag először visszakérdezett:

– Miért is kellene félnem tőle? – Aztán a szolgáló szerint nagyképpen így folytatta. – Én fiatal vagyok, ő pedig öreg. Ha a szüleim késnek még néhány évet, haszeki fiával lennék egyidős. A fiataloknak ki kell használniuk az idősek tapasztalatát. Én tisztellem őt. Hiszen végtére is, ő a rangidős.

Nézd csak azt az arcátlant, nézd csak! Gülbahar egész éjjel gyötrődött. *A hercegem még csak most töltötte be a hatot. Ő viszont már egy felnőt hárpia, miközben azzal kérkedik, hogy milyen fiatal.*

Annyi év után most először kiabált és átkozódott a saját cserkesz nyelvén. Másnap reggel, mikor a nap már felkelni készült, elszánta magát. Nem fogja megadni magát. Küzdeni fog a fia és a saját jövőjéért. Tomirisz királynő vére folyt az ereiben, aki kardjával a pokolba küldte Kiruszt, az iráni uralkodót. Csak úgy hagyta volna, hogy veszítsen az orosz hitetlennel szemben?

A nap egyre magasabbra hágott, mikor leghűségesebb szolgálójával kilépett a folyosóra. A lány észrevette, hogy Gülbahar tekintete semmi jót nem sugall, s megkísérelte lebeszélni őt, akármire is készül.

– Haszekim, jöjjön velem a rózsakertbe.

De hiába. Haszeki szultán dühösen a folyosó végébe ment, ahol Hürrem ajtaja előtt megtorpant. Szegény Dzsáfer nem értette, hogy mi történik, így csupán tisztelettudóan meghajolt Gülbahar haszeki előtt, majd kitárta az ajtót. A kölyök még örült is ennek a látogatásnak. Tehát Gülbahar végül elfogadta úrnőjének társulását.

Holott közel sem erről volt szó. Ahogy Gülbahar belépett, ordibálva törni-zúzni kezdett:

– Hol van az az orosz százlábú? – Széleseben keresztülhaladt három termen is, és berontott Hürrem szobájába.

– Te orosz arcátlan, te! – a somfa bottal a kezében verni kezdte a lányt. Meglepő módon Hürrem egyáltalán nem védekezett. Még csak nem is sikoltott. Csupán állt ott, szánakozó arckifejezéssel az arcán.

Gülbahar egyszerűen nem tudta levezetni a feszültségét. Üvöltözött, ahogy lesújtott a bottal:

– Te, aki megérdemli, hogy elpatkoljon; akinek nyaka a vágóhídra kellene, hogy kerüljön.

Senki sem állíthatta meg Gülbahart. A hatalmas, erős cserkesz szépség egyik karjával ellökött mindenkit, aki közéjük akart állni, míg a másikkal folytatta a verést. Aztán félredobta a somfa botot, és kézzel ütötte és pofozta Hürremet. A hajánál fogva lecibálta őt a padlóra. Belerúgott. Egy hajcsomó ragadt a kezében. Megkarmolta az arcát, a szemeit.

Hürremtől azonban semmilyen válasz nem érkezett. Sem egy mozdulat, sem egy hang. Csendesesen tűrte el a félelmetes támadást. Mindössze végig Gülbahar arcát bámulta, illetve gyönyörű hajának kitépett csomóját, mely a nő ujjai között maradt. *Gülbahar*, mondta magának, *átkozni fogod te még azt a napot, amikor megismertél.*

Mikor Gülbahar haszeki távozott és otthagyta őt rongyosan, megszagatva, Hürrem megpróbált feltápászkodni. Azután, mintha elájult volna, hagyta magát visszazuhanni a földre. Úgy hevert ott egy darabig.

Huszonhetedik fejezet

Szümbül aga halálra rémült.

– Ha a pokol befagyna, akkor sem mondhatnám ezt! – kiabálta méregtől remegő hangon. – Semmiképpen sem, nem lehet!

Hürrem egyáltalán nem figyelt rá. Ő csupán a tengert bámulta az ablakából. Hürrem ezt az ablakot kedvelte a legjobban. Mivel innen ráláthatott a tengerre, viszont senki sem nézhetett be hozzá, ráadásul a háremben található azon ritka ablakok egyike volt, melyet nem rácsoztak be.

Ha néhány nappal ezelőtt lettek volna, már biztosan a hátát ütné a botjával, hogy a Gülbahar által kihagyott részeket is lilává horzsolja, Szümbül azonban most tehetetlen volt. Ki merne bántalmazni egy nőt, aki a szultán ágyába került? Amikor a férfi ráeszmélt, hogy mindez a kiabálás és ordítás nem használ, igyekezett szertartásosságot kölcsönözni a hangjának, majd alázatos viselkedést öltött magára.

– Hürrem úrnő, megbolondult? – mivel az első éjszaka után többször is meg lett már hívva a szultán szobájába, neki sem volt más választása, mint felhagyni az Alekszandra megnevezéssel. – Hogyan mondhatná bárki a hatalmas szultánnak azt, hogy „nem lehet”?

Amikor látta, hogy a lány egy szót sem szól, a körülötte álldogáló szolgálókhoz fordult.

– Miért nem mondjátok meg neki ti is? Talán lenyeltétek a nyelveteket? Amikor őfelsége azt mondja, „jőjj”, ki hallott már olyat, hogy az

asszony nép azt üzenje, nem megy? Megtörténhet egyáltalán ilyesmi?

A szobában mindenki gyámoltalanul nézett maga elé. Természetesen nem lehetett. A háremagának igaza volt, habár Hürrem eddig is korábban lehetetlennek vélt dolgokat tett lehetővé. Merzuka és Szetáret szinte tagadóan rázták fejüket, noha egyiküknek sem volt bátorsága, hogy kinyissa a száját. Mindannyian el voltak képedve. A szultán elküldte a háremagát, hogy meghívassa magához az úrnőjüket, ő pedig ragaszkodott ahhoz, hogy nem megy. Ilyesmit még soha senki nem látott vagy hallott.

Hürrem hirtelen a szakadatlanul könnyörgő férfi felé fordította a fejét. Akkor látszott, hogy Gülbahar szultána mennyi véres karmolást ejtett rajta. Arcának egyik oldala sötétlilává színeződött az ütésektől és pofonoktól.

– Miért ne lehetne? Hát persze, hogy így lesz.

Majd felkelve onnan, ahol eddig ült, fenyegetően Szümbül agához lépett. Olyan közel volt, hogy érezte a férfi szájának gyomorforgató szagát.

– Hát nem látod? – mondta. – Nézd meg jól, hogy milyen állapotban vagyok. Az arcom, a szemeim szét vannak szaggatva. Mindenhol karcolások, zúzódások borítanak.

Sarkát dühösen a padlónak verte.

– Hogy mehetne bárki ilyen állapotban öfelsége elébe? Tégy, amit akarsz, mondd el annak, akinek kívánod. Hürrem úrnőnek van rá mentsége. Mondd, hogy nem fog jönni. Ennyi az egész.

Szümbül agának nem volt szíve ránézni a lány horzsolásokkal és karmolásokkal teli arcára. Azonban továbbra sem adta fel:

– Ne tedd ezt, Hürrem úrnő, ne csináld. Miattad urunk haragos lesz. Gyerünk, hát nem törődsz a saját életeddel? Nem szégyen, gyalázat ez ránk nézve?

Kérdésére nem kapott választ, noha a szolgálók morgása világossá tette; igaza volt.

– Mi lesz, ha odamegyek és azt mondom, „Hürrem úrnő nem jön. Én megpróbáltam rávenni, önfejtésé azonban legyőzhetetlen. Nem tágított a

szavától; nem fog jönni.” Az urunk Sötét Aliért küldet majd, és megparancsolja nekem, hogy tegyem nyakamat a zsíros hurokba. Allahra esküszöm, hogy megtenné.

Bármit is tett, bármennyire is hízelgett neki, hatástalan volt. Még fenyegetése sem hozott eredményt:

– Megfoglak a karodnál és odaráncigállak, ha kell.

– Csak azt próbáld meg – morgott Hürrem a férfi szemébe nézve. – Azt próbáld meg; aztán lásd, mi történik majd.

Szümbül elég tapasztalt volt már ahhoz, hogy tudja, mit jelentett ez a megfélemlítés. *Mi a pokolért kellett az ördögre hallgatnom*, gondolta magában talán már az ezredik alkalommal. *Milyen gondokat szakított már így is a nyakamba az a lépcsők alatti kaland?*

A háremaga most valóban bonyolult helyzetben találta magát. Vaskos, sötét nyaka a bolond orosz lány és a szultán akarata közé szorult. Ha lefelé köpött, ott a szakálla volt, ha felfelé köpött, ott pedig a bajsza. Kétségbeesetten sóhajtozva hagyta el Hürrem lakosztályát.

Hürrem, aki visszautasította a meghívást, azon az estén nem látogatta meg Szulejmánt. Szümbül aga pedig nem mert közvetlenül elmenni hozzá és azt mondani, hogy nem jön. A megoldást Daje asszony jelentette, akinek siránkozva súgta fülébe az üzenetet. Ha a szultán méregbe is gurult, a dajkáját nem fejeztette volna le.

Amikor Hürremre várakozva Szulejmán megpillantotta a hetvenéves, öreg dajkáját maga előtt, meghökkent. Az idős hölgy a szavait óvatosan megválogatva újságolta el neki, hogy Hürrem úrnő szörnyen elnézést kér, de nem képes teljesíteni a szultán parancsát egy bizonyos oknál fogva, így, habár rendkívül szeretné, nem tud megjelenni ma este. A szultán lágyan megkérdezte:

– Milyen oknál fogva, Daje anyám? – A nő csendben állt a tehetetlenségtől. Mit is mondhatott volna a hatalmas szultánnak? Lehetett azt válaszolni, hogy „Gülbahar haszeki felhasította a gyönyörű lány arcát.”

A szultán látva, hogy dajkája lehajtotta a fejét, durcás arckifejezéssel kezdett a szobában ide-oda járkálni. Daje asszony jól ismerte már Szulejmánt ahhoz, hogy tudja, ez nem jó jel. A szultán, amikor egy fontos döntés előtt a gondolataiba merült, mindig így járkált fel s alá, akár egy oroszlán a ketrecében, és lépteinek szaporázása mérgének fokozódását jelentette.

A fiatal szultán váratlanul elkiáltotta magát.

– Akkor ismét legyen megüzenve. Hürrem rögvest jöjjön elé. Hiszen mióta léteznek szavak a szultán szavai felett, mióta lesz kettő abból, amit ő egynek mondott, dajka?

A második meghívás felelete szintén nemleges volt. Hürrem, annak ellenére, hogy égett a vágytól, hogy karjaiba dobhassa magát, nem ment Szulejmán lakosztályába. Az uralkodó, aki szinte bele örült a méregbe, más választási lehetőség híján egyedül aludt az ágyban, ahol előző este még Hürrem illatát belélegezve feküdhett.

Hogy Hürrem a szultán mindkét meghívását elutasította, a háremben szinte földrengést okozott. A hírt először Hafsa szultánának, majd Gülbahar haszekinek vitték meg. A válide szultán, aki hallott az incidensről, nem volt túlságosan meglepődve Hürrem reakcióján. Tisztában volt a lány büszkeségével és önfejűségével. Nem mintha a szultán elé mehetett volna azokkal a verésnyomokkal és azt mondhatta volna horzsolásait mutogatva, hogy „Nézd, mit tett velem a fiad édesanyja.”

Hogy a lány nem védekezett Gülbaharral szemben, talán egyfajta taktika volt. Elszenvedte a verést egy hang nélkül, most pedig elzárkózott a szobájában. Most ő volt az egész történetben az áldozat. Fiának, aki híresen igazságos volt, a mártírság volt a gyenge pontja. Főképp, ha a verés mártírja egy fiatal, gyönyörű nő volt, akinek öleléséből nem tudott kiszakadni.

– Ó, szegény Gülbaharom – mormolta a válide szultán mélyen

sóhajtozva. – A féltékenység vett rá erre a melléfogásra, ugye? Mialatt azért könyörögtél, hadd el ne veszítsd Szulejmánt, a jövőd kicsúszott a kezeid közül.

A szemben lévő lakosztályban egészen más szelek fújtak. Amikor Gülbahar szultána meghallotta, hogy a lány nem ment a szultánhoz, alig bírta elhinni.

– Biztos vagy ebben, te nő? – kérdezte szolgálóját. – Ha van ebben hazugság, tévedés, botot kapsz a hátadra, azt ugye tudod?

– És nem is egyszer, hanem kétszer. Urunk kétszer is hívatta, a kacér lány viszont mindkét alkalommal felhúzta az orrát és nemmel válaszolt.

Nézzenek csak oda, gondolta Gülbahar. Őszintén szólva, erre még ő sem számított. Ellenkezőleg, azt várta, hogy a lány mindenféle túlzásokkal megtűzdelve árulja el őt a szultánnak.

Gülbahar most viszont mély boldogságot érzett. Szulejmán bizonyára felháborodik ezen és kirúgatja ezt az arcátlan lányt a palotából. Talán még Isztambulból is számúzi. *Igen, valószínűleg így tesz*, suttogott magában egész éjjel.

Ám Szulejmán nem tett így. Másnap Daje asszonyt menesztette Hürremhez. Természetesen ő is értesült arról, hogy Gülbahar támadta meg a lányt.

– Miért szomorít el bennünket? Miért nem jön és mondja el panaszát? Bármit is kíván, mi teljesítjük azt. Vagy azt gondolja, hogy mi engednénk, hogy mosolygó arca elhervadjon? – küldte üzenetét a dajkájával.

Az idős nő már oly sok éve élt a palotában, de most először tapasztalt ilyen történéseket. A szultán magához hívatta egyik ágyasát a háremből, a lány pedig azt feleli, nem megy? Mire a szultán nem hogy méregbe gurulna, hanem még egyszer megkéri őt, sőt, könyörög neki? Ahogyan a nő haladt tovább a napfény után vágyódó folyosón, megállás nélkül imákat

mormolt:

– Az ítéletnap közel van, óvj meg minket, Allahom.

Hürremhez való látogatása előtt, úgy vélte, jobb, ha elmagyarázza a helyzetet a válide szultánnak. A két idős nő összedugta a fejét és duruzsolt. Hafsza szultána rákérdezett:

– Rendben van, Daje, mondd meg nekem. Mi lesz ennek a vége?

A tapasztalt dajka válaszolt:

– Szultána anyám, ez egyértelműen szerelem. Meg kell tenni a megfelelő óvintézkedéseket.

Fény villant fel a válide szultán szemében. Tehát csakúgy, mint ő, a szultán dajkája is jóváhagyta Szulejmán szerelmét az orosz lány iránt.

Mire Hürrem lakosztályába megérkezett, Daje asszony némileg nyugodtabb volt. A lány, amikor meglátta az idős nőt, sebesen felugrott és jó modorral megcsókolta a kezét. Ülőhelyet keresett neki. Hogy kényelembe helyezze őt, saját kezével tett párnákat a háta mögé.

– Szegény gyermekem – szólt az öreg hölgy, meglátva a köröm- és ütésnyomokat Hürrem arcán. Aztán, hosszasan elmesélte neki, mennyire elkésérítette a szultánt, hogy nem találkozhattak. Ügyesen hozzátoldott Szulejmán minden egyes szavához legalább még ötöt.

Mialatt Hürrem szíve szinte repült boldogságtól, hogy ki ne mutassa érzelmeit, megölelte Daje asszonyt.

– Hogyan mehetnék nagyra becsült szultán uram elébe? – kérdezte gyengéden. – Csak szégyenkeznék a megjelenésem miatt. Nem bírnék az arcára nézni. Mit tegyek, ha meglátja majd ezeket a sebeket és undorodva elfordul tőlem?

A nő, látva a lány szeméből előtörő könnyeket arra gondolt, hogy valóban nagy a szerelem, majd visszatért Szulejmán szultánhoz. A szultán arca, aki reménykedve várta a hírt, elkomorult Hürrem válaszából.

– Tehát mindennek az oka a veszekedés Gülbahar és Hürrem között. – Szulejmán hangja haragjáról árulkodott.

– Világosan így van, szultán fiam. Habár, tudnod kell, hogy ez nem veszekedés volt.

– Mi más?

– Nem is tudom, hogyan mondjam... Attól tartok...

– Mitől tart az én Daje anyám? Akire úgy tekintek, mint a saját édesanyámra. Nélküled nem lehetnék most az, aki vagyok. Tart-e egy anya a gyermekétől? Mondd meg; ha nem veszekedés, akkor mégis mi történt Hürrem és Gülbahar közt?

Valójában a nő egyáltalán nem félt, hanem mivel tudta, hogy a beszélgetésük után a szultán kétséget kizáróan Gülbaharra fogja zúdítani felbőszült nyilait, igyekezett minél óvatosabban megválogatni a szavait.

– Meghallgattam mindazokat, akik szemtanúi voltak, szultánom, mind pedig láttam a saját szememmel. Nem volt itt szó veszekedésről. Gülbahar haszoki alaposan helyben hagyta a lányt. A szegény pára arca és teste karmolásokkal és zúzódásokkal van tele.

– Hürrem nem is viszonzta ezeket?

– Még a kezét sem emelte fel. És azoknak, akik erről kérdezték, állítólag úgy válaszolt; „Ki merné ráemelni a kezét urunk hercegének édesanyjára?”

Ezek szerint, amit hallott, az igaz volt. Hürrem csak állt ott, és eltúrte, hogy Gülbahar megveri, széttépi őt. Nem válaszolt rá sehogyan. Szájából egy szót se szólt. Nem is kiabált vagy sikoltozott a fájdalomtól. Egyébként is, a háremben csupán Gülbahar üvöltését lehetett hallani.

Daje asszony észrevette, hogy itt volna a sora azoknak a szavaknak, melyeket Szulejmán szultán már türelmetlenül várt, ám neki még sok mindent számításba kellett vennie. Hiszen ha csak úgy kimondja őket, minden bizonnyal ő lenne Gülbahar hóhéra. Viszont a szultán dühét sem akarta fokozni.

Szulejmán szultán látta, hogy dajkája habozik.

– Mondd meg, dajka. Hogy van Hürrem? Mit mond, mit gondol? Okol-e bennünket Gülbahar a rosszhiszeműségéért?

– A saját fülemmel hallottam, hogy milyen szaporán verdesve vágyakozik szíve az urunkkal való újabb találkozás után – kezdte mondandóját a nő. – Láttam a vágyakozás könnyeit is. Azonban szultánom; Hürrem szégyellené, ha sebeivel kellene megjelennie előtted. Nem is fog idejönni, mert azt mondja, „Nem szabad, hogy urunk lásson engem ilyen állapotban.” Másfelől...

– Másfelől micsoda? – próbálta előcsalogatni belőle a szavakat a szultán, mikor elhallgatott.

– Másfelől Gülbahar sem teljesen ok nélkül tette, amit tett. Végül is, ő úgyszintén szerelemből cselekedett. Ez, amit szerelemnek hívnak, nem hallgat a parancsokra. Az asszony nép, ha egyszer féltékeny...

Daje asszony nem tudta folytatni erőfeszítését, hogy Gülbahar lépésére kifogásokat keressen. Még mielőtt befejezhette volna mondatát, miszerint ha a féltékenység valakit a hatalmába kerít, bármire képes lesz, Szulejmán karon fogta az idős dajkát és elsegítette az ajtóig.

Gondolkodnia kellett. Agya és szíve között kellett bolyongania, leszűrnie, hogy mi a helyes és mi a helytelen, és meghoznia a megfelelő döntést. Az ő neve Szulejmán volt. Szulejmán törvénye, igazságossága nem inoghatott meg.

Pontosan ebben a pillanatban hirtelen megtorpant. *Szulejmen*, mondta magának mosolyogva. *Szulejmen...*

Szulejmán szultán viharként tört be, kaftánjának vége lebegve követte. Gülbahar, aki reménykedve várta, hogy a szultán belefáradjon az orosz hitetlen szeszélyeibe és magához hívassa őt, sietve szaladt, amikor meghallotta a fiatal szultán kiáltását:

– Hol van úrnőnk?

Egy pillanatra szíve megdobbant az izgatottságtól. Hiszen ahelyett, hogy maga elé hívta volna fiának édesanyját, saját maga jött el ő hozzá. Hadd

lássá ezt az orosz százlábú.

Csakhogy volt valami különös érzése ezzel a látogatással kapcsolatban. Óriási pánik lett úrrá a környezetén. Először nem tudta mire vélni szolgálólányainak szétszéledését. Hiszen a szultán nem jött Gülbahar haszeki lakosztályába. Mégis mi történhet odabent, ami annyira megrémítette a lányokat, hogy azok még őbelé is beleütköztek, ahogy szétszaladtak? Gyors léptekkel a hangok forrása felé vette az irányt.

Szulejmán akkor éppen üvöltözött.

– Mondd, meg merre van az úrnőtök? Vagy talán elkövetett szemtelenségének szégyene miatt fél elénk merészkedni?

Allah, segíts meg! Ezek voltak az első szavak, melyek Gülbahar fején keresztülfutottak. *Allah, segíts meg!* Fiának édesapja, nem szerelemből, hanem dühösen jött a küszöbére.

Kinyitotta az ajtót és belépett a tágas nappaliba, ahol a szultán őrjöngött. Az utolsó néhány szolgáló életét mentve menekült ki azon az ajtón, amit ő éppen kitárt. Gülbahar most látta őt először ilyen mérgesnek. Turbánja sem volt a fején. A haja égnek állt a haragtól. Arcának egyik izma folyamatosan remegett a felindultságtól. És amiért orrán keresztül lélegzett, formás ajkai felett bajsza is meg-meglebbent. Kezeit csípőjére helyezve járkált fel és alá a nappaliban, eszeveszetten ordítózva. Felháborodásában még az ajtónál álló Gülbahart se vette észre.

– Üzend meg hercegünk édesanyjának, hogy jöjjön elénk azonnal.

A nyíl elhagyta az íjat, gondolta Gülbahar. Féltékenysége elképzelhetetlen lavinát indított el. Dehát a sors akarta így. Bármilyen is készül most megtörténni, hadd történjen. *Vagy sikerül lecsillapítanom ezt a dühvihart, vagy ez a szél sodor magával a kőszirtig.*

Viszont soha nem engedte volna, hogy elnyomják. Magabiztos volt. Akármilyen is legyen az ára. Én vagyok Musztafa herceg édesanyja. A jövő szultán édesanyja.

Nyugodt arckifejezést próbált felölteni és megszólalt:

– Urunk hercegünk édesanyját hívatta?

Amikor a nő hangját meghallotta, Szulejmán mérgesen odafordult. Sötét szemei vörös parázként izzottak. Gülbahar abban a szent pillanatban ráébredt, hogy veszített.

Megrázta Szulejmán hangja, mely ágyúként dörgött.

– Mégis mióta ronthat be hercegünk anyja az ágyasok szobáiba és verhet meg egy gyámoltalan ágyast nyilvánosan?

Gülbahar úgy vélte, ésszerűbb, ha csendben marad. Hadd lássuk, mi más mondanivalója akadt még Szulejmánnak?

– Milyen szokás, hagyomány, szabályzat, modor az, ami ezt megengedi, asszony?

A férfi továbbra is az orrán át lélegzett. Amikor megcsapta az arcát, Gülbahar érezte, hogy lehelete oly forró, mint a dühe.

– Vagy esetleg a haszekink szeretné rendbe tenni a szultán háremét?

Gülbahar halkán susmorgott:

– Amit mi tettünk, az nem rend volt, hanem leckéztetés.

– Leckéztetés? Miféle lecke?

– A jó modor leckéje annak, aki urunk ágyába kerülése után elkényeztetetté vált és helyét elfelejtve viselkedett.

– Tehát egy haszeki betörését az ágyasok lakhelyébe, azok hajának húzogatóását, megtépését, sőt, mi több; azok bottal verését, pofozását és megrugdosását jó modornak neveznéd, te asszony?

– Azt gondolom, hogy ahol szükséges, ott igen, uram.

– A fene vigyen el, asszony, miféle szavak ezek? Ha valami baj van, nincs már senki a haszekiken kívül, aki leckéket osztogathatna? Mire valók akkor a hárem szolgálói? Netalán a haszeki ilyen munkára vágyakozik?

Gülbahar nagyon nyelt, megpróbált nyájas szemekkel a férfira pillantani és megbékíteni a haragját. Még egy kisebb mosollyal is szerencsét próbált.

– Ahogy öfelsége is tudja, néha a düh megelőzi az elmét. Ön szokta ezt mondani nekem. Emlékszik; amikor egyik nap Maniszában...

Gülbahar kísérlete, hogy emlékeztesse őt a Maniszában töltött szerelemmel teli napokra, teljesen kudarcba fulladt, amikor a fiatal szultán kiabálva félbeszakította:

– Miféle düh, miféle elme, asszony? Te nem tudod, mit beszélsz! A szultán háremében van-e joga az asszonyoknak a dühre? A düh versenyében az elme ellen, a mi feladatunk, hogy előbbre juttassuk az elmét, nem pedig a nőké, akik ágyunkba fekszenek és hercegeket adnak nekünk.

Mily nyers szavak voltak ezek! Egy morzsányi szerelem sem rejlett bennük.

– Bármit is tett az alattvalója, azt az önért érzett szerelemből tette, szultánom. Azonban látom, hogy ez túlságosan feldühítette önt.

– Hallgass, asszony! Ez bűn. Ne kezdj bele a rágalmazásba is. Hiszen a neved már így is verekedő haszeki, legalább ne hagyjuk, hogy még rágalmazónak is nevezzenek!

– Azt mondta, verekedő haszeki, őfelsége?

– Igen, ezt mondtuk. Mégis mit gondolt? Egy ártatlan lányt, aki még csak a kezét sem emelte...

Szulejmán haragjának ezen a pontján úgy döntött, hogy elhallgat egy másodpercig és kissé visszafogja az érzelmeit. Aztán folytatta, a korábinál is határozottabb hangsúllyal.

– Mire számítottál, mi más nevet aggatnának egy haszekire, aki irgalmatlanul elver a hárem közepén egy lányt, akit egy nappal korábban az ágyunkba vittünk?

– Nem volna-e sokkal megfelelőbb név az epekedő haszeki?

– Hát még mindig nem vagy tisztában a szégyennel, amit okoztál? A palota népe mostantól úgy fog tekinteni hercegünk, a trónörökösünk Musztafa kán édesanyjára, mint a verekedő haszekire. Szulejmán szultán fia édesanyjának hírneve így fog eljutni palotánk falain túl a hét világba!

Gülbahar már éppen kezdett vereséget szenvedni az akaraterő kegyetlen

háborújában, melyet magában vívott meg. Hogy megállítsa a könnyek árvizét, szemeit tágra nyitotta:

– Akkor – szólt Szulejmán parázként égő szemeibe nézve, – add csak oda nyakamat a hóhérnak. – Mély levegőt vett. – Ha életünkkel fizetünk, meg tudjuk óvni urunkat a szégyentől, amibe mi rángattuk őt bele szerelmünk miatt. Jobb is az, minthogy szerelmétől megfosztva éljünk. Mi inkább eltávoznánk ebből a világból. Aki tudja, tudni fogja, utánunk azt mondják majd, a szerelem mártírja. Akik nem tudják, kinevetik majd, mondván, hogy ezzel vége is lett verekedő haszekinek.

A nő hangneme, szemrehányással teli, de engesztelhetetlen egyenessége lenyűgözte Szulejmánt. Most látta így Gülbahart életében először. Fiának édesanyja arra célzott, hogy „Nem tudtam rávenni szerelmemet, hogy a józan ész szavára hallgasson, mit tehetnék.” Most pedig még provokálja is őt, hogy vegye el az életét, amikor a lábainál kellene hevernie és megbocsátásért könyörögnie.

Egy pillanatig habozott: *Mi fog most történni?* Ha megkegyelmez neki azzal, hogy „Tűnj el a szemem elől. Nehogy még egyszer ilyen arcátlanságot művelj,” azt fogják majd beszélni, „Így osztaná tehát Szulejmán az igazságot?” Még ha nem is merné senki ezt hangoztatni, bizonyára ez volna a gondolatuk. Hürrem is megkérdőjelezné őt, „Hol van az a híres-neves igazságosságod?” Gülbahar megásta a saját sírját. Valójában, ha nem lett volna egy herceg édesanyja, a megérdemelt büntetés pontosan a nő akarata szerint zajlott volna le. Ám egy nap, amikor Musztafa felnő, meg fogja kérdezi: „Feláldoztad édesanyámat egy ágyasért?” Hogyan lesz képes fiának szemébe nézni?

Emellett a Gülbaharral együtt töltött, mesés idők emléke is ott volt. Azok a gyermeki örömmel ékesített, csodálatos napok hirtelen megjelentek Szulejmán fejében. Milyen boldogok is voltak szőlőszüret idején, mikor egymás kezét fogva mezítláb sétáltak a szőlőszemeken! Gülbahar megkérdezte tőle, „Vajon megisszák-e majd borként azokat a

szőlőket is, amiket mi tapostunk össze a lábunkkal?” Szulejmán pedig megcsókolta a lány szőlődarabokkal borított lábát.

Nem, nem tudta volna feláldozni őt. Viszont nem hagyhatta büntetlenül sem. A hatalmas Szulejmán nem veszíthetett egy féltékeny haszekivel szemben. *Ó, gondolta Szulejmán, az igazságosság mérlegét egyenesben tartani egyáltalán nem olyan, mint háborúban kardot forgatni, puskagolyót lőni vagy íjakat megfeszíteni.* Bárhogyan is, az igazság igazság marad. Azt muszáj volt megadni. Nagypjának édesapja, Fatih Mehmed kán hozott rendet ebbe az óriási országba, az általa elrendelt törvényekkel. Édesapja, Javuz Szelim kardjával gondoskodott erről a rendről. Szulejmánra pedig nem csupán hadjáratai miatt fog emlékezni a világ, hanem magától értetődően Törvényhozó^{48} volta miatt is. Hiszen, ha a hódítás vagyon volt, az igazságosság kellett, hogy legyen a vagyon alapja.

Szulejmán egyszerre visszatért a gondolatai viharából. Gülbaharnak feltűnt, hogy a férfi szemeinek parazsa már majdnem teljesen kialudt. Remény ébredt benne. Lehetséges volna, hogy szerelme mégis győzni fog? Talán mindjárt meg is ölelik egymást? Fel tudnának végre együtt ébredni ebből a rémálomból?

A szultán, háta mögött összefonva a kezeit, az ablak felé sétált. A tengerre nézett a fákon túl, melyeknek csupasz ágain hó pihent, át a Boszporusz túlparti dombjaira, ahol fehér és zöld színek találkoztak. Majd anélkül, hogy megfordult volna, kihirdette a döntését.

– Ez a végső határozatom, Gülbahar úrnő. Trónörökös Musztafa kán édesanyja legkésőbb holnap elmegy a Szaruhan tartományba^{49}. Ott fiunkat elviszi Maniszába, ahol gondját viseli majd fiunk oktatásának, nevelésének és hozzánk méltó férfivá válásának. Ez az utolsó szavunk.

Megfordult, s anélkül, hogy Gülbaharra nézett volna, aki remegett a száműzetés ítéletét hallva, erős léptekkel távozott.

Másnap a kocsik indultak is Musztafa herceggel és édesanyjával,

Gülbahar úrnővel a palota udvaráról el, messze a száműzetésbe. Gülbahar betakargatta sérelmeit a reménnyel, hogy egy napon a szultán édesanyjaként tér majd meg, és egyszer sem nézett vissza. Csupán azt morogta:

– Nem fogok többé érted imádkozni, Szulejmán. Aki a skorpióval, a százlábúval alszik, viselje csak a következményeket.

A szultán figyelte a szomorú jelenetet, amíg a kocsik el nem tűntek. A látszat megfért a szabályokkal, a hagyománnyal és az igazságossággal. A hercegek, amikor elértek egy bizonyos kort, oktatás céljából elküldettek valahova a palotától messze. Ő pedig pont így tett most. Hát nem édesanyja az, aki a legjobban gondját tudja viselni a hercegnek? Megkímélte Gülbahar életét, azonban megölte a szerelmét.

Az igazság kardja ilyen sebet ejtett. Szulejmán érezte, hogy valami eltörik benne, a feje is fájt. Természetesen már tudta is, mi lenne erre a legjobb orvosság. A háború és Hürrem. Mindkettő karnyújtásnyira volt tőle.

Huszonnyolcadik fejezet

Hürrem igen hamar begyógyította Szulejmán szultán sebét. Indulása után egy héttel Gülbahar haszeki már régen elfelejtődött.

A szultán aznap este végre újból találkozhatott mosolygó arcával, aki napokon át elutasította meghívásait. Ahogyan Hürrem besiklott az ajtón, úgy tűnt a fiatal férfi számára, mintha maga a nap jelent volna meg a szobájában, ahol izgatottan és türelmetlenül várakozott. Hürrem semmivel sem takarta el a haját. A szultán pedig eddig még nem látta így a lány haját egyszer sem. Most két oldalról szorosan megkötözték, majd a feje búbjára tűzték akár egy vörös koronát. *Annyira illik hozzá*, gondolta. Szulejmán érezte, hogy máris forr a vére ereiben.

Különös. Hürrem szerfelett levertnek látszott. Fejét előrehajtva, nem is nézett rá. Mintha bármelyik pillanatban elsírhatná magát. Szulejmán nem értette ezt a bánatot. Hát nem boldognak kellett volna lennie, kacagnia, örömteli nevetésével lármát csapnia, kihúznia őt a gondok közül, amik szívét nehezítették? Nem volt tudatában annak, hogy az ő kedvéért feláldozta tíz évnyi szerelmét, az egy és egyetlen hercegének édesanyját?

A szultán váratlanul felpattant a helyéről, hogy felderítse a hangulatot, s mosolyt ébresszen a lány arcán.

– Hála Allahnak, a sors megengedte, hogy ismét meglássuk azt a gyönyörű arcodat. – Még így sem történt a legapróbb változás sem Hürrem arckifejezésében. Ellenkezőleg, a búslakodás párával társult, ami aztán úgy takarta el azokat a megunhatatlan szemeket, mint egy hálósövet.

– Tisztában vagyok vele, hogy a nagyrabecsülésemet nem mutattam ki elegendően, nagyra becsült szultánom. Szégyellem azonban elmondani az okát.

– Nincs is rá szükség, hogy elmondd. Már tudom. Az arcátlan pedig megbűnhődött az irántad tanúsított illetlen viselkedése miatt.

Hürrem felemelte fejét és végül aznap először belenézett Szulejmán szemeibe. Aztán megint csak a padlóra szegezte a tekintetét.

– Dehát ő a fiad édesanyja – suttozta.

– Igen, büntetése pontosan azért volt ilyen enyhe, mert ő Musztafa herceg édesanyja. Különben bűne teljesen mást érdemelt volna. Emellett...

A lány ismét susmorogni kezdett, alig hallható hangon.

– Miféle bűn, öfelsége? Akármilyen is az, amit az a nő, aki egy derék fiút ajándékozott önnek, tett, lehetne azt bűnnek nevezni?

Szulejmán meghökkent. *Biztosan félreértettem*, gondolta egy pillanatig. Hürrem tényleg azt a Gülbahart védte volna előtte, aki ütötte, nem, nem csupán ütötte, hanem széjjeltépte őt?

– Ő kezét emelt rád, megütött téged – tiltakozott.

– Meg voltak rá az saját indítékai.

– Micsoda indíték? Semmilyen indíték nem mentheti fel őt az alól, hogy kezét emelt egy nőre, aki a szultán ágyában aludt. A kéz, melyet rád emeltek, úgy tekintendő, mintha ránc emelték volna. – Hürrem, minden komolysága közepette, majdnem ismét fennakadt ezen a „ránk” szón és nevetésben tört ki, ám visszafogta magát. A beszélgetés legvégéig játszania kellett a szerepét.

– Habár, ha én találtam volna magamat szemtől szembe az ön elvesztésének veszélyével, én máshogy viselkedtem volna.

Szulejmán Hürremet viharos tengerhez hasonlította. Egyik pillanatban még vadul, a másikban viszont már szelíden hullámzik. Hiszen az előbb még Gülbahart védelmezte, most pedig azt mondja, hogy eltérően viselkedne.

– Szóval te miképpen cselekedtél volna?

A lány újból felemelte tekintetét a földről és áthatóan Szulejmán sötét szemébe dőfte. A fiatal férfi reszketett a szemek szépségétől.

– Én... nem vertem volna meg azt a nőt, aki megpróbálna elvenni önt tőlem – suttogta. – Én megöltem volna. – Majd figyelmen kívül hagyva a büszkeség szikráit, melyek a szultán szemeiben ragyogtak, kinyújtotta mind az öt ujját, mint karmokat egy álom felé. – Belemártanám kezemet annak az ördögnek a mellkasába, és kitepném a szívét a helyéről.

Szulejmán beleborzongott az erőbe, mellyel a lány töltötte meg a hangját és tekintetét, ám a hízélgéstől hamar visszanyerte férfias önérzetét. Hürremet karjai közé véve, elhalmozta őt csókjaival. Hürrem egy idő után kiszabadította magát ebből a forró támadásból:

– Egyszóval, szultánom; Gülbahar haszeki haragja valójában igen gyenge volt. Ezenkívül én nem próbáltam önt elvenni tőle.

Hogyan is? A fiatal szultán ezen lepődött meg csak igazán. Épp, amikor már arra készült, hogy döbbenetét kérdésbe öntse, Hürrem megszólalt:

– Én hajlandó lettem volna az árnyékban maradni, egy sarokban. Mindaddig, amíg közel lehettem volna őfelsége illatához, bőréhez, hangjához. Amikor uram azt mondta volna, hogy jöjtek, én röptem és karjaiba ugrottam volna. Ez elegendő lett volna számomra...

Szulejmán megint megragadta Hürremet. Ezúttal szorosabban ölelte át, nehogy a lány ismét elszökhessen. Ahogyan a lány küzdött a derekát acélgyűrűként körülfogó karok ellen, hogy megmeneküljön a férfi csókjai elől, folytatta a betanult mondatait.

– Tehát ezért, őfelsége, ha tudtam volna, hogy ilyen büntetést szab ki Gülbahar haszekire, eljöttem volna elébe és esdekeltem volna. Hát nem ön hasonlította fejemet a hólepte hegyek csúcsaihoz? Még el is felejtettem volna a parancsát, miszerint „A hegyek csúcsa nem hajol meg, te se hajtsd le a fejedet.” Hogy megbocsáss a haszekinek, én nem csupán meghajtottam volna a fejemet, hanem még a földre is borultam volna vele, kaftánod

szárahoz dörgöltem volna azt. Pontosan úgy, ahogyan nem bántam, amikor uramnak nem tetszett a nevem és megváltoztatta azt. Ha hercegünk édesanyja lesújt néhány ütéssel az orosz hitetlenre; én csak annyit mondanék, mily szomorú és folya tovább az élet. Azután szultánom szerelme lenne az ír, azzal gyógyítanám sértett becsületemet.

Tört török beszédének dacára a szavaktól, melyeket Hürrem fűzött össze és mondott ki lenyelve néhány betűt és hangot, a szultán teljesen megrészegült. Újfent elkezdte csókolgatni és ölelgetni a lányt, akinek kis termete ellenére szíve hatalmas volt, telve mindenféle érzelmekkel, úgymint szerelem, kéj, csodálat.

Hürrem úgy vélte, ennyi beszéd elég is volt. Nem kívánta, hogy Szulejmán rájöjjön, valójában ő távolította el őt fokozatosan Gülbahartól, hogy csupán azért nem emelt kezét a nőre és tűrte el a verést, azért utasította el a szultán meghívásait, hogy a férfi dühét rázúdítsa Gülbaharra. *Nem szabadna túlzásba vinnem ezt a színjátékot a palotából kirúgatott nő miatti szomorúságomról. Mit tennék, ha a szultán egyszer csak azt mondaná, „Ha tényleg így van, hívjuk őt vissza!”*

Egyszeriben megadta magát Szulejmán ölelésének, mint egy törött szárnyú galamb. Szíve szinte már kiröppent helyéből az izgalomtól. Ez a napokig tartó, körülményes szerep egészen kimerítette. Még ő is meglepődött, hogy milyen drámai szint volt képes kölcsönözni végső jelenetének. Ha nem érezte volna a boldogságából fakadó dobverést, a csengő és a kürt hangját magában, amikor meghallotta, hogy a nőt száműzték, szinte ő is majdnem elhitte volna, hogy részvétet érez Gülbahar iránt.

Átadta húsos ajkait Szulejmánnak, melyek remegtek a vágytól. Ajkaik ezúttal vágyódással, szerelemmel forrtak össze. Hürrem felnyögött:

– Szulejmánom, nagyra becsült szultánom – a fiatal férfi pedig túlcsoordult a boldogságtól.

– Kimondtad, hogy Szulejmán, kimondtad, hogy Szulejmán!

Hát persze, hogy kimondta. Mégis mit gondoltak, hogyan kerülte el, hogy szobájába zárva megtévelyüljön a dühtől vagy a verés fájdalmától és megaláztatásától? Pontosan így. Talán ezerszer, tízezerszer; nem, kétségtelenül egymilliószor is megpróbálta kimondani, hogy Szulejmán, Szulejmen helyett. Merzukával pedig ismét több milliószor gyakorolta a kifejezést: 'nagyra becsült szultánom'. És sikerrel járt. Mostantól kezdve mindig így fogja majd megszólítani Szulejmánt. Nagyra becsült szultánom.

A szultán pedig ismételten karjaiba vette:

– Hürremem! – És ajkaik újból szenvedélyesen egymásba kapcsolódtak.

Jóval később öfelsége lassan távolabb lépett a lánytól. Kezét selyemövéhez vitte. Keresett valamit. Egy másodperccel később már egy gyűrű volt a kezében, melyet egy csillogó rubin körül gyémántok, smaragdok díszítettek.

A lány apró kezét tenyerei közé helyezte, miközben felhúzta az ajándékot törékeny ujjára. Hürrem nem is mert ránézni a gyűrűre, ami szikrákat szórt a kúp alakú kandallóból visszatükröződő tűz lángjaitól. Abban a pillanatban csupán azzal volt elfoglalva, hogy urának sötét szeméit csókjaival árássa el.

– Tudod-e, mit tettem ma? – kérdezte Szulejmán.

Mialatt Hürrem égető parázs ajkai a nyakán bolyongtak, nyelve pedig a fülében, vágytól feszült hangon folytatta:

– Amiért Szulejmán az ő napját Hürremnek hívja, inentől kezdve mindenkinek így kell ismernie őt. Ettől a naptól fogva elrendeltük, hogy szívem napja Hürremnek neveztesse a tanácsban, a háremben és mindenhol az Oszmán Birodalom területén. Most már te vagy az életem párja, a lélektársam. Résztvevője leszel minden örömömnek, aggodalmamnak és gondomnak. Kiderült, hogy a vágyakozás szívemben, amit mindig is éreztem, de soha nem tudtam megnevezni, az valójában te voltál, Hürrem.

Hürrem megszökött a szultán karjai közül egy csókeső alól,

lábujjhegyen siklott, mint ahogyan azt a krími palotában megtanulta. Elfeküdt a selyem és szatén lepellel takart, széles díványon. Abban a pillanatban a kúpos kandalló tüzenek vörösségében elefántcsont szoborra hasonlított: kerek csípőjével, melynek körvonala tisztán látszódott a fehér krepp alsóneműben, és lábával, mely előbukkant ruhája vágásán és megcsiklandozta a szemlélő képzeletét. Mellkasa a vágytól fel és alá mozgott. Vörös, nedves ajkai egy aprónyit szétváltak, azt sugallva, hogy az urára vár.

Szulejmán elfelejtett mindent, ami aznap történt. Miközben a palotából száműzött Gülbahar hercegevel egy kocsiban rázkódott a Manisza felé vezető poros, piszkos úton, ő életének új fejezetéhez lapozott. A szultán fiatalabbnak és erősebbnek érezte magát. És még hatalmasabbnak is. Most aztán végképp felkészült, hogy a magasba emelje öklét, majd lecsapjon vele az ellenség fejére. Sem a rodoszi lovagok elpusztíthatatlannak vélt vára, sem a magyar alföldek, sem pedig a temesvári, budai, szigetvári és bécsi bástyák nem elegendőek, hogy megállítsák őt.

Viharok, tájfunok tomboltak Szulejmán szultánban. Roppant méretű hadseregek vonultak előtte képzeletben. Győzedelmi körmeneteket intéztek. *Ha a dédapánkat a Hódítónak hívták, édesapánkat, Szelim kánt a Rettenetesnek, akkor minket az egész világ Európa Szerdarjának^{150?} fog nevezni*, harsogott gondolatban lelkesen.

Először Hürrem azt hitte, hogy a Szulejmán szemeiben égő tűz, amit a díványon heverve pillantott meg, a kandalló lángjának visszaverődése. Ez a tűz azonban más volt. Ez olyan tűz volt, amit még eddig nem látott: a szenvedély tüze. *Fenséges pár lesz belőlünk*, futott át Hürrem agyán. *Ketten egyesítjük és megrázzuk majd a világot.*

Szulejmán kezébe vette a poharát és megállt a kandalló mellett. A kristálypoharat a tűz felé emelve a vörös függönyön keresztül figyelte a táncoló lángokat egy darabig. Amikor aztán újból Hürremhez fordult, egy papír volt nála.

– Ne hagyjuk, hogy Hürrem úrnő azt gondolja, nem jut eszünkbe a nélküle eltöltött sötét éjszakákon. Annak ellenére, hogy mindig közelünkben van, azokon az estéken, amikor kerülte arcának megmutatását, minket a vele töltött álmok fénye világított meg. Érzéseinket strófákba öntöttük.

Majd „szerelmem, leggyönyörűbb szultánom,” belefogott Hürremhez írt versének felolvasásába. Hangja olykor elmélyült és szinte suttogott, olykor pedig felkiáltó vágyakozássá vált és dorombolni kezdett. Magasba tartva poharát Hürrem szemébe nézett.

– Életem, kauszari⁴⁵¹ borom, tavaszom...

Váratlanul a szultán elhallgatott. Tekintete a levegőben akadt egy ideig. Amikor végül kikecmergett a világból, melybe versének szavalásával süllyedt, megkérdezte:

– Egyelőre még csupán két rímpárt sikerült írnom. Legyen ez az első gazal⁴⁵², amit neked szentelek. Tetszett?

Természetesen tetszett Hürremnek. Nem értett belőle semmit sem, azonban így is imádta. Érezte, hogy a vers maga sokkalta értékesebb volt még a rubingyűrűnél is, amit Szulejmán húzott az ujjára. A férfi hangja, arckifejezése, mely érzelmeit tükrözte, s ugyan még nem értette a jelentésüket, de a szavak muzsikája, ritmusa és rímei elbűvölték őt. Ezt a verset neki írták. A világ uralkodójától az orosz Alekszandra Anasztázia Liszovszkának vagy Ruszlánának. Manapság Hürremnek... Holnap pedig annak, aki éppen majd lesz...

Odasimult az urához, akit nagyra becsült szultánomnak becézett. Megfullasztotta őt csókjaival. Minden egyes csók, mintha azt mondaná Szulejmánnak, „köszönöm”.

Hürrem kockáztatott és nyert. Mostanra megtanulta, hogy a nyereshez hozzátartozik a veszély rizikója. És volt még itt másvalami is, amit megtanult. Hogy sorsa most már ennek a férfinak az ajkai között volt. Ez a férfi egyetlen szavával a csillagokig emelt valakit, és egyetlen szóval ki is

söpörhette őt életéből. Hürremnek nem állt szándékában kisöprődni, gondolta magában, ahogyan a fiatal férfit fürkészte, aki pedig őt nézte szenvedélyesen a kezében tartott borospoharán keresztül. A végzete egy szegény faluból a hegyekbe vetette őt. Ha onnan idáig eljutott, a sors egyértelműen tartogatott számára valamit. Ő a csillagok közötti életre született. És ez most már így is lesz. Elhitte végre. Pont úgy, ahogyan elhitte Szulejmán iránta való szerelmét. *Rendben van, de én szeretem ezt a hatalmas férfit?* kérdezte magától. Természetesen. Hiszen ő imádta a ragyogást; erre nem is olyan régen jött rá. Ezenkívül a hatalomba is beleszeretett. Szulejmán pedig mindkettővel rendelkezett.

Onnan, ahol feküdt, lecsúsztotta fehérneműjének vállát. A könnyű szövet lesiklott egészen a derekáig. Meztelen karjait Szulejmán felé nyújtotta. A fiatal szultán még egy utolsót hörpintett borából és karjaiba rohant. Hürrem látta a szultán szemeiben égő tüzet. Hallotta szívét verdesni, mintha sasszárnyak lettek volna. Ahogyan mámorral ölelgette a férfit, arra gondolt: *Te uralod a világot, ó, Oszmán fia, és én pedig a te uralkodód leszek. Hadd alázkodjon porig lábadnál a világ, te pedig a ruszinföldi, falusi lány elé borulj.*

Huszonkilencedik fejezet

Másnap reggel Sötét Dzsáfer végtelenül boldogan hagyta el a palotát. A fekete fiú biztos volt abban, hogy szerencséje, mely eddig olyan sötét volt, mint bőre színe, elindult a világosság felé. Nem bírta türtőztetni magát. Ahogyan Hürrem egyre feljebb emelkedett, a gazdagságra nyíló ajtók előtte is vélhetően feltáruulnak majd.

– Ki tudja? – mondta örömmel megmászva a dombot, mely a fedett bazárra vezetett. – Talán egy nap Szümbül aga helyett leszel a háremaga, Dzsáfer.

Hürrem haszeki különb volt a többinél. Már akkor is tudta, amikor először meglátta őt. Elbűvölték azok a szemek. A fény a szemeiben. Egyáltalán nem olyannak látta, mint a többi lányt. Életvidám volt, és talpraesettségével még magának az ördögnek is túljárt az eszén. Bizonyára megbabonázhatta a szultánt is, hiszen a férfi szemei nem láttak már semmi mást. Nem foglalkoztatta hercegüknek édesanyja, meg sem hallgatta egyetlen kérését vagy könyörgését sem, hanem messzi földre számúzta Gülbahart. Ki gondolta volna, hogy a lány, akit Szümbül aga már érkezése napján megvert az újoncok udvarában, egy napon Hürrem haszeki lesz?

Ahogy a haszeki kezébe kapta az első juttatását, bőkezű borralalót nyújtott át Dzsáfernek, majd azt mondta:

– Idefigyelj, Dzsáfer. Szaladj, menj el a piacra. Ha árulnak kelméket olyan színben, amit szeretek, vedd meg őket és gyere vissza.

Azt nem engedték, hogy Hürrem egyedül elhagyja a háremet. Ez volt a

szabály. Habár talán jobb lett volna, ha Merzuka vagy Emine társul Dzsáferhez, a fiú egyedül kívánt menni. Amikor egymagában sétálhatott, legalább úgy érezte, mintha megszabadult volna a rabszolgaság láncaitól. Ezért aztán, még egy kocsit sem akart hívatni.

Csak odarohanok, majd jövök is vissza. Mi nekem az a bazár egyébként is? Akkora az a hely, mint a tenyerem, gondolta magában.

Dzsáfer a birodalmi kapun keresztül lépett ki a szabadba és belevegyült a tömegbe. Lassacskán megmászta a dombot, ami felvezetett egészen a Hippodromig, ahol az Obeliszka állt. Az ég tiszta volt, a téli nap azonban nem bírta felmelegíteni az ember csontjait. Dzsáfer, akit perzselő napú hazájából szakítottak el, majd hurcoltak egészen Isztambulig, természetesen fázott, noha testét valamennyire megmelengette az izgalom és a boldogság érzése. Hirtelen gyermekkora jutott eszébe. A napot, mely vakította őt, maga mögé fordította. Árnyéka most közvetlenül előtte nyújtózkodott. Dzsáfer igyekezve, nehogy rátaposson árnyékára, furcsán támolyogva haladt előre.

Egy pillanatra úgy tűnt, hogy még vidámsága is árnyékba borul. Ezt a játékot hazájának végtelen mezőin szokta űzni Nijamával. Nijama... A széles homlokú, hatalmas, fekete szemű, keskeny nyakú, gazella szépségű Nijama. Olyan volt, mintha most is ott ballagna Dzsáfer mellett. Úgy érezte, mintha még a lány hangját is meghallotta volna. „Kiestél, kiestél, kiestél. Épp most léptél rá az árnyékodra.”

Dzsáfer, aki erre a hangra öntudatlanul megperdült maga körül és hátranézett, egy óriásra emlékeztető öregemberen kívül senkit sem talált ott. Milyen furcsa ember. Haja, mely a fejébe húzott szőrmekucs mája alól folyt elő, vállain hullámozott, ahogy bandukolt. Dús, sötét szemöldökök, nagy, sötét szemek. Ha a megöszült, bozontos szakálla nem hagyott volna egy kisebb, fedetlen részt az arcán, megesküdött volna, hogy a férfi talán teljesen sötétbőrű, mint ő. Bárhonnan nézve világos volt, hogy a férfi nem innen származik. Hatalmas irhába tekerte testét, derekát pedig vaskos

kecskegyapjú övvel szorította össze. Vajon milyen irha lehetett?

– Annak az irhája, aminek; mit számít ez neked – bosszantotta magát Dzsáfer. Biztosan jól felmelegíti a férfit, arra figyelj inkább.

Majd elfordult és folytatta a játékát. Még arra a rímre is emlékezett, amit Nijamával mondogattak ilyenkor, vidáman nevetgélve. „Egy lépést jobbra, egy lépést balra; Nehogy árnyadra lép, ki ne ess sírva.” A játék így zajlott és Nijama mindig nyert a végén. Ugyanis Dzsáfer minden alkalommal tett egy rossz lépést és véletlenül rálépett az árnyékára. Szerette, ahogyan a lány ilyenkor örömeiben őt körülugrálva táncolt, „Kiestél, kiestél, ott ráléptél az árnyékodra.”

Ahogyan az út egy enyhébb lejtővel balra kanyarodott, Dzsáfernek feltűnt, hogy az öreg óriás továbbra is mögötte jön. Gyaníthatóan szintén a bazár felé tarthatott.

Nem sokkal később azonban ráeszmélt, hogy ez nem így van. Egy idő után, lassan ismét hátravetette a tekintetét a válla fölött. A férfi még mindig utána jött. *Netán engem követ?* pusmogta. Aztán elnevette magát a gondolatra. Miért követné őt egy idős ember? Egyszeriben Dzsáfert kirázta a hideg. Vajon a férfi rabló vagy hasonló? Sietősen derékszalagjába merítette kezét és ellenőrizte, hogy ott volt-e még az akcseerszény, amit Hürrem adott neki. Amikor a helyén találta, megnyugodott kissé, habár azontúl ki se mertte venni a kezét onnan. Ha a férfinak gonosz szándékai vannak, karja így megrémítheti. Talán azt fogja hinni, hogy kés van az övében.

Szaporábbra vette lépteit, és az előrébb fekvő tér irányába ment. A sötét öreg egyaránt felgyorsult. Már semmi kétsége nem volt efelől; a férfi őt szemelte ki. Dzsáfer váratlanul jobbra fordult és egy mellékutcába tért. Meg is bánta hamar. Hiszen senki sem járt azon a környéken. Ám már túl késő volt. Ha visszafordulna, minden bizonnyal szembetalálná magát a férfival. Így tehát futó léptekkel továbbment és mikor egy ház sarkánál egy másik utcába kanyarodott, nekidőlt a falnak, majd leguggolt.

Hallgatta az apránként közeledő lépteket. Ekkor a hangok abbamaradtak.

– Mi történt? – sóhajtozott Dzsáfer. – Elrepült? – Nekitapasztotta hátát a falnak, és lélegzetét visszafojtva várt.

Ezt követően teljesen meghökkentő dolog történt. Egy mély hang a fal túlsó oldaláról lágyan megszólalt: – Ne félj.

– Tolvaj vagy, vagy mégis micsoda?

– Mondtam, hogy ne félj.

A öregember hangjában az a fajta erő rejtőzött, mely bárkit megfélemlíthetett volna. Ennek ellenére Dzsáfer nem fogta magát vissza.

– Miért követsz engem? Ha tolvaj vagy, jobb, ha tudod, hogy pénzem nincsen, csak egy nagy késem. Csak hogy tudd.

Egy kéz nyúlt ki a fal másik sarkánál.

– Nézd – mondta a hang. – A kezem üres. Nem akarlak bántani. Sem a pénzed, sem pedig az életed nem kell nekem.

Dzsáfer ránézett a kézre, ami egy pillanatig egy karomra emlékeztette.

– Akkor mégis mi a gondod, öreg? Mit akarsz tőlem? – kérdezte.

– Beszélni veled.

– Beszélni?

– Igen. Csak elcsevegni. Van egy kérdésem, amire választ szeretnék kapni.

A férfi karomszerű keze még mindig ott lógott a levegőben, csak úgy. Dzsáfer megnyugodott egy kicsit. Ám figyelme továbbra sem lankadt.

– Kérdezd akkor.

– Így fogunk tehát beszélgetni, anélkül, hogy egymás szemébe néznénk? Most már véget vethetünk ennek az ostobaságnak, ugye?

Anélkül, hogy megvárta volna a választ, az öreg a fal másik oldaláról, aminek Dzsáfer nekipréselte a hátát, odalépett elé.

Dzsáfer jól megtermett fiú volt, noha úgy érezte, emellett a sötét arcú férfi mellett ő csupán egy gyereknek látszódnak. Még életében nem látott

ilyen széles vállakat.

– A palotából jöttél?

A fekete kölyök tagadóan megrázta a fejét.

– Ne hazudj. Láttalak kilépni a palota kapuján. Már azóta követlek.

– Hát aztán? – vágott vissza Dzsáfer. – Az a kapu mindenkinek nyitva áll. Mindenki, akinek dolga van a palotában, azon jön ki és megy be.

Alig érzékelhető mosoly húzódott végig az idős óriás harcán.

– Csakhogy – mondta a fiú szeméibe nézve, – nem ilyen sötétbőrű fiúk számára, akiknek életcsapját elzárták. Mondd meg nekem, a háremben vagy?

Ezúttal Dzsáfer igenlően bólintott a fejével.

– Ismered-e az összes lányt a háremben?

– Mondjuk, hogy ismerem. Na és?

– Valakiről kérdezni fogok. Ha viszont most is hazudsz...

Dzsáfer fel sem fogta, vajon honnan s miképp került az elő, de a férfi egy villámgyors mozdulattal derékövéből egy ferde tört húzott elő, majd nekiszegezte a sötét fiú torkának.

– Én nem akarlak bántani, ez a tör azonban nem igazán hallgat rám. Ha felfedez akár egy apró hazugságot is, állítsd meg, ha tudod, mert ilyenkor azonnal átvágja az illető torkát. Már csak ilyen a természete.

Hideg izzadságcseppek ömlöttek Dzsáfer testéből, akinek szeme tágra nyílt a rettegéstől. Egyértelmű volt, hogy a férfi nem tréfált. Mutatóujjával a tör éles végét gyengéden tapogatva igyekezett minél távolabb tartani magától:

– Kiről? – suttogta nehézkesen.

– Alekszandra...

– Kicsoda?

– Egy orosz lány, akit Alekszandrának hívnak. Láttad őt?

Dzsáfer kancsalítva, reszketve figyelte a kétélű pengét, ami orra hegye és torka között bóklászott. – Láttam!

Az öreg elhúzta előle a görbe törte, majd olyan hihetetlen sebességgel, amit Dzsáfer követni sem bírt, eltűntette a derekát körülfogó vörös övben.

– Tényleg? És jól van?

Valójában a válasz, amit adnia kellett volna az, hogy „Mi közöd van hozzá, átkozott ember? Mi dolgod van vele?”, viszont Dzsáfer nem kívánt ismét szembetalálkozni a görbe törrel. Azonfelül igen kíváncsi is lett. Ki ez az ember? Honnan ismeri Alekszandrát? Ezért aztán olyan tisztán és érthetően felelt, amennyire csak tudott.

– Alekszandra nagyon jól van. Egészséges.

– Ide figyelj, ha hazudni mersz, nincs könnyörület. Egyébként is, honnan tudod mindezt Alekszandráról?

Dzsáfer nem bírta ki nevetés nélkül.

– Senki sem tudhatja ezt jobban, mint én – dicsekedett.

– Miért?

– Alekszandra az én úrnőm, azért.

Az öreg hirtelen megölelte a sötét fiút örömeiben. Megszorongatta őt erős karjaival és még fel is emelte a földről.

– Ó, sötétbőrű; békességet adtál derék szívemnek. Tartson távol Allah téged is minden bajtól.

Dzsáfernek nagy erőfeszítés árán sikerült csak kimentenie magát a férfi váratlan érzelmi megnyilvánulásának szinte már csontját törő gyűrűjéből.

– Egyébként tudnod kell. Úrnőm neve most már nem Alekszandra. Hürremnek nevezték el.

– Micsodává? Hür-rem? Ez mégis mit jelent?

– Olyan sokat én sem tudhatok. Maga Szulejmán szultán kán urunk adta hölgyemnek ezt a nevet.

Az öreg szája újból tátva maradt. Dzsáfer látva, hogy milyen hatást keltett, büszkén folytatta:

– Mivel úgy látom, örömet leled ebben, hadd mondjak el neked még valamit. Hürrem úrnőm most öfelsége egy és egyetlen kedvence. A szultán

az egekig magasztalja őt. Hürrem haszeki nevéen kívül más szó nem hagyja el a száját.

Az idős óriás hirtelen összeesett ott, ahol volt. A fiú kezeit saját, hatalmas kezeibe vette és sírva fakadt. Vajon ezek az öröm vagy a szomorúság könnyei voltak? *Ó, hát persze, hogy az öreg örömében sírdogál, gondolta magában Dzsáfer. Próbálna is bárki másképpen sírni a szultán kedvencéért.*

Ő úgyszintén az öreg mellé guggolt.

– Most mondd meg a Sötét Dzsáfernek – szólt. – Ki vagy te, mi vagy te? És aztán ne azt nézd, hogyan húztam itt össze magam az előbb, gondolván, hogy félek. Habozás nélkül kitepném bárki fiának a máját, aki Hürrem úrnőt veszélyezteti. Honnan ismered a hölgyemet? Tán a rokona volnál vagy ehhez hasonló? Igaz, nem oroszoknak nézel ki, öreg vitéz.

Az idős óriás kézfejjével letörölte a könnyeket, melyek az arcára szaladtak, onnan pedig havas szakállára. Hosszasan bámulta Dzsáfer arcát. Majd olyan hirtelen, mint ahogy leült, fel is állt.

– Tégy úgy, ahogy mondtad, fiam. Viseld gondját az úrnődnek. Védeld őt. Alekszandrának...

– Dzsáfer, öreg Dzsáfer. Ez a szultán rendelete, te is tudhatnád.

– Jól van, jól van, óvd meg Hürrem hölgyet. Akárkit is vélsz az ellenségének, tépd ki a máját.

Az öreg óriás mély lélegzetet vett.

– Sötétbőrű meg minden, de nyilvánvalóan hasznos kölyök vagy.

– Nem vagyok kölyök. Ne mérgezsük fel egymást, ha már sikerült ízt adnunk a beszélgetésnek.

Az öreg röviden felkacagott. Nem úgy tűnt, mintha komolyan venné a fiú fenyegetését, mégis finoman szólt.

– Ne is törődj az öregember szavaival. Hát persze, hogy nem vagy kölyök. Ha az volnál, gondolod, hogy rád bíznam Alekszan... ó, Hürremet?

- Akkor?
- Természetesen meg kell védened őt, sötét fiú.
- Te vagy nem hallasz engem vagy nem figyelsz rám. Már megmondtam. Ő most már egy haszeki... Egy halomnyi katona őrzi Hürrem haszekit.
- A katonanép parancsból véd valakit, sötét fiú... Egy derék vitéz viszont azt, akit szeret, mégpedig a szívével. Figyeltem azokat a te sötét szemeidet, láttam, ahogy felcsillantak akárhányszor megemlégtetted Hürremet. Szereted az úrnődet, nemde?
- Sötét Dzsáfer fekete arca elmosolyodott.
- Hogyne szeretném – suttogta. – Az egész háremben ő az egyetlen, aki engem valamibe vesz. Beszél hozzám, megosztja velem a bajait. Ha nem volna olyan hófehér. Én pedig nem lennék ilyen fekete, mint a szén, akkor, hogy is mondjam, olyanok volnánk, mint két testvér.
- A „baj” szótól felhő homályosította el az öreg óriás tekintetét.
- Mit mondtál, te bátor ifjú; baj? Tehát bajban van az úrnőd?
- Várj, ne lobbanj lángra oly sebesen, óriás apám. Ez csak egy kifejezés. Mégis mi bajuk, gondjuk lehetne a haszeki-féléknek? Persze, sokat szenvedett azokban a napokban, amikor a hárembe érkezett. Sokat...
- Dzsáfer nem tudta befejezni a mondatát. Az öreg sürgette:
- Mondd! Sokat?
- Sok verést kapott...
- Az ezt követő ordítás halálra rémisztette Sötét Dzsáfert.
- Hé! Figyelj oda, miket mondasz. Verés?
- Ez a félelmetes hang valóban ebből az öregemberből tört elő? Az óriás szemével már megint tüzet okádott.
- Verés? Megverték Alekszandrát az Oszmán fiának palotájában?
- Igen – motyogta a fiú. – Mégpedig bottal. Napokig. Viszont a hölgyem egy hangot sem szólt. Ő aztán nem adta meg magát.
- Uráli lány az; nem olyan fából faragták. Beszélj, mondd meg, ki az a

disznó, aki kezét emel Alekszandrára?

– A háremaga. Szümbül agának hívják. Egy sötét eunuch, mint én. Egy nagyhasú.

Amikor Dzsáfer megpillantotta a kifejezést az öreg arcán, megborzongott. Félelmében nem is merte elárulni neki, hogy Gülbahar haszeki még nála is jobban helybenhagyta.

– Annyiszor gondoltam már rá, hogy kivegyem kezéből a botot és az ő fejére sújtsak le vele...

– Attól óvakodj – szólt a férfi – vagy megnyúznak. Nekem pedig szükségem van rád. Azokat hagyd majd rám.

Egy pillanatra elcsendesedett és hosszan nézett a fiú szeméibe.

– Vágysz-e jó tettekre és pénzermékre, sötét vitézem?

A fiú kétkedve nézett az öregre.

– Ki ne vágyna? – mormolta halkán.

– Ne aggódj, nem kérek tőled semmi rosszat. Minden pénteken találkozunk a pékség előtt, ott a sarkon. Hozz híreket az úrnődről, s minden alkalommal két akcse üti markodat.

Ezután már megfordult és távozni készült.

– Rendben van. – Dzsáfer utánakiáltott. – De öreg, amikor Hürrem haszekinek mesélek majd rólad, mit mondjak, ki vagy?

A férfi dühösen visszafordult és karomszerű kezével megragadta Dzsáfer ingnyakát.

– Ne merd kinyitni a szádat. Sem Alekszandrának, sem pedig másnak ne szólj rólam egy szót se. Ha nem hallgatsz rám, vitézem; nem hogy a palotában nem tudsz elrejtőzni, de még, ha a világ másik végébe futsz is, megtalállak, lenyisszantom azt a hosszú nyelvedet és odadobom a kutyáknak.

Ugyanolyan váratlan mozdulattal, amivel megfogta, el is engedte a ruháját. Lassan tovaindult.

Dzsáfer viszont nem tágított.

– Mégis ki vagy, te ember?

Az idős óriás a válla fölött pillantott Dzsáferre. Most mintha különös mosoly jelent volna meg az arcán. Olyan mosoly, amitől bárkit kirázna a hideg.

– Én vagyok Azrael^[53] azoknak – mondta, – akik rosszul bántak Hürrem haszekivel, és akik arra készülnek.

Sötét Dzsáfer esetlenül feltápáskodott a férfi távozása után.

– Ó, micsoda dolgok várnak majd rád, Szümbül agám – mormogta lágyan. – Nemsokára Azrael keresztezi utadat.

Harmincadik fejezet

Hürrem a következő reggelen Hafsza szultána elé ment. Amikor a válíde szultán értesült a lány érkezéséről, különleges előkészületeket tett. Megkérte a szolgálókat, hogy húzzák rá legnehezebb, legbecesebb öltözékét. Azután egy hatalmas, gyöngyökkel ékesített kalapot vett fel. Végül nagy pompával elhelyezkedett az ablak előtti, tetszetős díványon. Két lány, egyik fehér, másik fekete, borult szoknyája aljára. Ezzel a díszlet teljes volt.

Valójában az idős nő az egész éjszakát álmatlanul töltötte. Össze volt zavarodva. Gülbahar távozása után ellátogatott unokája édesanyjának lakosztályába, ahol most már csak a sötétséget találta. A szoba, ami az imént még Musztafa vidám hangocskájától csengett, most csendjével mélyen megérintette őt. Minden úgy volt ott, ahogy korábban, a falak, függönyök, díványok azonban egyszerűen elvesztették hangulatukat. Egy darabig ott ült egyedül a hangtalan homályban. Természetesen így, hogy nyoma se volt már Musztafa kiáltozásának, ami feje tetejére állította a háremet, mindenütt a magány rejtőzött. Gülbahart néhány óra leforgása alatt elfelejtették. Mostanra története a hárem pletykakészletéhez tartozott. Egészen addig, míg néhány nappal később nem találnak egy új témát, amiről a lányok cseveghettek. És akkor már tényleg olyan lesz, mintha sem Gülbahar, sem pedig Musztafa nem élt volna itt soha. Mintha soha nem húzta volna szét azokat a függönyöket, mintha soha nem feküdt volna azon a díványon, mintha nem is Musztafa lett volna az, aki betörte az ablakot és

annak tábláját pont itt. Az idős hölgyet kirázta a hideg. Mily hamar felejt az emberiség.

Hafsza szultána megrándult ettől a gondolattól. *Vagy talán hibát követtem el?* gondolta hirtelen. *Nem, nem, egyáltalán nem,* mormolta. Olyan nagy csend volt a szobában, hogy a hangja azokon a falakon visszhangzott, amik még most is Gülbahar haszeki illatát hordozták.

Neki semmi szerepe nem volt abban, hogy fia elhidegült Gülbahartól. Egyszer sem próbálta meg eltávolítani Szulejmánt és a cserkesz szépséget. *Na és Alekszandra?* elégedetlenkedett ezúttal; majd mérges lett magára. Hiszen még mindig nem sikerült megszoknia, hogy a lányt Hürremnek hívja. Úgy ismerte meg őt, mint Alekszandra, aztán Ruszlána lett belőle. Most viszont az orosz lány Szulejmán Hürreme volt. Meg kellett tanítania ezt nyelvének úgy, mint mindenki másnak.

Az rendben van, hogy ő nem kísérelte meg fia és Gülbahar kapcsolatát megdermeszteni, viszont ő volt az, aki annyira dicsérgette Hürremet Szulejmán jelenlétében. És az is, aki ragyogó színekkel festette le a lány hangjának varázsát, hogy rávegye őt: hallgassa meg az énekét. Tehát ő maga nyitotta meg Hürrem útját. *Mégis honnan kellett volna tudnom, hogy Szulejmán ilyen szenvedélyesen beleszeret majd a lányba,* panaszkodott.

Jól van, viszont amikor az események elkezdtek kicsúszni a kezéből, nem mondhatta volna esetleg, hogy „Figyeljen ide, öfelsége. Gülbahar a herceged, az én unokám édesanyja. A nép nem tűri azokat, akik elhanyagolják őt, Allah nem bocsátja meg azt. Ahogyan tudod, a te édesanyád sem...”

Ő azonban semmi ilyet nem mondott. Ha megtette volna; talán minden teljesen másképp alakul. Gülbahar talán még mindig éppen abban a sarokban ülne és hímezne, Hürrem hölgy pedig lakosztályában, a szultán új kedvenceként töltené élvezetekkel teli napjait.

Néhány szavával a világ nem dőlne össze, az idő nem fordulna vissza, de legalább nyomást gyakorolhatott volna Szulejmánra, hogy hallgasson a

lelkiismeretére. E figyelem során pedig, ami győzött volna, az nem a testi vágy, csak a lelkiismeret. Nem Hürrem, hanem Gülbahar.

Ha ez így van, akkor vajon miért maradtál csendben, Hafsza, méltatlankodott az idős nő. Meg se próbáld letagadni. Te voltál a főszereplő Gülbahar száműzetésében, Hürrem felemelkedésében.

És mégis mi történt volna, ha nem marad csendben? Vajon fiának lakosztálya még mindig túlcsordulna az örömteli nevetéstől, ami azokon a folyosókon visszhangozna, melyek oly sok nyomorúságnak, gyilkosságnak, bűnnek voltak tanúi? Akkor is képes lett volna Szulejmán, akinek vállai már süllyedni kezdtek a világ súlyától, ilyen hirtelen új erőre kapni, mint most? Képes lett volna úgy felegyenesedni, mintha fejével megérinthetné a felhőket?

Mialatt Hürrem, Szulejmán szultán új haszekijének érkezésére várt, Hafsza szultána folytatta az önvizsgálatot. Tekintete elkalandozott. Néha úgy érezte, mintha látná maga előtt a tavaszonként sárga seprővirágokkal díszített krími mezőket. Néha pedig unokáját, Musztafát Gülbahar karjaiban. Sírdogált a herceg?

Aztán Hafsza szultána egy hangra gondolatai mélyéből visszatért a felszínre:

– Hürrem haszeki megérkezett, asszonyom anyám.

Tehát Hürrem mostanra hivatalosan is haszekivé vált.

A lány a szabályoknak megfelelően, meghajolva üdvözölte őt, úgy, ahogy azt Aj Bala hölgytől tanulta a krími palotában. Csak megállt a küszöbön, és fejét sem emelte fel a válide szultán engedélye nélkül.

– Jöjj hát, leányom. – A parancsra fejét továbbra is lehajtva haladt előre, letérdelt a nő előtt, megcsókolta a ruhája legvégét, majd ott maradt mozdulatlanul. Hafsza szultána hangja valóban jeges volt vagy csupán neki tűnt így? Szulejmán édesanyja, aki szeretettel közeledett hozzá egészen eddig a napig, egy éjszaka alatt jéggé vált volna?

– Hallottam, hogy fiunk mindenhol kihirdettette az új nevét. És nemrég

azt is, hogy önről haszekiként beszélnek. Boldognak érzed magad, leányom?

Igen, biztosan így volt. A nő szíve megfagyott. Nyoma sem volt benne annak a szeretetteljes, meleg hangnak. Hürrem ismét Hafsza szultána lábai elé omlott. A fejét rázta, hogy nem, és vállai remegni kezdtek.

– Hát nem vagy boldog, leányom? Miért? Szerintem az kellene, hogy legyél. Hiszen nézd csak, fiunk egyetlen kedvencévé váltál. Hány alattvalónak adatik meg az, hogy megkapják őfelsége legbecsesebb bókjait? Úgy hiszem, te Allah szeretett alattvalója vagy... – A nő elhallgatott, rápillantott az előtte heverő, reszkető vállakra.

– A sors már csak ilyen – szólt megint. – Valakit száműzetésbe küld, valakinek pedig új utakat nyit.

Feleletként Hürrem zokogása hallatszott a szobában. A válide szultán körbenézett anélkül, hogy ezzel egy kicsit is megtörte volna előkelő testtartását. Nem küldte el szolgálóit, hogy azok is tanúi lehessenek a jelenetnek. Szulejmán szultán új kedvence most a válide szultán lábainál feküdt és könnyeket ejtett. Így bizonyosságot nyerhettek, hogy igazából ki birtokolja a hatalmat a háremben.

– Csak nem sírdogálsz, leányom?

Hürrem ismét felzokogott, majd elgyengült hangon megszólalt a földről.

– De igen, asszonyom anyám.

– Miért? Hát a mai nem a boldogságod napja kellene, hogy legyen?

– Nem tudhattam, hogy ez így lesz majd, szultánom anyám.

– Mit nem tudhattál, leányom? És kérlek, emeld fel a fejedet.

Hürrem lassan térdére egyenesedett. Amikor a nő meglátta a mély szomorúságot a lány szemében, mely nedves volt a könnyesőtől, megrázkódott. Őszintén szólva, pontosan tisztában volt az okával.

– Hát mit nem tudhattál, Hürrem haszeki? Miért sírsz?

– Ha tudtam volna... hogy ilyen lesz majd... – motyogta Hürrem, aztán rövid időre elcsendesedett. Hafsza szultána úgy vélte, az előadás, amire

azért volt szükség, hogy megmutassa, melyik nőnek volt hatalma a háremben, most már befejeződhetett. Ennyi elegendő volt. Összecsapta kezeit, jelezve a szolgálóknak, hogy távozzanak.

Miután a két szolgáló, akik Hürremhez hasonlóan Hafsza szultána lábánál ültek, összeszedték a dolgaikat és sietve eltűntek, a lány újabb könnyzáró közepette folytatta:

– Ha tudhattam volna... Ha tudhattam volna, hogy őfelsége ennyire megmérgeződik, amiért szégyenünkben nem mertük nyilvánosan megmutatni arcunkat, hogy ez egy ilyen döntésre vezérli majd őt... – ismét zokogásba fojtotta szavait.

Az idős nő ráeszmélt, hogy a lány kínjai és gondjai kifejezésének nehézsége miatt az ajkát harapdálja. Míg Hürrem valójában azért tett úgy, nehogy elnevesse magát, amikor többes szám első személyben beszélt önmagáról az egyes szám első személy helyett, épp úgy, ahogyan a szultán szokta.

Aztán amikor végül lecsillapodott egy kissé, szipogva befejezte a mondatot:

– Nem hagytam volna, hogy Gülbahar haszeki és hercegünk elmenjenek a palotából, asszonyom anyám.

A válíde szultán csodálkozott. – Nem hagytad volna, leányom? Hogyan?

– Könyörögtem volna őfelségének, sőt szórtam volna szerelmi sebemre, megmondtam volna hogy nem az én haszekim a bűnös, hanem az ön Hürrem alattvalója... – Ismét sóhajtott és felzokogott.

– Ha muszáj, az életemet is elvettem volna – mondta Hürrem.

– Bűnös? Te nem vagy bűnös. Az, amit Gülbahar haszeki tett, megbocsáthatatlan.

Hürrem végre eljuttatta a beszélgetést arra a pontra, ahová tervezte. Mintha a nő hangjának jege olvadni kezdett volna.

– Bocsáss meg, szultánám, de ez a szerelem. Mire nem készíti ez az embert? Szóval Gülbahar haszeki oly mélyen szerelmes volt őfelségébe,

hogy még urunk haragját is kockáztatta.

E szavak után nézett először fel oda, ahol a nő ült teljes pompájában. Tekintetük találkozott. A könnyfal mögül látta, ahogyan Hafsza szultána szeméből fokozatosan elmúlik az önteltség.

– Tegnap este pontosan ezt mondtam a nagyra becsült szultán urunknak, aki magához hívatott. Ahogyan nem bántam, hogy mikor uramnak nem tetszett a nevem, megváltoztatta azt; ha hercegünk édesanyja lesújt néhány ütéssel az orosz hitetlenre, én csak annyit mondok, mily szomorú, és folyik tovább az élet. Azután szultánom szerelmét venném írül, azzal gyógyítanám sértett becsületemet.

– Valóban így vélekedsz, Hürrem?

A nő hangja meglágyult. Hürrem érezte, hogy a válide szultán hideg, mint az acél, fakó szeme most az övét fürkészi.

– Igen – zokogott fel ismét. – Mit mondhatnék, szaladtam ide önhöz annak az éjszakának a reggelén, amikor urunk dicséreteivel megtisztelt engem. Hát nem az én Hafsza anyám, akire krími édesanyám után édesanyámként tekintek, akinek szeretetében, könyörületében, gondolatai közt menedéket találtam? Ha én a fájdalom könnyeit öntöm, amikor a boldogság dalait kellene énekelnem, akkor édesanyámtól kell tanácsot kérnem. Még csak egy kislány vagyok. Ráadásul idegen itt. Nem ismerem a szokásokat, a szabályokat. Mondd meg, kérlek, mit tegyek, hogyan tudnám újra egyesíteni Gülbahar haszekit az otthonával, őfelségét a hercegével, asszonyom anyámat az unokájával?

Hürrem, aki e szavakat követően ismét sűrűn könnyezett, a nő lábához zuhant.

A válide szultán egy ideig figyelte az előtte remegő, fiatal vállakat. Megkönnyebbült. *Helyénvalóan cselekedtem, gondolta magában. Ezek a könnyek egy meleg szív gyötrelmét tükrözik. És aki ilyen szívet hordoz, legyen az orosz vagy perzsa, mindent megérdemel. Azonfelül természetesen nagyszerű fiamnak is egy ilyen jóságos szívű nőre van szüksége. Ha viszont*

ezek hamis könnyek, akkor nincs más választásom, mint esedezni Allahhoz, hogy bocsássa meg bűnömet.

– Állj fel, leányom – szólt lassan az idős nő.

Abban a pillanatban Hürrem új tapasztalatot szerzett. Ez azt jelentette, hogy egy helyesen cselekvő nőnek semmi sem kerülhet az útjába. Azt tehette, amit csak kívánt, megkaphatta, amire csak vágyott.

– Ne sírj, Hürrem haszeki, ne sír. Jöjj, ülj ide mellém.

Amikor a haszeki meghallotta ezeket a szavakat, szíve megtelt lelkesedéssel. Szinte megbolondult az örömtől. Azáltal, hogy haszekinek szólította őt, Szulejmán szultán édesanyja is elfogadta, hogy ő volt fiának új kedvence. Másképpen ez az öreg nő nem hívta volna őt haszekiként, még akkor sem, ha itt helyben megfojtják.

Hürrem elrejtette boldogságát és szipogva felegyenesedett. Imádkozott, hogy a győzelem szikrája ne tükröződjön szemében. Félénken helyet foglalt Hafsza szultána mellett. Megölelte kezeit és megcsókolta, majd fejéhez emelte őket:

– Adj nekem tanácsot.

A nő a lány szemét vizsgálta még egy darabig, mintha gondolatait akarná olvasni. Majd komótosan beszélni kezdett.

– Sem te, sem pedig én nem vagyunk azok, aki a végzetet megírják. Sem pedig, minden hatalma ellenére, az én szultán fiam. Életeket tud kioltani mindössze egyetlen parancsával, az akarat azonban nem teljesen az övé, az a szent Allahé. Allah az, aki mindannyiunkat teremtett, a földdel, az éggel, a csillagokkal együtt.

Megcirógatta a lány összeborzolózott haját. Letörölte a könnyek nyomait, melyek az imént arcán futottak végig. Állánál fogva enyhén felemelte a fejét és a szemébe nézett.

– Bármit is rendel el Allah, az megtörténik. És ő az, aki mindannyiunk sorsát a homlokunkra véste. Mi csupán közvetítők vagyunk. Akármit is teszünk, akármit is cselekszünk, nem vagyunk képesek megváltoztatni azt,

ami a homlokunkra van írva. Nem törölhetjük le. Tehát a te homlokodra így, Gülbahar homlokára pedig úgy volt írva.

Hürrem felsóhajtott, mintha egy kissé megvigasztalódott volna. A nő észrevette, hogy még a lány lélegzete is reszketett. Nem, ezt már nem lehetett megjátszani. Hitt Hürremben. A krími Ajse édesanyja, Güldáne úrnő is hitt benne, csak úgy, mint Aj Bala úrnő és a szultán, aki a világot uralta és fölébe kerekedett sok vezír meg pasa ravaszságának és hazugságainak. Ez a lány a szívéből beszélt. Szemének szomorúsága valódi volt.

– Azonkívül Gülbahar egy napon vissza fog majd térni – mondta a nő. – Végtére is, ő a trónörökös édesanyja. *Egy nap a szultán édesanyjaként fog belépni ezen az ajtón.*

Hürrem nem igazán szentelt figyelmet annak, amit a nő ezek után mondott. Megállás nélkül ugyanazt a mondatot ismételte a fejében. „Egy nap a szultán édesanyjaként fog belépni ezen az ajtón.”

Miért? kérdezte magától Hürrem. Aztán megtalálta a választ. *Mit gondolsz, miért? Mert fiút szült Szulejmánnak, azért.*

Megcsókolta az idős hölgy kezét és a homlokához húzta. Távozott és kilépett a folyosóra. Szinte lebegve haladt el a szolgálók között, és senki sem vette észre szemében a különös szikrát.

Ha így van, asszonyom anyám, gondolta, hadd szüljön Hürrem is fiút Szulejmánnak, aztán lássuk, mi történik. Az idők változnak, s eljön majd a nap, amikor Hürrem fia ül az Oszmán trónra.

Hürrem haszekinek sikerült napokig magában tartania a győzelem boldogságát. Forró, szerelmes éjszakákat töltött Szulejmán szultán karjában, ám nem engedte, hogy öröme megmutassa magát. Az egész háremben senki sem mondhatta, hogy Gülbahar távozásával Bajramot^[54] kiáltott ki. Ehelyett mindenki napokig csak arról beszélt:

– Méltánytalanok voltunk a lánnyal szemben. Hiszen ő jól nevelt volt. És a végül, csak egy ilyen nemes haszeki, mint ő, illik a legjobban Szulejmán szultánhoz. – Hürrem pedig szívének legtitkosabb sarkaiban ünnepelte a Bajramot. Még azt is megtiltotta a szolgálóinak, hogy vidámak legyenek. Nevetésnek helye sem lehetett.

– Akárkivel találkoztok a háremben, mondjátok meg neki, hogy mélyen búslakodom, hogy egy falatot sem eszem, egy kortyot sem iszom – figyelmeztette őket. Ők pedig készségesen végrehajtották a feladatot. Kiváltképpen Szetáret kalfa forgatta sötét szemeit, miközben beszélt:

– Nos, hölgyek, Allah őrizz, attól félek, valami történni fog az én Hürrem haszekimmal. Még soha nem láttam ilyen jószívű embert. Olyan, mint egy angyal. Ha Hürrem haszeki nem angyal volna; hogyan is lehetne ilyen szomorú egy olyan nő száműzetése miatt, aki felhasította az arcát? Ha így folytatja, az úrnőm ágynak esik, lányok – siránkozott.

Az új haszeki jószívűségének híre a palota falain kívülre is eljutott. Az isztambuli házakban is erről társalogtak a nők. Még a janicsárok is, akik Hürremet hibáztatták az általuk imádott kis herceg távozása miatt, és akik azelőtt így morgolódtak, „Nem fogjuk eltérni egy orosznak, hogy félredobja a mi hercegünket,” megváltoztatták a hangukat. Mondván, „Igazságtalanok voltunk. Nézd, hiszen a haszeki könnyörgött szultánunknak a hercegünkért.” Hürremet az egekig magasztalták.

Amikor megkérték, hogy nagyobb lakosztályba költözzön, Hürrem nem fogadta el.

– Erre van most szükségünk, fényűzésre, kérkedésre? Hogy van a mi Gülbahar haszekink és hercegünk, azt mondjátok meg inkább. Egészségesek? Megérkeztek épségben? – tiltakozott.

Néhány nappal később, amikor azt mondták neki, hogy költözzön Gülbahar szultána továbbra is elhagyatottan álló lakásába, elszabadult a pokol. Sarkával a földet verte. A háremaga, Szümbül, egyike azoknak, akiknek lába már jól ismerte e sarok erejét, rettegett. Az óriási férfi

hátrahőkölt félelmében.

Hosszú ideig Hürrem dalait sem lehetett hallani a háremben. Amikor Hafsza szultána eljött meglátogatni őt az egyik nap, megsimogatta a haját:

– Hiányoljuk azt a gyönyörű hangodat, leányom.

Hürrem szemei elködösültek. Lehajtotta a fejét.

– Valami eltörött bennünk, asszonyom anyám. Hogy is lehetnénk most olyan állapotban, hogy zenéljük és énekeljünk? – osztotta meg bánatát a nővel.

Egy éjszaka Szulejmán szultán így szólt hozzá:

– Kedves mosolygó arcom. Vízcseppem az óceánban; milyen régen elhagyta arcodat a mosoly. Mit kívánsz? Mekkora vagyont áldozunk fel egyetlen mosolyodért? Egy ideje a fülemülék hangja sem látogatja meg házunkat. Felejtsd hát el a szomorúságot. Énekeld a dalunkat, hogy szívünk megmenekülhessen a lelki fájdalomtól és a lehangoltságtól.

A szultán azonban az előzőekhez hasonló feleletet kapott. Hürrem úgy pillantott a fiatal férfira, mintha azt mondaná, „Hogy vagy képes ilyet kérni tőlem?”

– Nagyra becsült szultánom kívánsága parancs számomra – válaszolt. – Amikor azonban a száműzetés sebe még oly friss, a zenélés és az éneklés nem illik alattvalójához. Ha ragaszkodik hozzám, én zenélek és dalolok. Ha uram úgy óhajtja, még fel is kelek és táncra perdülök. Ám tudja, hogy szívemben tovább fog égni a bú tüze...

Egy másodpercig hallgatott, a férfi szemét tanulmányozta.

– Tudom, hogy nagyra becsült szultánom nem fogja ezt a becstelenséget, ezt a bűnt kérni tőlem. Hadd égesse még egy kicsit Hürrem alattvalód a szívét az általa akaratlanul okozott elválás kínjával. Hadd szabjon ki büntetést saját magára.

Ezen szavak jutalmaként, a fiatal szultán feltápászkodott helyéről és csókjaival elhalmozva vigasztalta Hürremet. *Milyen helyesen döntöttem, gondolta.*

Hürrem pedig ráhajtotta fejét a szultán erős vállára. Míg Szulejmán örömmel lélegezte be a hajából áradó édes illatot, ő mélyen felsóhajtott:

– Ó, uram. A szomorúságom, a bánatom olyan hatalmas.

Harmincegyedik fejezet

Hogy repülhetett el ilyen hamar a nyár? Hürrem haszeki, aki a mennyekben járt a boldogságtól, arra számított; *Ha egyszer elérem a célomat és Szulejmán szultán egyetlen kedvence leszek, az idő feltehetően megáll majd.* Azt pedig őszintén szólva egyáltalán nem gondolta volna, hogy ilyen gyorsan suhan el.

Hürrem tisztelettudó bojkottja Gülbahar emlékéért két teljes hónapig tartott. Egy nap csendesen átköltözött a nő lakosztályába. Természetesen nem mulasztotta el azt a benyomást kelteni, mintha őt erre kényszerítenék, hogy ehhez öfelsege ragaszkodott.

– Itt minden nap érezni fogjuk a mi haszeki szultánánk és herceg fiunk, Musztafa kán jelenlétét. Minden nap hallani fogjuk hangjukat. Szívünk is kiszárad majd – mondta minden egyes alkalommal.

Egy idő után már ezeket a szavakat is elengedte. Egyébként is, minden elfelejtődött már. Legalábbis az ő számára így tűnt.

Milyen sebesen lett este ezekben a napokban! Először is, minden reggel a hamam várta. Hürrem a kitartó kérések ellenére nem fogadta el, hogy hadseregnyi szolgáló mossa meg. Mikor fürdött, kizárólag Merzukának és Szetáret kalfának engedte meg, hogy belépjen a hamamba. Ő ilyenkor egy kád előtt ült, forró, majd hideg vizet öntött magára, megkóstolta a Szetáret által hozott különféle ételeket, lehűsített sörbeteket.

A megfelelő fürdőzés után eljött az idő a szőrtelenítésre, amit ő a legjobban gyűlölt. Ehhez a török szokáshoz volt a legnehezebb

hozzászoknia. Vagy inkább úgy mondja, Szulejmán szokásához? Egy nőnek szörtennek kellett lennie?! Ha valóban így volt, akkor miért adta az Isten?

Miután mindezzel megvolt, a leckéi következtek. Egymás után jöttek, majd távoztak a tanítók. Legalább Szulejmán sem nevetett már annyit a török beszédén. Talán, mert megszokta már. Egyre többet beszéltek törökül. Habár írni még nehezebbre esett. Ez az irkafirka írás Hürrem rémálmává vált. Őfelsége igyekezetével, hogy a tintatartóval és a pennával a kezében megtanítsa őt írni, csak azt érte el, hogy még jobban letörjön. Hiába próbálta a leckék alatt elterelni gondolatait Szulejmánról, ennek és az írás megtanulására fordított erőfeszítésének sikertelensége az örületbe kergette. Hürremnek valójában inkább Szulejmán szultán szerelmi tanítására volt szüksége.

Páratlan volt viszont, amikor zenére került a sor. Mostanra már tökéletesen játszott a kanunon. Noha a dalok közül néhány nem jelentett Hürrem számára semmit. Milyen szomorú, milyen lassú énekek voltak ezek! A kanun igazán csodálatos, húros hangszer volt. Hürrem imádott rajta játszani. Ujjai csak úgy repültek a húrokon, mint a madarak, és azok a dalok, amiket magától játszott rajtuk, az ő véleménye szerint sokkal szebbek voltak, mint amiket a zenetanár próbált neki megtanítani azzal, hogy „Őfelsége nagyon kedveli ezt a szemait¹⁵⁵¹.” Azok az ő számára akkor is élénkebbek, lendületesebbek és mindennél fontosabbak voltak, tele élettel.

Két másik dolog is volt a leckéken kívül, melyet Hürrem nem felejtett el.

Az egyik, hogy minden egyes nap meglátogatta az ágyasok csarnokát. Ilyenkor mindig leült a hárem lányaival, aztán elcsevegett velük egy darabig. Ezt a tevékenységét először módfelett furcsának tartották. Hát persze, hiszen mit keresett a hatalmas Szulejmán szultán egyetlen kedvence az ágyasok körül? Azért jött volna, hogy kicsalja belőlük a

szavakat, és lássa, milyen zavargást forralnak? Amikor azonban Hürrem segített néhány lány gondjainak megoldásában, a kétségek eltűntek. Még a lányok róla szóló pletykái is arról szóltak, melyek egészen addig féltékenységgel itatódtak át, hogy Hürrem haszeki egészen másnak bizonyul és egyáltalán nem olyan, mint Gülbahar. Hürrem valós szándéka azonban az volt, hogy míg felépít egy vele szimpatizáló kört, a saját szemével nézzen meg minden egyes új lányt, aki a hárembe érkezett, és eldöntse, hogy van-e olyan közöttük, aki szépségével magára vonhatná Szulejmán szemét. Ha lett volna köztük akár egyetlen várható versenytárs, bizonyára megtalálta volna az útját-módját, hogy megfelelően gondoskodjon a lányról.

A második hely, amit meglátogatott anélkül, hogy egy napot is kihagyott volna, az Hafsza szultána lakosztálya volt. Ekkor mindig megcsókolta az idős hölgy kezét és a homlokához emelte azt, majd egészségéről érdeklődött.

– Volna-e valami kívánságod, szultána anyám?

A nő válasza minden alkalommal ugyanaz volt.

– Őfelsége, fiunk és az állam nyugalma. A szultánságnak, fiunk egészségének és boldogságának fenntartása.

A nő is tudta, hogy Szulejmán Hürrem karjaiban gondtalan.

Hürrem ennek megfelelően végezte dolgát. Szulejmán szultánt olyan boldoggá tette, hogy az szinte a fellegek között repült. Egyik éjjel a fiatal szultán, mikor bort ivott Hürrem kezéből, amit közben csókoltatott, megkérdezte:

– Tudod-e, Hürrem? – Őfelségét elbűvölő szemének minden varázsával ránézett, mintha azt mondaná, „hallgatlak”.

– Piri Mehmed pasa olyan kijelentést tett ma a tanácsülésen, amitől nem tudtam, hogy dühbe guruljak-e vagy nevessek.

– Még akkor is, ha ő a nagyvezír, akinek joga van feldühíteni őfelségét? Bármit is mondott, valószínűleg csupán tréfa lehetett.

Igazából kíváncsi volt, habár nem illet hozzá, hogy csak úgy kimutassa ezt, azt kérdezgetve, hogy mit mondott. A szultán amúgy is elmondta volna. Hürrem fokozatosan megtanulta, hogyan vegye rá a férfit olyan dolgok elmesélésére, amiket eredetileg nem állt szándékában megosztani vele.

– Én is ezt gondoltam. Piri pasa öreg már, a nyelve pedig egy kicsit talán túl meglazult, viszont igazi tengerész. Semmi sem kerüli el a figyelmét.

Hürrem még egy korty borral kínálta a szultánt. Szulejmán előételként megcsókolta a lány csupasz vállait, melyek a képzeletét csiklandozták.

– Mialatt a tanácsülésen egy bizonyos ügyről tárgyaltunk, mi jóváhagytunk egy befejezett előkészületet és megdicsértük a vezíreket, a pasákat és az agákat. Erre Piri pasa egy lépést téve előre azt mondta...

A szultán elhallgatott egy pillanatra, hogy felidézze, amit a férfi mondott. Majd folytatta.

– „Milyen szerencsés emberek vagyunk mi, akik igyekszünk, hogy ne hibázzunk szultánunk és az Oszmán Birodalom szolgálatában, hogy Allah urunk elé hozta Hürrem haszekit. Mindkettőjük arca mosolyog. És így meg vagyunk mentve a szidalmaktól.” Az öreg farkas pontosan ezt mondta.

– Azt kellene felfedeznem ebben a komédiában, hogy boldoggá teszek téged, nagyra becsült szultánom?

Szulejmán a karjaiba vette Hürremet és egy forró csókkal válaszolt kérdésére.

– Természetesen. Hiszen maradt-e a birodalomban bárki, aki nem látja a boldogságomat? A palota minden sarkában rólad beszélnek, téged dicsérnek. Szépséged szájról szájra terjed. Ha egyszer-egyszer spiccesek lennénk, tudnod kell, hogy az nem a bortól van, amit iszunk, hanem Hürrem szerelmétől és az örömtől, amit nekünk ad.

Hürrem csókot küldve adott hálát ezekért a szavakért.

– Egyedül a fősolymász panaszkodik miattad, Hürrem haszeki; jobb, ha tudod.

Már megint az a férfi! Már megint ő! Ibrahim, aki többet látja Szulejmánt, mint ő maga. A benne egyre csak növekvő féltékenység és harag ellenére olyan meglepettséget színlelt, mintha most hallaná ezt a nevet először.

– Kiről beszél, szultánom?

– Ibrahim. A fősolymászm. Az az Ibrahim, aki emlékeztetett az újévet megelőző szokásaitokra, kedvesem.

Azon a napon Hürrem örömeiben tényleg megcsókolta volna a fősolymászt, ha találkoznak.

Egy nap Szulejmán berontott a lakosztályába, kaftánja vége csak úgy röpült utána. Tette ezt anélkül, hogy érkezéséről bármilyen hírt adott volna korábban.

– Milyen nap van ma? – kérdezte.

– Csütörtök.

– Nem, nem úgy értettem. Hiszen a mai nap bizonyára különleges számodra.

A lány természetesen elsőre is megértette.

– Számomra csupán egy nap különleges. Ez pedig az a nap, amikor elnyertem nagyra becsült szultánom szerelmét.

Milyen édes nyelvű ez a lány, gondolta a szultán egy pillanatig. Néhány szót szól és én máris az egekben járok. Szórakozottan megcirógatta a lány haját.

– Mi nem tudunk erről sok mindent; Ibrahim emlékeztetett erre is. Ma karácsony van, nemde?

Hürrem egyszerre elkomolyodott.

– Gyerünk, készülődj akkor – szólt Szulejmán szultán vidáman.

– Mit parancsol nekem nagyra becsült szultánom?

– Templomba mégy, Hürrem úrnő. Hát nem vagy keresztény? El kell menned a karácsonyi ünnepségre.

Hürrem alig hitt a fülének. Templom? Szemét elfutották a könnyek.

Minden szabályt, törvényt semmibe vett. A szolgálók elképedt tekintetétől kísérvé megölelte Szulejmánt és ezt suttogta:

– Már oly... már olyan régen volt.

Tényleg, milyen régóta nem volt templomban? Három, öt vagy akár száz év? Úgy tűnt neki. Hálás csókjaiba fojtotta a szultánt:

– Tudtam, de egyszerűen nem voltam képes rávenni magamat, hogy elmondjam! – szólt.

– Pedig nyugodtan elmondhattad volna. Most viszont gyerünk, készülődj. Szulejmán namazra^[56], Hürrem a templomba.

Hürrem életében először csókolta anyyi hálával Szulejmán szultán kezét. Annyira furcsa egy érzés volt.

Sietve készülődött. Nagyméretű, sötét köpenyt terített magára. Nem akarta, hogy bárki ráismerjen. Sötétedéskor kocsí vitte egy bizánci templomhoz Balatba^[57]. Egy másodpercre a félelem hatalmába kerítette a szívét, hogy mi lesz, ha elveszik itt, ám ekkor megpillantotta Sötét Dzsáfert a templom előtti tömegben. Majd a csavusbasit álrúhában. Tehát az ő kedves szultánja megtett minden óvintézkedést Hürrem békéjéért és biztonságáért.

Ennyi év után először történt meg, hogy karácsonykor nem arra a törött szentképre bámult, amit a hozományos zsákjában tartogatott, hanem az oltárt díszítő Jézusra a kereszten és Mária Szűzanyára egy, a Római Birodalom idejéből fennmaradt, színpompás üveggel ékesített templomban.

– Szent Jézus Atyánk, kedves Mária Anyánk. Nézd, eljöttem, felismeresz engem? Alekszandra... a ruszinföldi pap, Nikola lánya... Édesanyám, Ilona Alekszandrája...

Elcsendesedett, mintha feleletre várt volna az egekből. Ha valaki ekkor felhajtja a csuklyáját, mely sötétségbe burkolta arcát, és ránéz, láthatta

volna, hogy szeméből patakokban ömlenek a könnyek. Azután meggyújtotta a gyertyákat, melyeket még korábban megígért azért, hogy Szulejmán észrevegye és megkedvelje őt.

– Bocsássatok meg. Nem tudtam megtartani az ígéretemet. Nem tudok felajánlani nektek egymillió gyertyát, ahogy megfogadtam. Viszont Jézus Szentatyám, kedves Mária Szentanyám; érezned kell, hogy minden egyes gyertya, melyet Alekszandra itt elhelyez, szívében nem egynek, hanem ezernek számít.

Mikor az Üdvözlégy egyházi ének érzelmekkel fűtött dallama, ami beborítja és magába nyeli az embert, felemelkedett a templom főséges boltozata felé, ő még mindig imádkozott.

Most már Hürremnek hívnak engem. Néhányan még orosz ágyasnak neveznek. Én Szulejmán szultán orosz kedvence vagyok a számukra. Óvj meg engem. Hadd ne hasonlítson jövőm Gülbaharéra. Ne legyen úgy, hogy ma még Szulejmán szultán ágyában alszom, holnap viszont már nem. Ne hiányozzon az irántam való szerelem az Oszmán fiának szívéből.

A fejében bolyongó hang egyszeriben elcsendesedett. Vajon mozogtak-e az ajkai? Nem tudta. A könnyek áradatától elázott szeme csak a kis Jézust ölében tartó Mária Szűzanya szobrot látta. Hürremnek úgy tűnt, mintha Mária békés arca rámosolygott volna. Szívének hangja újból felcsendült.

Kedves Mária Anyám, én az a kislány vagyok, tudod. Az a kislány, aki minden este letérdelt előtted abban a falusi házában és imádkozott, mielőtt lefeküdt volna. Köszönöm neked, hogy mindig meghallgatod az imáimat. Most lenne még egy kívánságom, Mária Anyám. Ne hagyj öletem üresen. Áldj meg fiakkal. Adj nekik jó szerencsét. Adományozd az orosz ágyas, Hürrem fiainak a koronát, az Oszmán fiának trónját. Jézus Atyánk; helyezd a falusi pap, Nikola leányának, Hürremnek fiát Szulejmán trónjára.

Azon az estén Hürrem úgy tért vissza a palotába, mintha belül megtisztult volna. Szulejmán már várt rá. Hálásan megölelte a férfit. Már

éppen készült, hogy megőrijtse cirógatásával, őfelsége azonban csendesen elhúzódtott tőle.

– Hadd legyen a ma este az imáké, ne pedig a szerelemé, Hürremem. Te imádkozz a magad módján. Én az enyémen. Ne feledkezz meg rólam, az Oszmán Birodalomról és a hadseregről imáidban. Imádkozz katonáim győzelméért.

Egészen addig, amíg végül vesztett az álmoságával szemben, Hürrem imádkozott mindenért és gondolkodott. Főképpen a fősolymász Ibrahimról. Már korábban megjegyezte ennek a férfinak a nevét, aki a szultánnal még nála is több időt töltött. Azáltal, hogy lehetővé tette számára, hogy részt vehessen a karácsonyi ünnepen a templomban, a férfi hatása Szulejmánra egyértelművé vált. Ez Hürrem számára egyfajta 'lépj óvatosan'-üzenet volt. Hürrem pedig megértette. Nem jó jel. *Jézus Atyám, imádkozott azon az estén, ahogy álomba szenderült. Igen, tudom, ennek az embernek köszönhető, hogy eljöhettek hozzád, ő azonban veszélyes. Ne engedd, hogy Szulejmánt ellenem fordítsa. Hadd essen ki Ibrahim a szultán kegyei közül.*

Ő, Hürrem legyen az egyetlen, aki befolyásolni tudja Szulejmán szultánt. *A szultán csupán Hürremre hallgasson, rimázkodott. Csak rám. Senki másra!*

Harmincketedik fejezet

1522. TAVASZ

Szulejmán szultán és az orosz ágyas szerelméről beszélt mindenki. Ez a románc volt a társalgás állandó tárgya a háremben, a tanácson, Enderunban^[58], a katonai laktanyákban, a pasák, vezírek, agák kúriáiban, a női hamamokban, Isztambul kocsmáiban. Az ő szerelmük szinte olyan volt, mint Kerem és Aszli, Juszuf és Zülejha, Ferhat és Sirin^[59] története. A fiatal szultán két szenvedélye között osztotta szét az államügyek után maradt idejét. Hürrem és a vadászat között.

Akárhányszor Szulejmán a fősolymász, Ibrahim társaságában vadászni ment, Hürrem elméje elborult. Habár egy csapat pasa, vezír, államférfi is csatlakozott hozzájuk, a szultán-Ibrahim páros létezése elegendő volt, hogy megőrjítsse Hürremet.

Hürrem a háremagától kapott információt. Állítólag a férfi horvát térített^[60] volt. Szümbül aga egyszer azt mondta:

- Ezek a horvátok egyáltalán nem kedvelik a szerbeket.
- Mi köze van ennek hozzánk, Szümbül aga? Kedveljék, ha akarják, ne kedveljék, ha nem akarják.
- Azt gondoltam, hogy ez a tény talán fontos lehet. Tehát tévedtem.
- Miért lenne fontos? Mondd el, hogy tudjuk.
- A szerbek szláv származásúak, Hürrem haszeki.

A sötét férfi őt bámulta és valamilyen kifejezést keresett Hürrem arcán, azonban nem találta meg. A haszeki kezdettől fogva megértette a dolog

súlyát, de ezt nem mutatta ki. Szümbül agát meglepte ez az érdektelenség.

– A népvándorlás idején a szlávok egyik ága átkelt a Dunán és a Száván, majd dél felé vette az irányt, egészen az Adriai-tengerig, ahol letelepedett. Ezt a törzset hívják szerbeknek. Ezek a déli szlávok, a szerbek tehát a te rokonaid, Hürrem úrnő.

Hürrem arca továbbra sem mozdult. Ha Szümbül aga nem lett volna tisztában azzal, mennyire okos és intelligens a lány, bizonyára folytatta volna a magyarázatot. A háremaga ehelyett közelebb hajolt, és ármányos hangon a fülébe sziszegett:

– Szóval én csupán aggódtam, hogy amiért a horvát nem szereti a szerbeket, esetleg nem fogja szeretni az orosz sem.

– Miféle megjegyzés ez, Szümbül aga? Urunk szerelme elegendő számunkra. Mit törődünk mi egy idegen horváttal? Emellett, ki meri megkérdőjelezni urunk barátait?

Amikor Hürremnek feltűnt, hogy Szulejmánhoz hasonlóan öntudatlanul is a többes szám első személyt kezdte el használni, amikor magáról beszélt, mosoly terült el az arcán. Mindenki, akinek volt valamilyen státusza vagy nemesi rangja így beszélt az Oszmán fiának palotájában. Természetesen csak akkor, ha abbahagyták a kézzel-lábbal történő jelzéseket és bátorkodtak megszólalni. S mivel ő is csatlakozott az előkelők köréhez, követnie kellett a szabályt.

Szümbül aga a lány arcán megjelenő röpke mosolyt annak tulajdonította, hogy nem veszi komolyan Ibrahimot és túl nyugodt. Csakhogy melléfogott. Hürrem valójában igen komolyan vette a horvát térítettet, és most is éberem várakozott. Az igazat megvallva, Hürrem óvatos volt azóta, mióta a hárembe érkezett. Mindenre és mindenkire figyelt, aki ő és Szulejmán szultán közé állhatott. Pontosan ez volt az oka annak is, amiért figyelmét a fősolymász Ibrahimra összpontosította, mióta felfedezte, hogy a férfi gyakran órákon át beszélget a szultánnal a Fatih pavilonban, mely az egyetlen olyan hely volt a palotában, ahonnan mindkét tengert látni

lehetett.

– Mit tudsz még?

– Azt mondják, egy olasz halász és egy horvát nő fia. Rabszolga Pargából^[61]. Fiatalkorában gyűjtötték be. Senki sem tudja az igazi nevét. Valahogyan elkerült Maniszába, ahol urunk, akkor még hercegünk volt a területi kormányzó. Ott egy megözvegyült, gazdag nőnek adták el, s ő adta neki az Ibrahim nevet, jóképűsége miatt.

– Szóval egy nő szolgálatába állt.

– Igen, úgy van. Ahogy telt az idő, ez az Ibrahim végül már a nő egész házáat, borászatát, kertjét igazgatta. A nőt teljes körű szolgálatával látta...

Hürrem sokat sejtető kérdéssel vágott a háremaga szavába:

– Teljes körű szolgálatával? – Amikor meglátta a rakoncátlan fényt a nő szemében, a férfi sötét arcán mosoly terült el. Hatalmas ajkai széjjelnyíltak, fehér fogsora előbukkant egy pillanatra, majd ismét eltűnt.

– Nos, annyit még én sem tudok. Habár a fiú fiatal volt és sármos. A nő pedig megözvegyült, az évek szomjúsága is csillapítatlan lehetett. Tud-e tűz és lőpor egymás mellett maradni békességben? Valami bizonyára történhetett. Viszont nem vádolhatom meg őket tévesen. Nem tudom.

A lány egy bólintással felelt. Arra gondolt, ez a tény vajon használható lesz-e valaha is.

– Ibrahim igen jó hírnévre tett szert. Manisza szerte vagyonosok, agák látogatták meg a nőt, azt kérve, hogy adja oda őt nekik. A nő azonban ezeket mind visszautasította. Az Ibrahimmal kapcsolatos dicséretek urunk füléig is elértek. Egy nap elment a szőlőskertjükbe. Ott találkozott Ibrahimmal. Kifejezetten megtetszett neki a fiú esze, a rendszer, amit bevezetett, a szorgalmassága. Emellett persze az életkoruk sem volt annyira különböző. Össze is melegedtek hamar. Amikor a herceg rákérdezett, a nő ugyan vonakodott kicsit, nem mintha lehetősége lett volna megsérteni a tekintélyes trónörököst. Végül aztán odaajándékozta neki Ibrahimot. Azóta Ibrahim roppant mód jóban van urunkkal. Hogy is

mondhatnám; oly közel vannak egymáshoz, mint két jó barát. Mindent együtt csinálnak.

Szümbül levegőért kapkodott.

– Amikor érkezett a nap és Szelim szultán kán elhagyta ezt a világot, urunk lóhalálában vágta át Maniszából Isztambulig. Hogy a világállam feje ne maradjon őrizetlenül, találd ki, ki volt ott mellette. – Mit lehetett ezen nem tudni?

– Ibrahim – szólta Hürrem.

A férfi bólintott.

– Két lovas. Szulejmán szultán az egyik, a fősolymász Ibrahim a másik. A vezírek, agák, akik fogadásukra érkeztek, meghökkentek.

Szümbül aga igyekezett felmérni, hogyan hatnak szavai a lányra. Amikor végül egy morzsányi változást sem talált, ismételten a füléhez hajolt.

– Azt mondják, urunk semmibe sem fog bele anélkül, hogy Ibrahimmal ne értekezne – tette hozzá. Majd alattomosan körbenézett. Amikor megbizonyosodott arról, hogy teljesen egyedül voltak, ezt suttogta:

– Vigyázz, senki meg ne hallja. Az csak bajhoz vezethet. Én csupán elmeséltem, amit hallottam.

Ez a rész valóban nagy jelentőséggel bírt. Bárki is mondta Szümbül agának, hogy uruk semmibe sem fog bele az Ibrahimmal való értekezés nélkül, akárki is volt az, egyértelműen nem tette boldoggá ez a közelség. Világos volt, hogy Hürrem titkos szövetségeseikkel rendelkezett. Vajon kik voltak ők? Mindenképpen ki kellett derítenie. *De egyelőre ne ijesszünk rá ennél jobban Szümbülre egy ilyen kérdéssel*, gondolta.

A háremaga megint leellenőrizte a környezetüket.

– Tudod, minek hívják a vezírek a fősolymászt?

Amikor Hürrem megrázta a fejét jelezve, hogy nem tudja, Szümbül aga sötét szemének fehérjét forgatva mondta:

– Bizalmas Ibrahim, azt mondják. Bizalmas Ibrahim.

Szulejmán szultán a Bizalmas Ibrahimon kívül még egy vadászó baráttra tett szert. Hürremnek hívták.

Ezt gyerekjáték volt elintéznie. Mióta elhatározta, hogy nem hagyja őfelségét egyedül Ibrahimmal a vadászat alatt, mesteri tervet eszelt ki. Majd ugyanilyen ügyességgel végre is hajtotta. Így tehát az ajánlat nem tőle, hanem a szultántól jött.

Egy vadászat után Hürrem rögtön észrevette Szulejmán kedvetlenségét, miközben megölelte őt.

– Isten őrizz, csak nem történt valami, ami felzaklatta nagyra becsült szultánomat?

– Három napja egy nyulat sem tudtunk megfogni.

Hürrem kételkedő szemekkel nézett a szultánra.

– Amikor az egész világ elismeri szultánom szakértelmét a vadászatban, ön bizonyára nem várja el tőlünk, hogy elhiggyük ezt?

– Hidd el, egyetlen egy nyulat sem. Habár jó néhány vaddisznóval és őzrel tértünk vissza, senkinek sem volt nyúlhoz szerencséje. Mit mondasz erre, szépségek szépsége?

– Azt mondanám, hogy urunk tréfálkozik. Vagy...

A szultánnak feltűnt, hogy Hürrem az utolsó pillanatban visszavonta a szavakat, amiket kimondani készült, így jelezte, hogy szeretné, ha befejezné mondanivalóját.

– Vagy?

– Vagy... Őfelsége próbára teszi alattvalóját...

Amikor Szulejmán megrázta a fejét, eldöntötte, hogy itt volt az ideje elmondani, amit valójában szándékozott.

– Ha így van... Bocsássa meg udvariatlanságunkat, de akkor a szultánomat kísérő vadász barátai hasznavehetetlenek.

A szultán jócskán meglepődött.

– Azt mondtad, hogy hasznavehetetlenek, Hürremem?

– Pontosán. Másképp hazajönne-e egymás után három nap üres kézzel

egy olyan tapasztalt vadász, mint őfelsége?

A szultán elmosolyodott a bajsza alatt, jelezve, hogy nem vette ezeket a szavakat teljesen komolyan.

– Ők mindannyian tapasztalt vadászok. Eltalálják, amire céloznak.

– Viszont nyulat nem lelnek.

Ha a lány arcán nincs az a huncut, gyerekes mosoly, Szulejmán bizonyára megsértődött volna ezen a megjegyzésen. Szemöldöke, amit egy pillanat erejéig felemelni készült, mozdulatlan maradt. Félig gúnyosan, félig komolyan kérdezte:

– Annak ellenére, hogy vadásztársaim nem találják, Hürrem haszeki tudná, hol van a nyúl?

Hürrem gyorsan válaszolt, ugyanazzal a játékos mosollyal. – Hát persze.

– Tényleg? Hogyan találna rá?

– Túljárnék a nyúl eszén.

Szulejmán vidáman felkacagott. – Ó! Nos, miképpen tenné azt?

– Tacsam édesapám azt szokta mondani, „Figyelj, Alekszandra, ne becsüld alá a nyulat, csak mert kicsi. Ha az élete veszélyben van, bárkivel képes a bolondját járatni. Ha megérezte a szagodat, még ha a fejed tetejére állsz is, akkor sem jön elő az üregéből. Ezért aztán először is, el kell rejtened a szagodat, hogy a nyúl észre ne vegyen egészen addig, amíg elég közel nem mész hozzá.” Így szokott a vadászatról beszélni.

Hürrem mesélt már korábban Szulejmánnak azokról a dolgokról, melyeket Tacsam Nojannal élt át, s ezek a kalandok szinte tündérmeséknek tündek Szulejmán számára. Ezért hát természetesen már a ‘Tacsam édesapám’ kifejezést sem találta furcsának.

A lány úgy magyarázta el a derék kazah vitéz nyulakkal kapcsolatos stratégiáját, mintha mindennapos téma lenne. Ráadásul csak úgy hímzés közben odavetve. Egyáltalán nem hallatszott úgy, mintha leckéztetni akarna vele. Mostanra tökéletesen megtanulta, hogy Szulejmán azt gyűlölte a legjobban, ha valaki előtte azzal kérkedett, akár igaz volt, akár

nem, hogy valamit jobban tud nála, és tudálékosan viselkedett.

Szulejmán szultán és vadász cimborái ezernyi módját ismerték annak, hogy miképpen lehet kicsalogatni egy nyulat az üregéből, csak hogy abban a három napban se fondorlat, se trükk nem használt.

– Szóval hogyan takarta el a szagát a te Tacsam édesapád?

– Ilyenkor kezünkbe fogtunk egy maréknyi bozótot és elégettük azt. És hogy a füst elég nagy legyen, mialatt haladtunk...

A szultán váratlanul Hürrem ajkaira tette a kezét és félbeszakította.

– Várj egy percet. Téged is elvitt vadászni?

– Hát persze. Arra is megtanított, hogyan kell az íjat megfeszíteni.

– Lehetetlen. Ne mondd, hogy azokkal a gyönyörű, törékeny kezekkel kifeszítettél egy íjat és nyilakat lőttél?

Hürrem némileg rossz néven vette ezt a kétségtől, csodálattól és gúnytól bűzlő kérdést, noha nem mutatta ki. Csupán bólogatott.

– Hát mégis hogyan sikerült az neked?

Hürrem elmagyarázta, hogyan. Végig elővigyázatos volt, nehogy felbosszantsa a férfit. Egyszer sem dicsérte magát. Még olyan komikus jeleneteket is kitalált, ami valójában soha nem történtek meg:

– Az első alkalommal nem is tudom, hogy szabadult és repült el a nyíl az íjamból.

Így aztán Szulejmán szemében egy hegylakó mellett bandukoló, pajkos lány benyomását keltette a vadászé helyett.

Szulejmán hosszasan és hangosan nevetett, olyan részleteket kérdezett, mint például:

– Hogyan nyújtottad meg az íjat, hogy feszítetted ki azt; mondd el újból.

Mikor Hürrem jókedvűen felugrott és megmutatta, amire kérték, a férfi karjaiba vette és csókolgatta, cirógatta őt. A szultán egyszerre így szólt:

– Neked is velünk kellene jönnöd vadászni.

Már alig várta, hogy hallja ezt a meghívást, azonban úgy kellett tennie, mintha meglepődött volna.

- Micsoda; még hogy én?
- Természetesen. Hadd lássuk, hogy működik-e ez a bozotos nyúlfogás.
- Dehát annyi férfi között?
- Biztosan nem lesz ebből gond. Majd álruhát veszel fel.

Ő pedig pontosan így tett. Férfi ruhákat vett magára és eltakarta az arcát. Az vadászathoz először csatlakozó Hürrem igencsak meghökkentette Szulejmán szultánt, a fősolymász Ibrahimot, a többi agát és kormányzót. Kiválósága a lovaglásban, nyíllövésben, ahogy a széleseben ügető ló nyakába kapaszkodott és a zsákmányt üldözve minden lovasat lenyűgözött, még a legtapasztaltabbakat is. A szultán akkor vált igazán jókedvűvé, amikor az ő tanácsára bozótot égettek, és a füst elől menekülve néhány nyúl szaladt eléjük. Az azonban végképp feltüzeltte, hogy a lovagló Hürrem mintha a villámmal versenyezne, mikor egyetlen nyíllal leterített egy őzet. Minden jelenlevő szájából az „Óóó!”, majd a „Masallah!” kiáltás tört elő.

Amikor a fiatal szultán tapssal koronázta meg szeretett hölgye sikerét, odaszólt Ibrahimnak:

– Nézd csak, fősolymász, ez a kis kölyök még a végén a vetélytársad lesz.

Ibrahim tudta jól, hogy a lovas, akire a szultán kis kölyökként hivatkozott, valójában Hürrem haszeki volt. Igazából mindannyian tisztában voltak ezzel, bár azt színlelték, hogy nem vették észre, hiszen nem vonhatták kétségbe a szultán szavát.

– Ahogyan mindig is mondtam, őfelsége. Nincsen senki, aki urunknál jobb döntéseket tudna hozni. Bocsásson meg; nem gondoltam volna, hogy ilyen alaposan válogatja meg a vadásztársait is.

Ibrahim, aki ezzel a kijelentéssel örömet okozott a szultánnak, a beszélgetést figyelmesen hallgató Hürrem felé fordult.

– Azonfelül urunk választotta nem lehet riválisunk, csupán bajtársunk. Mi nem versenyeznénk vele sem az ötleteinkkel, sem pedig a tudásunkkal.

Dacára annak, hogy Hürrem még mindig nem beszélt elég jól törökül,

azért felismerte ezekben a szavakban az iróniát, a fenyegetést, sőt, a lekezelő hangnemet is. Szulejmán viszont csak boldogan bólogatott. Vagy talán csak úgy tett, mintha nem értené.

Mivel arca el volt takarva, Ibrahim nem láthatta, hogy tör elő az utálat Hürrem szeméből. Ha látta volna, feltételezhetően ráeszmél arra is, milyen félelmetes ellenséget szerzett magának. Olyat, akitől minden ízében remegnie kellene.

Gyerünk hát, horvát ivadék, gondolta magában Hürrem, ahogyan hátsó lábaira állította a lovát. *Nézzük, hogy nő fel Hürrem véleménye a tiédhez. Vajon az Oszmán Birodalmat a te akaratod fogja mostantól irányítani vagy ennek az orosz ágyasnak a szava?*

Azon az éjszakán Szulejmán úgy tombolt, mint egy szerelmi vihar. Hosszasan fürkészte a lány szemeit. Arra gondolt, milyen szerencsés. Oly élvezettel itta elbűvölő mosolyát, mintha bor lett volna. *Itt van az én hölgyem,* mondta magában, *eltelíti a forró szerelem és még harcos is. Tudja, hogy kell cirógatni, és hogy kell ölni.* Ibrahimnak igaza volt. Szulejmán jól választott. Még egyszer rádöbbsent, milyen helyesen döntött Gülbahar helyett Hürrem mellett. A lány kezeit a tenyerébe helyezte. Egyszerűen nem tudta elhinni, mennyire hasonlítottak ezek a kezek egy fehér galambra, és hogy mégis elég erősek voltak ahhoz, hogy halálos nyilakat zúdítsanak bárkire. Hürrem kezeit szerelemmel csókolgatta. Majd a kitörő kéjvihar pirkadatig tartott.

Csakhogy az események nem úgy zajlottak, ahogy Hürrem akarta. A szultán nem mondott le olyan könnyedén a hosszú, esti beszélgetéseiről Ibrahimmal a Fatih házban, mely ránézett mind a Marmara-tenger zöldben tündöklő szigeteire, mind pedig a Boszporusz példátlan szépségeire. Hürrem sok éjszakán hosszú órákig várt Szulejmánra az égő kandallóval szemben, és közben magát emésztette. Viszont nem adta fel, nem hagyta, hogy elaludjon. Sem dühét, sem pedig csalódását nem láthatta senki. Amikor a szultán visszatért, ő futott és karjaiba vetette magát.

Tüzes csókjaiba fulladt, és egyszer sem panaszkodott, hogy „Megunt engem az uram? Hiszen legtöbb idejét mostanában Ibrahimmal tölti.” *Mit akarsz, Hürrem,* kérdezte magától az egyik magányos éjjelen. *Szerelmet vagy uralmat?* A válasz szinte felrobbant az agyában. Természetesen uralom, hatalom! Ám az uralom, mint a szerelem, türelmet igényel. *Akkor türelmes leszek,* határozta el. Az uralom megéri ezt a kint.

Harmincharmadik fejezet

Szultánom, szultánom! – ugrott fel sikoltozva az ágyában az egyik magányos éjszakán. Valakik sürgetően kiáltoztak a hárem folyosóin. Amikor kardok csörgése vegyült a kiabálásokba, ráébredt, hogy a szultán őrsege szintén a lármázók között van. Ez azt jelentette, hogy valami fölöttébb létfontosságú eseményről volt szó. Hiszen arra nem volt példa, hogy egy katona betette volna lábát a hárembe. Mi történhetett? Szíve hevesen vert az aggodalomtól. A temérdek hang közül felismerte a csavusbasiét.

– Őfelsége! Őfelsége!

Merzuka és a többi szolgáló szintén felriadt. Míg Szetáret kalfa igyekezett meggyújtani a lámpásokat, a lányok céltalanul egyik szobából a másikba csörtettek és kiabáltak.

A zűrzavar fokozatosan erősödött odakint. A férfiak hangja között a háremaga, Szümbül nőies tiltakozása hallatszott.

– Hess. Tűnjetek el. Azon nyomban. Ne bolygassátok a hárem csendjét. Őfelsége haragja...

A férfi félelemmel teli, magas hangját elnyelte a férfiak moraja. Ahogy Hürrem kikászálódott az ágyából, megdorgálta a lányokat:

– Elég már a sírásból!

Emine fürgén felöltöztette abba a reggeli köntösbe, melyet a válide szultán ajándékozott neki. Egy mély hang üvöltött fel:

– Híreket hoztunk Krímből, őfelsége.

Krím-ből? Hürrem szíve úgy dobogott, hogy az egy pillanatra szinte majdnem elnyomta a külső zajt. *Krím-ből*, ismételte magában. *Hírek jöttek Krím-ből!* Ez a Krímnek nevezett hely oly közel volt az otthonához, a kakukkfűtől illatozó mezőkhöz. Az otthona; a szülőföldje.

A csavusbasi újból megszólalt.

– A krími kán hírnöke fogadásodra vár, szultánom. Ezt mondta, „Ha a hírek, amiket hozok, nem elég fontosak ahhoz, hogy a világuralkodót álmában megzavarják, hadd hulljon a fejem!” és semmi mást.

Hürrem nekinyomta fülét az ajtónak és megpróbálta jobban hallani, megérteni az elhangzott szavakat. Milyen hírek lehettek azok, melyek olyan jelentősek voltak, hogy az éjszaka kellős közepén kiráncigálják a hatalmas Szulejmán szultánt az ágyából?

Abban a minutumban Hürrem hirtelen felfigyelt a fősolymász, Ibrahim hangjára.

– Elhallgassatok, arcátlanok!

A hangok ekkor mind elcsendesültek. Amikor meghallotta a férfi szavait, Hürrem keze és lába megdermedt. Tehát míg ő itt feküdt az ágyában egyedül, ő a szultánnal volt.

– Disznó horvát – morogta. Szulejmán szultán a disznó horvással ezek szerint már megint térképek felett törte a fejét. Ibrahim nem üvöltött, azonban suttogása úgy csattant, mint egy ostor.

– Hát nem szégyellitek magatokat?

Szümbül aga megkísérelt elgyengült hangján válaszolni a kérdésre:

– Én figyelmeztettem őket, de... – Ibrahim viszont belefojtotta a szót.

– Így kell hát idejönni őfelsége ajtaja elé? Miféle gyalázatos dolog ez? A hárem csendjének, békéjének megzavarása halálbüntetéssel jár, nem tudjátok? Ha a Krím-ből érkező hírek nem taláztatnak elegendőnek, hogy megbékítsék szultán urunk dühét, Allah kegyelmezzen nektek. Nem lesz könnyörület. Szultánunk haragja a fejetekre zúdul.

A csavusbasi mondott valamit, amit Hürrem nem hallott tisztán. Ibrahim

egy darabig csendben volt, majd a szolgálóknak adott parancsot:

– Rögvest értesítsétek Piri pasát. – Most már az ő hangjában is rejtőzött némi izgatottság. – Ébresszétek fel Ferhat pasát is. Ne feledkezzetek meg Ahmed pasáról és Pijale pasáról sem. Urunk nemsokára megtisztel bennünket jelenlétével a közönség csarnokában, hogy meghallgassa a krími kán híreit.

A beszélgetés itt abbamaradt. Az ajtó becsukódott. Ibrahim gyaníthatóan visszatért a szultán mellé.

– Disznó horvát, disznó horvát! – csikorgatta fogait Hürrem. A léptek hangja és a zshivaj is távolodott. Ezt követően a hárem ismét kibírhatatlan némaságba burkolózott.

Hürrem szemére egész éjjel nem jött álom. Miféle hírek jöhettek Krímből Szulejmán szultán számára, amik oly kulcsfontosságúak voltak, hogy nem várhattak reggelig? Egy kérdés jutott eszébe: *Talán Mehmed kán halt meg? Ha így van, akkor vajon mi lesz velem? Ha Szulejmán elbocsát innen engem, Aj Bala úrnő palotáján kívül hol tudnék menedéket találni?*

A rettegés, ami a hárembe érkezésének napja óta emésztette őt, végül a felszínre tört. *Mi lesz, ha Szulejmán kidobtat engem?*

Addig a pillanatig képes volt elrejtene aggodalmát még önmaga elől is. Most, még ha csupán magában, de életében először hangot adott annak a félelmének, hogy újra otthon nélkül marad. Hiszen az ő Tacsam édesapja sem volt itt, hogy kihúzza őt innen és megmentse. Hogy ráhajítsa őt Umut lovának hátára, majd a hegyek szabad levegője felé lovagoljon vele.

Akkor csak nem, susmorgott. A kán nem halhatott meg. Maga a csavusbasi mondta, hogy a krími kán küldte a híreket. Ne félj. Gondolataiban az ördög rémítő kacajjal tiltakozott ez ellen: „Várj csak. Ne örvendezz olyan hamar. A férfi nem mondta, hogy Mehmed Girajról van szó. Esetleg Mehmed Giraj meghalt és valaki más lett a kán helyette.”

Hogy ez megtörténhet, csak fokozta Hürrem aggodalmát. Mehmed Giraj halála Aj Bala úrnő pártfogásának elvesztésével is járna. *Ennyi? faggatta magát. Azután talán Hafsza szultána is elhagy engem.* A nő egyébként is fél lábbal a sírban volt már. *Akkor aztán már senkim sem lesz az egész világon. Istenem, teljesen egyedül vagyok! Egyes egyedül! Senkim sincs!*

Hürrem azon a reggelen rendkívül korán ellátogatott az ágyasok csarnokába. *Talán sikerül megtudnom a híreket, amiket a futárok hoztak. Bárcsak Ekaterina itt volna, tőle bizonyosan hallhattam volna valamit,* gondolta. Ám ő már nem volt ott. Azon a napon, amikor megpillantotta a lány irigykedő tekintetét, elszánta magát, hogy elküldeti a palotából. Ekaterinát veszélyesnek találta. Ha elkotyogja magát, az mindennek a végét jelentené. Mihelyt a szultán karácsony estéjén megkérdezte, „Milyen ajándéokra vágysz tőlem?”, Hürrem végre esélyt látott arra, hogy megszabadulhasson tőle.

– Nagyra becsült szultánom egészsége és boldogsága a legnagyobb ajándék számunkra.

– Nem, Ibrahim emlékeztetett engem arra a szokásotokra is, hogy ti megajándékozzátok egymást karácsonykor. Mondd el, mire vágysz?

Hürrem pedig, megint csak eljátszva a fiatal, pajos lány szerepét, azt kérte a nagyra becsült szultánjától, hogy engedje szabadon kedves barátját. Azt mondta neki:

– Így esetleg ön is meglátja majd, hogy előnyös házasság van az ő sorsában megírva. Ez jó cselekedet lesz – majd meghajolni sem felejtett el.

Ekaterina tizenöt napon belül már úton is volt Kütahja¹⁶² felé, hogy egy idős pasa felesége legyen. A lány valójában száműzetésébe ment, nem házasságba. A legkülönösebb az egészben az volt, hogy Ekaterina elégedett volt a helyzetével. Ahelyett, hogy a hárem négy fala közé bebörtönzött életét élje, örült, hogy még ha öreg is volt, de egy pasa asszonyává válhatott. Háláját Hürrem kezének megcsókolásával fejezte ki, mielőtt elindult a palotából.

Olyan érzés volt, mintha az ágyasok csarnoka Ekaterina nélkül megsüketült volna. A lányok nem is hallották az éjszakai kavarodást. Hürrem tehát üres kézzel tért vissza tőlük, akikhez lobogó szoknyával, izgatottan indult. Sürgősen Szümbül agáért küldette Dzsáfert. Nem mehetett csak úgy Hafsza szultánához kérdezősködni, „Mi történt az éjjel, asszonyom anyám? Mily híreket küldött öfelségének sorstársad testvére, Mehmed Giraj kán?”

Míg Dzsáferre várakozott, a gyomra a láztól és a türelmetlenségtől kínozza őt. Érezte, hogy a palota légköre megváltozik. Amikor lenézett a rácsokon keresztül, látta, ahogyan az örök átkarolják és ölelgetik egymást. Addig a napig ilyesminek egyszer sem volt tanúja a katonák részéről. Először nem tulajdonított neki túl sok jelentőséget, és azt gondolta, ez pusztán véletlen egybeesés lehet. Ám ugyanez megisméltődött őrsváltáskor. Mintha ünnepeltek volna valamit. De mégis mit?

Amikor Sötét Dzsáfer futva megérkezett, ő már türelme végén járt. Izgatottan kérdezte:

- Megtudtál valamit? Mondj el mindent, azonnal!
- Nem sok mindent sikerült kiderítenem. Azonban úgy tűnik, a palotában ünnepelnek. Futárokat küldenek minden irányba, hogy elvigyék a jó hírt.
- Miféle jó hírt, mondd el!
- A krími Mehmed Giraj kán... – Miközben Dzsáfer folytatta a mondanivalóját, Hürrem magában boldogan felsikoltott: *Köszönöm, Istenem! Ő életben van, él még!* A sötét fiú tovább mesélt anélkül, hogy tudta volna, szavai micsoda földrengést okoztak.
- A szultánunknak tiszteletüket és odaadásukat felajánló krími vitézek kihirdették a győzelem jó hírét.

Szándékosan teszi ezt vele a sötét arcú? Megérthette volna

kíváncsiságát. A fiú viszont megnyújtotta minden egyes szavát, mintha már soha nem érnének véget. Hürrem minden figyelmével az eunuch fiú ajkain csüngött.

– Állítólag van ott egy úgynevezett Moszkvai Fejedelemség. A krími huszárok elfoglalták.

Micsoda? Jól hallottam, kiabált magában. A krími lovasok behatoltak Moszkvába?

A fiú szüntelenül beszélt, majd mintha meghallotta volna úrnője kérdését:

– Most turbános, fejkendős tatárok kószálnak Moszkva utcáin, kardjukat kihúzva. A krími kán őfelségének azt a hírt küldte: „Elhelyeztem Altinordu fehér zászlaját a Kremlnél. Mellette ott lobog testvérem, Szulejmán kán vörös és zöld zászlaja is. III. Vaszilij Ivanovics nevezetű nagyfejedelmük életét mentve elmenekült.”

Hürrem már nem figyelt oda rá. Még ha figyelni próbált volna, akkor sem hallotta volna meg, amit mondott. Teljesen összezavarodott. Az országát megszállták. Rendben, Moszkva igazából nem az ő országa, de Ruszinföld ott volt ám rögtön a Moszkvai Fejedelemség és a lengyel föld határainál! Nem elég, hogy kifosztották a faluját, ez azt jelenti, hogy az egész országát elfoglalták, kelettől nyugatig. Ki tudja még hány Alekszandra lett a kazah és tatár hordák zsákmánya, akiket majd a hegyekbe hurcolnak?

Elfordította fejét, hogy elrejtse a könnyeit.

– Milyen szerencsétlen vagyok – zokogott halkán. – Nincs már falum, se otthonom, se senkim, még országom sem, hogyan is létezzek így, Istenem?

Ahogy csendes lázadása lavinaként maga alá temette, egy kérdés ötlött fel benne. *Mi vagyok én, töprengett. Ruszin volnék? Ukrán vagy lengyel; mi vagyok én? Esetleg mindegyik? Vagy ha nem, akkor melyik?*

Tényleg, vajon melyik lehetett? Anélkül, hogy egyáltalán tudta volna, melyik ő, miért siránkozott Moszkva megszállása miatt? Könnyfala mögül

látta, ahogy a szomszédos szobában Merzuka örömeiben Emine nyaka köré dobta karjait. Hát persze, a tatár lány ünnepli a tatár győzelmet. Vagy én is tatárnak számítok már, bizonytalanodott el egy pillanatig. Hát nem ő volt az, aki krími földön élt hat évig, a krími palotában? Természetesen; végtére is Hürrem volt az örökbe fogadott lánya Altinordu jogutódja, Mengli Giraj kán feleségének, Güldáne szultánának. Így elmélkedett tovább egy darabig. Minden kérdést és választ mérlegelve. Hirtelen felemelte a fejét. Kiegyenesítette a vállait. Kézfejjével felszárította könnyeit. Úgy érezte, végre sikerült megoldania az identitáskrízist. *Nem, mondta. Én nem vagyok sem ruszin, sem pedig ukrán. Még lengyel sem. Én most már oszmán vagyok. A világuralkodó Szulejmán szultán egyetlen kedvence, Hürrem haszeki. Mostantól így ismerjenek, így írjanak rólam!*

Hürrem felkelt onnan, ahol az imént még könnyeket ejtett, miközben Sötét Dzsáfer döbbenetesen figyelte. *Össze kell készülnöm tüstént és szaladnom a válide szultánhoz, határozta el. „Nézz rá az orosz hitetlenre; nézd milyen letört lett, amikor meghallotta, hogy Moszkvát elfoglalták. Őfelsége vajon így is meghívna őt az ágyába?” Nem engedhetem, hogy bárki ezt terjessze.*

Miközben határozott léptekkel elindult, Hürrem egy parancsot is kiadott magának.

– Ezentúl tanulj meg örülni az oszmán győzelmeknek. Hiszen te vagy az oszmán királynő!

Harmincnegyedik fejezet

Egymás után érkeztek a téli hírek. A palota, mely még mindig nem volt képes teljesen megszabadulni a szomorúság sebeitől, amit a kilenc telet sem látott Mahmud herceg halála okozott, Hürrem haszeki hírétől most táncolhatott örömeiben.

– Asszonyom anyám – szólt a válide szultánhoz Hürrem zavartan és félénken. – Van itt *valami* velünk kapcsolatban.

Az idős nő azonnal megértette, hogy mit jelenthetett az a „valami”, amikor meglátta a haszeki habozását, mielőtt még Hürrem egyáltalán elmagyarázhatta volna, azonban így is megkérdezte.

– Mi lenne az, leányom. Csak nem vagy beteg?

Hürrem a földet bámulta és nem emelte fel a fejét. Arca elsápadt.

– Mondd meg leányom. Mi a baj?

Anélkül, hogy felnézett volna, lágyan suttogta:

– Valószínűleg meghúlhettünk.

– Ezenkívül?

Csend következett. Aztán Hürrem alig hallható hangon kezdett el dadogni.

– És ezenkívül... nos... ké...sik... asszo...nyom anyám.

Hafsza szultána már egy ideje várt erre a hírre, bár félelemmel vegyes érzelmekkel.

– Biztos vagy benne? Mióta?

Hürrem bólogatva jelezte bizonyosságát.

– Közel két hónapja, szultána anyám.

Hafsza szultána azon nyomban tapsolva hívatta a szolgálókat.

– Rögvest üzenjete a bábáknak.

Olyan sürgés-forgás vette kezdetét a háremben, mely azon ritka esetek egyikében történt csak meg, amikor egy ágyas terhességének híre elterjedt. Viszont ezúttal, ha lehet, még a szokásosnál is nagyobb felhajtásnak lehettek tanúi. Először is, maga a válíde szultán volt az, aki mozgósította a szülésznőket. Normális esetben, ha egy ágyas várandós volt, Hafsza szultána ilyenkor csupán meglátogatta a lányt és imádkozott érte, „Allah engedélyezzen egészséges szülést számodra”, semmi több. Most viszont zavarba jött. Másodszor, Hürrem sem volt akármilyen ágyas. Ő volt a palota második asszonya. A nő, akinek befolyása a szultán édesanyja után a legnagyobb. Szulejmán szultán más rózsára Hürremen kívül már rá sem nézett azóta az éjszaka óta, amikor először ágyába vitte őt. Egészen addig, amíg Maniszába nem küldette őt Gülbahar szultánával, Musztafa herceg csintalanságai valamennyire enyhítették a szultán fájalmát halott első fia miatt. Most azonban Hürrem szerelme, mosolygós arca, elragadó mély szemei és dalai, melyeket őfelsége is megpróbált vele együtt énekelni, végképp elfeledtették vele minden gondját.

A bábák futva jöttek. Megvizsgálták Hürrem haszekit, akit Hafsza szultána lefektetett a díványra, párnákkal a háta mögött, ide s oda forgatták őt. Hasához hajoltak és igyekeztek meghallani valamit. Míg Hürrem és Hafsza szultána türelmetlenül várakozott a diagnózisra, ők visszavonultak egy sarokba és egymás között megtárgyalták az eredményeket. Majd újabb vizsgálatra került sor. Hürrem enyhén felemelte a fejét és aggodalmasan figyelte a nőket, akik a hasához közelítve fejüket, mindenhol tapogatták őt. Valami nem volt rendjén? Hogyan is lehetne baj, gondolta egy pillanatig. Hiszen Merzuka ma reggel azt mondta neki, hogy a kiseded már mozgott is. Akkor viszont mi folyik itt most? Miért nem közlik már velük a szülésznők a jó hírt?

Hürrem már régóta tisztában volt azzal, hogy terhes. Noha száját csukva tartotta egészen mostanáig, hogy megbizonyosodhasson róla. *Istenem, ismételtette magában minduntalan. Mária Szűzanyánk, kisbabát adományoztál nekem. Hála az égnek.*

Csak hogy a rosszullet eltitkolása hamar lehetetlenné vált. Merzuka minden egyes mozdulatát gyanakvó pillantással fürkészte. Egy nap nyíltan kimondta:

– Azt hiszem, hogy úrnőmnek kívánóssága van.

Hürrem is érezte a ficánkolást a hasában, valahol az ágyéka környékén. Alig észlelhetően, mintha egy bizsergés, egy apró nyilallás volna. *Egy életet hordozok magamban*, gondolta éjszakákon át. Először persze megrémült. Ez egészen új érzés volt számára. Habár nem keveset imádkozott azelőtt, hogy gyermeket szülhessen. Lásd, hogyan hallgatta meg Isten az imáit. Esténként hasára téve kezét simogatta a magzatot. Igyekezett hozzászokni, felkészülni a helyzetre. Szulejmánnal egy zsenge életet hoztak létre. Létezhetett volna ennél hihetlenebb csoda? Egy hercegnek készült életet adni, akiből, majd ha eljön az idő, szultán lesz.

A bábák részletes analízise meghaladta Hafsza szultána türelmét is.

– Nahát, miféle hosszadalmas vizsgálat ez? Miért nincs már döntés az ügyben?

A főszülésznő felegyenesedett. Előbb üres tekintettel fordult Hürremhez. Mialatt a többiek keze továbbra is megállás nélkül tanulmányozta a hasa körüli területet, a főszülésznő addig érzelemmentes arca hirtelen élénkebbé vált. Pillantása ellágyult, s gyengéd mosollyal nézett Hürremre. Majd a válide szultán felé fordult.

– Őfelséged fia ismét édesapa lesz, szultánom anyám. Hürrem úrnő már majdnem három hónapos terhes. Ezek volnának a jó híreim.

Míg Hürrem magában örömmel fel-felkiáltott, Hafsza szultána felkelt a helyéről és Hürrem felé indult. Örülnie kellett volna vagy rettegnie? Hát persze, hogy örülnie kellett annak, hogy fia újabb gyermeket nemzett.

Azonfelül kedvelte is ezt a lányt. Hürrem úrnő, aki maga is még pusztán gyerek volt, néhány hónapon belül már anya lesz. Unokájának édesanyja. De mi lesz akkor, ha a gyerek fiúnak születik?

Két herceg egy trónra veszélyt jelentett. Még talán halált is. Hány szerencsétlen herceg halálát élte már meg ez a palota? Apák, akik megölték fiaikat. Hercegek, akik megpróbáltak fellázadni apjuk ellen. Hát nem igyekezett ő is megóvni Szulejmánt annyi éven keresztül, hogy az ehhez hasonló katasztrófa elkerülje őt? Amikor férje, Szelim kán egy napon Isztambulba hívatta Szulejmánt, Hafsza szultána szinte elalélt az ijedtségtől. Honnan tudhatta volna, hogy a szultán azért szólította oda a fiát, hogy az állam élére állítsa őt Isztambulban, miközben ő egy hadjáratra készült? Senki sem képes elképzelni azt a szorongást, melyet Hafsza tapasztalt meg akkor.

Most az események megint zűrzavarossá kezdtek válni. Ha Hürrem szintén fiút szül, ő egyértelműen Gülbahar fiának Musztafa hercegnek lesz a vetélytársa. Bizony, a szerencse egyelőre Musztafára mosolygott, hiszen ő volt az idősebb, a trónhoz neki volt joga; viszont vajon letérdel-e a fiatalabbik herceg a szerencse előtt? Teszem azt, ha eljött az idő és Musztafáé lesz a trón. Akkor kegyelmezne-e nagyobbik unokája Hürrem hercege életének? A világ rendje már csak ilyen. Borzasztóan hangzott, ám az Oszmán Birodalom így működött Fatih kán óta. Az állam végtelen volt. Apa, fiú, testvér vérenek kiontása is helyes cselekedetnek számított, ha arra volt szükség.

Allah segíts, mondta az idős hölgy magában, elképzelve a jövőben rájuk váró szörnyűségeket.

Ám most még nem volt itt az ideje, hogy ilyesmiken tépelődjön. *Hagyd ezt, Hafsza*, mondta magában. *Figyelj inkább; ez az árva Hürrem leány a fiad gyermekét hordja. Hadd éljen boldogan a szegény teremtés. És ki tudja; talán lány lesz.*

Hafsza szultána elhessegette az aggodalom felhőit, amiket gondolatai

festettek az arcára. Mosolyogni próbált, ahogy odadobta az erszényt a főbábnak, melyet kaftánja zsebéből halászott elő. A nő elkapta azt a levegőben. Megcsókolta és a homlokához nyomta. Áldásokat mormolt az apáért, a gyermekért és az anyáért.

Amikor a válide szultán odalépett az ágyához, le akart hajolni hozzá, hogy megcsókolja Hürrem homlokát, a lány azonban fűgőbb volt nála és átkarolta. Hürrem szeme ragyogott a boldogságtól. Amellett természetesen a büszkeség és a hála is csillogott benne. A kékeszöld szemek már átnedvesedtek. Ezek örömteli könnyek voltak.

Ő is megölelte a derekát átkaroló lányt. Belül reszketett az érzelmektől. Érezte, ahogyan szemeiben könny gyűlik, amikor megcsókolta Hürrem homlokát. Talán az öröm könnyei? Milyen régen történt meg vele ilyesmi, gondolta Hafsza szultána. *Már el is felejtettem, milyen az örömtől sírni.*

– Gratulálok, Hürrem úrnő – szólt lágyan. – Ajándékozd meg öfelségét egy egészséges, kötelességtudó gyermekkel. Kívánom, hogy unokám szerencséje legyen oly bőséges, mint az édesanyjáé.

Hürrem szívből jövő hálával háromszor megcsókolta az őt ölelő női kezét és minden alkalommal a fejéhez húzta azt. A válide szultán ráncos kezei nyirkossá váltak a lány könnyeitől. Hürrem hajára pedig egyetlen csepp könny hullott a nő arcáról.

– Ön az, aki sorsomat ily csodálatossá tette, asszonyom anyám – suttozta. – Ha önök nem lettek volna: Güldáne édesanyám, az én rózsá anyám..., aki ezt a hazájától megfosztott, hitetlen lányt örökbe fogadta; Aj Bala nővérem, aki ide küldött és azt mondta, „Gyerünk, menj és találj meg a szerencsédet”; és szívem uralkodója, gyermekem édesapja, nagyra becsült szultánom gyönyörű édesanyja, az én szultána anyám...; nélkülük hogyan is mosolygott volna rá a szerencse erre a szerencsétlen Hürremre?

A nő szeretetteljesen szemlélte egy darabig a Hürrem szeméből csobogó könnyeket. Majd zsebkendőjének szélével szárazra törölte a lány arcát.

– Allah az, aki a szerencsét adja vagy elveszi, leányom. Ő az, aki

homlokunkra írja a sorsunkat. Mi csupán a lélek edényei vagyunk. Ha ő nem véste volna homlokodra, hogy gyermeket adsz majd a szultánok szultánjának, Szulejmán kánnak, akkor mindegy, mit teszek, hiába volna. Egy szó, mint száz, Hürrem leányom, te is edény vagy. Allah őfelsége gyermekét bízta rád. Gyerünk hát, Hürrem úrnő; tégy minket büszkévé.

Egy rövid ideig simogatta még Hürrem haját. Ezt követően váratlanul felegyenesedett.

– Mit ácsorogtok itt, asszonyok? Az előkészületnek már rég el kellett volna kezdődniük – parancsolt. A szeretet és részvét eltűnt a hangjából, s az acél fémessége lépett a helyébe.

– Hürrem úrnő egy gyermekkel áldja meg őfelségét. Késedelem nélkül biztosítani kell a kényelmét. Emellett minden vágyát igyekezzetek megvalósítani. Egy ügyeletes bába legyen minden este a lakosztályában. Ha szükséges, intézkedjete a főorvosról. Egy új főszolgálonót adunk a szolgálatába. Mostantól körültekintően felügyelni kell, hogy mit eszik és mit iszik. Hürrem úrnő és az útban lévő unokánk egészségét minden egyes nap jelenteni kérem.

Hürrem két dologra is felfigyelt a boldogság és szeretet ölelése közepette. Két fontos dologra. A válide szultán nem szólította őt haszekinek. A mások által már régóta használt „Hürrem úrnő” szavakat az ő szájából hallva teljesen más státuszba került. Nem igazán tudta leírni, hogy milyen pozíció lehetett, azonban mintha a haszekinél közvetlenebb, melegséggel jobban átjárt rang lett volna.

A második dolog még ennél is jelentőségtejjesebb volt. Hafsza szultána folyamatosan úgy hivatkozott a kisbabájára, hogy 'gyermek'. Például azt is nyugodtan mondhatta volna, hogy „Hürrem úrnő fiúval áldja meg őfelségét,” ez így azonban nem hagyta el a száját. Miért nem? A válasz egyszerre Hürrembe hasított: *A nő attól fél, hogy fiút szülök majd.* Ha valóban fiú lesz, bizonyára tisztában volt vele, hogy Hürrem fia Musztafa riválisává válik majd.

Ki látott már olyat, hogy a félelem gátat szabott a végzet ösvényének, asszonyom nagyanyám, gondolta magában. Így volt; Hafsza szultána nemsokára fiának nagymamája lesz. A sors elvetette a kockát, folytatta. Egy fiúval kell megajándékoznia Szulejmánt. Az orosz Hürrem hercege fog az Oszmán fiának trónjára ülni, nem pedig Gülbaharé. Legyen ez egy fogadalom, hogy így lesz.

Hürrem várandós, Hürrem várandós! Ezek a szavak visszhangoztak egyszeriben az egész palotában. Habár, hogy a jó hírt közölje Szulejmán szultánnal, sem Hürremnek, sem pedig Hafsza szultánának nem adatott meg. A fiatal szultán erről a fősolymász Ibrahimtól hallott először, egy gálya vizsgálata során, aminek építése épphogy befejeződött az Aranyszarv-öböl hajóépítő műhelyében.

Valaki oldalról odalépett Ibrahimhoz, és fülébe súgta, miről értesült. A fősolymász nem tűnt meglepettnek. A szultán mellé lépve, aki éppen a Kapudán pasával¹⁶³¹ beszélgetett, így szólt:

– Legyen öröm a számodra, őfelsége. – Ezek a szavak pont akkor hangzottak el, amikor még arról folyt az elmélkedés, hogy vajon a gálya nagy vitorlája nem fogja-e befolyásolni a kormányozhatóságot, így meghökkentették a szultánt. Megfordult, és kérdő szemekkel bámult a barátjára.

Ibrahim azonnal meghajolt, ahogyan kellett és megcsókolta a szultán kaftánjának végét.

– Adjon önnek Allah hosszú életet, végtelen méltóságot. Hadd legyen utódod áldása temérdek, szent családfádé még annál is több.

– Miről beszélsz, fősolymász?

– Szultánom ismét apa lesz. Legyen ez kedvező, szerencsés számodra.

Boldog kiáltás tört elő Szulejmánban, *Hürremem!* Lány vagy fiú? Egyszerre rádöbbsent, hogy ez a kérdés aggasztja. Allah ezidáig már kétszer

is megadományozta egy fiú születésének örömeivel. *Lány, mondta magának, vajon Allah ezúttal lány szultánnal áld meg bennünket? Akkor olyan gyönyörű kell, hogy legyen majd, mint Hürrem. Egy szultána, aki úgy elbűvöli az embert, ahogyan ő, a szemeivel, a tekintetével, a hangjával, aki még a napot is féltékennyé tudná tenni mosolyával.*

Hirtelen a seregnyi katona, mely körülfogta a gályát, felmorajlott. A sűrű bajszú, összeráncolt szemöldökű, rövidnadrágos tengerészek felkiáltottak; mindazok, akik serényen munkálkodtak a hajó törzsén és a rakparton, akik arról a vaskos árbocról, melyet még hat ember sem tudott volna körbeölelni, lelógó köteleken másztak fel egészen a vitorláig, majd csúsztak vissza onnan:

– Éljen soká a szultánom családfája. Szultánom, éljen ezer évig.

Szulejmán szultán szemei szinte könnybe lábadtak. Ölelkezett a vezíreivel, a pasáival. Megpaskolta a tengerészek hátát, akik odajöttek hozzá és megcsókolták a kezét. Majd mindenki visszatért a saját munkájához. A hatalmas bronz ágyúkat még a korábbinál is nagyobb erőfeszítéssel húzták a gálya gyomrába. Az ágyúgolyókkal megtöltött ládákat olyan könnyedén cipelték a vállukon, mintha azok valamilyen oknál fogva könnyebbé váltak volna.

Ekkor egy sötét, bátor tengerész szívbemarkoló hangja emelkedett fel a hajófarból.

*Ha rózsának hívhatnálak, kedvesem, rózsának,
Ha levehetném a napot a fejedre koronának,
Mit számít, ha menny és pokol is ránk szakad,
Bizony soha nem adnám fel az én rózsámat.*

Azután a többi tengerész is becsatlakozott a dalba. Erős emberi hangok járták be az Aranyszarv-öböl sok napot megért domboldalait. Vijjogásukkal a meglepett sirályok is bekapcsolódtak, miközben a levegőben keringtek.

Szulejmán kicsit szintén együtt dúdolta velük az éneket, melyet

világosan ő és Hürrem tiszteletére daloltak.

*Ha rózsának hívhatnálak, kedvesem, rózsának
Ha levehetném a napot a fejedre koronának...*

Már esteledett, mikor Szulejmán visszatért a palotába, miután hálaimát mondott. Imádkozott a gyermekéért, akit nemsokára a karjaiba tesznek majd, hogy egészséges és hosszú életű legyen, illetve hogy a hadjárat, melyre készülődött, sikeresen végződjön. Belépett a lakosztályába, csendre szólította a szolgálókat, akik kapkodva rohantak volna Hürremhez, hogy a szultán érkezéséről értesítsék őt. Majd csendesen kinyitotta Hürrem szobájának ajtaját.

A lány az ablak előtti, pompás díványon aludta álmát. A kandallóban égő tűzifa ropogásán kívül más hang nem zavarta meg a békességet. Az arcán, amit a lámpa tompított fénye alig észrevehetően megvilágított, nyugodt, boldog mosoly húzódott. *Hát még álmában is mosolyog,* gondolta Szulejmán.

Mostanra már ő is kezdte elhinni, hogy számára Hürrem igazi áldás Allahtól. Mily üde, mily gyönyörű. Ha mellette lehetett, pillanatok alatt megfeledkezett bármiféle szomorúságról, bánatról, az agyában motoszkáló gondolatokról, a haditervekről. Eltelt harmóniával és örömmel. *Mi többet kívánhatna egy férfi egy nőtől,* mondta magában. *Egy utódot? És lásd, Hürrem ezt is megadni készült neki.*

Emellett Hürremmel bármiről képes volt beszélgetni. Példának okáért az egyik nap, amikor futólag megemlítette, hogy a pehlivánok^[64] olajat kennek magukra, és így birkóznak Edirnében, Hürrem tágra nyitotta a szeméit:

– Hogyhogy? – kiáltott fel. – Hogyan lehet olajos testtel birkózni? Hát nem csúsznak el?

– Éppen ez a mesterség az egészben, szép szeműm. Amíg a has nem néz

a csillagokra...

Hürrem nem bírta ki kuncogás nélkül. Szulejmán pedig kedvelte ezt a szokását. Hogy nem bírt uralkodni magán. Hogy olyan volt, amilyen. Ahogyan minden számítás és kalkulálás nélkül beszélt.

– Mégis mit jelent az, hogy a has látja a csillagokat? Netán este birkóznak...

Mielőtt a lány befejezhette volna a kérdését, Szulejmánt magával ragadta a kacagás.

– Ó, Allah áldjon meg téged! – mondta, amikor lecsillapodott egy kicsit.

– Még hogy este. Természetesen napközben birkóznak.

– Akkor hogy van az, hogy hasuk a csillagokat látja?

– Ez csupán egy kifejezés. Akkor mondják ezt, amikor a vesztes birkózó háta a földet éri. Így tehát a háta a földön fekszik, miközben hasa az ég felé néz.

Ekkor Hürrem nevette el magát.

– A birkózó, akinek hasa a csillagokat látja – ismételte és kacagott. Nevetése úgy csobogott, mint a vízesés. Ez a hallgatót is úgy felfrissítette, mintha vízesés alatt állt volna.

Eközben Szulejmán igyekezett kijavítani a lány hibáját, „nem látja, hanem arra ránéz, ránéz,” akárhányszor lehetősége volt rá a nevetés közben. Egy kis idő múlva, amikor már mindketten lecsillapodtak, Hürrem belefogott, hogy meséljen arról, ahogyan az ő országában birkóznak:

– Ahonnét én jövök...

– Micsoda; hát te még birkózni is tudsz? Miért nem mondtad, akkor Gülbahar megúszta egy enyhe büntetéssel. Mihelyt megragadod, a földhöz vághattad volna a hercegem édesanyját.

Mégis hogy mondhatott ilyet? A szultán már bánta kissé. Nem jött még el az ideje az ilyen kijelentéseknek. *Tapintatlan alak*, szidta meg önmagát, habár egyáltalán nem az történt, amitől félt.

Hürrem felháborodott ugyan, amiért öfelsége a derült égből ilyen

kifejezéssel illette Gülbahart, viszont ezt nem mutatta ki.

– Nem – válaszolt. – Hogyan ismerhetné alattvalója a birkózást? Csupán elmentünk megnézni azt egyszer Tacsam édesapámmal. Ott láttam először. Szulejmán, aki örült a témaváltásnak, gyorsan folytatta.

– Nincs olyan hely, ahová ez a Tacsam nevű öreg el ne vitt volna téged. A lány bólogatott, aztán elkezdett beszélni a birkózókról, akiket láttak.

Akárhányszor Szulejmán közbeszólt, „Várj egy perctet. Nem igazán értem ezt a részt itt. Mutasd meg, kérlek,” Hürrem felugrott és elmagyarázta, ezúttal bemutatva a különböző fogásokat és dobásokat, ahogyan a birkózók kigáncsolták egymást, ahogy megragadták egymás nyakát.

A birkózás a szultán és kedvence között nem sokkal később kéjtől fűtött versennyé változott. Aki veszített és azt mondta, „Feladom, feladom,” az végül Szulejmán lett.

– Így – tette hozzá kimerülten. – Ledöntötted hátamat a földre. A hasam ránézett a csillagokra.

Amikor Szulejmán felidézte azt az estét, miközben figyelte, hogy Hürrem békésen alszik, elmosolyodott. Milyen elbűvölő volt a kandalló tűzének fényében. Tekintete öntudatlanul a lány hasára siklott. Ott őrizte valahol Hürrem az ő magját. Életet adott a saját életéből.

Előrehajolt. Ajkai a lány homlokára vándoroltak. Amikor Hürrem kinyitotta az álmoságtól elködösült szemeit, nem bírta türtőztetni magát, megcsókolta azokat is.

– Megkaptuk a jó hírt, Hürrem úrnő.

Hürrem karjai kacérkodva ura nyakára borultak.

– Szerettem volna én magam elmondani, nagyra becsült szultánom. Ám a hírek még a szélnél is sebesebben terjednek szultánom palotájában.

– Milyen palota? – nevetett fel a szultán. – A hírek még a katona alattvalóinkat is hamarabb elérték előttünk. A hadsereg ünnepel.

– Urunk megharagudott?

A szultán elcsendesítette Hürremet egy csókjával.

– Mégis ki lehetne haragos arra, aki életed ad egy életnek, Hürremem. A palotánk csodának lesz tanúja. Nap születik a napból. Boldogok voltunk már akkor is, amikor még csak egy napunk volt, most viszont már kettő is lesz.

A lány Szulejmán kezét a hasához húzta.

– Nézd, mintha már mozogna.

Szulejmán nem érezte ezt a szinte észlelhetetlen rezgést. Noha, nehogy csalódást okozzon Hürremnek, rátéve kezét a sima hasára hosszasan cirógatta azt.

Hürrem ujjai a szultán hajában kalandoztak:

– A herceged máris roppant rakoncátlan – szólt egykedvűen.

– Herceg? És ha egy lány? Oly szépséges, mint te...

– Nem – Hürrem elhessegette ezt a gondolatot, mialatt továbbra is simogatta a szultán haját. – Hürrem herceget fog ajándékozni nagyra becsült szultánjának. Oly sármosat, mint az édesapja. Épp oly hatalmasat, erőset, becsületeset, jóssággal és szeretettel telit, mint ő.

A palota annyira el volt foglalva Hürrem áldott állapotával, hogy még a háremaga, Szümbül váratlan eltűnése sem kaphatott elég nagy feltűnést. A férfi egy nap csak úgy kilépett a palota kapuin és soha nem tért vissza. Senki sem látta őt vagy hallott róla. Akik keresésére indultak, mind üres kézzel érkeztek meg. Mintha Szümbült a föld nyelte volna el.

Először arra gyanakodtak, hogy ellopott valamit és azzal szökött el. Azonban amikor megtalálták mind a nyolc arannyal teli erszényét az ágyába rejtve, visszavonták a gyanút. Hiszen a férfi még saját pénzét sem vitte magával. Tehát bizonyára visszajön majd valamikor. Csakhogy Szümbül nem jelentkezett többé.

Ahogy teltek a napok, minden remény elveszett és a férfit is

elfelejtették. Hürrem volt az, akit ez az eset a legjobban elszomorított. Miféle dolog volt ez? Egyik nap még itt van valaki, másnap pedig már sehol sincs. Aztán azonnal megfeledkeznek róla. Mintha soha nem jártak volna ezeken a folyosókon, soha nem nyitották volna ki ezeket az ajtókat. Deszpinával is ugyanez volt a helyzet. Egyetlen napba sem telt, hogy teljesen feledésbe merüljön. Majd Gülbahar? A fenséges Mahidevran Gülbahar haszeki. A szultán hercegének az édesanyja. Mielőtt a nő egyáltalán elérhette volna száműzetésének célállomását, már nem is volt a palotában folyó társalgások tárgya. Most pedig Szümbül aga. Tehát ilyen könnyű elfelejtődni. Mi a helyzet a feledhetetlenséggel? Mit kellett tennie ahhoz, hogy megmaradjon az emberek emlékezetében, hogy ne legyen úgy félredobva, mint egy száraz falevél?

Sötét Dzsáfer is bizonyára annyira szomorkodik Szümbül aga eltűnése miatt, mint én, gondolta. Bár Szümbül botütéseinek fájdalma egyértelműen mély nyomot hagyhatott Dzsáfer hátán, de mégis.

– Ne légy bánatos, Dzsáfer – szólt a fekete fiúhoz. – Mindketten sok verést kaptunk tőle, viszont akárhogy is, ő a te agád volt. Elveszítettünk valakit, aki eddig a kezünket fogta.

A fiú csak nézett maga elé anélkül, hogy bármit is mondott volna. Abban a pillanatban, amikor meghallotta a szavakat, „Szümbül agának nyoma veszett,” Tacsam félelmetesen óriási alakja jelent meg lelki szemei előtt. Nétalán Azrael valóban megadta volna a beígért büntetést Szümbülnek, amiért kezét emelt úrnőjére? Még ha erről faggatni is merte volna, jól tudta, hogy nem lett volna képes kicsalni belőle a választ. Felemelte a fejét és a lányra nézett. Dzsáfer szénfekete szemének tüze megrázta Hürremet. Nem, ő egyáltalán nem szomorkodott. Nos, akkor nekem talán bánkódnom kellene? A kérdés hirtelen felidézte benne azt a hátborzongató éjszakát. Igen, talán elveszített egy támogató kezét, viszont vele együtt egy veszélyes titok tudója is eltűnt. Így a lépcsők alatti kaland szégyene végképp kitörlődött az életéből. Ekaterina tudott valamiről, noha

öt sikerült megvesztegetnie. Na és aztán, még ha beszélt is volna, ki hitt volna neki?

Napokkal később a túlsó parton, egy patak szájánál egy sötét arcú, nagy fejű, természetes ember holttestére találtak. Karddal hasították fel a köldökétől az álláig.

Harmincötödik fejezet

Egy hold nélküli éjszakán, az egyik meredek domboldalon, mely a Galata kikötőjétől egészen a genovai Galata-toronyig emelkedett, sötét árnyék ólálkodott felfelé. A férfi leguggolt a falak lábának homályában. Megtorpant és a fülét hegyezte. Hogy leellenőrizze, nem követi-e őt valaki, egy darabig hátrafelé figyelt. Fekete köpenybe burkolta magát, aminek vége a tengerről érkező szélben hullámozott. A feje teljesen eltűnt a talár hatalmas csuklyája alatt. Miután néhány újabb lépést tett előre, ismét megmerevedett. Nekidöntötte hátát a falnak és hallgatózott. Egyik keze erősen megmarkolt egy tört, melyet köpenyének belsejébe rejtett.

Az egyik ház ablakán kiszűrődő fakó fény megvilágította arcát egy pillanatra. És az alatt a rövid másodperc alatt, olyan átkozott fény csillant a szemében, amit látva bárkinek megfagyott volna a vér az ereiben. Hogy megbizonyosodjon afelől, hogy senki sem jár a nyomában, úgy fürkészte az utat, mintha tekintetével keresztül akarna döfni a sötétségen. Semmilyen mozgás nem látszott. Valahonnan lentebbről egy részeg álmos, erőszakos kiabálását lehetett hallani, de semmi mást. Ilyen késői órában csupán egy részeg vagy egy élet kioltására készülő bandita menne ki az utcákra. Illetve olyasvalaki, akinek feladata volt annyira fontos, hogy életét kockáztassa amiatt. A sötét taláros férfi ezek közé tartozott. Vagy talán az utóbbi kettőhöz!

Egy darabig levegőért kapkodott, majd folytatta a domb megmászását, mely úgy emelkedett a magasba, mintha már soha nem érne véget. A

kétfelől sorakozó magas épületek árnya szinte falat emelt a sötétségből. Annak ellenére, hogy nagyobb része összedőlt a tizenkét évvel ezelőtti földrengésben, a genovai kastély megmaradt, kúp alakú tornyának árnyéka csak fokozta a sötét tabló borzalmát – ettől végigfutott a hideg az ember hátán.

A férfi egy dombra nyíló utca sarkánál lekuporodott, és újra a csendet hallgatta. Szemei a sötétséget fürkészték. Minden rendjén volt. A saroknál sebesen bekanyarodott az utcába és jobbra az első kőépület ajtaján kopogtatott.

Kopp-kopp, kopp, kopp-kopp... Kopp! Két gyors, egy lassú, majd megint két gyors kopogás. Ezt egy rövid szünet és végül még egy koppantás követte.

A csuklyás férfi ideges mozdulatokkal várakozott a sötétségben. Hogy nehogy az utolsó pillanatban meglepjék, tekintete szüntelenül figyelt mindkét oldalra. Rövid idő múlva hangokat hallott az ajtó mögül. Egy kisebb lyukon át, mely a súlyos faajtó közepén nyílt, fénysugár szivárgott ki, mintha már megunta volna, hogy a szobában rekedt. Egy szempár nézett a férfi arcára, amennyire legalábbis látni lehetett azt a csuklyától. Aztán egy érdes hang szólalt meg:

– Elhoztad Donna Szófia legyezőjét?

A rejtélyes látogató az utcára eső fény felé nyúlt.

– Nem – felelt. – Nálam csak Donna Alba maszkja van.

Csörgő zajt hallott, ami azt jelentette, hogy kinyitották a zárat és kiakasztották az óriási, hosszú láncot. Az utca sötét csendje megtört. Egy macska, akit ő maga ugyan nem látott, szaladt tova nyávogva, mikor valamennyire végre kitért a nehéz ajtó. A csuklyás férfi azonnal besiklott a résen. A sánta és kopasz férfi útmutatásával penésztől bűzlő, alacsony mennyezetű, keskeny folyosón haladt végig. Majd két emelettel feljebb ment egy nyikorgó falépcsőn.

A kopasszal belépett egy viszonylag tágas szobába. Néhány lerobbant

kanapén, széken és asztalon kívül semmi sem volt bent. Csak persze egy monumentális szekrény, mely szinte az egész szemközti falat eltakarta, egyik végétől a másikig.

A nagydarab, kopasz férfi kidülledt szemével a látogatóra nézett és kinyújtotta, kinyújtotta a kezét. A vendég habozás nélkül elővette hosszú törét, amit még mindig szorosán fogott és a másik markába tette. Az egyetlen gyertyával megvilágított szobában felvillant az acél hideg csillogása.

A férfi bicegve a falat fedő szekrényhez ment, majd amikor megérintett valamit, amit a csuklyás férfi nem láthatott, a bútor egyik vége némileg feléjük csúszott. A kopasz félreállt, hogy a látogatót átengedje a hasadékon. A szekrény nemsokára visszatért régi helyére és befedte a kis szoba falát. Ez a titkos bejárat ékelődött most a kopasz, sánta férfi és a másik közé.

Amikor a vendég a vállára dobta csuklyáját, végül előbukkant az arca. Nem volt más, mint a Velencei Köztársaság isztambuli nagykövete, Marco Ketto. Ahogyan megpróbált körbenézni, oldalán egy ajtó nyílt és sietős léptekkel egy pap sétált Marco felé.

– Signor Ketto, azt hittük, már nem jön.

– Meg kellett nyújtanom az utamat egy kissé, hogy meggyőződjek róla, senki sem követ, atyám.

– Szent urunk még az ön életéért is aggódhatott.

Ketto zokon vette a szemrehányó szavakat, de alázatosan viselkedett.

– Én pedig azért aggódtam, hogy nehogy olyan hibát kövessek el, mely szent urunk titkos utazásának napvilágra kerülését kockáztatná.

– Ó. Megértem. Persze. Hát persze.

A pap kezeit dörzsölgetve alaposan szemügyre vette a vele szemben álló férfit. Még ha ezer ember vette volna őt körül, a bőrén itt-ott felbukkanó gyér szakálla, hegyes arca és sötét szeme alapján fogadni mert volna, „Ez egy velencei.” És még nem is számolta azt a gyanús, alattomos, veszélyes

tekintetet, mely a velencei származásúakat kiváltképp jellemezte.

– Akárhogyan is, eljött – szólt váratlanul. – Menjünk; ne várassuk meg ennél jobban szent urunkat.

A pap hirtelen megfordult, melytől megrázkódott a derekát átölelő, paszományos selyemöv, aztán olyan lágy ruganyossággal indult az ajtó felé, ami egyáltalán nem illett hozzá. Kinyitotta a bejáratot és bekiáltott.

– Marco Ketto, szent urunk.

Amikor Marco beljebb ment, egy pillanatig hunyorognia kellett. Hatalmas, szikrázó csarnokban találta magát. Minden bútordarab aranyozott volt. Grandiózus gobelin lógott a túloldali falon, ami Jézus apostolaival elköltött, utolsó vacsoráját ábrázolta. Számtalan gyertya égett a teremben. A jobb sarokban, a plafontól a földig nyúló jókora kereszten Jézus törékeny teste lógott. Aztán egy asztalon a lábánál egy fejét lehajtó Szűz Mária szobor állt.

A magas férfi, aki az ajtónak háttal felállt, egyfajta kontrasztot keltett a szobán uralkodó aranysárga színnel szemben, mert vörös sapkát és szintén vörös szalonkabátot viselt, aminek vége a padlót súrolta.

A férfi megfordult. Tehát ő volt Róma holland bíborosa Monsignor Adriaan Florenszoon Boeyens, gondolta Marco Ketto. X. Leó pápa jobb keze. A Monsignornak dús, sötét szemöldöke és ugyanannyira sötét szemei voltak. Hosszúkás arcán enyhén kiállt a járomcsontja, orra ívelt, ajkai keskenyek, hosszú szakálla pedig olyan volt, mintha bármelyik pillanatban leeshetett volna az álla csúcsáról.

Ketto „*Az oszmánok háborúra készülődnek,*” jelentésétől egész Európa felriadt. X. Leó úgy vélte, ezt a fenyegetést talán számukra kedvező lehetőséggé tudja majd alakítani. Más szóval, egy újabb keresztes hadjáraton jártak a gondolatai. Először megállíthatná a törököket, majd eltiporná Anatóliát és megmentené Jeruzsálemet. Ha Jézus volt a

kereszténység alapítója, Leó lehetett volna a *megmentő*.

Azonban egyik európai király sem támogatta a tervét. Mindannyian féltek, hogy ezzel Szulejmánt magukra haragítják. Ezért a pápa annak dacára, hogy a törökök esetleg elfogják, kereskedőnek álcázva Isztambulba küldte Boeyenst. A hírek, melyeket Ketto hozott, lehetővé teszik majd a következő keresztes hadjárat lovagságának összeállítását.

Csakhogy a pápa nem volt tisztában bizalmas segédjének titkos elhatározásával. Boeyensnek ugyanis esze ágában sem volt segíteni X. Leó pápát a *megmentővé* válásában. Ellenkezőleg, Boeyens olyan lépésre készült, amivel bebizonyíthatta, hogy az idős pápa túl szenilis már a kereszténység szolgálatára, hogy tévhitben él, és hogy alaptalan gyanúival veszélyeztetheti az egyházat. Ezután semmi sem lehetett egyszerűbb, mint hogy fejére tegye a pápaság koronáját. Azonfelül annak ellenére, hogy egy teljes hete Isztambulban tartózkodott, semmilyen készülődést vagy ahhoz hasonlót sem látott. Ez volt az ok, amiért az isztambuli pápisták eme titkos helyére hívatta Marco Kettót.

– Signor Ketto – szólt Boeyens gyengéden. A követ megborzongott a másik hideg hangjától:

– Szent urunk – szólt, majd megcsókolta a pápaság emblémáját viselő hatalmas gyűrűt a férfi jobb kezén.

– Egy kissé későn érkezett. Remélem, a hír, amivel szolgál megérte a várakozást. Tudja, miért nevezett ki engem Őszentsége, a pápa, erre a kockázatos útra, nemde?

A bíboros helyet foglalt az egyik díványon.

– Tudatában vagyok, szent urunk.

– Valóban? – A hangjának alig érezhető lejtése elegendő volt, hogy elárulja a nagykövetnek, mennyire nem hitte el ezt.

– Belgrád elesése – folytatta a bíboros, az előtte felegyenesedő Kettóra nézve, – a keresztény világ számára abszolút megsemmisülés volt. Európa nem bírna elviselni egy második Attila csapását. Egy ilyen katasztrófa a

kereszténység végét jelentené.

Marco Ketto bólogatva, tisztelettudóan hallgatta őt. A bíboros elvett egy almát a mellette álló asztalról és beleharapott. Úgy tett, mintha még csak most vette volna észre, hogy a nagykövet továbbra is ácsorog.

– Ó, miért áll még mindig? Üljön le, kérem – mondta. Az almát rágta. – Miről is beszéltem; igen. Ezt a török mozgolódást mindenképpen meg kell állítani. Tegnap még csak Belgrádnál voltak, hol lesznek holnap? Bécsnél, vagy Rómánál, vagy a magyar Alföldön?

Ketto megpróbálta kinyitni a száját, hogy válaszoljon, ám a bíboros nem hagyott erre esélyt.

– Ha háború törne ki, akkor az egész Európa háborúja lesz. Így véli X. Leó pápa Őszentsége. Érti, amit mondok, Signor Ketto? Egész Európáé. Az egész kereszténység háborúja.

Egy újabbat, nagyobbat harapott az almából. Egy darabig azt rágta. Abban a pillanatban Kettónak feltűnt, hogy milyen méretes, visszataszító, fekete lyukak tátongtak a szájában. Tehát ezért okozott neki ennyi gondot a rágás, hiszen több foga is hiányzott, és emiatt látszottak annyira vékonyak az ajkai.

– Csak egy ilyen hatalom képes megállítani Szulejmánt – folytatta. – Készen kell állnunk. Viszont ehhez muszáj megtudnunk, hová fog legközelebb lecsapni a szultán. Nem? – A férfi nem tartotta szükségesnek, hogy megvárja, amíg Ketto felel erre. – Ön azt állítja, hogy a háború a küszöbön áll. Habár ennyi az egész. Hogy nagy a kavarodás. Azonban semmi más hír nem jön öntől. Őszentsége, a pápa azért küldetett engem Isztambulba, hogy megtudjam az igazságot. Vagy az egész vaklárma lett volna, Signor Ketto?

Ketto megérezte a férfi arckifejezéséből, hogy azt kívánja, bárcsak így volna.

– Nem – vágott közbe. – Szulejmán valóban háborúra készülődik. És úgy hiszem, hogy ez a háború már nagyon közel van, szent urunk.

- Hogyan lehet ebben olyan biztos, Signor Ketto?
- Szulejmán trónra kerülésének napja óta a hadiflotta tökéletesítésén mesterkedik. Hajógyártó műhelyei még akkor is teljes erővel dolgoztak, amikor hadserege Belgrádban harcolt.
- Én is láttam azt, amit ön flottának nevez – szakította félbe a bíboros. – Igen, valóban igen zsúfolt a kikötő. Ám legtöbbjük gyenge, kisméretű hajó.
- A bíboros egy kézmozdulattal csendre parancsolta a nagykövetet, aki tiltakozni próbált:
 - Visszont különféle nagyobb gályákat is építettek.
 - Még így is meglehetősen gyenge a velencei hajóhadhoz képest.
 - Csakhogy ezek mozgékonyabbak – ragaszkodott az igazához Ketto.
 - Mit mondott?
 - Azt, hogy ezek a hajók sokkal mozgékonyabbak. Kormányozhatóságuk sokkalta hatékonyabb, mint a mi óriási gályáinké.
- Ó! – A férfi legyintett, tudtára adva, hogy feledkezzen meg erről. – Én azok közé tartozom, akik szerint a tüzerő nyeri meg a háborúkat, nem pedig a manőverek. Emellett mondja, Signor Ketto, mi az oka annak, hogy úgy véli, a háború közel van?
- A hadiflotta kicsordult már az Aranyszarv-öbölből egészen a Boszporuszig.
- Azok a vitorlás hajók, amik alig nagyobbak egy evezős csónaknál? Valóban sok van belőlük.
- Marco Ketto érezte, hogy dühe előtörni készült. Ennek az ostoba alaknak fogalma sem volt, hogy mi történik körülötte a világban.
 - A hajók eltűnnek, szent urunk!
 - Mit csinálnak?
 - A hajók, melyek elhagyják az Aranyszarv-öblöt a Boszporuszon keresztül, néhány nap alatt eltűnnek a Fekete-tengeren. Azután éjszakánként, a korom sötétben, egyetlen lámpás nélkül, Marmara felé

irányítják a vitorláikat.

- Megtudhatnám, honnan veszi ezt az információt?
- Saját magamtól, szent urunk. Egy figyelmes szem észrevesz ilyesmit.
- És az ön szeme nagyon figyelmes...

Kettőt nem zavarta a bíboros hangjában bujdosó gúnyolódás. – Igen, szent urunk.

Ezúttal a bíboroson volt a sor, hogy szemet hunyjon a férfi hangjának keménysége felett.

- Rendben van, hová indulnak ezek a hajók, Signor Ketto?
- Egyszerűen eltűnnek!

A bíboros álla leesett. Kérdezni akart valamit, de Ketto folytatta.

– Nem kaptam jelentést egy velencei kereskedőhajótól sem, hogy láttak volna oszmán hadihajókat az Égei-tengeren. A hatalmas hajók csak úgy köddé válnak. – Ezt a kijelentését Marco Ketto kezének egy különös gesztusa követte, majd még egy hangot is hozzátett, „Puff,” hogy élethűen lefesse a hajók eltűnésének folyamatát.

- Miféle jelentést vél ebben felfedezni?
- Elrejtik a célpontjukat. Napközben sekély öblökben horgonyoznak, esténként pedig továbbhaladnak.
- Micsoda értelmetlen taktika. Mint egy gyerekjáték. Hát nem fognak a végén így is, úgy is előbukkanni?

– De, viszont akkor már túl késő lesz. Hiszen már az orrunk alatt lesznek, így nekünk nem lesz időnk felkészülni. Rajtunk ütnek.

Adriaan Florenszoon Boeyens most először moccant meg kényelmetlenül ültében. Alig bírta lenyelni azt az almatöredéket, melyet a szájában tartott. Gondolkodott egy rövid ideig. Majd felállt, s megcirógatva a nyakában lógó keresztet, fel-alá kezdett járkálni a szobában.

- Van bármiféle információja Szulejmán célpontjáról, Signor Ketto?

A nagykövet is felkelt. – Sajnálatos módon nincsen. Sejtéseim ugyan

vannak.

– Ó, nagyszerű! – A bíboros hangja olyan éles volt, mint egy kés. – Amikor visszatérek – természetesen, ha vissza tudok térni Rómába anélkül, hogy elkapnának a török kalózok – elmondom majd Öszentségének, a pápának, „Szentatyám, Signor Ketto nem rendelkezik semmiféle információval Szulejmán célpontját illetően, vannak azonban sejtései. A török mentőcsónakok állítólag minden este eltűnnek.” És Öszentsége, a pápa pedig Signor Ketto sejtelmeire alapozva felterjeszti a királyoknak, hogy új keresztes hadjáratot indítsanak. Így gondolta?

A nagykövet nem talált más szavakat azon kívül, hogy „Így.” *Hájfejű ember*, motyogta magában.

– Nos, az ön sejtelmei szerint, Signor Ketto; hol fog Szulejmán lecsapni?

Marco Ketto egy pillanatig sem habozott.

– Velence!

Bíboros Boeyens úgy érezte, mintha valaki arcon ütötte volna. Egy rövid ideig megpróbálta megemészteni az imént hallott szót.

– Ön bizonyára megbolondult – mondta végül. Olyan tekintettel nézett rá, mintha a következő másodpercben a torkának ugrana. Velence a Vatikánhoz vezető ajtó volt. Bárki, aki eljutott Velencéig, onnan könnyedén elúszhatott a Vatikánig.

– Szulejmán nem merészelne ilyen lépést megtenni – nyöszörgött.

– Pontosan ugyanezt mondtuk Belgrádról is, Monsignor.

– Jól van, milyen tényen alapszik ez a feltevése?

– Két tényen: először is, Szulejmán éjjel-nappal erősíti hadiflottáját. Azonban ennél is nagyobb jelentőséggel bír az a tálca, melyet elem helyeztek, amikor a palotába hívtak tegnap.

– Tálca? Miféle tálca, Signor Ketto?

– Egy tálca, rajta *egy levágott fejjel*.

A bíboros keze önkéntelenül is a nyakára ugrott, noha még sikerült

megkérdeznie reszkető hangon: –Egy fej?

– Igen; egy levágott fej. Kitalálja esetleg, hogy kihez tartozott az a fej?

Amikor látta, hogy a férfi üres szemmel bámul rá, a nagykövet folytatta mondanivalóját.

– Dzsanderli Gazalihoz, akit mi támogattunk, hogy lázadást kezdeményezzen Egyiptomban. Szulejmán egyik legbizalmasabb embere, Ibrahim tette elém a tálcát tegnap és emelte le róla a fedelet. Lehetne ennél világosabb az üzenet, bíboros úr? Volna-e bárki, aki ne tudná, hogy Velence támogatta Gazalit? Ezt üzenik nekünk, „Gazali megkapta a büntetését. Most Velence következik.”

A bíboros egy kis bort töltött poharába a muránói üvegből készült edényből. *Ha a nagykövet sejtelméi beigazolódnak, az európai királyok hozzájárulnak majd X. Leó tervéhez*, gondolta. Legalábbis nagyobb részük biztosan.

– Eljuttatta ezt az utolsó hírt Velencébe?

Marco Ketto válaszolt: – Bíboros uram az első, aki megtudja.

Boeyens pedig úgy határozott, hogy egyelőre megtartja magának ezt az információt. Most nem volt rá szükség, hogy tovább erősítse a pápa kezét. Váratlanul témát váltott.

– Azt nyilatkozta, hogy a háború közel van, míg Isztambulban mindenki Szulejmán új kedvencéről beszél.

– Tehát ön is hallotta, szent urunk.

A férfi először azt szándékozta mondani, „Az egyház mindent hall, gyermekem,” azonban meggondolta magát.

– A lány orosz, nemde?

– Az a rész egy kissé zavaros. A törökök mindenkit orosznak hívnak, aki a Krímtől északra él. Az én véleményem szerint a lány nem orosz, hanem ukrán.

– Ettől függetlenül szláv. Szóval meséljen még róla.

–A lány nagyon fiatal. Csupán 15 éves. A szultán szörnyen

belehabarodott. Még Gülbahar szultánát is száműzte a palotából. Az édesanyját Musztafa hercegnek, aki az oszmán trónt örökli majd. Mindezt, csakhogy egyedül maradhasson a lánnyal.

– Nahát! Miféle lány ez? Nagyon szép?

– Az kell, hogy legyen. A neve Alekszandra volt. Habár, amikor a palotába érkezett, amiért azt hitték, hogy orosz, Ruszlánának nevezték el. A szultán olyannyira megkedvelte a lányt, hogy ismét megváltoztatta a nevét. Most Hürremnek hívják.

– Hürrem? Mit jelent ez?

– Azt jelenti, hogy mosolygó arcú, szép arcú és hasonlók. Szulejmán szemében már nem létezik másik ágyas Hürremen kívül.

– Rendben van, milyen ennek a Signora Mosolygó Arcúnak a temperamentuma, személyisége? Van esetleg róla valamilyen információja?

Ketto figyelmen kívül hagyta a bíboros csúfolódó hangnemét.

– Azt mondják róla, hogy kifejezetten tehetséges. Vadászni megy a szultánnal, lovagol, íjat feszít. Mielőtt a szultán kegyeire talált, akárhány nő, lány volt a háremben, ő mindegyikkel dulakodott, viaskodott. S habár néhányan azt állítják, hogy Gülbahar szultán megverte őt, én ezt nem hiszem el. Véleményem szerint Hürrem volt az, aki helyben hagyta Gülbahart.

A bíboros felkacagott, majd még egyet hörpintett a borából.

– Ha engem kérdez Signor Ketto; Szulejmán szultán a lánynak Hür... mi is volt az?

– Hürrem.

– Bárhogyan is, ő. Szerintem rossz nevet adott neki. Ha valóban oly gyönyörű és kegyetlen, a neve Rokszolána kellene, hogy legyen... Rózsa... Sőt, tövises rózsa.

A bíboros sokatmondó, hitvány pillantást vetett Kettóra és nevetése visszhangzott a falakon. A velencei nagykövet egy utolsó hírt mondott el a

pápa segédjének.

– A tegnapi látogatásom alkalmával a palotában, a szultán bizalmasa, Ibrahim megsúgta nekem, hogy a lány várandós. Rokszolána gyermeket vár, szent urunk.

Boeyens abbahagyta a kacagást és a nagykövet felé fordult. Mintha álnokságot fedezett volna fel a hangjában.

– Úgy vélem, van itt valami, amit nem mond el nekem, Signor Ketto.

– *Képzeld el*, mi történik, ha Rokszolána fiúnak ad életet, uram.

– Mi történhetne?

Ketto már majdnem elnevette magát a férfi ostobaságán, azonban visszafogta magát. Odalépett a bíboros mellé.

– Gondolkozzon el ezen – mondta. – Két herceg az oszmán trónra. *Gülbahar fia és Rokszolána fia, szemtől szemben.*

Keserűen gúnyos pillantás váltotta fel a kérdő tekintetet Monsignor Adriaan Florenszoon Boeyens arcán.

– Signor Ketto, nem hiszem el. Az egyik gyermek még meg sem született, a másik is csupán hat-hét éves. Egy olyan örökösödési harcról tárgyal itt velem, ami 40-50 év múlva fog majd bekövetkezni.

– A gyermekek gyorsan felnőnek, szent urunk. A becsvágy pedig még annál is hamarabb.

– Nem, uram, nem. Isztambul levegője álmodozót faragott önből. Sem háborút, sem merényletet, sem összeesküvést nem láthat itt.

Azon az estén Marco Ketto visszatért a házába, ahogyan jött, a falak lábánál bujkálva. Tüstént leült és írt egy titkosított jelentést Velencébe:

„Szent urunkkal kapcsolatot teremtettem. Ő nem hiszi el, hogy az oszmánok háborúra készülődnek. S annak ellenére, hogy a háború már ily közel van, Monsignor Adriaan Florenszoon Boeyenst jobban érdekelte Szulejmán új, orosz kedvezettje. Még el is nevezte őt Rokszolánának.

Apropó, Ibrahim, akiről már beszéltem korábban, két fontos információval látott el engem tegnap. Először is, Dzsanderli Gazali feje egy tálcán... Az üzenet, amit adott, teljesen világos; azt jelenti, most rajtatok a sor... A második pedig az, hogy Rokszolána állapotos. Az orosz lány nemsokára gyermeket szül Szulejmánnak...”

Hürrem nem tudott erről, a keresztény világ azonban attól a naptól kezdve Rokszolánaként ismerte őt. Az oszmánok Hürreme újból személyiséget cserélt, s a keresztények Rokszolánájává vált.

Ketto átolvasta amit írt. Azután rányomta titkos pecsétjét, ami jelezni fogja a küldő személyét, amikor az eléri majd – ki tudja, mikor – a hercegi palotát Velencében. A vörös gyertyaviaszon, melyet felmelegített és ráöntött a papírra, kirajzolódott a *kard és a pajzs*.

Harminchatodik fejezet

Az a júniusi este olyan volt, mintha a világ Hürrem fejére zúdult volna. Most már világos volt, miért mondta neki Szulejmán karácsony éjszakáján, miután visszatért a templomból, hogy „Imádkozz a hadsereg sikeréért és a katonáimért is, Hürrem.” Abban az időben Hürrem azt gondolta, hogy a szultán kérése csupán egy oszmán szokást tükröz és nincs túl sok jelentősége.

Várandósságának ötödik hónapjában járt és hasa már egészen megnőtt. Hürrem büszkén lépdelt a háremben pocakját mutogatva, mely Szulejmán gyermekét hordozta. Mind a válide szultán és mind Szulejmán óriási fontosságot tulajdonított Hürrem egészségének. Orvosok, szülésznők, szolgálók vették körül. Az évszaknak nem megfelelő dolgokra vágyott, például dinnyére a tél közepén. Azonnal üzenetet küldtek a birodalom minden sarkába, majd amikor Egyiptomban dinnyére leltek, elhozatták azt Hürrem haszekinek, akinek terhességi kívánóssága volt.

Azon a télen Hürrem a szeretet, a kényeztetés minden percét kiélvezte. Az ágyasokat féltékennyé tette. Semmi nyugalmat nem adott Mesztan agának, aki Szümbült követően a háremaga lett. Leplezett fenyegetéssel így szólt hozzá:

– Hadd lássuk, Mesztan aga; lesz-e mulasztás a szolgálatodban? Lássuk csak, miképpen utasítod és oktatód a lányokat, hogyan cselekedsz majd a tisztességgel és a tisztességtelennel szemben.

Az új háremaga így nyomorúságossá tette a három újonnan érkezett,

elképesztően gyönyörű görög és a két örmény lány életét. Gülbahar Maniszába történő száműzetésével a somfa bottól megszabadult szolgálók is csak rövid ideig örülhettek. Habár Hürrem kezében nem volt bot, viszont komisz nyelve, illetve vég nélküli önfejűsége és kérései halálra fárasztották őket. A szolgálónők az ajtóik mögött sírtak:

– Bárcsak megszületne már és véget érne ez.

A szóbeszéd, hogy a gyermek, aminek életet készült adni, lőpor lesz, ha fiú, és boszorkány, ha lány, egészen Hafsza szultána füléig jutott. Ám a nő nem szólt semmit. Hiszen ő várta legjobban Hürrem születésének napját.

Eközben Szulejmán szultán az egekig magasztalta Hürremet. Elárasztotta a lányt ajándékokkal. Megtett mindent, amit kellett, hogy a kényelméről gondoskodjon. Párnákat is tett a háta mögé az együtt töltött éjszakákon, és saját kezével adott neki sörbetet inni. Aztán még egy olyan dolgot tett, amit eddig még soha senki; sétákat tett kedvencével a rózsakertben.

Isztambul tavaszodott. A rózsakert színpompássá vált, a madarak csiripelése ölelt körbe mindent. Itt a tenger sütkérezett a meleg nap alatt, a túloldali parton pedig menyasszonyhoz hasonló, fehérés, rózsaszínes virágokkal díszített fák gyújtottak reményt és izgalmat az emberekben. Hürrem viszont boldogtalan volt. Annak ellenére, hogy kisbaba növekedett a hasában, ő nem volt képes örülni.

Talán Szulejmán nem szerette őt többé? Ez az aggodalma tájfunként pusztított belsejében. Félelme, hogy a testi vágyaktól való tartózkodás egy másik nőt lök majd a szultán ágyába, megnövelte az addigi vihart és szüntelenül emésztette.

Egymás mellett ültek a tavaszi nap melengette kertben a júdásfa alatt, melyet Hürrem ültetett el. Szulejmán hosszasan nézett Hürrem szemébe. Megriadt a rettegéstől, amit azokban talált. A szultán ezt a vajúdással kapcsolatos ijedtségként könyvelte el. Miközben Hürrem attól tartott, hogy elveszíti Szulejmánt. Hiszen az ő elvesztése mindennek, saját életének

elvesztését is jelentette.

– Nagyra becsült szultánom?... – motyogta lassan.

– Mondd csak, Hürremem.

– Hát nem kedveli már többé az ön mosolygó arcát?

Szulejmán elmosolyodva cirógatta a lány orcáját.

– Micsoda dolog ezt mondani, Hürrem úrnő.

– Ha ő elveszíti az ön szerelmét, kegyét, az ön Hürrem alattvalójának már nem lesz miért tovább élnie.

– Mi élünk-halunk mosolygó arcunkért; hát nem látod?

– Oly keveset látogat már meg engem, hogy vágyakozásomban képtelen ötletek jutnak eszembe.

Ez valóban így volt. Szulejmán egyre kevesebbszer töltötte éjszakáit Hürrem mellett. Ahogyan a lány áldott állapota előrehaladott, szerelmi estéik száma megcsappant. A szultán, attól tartva, hogy Hürremnek és a gyermeknek ártani fog, nem simult már olyan közel hozzá. Hürrem minden vágyát és kacérságát beleadta, hogy megmozdítsa a férfit, azonban sem Szulejmán, sem pedig Hürrem nem nyert élvezetet ebből az erőltetett szerelmeskedésből. Habár egyáltalán nem arról volt szó, hogy Szulejmán megunta volna Hürremet. A sok tennivaló mellett a szultánnak egyszerűen nem volt sem energiája, de még ideje sem, hogy a szerelemről gondolkodhasson.

– Hürrem úrnő – szólt, miközben szeretettel figyelte a lány szemét. – Szulejmán nem fog megszagolni rajtad kívül más rózsát, efelől ne legyen kételyed. Te csak szüld meg a gyermeket épségben, s ne törődj semmi mással.

Hürrem elkapta a férfi tekintetét és gondolkodott. Igen, szerelmen kívül nem volt benne más érzélem. Hálásan csókolgatta a szultán kezét. Ismét felemelte a fejét, szemük találkozott. Úgy tűnt, mintha Szulejmán gondolatai máshol járnának. Hürrem még soha nem látta őt ilyen tépelődőnek.

– Azonban azt is tudnod kell – folytatta a fiatal férfi töprengve, – hogy a szülés idején mi nagyon messze leszünk. Hiszen akkor is, ha ő a szultán, ha ő uralja a világot, egy férfinak vannak olyan feladatai, melyek a szerelem elé kerülnek.

Hürrem először egyáltalán nem figyelt fel az utolsó mondatra. Talán rosszul hallotta volna? Szulejmán tényleg azt mondta, hogy „Nagyon messze leszünk”? Mégis hol? És miért? El akarja hagyni őt? Véget is ér az álom? Netalán, mint Gülbahart és a fiát, őt is elküldik valahová? Azontúl a szultán tulajdonképpen mit próbált mondani azzal, hogy vannak „feladatok, melyek a szerelem elé kerülnek”?

Ezek a kérdések sütöttek Hürrem tekintetéből. Szeme akarata ellenére könnybe lábadt.

– Urunk – sóhajtozott.

– Egyszóval, Hürrem úrnő; nemsokára hadjáratra indulunk.

– Hadjáratra, nagyra becsült szultánom? – A lány dadogott egy pillanatig, míg megpróbálta megtalálni a megfelelő szavakat. – Tehát most háborúba megy?

– Igen, Hürremem, háborúba. Már hónapok óta készülődünk. Esténként, amikor nem tudtam a mosolygó arcúhoz jönni, mit gondolsz, mit csináltam? A vezírekkel, agákkal, bejekkel megállás nélkül dolgoztunk, tárgyaltunk. Felülvizsgáltuk az előkészületeket. Ám mostanra mindez befejeződött; elkészültünk. Holnap van június negyedike. A hadiflotta vitorlát bont. És ha ez van megírva a sorsunkban, a következő hét és tíz nap közötti időszakban hadjáratra indulunk.

Hürrem próbálta megérteni a hallott szavakat és összeszedni a gondolatait. Majd nagy nehezen végül ki tudta mondani:

– Nagyra becsült szultánom is háborúba indul?

– Természetesen – felelt Szulejmán. – Az én helyem a katonáim élén van.

A lány jól tudta, hogy ez semmin sem fog változtatni, mégis riadtan

tiltakozni kezdett.

– De hát mi másért áll az a sok vezír, pasa, aga urunk ajtaja előtt? Milyen más napokon nyújtának segítséget, ha nem ezeken? Ha nagyra becsült szultánom is háborúba megy, mégis mi hasznuk ezeknek az embereknek?

Szulejmán nevetve megcsókolta a lány nedves szemeit, s ezzel letörölte a kibuggyanó könnyeket, amik már úton voltak az arca felé.

– Az állam már csak ilyen, Hürrem – szölt. – A vezetőjét éri a legtöbb fejfájás. Ne hidd, hogy a korona könnyűszerrel a fejen marad. A korona maga talán könnyű, az ára azonban súlyos. Maga alá gyűri az embert, uralkodik felette. Talán azt gondolod, hogy te kormányzod azt, ez azonban fordítva van ám. Magyarán, *ha a koronára vágysz, meg kell hogy fizess az árát. Vérrrel, ha vért követel, étellel, ha életet.*

Szulejmán mély levegőt vett. Töprengő volt és tüzes. Anélkül, hogy szemét levette volna Hürremről, tovább mondta.

– Emellett az alattvalóknak szükségük van egy vezetőre. Ha nem jársz az élen, hátrafelé tekintgetnek. Annak a közlegénynek a kardja, aki hátul marad, nem vág, dárdája nem szúr.

Szulejmán újból elhallgatott. Megpróbálta felmérni, hogyan hatottak szavai a lányra.

Ezalatt Hürrem a szikrázó szemű férfit hallgatta figyelmesen. Hiszen ő volt az, aki az Oszmán fiának trónján osztozni kívánt! Akkor viszont jól oda kellett figyelnie erre a leckére. *Tedd félre félelmeidet, szerelmedet, reményeidet, Hürrem,* gondolta magában. Mit kíván a korona, mire számít, mindent jegyezz meg. Minden egyes részletet. Mivel a korona megkéri az árát, bármi is legyen az, neked is meg kell majd fizetned. *Vérrrel, ha vért követel, étellel, ha életet.*

– Figyelj, Hürrem – folytatta Szulejmán. – Mindenki, akit nagy uralkodóként ismerünk, a hadserege élen állt. Mi még náluk is hatalmasabbak vagyunk. A mi szavunk irányítja a világot. Egy

parancsunktól nem marad fej a vállon, korona a fejen. Illene-e tehát nekünk, bölcsőt ringatni a palotánkban, mialatt katona alattvalóink egy hadjáraton küzdenek?

Hürrem könnyek között hajtotta fejét a szultán mellkasára.

– Nem illene, nagyra becsült szultánom – válaszolt vontatottan.

A fiatal szultán a lány haját cirógatta:

– Azonfelül, ha győzedelmeskedünk és életben, épségben visszatérünk, hírnevünk elérheti a Gázi^[65] Szulejmánt – mondta szórakozottan.

Hürrem szípotogott.

– De hát nagyra becsült szultánomat már most is Gázinak hívják. És még Hódítónak is, Belgrád Hódítójának.

Szulejmán lassacskán felemelte Hürrem fejét az állánál fogva. Szemében, amiből egy másodperccel korábban még az elválás fájdalmát lehetett kiolvasni, most az a gyerekes, huncut fény csillogott, amibe a szultán beleszeretett.

– Jól van – szólt. – Akkor majd Rodosz Hódítója Gázi Szulejmán leszünk.

Rodosz? Hol is van az a Rodosz?

Azon az éjjelen Szulejmán mindent elmagyarázott részletesen, hogy hol is van pontosan Rodosz, hogy milyen bajt hívtak magukra a lovagok, akik johannitáknak nevezték magukat. Szulejmán szeretett úgy beszélni, mintha leckét tartana.

– Ezek olyan várat építettek, melyet még az én dédapám, Fatih Mehmed kán sem tudott bevenni, annak ellenére, hogy háromszor is ostrom alá vette.

Hirtelen, mintha vizsgáztatná Hürremet, megkérdezte:

– Nos, mit gondolsz, miért van ez?

A lány ajakbiggyesztéssel felelt: – Nem tudom.

A fiatal szultán előbb hozzá hajolt és megcsókolta a szépséges ajkakat, majd felelt a saját kérdésére:

– Mert ő nem állt a katonái élére. Most Szulejmán kán érkezik. Lássuk, mennyi ideig tud ellenállni nekünk a lovagok vára?

Amikor az elválás éjszakája köszönt rájuk, Szulejmán először meglátogatta Hafsza szultánát. Csókot nyomott a kezére és cserébe anyai áldást kapott.

– Hürremet és unokádat most rád bízuk, anyám – szólta a szultán.

Hürrem most látta őt így először. Harci öltözéket viselt. Alsóingére bivalybőrből készült, vastag mellényt húzott, majd az egészet egy könnyű, szerény kaftánnal fedte be. A szokásos rikító tőr helyett egy egyszerű katona fegyvere ült most a derekán, a selyemövben. Lábán fekete katonai csizma volt. Aki így pillantotta meg először, soha nem hitte volna el, hogy ez a fiatal férfi volt a leghatalmasabb hadsereg parancsnoka, amit a világ valaha is látott addig a napig.

– Az elválás ideje elérkezett, Hürremem – mondta a lányt átölelve.

A lány is lelkesen viszontölelte Szulejmánt:

– Nagyra becsült szultánom. – Ajkaik összefonódtak. Ez a csók sokkal inkább szerelemmel, barátsággal és az összetartozás érzésével volt teli, mint testi vágyakkal. Amikor végül elváltak egymástól, Szulejmán percekig nézett Hürrem mély, kékeszöld szemeibe.

– Tégy minket büszkévé, Hürrem úrnő – suttogott a fülébe. – Úgy cselekedj, ahogyan egy szerdar hölgyéhez illik.

– Mi volna az, nagyra becsült szultánom? Parancsolj, és alattvalód megteszi azt.

– Ne merj sírni. Ha a szerdar hölgye sírva fakad, mit tegyenek azok, akiket a katonák hagynak hátra?

– Rendben van – szólta Hürrem. *Nem fogok sírni, nagyra becsült szultánom. Nem fogok sírni egészen addig, amíg vissza nem tér. Egyetlen zokogó hang sem fogja elhagyni ezt a száját, egyetlen csepp könny sem fog kifolyni ezekből a szemekből, még szülés közben sem. Megfogadom.*

– Viseld gondját magadnak, az édesanyámnak... – megsimogatta a hasát, – Neki. Legyen gondtalan a szülés, adj életet egy gyönyörűséges gyermeknek és meséld el neki, „A te Gázi apád nemsokára visszatér”... Ha mégsem és elesnék a harcmezőn, mint elődöm, őfelsége Murat kán; mondd, hogy mártírként haltam meg. Énekelj neki altatódalokat az elbűvölő hangoddal... Tudod, azt a Volga dalt...

Hürremnek óriási erőfeszítésébe került, nehogy már abban a pillanatban megszegje az ígéretét. Ajkát harapdálva igyekezett elfojtani sírását.

Szulejmán néhány lépést tett az ajtó felé. Aztán egyszerre megfordult és a lányra pillantott.

– Ha a hódítás megvalósul, Hürrem úrnő; tudnod kell, hogy a szépséges Rodosz lesz az *én ajándékom* neked. Hiszen a szépnek szép jár.

A lány odaszaladt és a kaftánjának végébe kapaszkodott. Egy utolsó öleléssel, egy utolsó csókkal elváltak. Hürrem megtartotta a fogadalmát, nem sírt. Legalábbis addig, amíg Szulejmán ott nem hagyta őt és a terebélyes ajtó rá nem csukódott. Ekkor bezárkózott a szobájába és fejét párnák közé temette.

Valahonnan kívülről az egész világot megrázó Mehter¹⁶⁶¹ zenebonája hallatszott. Nem láthatta, Szulejmán szultán azonban éppen akkor vágatott tova magasztosan egy lobogó sörényű lovon. A janicsárok harci kiáltása, „*Áldott legyen szent háborúd, Szulejmán Gázi,*” kísérte a Mehter győzelmi indulóját.

Hürrem kiemelte fejét a párnák alól, ahová az imént bújtatta azt. *Én egy szerdar hölgye vagyok, róttá meg magát. Senki se lássson engem sírni.*

Elhagyta a termet, s egyenesen Hafsza szultána lakosztálya felé vette az irányt. Hürrem megcsókolta az öreg nő kezét, majd a homlokához emelte. A két nő egy szó nélkül karolta át egymást.

Az ostrom június végén kezdődött. Amikor Szulejmán július 28-án partra

szállt Rodosznál a „Zöld Angyal” nevű gályáról, amit Mahmud Reisz kormányzott, minden ágyútűz ellenére egyetlen rést sem sikerült ütni a vár vastag, sötét kőfalain, ami esetleg felgyorsíthatta volna a győzedelmet. Rodosz kínlódott.

Hürrem úgyszintén – szülési fájásai között. Szeptember elejének egyik éjjelén az mondta magának: – Haldoklom.

Ha nem tett volna ígéretet Szulejmánnak, mostanra már bizonyára örülten sikoltozott volna, felriasztva az egész palotát. Ám, hogy irreálisan nagy fájdalmait csendre parancsolja, fogai közé szorította a paplant. Fejét ismét a párnák közé temette, ahogy megpróbálta elrejtetni a kiáltásait és üvöltését.

A bábák aggódtak. Mintha hallotta volna a főszülésznőt azt mondani, „Közel az idő.” *Istenem*, imádkozott. *Nem látok, nem hallok!* Minden egy ködfüggöny mögé szorult. Csupán mozgó árnyakat érzékelt. Kik voltak ezek? Amikor fejét kissé oldalra fordította, kivett egy, az ágya szélénél ülő körvonalat. A sziluett felé nyúlt, s elvett valamit a homlokáról. Aztán vissza is tette ugyanoda. Egy nedves rongy. Tehát láztól égett. Amikor a kontúr odahajolt hozzá, Hürrem felismerte.

– Hafsza anyám, rózsa anyám. Édesanyám, aki figyelni kán fiának ösvényét – suttogta. Valóban kimondta volna ezeket a szavakat vagy pusztán a képzelete játszott vele? Erre nem tudott válaszolni. Egy hangot hallott.

– Tarts ki, leányom.

– Nem-tu-dom-kibír-ni – zengte bizonytalanul.

Aztán mintha enyhültek volna a fájdalmak. A képek tisztábbak lettek, a hangok is jobban érthetőek. Még a színek is visszaugrottak helyükre. Amint tekintete felfelé siklott, megpillantotta maga felett Hafsza szultána szeretetteljes arcát. A főszülésznő az ágya lábánál ácsorgott. Annak dacára, hogy nyári nap volt, a kúp alakú kandalló be volt gyújtva és egy hatalmas üstöt tettek rá. Merzuka és a szolgálók fel s alá sürgölődtek a

szobában.

Mintha Hürrem vízben úszott volna. Csatakos volt az izzadságtól és az összehúzódságtól. Pusztán izzadság lett volna az oka a nyirkosságnak? Istenem, egy sikoly akart előtörni belőle vagy talán vér?

– Haldoklom, szépséges anyám? – nyögött fel elgyengült hangon. Hafsza szultána nyugtalan kifejezése eltűnt az arcáról. – Allah őrizz, Hürrem leányom. Szülni fogsz. Már elfolyt a magzatvíz.

Hürrem még mindig nem hitte el.

– Nem, nem – tiltakozott. – Haldoklom. Meg fogok halni anélkül, hogy még egyszer láthatnám Szulejmánomat.

Hafsza szultána elmosolyodott:

– A vajúdás olyan, mint a halál, leányom. Csak Allah tudja, mikor érkezik. Várj csak; milyen sok napot fogsz te még meglátni!

Miféle napokat fog még Hürrem meglátni? Azoknak a napoknak az álmával szenderült el. Egy lányt látott az álmában. Mezőkön pillangókat kergetett. Ki volt ez, ő maga? Majd a lány felé kezdett futni. Nem, ez nem lány volt. Egy fiú, fiú, egy kicsi fiú! Mennyire hasonlított rá! A fiú kinyújtotta kezét Hürrem felé... Hürrem el akarta érni, azonban valahogyan nem volt képes rá. Nem tudta megragadni azt a kezét, ami érte nyúlt. A fiú sírt.

Kín hasított ágyékába, mint egy kés. A fiú eltűnt. Ki volt ez a gyermek? A valóság volt? Fájdalmi ellenére üres szemekkel nézett körbe. A gyermek nem volt sehol. Elszaladhatott.

– Hol van a fiú, asszonyom anyám? – lehelte a szavakat.

Hafsza szultána meglepődött. – Milyen fiú, leányom?

– Az előbb még itt volt. A fiú, aki felém nyújtotta a kezét.

A nők egymásra néztek. Ahogyan Hürrem teste összegömbölyödött a hihetetlen szenvedés karmaiban, egy hang szólalt meg:

– Nyomj, Hürrem úrnő. Nyomj erősebben. Már úton van.

Hürrem csupán fejét rázva merte kimutatni gyötrődését. A főszülésznő

biztatta:

– Sikolts, leányom! Ne szégyelld a sikolyodat, kiálts csak. És nyomd tovább.

Hürrem ajkát harapdálva, nehogy üvöltsön, megtagadta:

– Nem! Megígértem nagyra becsült szultánomnak. Szerdár hölgye nem sír, nem kiabál.

Hafsza anya elnevette magát:

– Szerdár hölgye nem kiabál, viszont szülni szül. És a nő, aki szül, az kiabál. Mit tudhat a mi szultán fiunk? Szült már ő valaha? Te csak sikolts és nyomj, leányom. Nincs erre más mód. Az ordítás erőt ad. Ordíts csak.

A borzalmas fájdalom teljesen megtöltötte az ágyékát. Már nem bírt a hátán feküdni. Hürrem el akart mindent feledni és talpra ugrani. Talán ez a kín is alábbhagy majd, ha feláll. Amikor viaskodni kezdett, minden lélek, aki a szobában volt éppen, rávetette magát. Alig tudták lefogni a karjait és a lábait.

Hürrem teste úgy megfeszült az erős karok között, akár egy íj, és felemelkedett egy pillanatra, majd visszaesett az ágyra. Vajon hányszor ismételték meg ezt? Háromszor, ezerszer? Már semmit sem tudott megkülönböztetni. És végül nem tudta már tovább elfojtani. Teljes erejéből elüvöltötte magát: – Istenem, Istenem óvj meg!

Kiabálása aztán lélekszakadó önkívületben örvénylett.

– Mária Szentanyánk! Mária Szentanyánk!

Kizárólag Hafsza szultána értette ezeket a kiáltásokat. Ugyanis Hürrem oroszul sikoltozott, könyörgött.

Hürrem nem is hallotta a főbába „nyomjátok le” utasítását. Ő csupán képtelenül erőteljes és gyakori lélegzetvétellel erőlködött. Érezte, ahogyan a két oldalánál lévő négy nő mindent bevetve nyomta a hasát. *Ó, Istenem! Mit csinálnak ezek? Meg akarnak ölni?* Oldalra fordítva a fejét, Hafsza szultánára nézett. Kínnal telt tekintetétől, mely mintha hívná őt, „Ments meg,” az öreg hölgy megborzongott. Tehetetlen volt. Hogyan is segíthetett

volna? Ez csak Allahra és Hürremre tartozott. Ennek a gyötremnek a vége vagy élet, vagy halál.

– Tarts ki, leányom – csupán ennyit tudott mondani. – Tarts ki.

A főszülésznő megint kiadta az utasítást.

– Nyomd le erősebben. Te is nyomj, ahogy csak bírsz, Hürrem úrnő! Erősebben!

Most már a főbába is kiabált.

A nők izmos kezükkel összepréselték a hasát, fentről az ágyékáig húzva kezüket nyomkodták.

Hürrem egyszerre ismét meglátta azt a fiút. Ott volt rögtön előtte. Olyan közel, hogy ha kinyújtotta volna a kezét, elérhette volna őt. Bárcsak elengedték volna a karját a bábák. Tehetetlenségében könnyek ömlöttek a szeméből. *Nem, nagyra becsült szultánom, gondolta magában, nem sírok. Ez a fájdalom miatt van. Teljesen irányíthatatlan. A könnyek a maguk uraiként folynak elő. Azonfelül azt sem engedik, hogy megfoghassam ezt a fiút.*

Hirtelen egy hang ütötte meg fülét: – Jobban nyisd szét a lábait.

Hürrem ingadozó eszmélete egy pillanatra végül lehorgonyzott erre a parancsra. Vége lesz már ennek a kinnak? *Hadd maradjon abba, hadd maradjon abba, hadd maradjon abba!* kiabálta. *Maradjon már abba. Kezembe akarom fogni a fiút.*

Ezúttal az visszhangzott: – Látjuk a fejét, látjuk a fejét!

Az összes nő imádkozott: – Allahom, segítsd meg Hürrem alattvalódat.

Aztán Hürrem is becsatlakozott az imába:

– Allahom, segítsd meg Hürrem alattvalódat. Allahom, segítsd meg Hürrem alattvalódat. – Mikor észrevette, hogy Allahot mondott Isten helyett, megdöbbsent.

A főszülésznő ordítása elszakította ettől a gondolattól:

– Gyerünk, leányom, a nagyja már megvan, nem sok van hátra. Még egy kis erőfeszítés. Nyomj erősebben!

Most már csupán azt igyekezett tenni, amire kérték. Öntudata elszakadt. Nem érzett már fájdalmat, habár azt igen, hogy még itt volt velük. Hiszen megállás nélkül csak remegett. Ó, ismét itt volt ő. A fiú feléje rohant. Egyre közelebb került. Széttárta karját. Ó, bárcsak Hürrem is szét tudná azokat tárni, hogy megölelje a fiút...

Majd sötét ürességbe zuhant. A semmibe, ahol tökéletes csend uralkodott. Koromsötét... Ezt követően fokozatosan, ahogyan a nap felkel, lassan minden világosabbá vált. Mintha Hürrem most a napban fürdött volna. Semmit sem érzett. Nem, nem erről volt szó. Pusztán a gyötrelém tűnt el. Mily békés, mily nyugodt volt, és mennyire boldog. Mintha újjászületett volna. Mintha az élete apró rózsabimbóként kezdődne újra. Testének legmélyéről visítást hallott. Aztán egy hang szólt, „Fiú.” Hürrem akadozva kinyitotta elgyengült szemeit. Megpillantotta a fiút, akinek éppen rácsaptak a fenekére. Tehát elérte a kezét, melyet a fiú nyújtott feléje a halál peremén. A fiú sírt, Hürrem egyaránt.

Harminchetedik fejezet

A hír, hogy Hürrem fiúnak adott életet, eljutott Szulejmán szultánhoz. Minden vezír, pasa, aga és janicsár, aki egymás után halt mártírhalált az Oszmán Birodalomért, hogy kitűzhessék zászlajukat Rodoszon, boldog volt az üzenettől. Kiáltásaik megrengették a földet:

– Éljen ezer évig szultánom hercegével és országával!

A kastélyt védő lovagok azt hitték, ez egy újabb támadás moraja és az áthatolhatatlan bástyákhoz siettek. A szemük elé táruló kép azonban meghökkentette őket. Az ellenség árkaiban ünnepség folyt. Török katonák ölelgették egymást, üvöltöttek vidáman. Birkát forgattak óriási lángok felett, sáfrányrizst áztattak. Halvát^[67] osztottak ki, hogy a fiúért, a kis hercegért imádkozzanak. Eközben a kastély falain belül teljes apátia uralkodott. Az étel elfogyott. A lovagok és a nép éhezett.

A futár, aki a jó hírt hozta Isztambulból, a fiatal szultánnak egy levelet is átadott Hürrem haszekitől. A sadrazam Piri pasa és bizalmasa Ibrahim elképedt tekintetétől kísérve Szulejmán a kezébe vette a levelet és vágyakozva megszagolta. Szulejmán, akinek már elege volt a lőpor szagából, magába szippantotta a papírt átjáró illatot. Aztán a levelet ingének mellzsebébe tűzte. Most először várta türelmetlenül, hogy befejeződjön végre a haditanács, amilyen hamar csak lehet.

Mihelyt mindenki visszavonult, ő pedig egyedül maradhatott a nagy sátorban, felnyitotta Hürrem borítékát, s benne a levél mellett egy összepréselt júdásfa virágot is talált: „*Nagyra becsült szultánom...*”

Szulejmán úgy érezte, mintha hallaná fülében a nő hangját, akit mindenkinél jobban szeretett. *„Miután a földre helyeztem fejemet és megcsókoltam boldogságom szentélyeként a lábaid alatt a földet, ha szultánom, aki az államom napja és derűségem szerencséje; erről az elválás tüzevel égő, kebabként megperzselt szívű, feldúlt keblű, reggel és éjjel egyaránt könnyes szemű, a vágyódás tengerében tehetetlenül sodródó szerelmednek foglya, még Ferhatnál és Medzsunnál is örültebben epekedő szolgádról kérdezne; távozása miatt oly állapotban vagyok, amilyennel hadd ne sújtsa Allah senkit, még az ellenségeimet sem.”*

Egyértelmű volt, hogy Hürrem az egyik kalfájával íratta a levelet. Szulejmán örült ennek. *Másképpen hogyan olvashattam volna el Hürrem kacskaringós, irkafirka kézírását,* nevetett magában. Eszébe jutottak az éjszakák, amiken megpróbálta őt írásra tanítani. A szultán szívébe a vágyakozás fájdalma nyilallt.

Az írás valaki másé volt, azonban a szavak, melyeket az írásjelek kifejeztek, Hürremé. Ha egyszer egy mondat elkezdődött, az mintha már soha nem ért volna véget. Akárhány török szót ismert, Hürrem azokat mind felsorakoztatta. Olvasás közben a szultán olykor érzélgőssé vált, olykor felkacagott. Hürrem képes volt őt boldoggá tenni még ily messziségből is. Legjobban a 'kebab szívű' metaforáját kedvelte. Honnan szedte vajon ezeket a fordulatokat?

Rendben van, tehát mi lesz akkor a kis herceg neve? Szulejmán egész éjjel ezen törte a fejét. Másnap, az esti imádat után tanácsot kért a nagyvezír Piri Mehmed pasától és sejhüliszlám Zebilli Ali Dzsemáli mestertől, akiket magával hozott a hadjáratra. Mindkettőjük választása a „Mehmed” volt, mintha előzetesen már megegyeztek volna. Ali Dzsemáli mester legyintett:

– Előbb vagy utóbb megtörténik, a rodoszi hódítás sikere a végzetünkben van. Ez rá van írva az ön homlokára. A világ emlékezni fog önre és a rodoszi hódításra. Amiért a herceg a rodoszi hadjárat ideje alatt

tisztelte meg a világot, csak is egy hódító neve illik hozzá. Mégpedig az ön dédapjának, Fatih kánnak neve.

Szulejmán szultánt azon az estén a büszkeség ringatta álomba:

– Most már két fiam is van.

Tizenöt nappal később, miközben az adzánt olvasták fel Hürrem apró hercegének fülébe, a hodzsa¹⁶⁸ háromszor elsuttogta a nevét.

– Mehmed kán, Mehmed kán, Mehmed kán! Legyen hosszú az életed, tiszta a szerencséd. Légy oly nagy hódító, mint az ükapád, Mehmed kán, nagyapád, Javuz Szelim és édesapád, a világuralkodó Szulejmán. Hozz rendet a világnak, s hírnevet az Oszmán Birodalomnak.

Még így is, hogy a kis hercegről való gondoskodás az egész napját betöltötte, Hürrem képes volt arra is időt lelteni, hogy mélyen gondolataiba merüljön, amikor Mehmed kán elaludt. Hürrem most már anya volt, ahogyan a válide szultán is mondta. Valahogyan ez az egész olyan hihetetlennek tűnt. Édesanya vált belőle. Szulejmán szultán fiának édesanyja...

Annak a napnak az éjszakáján, amikor először karjaiban tarthatta a herceget, miután mindenki aludni tért, elővette a hozományos zsákját a rejtkehelyéről. Abból pedig a törött szentképet kihalászva, azt a feje mögötti asztalra fektette. A kandallóból visszatükröződő, remegő láng felderítette Mária Anya bánatos arcát. Hürrem ajkai percekig mozogtak. Megköszönte Istennek imái meghallgatását, és hogy Szulejmán szultántól való fia megszületett. Majd így szólt:

– Jézus Atyánk, rendeld el az Oszmán trónt a kis hercegemnek, aki a saját véreimből, életemből érkezett a világba.

Ahogy visszahelyezte az ikont a zsákba, tekintete megakadt törött-szakadt holmiján, amiket lerombolt falujából hozott el. Miféle dolog volt ez? Az élet a folyamatos küzdelemről szólt volna? Amikor Tacsam Nojan

oldalán volt, foggal körömmel kapaszkodott az életébe, a krími palotában is harcolnia kellett, hogy megtanulja befogadni az új életét. Majd itt, hogy Szulejmán kedvence lehessen, hogy megkedveltesse magát vele. Hogy egy fiút ajándékozzon neki. Minden, amire vágyott, megtörtént. Megragadta az új életét. A ruszinföldi falusi lány, Alekszandra most már Szulejmán kán Hürreme volt. Száműzette Gülbahart a palotából és egy egészséges, gyönyörűséges fiút szült a szultánnak. Amikor már majdnem azt hitte, hogy megszűnt minden küzdelem, meglepetésére rádöbbsent, hogy egy új és a korábbiaknál is hevesebb viadal vette kezdetét. Ennek a harcnak soha nem lesz vége. Tegnapig bezárólag kizárólag önmagáért küzdött. Hogy ne engedje kicsúszni az ujjai közül azt az életet, melyet egyszer már megszerzett. Ettől fogva viszont a fiáért fog majd harcolni. *Szulejmán örököse mindenképpen az én fiam kell, hogy legyen*, gondolta. Köteles vagyok ezt biztosítani neki.

Ugyanis igen hamar megismerte a szörnyűséges törvényt. Az a herceg maradt életben, aki a trónra került. Ennyi volt az egész. *Az én fiam lesz az, aki túléli*, morogta, miközben eldugta a hozományos zsákját. *Nem Gülbaharé*. Majd az aprókat lélegző Mehmed herceg rózsaillesztésével álomba zuhant.

Abban a pillanatban négy másik személy is a jövőn töprengett. Hafsza szultána, Szulejmán szultán, aki egy halálos háború közepén állt, bizalmasa Pargali Ibrahim és Gülbahar szultána.

Hát bekövetkezett, amitől rettegetem, gondolta a szultána anyja. Szívből szerette Hürremet és az aprócska fiút, akinek életet adott. A lány örömet szerzett a fiának. Ezt a saját szemével látta. Csakhogy mi lesz most? Csupán egyetlen egy trón volt, azonban két herceg. Kinek a trónja lesz az? Ha ez a jogokon, törvényeken, szokásokon múlt volna, Szulejmán örököse természetesen Gülbahar fia, idősebb unokája, Musztafa kán lenne. Habár

lássuk csak, fog-e Hürrem hallgatni bármiféle jogra, törvényre? Mi lesz akkor, ha ő nem tágít majd, mondván, mivel őfelsége boldog velem és Gülbahar száműzetésben van; hát nem az én fiam joga, hogy trónörökös legyen?

Tegyük fel, tépelődött tovább az idős nő az éjszaka sötétjében, hogy őfelsége Musztafát választja örököséként. Akkor a trónra került Musztafa életben hagyná Hürremet vagy a fiát?

Hafsza szultánát aggodalom kerítette hatalmába, szinte látta szemei előtt a jövőt elsötétítő felhőket. *A jövő új katasztrófákkal terhes*, sóhajtozott egész éjjel. A szultánság készült, hogy új áldozatot követeljen. *Allahom*, imádkozott, *Ne tégy ki ily fájdalomnak! Vedd el az életem, ne tégy ki egy gyermek, egy unoka elvesztése okozta fájdalomnak! Ne mocskold össze e palota falait több vérrel!*

A hír, hogy Hürrem fiút szült, teljes pánikot okozott a maniszai palotában. Gülbahar, aki Hürrem nevét a szájára sem bírta venni, csupán az „orosz hitetlen” megszólítást tudta elviselni fia édesapjának új kedvencével kapcsolatban, nem is érezte szükségét, hogy elrejtse a reakcióját. Egyébként is, mi várt rá ezek után? *Halál*, felelt magának. *Hadd jöjjön az is. Átkozott legyenek, ha egy ujjamat is megmozdítom. Addig, amíg senki nem emel kezet a fiamra, persze.*

Még attól sem tartózkodott, hogy így feleljen a hírt hozóknak:

– Tehát azt mondod, hogy mióta a mi hercegünk idejött, az isztambuli palotát egy orosz ágyasra és fattyú petéjére hagyták? – S annak ellenére, hogy tisztában volt vele, ez eljuthat majd Szulejmán fülébe, hozzátette. – Mit tehetnénk? Nem mintha az Oszmán fiának trónját egy orosz ivadék örökölné. Ha Musztafa kán édesapja Szulejmán, akkor édesanyja Mahidevran Gülbahar szultána. Egyértelműen eljön majd az igazságosság napja, és a trón Musztafa kánra száll.

Gülbahar nagyon biztosnak látszott önmagában és a jövőjében, viszont amikor beesteledett és a palota folyosói csendbe burkolóztak, egyszerre

félelmek hada rohanta meg. Mi lesz, ha az orosz hitetlen pont úgy, ahogyan kirúgatta őt a palotából, fondorlataival rá fogja venni Szulejmánt, hogy ártson a hercegének? Vagy ha netalán erre a szultán tudomása nélkül vetemedik majd? Attól a naptól kezdve Gülbahar egy pillanatra sem vette le a szemét Musztafa hercegről. Mindent leellenőrzött: a vizet, amit ivott, az ételt, amit evett. Óvatosan figyelte a tanítókat, akik Musztafa oktatásával voltak megbízva, és a fegyvermestereket is, akik már elkezdték képezni őt a lovaglásra, a nyíllövésre. Még bízott ugyan Szulejmánban, ám Gülbahar félt a jövőtől.

A fősolymász Ibrahim tapintatosan hozta fel a témát Szulejmán szultán előtt a harci sátorban:

– Ha őfelsége engedélyezi, szeretném felhívni a figyelmét egy *fontos* tárgyra. Ha ezzel túllépnék a határon, legyen nyakam vékonyabb egy hajszálnál.

Szulejmán pontosan tudta, hogy mi volt ez a fontos tárgy, amiről Pargali Ibrahim beszélni készült, úgy tett azonban, mintha nem értené.

– Előbb mondd, amit mondanál, Ibrahim, aztán beszélhetünk a nyakadról.

– Azt kívánom kinyilvánítani csupán, szultánom, hogy milyen boldogság ez; most már két hercegnek is édesapja lett.

A fiatal szultán örömtelien bólintott. Ráemelte tekintetét az asztalon heverő, száradt júdásfa virágra, amit Hürrem küldött neki a levelével.

– Adjon Allah nekik hosszú életet.

– Hadd imádkozzanak alattvalói úgyszintén hercegei egészségéért és boldogságáért.

Szulejmánt mindig is bosszantotta, amikor valaki a mondandóját ilyen hosszúra nyújtotta. Bármit is akart az illető mondani, nyíltan kellene, hogy tegye. Ha viszont fél annak kimondásától, jobb, ha inkább becsukja a

száját és leül.

– Ibrahim – szólt közbe kemény hangon. – Tudod jól; mi kedvelünk téged. A többiekhez képest is különleges helyed van számunkra. Mi kebelbarátként tekintünk rád. Amikor a helyzet úgy követeli, mi mindig kikérjük a tanácsodat, a véleményedet. Természetesen más gondolataink is vannak veled kapcsolatban. Például mi kifejezetten ki nem állhatjuk ezt a köntörfalazó beszédstílusodat. Ha egy nap valóban a nyakadra kerülne a sor; tudd, hogy az emiatt lesz.

A szultán nevetve mondta ezt az utolsó mondatot, majd elhallgatott és igyekezte lemérni szavainak hatását a barátján. Ibrahim hűségesen meghajolt, anélkül, hogy szólt volna.

– Ne kerülgesd a forró kását. Akármit is mondanál, mondd ki hamar, barátom.

Ibrahim igazából éppen ezt akarta. Így hát ki is mondta, amire készült.

– Amiért most már két herceg van, szultánom, az örökösödés tárgya megoldásra vár.

– Te, Pargali, mi már meghaltunk volna, hogy örökösünk miatt kezdtél el aggódni?

Ibrahim, aki nem volt benne biztos, vajon a szultánnak ez a nyers kitörése komoly vagy inkább csak tréfa, ijedten egészen a földre hajolt.

– Én pusztán a helyzetre vonatkozó meglátásomat kívántam közölni, szultánom – motyogta. – Természetesen a végső döntés az ön kezében van.

– Ne félj, ne félj ennyire – kacagott Szulejmán. – Hát ok nélkül neveznénk téged kebelbarátunknak? Vagy talán azt hiszed, Szulejmán oly könnyen feladná az életét? – mondta. Aztán barátja arcát fürkészte. – Tisztában vagyok meglátásod helyességével. Egy trón, két herceg; ez mindig nyugtalanító helyzet. A mi hercegeink azonban még nagyon fiatalok.

Ibrahim igenlően bólogatott. – Igen szultánom, viszont...

– Viszont? Micsoda?

– Az ön katona alattvalói máris arról beszélnek, hogy vajon ki lesz a trónörökös herceg.

– Mióta feledkeztek meg katona alattvalóim a háborúról, hogy helyette a trónunkért aggódjanak?

– Az ő aggodalmuk tárgya az Oszmán Birodalom.

– Rendben van, akkor hát ki felé húz katona alattvalóim szíve? Beszélnek erről is maguk között?

– Beszélnek, szultánom. Szívük az első gyermeké.

Ibrahim nem bírta rávenni magát, hogy egyenesen kimondja Musztafa nevét, habár végül anélkül is megértette magát.

– Úgy volna? Te mit gondolsz? Melyik gyermek volna megfelelő? Mondd csak. De ne dühíts fel minket a kertelésseddel.

– Bocsásson meg, szultánom, véleményem szerint azonban Gülbahar szultánának nincsen bűne. Netalán önt szeretni vétség lenne? Azonfelül, ő volt az, aki urunknak először fiút adott. A jog az idősebb herceget illeti. Így helyes és szabályos.

A szultán mindenféle reakció nélkül hallgatta végig barátját. Le se vette tekintetét a horvát devsirme szemeiről. *Milyen bátor szavú ez a pargali frank⁴⁶⁹*, gondolta magában. Neki pedig ilyen emberekre volt szüksége. Fiatal, lendületes és őszinte.

– Befejezted tehát mondanivalódat, Ibrahim? – kérdezte. A férfi kezeit összekulcsolva meghajolt.

– Akkor most nyisd ki a füledet és hallgass meg minket, Ibrahim aga. Sem neked, sem pedig a katona alattvalóimnak nem szükséges aggódnia. A vagyon a miénk, a jog a miénk. Senki száját nem lessük majd, amikor örökösünk kiválasztására kerül a sor. Ha eljön az idő, akkor cselekszünk. Ez azonban most még túl korai. Idősebbik hercegünk a hetet sem töltötte be. Mehmedem pedig még egy hónapos sincs. Egy csecsemő jövőjének elrendeltetése Szent Allahon nyugszik, aki nekünk adományozta őt. Amikor elérkezik az óra, menedéket keresünk majd Allah véleményében, s

meghozzuk a döntésünket. Most viszont hagyjuk őket, hadd éljék a gyermekkorukat.

Szulejmán aztán egy kézmozdulattal jelezte, hogy a megbeszélésnek vége. Ahogy a fősolymász kihátrált a sátorból, a szultánnak váratlanul eszébe jutott valami és utána szólt:

– Ibrahim aga. – Ibrahim felemelte fejét a földről és Szulejmán szemébe nézett.

A szultán finoman válogatta meg a szavait.

– Testvérem – fogott hozzá. – Milyen hibát véltél felfedezni Hürrem haszekiben?

Ibrahim megdermedt.

Amikor végül Szulejmán jelezte neki, hogy igazából nem várt választ erre, Ibrahim sebesen elhagyta a helyiséget. Mintha kisebb hidegrázást érzett volna, hiszen először nézett szemtől szembe ilyen szigorú és közvetlen szemrehányással. Keze öntudatlanul is a nyakát simogatta.

Az események kezdenek összekuszálódni, elégedetlenkedett magában. Túlságosan is.

Harmincnyolcadik fejezet

Róma régi városa már számtalan sötét napnak volt tanúja, ám az a karácsonyi nap mindegyiktől különbözött. Még az sem volt ilyen borús, melyen Julius Caesart törrel gyilkolták meg azok, akiket barátainak vélt a szenátusban. *Tán egyedül akkor lehetett ehhez foghatóan félelmes várakozást megtapasztalni, amikor Attila elérte Róma kapuit,* gondolta Giovanni di Lorenzo de' Medici. Ahogyan nehézkesen feltápáskodott az oltár előtt, ahol már órák óta imádkozott, a nagy harang megkondult. Itt az idő. Az elviselhetetlen teher ellenére el kellett végeznie a munkáját. Hiszen ő volt X. Leó pápa. Leo Decimus, a keresztény világ szentatyja. Őszentsége Jézus és Szent Péter örököse. A hideg és szüntelen eső dacára a Szent Péter-bazilika előtti udvart megtöltő tömeg már várt, hogy megáldja őket.

Mintha a hatalmas bronz harang kalapácsa az ő fejét verte volna. Abban a pillanatban a harang minden rezgése a csontjáig hatolt.

Az ablaktalan imaszobából, amit a kereszt két oldalán égő gyertyák világítottak meg, lassú és roskatag léptekkel átment a szomszédos magas mennyezetű, pazar csarnokba. A két helyiség oly ellentétes volt egymással, mint menny és pokol. Az imaszoba sötét volt és elrettentő, míg a tágas terem világos és reménnyel teli, mintha nem is egy szerencsétlenség szélén álltak volna, gondolta Giovanni di Lorenzo de' Medici. Pedig valójában épp ellenkezőleg. Az ő mennyországa az imaszoba volt. Ez a fényes csarnok pedig a pokla. Amikor imádkozott legalább el tudott vonulni ebből

a világból és a rémálomból, amivel a keresztény világ nézett most farkasszemet. Ha nem lett volna a hite, másokhoz hasonlóan talán ő is azt mondta volna, hogy nincs menekvés, ő viszont igaz keresztény volt. Bízott az Istenében, hogy nem hagyja majd cserben Jeruzsálem szent őreit.

Amikor kinyitotta a súlyos, aranyozott ajtót, a két oldalon ácsorgó örök hegyes végű, baltás, hosszú dárdájukat vállukra vetve köszöntötték. A hat bíboros, akik között ott volt Monsignor Adriaan Florenszoon Boeyens is, gyorsan felállt. Mindannyian vörös köpenyt viseltek és kifejezéstelen arccal fürkészték a pápát.

X. Leó, míg elhaladt a bíborosok mellett, anélkül, hogy kifejezetten egyiküknek címezte volna, csak úgy a társaság közepébe vetette a kérdést:

– Van hír Rodoszról? – Tisztában volt a válasszal, ám mégis megkérdezte. A harangok csengés-bongását nem számítva hosszú csend volt a felelet.

A két szárnyas arany ajtó előtt, pontosan azzal a bejárattal szemben, amin az imént éppen belépett az imaszobából, a pápai svájci gárda főparancsnoka és egy pap várakozott. X. Leó megállt a fiatal szerzetes előtt. A férfi fehér selyemszalagot tekert a pápa orgonaszínű reverendájának derekára. Majd egy hosszú, fehér karinget adott rá, mely hátul egészen a földig ért. Egy brokátselyem stólát tett a nyakába, amire a pápaság szimbólumait hímezték színpompásan, majd figyelmesen eligazgatta a vállán. Ezt követően a hosszú láncon függő arany keresztet kihúzta a karing alól a stóla fölé.

Egy lépéssel eltávolodva figyelmes tekintettel leellenőrizte, hogy helyesen és alaposan végezte-e el feladatát. Amikor aztán úgy határozott, hogy minden rendben van, a mellette lévő asztalon heverő hosszúkás, hegyes püspöksüveggel megkoronázta mesterművét. A gárda főparancsnoka kezébe adta a fejfedőnél is magasabb ferulát. Giovanni di Lorenzo de' Medici, amennyire csak lehetett, kiegyenesítette hátát, majd a gárdisták által kitárt, két szárnyú ajtó felé vette az irányt.

Mihelyt felment a Szent Péter-bazilika lépcsőjén felállított emelvényre, az előtte elterülő udvart megtöltő tömeg hömpölyögni kezdett. A pápa felemelte jobb kezét és keresztet vetett a nép felé. Még azok sem hallhatták az imáját, akik a legelső sorból figyelték, noha mindenki számára elegendő volt már az is, hogy a Szentatyát láthatták. Ezzel is eljuthattak a mennyországba vezető út feléig.

De' Medici behunyta szemét, miközben imádkozott. A saját hangját is nehezen hallotta. A Róma hét dombja között vándorló hideg, kíméletlen szél őt is megtalálta. Megborzongott. Majd fény villant fel. Ez a fény a teljes sötétségben pislákol. Annak ellenére, hogy szemei csukva voltak, a pápa meglátta a tüzet. A tűzvész pedig fokozatosan növekedett. Forgott vele a világ. Megremegett a teste. Igyekezett megkapaszkodni valamiben, nehogy összeessen.

Boeyens bíboros, aki szemét le se vette róla, észrevette a megingását és karjával azonnal támogatást nyújtott. Giovanni di Lorenzo de' Medici üres tekintettel nézett a holland kardinálisra.

– Rodosz elesett – suttogta. – Rodosz elesett. Láttam.

A sors váratlan fordulata volt. Abban a szent pillanatban Rodoszon az adzán hangja vegyült a templomi harangok kongásába. A sziget keresztény lakosai templomaikba siettek, hogy hálát adjanak Istenüknek, amiért éppen karácsony napján vetett véget a vérontásnak. Azon a karácsonyi napon a törökök a falon ütött réseken át nesztelenül beszivárogtak a városba. Sem szükségtelen pusztítás, sem pedig fosztogatás nem történt. Minden Szulejmán szultán ígérete szerint zajlott. Ahogyan a harangok a karácsonyt ünnepelték, elbűvölő hangú müezzinek^[70] énekelték az esti adzánt annak a rodoszi várnak a bástyáiról, melynek az irányításáért folyó hat hónapos ostrom alatt 20 ezer mártírt áldoztak fel. A nép virágokat dobálva, megmentőként üdvözölte az Oszmán hadsereget.

Leo Decimus pápa szinte megsemmisült a Rodosz elfoglalását sejtető látomástól. A bíborosok megpróbálták vigasztalni őt:

– Hiszen mi nem kaptunk még tőlük hírt. Talán a tűz, mely Szentatyánk előtt megjelent, csupán a Szulejmán katonáit égető szent lovagok lángja volt. – Az öreg pápa viszont tudta az igazságot.

– Nem – ragaszkodott a saját értelmezéséhez. – Láttam. Isten megmutatta nekem. Rodosz elesett.

Halálos ágya mellett ott állt Adriaan Florenszoon Boeyens is, aki már türelmetlenül várt erre a pillanatra. A pápa egyszerre kinyitotta a szemét, s lágyan a holland bíborost hívta magához.

– Boeyens – szólította meg az igazi nevén. – Tudtál erről?

A bíboros tétozott, félt megszólalni.

– Miről, Szentatyám? – A férfi hangja olyan fagyos volt, mint maga a halál. A pápa, aki igen vontatottan tudott már csak beszélni, megszólalt:

– Hogy Szulejmán háborúra készülődött – lehelte.

Boeyens körbenézett, attól tartva, hogy a többi bíboros is meghallja a társalgásukat.

– Nem tudtam, atyám.

– Ilyen hatalmas hadsereg, ilyen rendkívüli méretű flotta készülődött és te nem vetted észre?

Miközben a kardinális már válaszol volna a kérdésre, a halál mezsgyéjén egyensúlyozó öreg pápa elgyengült karja előbukkant a takaró alól és megragadta Boeyens kezét.

– Ma – szólt nehézkesen, – elpusztult egy keresztény állam, mely 213 évig a johanniták kezén volt.

A pápa hirtelen felidézte azt a német papot, akit kiközösített az egyházból.

– Még Luther Márton sem árulta el a szent ereklyét olyannyira, mint te.

– Aztán megkísérelt felülni, ehhez azonban nem volt elegendő már az ereje. A férfi szemei most úgy csillogtak, mint az üveg. A bíboros rettegve hátralépett volna, a pápa azonban karjánál fogva visszahúzta és odaszögezte őt.

– Ha hoztál volna nekem mást hírt is Isztambulból azonkívül, hogy Szulejmán orosz ágyasa, Rokszolána ujja köré csavarja a szultánt és várandós tőle, az oszmánok most fejvesztve menekülnének a győzedelmes lovagrend elől. Én pedig, I. Leó után, aki megmentette Rómát Attilától, Isten Ostorától, a kereszténységet megóvó második pápává válhattam volna.

Ezek voltak X. Leó pápa utolsó szavai. Feje oldalra csúszott, szemei becsukódtak, utolsó lélegzett és meghalt. Csakhogy továbbra sem engedte el Monsignor Adriaan Florenszoon Boeyens karját, mintha az mondaná:

– Elfogtam a tettest.

Ám ezt a jelenetet félreértették. A szemtanúk úgy vélték, hogy a pápa, aki ezáltal a rodoszi hadjárat egyik áldozatává vált, a holland Boeyenst jelölte ki utódjául. Tizenöt nappal később, Adriaan Florenszoon Boeyens felvette a VI. Adorján nevet, s általa a keresztény világ élére lépett az első nem olasz származású pápa. Az ő „Szulejmán szultán orosz ágyasa, Rokszolána” pletykája, amiről nem tudott eleget beszélni Isztambulból való visszatérése után, megváltoztatta a történelem menetét.

A meghódítás sikerének híre tíz nappal a győzelem után érte el Isztambult. Kikiáltókat küldtek szét, akik elújságolták a diadalt a népnek. Egész nap a legzengőbb hangú müezzinek jelentették a minaretekről Szulejmán szultán dicsőségét birodalom szerte. Az emberek az utcákra ömlöttek. Az öreg gázik, akik megannyi háború hegét viselték testükön, örömteli könnyeket hullattak. Fialatok ölelték egymást szorosán.

Egész Isztambulban csupán egy ember volt feldúlt a hírektől. Név szerint Marco Ketto. Azok, akik azt gondolták, Szulejmán majd megfélemezik a háborúkról, a hadjáratokról Rokszolána karjaiban, tévedtek. Ahelyett, hogy lecsillapította volna, Hürrem inkább felforralt a férfi véréért. És ki tudja, milyen más célpontok vártak még sorukra?

Míg Marco Ketto komoly aggodalomtól gyötrődött, szeme előtt győzelmi díszmenetek haladtak el. A palota és annak környéke visszhangzott a felkiáltásoktól, „Éljen ezer évig a szultánunk!” A mecsetekben Allahnak mondtak köszönetet a diadalért, a mártírokért búcsúztató szertartásokat végeztek. Hafsza szultána parancsára a palotai konyha megállás nélkül munkálkodott. Ezer üstnyi rizst, levest főztek a tűzön, millió tálcányi böreket^[71], baklavát sodortak, tengernyi ajrant^[72] és sörbetet keverték. A palota környéke egyszeriben óriási leveses konyhává változott. Győzedelmi énekeket daloltak.

Minden sarkon Szulejmán szultánról és derék vitézeiről szóló, hősies eposzokat regéltek. Ezek közül az egyik különösen nagy büszkeséggel töltötte el Hürrem haszekit, aki a diadalt leglelkesebben ünneplőkhöz tartozott.

– Meséld el – mondta csak egyre, – meséld el őfelsége vitézségét. Hadd hallja Mehmed kán herceg is.

– Amikor a rodoszi vár védelme sehogy sem akart megtörni, urunk dühbe gurult. Összehívta tehát a vezíreket, a pasákat és rájuk üvöltött: „Ti agák, mit jelentsen ez? A nyár jött és ment, viszont Rodosz még mindig áll. Katona alattvalóim már 20 ezer életet áldoztak fel a falak lábánál. Mi pedig ki tudja hány ellenséges életet vettünk el ezidáig. Mit feleltek erre?”

Ennél a mondatnál Hürrem minden alkalommal közbekiáltott:

– Mit cselekedtek az agák ezekre a szavakra? Hát nem süllyedtek a föld alá szégyenükben?

– Mindannyian meghajoltak és maguk elé bámultak. Valójában még maga a Bizalmas Ibrahim is csendben maradt.

Hürrem, akinek a haja már Ibrahim nevének említésétől is az égnek állt, amikor az eposz erre a pontra ért, hirtelen arra gondolt, *Bárcsak ott lehettem volna, mit nem adnék, ha láthattam volna azt a jelenetet.* Szüntelenül siránkozott, amiért nem lehetett tanúja a Bizalmas cékla színűre vörösödött arcának.

– Aztán sejhülszlám Zebilli Ali Dzsemáli mester így szólt, „Imádkozunk a hódítás sikeréért”, amire szultánunk csak még mérgesebb lett. „Ejnye!”, s öklével rácsapott az asztalra. „Talán a Hódító Mehmed kán imákra bízta feladatát? Hát nem forog eléggé a sírjában Javuz Szelim kán jelenlegi helyzetünk miatt? Holnap, az utolsó ítéletkor hogyan nézzünk szembe édesapánkkal? Ez a szolgálat lenne illő most számunkra? Az ima?” Ordításától csak úgy rengett a harcmező. Majd abban a pillanatban, amikor Piri Mehmed pasa azt dörmögte, „Mi mást tehetnénk?”, elszabadult a poklok pokla. Szulejmán kán felugrott a helyéről, „Mutasd meg, mi másra vagy képes!” és kardját megmarkolva kiment a sátorból...

Az elbeszélő túlzásai akkora méretet öltöttek az eposzá vált történet elmesélése közben, hogy a hallgatókkal együtt még neki is elakadt a lélegzete. A jelenlévők szeme tágra nyílt, Hürrem pedig annak ellenére, hogy mellkasában megfeszülő szívvel már ki tudja, hányadszorra hallgatta végig, nem bírta ki, hogy meg ne kérdezze.

– Szóval azután?

– A folytatás észveszejtő – mondta tovább a mesélő. – A világ se nem látott, se nem hallott még ilyet. Urunk lovára pattant, és egyedül vágatott a rodoszi vár felé. Villámként tört keresztül a tüzérek nyitotta hasadékon. Az ellenfél meglepett tekintetétől övezve, Rodosz keskeny utcáinak kövén lova patkói szikrát szórtak, mikor elrobogott egészen a lovagok váráig. Felfegyverzett, dárdás lovagok vették körül, ám ő ezzel sem törődött. Bátorságát még az ellenség is áhítattal bámulta. „A nevem Szulejmán”, mennydörögte. „Jól ismeritek őseimet és édesapámat.” A lovagoknak természetesen leesett az álla. Hiszen a hatalmas Oszmán szultán egyes egyedül idemerészkedett közénk! Urunk újabb kiáltása is mennydörgésként zengett, „Én itt vagyok, Rodoszért jöttem. Hol van ennek a várnak a parancsnoka?” A többi pedig már önök is tudják. A csökönyös Rodosz megadta magát a világuralkodó Szulejmán szultán kánnak.

Miközben ezt az eposzt hallgatta, Hürrem keze öntudatlanul is mindig a nyakán kötött ki. Úgy érezte, mintha hallaná Szulejmán hangját, „Ha a hódítás sikerrel jár, Hürrem úrnő; tudnod kell, hogy a szépséges *Rodosz lesz az én ajándékom neked.*” *Bizonyára így lesz,* mondogatta magában. Ez nagyra becsült szultánom ajándéka Hürremnek. Rodosz lesz a nyaklánc a nyakamon. Ez Mehmed hercegem születési ajándéka.

A fiatal szultán hazatérése Isztambulba szerfelett pompázatos volt. Hürrem minden szabályt a feje tetejére állított. Miután engedélyt nyert Hafsza szultánától, megparancsolta Dzsáfernek, hogy készítsen elő egy kocsit. Karjaiba vette Mehmed herceget, és azonnal ment is Szulejmán fogadására. A kocsit először a túlpartra vitették egy uszályon, majd négy lóval megmászta az Üszküdar parti dombot.

Szulejmán és Hürrem találkozását, akár csak a rodoszi eposzt, napokig mesélték Isztambulban. A szultán kifejezetten örült, amikor meghallotta, hogy Hürrem, akinek arcát már hat hónapja nem látta viszont, és aki egy pillanatra sem hagyta el gondolatait, a kis herceggel jött őt köszönteni. Szíve hálásan dobogott. Leszállt a lováról és sietve a kocsiba ugrott, ahol már várta fia és kedves mosolygó arca.

Mostanra Szulejmán arcát sötét szakáll borította. Fehér turbánjának közepén rubin bross csillogott, szeme pedig a boldogságtól ragyogott még a kocsi homályában is. Ennyi lett volna? Volt azokban a szemekben szerelem, volt ott büszkeség. Bármilyen, amit csak el lehetett képzelni. *Istenem,* gondolta Hürrem. *Ez az én uram. A hercegem édesapja. Milyen hatalmas! Hálás vagyok, amiért nekünk adományozta őt, Istenem.* Majd ahogyan azt Hafsza szultánától megtanulta, ezekkel a szavakkal csókolt meg Szulejmán kezét:

– Dicsértessék a szent háborúd. – És miközben szemébe már könnyek készültek gyűlni, suttogva folytatta: – Megtartottam ígéretemet, nagyra

becsült szultánom. Nem sírtam a távollétében.

Majd a szultán felé nyújtotta az eddig ölében fekvő kisedet.

– Alattvalója egy fiút szült önnek. – A könnyek ekkorra már az arcán folytak lefelé. – Amiért újra egyesültem urammal és hercegem az édesapjával, most már sírhatok.

Szulejmán először letörölte kezével a gyöngycseppet a lány arcáról.

– Élj soká hercegeddel, Hürrem anya – súgta oda neki. Aztán óvatosan karjaiba vette a csecsemőt. A takaróba bugyolált kicsi herceg, Hürremtől örökölt szemével zavarodottan nézett édesapjára, akit most látott először. Szeretetteljes mosoly villant a szultán arcán. Mutatóujjával alig érezhetően megérintette a fiú rózsaszínű ajkait. Érintésére a kisbaba megragadta a vaskos ujját és az első mosolyát küldte édesapja felé.

– Mehmed kánom – Szulejmán belélegezte fiának édes illatát. – Légy oly hosszú életű és szerencsés, mint az elődöm, Mehmed kán, akinek a nevét viseled – imádkozott. Másik karjával Hürremet ölelte. Fel se tűnt nekik, milyen hosszú ideig tartott ez a szeretettől és boldogságtól áradó pillanat. Mehmed lágy gögicsélésén kívül egy hang sem hallatszott a kocsiban. Mit is mondhattak volna? Hát hat hónapnyi vágyakozás után nem ért fel minden szóval ez a szeretettel és boldogsággal átitatott ölelés?

Harminckilencedik fejezet

Sötét Dzsáfer titkos pénteki találkozási szünet nélkül folytatódta az öreg óriással, aki azt mondta, „Én Hürrem ellenségeinek Azrael vagyok.” Noha ő valamilyen oknál fogva sohasem volt képes úrnőjét Hürremnek szólítani, és amikor róla beszélt, folyton csak Alekszandraként utalt rá. Sem a szultán rendelete, sem pedig Dzsáfer tiltakozása nem segített. Szulejmán szultán Hürreme az ő számára Alekszandra volt; másként nem volt hajlandó hívni.

Dzsáfer sehogy sem tudott rájönni, hogy miféle kapcsolat lehetett Hürrem úrnő és a hosszú hajú, ráncos szemöldökű, hatalmas ember között. Habár a tekintetéből világos volt, hogy ez a férfi, aki őt mindig halálra rémítette, nagyon is szereti Hürremet. Ez pedig Dzsáfernek elegendő volt. Az öregember örült minden jó hírnél, amit neki hozott, félelmetes szemei boldogságtól fénylettek. Örömet kimutatva még a fiú hátára is rácsapott karomra emlékeztető kezével, mondván:

– De jó neked, sötét vitéz! – Emellett minden rossz hír, ami megörjítette Hürremet, megrázta az öreget is. Tüzet okádó szemekkel faggatta Dzsáfert, hogy minél több részletet kicsikarjon tőle. Egyik találkozásukkor Dzsáfer is megpróbálkozott ezzel a módszerrel. Azon a napon, melyen a háremaga, Szümbül köddé vált.

– Tudod, az a Szümbül aga, akiről korábban beszéltem neked – kezdte.
– Nyoma veszett.

Igyekezett elkapni valamiféle nyomot a férfi arcán, sikertelenül. Épp

ellenkezőleg, ő erre tudatlanságot színlelt:

– Milyen Szümbül? – Dzsáfer sejtette, hogy ennek az öregnek köze van Szümbül eltűnéséhez, de egy szót se szólt.

Természetesen a férfi hallotta, hogy Hürrem egy fiúnak adott életet, még jóval a Dzsáferrel való megbeszélése előtt. Viszont még így is számtalanszor kérte őt, hogy meséljen a hercegről. Kire hasonlított? Szemét az édesanyjától örökölte? Nagyok voltak a kezei, a lábai? Az utolsó kérdés őszintén meglepte a fekete fiatal. Akaratlanul is visszakérdezett:

– Mi közöd a hercegem kezeihez és lábaihoz, öregember?

A férfi egyáltalán nem lett mérges, sőt, orkánszerűen felnevetett:

– Ne mondd ezt, sötét fiú. Egy emberről meg lehet állapítani, hogy derék-e vagy sem a kezéről, a csuklójáról – fogta rövidre. Amikor észrevette, hogy Dzsáfer önkéntelenül szétnyitotta a tenyerét és a kezét bámulta, mennydörgésre emlékeztető kacaj tört elő az öregből.

– A tieid fele se olyan rosszak ám. De nemcsak a csukló, hanem a szív is fontos a vitézséghez. – Sötéten maga elé bámult. Majd egy kis idő múlva azt suttogta:

– Úrnődben is bátor szív dobog; csak hogy tudd.

Hogy volt Alekszandra? Már majdnem két éve annak, hogy utoljára látta. Bár a szultánt fogadó körmenet alatt érezte, hogy ő is a sötét függönyös kocsiban ült. Alekszandra és a fia. Olyan erőteljes érzés fogta el, mintha tekintetével képes lett volna keresztülhatolni a vastag bőrfüggönyön és meglátni a lányt. Meg tudott volna esküdni erre. *Alekszandra sírt.* Egy ideje álmaiban már amúgy is állandóan sírni látta. Vajon miért? A boldogságtól? Vagy talán szívét elszomorító dolgok történtek? Ez lehetett az ára ennek a fenséges életnek. Vajon tényleg megfizették a kis Alekszandrával az árát mindennek? Hát nem volt elég súlyos ár, hogy falak, rácsok közé szorulva élt a sztyeppék, folyók szabad leánya? *Egy napon fel kellene ugranom Firtina hátára, morfondírozott;*

berontanom a palotába, megragadnom Alekszandrát és a fiát, és megmenekítenem őket a fogságból.

Dzsáfer nem volt tudatában annak, hogy az elcsendesedett férfiban tornádók tomboltak, noha látta a szemében felvillanó tüzet.

Tacsam Nojan már teljesen megfélekedett a sötét fiú jelenlétéről, aki csak állt előtte és fogalma sem volt semmiről.

A kölyök még a nevemet sem tudja, gondolta. Vajon mit tenne, ha kiderülne, hogy én bántottam úrnőjét a legjobban? Végezne velem a tőrrel, amit a mellkasánál rejteget? Aztán Tacsam átkokat szórt magára és arra az éjszakára, amikor elszakította Alekszandrát az otthonától. Én vagyok az oka mindennek. Ezek az istenverte kezek.

Nem vette észre, de szeméből csak úgy patakozottak a könnyek fehér szakállá felé. Dzsáfer nem tudta, hogy mit is mondjon, így csendesen figyelte a férfit, akiről eddig azt gondolta, hogy oly kemény, mint a kő. A férfit, aki az első nap, amikor beszéltek, azt is mondta, „Én Alekszandra ellenségeinek Azrael vagyok.” Most úgy sírt, mintha imádkozott volna. Azrael zokogott.

Azok a napok peregtek le Tacsam szeme előtt, melyeken karjában vitte Alekszandrát. Most viszont ő hordozott gyermeket a karjában. A világ leghatalmasabb férfijának fiát. Első pillantásra ez persze nagyon jó hír volt. De csak első pillantásra. Alekszandra és aprócska fia most leírhatatlan veszélyekkel került szembe. Ráadásul védtelenül. Ugyanis Alekszandra lovasa most nem volt az oldalukon.

– Az én Alekszandrám úgy képes lovagolni, mintha repülne, tudja, hogyan kell a tőrt forgatni, s nyilat löni, viszont nem ismeri ezeknek az embereknek a féltékenységét, irigységét, cselszövését – jajveszékelt a bajsza alatt.

Majd megrázta magát, hogy megszabaduljon ezektől a gondolatoktól, és egy olyan sebes mozdulattal, amit Dzsáfer továbbra sem értett, hogyan képes rá, váratlanul ismét a fiú gallérján termett a keze.

– Figyelj ide, Dzsáfer aga – mondta. – Te sötét vagy. Én pedig fehér. Te fiatal vagy. Én viszont öreg. Tehát mindent összevetve; nincs bennünk semmi közös.

Különös módon Dzsáfer ezúttal rettegés nélkül hallgatta a férfi szavait. Nem volt miért félnie, hiszen azokban a szemekben egy morzsányi harag sem rejtőzött. Sőt, mintha némi esedezést is meglátott volna benne.

– Egy dolgot kivéve – folytatta Tacsam Nojan. – Mi mindketten nagyon szeretjük Alekszandrát.

Sötét Dzsáfer már kijavítani készült a férfit, „Hürremet”, ám meggondolta magát. Egyébként is értelmetlen lett volna.

– Nagyon szeretjük – erősítette meg lassan. Ezt követve megfeszítetten továbbhallgatta. Érezte, hogy az öreg most valami kulcsfontosságú dolgot fog mondani.

– Tudd, hogy nincsen ezen a világon semmi, amit meg ne tennék Alekszandra egyetlen mosolyáért. A kardom éles, viszont a karom rövid, nem ér el a palota belsejébe. Bár ha tudnám, hogy esetleg elérhetem az ellenségeit, egy pillanatig sem haboznék, lovammal a palota kapujához vágtatnék. Kitépném a szívüket. Aztán hadd hulljon fejemre a halál, ha úgy adódik. Hát mi is egy élet? Gondolkodás nélkül feláldoznám a leányoméért. Meghalnék érte. Ám ők nem engednék Firtinát olyan mélyre a palotába. Mielőtt megtalálnám az ellenséget és kinyuvasztanám őket, eltennének láb alól. Így ebben a helyzetben sem Alekszandrát, sem pedig a kis herceget nem tudom megóvni. Érted, miről beszélek?

Dzsáfer bólintva jelezte, hogy érti.

– Most mondd el nekem. Van-e szíved is oly erős, mint a csuklód?

– Minden bizonnyal van.

– Rendben. Csuklóddal együtt a szíved is úrnőd parancsát szolgálja?

A sötét arcú fiú erre is igenlően bólogatott.

– Alekszandra ellenségei a te ellenségeid is?

– Ellenségeim. – Sötét Dzsáfer hangja a benne növekvő izgalom

lelkesedésétől ropogott. Az öreg még mindig nem engedte el a gallérját, szemében pedig mintha tűzvész háborgott volna.

– Akkor én ezt mondom teneked, Dzsáfer aga. Amikor eljön a nap, győződj meg róla, hogy mind a csuklód, mind a szíved készen áll. Kard, ha kard, tör, ha tör, méreg, ha méreg... Most már te is Azrael vagy.

Tacsam Nojan, titkos találkozása során Dzsáferrel azt mondta: „Úrnődben is bátor szív dobog.” Hürrem szívét azonban most sötét szorongás uralta. Tervei egymás után hullottak darabokra.

A hadba induló férfihoz képest egészen más Szulejmán tért vissza Rodoszról. Igen, Hürrem iránti szerelmében nem volt változás. Ugyanolyan érzelemmel ejtette ki a nevét, „Hürremem”. „Csupán a te karjaidban lelek békére,” mondta még. Továbbra is elbűvölte őt Hürrem éneke, majd válaszul újabb rímpárokot olvasott fel, amiket a Hürremnek szánt gazalhoz toldott. Mehmedet sem hanyagolta el, gyakran ölébe vette, szeretgette és cirógatta őt. „Hercegem” mondta neki. Kívülről minden tökéletes volt. Mégis, valami különbözött. Mintha a fény kialudt volna Szulejmán szemében.

Néhány éjjelen Hürrem vállára fektette a fejét és órákon keresztül szótlánul merült a gondolataiba. Aztán olykor a rodoszi ostrom alatt átélt eseményekről mesélt. A háborúban alul maradt janicsárokról beszélt, hogy miképpen ugrott fel egy sziklára és utasította rendre őket, „Ti gyávák, még ti tekintitek magatokat katonáknak?” Ilyenkor Hürrem el tudott kapni egy olyan felcsillanó szikrát a szemében, amit szeretett benne és amihez hozzászokott. Csakhogy ennyi volt az egész. Ezután a fény rögtön megint eltűnt. Olykor pedig a mártírokról regélt. Ahogyan a fiatal férfiak felszakított hassal, levágott karokkal, lábakkal heverték a várfalak lábánál... A halál szagáról, ami Rodosz horizontját bekebelezte. A rothadó hús elviselhetetlen szagáról, ami a katonák sebeiből áradt. Hogy mennyi

testetlen fejet, fejetlen testet hordtak össze. Majd hogyan keresték a fejek és testek tulajdonosait, hogy párosítsák őket, mielőtt a katonát a földbe teszik, hogy ott nyugodhasson.

Hürremet ez hökkentette meg leginkább: – Miért, nagyra becsült szultánom?

Szulejmán szultán szeme a lányra szegeződött ugyan, viszont Hürrem nem volt benne teljesen biztos, hogy a fiatal szultán valóban látja őt.

– Mert katona alattvalóim abban hisznek, hogy egy fej nélküli test nem kap bebocsátást a mennyországba. Ezzel szemben mi mindannyian azt a hitet valljuk, hogy ha mártírhalált halunk, mennyországba jutunk – akárhogyan is. Emiatt aztán mi úgy indulunk háborúba, mintha esküvőre mennénk. Még azt se tudjuk, hány derék vitézt hagyunk fejtellenül Rodosz szívében. Ezek a fejek talán most éppen a testüket keresgélik a menny kapujában.

Egy este megkérdezte:

– Tudod-e, Hürremem, hogy az egyetlen dolog, amire mind a népnek, mind az uralkodóknak szükségük van, az békesség és nyugalom? Ennek ellenére miért fojtogatja egymást az összes nemzet, az összes vallás? Hát nem ugyanannak az Allahnak az alattvalói volnánk?

Egy uralkodó, aki két ilyen nagyméretű hódítást vitt sikerre a trónra kerülésétől számított két éven belül, hogyan mondhat ilyesmit, döbönt meg Hürrem.

– Természetesen nagyra becsült szultánom tudja ezt a leghelyesebben. Ám mivel engem kérdez, én azt mondanám, hogy az oka ennek az emberi természetben rejlik.

Szulejmán felkelt és az időközben hímzéssel foglalatoskodó Hürrem mellé lépett. Kezeit megfogva, talpra állította őt is. Hürremet karjai közé vette és szorosan átölelte. *Hát emiatt szeretem ezt a lányt ennyire, gondolta. Ő beszél, gondolkodik. Amikor kérdezel tőle valamit, ő a saját módján válaszol. Tudod, hogy nincs egy cseppnyi számítás, cselszövés sem*

a szavaiban. Ő azt mondja, amit gondol. Aztán csak mosolyog.

És az a mosoly Szulejmán minden gondját-baját elkergette.

– Mind az emberi természet, mind pedig a sors. Például végy engem: a békén kívül nincsen más álmom, viszont egyre csak küzdök. A hódítás kardja soha nem nyugodhat. Mit tehetnénk; a teremtő így írta meg sorsunkat. Úgy tűnik, az az uralkodó leszünk, aki undorodott a háborútól, mégis a legtöbbet harcolt.

Hürrem nem tudta teljes mértékben megérteni ezeket a bölcs szavakat. Nos, minek az ómenje volt tehát a szultán eme nagy változása? Jóságé vagy gonoszságé? Nem kellett túl sokat várakoznia, hogy választ kapjon a kérdésére. Szulejmán szultán három döntésével rövid időn belül felborította Hürrem életét s vele együtt a jövőre vonatkozó terveit is.

Egyik éjszaka a szultán karjai közé vette Hürrem kisbabáját, megcsókolta és simogatta:

– Az én hercegem – dédelgette. Aztán, mintha még a fiúhoz beszélne, folytatta: – Szóval, Mehmed kán, ma tárgyaltunk Ibrahim pasával. Holnap kihirdetjük, hogy bátyád, Musztafa herceg a trónunk örököse. Te pedig a második herceg...

Micsoda? Hürrem a többit nem hallotta. Milyen fontossággal bírhattak azok egyébként is? Szulejmán karjaiban tartotta csecsemőjét és kikiáltotta a száműzött Gülbahar fiát trónörökösnek.

Mély levegőket vett, hogy elfojtsa a benne eluralkodó dühöt. Tisztában volt vele, hogy a szultán amellett, hogy a kiseddel volt elfoglalva, őt is figyelte és várta a reakcióját. *Istenem!* kiáltott fel belül. *Segíts meg!*

Soha nem lett volna képes megvitatni vele ezt a hírt, mely elpusztította minden jövőbeli tervét és reményét. Viszont nem mutathatta ki, hogy mennyire összetört. Ellenkezőleg, úgy kellett tünnie, mintha örülne annak, hogy nem az ő apró hercegéből, hanem Gülbahar fiából lett trónörökös. S ami még ennél is fontosabb volt: ezt el is kellett hitetnie Szulejmánnal.

– Nagyra becsült szultánom, milyen csodálatos hírek ezek –

egyenesedett fel. Átölelte Szulejmánt egy olyan pazar mosollyal, ami mély bánatát álcázni tudta. Igazából abban a pillanatban csak arra vágyott, hogy mellkasához szorítsa kicsi hercegét és üvöltve sírjon.

– Tárgyaltunk Ibrahim pasával. Ahol egy trónra két herceg vár, döntést kell hozni. Nem volna helyes bizonytalanul hagyni a jövőt. Musztafa kán a rangidős öccsével szemben. Ezért tehát a trón öröklése Musztafa fiam joga. Így gondolom. Ibrahim pasa egyaránt...

Megint az a horvát disznó, tört elő a sikoly Hürremben. Tudhatta volna, hogy Ibrahim keze van a dologban. Úgy látszik, hivatalosan is hadat üzent neki. Míg Hürrem még csak tervét szötte, hogy kitépje a férfit Szulejmán oldaláról, ő már meg is tette a kezdő lépését. A mocskos horvát egy csapással eltörölte Hürremet és fiát. És a jövőjüket is persze.

Azonnal el kellett szaladnia innen. Röggvest el kellett hagynia Szulejmán társaságát. Másképpen bizonyára nem tudta volna tovább elnyomni a felszínre törni készülő üvöltését és könnyeit.

– Hadd adjam át nyomban ezt a jó hírt Hafsza anyámnak – ugrott fel, mintha repdesne a boldogságtól. Éppen, amikor már kinyitotta azt ajtót, hogy kivesse magát rajta, Szulejmán utánakiáltott.

– Állj meg, mosolygó arcom, állj meg. Van még egy újságom. Valójában kettő is.

Csak nem azt akarja mondani, hogy „Idehívtam Gülbahar haszekit. Vissza fog térni a száműzetésből”? Hát azt már nem, nem tudott volna ennyi mindennel meggyürkőzni. Nem bírt volna három katasztrófát is elviselni egy éjszaka alatt.

Vontatottan megfordult. Kérdő szemekkel a derűsen őt figyelő Szulejmán szultánra nézett.

– Az első az volna... Piri Mehmed pasa igencsak megöregedett már. Mostanra elérte azt az életkort, amikor vissza kellene vonulnia és tulipánokat nevelnie kúriájának kertjében. Mi adományoztunk neki 200 akcsét. De üresen nem maradhat a szadzazam posztja, ugyebár, ezért aztán

Ibrahimot jelöltük ki...

Hürrem újra süketté vált. Szulejmán hangja úgy csengett, mintha a hamam kupolájában visszhangozna, de ő így sem hallotta. Vége volt. A horvát disznó mindenét elvette. A hatalmát, a kormányzást, amit ő is hajszolt, Hürrem és fia jövőjét, mindent.

– Várj, még nincs vége – szólt a szultán. – Így mi odaajándékoztuk Ibrahim pasának hűgunkat, Hatidzse szultánát. Esküvő lesz, Hürrem, esküvő. Nézd és lásd, vajon a mi esküvőink hasonlítanak azokhoz, amiket a ti országaitokban tartanak?

Egyetlen éjszaka sem volt ilyen hosszú Hürrem életében. Míg igyekezett elűzni a feje fölött köröző rémálmokat, kifárasztotta annak színlelése, hogy Szulejmán szultán minden egyes érintésére megőrül a vágytól és az élvezettől. A férfi egyszer sem volt képes elhagyni a keblét, mióta visszatért a rodoszi hadjáratról. Nyögdécselt, harapdált, fájdalmat tettett, megjátszotta, hogy ellenáll, aztán megadta magát. És ha mindez nem volna elég, megtett mindent, amit lehetett, hogy feltüzelje Szulejmánt. Mindezt a benne forrongó mohóság és harag ellenére. Mostanra megtanulta, hogyan használja hozzáértően a száját és a nyelvét. Ófelsége bolondult ezért. Először úgy látszott, mintha kifáradt volna, de aztán ismét felágaskodott. Amikor kialudt a tűz, ez volt a módja, hogy újabb lángokat csaljon ki belőle. Hürrem azon az estén egyáltalán nem tiltakozott. Sikerült neki a kínból származó sikolyokat gyönyörűséges kiáltásokká varázsolnia. Olyan eszeveszett kéjjel teljesítette a szultán legszokatlanabb vágyait is, mintha alig várta volna, hogy ezekre sor kerüljön. Miért is ne tette volna, hiszen végtére is, ő pusztán egy ágyas volt. Sőt, mi több, egy orosz ágyas. Hitetlen. Pogány. Ibrahim egyetlen éjszaka alatt elsöpörte őt. Hürrem elkeseredetten vágyott a szeretetre, a szenvedélyre. Ha így volt, akkor a legjobb képessége szerint kellett elvégeznie a rabságának kötelességeit.

Amúgy sem volt más ág, amibe kapaszkodhatott volna.

Hürrem elméjét azon az éjjelen milliányi sötét skorpió támadta meg. Halálos farkukat fenyegetően magasba emelő skorpiók, szüntelenül tanácskozva, gondolataiba mérget fecskendeztek.

– Állj készen – szólta az egyik. – Ibrahim nemsokára azt kívánja majd, hogy kidobassanak a palotából. – Hürrem sikoltzott magában, *Ne, csak azt ne! Ő nem üldözhet el engem innen. Itt van nekem az én hercegem. A skorpiók sötét ollóikat csattogtatva együttesen felkacagtak:*

– Te vagy az anyja. Szulejmán az apja. Ő az, akinek hatalma van. Te egy semmi vagy. Elveszik majd tőled a te hercegedet, téged pedig elhajítanak. Köddé válsz hamar.

Még egy skorpió szólalt meg:

– Az a horvát disznó ráveszi majd a szultánt, hogy visszahívassa Gülbahart és Musztafát Isztambulba.

A skorpiók még Hürrem azon kísérletéből is gúnyt űztek, hogy kétségbeesett, gyöngye ellenszegülést formáljon, azt mondva: „Ha ő Gülbahar, akkor én Hürrem vagyok.”

– Ő, aki a nevedet adta, el is veheti azt. Mondd, mi leszel akkor? Megint Alekszandra vagy Ruszlána? Tényleg, ki is vagy te?

Hürrem mostanra már jól tudta a választ erre a kérdésre. A szultán kedvezettje volt. Ugyanolyan könnyen kieshetett a kegyei közül, amilyen egyszerűen odakerült. Ennyi volt az egész. Arra számított, hogy egy fiú születésével biztosítani tudja majd a hatalomhoz vezető utat. Hogyan eshetett ebbe a hibába? Hát nem tanult semmit Gülbahar száműzetéséből? Miközben azt mondogatta magában, *az én ostoba fejem*; ajkai, nyelve Szulejmán nyakán, fülein vándoroltak, kicsiny, rózsaszínű, gyengéd kezei a férfi lágyékát cirógatták, megragadták azt, belekapaszkodtak.

– Hürremem, mosolygó arcom, napom! – A szultán lehelete, nyögései most nem jelentettek Hürremnek semmit. *Végre mindent tisztábban látok*, gondolta. *Tegnap ahelyett, hogy örvendtem volna a Gülbaharral és fiával*

törtéteknek, inkább reszketnem kellett volna a félelemtől. Ami tegnap velük történt, az holnap talán már velem fog.

Hürrem egyrésztől szerelmeskedett, úgy tett, mintha megtébolyodna a férfi karjaiban, másrésztől a fejét ostromló skorpiók mérgeinek üledékében milliányi lehetőséget vizsgálgatott, próbálta őket rendbe tenni.

Talán az a horvát disznó nem is érzi már szükségét, hogy kirúgasson a palotából, tépelődött. Talán egy alattomos késsel intézi majd el őt, ami a hárem egyik homályos szögletében átvágja a torkát, vagy néhány csöpp mérget folyat belé.

IstenemIstenemIstenemIstenem, megszámlálhatatlanul sok sikoly tört elő benne. Majd ismét örült félelem döfött az elméjébe. Esetleg Ibrahimnak semmit sem kell már tennie. Gülbahar bizonyára rendelkezett kémekkel a palotában. Egy csipet méreg a hercegem ételébe!...

MáriaSzentanyaMáriaSzentanya; halld meg hangomat. Védelmezd meg kicsiny hercegemet!

Szulejmán a Hürrem arcán megjelenő rettenetes arckifejezést az általa keltett gyönyör visszatükrözésének tekintette. Hürrem még soha nem volt ilyen forróvérű. Még soha sem adta oda magát ilyen határtalanul. Amikor teljesen elolvadt és fénye kialudt, fejét Hürrem szoptató, duzzadt, kemény mellei közé fektette.

– Hürremem – szólította meg egy férfi szeretetteljes, elálmosodó hangjával, akinek kéjvágya kielégítődött. – Miért nem adjuk máris oda a mi hercegünket egy szoptatós dajkának?

Micsoda? Egy szoptatós dajka? Szóval Mehmed kán édesanyja már meghalt volna? Mi szükség van dajkára? Az ő teje úgy csörgedezett, mint egy forrás. Oroszlánját bölcsődalokkal, énekekkel szoptatta. Azonfelül bárki is ez a szoptatós dajka, ott van-e a tejében az ő szülőházájának kakukkfű illata, amire ő annyira vágyakozott, amit mintha még most is érezne? *Itt is vagyunk, a kerekék fordultak egyet,* gondolta hirtelen. *El fogják venni tőlem az én hercegemet!*

– Ha nagyra becsült szultánom megengedi, én inkább szeretném a magam tejével etetni Mehmed kánt.

Hogyhogy ilyen nyugodt? Hürremet ez igen meglepte. Hitetetlen módon a pánikot, amit átélt és a félelmeket, amik szárnyukkal elméjében csapdostak, hangján nem lehetett hallani. Összegömbölyödve, mint egy macska, megcsókolta Szulejmán szakállát.

– Kizárólag olyan nő teje szabadna, hogy Szulejmán szultán kán fiát táplálja, aki maga is szerelmes Szulejmán szultánba. Kérem, hadd szoptassam a saját tejemmel a mi hercegünket, hogy megfeleljen a világ leghatalmasabb uralkodójának.

A megdicsért szultán, miután megcsókolta a lány szemeit, így szólt:

– Ahogyan kívánod. Lássuk akkor, hogyan nevelkedik majd hercegünk anyatejen. Már most oly gyönyörű arcú, mint az édesanyja, de vajon lesz-e annyira jólelkű is, mint ő?

Majd a fejét visszahajtotta Hürrem keblei közé és beszívta a lány illatát.

– Ó, ez az Ibrahim bolondos egy ember – motyogta.

Anélkül, hogy tudatában lett volna, hogy Hürrem magában átkozódik, *Démon, ő egy démon*, folytatta:

– Miközben mindenki azon törte magát, hogy nagyvezírünk lehessen, hogy hírnevet és dicsőséget szerezzen, Ibrahim szinte könyörgött, hogy ne neki adjuk oda a pecsétet. Mindenféle kifogásokat keresett.

– Ibrahim pasa nagyon éles eszű. Biztosan volt rá oka, öfelsége.

– Hadd adjam oda neked a testvérünket Hatidzse szultánát, hogy sógorunk lehess, mondtam én, azonban az sem segített. A végén elhinnéd, hogy azt felelte? „Elfogadom, egy feltétellel.”

Hürrem, nehogy szavai a benne növekvő utálatról árulkodjanak, minden óvatosságát összeszedve rákérdezett:

– Mi volna a pasa feltétele, szultánom? Ha nincs terhére elmagyarázni, mi őszintén kíváncsiak volnánk rá.

Szulejmán megcirógatta Hürrem kebleit, melyek megtöltötték a

tenyerét.

– Ő nem csupán barát, hanem annál is inkább egy testvér számunkra. És mi valóban így is tekintünk rá. Ha azonban egy pecsét kerül közénk, egy, az Oszmán Birodalom szolgálatával kapcsolatos nézeteltérés bármikor bekövetkezhet, mi pedig esetleg megneheztelnénk egymásra. Ez természetesen így igaz. Ha arra kényszerülnénk, hogy eltávolítsuk őt hivatalából, ő nem foglalkozna a pozíció és pecsétünk elvesztésével, viszont barátságunk nélkülözése elpusztítaná őt. Ekkor mi megkérdeztük őt, mit tegyünk tehát.

Hürrem a férfi haját simogatta, aki a mellkasára borulva beszélt. *Bárcsak Ibrahim lenne most itt! Ezzel a dühvel kivájhatnám a szemeit, cafatokra téphetném kezeimmel a mellkasát, s kitépném azt a disznó szívét onnan*, elégedetlenkedett.

Szulejmán hangja elhalni készült. A háborútól és szerelemtől kimerült szultán már kis híján megadta magát az álomnak:

– „Kizárólag akkor”, szölte Ibrahim, „ha megígéri, hogy nem kockáztatja a becsületemet és nem távolít el a pozíciómól, elfogadjuk ezt a tiszteletre méltó posztot, elveszük a pecsétet.” Az a konok horvát pontosan ezt mondta.

A tulajdonság, amit Hürrem sokkal inkább Ibrahimra illőnek talált, az az alattomos sakálé volt. Attól félve, hogy Szulejmán elfogadta ezt a feltételt, csábosan duruzsolt:

– Kérem, ne mondja el, hadd találja ki Hürrem öfelsége válaszát.

Szulejmán belegyezett a játékba: – Gyerünk, találd hát ki.

– Egészen eddig a napig nem látott a világ olyan nagylelkű uralkodót, mint nagyra becsült szultánom. Természetesen Szulejmán kán, aki ajándékokkal árasztotta el Rodosz népét, s azt meghódítva nyakláncként helyezte nyakunkra, nem hagyná testvérét üres kézzel hazatérni. El kellett, hogy fogadja tehát Ibrahim pasa feltételes szadzazammá való kinevezését.

Szulejmán szultán kacagva testhelyzetet váltott. Most a hátára feküdt,

fejét a lány lábain pihentetve.

– Elfogadtuk a feltételeket és a hasonlókat, Hürremem. Nézd, Ibrahim, mondtam, tégy minket büszkévé. Itt a szavam neked: én soha nem foglak megfosztani a kötelességedtől. Itt írásba adom neked. Mind vallaht. És billaht^[73]. Ez Szulejmán ígérete neked.

A szultán hangja az utolsó szavakra szinte teljesen elcsendesült. Szemei becsukódtak. Majd nem sokkal később mellkasa már békésen lélegezve mozgott fel és le.

A világuralkodó Szulejmán elaludt, Hürrem pedig egyedül maradt félelmeivel. Minden szemszögből megvizsgálta őket és minden lehetséges forgatókönyvet végiggondolt, de sikertelenül. Ám ahogy a nap pirkadni kezdett, végül meghozta döntését, s megrajzolta ösvényének térképét.

Ha sikerül, horvát sakál, mondta magában, fejeddel együtt kell majd eldobnod a pecsétet is. Ez Hürrem ígérete neked.

Kedves Olvasónk!

Az 1991-ben alapított Trivium Kiadó teljes kínálata megtekinthető és legalább 20% kedvezménnyel megvásárolható webáruházunkban:

www.triviumkiado.hu

Legyen törzsvásárlónk, iratkozzon fel hírlevelünkre, így rendszeresen tudjuk Önt tájékoztatni megjelenő újdonságainkról, akcióinkról, rendezvényeinkről és irodalmi estjeinkről.

További információért forduljon hozzánk bizalommal!

konyvek@triviumkiado.hu

Tel./fax: (1) 248-1263

Csatlakozzon hozzánk facebookon is!

facebook.com/triviumkiado

Olvassa el a teljes sorozatot:

Hürrem, Szulejmán ágyasa

(1. kötet)

Hürrem, Szulejmán asszonya

(2. kötet)

Szafije, a szultán háremhölgye

Ibrahim és Hatidzse

(1. rész)

Hürrem boszorkánya

[{1}](#) magas rangú oszmán tisztviselő

[{2}](#) Muszlim kultúrára jellemző bő, nadrágos viselet

[{3}](#) Mai Etiópia területe

[{4}](#) Szűz Tornya magyarul; a Boszporusz déli bejáratánál egy apró szigetecskén elhelyezkedő torony

[{5}](#) Teraszos terem

[{6}](#) Mennydörgés

[{7}](#) Villám

[{8}](#) Hála Allahnak

[{9}](#) Másnéven nagyvezír

[{10}](#) Şah perzsa eredetű szó egyaránt jelent sakkot (a király ütésben van) és sejket

[{11}](#) Hürem jelentése izgatott, mosolygó

[{12}](#) Válide jelentése anya, szülőanya. Az éppen hatalmon lévő szultán édesanyját hívják válide szultánnak.

[{13}](#) Imairány, a mekkai Kába szentély iránya

[{14}](#) Janicsár zenekar

[{15}](#) Férfi szolga

[{16}](#) Iszlám által tiltott tett

[17](#) Négyszögletes termekben játszott öt személyes gyermekjáték, ahol egy gyermeket „cicának” választanak, aki majd megpróbálja elkapni a többi, amint azok sarkokat cserélnek

[18](#) A Fekete-tengerre néző török Ordu Tartomány egy kerülete (ma is)

[19](#) Remény jelentése törökül

[20](#) Török fürdő

[21](#) Kis ezüst oszmán aprópénz

[22](#) 'Vihar' jelentésű török szó

[23](#) Iszlám által megengedett tett

[24](#) Egy mecset tornya

[25](#) Korabeli oszmán aprópénz

[26](#) Az Oszmán Birodalomban arşinnak hívták és kb. 75.8 centiméternek felelt meg

[27](#) *Osmanoğlu*, szó szerint Oszmán fia, az Oszmán trónon ülő szultánokra utal. Itt kifejezetten Szulejmán szultánról van szó.

[28](#) Főszolgálonő

[29](#) Törökül rózsát jelentő szó

[30](#) Törökül fehéret jelentő szó

[31](#) Törökül törölközőt jelentő szó

[32](#) Török vékony rétegű törölköző

[33](#) Török facipó

- [{34}](#) Törökül nagyszerű, pompás jelentésű kifejezés
- [{35}](#) Egy kesernyés illatú narancsfajta
- [{36}](#) Trapéz alakú citera
- [{37}](#) A devsirme (gyerekadó) rendszerben gyerekként összegyűjtött és oktatást kapott férfi
- [{38}](#) A szultán kedvenc ágyasa, az ún. Első Asszony
- [{39}](#) Güldáne szultána nevére vonatkozó célzás. Gül jelentése rózsza.
- [{40}](#) A név jelentése: „A korszak szép arca”
- [{41}](#) Kefe: Korabeli város a Krím-félszigeten. Az Oszmán Birodalom egyik területének, a krími Szanzsak Bejlik központja.
- [{42}](#) Az iszlám erkölcsi és vallási vezérelve.
- [{43}](#) Anatóliai néptánc
- [{44}](#) Török város a Fekete-tenger partján
- [{45}](#) Isztambulban található, a várost kettéválasztó tölcseértorkolat
- [{46}](#) Iszlámban az imára hívó ének
- [{47}](#) Utalás Hürrem nevének jelentésére
- [{48}](#) Törökül Kanuni
- [{49}](#) Nyugat-Anatólia, 1410-ig türkmén dinasztia területe, utána az Oszmán Birodalom része
- [{50}](#) Katonai vezető
- [{51}](#) Havd at-Kauszar, a mennyei bőség tartálya az iszlám vallásban

- [152](#) Arab eredetű irodalmi műfaj, szerelmes vers
- [153](#) Halál angyala az iszlám vallásban
- [154](#) A Ramadán böjttőlő hónapot követő néhány napos vallási és állami ünnep; itt átvitt értelemben
- [155](#) Klasszikus oszmán zenei stílus
- [156](#) Közös imádság az iszlám vallásban
- [157](#) Isztambul egyik kerülete, a város európai oldalán
- [158](#) Belső szolgálat, belső palotai elitiskola
- [159](#) Török népmesék szereplői
- [160](#) U.a. mint devsirme, lásd 14. fejezet lábjegyzetét
- [161](#) Jelenleg egy görög város az ország északnyugati részén
- [162](#) Város Nyugat-Anatóliában
- [163](#) Tengerészeti miniszter
- [164](#) Birkózó atléta az Oszmán Birodalomban
- [165](#) Veterán katona, a hit harcosa
- [166](#) Janicsár zenekar
- [167](#) Fehér, nugátszerű édesség
- [168](#) Tanító, mester
- [169](#) Jelentése itt: európai

[{70}](#) Az adzánt énekelő mecseti alkalmazott

[{71}](#) Töltött tészta étel

[{72}](#) Savanykás joghurtféle ital

[{73}](#) Ez a két szó együtt azt jelenti: „Allahra esküszöm.”

Tartalom

[Bevezetés](#)

[Első fejezet](#)

[Második fejezet](#)

[Harmadik fejezet](#)

[Negyedik fejezet](#)

[Ötödik fejezet](#)

[Hatodik fejezet](#)

[Hetedik fejezet](#)

[Nyolcadik fejezet](#)

[Kilencedik fejezet](#)

[Tizedik fejezet](#)

[Tizenegyedik fejezet](#)

[Tizenkettedik fejezet](#)

[Tizenharmadik fejezet](#)

[Tizennegyedik fejezet](#)

[Tizenötödik fejezet](#)

[Tizenhatodik fejezet](#)

[Tizenhetedik fejezet](#)

[Tizennyolcadik fejezet](#)

[Tizenkilencedik fejezet](#)

[Huszdik fejezet](#)

[Huszonyegyedik fejezet](#)

[Huszonkettedik fejezet](#)

[Huszonharmadik fejezet](#)

[Huszonnegyedik fejezet](#)

[Huszonötödik fejezet](#)

[Huszonhatodik fejezet](#)

[Huszonhetedik fejezet](#)

[Huszonnyolcadik fejezet](#)
[Huszonkilencedik fejezet](#)
[Harmincadik fejezet](#)
[Harmincegyedik fejezet](#)
[Harminckettedik fejezet](#)
[Harmincharmadik fejezet](#)
[Harmincnegyedik fejezet](#)
[Harmincötödik fejezet](#)
[Harminchatodik fejezet](#)
[Harminchetedik fejezet](#)
[Harmincnyolcadik fejezet](#)
[Harminckilencedik fejezet](#)
[Kiadói reklám](#)